

༣༣། །ལྷན་གྲུབ་ཐོད་སྐལ་གྱི་ཞལ་བྲིད་འོད་གསལ་
མཐོང་བ་ཆེན་པོ།

བྱུང་བ་དག་པ་པར་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།
སྤྱལ་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་དང་སྤྱལ་ལྷོ་འོད་གྱིས་ཡི་གེར་ཕབ།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༡༡། འོད་གསལ་ཇོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་
གལ་གྱི་སྤྱད་བྱངས་ཏིང་འཛིན་སློའམ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་
ཅར་འབྱེད་པའི་ལྡེ་བུ་མིག་ཞལ་བྲིད་འོད་གསལ་
མཐོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲུ་བ་བཞུགས་སོ།

ཁྱབ་བདག་པ་ཡ་པ་རྒྱ་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།
ར་ཐེས་སྤུལ་སྤྱུ་རྒྱུ་འོད་དང་གཙན་རོང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༥ ཉིན་དང་པོའི་ཆོས་ཁྲིད།	3
༼༡༽ ཐོག་མར་དགེ་བ་ཁྲུང་དོན།	13
༼༡༽ དང་པོ་མཚན་བསྟན་པ།	14
༼ཁ༽ གཉིས་པ་མཚན་དོན་འགྲེལ་བ།	14
༼ག༽ གསུམ་པ་ཕྱག་འཚེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མཚན་པར་བརྗོད་པ།	18
༡༽ དང་པོ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་སྦྱང་ནས་འདུད་པ།	19
༢༽ གཉིས་པ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱང་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད་པ།	19
༣༽ གསུམ་པ་རྩོམ་པ་ལ་བཀའ་ཡི་གནད་བ་དང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཁྲུ་བ།	20
༼ག༽ བཞི་བ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་བཅས་པས་ཉན་པར་བསྐྱུལ་བ།	21
༼ཁ༽ གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།	22
༡༽ དང་པོ་ཡོ་རྩོགས་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཆིངས་བསྟན་པ།	22
ཁ༽ གཉིས་པ་རི་ལྷར་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་བསྟན་པ།	23
༼༡༽ དང་པོ་རྩོགས་ཆེན་ཁྲིགས་ཆེད་དང་ཐོད་རྒྱལ་གཉིས་པོ་སྤྱན་མོང་གི་ཆོས་གཞན་ལས་	
ཁྲུང་པར་འཕགས་ཚུལ་བསྟན་པ།	24
༼༢༽ གཉིས་པ་ཁྲིགས་ཆེད་ལས་ཀྱང་ཁྲུང་པར་བདུན་གྱིས་འཕགས་ཚུལ་བསྟན་པ།	26
ག༽ གསུམ་པ་ཁྲུང་དུ་འཕགས་པའི་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་གདམས་པ་དེའི་རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་	
པའི་སྤྱི་ཆིངས་བསྟན་པ།	27

ག། བཞི་བ་ཐོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེད་ས་བསྟན་པ།	37
༼༡༽ དང་པོ་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་ཏེ་བཀོད་པས་མདོར་བསྟན་པ།	37
༼༢༽ གཉིས་པ་དེད་ག་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	38
༡། དང་པོ་སྟོ་གསུམ་བྱ་བ་དགུ་ཕྱགས་གཏོང་ཚུལ།	39
༢། གཉིས་པ་སྟོ་གསུམ་གྱི་གནད་རྣམས་གཟིར་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོ་གསུམ་ འབྱུངས་བའི་གནད་བསྟན་པ།	44
༣། དང་པོ་ལུས་གནད་སྟོ་གསུམ་བཞུགས་སྒྲུབ་ས་བསྟན་པ།	44
༤། གཉིས་པ་དག་གི་གནད་གཟིར་ཚུལ་བསྟན་པ།	50
༥། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་གནད་གཟིར་ཚུལ་བསྟན་པ།	53
༦། གསུམ་པ་སྟོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གནད་གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མདོན་སུམ་གཏན་ལ་ འབེབས་ཚུལ་བསྟན་པ།	56
༧། དང་པོ་སྟོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་གསུམ་མདོར་བསྟན་པ།	56
༨། གཉིས་པ་སྟོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ།	58
༩། དང་པོ་འཆར་བྱེད་སྟོ་ཡི་གནད་བསྟན་པ།	58
༡༠། གཉིས་པ་འཆར་བཞི་ཡུལ་གྱི་གནད་བསྟན་པ།	61
༡༡། ཉན་གཉིས་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	69

༩༩ གསུམ་པ་རྒྱང་རིག་གི་གནད་བསྟན་པ།	78
དང་པོ་རྒྱང་རིག་གི་གནད་བྱུང་མོང་དུ་མདོར་བསྟན་པ།	78
དང་པོ་རྒྱང་གནད་བཤད་པ།	78
གཉིས་པ་རིག་པའི་གནད་བསྟན་པ།	81
༩༩ གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱིས་པར་བསྟན་པ།	83
༩༩ བཞི་བ་དངོས་གཞིའི་དོ་སྤྲོད་ཚུལ།	93
༩༩ དང་པོ་རིག་པའི་ཕྱི་དབང་བསྟར་བ།	93
དང་པོ་ཆོས་སྐྱའི་དང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་བ་པ།	93
གཉིས་པ་རང་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་དངོས།	102
གསུམ་པ་རིག་པའི་ཕྱི་དབང་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།	118
༩༩ གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་དོ་སྤྲོད་བསྟན་པ།	119
༩༩ དང་པོ་སྤྲོད་མ་བཞི་ཡི་དོ་སྤྲོད་བསྟན་པ།	120
༩༩ ཉིན་གསུམ་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	139
༩༩ གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་དོ་སྤྲོད་ཚུལ་བརྒྱད་བསྟན་པ།	155
༩༩ དང་པོ་སྐྱེ་ལྔའི་དོ་སྤྲོད་བསྟན་པ།	155
༩༩ གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་དོ་སྤྲོད་བསྟན་པ།	157
༩༩ གསུམ་པ་རིག་པ་ལྔའི་དོ་སྤྲོད་རིམ་པ་བསྟན་པ།	159

༥༥ བཞི་པ་འོད་ལྔ་འོད་སྒྲོན་རིམ་པ་བསྟན་པ།	162
༥༦ ལྔ་པ་རྒྱུ་ལྔ་འོད་སྒྲོན་རིམ་པ་བསྟན་པ།	163
༥༧ རྩལ་པ་ཤེས་རབ་ལྔ་ཡི་འོད་སྒྲོན་བསྟན་པ།	164
༥༨ བདུན་པ་མཁའ་འགྲོ་ལྔ་ཡི་འོད་སྒྲོན་བསྟན་པ།	166
༥༩ བརྒྱད་པ་མཆོག་གསུམ་སྐྱ་གསུམ་འོད་སྒྲོན་བསྟན་པ།	168
ག༥ གསུམ་པ་དགྲིལ་འཁོར་དབང་དང་བསྐྱེད་ཚེགས་བཞུགས་བཅོམ་སྒྲོམ་དང་དམ་ཚིག་ལ་ སོགས་པ་དང་ཚུ་བ་གསུམ་ཡང་དེ་ལ་ཚང་བར་བསྟན་པ།	171
ད༥ བཞི་བསྐྱར་ཡང་འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པར་གདམས་པ།	174
ཅ༥ ལྔ་བ་མཐུག་ཏུ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ།	175
ཆ༥ རྩལ་པ་སྐར་ཡང་ནན་གྲིས་བསྐྱར་ཏེ་ལམ་ལ་བཙོན་པར་གདམས་པ། . . .	177
ཇ༥ ལྔ་པ་རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	179
༼༥ དང་པོ་ལྔ་བ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།	180
༽༥ གཉིས་པ་སྒྲོམ་པ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།	181
དང་པོ་སྒྲོམ་པ་ཅན་གྲིས་བྱན་བཞི་འོད་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོ་བ་པ།	181
གཉིས་པ་སྒྲོམ་མེད་རྣམས་ཀྲིས་ཉིན་མཆོན་དུས་རྩལ་ཏུ་བསྐྱབ་པ།	184
༧ ཉིན་མོར་སྐྱེད་པ་ཐེག་ལེའི་གྲོང་དུ་རིག་པ་བཅོམ་མེད་དུ་བཞག་པ།	184

༢ མཚན་མོ་བྱུན་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ།	185
དང་པོ་སྟོད་ལ་དབང་པོ་གནད་ཏུ་བསྐྱབ་པ།	186
གཉིས་པ་ནམ་དགུང་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་གཞུག་པ།	188
གསུམ་པ་ཐོ་རེངས་རིག་པ་རང་གསལ་ལ་གཏོད་པ།	190
༩ ག་གསུམ་པ་སྟོད་པ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།	191
ཀ དང་པོ་བྱང་བ་ཚང་ཚོལ་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ།	192
ཁ གཉིས་པ་ཐེ་བྱ་ཚང་འཇུག་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ།	193
ག གསུམ་པ་རི་དྲགས་མས་མ་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ།	193
ང བཞི་བ་ལྷགས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ།	194
ཅ ལྷ་བ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ།	194
ཆ རྒྱག་པ་ཁྱི་པག་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ།	195
ཇ བདུན་པ་མེད་གེ་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ།	195
༩ ང བཞི་བ་འབྲས་བུ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།	197
ཏ ཉིན་བཞི་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	207
༩ རྒྱག་པ་ཉམས་སྲུངས་ནས་སྤང་བཞི་འཆར་ཚུལ་བཤད་པ།	214
༡ དང་པོ་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སྤུས་གྱི་སྤྲང་བ།	214
༢ གཉིས་པ་ཉམས་སྤང་གོང་འཕེལ་གྱི་སྤྲང་བ།	217

༣ གསུམ་པ་རིག་པ་ཚད་མེགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ།	223
དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ།	223
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	225
༡༽ དང་པོ་ཕྱི་སྒྲུང་བའི་ཚད་མེགས།	225
༢༽ གཉིས་པ་ནང་ལུས་ཀྱི་ཚད་མེགས།	226
༣༽ གསུམ་པ་གསང་བ་རིག་པའི་ཚད་མེགས།	228
གསུམ་པ་ཚད་མེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།	230
༤ བཞི་བ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྒྲུང་བ།	232
དང་པོ་ཟད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།	232
གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	236
གསུམ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ།	241
༩ དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ།	241
༩ གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	242
༩ དང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ།	242
༩ གཉིས་པ་འབྲུག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ།	247
༩ ཉིན་ལྔ་བའི་ཆོས་ཁྲིད།	274

པ། བདུན་པ་མཐའ་རྟེན་གྱི་མན་ངག་གི་ཁྲིད།	282
ཀ། དང་པོ་མི་འགྲུལ་གསུམ་གྱིས་གཞི་བཅའ་བ།	283
ཁ། གཉིས་པ་སྒྲོན་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་གཟུང་བ།	285
ཀ། དང་པོ་སྒྲོན་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་གཟུང་བ་དངོས།	286
མ། གཉིས་པ་རྟགས་ཚད་བསྟན་པ།	288
དང་པོ་ཚད་མི་ལས་གྱིས་བཟུང་བ།	288
གཉིས་པ་རྟགས་སྒྲོ་གསུམ་ལ་འཆར་བ།	294
༽ དང་པོ་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སྤྲུལ་རྟགས་གསུམ།	294
༽ གཉིས་པ་ཉམས་སྤངས་པོ་འཕེལ་རྟགས་གསུམ།	296
༽ གསུམ་པ་རིག་པ་ཚད་ཤེབས་རྟགས་གསུམ།	298
༽ བཞི་པ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་རྟགས་གསུམ།	300
ག། གསུམ་པ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབ་པ།	303
ཀ། དང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་ཚུལ།	303
མ། གཉིས་པ་འཇུག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ཚུལ།	305
མ། གསུམ་པ་རྒྱུང་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་ཚུལ།	306
ལ། བཞི་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་གཞན་ཡང་ཐོབ་ཚུལ།	308
ང། བཞི་པ་གདང་བཞིའི་སྒྲོན་ཚད་བསྟན་པ།	311

༡ དང་པོ་ཡར་གྱི་གདེང་གཉིས་ཐོབ་ཚུལ།	312
༢ གཉིས་པ་མར་གྱི་གདེང་གཉིས་ཐོབ་ཚུལ།	313
༣ གསུམ་པ་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ།	314
༣༥ ལྷ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ས་ལམ་བགོད་ཚུལ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ།	315
༣༦ དང་པོ་ཕྱི་ཡི་ས་བཅུ་ལྔ་གས་པའི་ཚུལ།	315
༣༧ གཉིས་པ་ནང་གི་འབྲས་བུ་ལྷ་བཞི་འཛིན་པའི་བཅུ་གཉིས་ཚུལ།	320
༣༨ གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཚུལ།	324
༣༩ གཤེད་གསུམ་པ་ཐ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན།	327
༤༠ དང་པོ་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མཛད་བྱང་།	327
༤༡ གཉིས་པ་སྟོན་ལམ་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པ།	327
༤༢ དེས་གསང་སྟོང་པོའི་བསྟན་པ་བྱེད་བྱ་དུ་འཕྲེལ་བར་སྟོན་པ།	328
༤༣ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོང་ཀུན་ནས་དར་བར་སྟོན་པ།	328
༤༤ གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བཅུམས་པའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་བསྟན་པའི་མཛད་བྱང་།	329

༡༡། །འོད་གསལ་ཇོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་

གལ་གྱི་སྤྱད་བྱངས་ཏིང་འཛིན་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྱག་

ཅིག་ཅར་འབྱེད་པའི་ལྷེ་ལུ་མིག་གི་ཞལ་བྲིད་

འོད་གསལ་མཐོང་བ་ཆེན་པོ་

ཅེས་བྲུ་བ་བཞུགས་སོ།།

༥ ཉིན་དང་པོའི་ཆོས་བྲིད།

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ། རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་
བྱལ་བདག་ བཀའ་བློན་མཚུངས་སྤྱོད་མ་མཆིས་པ། དཔལ་མགོན་སྤྱོད་མ་དམ་
པའི་ཞབས་ཀྱི་དུལ་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་ཏུ་བཏུང་དེ་སྣོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་
པོས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། གང་གི་ཞལ་བཟང་བལྟ་བས་མི་
ངོམས་གེ་སར་འཛུམ་པའི་མདངས་བཀྲ་ཞིང་། །མཚན་དཔའི་གཟི་འོད་ཟེའུ་འབྱུ་
གསལ་བས་འགོ་ཀུན་མིག་གི་བདུད་རྩིར་གྱུར། །ཐུགས་རྗེའི་འདབ་མ་ཀུན་ནས་
དཀྱུས་རིང་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཁོངས་བྱལ་པའི། །ཐུབ་དབང་པདྨ་དཀར་པོའི་
ཞབས་པད་དེ་རིང་བདག་སློའི་ཡིད་མཚོར་སྦྱངས། །བདེ་བ་ཅན་ན་འོད་དཔག་མེད་
དེ་རི་བོ་ཏ་ལར་སྐྱུན་རས་གཟིགས། །འཛམ་བུའི་གླིང་འདྲིར་པདྨ་རྒྱལ་པོ་འགོ་ལ་
ཐ་དད་སྣང་གུར་གུར། །སྐྱེ་གསུམ་མཛད་པའི་ངོ་བོར་གཅིག་སྟེ་དཔལ་ལྷན་
སངས་རྒྱལ་པདྨ་སྐྱེས། །གངས་ལྗོངས་འགོ་ལ་ལྷག་པར་བཙེ་བའི་ཐུགས་བཙེའི་
འོད་ཟེར་ཅན་ལ་འདུད། །ཆོས་ཟད་གློད་དུ་ཆོས་སྐྱའི་དགོངས་པ་བརྟེས། །འོད་
གསལ་དབྱིངས་སུ་ལོངས་སྐྱའི་ཞིང་སྣང་གཟིགས། །གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་སྐྱུལ་
སྐྱའི་འགོ་དོན་མཛད། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །མཁྱེན་
པས་ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་དེ་ཉིད་གཟིགས། །ཐུགས་བཙེའི་འོད་ཟེར་གདུལ་བྱའི་དཔལ་
དུ་ཤར། །ཟབ་ལམ་ཐེག་རྩའི་བསྟན་པ་གསལ་མཛད་པ། །རིག་འཛིན་

འཛིགས་མེད་སྒྲིང་པ་ལ་ཕྱག་འཛུགས། །དུས་གསུམ་ཀུན་མཁུན་པར་འབྱུང་གནས་
ཀྱིས། །ཟབ་གཏེར་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར། །སངས་
རྒྱུ་སྒྲིང་པའི་ཡང་སྐུ་སྐུ་ཚུལ་འཆང་། །ཀུན་བཟང་གཞན་པོ་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཐུགས་རྩེའི་
འཕྱལ། །འགྲོ་བ་ཐར་སྒྲིང་བཟོད་པའི་དེད་དཔོན་མཛོག་ །འབྲེལ་ཚད་དོན་
ལྷན་གྲོང་ཆེན་ནལ་འབྱོར་པ། །འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གུར་གསོལ་བ་
འདེབས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་པར་འབྱུང་། །འཇའ་ལུས་རྩོ་
རྩེའི་སྐུ་བརྟེན་བེ་མ་ལ། །དབྱེར་མེད་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་བསྐྱུས་སྐུལ་པའི་
སྐུ། །མི་འགྱུར་ནམ་མཁའི་རྩོ་རྩེར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞོ་རྒྱུན་རིག་འཛིན་
ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི། །བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཛན་འཛིན་མཛད་ཅིང་།
ཡོན་ཏན་ཞོར་བུའི་མཛོད་མངའ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །འཕགས་པ་ཡུལ་མཁའ་པའི་དབང་ཕྱག་སྒྲ་བ་
གྲགས། །གངས་ལྗོངས་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་ཀུན་མཁུན་རྩེ། །དབྱེར་
མེད་ཐུགས་རྩེ་ཡས་སྐུལ་དག་པའི་བཤེས། །གཞན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་བར་གསོལ་
བ་འདེབས། །བརྒྱུད་གསུམ་བྱིན་ཐོབ་དགོངས་པའི་རྩལ་ཆེན་རྩོགས། །སྐྱེད་
བཞི་མཐར་བྱིན་ཆོས་སྐུའི་རྒྱལ་སྒྲིང་བརྟེན། །གདོད་མའི་མགོན་པོ་མི་ཡི་རྩུར་
ཞུགས་པ། །འཛིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་གསོལ་བ་
འདེབས། །དགོངས་བརྒྱུད་རྟོགས་པ་འཕྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །རྩི་
འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་པོ་བྱང་ནས། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་དེ་བོ་
ཉིད། །རང་སེམས་ཆོས་སྐྱུར་མཛོད་སྐུ་སྟོན་མཛད་པ། །རྩ་བའི་སྒྲ་མ་

མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་གཞན་འགྲོ་བའི་སྒོ་སྒྲ་ཆོས་ལ་
 སྤྱད། །གང་ཞིག་གསེར་མཆོག་རང་བཞིན་རི་རབ་ལ་གནས་མཐུ་ར་དང་ལྷ་ར་
 བཅས་གནོད་སྦྱིན་དང་། །གང་དཔལ་ཀའོར་བུའི་འོད་གྱིས་ལུན་པ་སེལ་མཛད་ས་
 འོག་གནས་པའི་སྤྱ་རྒྱམས་གང་ཡིན་དང་། །གངས་ཅན་རིར་ནི་དཔལ་གྱིས་རོལ་
 ཞིང་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་
 དམ་པའི་སྒོར་གྱུར་གྱུར་པའི་གསུང་མཉན་སྤྱིར་ན་འདིར་གཤེགས་ཤིག །གང་དག་
 ཕྱོགས་བཅུ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ན། །བདེ་གཤེགས་སྟོབ་མར་གྱུར་པ་གང་སུ་
 དག །དེང་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་གྱིས། །གསན་པར་འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་འདིར་གཤེགས་ཤིག །ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ན། །ལྷ་སྤྱ་གནོད་སྦྱིན་དི་ཟ་ལྷ་མ་ཡིན། །གྲུལ་བུམ་མི་འམ་ཅི་དང་ལྷོ་འཕྲེ་
 སོགས། །རྩུ་འཕྲུལ་ཡིད་ལྷན་ཐམས་ཅད་འདིར་ཤོག་ཅིག །བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་
 ཐོས་པ་རབ་དགའ་ཞིང་། །གང་ཞིག་ཐོས་ན་གཏན་དུ་བདེ་བྱེད་པ། །བདེ་
 གཤེགས་གསུང་སྟན་བདུད་ཅི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ། །བདག་གིས་སྦྱིན་གྱིས་དད་ཅིང་གུས་
 པས་ཉོན། །གང་ཞིག་གཏན་གྱི་སྤྱབས་གནས་མཆོག་གྱུར་པ། །དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང། །དེ་ལ་དད་བྱས་རྣམ་སྦྱིན་ཡང་དེ་བཞིན་
 ཏེ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་བགང་ན་ཡང་། །དཀོན་མཆོག་མཆོན་ཐོས་
 ཅམ་ཡང་རྟེན་དགའ་ཞིང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་དང་། །ཟབ་
 མོ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འདི་གུས་པས་ཉོན། །ལྷ་ཡི་སྐད་དང་སྤྱ་དང་གནོད་སྦྱིན་
 སྐད། །གྲུལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱ་རྣམས་
 ཇི་ཅམ་པར། །ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་ཆོས་འདི་འགྱུར་བར་ཤོག། ལྷ །དེ་ཡང་

ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྒྱུ་མཉམས་པའི་མཚན་མོ་གི་གདམས་པའི་དྲུག་གིས་གནད་དུ་བརྟེན་པ་
ཞེས་པའི་ནང་དུ། བཟའ་མི་ཚོང་འདུས་མགོན་པོ་འཛོགས་པ་འདྲ། ཁམ་
འབྲུལ་མི་ཤེས་མཐར་ཐུག་དོན་ལ་སྦྱངས། གཉན་འདུན་ལྷུང་ཁའི་བྱེའུ་ཆུང་
འདུས་པ་འདྲ། ཁམ་གྱེས་མི་ཤེས་གདུང་སེམས་འབྲི་བ་ཆོད། ཆོ་སློག་མི་
རྟག་རྩ་ཁའི་ཟིལ་བ་འདྲ། སློམ་སྦྱུ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་དག་དུ་སྦྱེད། ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་ནི། ད་དུང་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཚོད་རྣམ་དྲུག་གི་
ནང་ན། གནས་ལུགས་དོན་ལ་ལྟ་བའི་རྩལ་སྦྱང་ཆོ། གོལ་སྤྱི་བའོང་བའི་
དུས་ཡིན་སྐྱེས་པ་བསྟན། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས། ཁྱིམ་བཟའ་ཚང་གྱ་རོགས་
གྲོགས་མཆོད། འཁོར་སློབ་མ། གཉན་བཤེས་དགའ་འདུན་གཅིག་ཀྱང་རྟག་
པ་མེད་ཅིང་བརྟན་པ་མིན་པ་དེ། ཆོང་འདུས་ཀྱི་མགོན་པོ། ལྷུང་སྦྱང་མགོའི་
བྱེའུ་ཆུ། ལྷ་རྩའི་སྦྱང་གི་ཟིལ་བ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་དང་དོན་མཚུངས་པ་རེད།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆོང་རྒྱ་རུང་གཞི་རྒྱུད་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོས་ཁྱབ་ལུགས་
འདྲ་ན་ཡང་། དམ་པའི་སྐྱེས་པ་མ་བསྟན། དག་བའི་བཤེས་གཉན་གྱིས་མ་ཟིན།
གདམས་པའི་བདུད་རྩིའི་ཟེགས་མ་སྐྱེས་བཟང་སྤྱིང་གི་རོ་བཅུད་ལ་ལྷུང་རྒྱུའི་སྐྱེས་པ་
མ་ཐོབ་པས། འདི་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལུ་མཐའ་མེད་པའི་གནས་ལ། སྤར་
འབྲུམས་འབྲུལ་བའི་ཐོག་མ་འདི་དུས་རེད་ཟེར་ནས་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་དང་། ད་
འབྲུམས་འབྲུལ་བའི་ཐ་མ་འདི་དུས་རེད་ཟེར་ནས་ཡང་འདི་འདྲི་བ་མོས་འདྲུགས་ས་
ཞིག འདིའི་རྩ་མ་འདི་ནས་བུད་འདུག་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་རིག་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐྱབས་
འདིར། ཆོས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་རེར་འདིའི་ཅིག་ཨོ་མི་བཟང་བསམ་ནས་
འདྲུག་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། ཡང་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ལྷན་མཐར་ཆོད་མེད།

ཉམས་ལེན་གྱི་བོགས་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་འདོན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོགས་འདི་ལྟར་
བྱས་ནས་འཁྲོལ་དགོས་བསམ་པའི་སྒྲོ་གཏད་སའི་མན་ངག་འདི་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་
མེད་ན། གོལ་སྒྲིབ་ནོར་འཕྲུགས་ལ་འགོ་བའི་དུས་ཚོད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་
ནའང་སྒྲ་མ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དང་པོ་སྒྲ་མ་བསྟན་དགོས་ཏེ།
ཐར་བའི་ལམ་སྟེ་དེ་དང་པོ་སྒྲ་མས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་དུ་ཡང་སྒྲ་མ་བསྟན་
དགོས་ཏེ། སྒྲ་མའི་དགོངས་སྟོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐ
མར་སྒྲ་མ་དང་འབྲལ་བ་ཡོད་མི་རུང་སྟེ་དགོངས་སྟོང་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲས་
དགོས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཐད་ཚོད་སྒྲ་མ་འབྲལ་མེད་སྟོང་དབྱེར་སུ་རིག་སྟོང་གཉིད་
མའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མས་མཚན་པའི་མཚོན་བྱ་
དོན་གྱི་སྒྲ་མའི་རང་ཞལ་མཇལ་བ་རེད། དེས་ན་སྒྲ་མ་བསྟན་ཟེར་རྒྱུ་དེ། གང་
བྱུང་དེས་ཚོག་གིས་བྲགས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒྲ་ཚོས་བྱེད་བཞག་ཉན་རྒྱ་ཞིག་མིན་
པར། ཁེ་ཉན་ཡག་ཉེས་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་འཁུགས་དང་མི་འཁུག་གི་གནད་དེ་ན་ཡོད་
པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་བསམ་རྒྱུ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འཁུགས་
སོང་རུང་། དེས་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཞིག་འཁུགས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། ཐར་བའི་
ལམ་སྟོན་གྱི་སྒྲ་མ་བསྟན་རྒྱུ་འཁུགས་སོང་བ་ཡིན་ན་ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་
འཁུགས་པས་མི་ཚད། རང་གཞན་སེམས་ཅན་མང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གི་ཕན་
དང་བདེ་བའི་སྒྲོལ་པར་བསྐྱུགས་འགོ་བ་རེད། དེས་ན་བྱི་དང་སྒྲོ་བ་འཕྲད་པ་བཞིན་
དུ་སྒྲ་མ་བསྟན་སྤྱེད་མི་རུང་། དང་པོར་སྒྲ་མ་བརྟག་ལ་མཁས་པ་གསུངས་པ་
རེད། བྱུང་པར་སྟོགས་མའི་དུས་འདི་ལ་བརྟག་ཞིབ་ནན་པོ་ཞིག་མ་བྱས་ན།
རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་བསྟན་པའི་དུས་མགོར་ཉེ་གིང་ཉེད། རྟགས་ཆ་ལུགས་མ་

དགོས་མེད་དང་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེ་བ་ལའང་བཟུ་རྒྱུ་མེད་པའི་དུས་ཡིན་པ་རེད།
 གཞན་གྱི་ཁ་ལའང་ཉན་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། སྒྲིགས་མའི་སྤྱི་བོ་འདི་སྒྲུན་པོ་ཅོལ་
 རུང་ཡིན་པས་ནོར་དང་གཏམ་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་མགོ་བོ་གདུགས་བཞིན་འཁོར་
 འཁོར་མཁའ་མང་དུས་རེད། དེས་ན་མིང་གི་སྒྲ་མ་རེད་དང་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་རེད་རང་
 གིས་བརྟག་དགོས། བརྟག་ཐབས་ཅི་འདྲས་བརྟག་སྒྲ་མ་ན། ཆོས་ཀྱིས་བརྟག་
 དགོས་ཏེ། སྤྱི་སོ་ཐར་གྱི་ཆ་ནས་བརྟག་མཁས་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་མི་
 ལྡན། རང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཐད་ནས། བཤེས་གཉིན་ནི་བ་དུལ་བ་ཉེར་ནི་
 བ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་ལྟུག་ །ལ་སོགས་པ་བྱུང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཡོན་ཏན་བཙུ་ལྡན་རེད་ཡོད་དང་མེད།
 གསང་སྤྲུགས་རྩི་རྩེ་ཐོག་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཛོད་ལྡན་རྒྱ་བོ་རྩིགས། །ལ་
 སོགས་པ་གསང་སྤྲུགས་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་ཆང་དང་མི་ཆང་།
 དེའི་སྟངས་ནས་རང་བཞིན་རྩིགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་དེ། རང་
 ལམ་གྱི་དབང་ཐོབ། རྒྱུད་སྒྲིན། དམ་ཆོག་ལ་སྟོན་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་
 དགོས་པ་རེད། རྒྱུད་པར་གྲོལ་བྱེད་གདམས་པའི་ཐད་ནས། ཀ་དག་ཁྲིགས་
 ཆོད་དང་ལྟན་གྱུ་བ་ཐོད་གྲལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ན། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་
 ཀྱི་རང་ཞལ་མཐོང་ཞིང་། ལམ་སྤྱང་བཞི་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྷོག་གི་གོ་
 རྟོགས་མྱོང་བ་ཅི་ཅམ་ལྡན་པ་ཞིག་རེད་འདུག སྒྲ་མ་དེ་བསྟེན་བཞག་ན།
 བརྒྱུད་པ་གོང་མའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུ་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་དུ་གནང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྟོན་
 བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རེད་དང་མ་རེད། དེ་ཆོག་ཅོ་བོ་བརྟགས་
 ཤིང་རྟོགས་དགོས་པ་རེད། རེད་དེ་གང་ཟག་སྟེས་ཆེན་ལྟུང་འཕགས་ཀྱི་དགོངས་

ལྷན་གྲུབ་ཐོན་ཀལ་གྱི་སྐྱོད་བྱུངས་ཏིང་འཛིན་སྒོ་འཕམ་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་ཅར་འབྱེད་པའི་ལྷེད་མིག་གི་ཞལ་བྲིད།

གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་ལ་དཔེ་དང་
 དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་བསུགས་བརྗེད་མཛད་ཡོད། དཔེའི་སྒྲོན་ས་བསུགས་བརྗེད་མཛད་
 པ། བྱ་བོ་ཆེ་དང་། དེད་དཔོན་དམ་པ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་
 སོགས་དཔེར་བཞག་ནས། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བས་བྱ་བོ་ཆེ། ཐར་
 བའི་ལམ་ཞུགས་དག་གི་ལམ་འབྲིད་ཡིན་པས་དེད་དཔོན་དམ་པ། སྲིད་པའི་རྒྱད་
 པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་གསེལ་བ་གང་བཏབ་ན་བསམ་
 དོན་འགྲུབ་པ་དང་། ད་དུང་ཆུད་སྤྱིན་ལྟ་བུ་གསུངས་ཡོད། ལས་ཉོན་གྱི་མེ་
 ཆེན་གཞིལ་བས་རྒྱ་ལྟ་བུ། ཆོས་གྱི་ཆར་ཆེན་འབབས་པས་སྤྱིན་ལྟ་བུ་སོགས་དཔེ་
 མང་པོས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དོན་དང་མཐུན་པའི་བསུགས་བརྗེད་གྱི་ཐད་ནས་
 གྲུང་། སྤྱི་མེད་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། མཁའ་ལ་གཟའ་སྐར་ཤར་བ་ལྟ་བུ་
 སོགས་གསུངས་དུས། དགོངས་གྲོང་ཡངས་པ་སྤྱི་མེད་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ།
 ཉིང་འཛིན་འོད་གསལ་ལྟན་གྲུབ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མཁའ་ལ་གཟའ་སྐར་ཤར་བ་ལྟ་
 བུ། སྤྱིང་རྗེ་དཔག་མེད་གཞལ་མེད་མངའ་བ་གངས་ཅན་གྱི་མཚོ་ལྟ་བུ།
 ཐུགས་རྗེ་ཆོད་མེད་པ་རྒྱ་གྲུང་ཆེན་པོའི་རྒྱན་ལྟ་བུ། རྣམ་གཡེད་གི་རྒྱུད་གིས་མི་
 གཡོ་བ་གངས་རི་ཆེན་པོའི་འགྲིང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་གྱིས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།
 དེས་ན་ཀུན་མཁྲེན་ཆོས་རྗེས། དཀོན་མཆོག་བཞི་བ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་
 ཏེ། །དགྱིལ་འཁོར་དབང་ཐུག་ཉེ་རུ་ག་དཔལ་ཉིད། །སྒྲིགས་དུས་འགོ་བ་
 གདུལ་དཀའི་དོན་མཛད་པས། །གདུལ་བུའི་ངོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་
 ལྷག་ །ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། དངོས་གྲུབ་ཙུ་བ་
 རོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ། །སྒྲོག་སུམ་ཟོལ་མེད་གཙང་མའི་སྤྱི་བོས་བསྟེན། །ཞེས་

གདམས་པ་གནང་ཡོད་པས། སླ་མའི་སྤྱད་གོ་འདུན། གསུང་དམ་ཆོས།
 ཐུགས་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པས་ན། དཀོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་རུ་གཟུང་བར་
 བྱས་པས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་
 མི་ཆོད་དཀོན་མཆོག་བཞི་བ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད། གཞན་སླ་མ་མི་རུ་བཟུང་
 བ། དངོས་གྲུབ་རྩ་ལས་མི་འབྱུང་གསུངས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་བྱིན་
 རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ་སླ་མ་ཡིན་པས། སླ་མ་དེ་ཉིད་ཙ་
 གསུམ་ཀུན་འདུས་དང་། སྤྱད་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཡིན། སྤྱད་པས་ཡུལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སླ་མ་གཅིག་ལ་མ་འདུས་པ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སླ་མ་དམ་པ་དེ་
 ཉིད་བརྟགས་ནས་བསྟན་པའི་གནས་སྤྱད་པ་ནའང་། བད་པས་སྟན་པ་བསྟན་པ་
 ལྟར་དུ། སྤྱད་པའི་སྤྱད་པ་སྤྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་པ་མཐའ་བལྟར་མི་མངོན་པ་
 འདི་ལས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཐར་དུས། སླ་མ་དམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུས་སྤྱད་པ་
 དེ་ཉིད་གྲུར་ཞུགས་པས་མཉན་པ་བསྟན་པ་ལྟར་སྟོ་གཏད་ཡིད་ཆེས་དེ་ལ་བྱས་ནས་
 བསྟན་དགོས་ཏེ། མདོ་སྨྲེད་པོ་བཀོད་པར། བད་པས་ནད་ཞི་བའི་དོན་དུ་སྟན་
 པ་བསྟན་ཚུལ་དང་། འབངས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོ་བསྟན་
 ལུགས། མགོན་པོས་དབང་ཐོག་གི་ཉན་ལས་སྟོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོབ་མ་དཔའ་བོ་
 བསྟན་དགོས་པ་ལྟ་བུ། ཆོང་པས་ཆོང་འོང་ཕྱིར་ཆོང་ཟོང་འདུ་བྱས་ཏེ་ཁེ་སྟོགས་
 བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དཔེར་བཞག་ནས་གསུངས་པ་དག་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་
 བ་ལྟས་ཀྱང་། རྟག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་
 པ་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ །སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་
 མི་གཏོང་ངོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་

གཉེན་མ་བཟང་དགོ་བའི་གྲོགས་པོ་འདྲ་རིང་འགྲོགས་བསྟུན་ན། ཇི་ལྟར་མ་ལ་
ཡ་ཡི་ནགས་གླུང་དུ། །རྣམ་པར་འབྱུངས་པའི་སྤྱོད་དུམ་པལ་བ་ཡང་། །ཡལ་
འདབ་བརྒྱན་པས་ཅོ་རྒྱན་གྱི་བསྟུང་ལྟར། །གང་ལ་བསྟེན་པ་དེ་ཡི་ཇེས་སུ་འགྲོ།
ཞེས་གསུངས་པས། བྱུང་པར་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་སོ་མ་བཟོན་པའི་ཆོན། གྲོགས་དང་འཁོར་ཡུག་གི་
བཟང་ངན་གྱིས་པན་གཞོད་ཆེན་པོ་གཏུགས་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་
པའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྟོན་བྱོན་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ཇེས་བཟོན་པ་ཞིག་
ངས་པར་བྱེད་དགོས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་འདི་
ཉིད་གལ་ཆེའི་གནད་ཀྱི་དོན་ཆེན་ལ་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ། ས་ཁོངས་འཛིན་བྱེད་ཅུམ་
ཞིག་ཞུས་ནས། ད་གང་ཞིག་གསུང་པར་བྱ་བའི་ཆོས། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་
གདམས་ཁྲིད་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། གཞི་ཀ་དག་གིས་བཟུང་ན་ལམ་ཁྲིགས་
ཆོད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྩལ་ཕན་དུ་དེངས་རྒྱུ་དང་། གཞི་ལྷན་གྲུབ་
ཀྱིས་བཟུང་ན་ལམ་ཐོད་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་སྐྱར་
བཞེངས་པ་ཡིན་ན། ཀ་དག་དང་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་ལ་ལྷོག་
ཆའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་དགྲི་ཚུལ་གྱི་དགོས་པས་དེ་ལྟར་རིམ་ཅན་དུ་འདྲ་
བསྟན་པ་ཡིན། ཀ་དག་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་དང་ཐོད་རྒྱལ་སྐྱར་བའི་འོད་གསལ་
གཉིས་བྱང་འཇུག་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ། ཁོག་གཞི་གཅིག་
ལས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་དུ་མེད་པས། དེ་ཡང་སྒྲིན་བྱེད་རང་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུད་
སྒྲིན་པར་བྱས་ཏེ། གོ་ལ་བྱེད་ཁྲིད་ཀྱི་གདམས་པ་འདེབས་དགོས་རྒྱུ་དང་ནི།
བྱུང་པར་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ཁྲིད་ལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ཐབས་མེད་དེ་གང་ཡིན་ན། ལུན་

མིན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྡོན་འགྲོ་བྱིན་གི་རུ་ཤན་ལ་སོགས་པ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱད་ས་པ་
 སྡོན་དུ་མ་སོང་ཐབས་མེད་ཡིན། དེ་ལྟར་ན། སྤྱིང་ཐིག་གི་བྲིད་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་
 མའི་བྲིད་ཀ་ན་ནིང་མཁར་མདའ་དགོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། ད་ལོའི་འདི་རྒྱབ་
 ཆོས་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ཏེ་འདོན་བཞིན་ཡོད་ན་ཡང་ཕྱག་ལེན་རྒྱས་པ་ཞིག་རེད་གྱིན་ཡོད་
 པ་མ་རེད། སློབ་མའང་མང་པོ་ཞིག་ཆོས་གོ་གས་རྙིང་པ་ཡིན་ཡང་གསར་བའང་
 མང་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་དང་། ཆོས་རྒྱུན་འདིའི་ཕྱག་ལེན་ཏུ་ཅང་དོ་དམ་པོ་ཡིན་པའི་
 སྤྱབས་གྱིས། རང་ལམ་གྱི་དབང་དོ་ཞག་སྡོན་དུ་སོང་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས།
 དགོས་དོན་རབ་ཅིག་དེའི་ནང་ནས་ཚད་རྒྱ་བྱས་ནས། ཁ་རྩུང་བྲིགས་ཆོད་གྱི་བྲིད་
 སྒོར་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བྱངས་མཁར་ལྷིང་ག་ཤོག་རྒྱབས་བཤད་གྲུབ་པའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་
 ཐག་པ་དེ་རིང་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་བྱངས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན།
 འདིའི་བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་མན་ངག་སྤྱད་པའི་མཚན་དང་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱས་
 སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལས།

༼ ཀ༽ ཐོག་མར་དགེ་བ་ཁྲད་དོན།

བཤད་བྱ་དངོས་བཤད་པ་ལ་ཐོག་བར་ཐ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་དགེ་བ་ཁྲད་དོན་ལ།
 མཚན་སྒྲིམ་པ། མཚན་དོན་འགྲེལ་བ། ཕྱག་འཆོལ་བ། མཆོད་བརྗོད།
 བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་བྲིད་འཆད་པར་བཀའི་གནད་བཞུ་བ་སོགས་འདི་
 ལའང་དམིགས་བསལ་གྱིས་འབྱུང་བས་དེ་དག་བཤད་པ་ལ་ཐོག་མར་མཚན་བསྟན་
 པ་ནི།

༩༡ དང་པོ་མཚན་བསྟན་པ།

འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷན་གྲུབ་མོན་གལ་གྱི་སྤྱད་བྱང་ས་ཏིང་འཛིན་སྒོ་འཕམ་
བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་ཅར་འབྱེད་པའི་ལྡེ་བུ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཞེས་གསུངས་ན། འདིའི་དབུའི་ཞལ་བྱང་དུ་བཀོད་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་མཚན་བསྟན་
པ་ཡིན་ན།

སྒྲིབ་གཉིས་པ་མཚན་དོན་འགྲེལ་བ།

གཉིས་པ་མཚན་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་འདྲ་གསལ་ཆོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུང་རྒྱུ་འི་མཚན་
 དོན་འདི་ལ། སྤྱི་མཉམས་སྡེ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ལུགས། བད་སྟོང་སྡེ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་
 ཚུལ། གསང་བ་མན་ངག་སྡེ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཀའ་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 ཡོད་ན། སྐབས་འདིར་འཆད་བྱ་གཞུང་དོན་དང་སྟོབས་སྐྱུན་ན། གསང་བ་མན་
 ངག་སྡེའི་ཡང་གསང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དགོངས་པ་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡིན། སྤྱིར་འདྲ་གསལ་ཞེས་པ་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མ་དང་བྲལ་
 བའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་དུས། འདྲ་གསལ་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྟོན་དེ། ལྷང་བའི་ཆ་ལ་འཇུག་དུས་ཤིག་དང་། སྟོང་བའི་ཆ་ལ་འཇུག་དུས་
 ཤིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། སྤྱི་ལུས་དང་འདྲ་གསལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་གོ་
 རྒྱུ་དང་། དབྱིངས་དང་འདྲ་གསལ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱང་བའི་ཆ་ལ་གོ་

དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་འདིའི་བསྟན་དོན་ལ་གཙོ་བོའི་ཆ་ནས་སྤྲད་བའི་འོད་
གསལ་ལ་ལོ་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་འཁོར་
ལོངས་དོན་བར་ཐག་ཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དེ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོར་ལ་སྒྲོ་བའི་སྐབས་སུ་
འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་མཐུན་པར་རྟོག་མེད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་
དང་། རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་པའི་སྐབས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་
སོར་རྟོག་ཡོང་དུས། འཁོར་ལོ་ཐམ་དང་གསང་སྤྲུགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་
པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་ན་ཟབ་དོན་གྱི་གནད་ཆོད་དེ་ཞེས་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་
གསུངས་པ་ལྟར་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཐམ་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་བྱ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོས་
བྲལ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཉིད། སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱིང་སྐབས་ན། གཤམ་
དོན་སྤྲུགས་པ་གསལ་འབྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ། དབང་ཕྱོག་ཤིན་ཏུ་ཡང་རབ་ཀྱི་
གདུལ་བྱའི་དོ་སྤྲུལ། རྫོགས་ཆེན་མན་ངག་སྤྲེས། གཞི་དང་འབྲུལ་ཚུལ་བྲལ་
ཚུལ་དང་། །གནས་དང་ལམ་དང་སྒྲོ་དང་ཡུལ། །ཉམས་ལེན་ཆོད་དང་བར་
མ་དོ། །གྲོལ་ས་ཉིད་དང་བཅུ་གཅིག་གོ །ཞེས་རྗེ་རྗེའི་གནས་བཅུ་གཅིག་གིས་
བསྟན་བྱའི་སྤྱིང་པོ། སྒྲ་ཐལ་འབྱུར་ཅ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནད་དུ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་
ལུས་ལ་གནས། །ཏིལ་འབྲུལ་ལ་ནི་མར་བཞིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་བཀྲ་ག་དང་གཟི་
མདངས་ནི། །ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྱིས་བྲལ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་།
ཡང་རྒྱུད་རང་ཤར་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱུས་དགོངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱི་རང་རྒྱུད་ལ། །སྤྱད་པེ་ཤེས་ཚུལ་དུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་ན་དེ་
ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་དོ་བོ་སྤྱོད་གསལ་མཐའ་བྲལ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐབས་འདིར་འོད་

གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནི་སྐྱེ་ལྔ། ཡེ་ཤེས་ལྔ།
འོད་ལྔ། རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ལྔ་ལ་སོགས་པར་ཡེ་ནས་གནས་
པ་ཞིག་ཡིན་དུས། དེའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དོན་རྒྱུད་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་
དགོས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བརྗོད་བྱུང་སྐྱེད་ཡོད་པའི་སྐྱེད་ཆོག་དེ་རྫོད་བྱེད་ཆོག་གི་
རྫོགས་ཆེན་ཡིན་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ཐོག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཆོས་ཟད་ཆོས་སྐྱེད་
དགོངས་པའི་ནང་དབྱིངས་ཆེན་པོར། དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་སྐྱེད་གསུམ་འདུས་
པའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པ་དེ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་མཐར་ཐུག་ཡིན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད།
དེའི་ཡན་ན་རྟོགས་བྱུང་དང་བསྟན་བྱ་གཞན་ཞིག་མེད་པས་མི་ཆད་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་
བ་སྐྱེས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལས་ལྷག་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་གཟིགས་སུ་
མེད་ཅིང་། བསྟན་དུའང་མེད་པས་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཀ་དག་
དང་ལྷན་གྱུ་བ་ཟེར་རྒྱུ་འདི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱེད། གཞན་དང་སྐྱེན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འདི་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བྱུང་འབྲེལ། རོ་བོ་ཀ་
དག་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་ལྷན་གྱུ་བ་ཡིན། ཀ་དག་ཀ་ནས་མ་དག་ན། ལྷན་
གྱུ་བ་ལྷན་གྱིས་གྱུ་བ་ལུགས་ཡོད་པ་མ་རེད། དཔེར་ན་དབུ་མའི་ཆོས་སྐྱེད་དུ་སྟོང་
རྟོན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་ཅས་པ་ལྟར་དུ་རེད། རེད་དེ་གཞི་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་ལ།
ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་པ་བརྒྱུད་ན། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
ས་ལ་ཐོན་རྒྱུའི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པར་ཐད་ཀར་འཇུག་པའི་ཡང་གསང་གི་མན་ངག་
འདིའི་སྐབས་སུ། ཐུན་མིན་ཡང་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་དོན་ཀ་དག་གསུམ་དང་ལྷན་
གྱུ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་རུ་ཡོད། དེ་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་གཞིའི་ཀ་དག་

གནས་སྐབས་ལམ་གྱི་ཀ་དག མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་ཀ་དག་དང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
 བ་བཞག་ནས་དེ་ལྟར་བྱེ་བའང་། བརྟེན་ཆོས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞག་པ་མ་
 གཏོགས་ཀ་དག་རང་ངོ་ན་བྱེད་ཕྱི་རྒྱ་ཞིག་མེད་ལ། ལྷན་གྲུབ་གསུམ་ཡང་གཞི་
 ལམ་འབྲས་བུའི་ལྷན་གྲུབ་གསུམ་ཏུ་འཛོག་སྟེ། འཁོར་བར་འབྲལ་རུང་མ་སྤང་
 བའི་གནས་སྐབས་ལ་གཞིའི་ལྷན་གྲུབ། འབྲལ་རུང་ཅི་རིགས་སྒྲོང་བའི་གནས་
 སྐབས་ན་ལམ་གྱི་ལྷན་གྲུབ། འབྲལ་རུང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་
 འབྲས་བུའི་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ལྷན་
 གྲུབ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་བའི་ཀ་དག་དེ་ལ། བརྟེན་ཆོས་ལ་ལྷོས་པའི་མིང་
 གི་དབྱེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཀ་དག་རང་ངོས་ནས་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་རིག་པའི་ལྷན་གྲུབ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འོད་
 དང་ཐིག་ལའི་རྩལ་དུ་རྟོག་འཛིན་ལུས་ལ་བཞུགས་པ་དེ། འངས་དཔལ་སྐྱེ་བའི་ནང་ན།
 འོད་བཟང་འབར་བ་དཔལ་གྱི་བེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ན་བཞུགས་
 ན་སྤྱང་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་གྱི་བེལའི་གནས་སུ་བཞུགས་ཡོད། དེའི་གདངས་དེ་འགྱུ་
 བྱེད་རྩ་ཡི་གཞལ་ཡས། དུང་ཁང་བླ་རྒྱའི་གཞལ་ཡས། ལྷ་བྱེད་མིག་གི་
 གཞལ་ཡས་སོགས་ན་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་ལ། ལམ་འོག་མས་བསྐལ་པ་གངས་
 མེད་དང་། ཆོ་སྐྱེ་བ་མང་པོར་ས་ལམ་སྤྱངས་བསྒྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་བསྟེན་གས་
 དགོས་པ་དེ། འདྲིར་ལམ་གཞན་བར་ནས་བོར་ཏེ་ཐོད་ཀྱིས་སམ་ཐད་ཀར་བརྒྱལ་
 བ་ལ་ཐོད་རྒྱལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁྱུ་བྱེད་གངས་ཀྱང་འགྲོ་དགོས་པས་དེ་
 ཙམ་བསྐྱར་ལོང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་གསང་བའི་
 མན་ངག་ གསང་བ་མན་ངག་སྟེའི་ཕྱི་སྒྲོར་ནང་སྒྲོར་གསང་སྒྲོར་གསུམ་ལས་ཀྱང་

ཆ་ཚད་བར་མ་གསུངས་པའི་ཡང་གསང་མན་ངག་སྒྲིའི་འོག་ནས་འབྱུང་མ་རག་པའི་
ཁྱད་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཡོད་པའི་ནལ་འབྱོར་ཉམས་ཏྟགས་དང་སྐྱར་བའི་སྐྱ་
དབྱངས། རོན་གྱི་ཆ་ནས་སམ་བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པའི་མཚན།
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ན།
འདིའི་བརྒྱ་ཕྱག་མང་ཆོག་རེད། བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་ཉིང་འཛིན་སྒྲོ་འབྱེད་
པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ཏྟག་ཏུ་འདའ་བ་མེད་པའི་ཚད་གཞལ་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་རེད། དེའི་སྤྱིར་འོད་བཟང་འབར་བ་དཔལ་བེའུའི་མིང་གིས་
གསུངས་པ་དེ་དཔལ་བེའུའི་རི་མོར་ཟད་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་
གསང་ཟད་མེད་ཀྱི་བདུན་རོན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་གསལ་མཐའ་དབུས་
བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟད་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་འཆར་བའི་སྒྲོ་འབྱེད་ལྟེའུ་མིག་གིས་ཕྱེ་བ་ལྟ་
བུ། དབང་པོ་རྟལ་འབྱིང་ནས་གསུམ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་གོ་བདེའི་གསུང་གི་ཁྱད་ཆོས་
དང་སྐྱར་ནས་གསུངས་པའོ།

༩ ག གསུམ་པ་ཕྱག་འཆལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

གསུམ་པ་ཕྱག་འཆལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ལ། དངོས་དང་བརྒྱུད་
པའི་སྐྱ་མར་སྒྲིང་ནས་འདུད་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་གྲས་པས་
འདུད་པ་དང་། ཚུམ་པ་ལ་བཀའ་ཡི་གནང་བ་དང་བྱིན་རྒྱུགས་ལྷ་བ་སྟེ་གསུམ་
ལས་དང་པོ་ནི།

༡༥ དང་པོ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་སླིང་ནས་འདུད་པ།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མེས་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་།།

དོར་སེམས་དགའ་རབ་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་དང་།།

སྤྱི་སིང་ཏ་སྒྲོབ་དཔོན་པད་འབྱུང་སོགས།།

དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མར་སླིང་ནས་འདུད་པ།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་དང་འབྱོར་འགྱུར་གྱི་མེས་པོ་འམ་ཡང་མེས།
སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་ལམ་སྟོན་པ་པོ་དེ་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་འོད་མི་འགྱུར་བ་ཡིན།
གདོད་མའི་ཆོས་སྤྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པས་རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱད་བསྟན་ལ།
དོ་རེ་སེམས་དཔའ་ནས་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རིག་འཛིན་བརྟུང་བསྟན།
སོགས་ཁོངས་ལས་གང་ཟག་སྟན་བརྒྱད་དང་བཅས་ཏེ། དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་
ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སླིང་ནས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་འདུད་པའི་ཕྱག་དང་
བཅས་ཏེ་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་ངོ་བོ། ཅ་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད།
ཕྱིན་ལྷབས་ཀྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ།།

༡༦ གཉིས་པ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སློང་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད་པ།

གཉིས་པ་ནི།

མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་མལུས་པ།།

སྤྱི་མཐུན་ཡི་དམ་ཞི་ཁྱོད་ལྟ་ཆོག་པ་དང་།

སྤྱི་ལས་ཐོག་མེད་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་ལྡན་པ།

མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ལ་གུས་པས་འདུད།

ཅེས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡི་དམ། དེ་ཡང་ཞི་དང་ཁྱོད་པོའི་སྒྲུབ་བཞེངས་ཀྱི་ནང་དུ་
མ་འདུས་པ་མེད་ལ། སྤྱི་ལས་ཀྱི་རྩ་བ་མཁའ་འགྲོ། དེ་ཡང་གནས་གསུམ་
ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་ཐོག་མེད་ཀྱི་མཐུ་རྩལ་དང་ལྡན་ཞིང་།
དམ་ལྡན་ཆོས་ཀྱིས་འཆོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་བྱ་བཞིན་སྦྱོང་བར་དམ་མཁོས་པའི་བཀའ་
སྤྱོད་ཆོས་སྦྱོང་བའི་སྤྱད་མ། མདོར་ན་རིག་འཛིན་ནང་གི་དགེ་འདུན་རིག་པ་བྱུང་
པར་ཅན་ཀྱི་འཁོར་ཆོག་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལ་གུས་འདུད་དང་བཅས་ཏེ་
མཆོད་བརྗོད་མཐུན་པའོ།

༣། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་ལ་བཀའ་ཡི་གནང་བ་དང་བྱིན་རྒྱབས་ལུ་བ།

གསུམ་པ་ནི།

འོད་གསལ་ལྗོགས་ཆེན་ལྟན་གྲུབ་ཐོད་གཤམ་གྱི།

ཟབ་ལམ་འཆད་པའི་གནང་བ་སྤྱི་བ་དང་།

སྐལ་ལྡན་སྒྲོ་བ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ།

སྤྱད་བཞི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས།

གསུངས་ནས་བརྒྱུད་གསུམ་རིག་འཛིན་སྤྱོད་ལ། ཡི་དམ་ཞི་ཁྱོད་དཀྱིལ་འཁོར།

གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་
གྱིས། དུས་འདིར་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ཟབ་བྲིད་
གདམས་པའི་ཉེ་ལམ་འཆད་ཅིང་ཕྱོམ་པ་ལ་བཀའ་ཡི་གནད་བ་སྟོལ་བར་མཛད་པ་
དང་ཆབས་གཅིག་སྐལ་ལྷན་སྟོབ་མའི་ཆོགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས། སྤྱོད་གསུམ་ལམ་སྤྱང་དུ་སྤྱོད་པའི་ལམ་སྤྱང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་
གྱིས་སམ་ཅིག་ཙམ་གྱིས་སྟེ་བར་ཡང་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་ཤིག་གསུངས་པ་དང་བཅས་ཏེ་
ཡུལ་གོང་མར་དད་ཅིང་འདུན་པ། དེ་ཡང་གནས་ལུགས་རང་ངོ་ཤེས་པའི་དོན་
ལྷག་དང་བཅས་བཀའ་ཡི་གནད་བ་ཞུས་པའོ།

༼ག བཞི་བ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་བཅས་པས་ཉན་པར་བསྐྱལ་

བ།

དེ་ནས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་བཅས་པས་སྟོབ་མ་ལ་སྟོད་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་ཤིང་
ཡོན་ཏན་ཆོགས་པའི་སྟོན་པས་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ་ནི།

འོད་གསལ་ལྷན་གྲུབ་སྤྱང་བཞིའི་ཏིང་འཛིན་གྱི།

སློབ་པར་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་ཙམ་འབྱེད་མཛད་པའི།

གནད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་རྫོགས་སྤྱད་བྱངས་ལེན།

སྐལ་ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཅན་རྣམས་གྲུས་པས་ཉོན།

ཅས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དབང་རྣོན་གྱིས་དབུ་མཆོན་ཅམ་མཐོང་བའམ་ཐོས་པས་

ཀྱང་། དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དགོས་གནད་དང་མཐུན་
པར་གདམས་པ་འདིས་ལུས་རྒྱུ་བཞག་ལྷན་གྱུ་བ་སྤང་བཞིའི་ལམ་ནས་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་
སྐྱེ་བཞེངས་བའི་གདམས་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་བཅས་ཏེ། སྤྱིར་དམ་པའི་ཆོས་
དང་མཇལ་བ་དགོན། དེའི་ནང་ནས་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལམ་ལ་ཞུགས།
ཁྱད་པར་དུ་འོད་གསལ་ལྗོན་པ་ཆེན་གྱི་གདམས་པ་རང་ལ་སྦྱིང་རུས་ཡོད་ན་ལོ་དང་ཟླ་
བའི་ཁ་གངས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་བར་རུས་པ་དང་། འོད་ལུས་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་
བཞེངས་ནས་ལུས་འདི་མ་སྤངས་བཞིན་དུ་མངོན་གྱུར་གདོད་མའི་ས་ལ་གཤེགས་
ནས་པད་འབྱུང་དང་བི་མ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐར་འཆང་བའི་ལམ་མཆོག་འདི་ལ་ཞུགས་
རྒྱུར་སློབ་བསྐྱེད་དེ་གུས་པས་ཉོན་གསུངས་པའོ།

༼ཁ༽ གཉིས་པ་བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་གི་དོན།

གཉིས་པ་བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཡེ་ལྗོན་པ་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཆེངས་བསྟན་
པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་དུ་འཕགས་
པའི་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་གདམས་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྱི་ཆེངས་བསྟན་པ་
དང་། ཐོད་ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེངས་བསྟན་པ་སྟེ་བཞི་ལས།

ག༽ དང་པོ་ཡེ་ལྗོན་པ་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཆེངས་བསྟན་པ།

དང་པོ་ཡེ་ལྗོན་པ་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཆེངས་ནི།

ཨེ་མ་རྟོ།

ཤིན་རྒྱལ་སྤྱོད་མེད་གསང་བ་ཆེན་པོ་ཡི།།

ལྷན་གྲུབ་ཐོད་རྒྱལ་གནད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཅན།།

ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གདོས་བཅས་འོད་ལྲུས་སྤྱ།།

དག་ནས་འཆོར་རྒྱ་བྱེད་པའི་གདམས་པ་འདི།།

ཐེག་པ་གཞན་ལ་མིང་ཙམ་མ་གྲགས་པའི།།

ཐེག་དགའི་ཡང་ཅུ་ཚྭ་སྤྱོད་ཆེན་བྱེད་ཆོས་ཡིན།།

ཞེས་གཙོ་བོ་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ཆེ་བ་བརྟེན་པར་མཛད་པ་རེད། རྟོགས་ཆེན་
ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དབང་བཞིའི་སློམ་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་པས།
དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་བཞིར་བྱེད་པའི་ཤིན་རྒྱལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་དབང་དོན།
ཆོ་འདིར་གདོས་བཅས་དག་ནས་འོད་ལྲུས་འཕོ་བ་ཆེན་པོར་བཞེངས་པ་འདི་ནི།
འོག་མའི་ཐེག་པ་སྤྲུགས་ལ་མ་གཞན་དང་བཅས་པ་ནས་དངོས་སུ་མ་དགོས།
མིང་ཙམ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་འབྲས་བུའི་བསྟན་པ་ཆོས་སྤྱི་དགོངས་པར་ཐད་ཀར་
འཇུག་པའི་གསང་མཛོད་ཡིན། འདིའི་མན་ངག་གི་ལྷེ་ལྷ་མིག་གིས་གང་འབྱེད་
པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་ཐུགས་ཙམ་བསྟན་ནས།

༥། གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་རྟོགས་ཆེན་བྲེགས་ཆོད་དང་ཐོད་རྒྱལ་གཉིས་པོ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་གཞན་ལས་
བྱེད་པར་འཕགས་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་དེ་བྲེགས་ཆོད་ལས་ཀྱང་བྱེད་

པར་བདུན་གྱིས་འཕགས་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས།

༡ དང་པོ་ཐེགས་ཆེན་ཁྲིམས་ཆོད་དང་ཐོད་སྐལ་གཉིས་པོ་ཐུན་མེད་

གི་ཆོས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཆུང་བསྟན་པ།

དེ་ནས་བྱད་པར་ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་སྐུ་མོང་དང་སྐུ་མིན་གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ལས་དང་པོ་རྫོགས་ཆེན་བྲིགས་ཆོད་དང་མོད་
 གཤམ་གཉིས་སྐུ་མོང་གི་ཆོས་གཞན་ལས་བྱད་པར་འཕགས་ཆུམ་བསྐྱབ་པ་ནི།

གནད་ནཱ་བདུན་གྱིས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས།།

ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

འིག་པ་གཅེར་མཐོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར།།

དབང་པོ་རྣམས་ལ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པའི་གནད།

ཅེས་གནད་གཅིག་དང་།

ཆེས་ཉིད་དབང་པོས་བཟུ་རུ་ཡོད་པས་ན།།

སྒྲིལ་ཡིད་དཔྱིད་ཅམ་ལ་མི་ལྟོས་གནད།

ཅེས་གནད་གཉིས་པ་དང་།

སྒྲུབ་དོན་འབད་པའི་རྩོམ་སྒྲུབ་ལས་འདས་པའི།།

ན་སོལ་ཡང་སྐྱེ་བཞེས་མེད་པའི་གནད།

ཅེས་གནད་གསུམ་པ་བསྟན།

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི།

དཀར་ནག་ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད་པའི་གནད།

ཅེས་དེས་བཞི་པ་བསྟན།

ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་ན།

ཐ་སྙད་ཆོས་ལ་ཅུང་ཟད་མི་ལྟོས་གནད།

ཅེས་པས་གནད་ལྔ་པ་བསྟན།

ཆོས་ཉིད་བསམ་བཞིན་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ན།

ལྟ་སྟོན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུར་མི་ལྟོས་གནད།

ཅེས་དུག་པ་དང་།

སྤྱད་གསུམ་ལམ་སྤྱང་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་།

ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་ཕྱིར་མི་ལྟོས་པའི་གནད།

ཅེས་གསུངས་པ་འདི་གནད་བདུན་པ་རེད།

མདོར་ན་སྤྱན་མོང་ཐེག་པ་གཞན་དག་ལས།

གནད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་འཕགས་ན་ཡང་།

བཞིན་གྱིས་མི་ལངས་པས་ན་འདིར་མ་སྟོས།

དེ་ལྟ་བུའི་གནད་བདུན་པའི་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྐྱར་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་སྤྱད་
མེའི་ཤེས་པ་ལ། འོག་ནས་མན་ངག་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་ཀྱང་འབྱུང་རྒྱ་དང་།
སྤྱན་མར་བྲེགས་ཆོད་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་།
འདིར་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་སྟོན་བར་བྱ་བའི་སྐབས་མ་
ཡིན་པས་མ་སྟོས་མེའི་ཤེས་པ་མདོར་ན་སྤྱན་མོང་གི་མདོད་དང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འོག་མ་

གཞན་དག་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་གནད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གྲང་། འདིར་
ཆེ་ལོང་མདོ་ཙམ་ཞིག་ལུང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ཙམ་ལས་མན་ངག་གི་ཡིག་ཆར་
ཆོག་ཆོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ན་མང་ཆེ་བར་དོགས་ནས་དགོས་པའི་དབང་གིས་མ་
སྒྲིམ་པར་གསུངས་པའོ།།

༼ ༩ གཉིས་པ་སྤྱོད་ཆོད་ལས་གྲང་བྱུང་པར་བདུན་གྱིས་འཕགས་ཚུལ་

བསྟན་པ།

དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཡང་གསལ་སྒྲིམ་མེད་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་དོན་
དམིགས་གྱིས་བཀར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐོད་ཀྱིས་ཀྱི་ལམ་གནད་བྱུང་ཆོས་བྱུང་དུ་
འཕགས་ལུགས་བསྟན་པ་ནི།

སྤྱོད་ཆོད་ལས་གྲང་བྱུང་པར་བདུན་གྱིས་འཕགས་།།

ཞེས་ཡང་སྒྲིམ་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ངི་ལྟར་
འཕགས་ཚུལ་ནི།

ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་འདྲིལ་བའི་བྱུང་པར་དང་།།

ལུས་གནད་ཅུ་ཡི་བྱུང་པར་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲིའི།།

བྱུང་པར་མཐོང་བ་དབང་པོའི་བྱུང་པར་དང་།།

རང་སྒྲུབ་མདོན་སུམ་གཟིགས་པའི་བྱུང་པར་དང་།།

སྒྲུབ་བའོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཉམས་སྒྲུབ་ཉིད།།

གོང་འཕེལ་བྱུང་པར་དང་བཅས་བདུན་གྱིས་འཕགས།

ཞེས་གསུངས་ན། ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་དུ་ངེལ་བའི་བྱུང་པར་དང་གཅིག་
ལུས་གནད་ཅ་ཡི་བྱུང་པར་དང་གཉིས། སྤང་བྱེད་སྒྲོའི་བྱུང་པར་དང་གསུམ།
མཐོང་བ་དབང་པོའི་བྱུང་པར་དང་བཞི། རང་སྤང་མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་བྱུང་
པར་དང་ལྔ། སྤང་བ་འོད་གྱི་བྱུང་པར་དང་དྲུག ཉམས་སྤང་ཉིད་གོང་འཕེལ་
གྱི་བྱུང་པར་དང་བདུན་རེད།

འབྲེལ་བཤད་ཀུན་མཁྱེན་དགོངས་པའི་ཐེག་མཆོག་མཛོད།

ཆོག་དོན་མཛོད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཐེག་མཆོག་མཛོད་དང་ཆོག་དོན་མཛོད་དེ་
མཛོད་ཆེན་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་དག་ཆོག་གི་བྱུང་པར་ཅུང་ཙམ་རེ་མ་
གཏོགས་དོན་གྱི་འབབ་ས་གཅིག་པའོ།

ག ༡ གསུམ་པ་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་གདམས་པ་དེ་ཉིད་ཇི་

ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྱི་ཆིངས་བསྟན་པ།

དེ་ནས་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་གདམས་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་སྤྱི་ཆིངས་ནི།

དེ་འདྲའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་ན།

དང་པོ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་མ་ཆགས་པར།

འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་བཟང་ནས།
 ཐེག་པ་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་མི་ཞན་པའི།
 མཚན་ལྡན་སྒྲ་མ་བསམ་དང་སྦྱོར་བ་ཡིས།
 ལོ་དང་རྒྱ་བའི་བར་དུ་བསྟན་པ་གནད།
 སློན་བྱེད་དབང་ལུས་གོ་ལ་བྱེད་བྲིད་རིམ་རྣམས།
 ཡང་ཡང་བྲིད་ནས་ཡིད་ལ་འབྱོར་བ་དགོས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱུང་པར་བདུན་གྱིས་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་གདམས་པ་གཞན་
 མཚུངས་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཐོས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་སྟེ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་འདྲིའི་
 སྟེང་ནས་ད་རུང་ཡང་ཁ་རྟང་ཏེ་བལྟས་མི་འདུག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པ་
 ཡིན་ན། ཡང་ན་ཚེ་འདྲིའི་བྱ་བ་གདམ་དགོས་རེད། ཡང་ན་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་
 ལ་འཐམས་དགོས་རེད། དེས་ན་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ། བྱུང་
 པར་ཆོས་བརྒྱད་བདུད་ཀྱི་མགོ་སྐྱོར་འདྲིའི་དབང་དུ་ཤོར་མི་བཅུག། ཚེ་འདྲིའི་འདོད་
 ཡོན་སྟུ་གྱིའི་ཁ་ཡི་སྤྱང་ཙུ་འདྲ་བོ་ལ་མི་ཆགས་པར་སྒྲོས་བཏང་བྱ་བ་རྟུ་བོར་ཏེ།
 མཚན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཐར་བའི་ལམ་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་སྟོན། འཁོར་བའི་
 མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན། དུག་ལཱའི་ནད་ཆེན་འཛོམས་པའི་སྒྲན་པ་ཆེན་པོ།
 ད་ནངས་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དེ་མ་བསྟེན་པར། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐར་ལམ་
 རྣམ་དག་བགྲོད་མི་ཐུབ་ལ། སྒྲ་མ་ལའང་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྒྲ་མའི་བྱུང་པར་
 ཡོད་དེ། དབང་བསྐྱར། རྒྱུད་བཤད། མན་ངག་འབོགས་པ་དང་གསུམ་
 པོ་ཚང་བ་ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཞུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་གཅིག་ལྡན་ནམ་གཉིས་
 ལྡན་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་ན་ཡན་ལག་གི་སྒྲ་མ་ཡིན།

སྤྱོད་པའ་འགྱུར་ལས། མཚན་ཉིད་ཚོགས་པའི་བླ་མ་ནི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་
འབྱུང་ཁུངས་ཡིན། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གཞི་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
ན། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ལྡན་དང་མི་ལྡན་ལྟ་སྟོན་སྤྱོད་འབྲས་བཞིའི་སྟེང་ནས་སྤྱོད་
དགོས། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ན། རྫོགས་ལྡན་ལྟ་བུ་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
གྱི་བློ་ཚད་ཐོབ་པ། གོམས་དོན་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པས་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་
འདའ་བ། གཉིས་མེད་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྒྱུ་ཞིང་
བླང་དོར་འཛིན་ཞེན་རྒྱུ་ལ། མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་ལ་མཁས་པས་གྲོལ་ཆད་གྱི་
རྟགས་དང་ལྡན་ཞིང་རེ་དོགས་ནང་ནས་ཞིག་པས་ཁོང་ཡང་སློབ་དེ་ཡིན་པ་བཅས་
དགོས་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་རིང་ཁ་རྩེད་གི་དུས་འདི་ལ་གདུལ་བྱ་རང་
དང་མཐུན་པའི་དོ་སྤྲུལ་དུ་འདུལ་བྱེད་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཅིག་མ་
གཏོགས་དཀའ་བ་ཡིན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཐུགས་རྗེའི་ཆོས་ལྷ་དང་སྦྱར་
ཡོང་ན། རང་བཞིན་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ། རྒྱུ་ཡུལ་དང་འཕྲད་པའི་ཐུགས་རྗེ།
བསྐྱེད་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཐུགས་རྗེ། མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ།
གདུལ་བྱ་མི་འགྱུར་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྷ་བོ་ལས་ནམ་ཡང་འདའ་མི་སྲིད་པ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ཁ་བྱང་བསྟན་གྱི་བྲག་ཕུག་ རང་ཉིད་ལ་གསལ་ཉི་ཁྲའི་འཆར་རུབ་གྱི་
ལན་ཁ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་རེ་ཞིག་རིགས་ཆད་ལ་འཛིན་རྒྱུ་འདུག་མི་སྲིད་པ་མིན་པས་ན།
རང་རང་གི་དད་པ་དང་མེས་པའི་རྒྱ་སྤོང་ལ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་ཁྲ་གཟུགས་སྤྲོ་མ་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དེའི་ཚོད་ཅིག་སྦྱང་བ་རེད། སྦྱར་བསྐྱེད་པ་དུས་ཚོད་
བཟང་དུས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་དག་གི་རྣམ་ཐར་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ། དེང་འཛིན་རྟོག་
གྱི་ཁམས་ན་ཡོད་དར་ས་མ་རེད་བསམ་ནས་བསྐྱད་འདུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། སྤྱོད་

མ་མེད་པས་མེད་པ་དང་། དད་པ་མེད་པས་མེད་པ་གཉིས་མཐར་སྐྱལ་མེད་ལག་
སྟོང་དུ་ལུས་པར་འདྲ་འདྲ་རེད་བསམ་ནས་མ་མཐར་ཡང་ཐེག་པ་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་
མི་ཞན་ཅིང་། རང་ལས་ལྷག་པའི་བརྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱིན་རླབས་ཤིག་ཡོད་ངེས་སྐྱེས་
པའི་སློ་གཏད་ཆོག་ས་ཞིག་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཀུན་ལྡན་
པའམ་ཡང་དུས་གྱིད་བང་དང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་གྱིས་ཆ་ཤས་རེ་ལྡན་ནའང་།
བསམ་པས་དད་ཅིང་འདུན་པ་དང་། སྦྱོར་བས་གུས་ཤིང་བཙུ་བ་ཀུར་གྱི་ཐོག་ནས་
ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་བསྟན་ཚུལ་གྱིས་ལོ་རྒྱུ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ལ་བྱུང་དུ་བསྟེན་
ཞིང་སྟོད་དགོས་ན། དེའི་ཆོ་ལ་བཀའ་ལས་འདའ་ཞིང་དམ་ཆོག་ཆགས་ཉམས་
འགོ་བའི་རྒྱ་ཞིག་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱིས་རེད་མི་ཤོར་བ་ཞིག་རང་སློ་དག་ས་
ནས་བྱེད་དགོས། སྟོན་བྱེད་གྱིད་བང་དང་གོ་ལ་བྱེད་གྱི་བྲིད། རྒྱབ་རྟེན་གྱི་
ལུང་། མན་ངག་གནད་གྱི་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཞུས་ཏེ།
བྲིད་ཅིང་བསྐྱུང་བར་མཛད་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་སྦྱོར་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་དང་པོ་ཐོས་བསམ་ལ་ཞུགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་
རོ་རྩྱུང་བ་བྱུང་བ་ཆང་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་དེ་དང་ནི། གསང་བ་སྤྲགས་གྱི་
ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པ་ཐིབ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པའི་སྐྱབས་ཡིན།
དེ་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་རེམ་པའི་དུས་ལ་སྟེབས་དུས་དབེན་པ་བསྟེན་དགོས་པས།

དེ་ནས་རྣམ་གཤམ་འདྲུ་འཛི་མེད་ས་སྤྱ།

ཐུན་མེད་སྒྲོན་འགྲོ་ཚད་ལྷན་གྲིང་གཞུང་ལྷན།

སྒྲོལ་དུ་བཏང་ནས་ཐོད་རྒྱལ་གཞི་མ་ལ།།

ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་ལྟ་བུ་གདེང་ས་སུ་གྱུར་པ་དགོས།

དེའི་ཕྱིར་ཁྲིགས་ཚོད་ལྷ་བ་གནད་བསྟུན་ཏེ།

བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་མོད་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པ་གནད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་སྐབས་སུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱུན་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ཏེ་རི་དྲགས་ལྷ་བུའི་སྤྱོད་པས་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛི་སྤངས་། གནས་དབེན་
པས་མི་ཚད་ལུས་དབེན་དག་དབེན་སེམས་དབེན་ཏེ། དབེན་གསུམ་ནི་བའི་རྒྱལ་
ས་ནས་སྟུན་མོང་ཕྱིའི་སྡོན་འགོ། སྟུན་མིན་ནང་གི་སྡོན་འགོ། བྱུང་པར་གསང་
བའི་སྡོན་འགོ་སོགས་ཚོད་ལྷན་དུ། རྫོགས་ཆེན་སྤྱིང་ཏིག་གི་ཙ་བའི་བྲིད་གཞུང་
ལྷར་དུ་སྡོན་དུ་འགྲོར་བཅུག། དེས་མི་ཚོད་བསྐྱེད་རྫོགས་སྟུན་མོང་སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་
ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གཞན་དང་བཅས་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། འདུག་སྒྲིའི་དབང་ནས་
ཞུགས་ཏེ་ཁྲིགས་ཚོད་ཀྱི་ལྷ་བས་རིག་པའི་རང་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྤྱིང་། ལྷ་བའི་རང་
སྐྱོམ་པས་བསྐྱུངས་ཏེ་ལྷ་བ་གདེང་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པས། སྐྱོས་བྱས་ཡིད་དཔྱོད་
ལ་རག་མ་ལས་པར། ཁྲིགས་ཚོད་ལྷ་སྐྱོམ་ཀྱི་བརྟན་པ་གང་འཚམ་ཞིག་ཐོབ་པར་
བྱས་ཏེ། དེ་ནས་མོད་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པ་གནད་ཡིན་གསུངས་པའོ། །འདི་ཀུན་
མཁྱེན་ཆེན་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཕུག་ལེན་ཡིན། དུས་སྤིགས་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་
ཅིང་གྱུར་ལ། སྐྱོབ་མའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་བསྟུན་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད་པའི་
ཕུག་བཞེས་སོ། །ཐེག་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིའི་ལུགས་ལ་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གནད་ཕྱེ་བ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ངེས་དགོས་སོ། །དེ་ངེས་རྒྱལ་ཡང་གཞི་དང་འབྲུལ་
རྒྱལ་བྱུང་རྒྱལ་སོགས་གོང་དུ་ཞུས་པའི་རྩི་རྩི་ཆོག་དོན་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཞི་
ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཐོག་གཞིའི་ཀ་དག་དེ་
ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པས་ཡོད་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། དངོས་པོ་དང་མཚན་

མའི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ། རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་མེད་པ་ཆད་པའི་མཐའ་
ལས་འདས། འོད་གསལ་སྒྲོང་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བོ་རང་བཞིན་
ཐུགས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྟན། དེ་ཡང་ཀ་དག་ཡིན་པས་རྗི་མ་རང་དག་ ལྷན་
གྲུབ་ཡིན་པས་སྒྲོ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གནི་དུ་གྲུབ། གནི་དེ་
ལ་མ་རིག་པ་མི་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་ཀ་དག་དང་། གནི་དེ་ཡིས་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་
པའི་ཆ་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་ན་མི་ཆོག་པ་མེད། གནི་ལས་གནི་སྤང་ཤར་
བའི་གནས་སྐབས་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་རང་དེ་ཤེས་པས་གྲོལ། །ཁམས་
གསུམ་སེམས་ཅན་གྱིས་རང་དེ་མ་ཤེས་པས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ན། གནི་སྤང་དེ་རི་
ལྟར་ཤར་བ་ཡིན་སྟེ་ན། གནི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་གཡོས་
པས་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཉིད་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཡུལ་སྒྲོལ་མེད་ཅིག་ལ་ཤར་ཡོང་
དུས། སེམས་ཅན་རི་ལྟར་འབྲུལ་ན། སེམས་ཉིད་སྤང་དང་ཐིག་ལའི་དྲངས་མ་
དང་འགྲོགས་པའི་སྤང་བ་གསུམ་པོ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་
དབང་པོ་རྟུལ་བས་མེ་ལོང་ལ་རང་བྱུང་ཤར་བ་རང་གི་དེ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པར་གཞན་
དུ་བཟུང་བ་ལྟར་དུ། སྐྱ་དང་གཅིག་ དབྱིངས་དང་གཉིས། རིག་པ་གསུམ་
དེ་གཞན་སྤང་དུ་མཐོང་ནས་སྐྱ་ལས་ལུས་སུ་འབྲུལ། དབྱིངས་ལས་ལུས་དུ་
འབྲུལ། རིག་པ་སེམས་སུ་འབྲུལ་ཏེ། གནི་ལས་གནི་སྤང་ཤར་དུས་སྐྱེན་
བཞིས་ཡར་གྲོལ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེན་བཞིས་མར་འབྲུལ་སྐྱེན་ཡང་བྱས་ཏེ་འབྲུལ་ནས་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་དོན་ལུས་གསུམ་འདི་བཞིན་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད།
འོན་ཀྱང་འབྲུལ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་གནི་ལ་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་གནས་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་འོད་རིག་པ་གསུམ་ཡར་གྲོལ་བས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་

ཐུགས་དང་། མར་འབྲུལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བྱུང་བ་ཡིན་
 པས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སླིང་པོས་བྱུང་ཡོད།
 བྱུང་ཆུལ་བདེ་གཤེགས་སླིང་པོས་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་བྱུང་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།
 བྱུང་ཆོས་བྱེ་བྲག་གི་ཐད་ནས། སླིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འོད་ལྷ་ལ་
 སོགས་པར་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཡིན། གནས་པའི་རྟགས་ནི་མ་དག་པའི་སྐབས་
 འདྲིར་ཉོན་མོངས་ལྷ་དང་ཡུང་པོ་ལྷ། འབྱུང་བ་ལྷ་སོགས་སུ་གནས་ནས་ཡོད་
 པས། སྐྱེ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་ཡོད་པར་མཆོན་ཅིང་། འདི་ད་ལྷ་
 ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་གང་ན་བཞུགས་སྐྱམ་ན་ལུས་ལ་བཞུགས་ཆུལ་གཞི་དང་
 འབྲུལ་ཆུལ་བྱུང་ཆུལ་དང་། གནས་དང་ལམ་དང་སོགས་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དངོས་དེ་གང་ན་བཞུགས་ན་སླིང་ཅི་རྟུ་ཤའི་སྟོན་མ་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བུམ་
 བུ་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བཞུགས་ཡོད་པའི་ཟེར་ཕྱིར་འཕྲོས་འའི་ལམ་དེ་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་
 བཞི་དང་རྩ་ཕྱན་དག་གི་ནང་ན་ཡོད་པ་རེད། སླིང་ཁའི་འོད་གསལ་གྱི་འོད་རྩའི་སྟོ་
 བཞི་ནི། ཀ་ཏི་གསེར་གྱི་རྩ་ཆེན་དང་གཅིག་ ཤེལ་སྐབ་ཅན་དང་གཉིས།
 དར་དཀར་སྐལ་མ་དང་གསུམ། སླིང་པ་རང་གོལ་དང་བཞི་པོ་ཡིན། ལུ་ཏིག་
 བྱེད་རྒྱུད་ལས། ལམ་ནི་རྩ་བཞི་འབྲུ་བྱེད་རྒྱུད་། །འཆར་བྱེད་སྟོ་ནི་མིག་
 སོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྟོ་གང་ནས་འཆར་ན། གཉིས་ཀྱིས་
 ཆ་འཛིན་འཁོར་འདས་སྟོན། །གསུངས་པ་ལྟར་དུ། རྒྱུང་ཞགས་རྩའི་སྟོན་མ་
 མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་འོད་རྩ་དྲུངས་བ། སྟོན་ཡོན་དབང་པོ་དྲུངས་བྱེད།
 ལས་དག་མ་དག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་ཆ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་འདི་ཡིན་ན་འདི་
 གཙོ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས། རོ་མ་ཞིབ་དུ་བརྟགས་ན་ཡེ་

ཤེས་འཆར་བའི་སྒྲིབ་མེད་གཉིས་མིན་པར་མ་ཟད་རྒྱུད་ཞགས་ཆུང་སྒྲིན་མ་དེད་ཟེར་
ནའང་ཅུང་ཕྱིར་བཤད་ཅིང་ཡིན་པ་དེད། རྒྱུད་ཞགས་དག་པ་ཆུང་སྒྲིན་མ་དེ་ཡི་
ཤེས་འཆར་བའི་སྒྲིབ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་འགྲིགས་པོ་ཡོད་དེད། དེ་གང་ལ་འཆར་ན།
སྒྲིབ་སྒྲིན་གྲལ་མཁའ་ལ་འཛིན། །ནང་དབྱིངས་སྒྲིན་མ་དག་ཏུའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སྒྲིབ་ཡུལ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པས་གོ་སྟེན་ནས། ནང་ཡུལ་རྣམ་དག་
དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་འཆར་བ་དང་། སྒྲིབ་ཡུལ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་རིག་པ་གཏད་
པས། དེས་མཆོན་པའི་སྟོང་གསལ་མཐའ་དབུས་གྲལ་བ་ཞིག་འཆར་བས་ན་སྒྲིབ་
ཡུལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་བྱུང་བ་དེད། དོན་དངོས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་
དབྱིངས་ཀྱི་རབ་ལྷག་རྒྱུད་འགྲུལ་འཕྲིག་མེད་པར་བཞག་ནས་དབྱིངས་རིག་གཉིས་
སྤྱུ་མེད་པའི་རང་ངོ་ལ་ལྟ་བུ་དེ་གནད་ངོ་མ་བོ་ཡིན། དེ་ཐབས་གང་གིས་མཐོང་ན།
ལྟ་སྟངས་དང་གཟིགས་སྟངས་བྱས་པས་མཐོང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་
གནད་རྩོལ་མེད་དང་རྩོལ་བཅས་གཉིས་སྤྱུ་སྒྲིན་སྤྱུ་མེད་ཏུ་ཡོད་དེ། རྩོལ་མེད་དེ་
ངེ་ལྟར་བཤད་ན། རང་གདངས་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རང་གནད་རྒྱ་
མཆོའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་བྱས་ཏེ་བཤད་དགོས། རྩོལ་བཅས་ལ་རྒྱུད་ཞགས་
བཞུགས་པ་དང་འོད་རྩ་བཞུགས་རྒྱ་དོ་ཞག་དབང་གི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་དེ་
ལྟར་གཉིས་ཡོད། གནས་དང་ལམ་དང་སྟོང་དང་ཡུལ། །ཉམས་ལེན་ཞེས་
གསུངས་ན། ལམ་ཉམས་ལེན་དེ་སྒྲིན་བྱེད་དབང་དང་གོལ་བྱེད་བྱིད་ཡིན་པས་
རང་ལམ་གྱི་དབང་ཐོབ། དབང་སྟོག་དམ་ཆོག་གིས་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་ཏེ།
དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྟོང་དང་རིག་པ་རང་སྤྱང་གི་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྟོ་
དང་དབང་པོ་ལྟར་དུ་རིམ་ཅན་ནམ་ཅིག་ཆར་གྱིས། །ཀ་དག་ཁྲིགས་ཆོད་དང་ལྟན་

སྤྱབ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ཉམས་ལེན་མན་ངག་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལས་ཁྲེགས་ཆོད་
ནི་སྤྱང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རིག་པ་རྗེན་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་འབད་མེད་རང་གྲོལ་ལེ་ལོ་
ཅན་མ་བསྒྲེམས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་ནི་འོད་གསལ་
གྱི་སྤྱང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འབད་བཅས་གྱིས་གྲོལ་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་
གདོས་བཅས་འོད་ལུས་སྤྱད་དངས་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བ། དེ་གཉིས་ཀའང་དབང་པོ་རྩོན་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ལམ་བྱེད་ཡིན་པའི་དགོངས་
གནད་གཅིག་པ་རེད། སྤྱང་སྟོང་ཟེར་བ་ལུགས་འབྱུང་ལྷོག་གི་བཤད་སྤྱངས་ཙམ་
མ་གཏོགས་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་སྤྱང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་དགོས་པའི་གནད་
གཅིག་ལས་གཉིས་སྤྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་གོང་དུ་བྱུབ་ཚུལ་བཤད་པ་
བཞིན། གཞི་སྐྱུ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པས་བྱུབ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོགས་བརྒྱད་
མེམས་བྱུང་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གསུམ་གྱི་
ཉམས་ཞེན། མ་རིག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཀུན་གཞི་སོགས་གྱིས་བསྐྱིབས་ནས།
དོ་ཞག་ཁུས་པ་ལྟར། རལ་གྱི་ལུབས་དང་མེ་ལོང་འདམ་ནོར་བུ་སྒྲོམ་གྱིས་སྐྱིབ་པ་
ལྟར་བསྐྱིབས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིན་བྱེད་དབང་གིས་སྤྱིན་པར་བྱས། གྲོལ་བྱེད་བྲིད་གྱིས་
གྲོལ་བར་བྱས་ནས། ཆོ་འདིའི་སྟེང་གི་མ་འབྲུལ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་གཞི་
འབྲས་དབྱེར་མེད་པའི་སར་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐུ་ཕྱིན་དགོས་སོ། །དེའི་
ཆོད་ནི་སྤྱང་བཞིའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་གདིང་བཞིའི་དགོངས་པ་ཆོད་དུ་ཕྱིན་
དགོས་སོ། །གདེང་བཞི་ནི། མར་གྱི་གདེང་གཉིས་དང་ཡར་གྱི་གདིང་གཉིས་
ཏེ། མར་གྱི་གདེང་གཉིས་ནི། དཔྱལ་བ་ཆ་གང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ད་ལྟོང་རོ་
བརྗོད་ཀྱང་ཡང་བག་མི་ཆ། འཁོར་བའི་བདེ་སྤྱག་ལ་ད་དུང་འཁོར་རོ་ཟེར་ཡང་རོ་

དཀའ་མེད་པའི་གདེང་དང་ནི། ཡར་གྱི་གདེང་གཉིས་ནི། མུང་འདས་གྱིས་
 ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བྱོད་མེད་པའི་གདེང་སྟེ།
 དེ་ལྟར་གདེང་བཞི་ཐོབ་པས་ཉམས་ལེན་བྱོད་རྟགས་ཀྱི་ཚད་འཛིན་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ།
 ཉམས་ལེན་ཚད་དང་བར་མ་དོ། །གྲོལ་ས་ཉིད་དང་བཅུ་གཅིག་གོ །ཞེས་
 གསུངས་པས། འདིའི་སྐབས་སུ་བར་དོ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་རང་བཞིན་འཆི་བ་ཆོས་
 ཉིད་སྲིད་པ་བར་དོ་དང་བཞི་ཡིན་ན། ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་དོན་སྟོང་བར་དོ་གཙང་
 དུས་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ན་རབ་ཆོ་འདིའི་འཆི་སྲིད་ཆོས་སྐྱའི་འོད་གསལ་ཤར་རྒྱུན་
 ཚོད་དང་། འབྲིང་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་རྣམ་མཁའ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་ལྷན་
 གྲུབ་སྟོབ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཤར་རྒྱུན་ཚོད་ལ་གྲོལ་བ་དང་། ཐམ་ཡིན་ཡང་སྲིད་པ་
 བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་སྒྲུལ་བར་དབྱུགས་འབྱེན་ཐུབ་པ། ཡང་ཐང་
 མ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྟེ་བ་ཆོ་རབས་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་ཆོས་འདི་དང་
 འཕྲད་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་གང་དུ་གྲོལ་བའི་གྲོལ་ས་དེ།
 ལམ་སྐྱུང་རྩལ་གྱིས་དབང་པོ་ཐད་དང་འགྲོ་བའི་ལམ་མ་གཅིག་ནའང་། ཐོན་ས་དེ་
 གཅིག་ལ་ཐོན་པ་བཞིན་འབྲས་བུ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་སྐྱ་ཀ་དག་རིན་པོ་ཆའི་
 སྐབས་སུ་གྲོལ་བ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན། འདི་ལ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཐིན་
 ལས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་ཡང་། དོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་
 དུ་གཟུགས་སྐྱུ་ལོངས་སྒྲུལ་གཉིས་ཐིན་ལས་དང་བཅས་པས་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
 མཛད་པ། རྣམ་མཁའ་མ་ཞིག་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་མཛད་པ་དེ་མཐར་
 འབྲས་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་ས་དེ། ཐོག་མའི་ངེས་
 མེད་གཞིའི་ཀ་དག་དེ་མ་ཡིན་པར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་རྩལ་རིག་པར་རྟོགས་པ་ལས་མ་རིག་

པའི་ཆ་སྤངས་ཏེ་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ངོ་
བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དུ་གནས་པའི་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་འདྲ་ཡང་སྤྱད་ཀྱིས་
འབྲུལ་གཞི་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ན། གཞི་སྤངས་ལས་གྲོལ་ཏེ་
གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་ར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་གཞི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་ཞེས་ཟེར་ན་ཅུང་ཟད་
གནད་མ་གོ་བའི་ཉམས་ཡིན་ནོ།།

ག༽ བཞི་བ་ཐོད་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆིངས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ས་བཅད་ཀྱིས་བཅད་མཚམས་བྱས་ནས་བྲིད་རྒྱུ་གི་རིམ་པ་སྒྲེལ་དུ་བཀོད་པས་
མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟེ་གཉིས་ལས།

༩༽ དང་པོ་བྲིད་རྒྱུ་གི་རིམ་པ་སྒྲེལ་དུ་བཀོད་པས་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། བྱེ་བྲག་འོད་གསལ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གནད་དེ་
ངེས་པར་བྱས་པའི་ཐོག་ནས། ད་ནི་ཐོད་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆིངས་དེ་ས་བཅད་ཀྱིས་
བཅད་མཚམས་བྱས་ནས་བྲིད་རྒྱུ་གི་རིམ་པ་སྒྲེལ་དུ་བཀོད་པས་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

ཨེམ་ཏཱ།

སུས་ཐོབ་འཆོངས་པས་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡི།།

ཐོད་རྒྱལ་ཉམས་ལེན་བྲིད་རིམ་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཞེས་མཚམས་སྤྱར་ཏེ་དེ་ནས།

སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་དགུ་ཕྱགས་གཏོང་ཚུལ་དང་།
སྒོ་གསུམ་གནད་ནམས་གཟིར་ཚུལ་གནད་གསུམ་གྱིས།
ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་།
གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དངོས་གཞིའི་ངོ་སྤྲོད་དང་།
རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡིས་ཉམས་སྒྲུབ་ཚུལ་།
ཉམས་སུ་སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་བཞི་འཆར་ཚུལ་དང་།
མཐའ་རྟེན་མན་ངག་དང་བཅས་བདུན་ཡིན་ནོ།

ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དང་པོ་སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་དགུ་ཕྱགས་གཏོང་ཚུལ་དང་། གཉིས་པ་
སྒོ་གསུམ་གནད་ནམས་གཟིར་ཚུལ་གྱི་གནད་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་
མངོན་སུམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། བཞི་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དངོས་
གཞིའི་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། ལྔ་པ་རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
དང་། དྲུག་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་བཞི་འཆར་ཚུལ་དང་། བདུན་པ་
མཐའ་རྟེན་མན་ངག་དང་བཅས་པས་བདུན་ཏེ་ཆིངས་སམ་ས་བཅད་ཀྱིས་བཅིངས་ཏེ་རེ་
རེ་བཞིན་དུ་འཆད་པའོ།

༼ ༣ ༽ གཉིས་པ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་བདུན་དུ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི།

༡༥ དང་པོ་སློབ་གསུམ་བྱ་བ་དགུ་ཕྱག་སྤྱོད་ཚུལ།

ཨེམ་རྟོ།

དང་པོ་སློབ་གསུམ་བྱ་བ་གཏོང་ཚུལ་ནི།

ཆོས་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར།

མངོན་སུམ་རང་ཐོག་ཡབ་ནས་ཉམས་ལེན་ཆོ།

སློབ་གསུམ་བྱ་བ་དགུ་ཕྱག་སྤྱོད་དགོས་པས།

ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ཡི་བྱ་བ་ཆོ་འདི་ཡི།

དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོར་སོ་ནམ་ཐམས་ཅད་དང་།

ནང་གི་བྱ་བ་ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བ་དང་།

གསང་བ་ལྷ་ཡི་གར་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས།

སྤངས་ནས་གྲོགས་མེད་གཅིག་ཕྱར་གནས་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་སློབ་གསུམ་འདི་མ་དག་འཁོར་བའི་སློབ་ཡིན་པས་ན། འདིའི་སློབ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམ་པ་དཀར་ནག་བཟང་དཔེ་དུ་སྤྱད་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་བཞག་ན། གཞི་ནས་རྒྱལ་བའི་གསང་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་པར་འོད་གསལ་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཅམ་པ་དེ། གོ་བའི་དབྱིངས་ཅམ་ཞིག་གི་སྤྱི་དོན་ཡིད་བྱེད་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར་མངོན་གསུམ་གནད་ལ་འཇལ་བའི་རང་ཐོག་ཏུ་ཡབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། ཉམས་ལེན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་དགོས་ཤིང་། དེ་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བའི་ཐབས་སུ་ངེས་པར་དུ་སློབ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གསུམ་གསུམ་དགུ་ཕྱེ་བ། དགུ་ཕྱག་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་ཕྱག་སྤྱོད་

གྲིས་སམ་ཅད་གྲིས་གཙོང་པར་བྱེད་དགོས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་འདི་
 ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་བསྟན་ན། ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས་སུ་མཉམ་དུ་
 དགུ་ཕུགས་སུ་གཏང་དགོས་ཀྱང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རིམ་ཅན་དུ་བཤད་དགོས་པས་
 ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་གཏང་ཚུལ་གསུངས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱིའི་བྱ་བ་མི་དགོ་
 སྲིག་པའི་ལས་སམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སོགས་ཆགས་སྤང་
 ཚེངས་གསུམ་གྲིས་བསྐྱངས་བའི་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་ཚོང་སོན་མ་བྱིས་ལས་ལ་
 སོགས་ཆེ་འདིའི་གཡོང་བ་སྣ་ཚོགས་དང་། བྱང་གི་བྱ་བ་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ལས་
 སུ་གཏོགས་པ་ཕུག་དང་སྒྲོར་བ་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་
 གཏོགས་པའི་དགོ་སྦྱོར་གྱི་རིགས་དང་། གསང་བ་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོག་དཀྱིལ་
 འཁོར་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ཡི་གར་འཆམ་དང་ཕུག་རྒྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྦྱར་སྟབས་
 ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཏེ་གྲོགས་མེད་གཅིག་ཕུར་དབེན་པའི་གནས་སུ་གནས་པར་བྱ་
 ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

ངག་གི་ཐྱི་ཡི་འཛིན་རྟེན་འབྲུལ་གཏམ་དང་།།

ནང་གི་བྱ་བ་ཁ་ཏྲོན་བསྐྱམས་བརྗོད་དང་།

གསང་བའི་བྱ་བ་ཅུ་རྩུང་བཞུས་པ་སོགས།།

སྒྲུབ་པ་ཏེ་སྒྲུབ་མེད་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་ན། ངག་འདི་ངག་གི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་མི་ཚད་
 སེམས་དང་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཞིག་གྲང་འདིས་འདྲན་བཞིན་ཡོད་པས་འདི་བྱད་པར་
 གནད་ཆེ་བ་རེད། ངག་གི་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་འབྲུལ་བའི་གཏམ་ཁུ་ཚོས་རྒྱན་དུ་
 བཤད་འདུག་རྒྱུ་འདི་མང་ཆེ་བ་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་བོའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པས་

དེ་འབྲའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྲུལ་གཏམ་དང་ནི། ངག་གི་ནང་གི་བྱ་བ་དག་ཕྱོགས་སུ་
གཏོགས་པའི་ཚུགས་འབྲ་བའི་ཁ་རྟེན་བཞུགས་བཞེད་དང་ནི། གསང་བའི་བྱ་བ་ཐུན་
མོང་གི་ཚུགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཙ་རླུང་བཞུགས་པ། གོང་གི་བཞུགས་པ་ངག་
བཞུགས་དང་འདི་རླུང་བཞུགས་སོགས་ལ་གོ་ཆོག་གོ། དེ་ལྟ་བུའི་གསང་བའི་བྱ་བ་
དུས་རྒྱུན་ཙ་ཆེན་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་པའི་མངོན་ཞེན་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། ངག་སྤྱོད་
མེད་པའི་མང་གི་རྒྱུན་ཐག་ཆད་པ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་གསུངས་སོ།

སེམས་ཀྱི་ཕྱི་ཡི་ཐ་མལ་འབྲུལ་རྟོག་དང་།

ནང་གི་བྱ་བ་དད་དང་སྤྱིང་རྗེ་དང་།

གསང་བའི་བྱ་བ་བསྐྱེད་རྟོགས་སེམས་འཛིན་སོགས་།

སྤངས་ཏེ་རྟོག་མེད་ལྷན་ནེར་གནས་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་ཡི་བྱ་བ་ཐ་མལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
འབྲུལ་རྟོགས་སྒྲ་ཆོགས། ནང་གི་བྱ་བ་དད་དང་སྤྱིང་རྗེ་དམིགས་གཏད་འཛིན་པ་
ཅན་བྱེད་པ། གསང་བའི་བྱ་བ་བསྐྱེད་རྟོགས་སེམས་འཛིན་གྱི་སྒྲོར་སོགས་ཀྱང་
སྒྲོས་བཏང་ནས་བསྐྱར་ཏེ་བཞག་ལ་སྤངས་ནས་ཅི་ཡང་བྲན་མེད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་
ལྷམ་མེར་གནས་པར་བྱའོ་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་དགུ་ཕྱགས་སུ་བཏང་
བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྐྱམ་ན།

དེ་ལྟར་བྱ་བ་བཏང་བའི་དགོས་པ་ནི།

ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བཏང་བས་རང་ལུས་དལ།

རང་ལུས་དལ་བས་ཙ་རླུང་སྐྱམས་གིན་རྟུ་དལ།

ཙ་རླུང་སྐྱམས་དལ་བས་རླུང་སེམས་གིན་རྟུ་དལ།

རྒྱུ་སེམས་དཔལ་བས་རྣམ་རྟོག་རང་གྲགས་ཀྱིས།

འགགས་ནས་འོད་གསལ་ཡི་ཤེས་ལྷུང་དུ་འཆར།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོག་སྒྲུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ཅི་ཞིག་ཡན་ཐོགས་
ཡོད་ན། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་བཏང་ན་ཁོམ་པ་སྐད་ཅིག་གྱུར་མེད་པར་གྲེལ་བ་
ཆེ་བས་འཛིག་རྟོག་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཟད་དུས་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་
བསམ་པ་དོན་ལ་ཆོས་བརྒྱུད་དཀར་ནག་སྒྲ་གསུམ་གང་ལ་གཏོགས་མི་ཤེས་པ་འདི་
དག་ལ་འང་ལས་རྒྱ་བུད་ནས་ཟད་འགོ་རྒྱ་ཞིག་མེད་ལ། བྱས་ན་མི་ཟིན་བཞག་ན་
ཟིན་གསུངས་པ་འདྲ་བོ་ཡིན་པས་མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་བཏང་
བས་རང་ལུས་དཔལ། ལུས་ཟེར་བ་ནི་རྩ་དང་རྒྱུད་གི་བྱེད་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས།
རང་ལུས་དཔལ་བས་རྩ་རྒྱུད་ཡང་དཔལ་མི་འགོ་བའི་ཐབས་མེད་ཡིན། ལུས་ལ་རྩ་
བརྟེན་ཅིང་རྩ་ལ་རྒྱུད་བརྟེན་ཡོད། རིག་གཤངས་རྒྱུད་དང་འགོགས་པའི་སེམས་དེ་
ཡང་རྒྱུད་སེམས་དང་བྱེད་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་མཉམ་དུ་དཔལ་འགོ། རྒྱུད་སེམས་
རྒྱུ་བ་དཔལ་བས་རྟོག་པོར་ལོང་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་འགག་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཞོན་པའི་རིག་
གཤངས་མི་ཞ་བོ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད། རིག་གཤངས་རིག་པའི་མ་ལ་ཐིམ་ནས་རྣམ་རྟོག་
འགགས། རྣམ་རྟོག་འགགས་པའི་ཕ་རོལ་ན་འོད་གསལ་གྱི་ཡི་ཤེས་ཟེར་བ་ཞིག་
གྱུར་གཞན་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་ལུས་དཔལ་བས་འོད་གསལ་གྱི་ཡི་ཤེས་ལྷུང་དུ་འཆར་
བའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་གསུངས་པའོ། གཞན་ཡང་

ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མ་འཁྲུགས་པས།

རྣལ་འབྱོར་ལུས་ལ་ན་ཚ་མི་འབྱུང་ངོ་།

དག་གི་བྱ་བ་བཏང་བས་བརྟོན་མེད་ཀྱི།

ཏིང་འཛིན་སྤྱེ་ཞིང་ཀ་ཏི་ཤེལ་སྤྱགས་གྱི།
 ཅ་ཡི་ནང་དུ་རྒྱུང་གི་རྒྱ་བཞི།
 རན་པར་རྒྱ་བས་འོད་གསལ་འཕེལ་ཆེ་ཞིང་།
 རྒྱུང་ཡང་དལ་བར་རྒྱ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི།
 རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཆེ་ཡང་རིང་བ་ཡིན།
 སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་བཏང་བས་རྣམ་རྟོག་གི།
 འཕྲོ་འདུ་དུས་གཅིག་ཉིད་ལ་འགག་པ་དང་།
 བྲེགས་ཆོད་རང་བབ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་དལ་བས་འབྱུང་བ་མི་འབྲུགས་ཤིང་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་འདུ་
 བ་མ་འབྲུགས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ན་ཆ་མི་འབྱུང་ལུས་བདེ། ངག་གི་བྱ་བ་
 བཏང་བས་འབྲུལ་བའི་སྤྱ་བཟོད་ཟད་ནས་བཟོད་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་སྤྱེ་སྤྱ་བ་ཡིན།
 བྱུང་པར་དུ་ཤེས་རྒྱ་བའི་འོད་ཅུ། ཀ་ཏི་ཤེལ་གྱི་སྤྱ་གུ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུང་གི་རྒྱ་
 བ་ལས་རྒྱུང་གིས་མ་དགུགས་པར་རན་པོར་རྒྱ་བས་དེའི་ནང་ནས་འཆར་བའི་འོད་
 གསལ་གྱི་གདངས། ཡར་འཕེལ་སྟོབས་ཇེ་ཆེ་རུ་སོང་ནས། སྤྱིར་རྒྱུང་དལ་
 ཞིང་སྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུང་སེམས་བྱེད་པ་གཅིག་པ་དང་། ལུས་སེམས་
 གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྒྱས་དཀའ་ཞིང་ཆེ་རིང་བའི་
 ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་བཏང་བས་རྣམ་རྟོག་སྤྱོད་པའི་
 འཕྲོ་འདུ་རང་ལུགས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ལ་འགགས་ནས་བྲེགས་ཆོད་ཀྱི་ཀ་དག་
 དགོངས་པའི་གནས་ལུགས་རང་བབས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས། དེ་སྤྱེས་པས་ཐོད་རྒྱལ་
 སྟོམ་པའི་ཅ་བ་ནང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྟོན་མའི་ངོ་བོ་ཡང་དེ་ལས་མ་འདས་པས་

ན། ཟུང་འཇུག་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་སྦྱ་བའི་དགོས་པ་དེ་
ལྟར་ཡོད་གསུངས་སོ།།

༡༥ གཉིས་པ་སློག་གསུམ་གྱི་གནད་རྣམས་གཟིར་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་

སློག་གསུམ་འབྱོངས་བའི་གནད་བསྟན་པ།

དེ་ལ་སློག་གསུམ་གྱི་གནད་རྣམས་གཟིར་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སློག་གསུམ་འབྱོངས་
བའི་གནད་བསྟན་པ་ལས་དང་པོ།

༡༥ དང་པོ་ལུས་གནད་སྐྱེ་གསུམ་བཅུགས་སྟངས་བསྟན་པ།

ཨེམ་རྟོ།

གཉིས་པ་སློག་གསུམ་གནད་རྣམས་གཟིར་ཚུལ་ལ།

ཞེས་མཛུགས་སྤྱད་ཏེ།

དང་པོ་ལུས་གནད་སྐྱེ་གསུམ་བཅུགས་སྟངས་ཀྱི།

ཆོས་སྐྱེའི་བཅུགས་སྟངས་སེང་གོ་ལྟ་བུ་ནི།

འཕོལ་སྟན་སྟེང་དུ་རྒྱུ་མཐིལ་གཉིས་སྤྱད་པས།

ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཆ་སློམས་ཤིང་།

ལུས་ཉམས་འབྱིང་ཚུལ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཡིས།

ལས་རྒྱུད་གཞོན་ཅིང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་རྣམས་འཕེལ།།

ལག་སོར་ཚིགས་བསྐྱམས་བརྒྱ་ཡི་བྱེའམ་ནང་།།

ས་ལ་བརྩུགས་པས་འཕྲོ་བ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་།།

ལྷོག་ཅིང་རོ་སྟོད་དྲུང་པོར་བསྐྱུང་བ་ཡིས།།

ཉམས་སྒྲུང་སྒྲུར་དུ་འཆར་བའི་དགོས་པ་ཡོད།།

མཇིང་བ་ཡིད་ཅམ་གྱེན་ལ་བོར་བ་ཡིས།།

དབྱིངས་རིག་གཉིས་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གི་སྟེང་ནས་གོ་སྒྲུ་མེད་དེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་གནད་གཟིར་རྒྱུ་འི་ནང་གི་དང་པོ་དེ་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་བཅུགས་སྟངས་ཡིན་ན། ལུས་གཅིག་གིས་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་བཅུགས་སྟངས་བཅའ་རྒྱུ་འདི། སྒྲུ་གསུམ་དེ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཅམ་ཡིན་པས་དེད། ཆོས་སྒྲུ་འི་བཅུགས་སྟངས་མེད་གོ་ལྷ་བྱ་དེ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་འདི་ནས་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་ལ་དེའི་ནང་གི་ལག་སོར་གྱི་ཚིགས་བསྐྱམས་ནས་བརྒྱ་ཡི་ནང་ཕྱོགས་སུ་འཛོག་རྒྱུ་འདི་རང་ལུགས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན། ཆོས་སྒྲུ་འི་བཅུགས་སྟངས་མེད་གོ་འབྱིང་བ་ལྷ་བྱ་འདི་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་བག་ཆ་མེད་པར་གྲོལ་བའི་བརྟ་ཡིན་གསུངས་པའོ། དེ་ནས།

ཡོངས་སྒྲུ་འི་བཅུགས་སྟངས་སྒྲུང་ཆེན་ལྷ་བྱ་ནི།།

འབོལ་སྟན་སྟེང་དུ་ཁ་སྐྱབས་ཉལ་བ་ཡིས།།

ལུས་ཀྱི་འཚོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཅར་ལ་གཞོན།།

དུས་མོ་གཉིས་ཀ་སྐྱུང་ལ་སྒྲུར་བ་ཡིས།།

བདེ་ཤོད་སྒྱེ་ཞིང་ཁམས་རྣམས་རྒྱས་པ་དང་།།

རྒྱལ་བའི་སོང་མོ་འཕོངས་གྲིའི་ཤི་ལོ་ཏུ།
 ཡུལ་ཏེ་བརྒྱུམས་པས་བྱིང་ནོད་ཆ་སྟོམ་མོ།
 ལལ་གཉིས་སྐྱུ་མོ་སར་བརྩྭ་ས་ལལ་མཐིལ་གཉིས།
 ཨོལ་གོ་བརྟེན་ཅིང་སོང་མོ་འབྲམ་སྐྱུར་བས།
 དབྱིངས་ལ་རིག་པ་འབྲེན་ཅིང་མཛིང་བཞིད།
 བྱེད་ལ་བཏེགས་པས་དབྱིངས་རིག་འདྲ་འབྲལ་མེད།

ཅས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ཐེག་མཆོག་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་རེད།
 འདིའི་ནང་དུ་གཤམ་པ་ཅང་མི་འདུག ལོངས་སྐྱའི་བཅུགས་སྒངས་སྒྲུང་ཆེན་ལྷ་བུར་
 མཛོད་རྒྱུ་འདི་ཕུལ་གྲོལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངང་ནས་གྲོལ་བའི་བརྒྱུ་ཡིན་ནོ།

སྤྱུལ་སྤྱིའི་བཞུགས་སྡངས་དང་སྤོང་ལྷ་བུའི།
 འབོལ་སྤྲན་སྤོང་དུ་ཅོག་པུར་བསྡད་ནས་ཀྱང་།
 ཀྱང་བའི་ལོང་བུ་གཉིས་ནི་གཤིབ་པ་ཡིས།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བར་བྱེད།
 ཀྱང་བའི་མཐིལ་གཉིས་ས་ལ་ཐབ་པ་ཡིས།
 གཟུང་འཛིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་གཞོན་པར་བྱེད།
 དུས་བྱང་སྤྱར་བས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས།
 ཆ་སྒྲོམས་ལུས་སྤྱི་དང་བོར་བསྡད་བ་ཡིས།
 ཅུ་མི་འཆུས་ཤིང་རྒྱུད་ཡང་དང་གིས་དལ།
 ལག་གཉིས་བསྐྱོལ་བས་དུས་མོར་བསྐྱོར་བ་ཡིས།
 དབྱིངས་དང་རིག་པ་འབྲེས་པར་བྱེད་པའོ།

ཞེས་གསུངས་ན། དུས་རྒྱུན་ལས་དང་པོ་པས་ཐོད་རྒྱལ་ཉམས་ལེན་ལ་བཞུགས་
སྤངས་གཙོ་བོ་འདི་མཛད་རྒྱུའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད་པ་ཡིན། །འདིའི་བཞུགས་སྤངས་
དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཐེག་མཆོག་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ཆོག་མ་བསྐྱུར་
བར་འདི་ན་བཀོད་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་དུ་རེད་ལ། དེའི་ཐོག་ད་རུང་རྒྱ་ཞབས་ཅུང་ཅམ་
འཐེན་ནས་སྒྲལ་བར་བཅར་ན་རྟོགས་པ་རྒྱུན་འཆོས་པ་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་ཅེས་
གསུངས་པ་དང་། ལག་པ་རེ་ལྷེ་མིག་ལྟར་དུ་བསྒྲོལ་བ་དེས་ཕུས་མོ་གཉིས་ཀ་
བཀའ་ན་ཆོད་པའི་ནད་སེལ་བ་དང་། ཡང་ན་མཆོད་བྱེད་ལ་རེག་ན་གང་བའི་ནད་
སེལ་བ། གྲུ་མོ་གཉིས་ཕུས་མོའི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ་ལག་སོར་སྟོང་སྟེ་སྟོག་མ་ནས་
ཡར་བཏེགས་ན། ཆ་གང་སྟོམ་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཀུན་
མཁྱེན་འཛིགས་སྤིང་གི་ཞལ་ཤེས་ཤིག་རེད། སྤྱལ་སྤྱའི་བཞུགས་སྤངས་བྱང་སྟོང་
ཙོག་ཕུར་མཛད་དགོས་པ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དཀའ་ཐུབ་ལ་བཏེན་ནས་
གྲོལ་བའི་བདུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཡང་བཞུགས་སྤངས་དེ་དག་གི་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་གནད་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བཞུགས་སྤངས་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི།

ཆོས་སྤྱའི་བཞུགས་སྤངས་བྱས་པས་གནས་སྐབས་སྟུ།

ནད་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྟོམས་ཤིང་།

མཐར་ཐུག་གནས་ལུགས་རིག་པའི་དོན་རྟོགས་སོ།

ལོངས་སྤྱའི་བཞུགས་སྤངས་བྱས་པས་གནས་སྐབས་སྟུ།

གཡེ་བྱེད་རྒྱུང་ཐིན་མཐར་ཐུག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི།

འོད་ལྔའི་ཡེ་ཤེས་ལྟར་དུ་འཆར་བར་བྱེད།

སྤྱུལ་སྤྱི་བཅུགས་སྤངས་བྱས་པས་གནས་སྐབས་སྤྱ།

ལུས་ལ་དོད་སྤྱེ་མཐར་སྤྱག་མ་དག་པའི།

འཁྱུལ་སྤང་ཞིང་ཁམས་ཉིད་དུ་འཆར་བར་བྱེད།

ཅེས་གསུངས་ན། འདི་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྤྱི་བཅུགས་སྤངས་ཀྱིས་
གཡེ་བ་ལས་ཀྱི་རྒྱང་གཞོན་པས་གནས་སྐབས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྟོམས་པར་བྱེད།
ནམ་རྟོག་འགག་སྟོབས་ཆེ། ནམ་རྟོག་འགག་སྟོབས་ཆེ་བས་མཐར་སྤྱག་གནས་
ལུགས་རིག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དང་ནི། ལོངས་སྤྱི་བཅུགས་སྤངས་
ཀྱིས་ཁམས་ལ་བདེ་བྱོད་རྒྱས། ཕོ་མོའི་རྒྱང་མ་ནིང་དུ་ཆ་སྟོམས་པས་གནས་
སྐབས་གཡེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ཐིག། རགས་རྒྱང་འགག་ཅིང་བྱིང་གོད་ཆ་སྟོམས་པས་
མཐར་སྤྱག་སྤྱན་གྲུབ་འོད་གསལ་ཀྱི་འོད་ལཱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱར་དུ་འཆར་བའོ། སྤྱུལ་
སྤྱི་བཅུགས་སྤངས་ཀྱིས་ཙ་རྒྱང་ཆ་སྟོམས་པས་མི་ཚད་ཚུའི་ཙ་མནན་པས་གནས་
སྐབས་ལུས་ལ་བདེ་བྱོད་རྒྱས་ཏེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་འབར། རྒྱང་སེམས་ཆོས་ཉིད་
དུ་རྒྱ་བས་མཐར་སྤྱག་འཁྱུལ་སྤང་དག་ནས་ཞིང་ཁམས་ཉིད་དུ་འཆར་བར་བྱེད་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་དོ། ཤན་ཡོན་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱི་བཅུགས་སྤངས་བྱས་པ་ཡིས།

སངས་རྒྱས་མཁའ་པ་ཆོ་འདིར་རྟོགས་པར་བྱེད།

ལོངས་སྤྱི་བཅུགས་སྤངས་བྱས་པས་འདི་ཉིད་ལ།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་མངོན་སུམ་མཛོད་བར་འགྱུར།

སྤྱུལ་སྤྱི་བཅུགས་སྤངས་བྱས་པས་ཆོ་འདི་ལ།

འགྲོ་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་པར་གསུངས།

བཞུགས་སྐྱོངས་གསུམ་ལས་གཡོ་བར་མ་བྱས་ན།།

མངས་ཀྱིས་སྐྱོད་ཉིད་དང་སྐལ་མཉམ་ཞེས།

གསང་བ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའོ།།

ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་ཡང་གསང་བ་སྤྱོད་པ་ས་བོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པའི་
 བསྟན་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན་བཞུགས་སྐྱངས་ཙམ་ཞིག་བྱས་པས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲུང་བཞིན་པར་བཟུང་ཆོག་སྟེ། གཙོ་ཆེར་ཡན་ལག་གི་ཐུག་
 རྒྱ་དང་ལུས་ཀྱི་སྐྱངས་སྐྱབས། དག་གི་སྤྲགས་བསྐྱབ་པ་སོགས་པར་བལྟས་ན་
 ལུས་དག་གི་ལས་ཡིན་ཡང་། འདི་ལ་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། ཆོས་ཉིད་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྟོབས་དེ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་
 རོལ་བ་དང་། བྱུང་པ་བཞི་ལྟར་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མི་ཚད་འདི་ནི་
 སྟོོག་གསུམ་གྱི་གནད་གཟིར་ནས་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་རང་སྟོག་ཏུ་བབས་ཏེ། ཀ་
 དག་གི་རིག་པ་སྟོང་གསལ་ལྷག་མཐོང་གི་རང་གདངས་དེ་ཇི་ཇི་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་མདོན་
 སུམ་དུ་སྐྱང་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་ཞལ་སྟོག་མེད་ནས་མ་མཇལ་བ་དེ་མཇལ་
 བའི་གནད་བཞུགས་སྐྱངས་གསུམ་དང་གཟིགས་སྐྱངས་གསུམ་ལ་ཐུག་པས་ཕན་
 ཡོན་ཆེ་ཡང་ལོས་ཆེ་སྟེ། ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་
 བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གཞན་ཡང་། ཝོར་བུ་ཕྱ་བཞོད་ལས། སྐྱེ་བྱི་མེད་པའི་
 སྟོག་འཛིན་པར་འདོད་ན་དེ་ཇི་ཇི་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་སྐྱངས་ལ་ཐུག་གོ། །ཅེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱབ་གོ། །འདི་ཡན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་
 གནད་གཟིར་ཚུལ་བསྟན་ནས།

ཁྱེ་གཉིས་པ་དག་གི་གནད་གཟིར་ཚུལ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དག་གི་གནད་གཟིར་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

གཉིས་པ་དག་གི་གནད་ནི་སྒྲ་བ་རྣམས།།

དེ་ཅུང་དེ་ཅུང་བཏང་ནས་ཐམས་ཀྱི།།

གཏམ་རྣམས་བཅད་ལ་སྟན་ནི་ཅུང་དུར་བསྟན་པ།།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྟན་ནི་དེ་རིང་གཏོང་།།

སྒྲ་གས་དང་བསྒྲས་བཞིན་ལ་སོགས་མི་དག་གཅིང་།།

གཞན་ལ་ཆོག་འབྲུག་ཅིག་གཏུ་མི་བཤད་དོ།།

འདི་ཡི་དུས་སྟུང་ཤེད་དང་བརྟེན་ཅིག་གིས།།

སྟོན་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་གནས་པའོ།།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བསྒྲས་བཞིན་དེ་ཅུང་གཏོང་།།

ཐམ་བསྒྲས་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཕྱུལ་གྱིས་བསྟན་པ།།

བཞིན་དུ་མེད་པའི་ངང་ལས་མི་འདའ་ཞིང་།།

ལུས་ཀྱི་དཔེ་བརྟེན་ཅིག་ཡང་མི་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ན་ཐལ་འགྱུར་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས། དག་ནི་བསྟན་པ་དང་གནས་པ་དང་། །ལ་བསྒྲ་བ་ཉིད་བཏྱུན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མའི་ནང་དུ་འདྲ་བའི་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་དང་པོ་དག་གི་གནད་ལ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ནི་དང་པོ་སྒྲ་བ་བཅད་ནས་རིམ་པར་བསྟན་ཚུལ་ནི། མི་ལ་ལ་བཤད་དག་འཕྲ་ཅི་ཡང་མི་ཆོག་པ་ལས་ཁ་གྲག་མ་ཆོག་ན་སྟག་མཁན་གྱི་མི་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་

མིས་ཡང་སྒྲོས་དང་པོར་བསྐྱབ་དགོས། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་ན་དང་པོར་ལུང་སྟོང་ངམ་
ཁང་སྟོང་ལྷ་བུའི་ནང་དུ་སོང་ནས་བཤད་བསམ་པའི་གཏམ་དེ་དག་བརྒྱ་སྟོང་མང་
པོར་འོར་ནས། དམུས་མ་སོང་། ཡི་མ་ཆད་ཀྱི་བར་སྐྱབ་དགོས། དམུས་ཏེ་
བཤད་མི་འདོད་པར་གྱུར་དུས་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་བ་ཇི་ཅུང་དུ་བཏང་སྟེ། མཐར་ཁ་ཏོན་
ཆོས་སྟོད་ཀྱི་བཀྱི་བ་ཙམ་ཡང་སྟོངས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་རེད། དང་པོ་བསྐྱབ་
པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ནས་གནས་པའི་དུས་དང་། དེ་ནས་ལ་བརྒྱབ་དང་།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལ་བརྒྱབ་བའང་བརྟན་པར་བྱ། ཞེས་འདི་ནས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་དང་སྒྱུར་ན་གཅིག་པའོ།

དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ལ་རོལ་གྱི།

གཞན་ལ་ངག་མ་འདྲེས་པས་ལུས་འབྱོངས་ཏེ།

ལུས་འབྱོངས་རྟགས་སུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་།

མཁའ་སྟོད་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒོམས།

ལུས་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རུ་གྲོལ་བའོ།

དེ་ནས་བརྒྱས་བརྗོད་བཀའ་པས་ངག་འབྱོངས་ཏེ།

དེ་ཡི་རྟགས་སུ་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས།

བད་དང་གཏམ་རྣམས་ཟེར་བ་དག་ཀྱང་འོང་།

བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བཀའ་པས་ཡིད་འབྱོངས་ཏེ།

དེ་ཡི་རྟགས་སུ་སྟོན་དུ་མི་མ་ཡིན།

གཟུགས་མཐོང་དེ་ནས་མངོན་ཤིས་དམ་དུ་མ་འཆར།

ཁྱད་པར་གནས་སྐབས་འབྲུལ་གཏམ་ཉོན་མོངས་རྣམས།

མི་འཕེལ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

གསུང་གི་གྲོང་དུ་ཐུང་ན་འདའ་བའོ།

ཞེས་གསུངས་སྟེ། ངག་གི་སྤྱོད་པ་བཅད་པས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད།
ངག་གི་སྤྱོད་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་བྱེད་ཚོལ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ལུས་ངག་འབྲེལ་ཆེ་བའི་
སྤྱབས་ཀྱིས། ངག་སྤྱོད་པ་འབྱུང་ས་ཤིང་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་ལུས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་འབྱུང་ས་བ་ཡིན་ལ། ལུས་འབྱུང་ས་བའི་རྟགས་སུ་སངས་རྒྱལ་བྱུང་
སེམས་དང་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་དྲང་སྤྱོད་རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་ཚོགས་
དང་བཅས་པས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ངག་འབྱུང་ས་རྟགས་སུ་མི་
མ་ཡིན་པ་ཆོར་བརྟུང་དང་གཏམ་བཤད་རྒྱ། ངག་གི་སྤྱོད་པ་བཅད་པའི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་
ལུས་ངག་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ས་བ་དང་མཉམ་དུ་ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་ས་ཏེ་མངོན་ཤེས་འཆར་
བ་སོགས་མདོར་ན་རྒྱུད་གྲོང་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ངག་གནད་སུས་གཟིར་
བ། །ངག་གི་རྒྱུན་ཟད་ཐུང་ན་འདའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་ཆེན་
པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ཉམས་ལེན་པ་ཆོས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་བསྐྱམས་པ་དང་།
སྤྱིར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེད་དམིགས་གང་གི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་བསྐྱམས་རྒྱུ་འདི་
གནད་ཆེན་པོ་ཡིན། འདུས་པ་མང་པོ་མཉམ་དུ་འཚོགས་དུས་ཀྱང་ངག་སྤྱོད་པ་བཅད་
གྱིས་དང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་འགལ་མང་པོ་ཞིག་ཁོག་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ངག་གི་
གནད་གཟིར་ཚུལ་བསྟན་པ་སོང་བའོ།

ག། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་གནད་གཟིར་ཚུལ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་གནད་གཟིར་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

གསུམ་པ་སེམས་གནད་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་ལ།།

མིག་ཤེས་འགྱུར་བ་མེད་པར་གཏད་ནས་ཡུང་།།

ནམ་མཁའ་རང་སེམས་འབྲེས་པ་ལྟ་བུའི།།

ཤེས་པ་དྲག་ཏུ་གཙུན་པས་རང་རིག་ཉིད།།

གསལ་སྟོང་ལྷག་གེར་འཆར་བར་འགྱུར་བའོ།།

དེ་ཡི་གནས་སྐབས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ།།

གསལ་བར་མཐོང་བས་མཐར་སྟག་ལྷག་མེད་དུ།།

འཆར་རྒྱའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ་སྐལ་ལྷན་ཀུམ།།

ཞེས་གསུངས་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་གྲོང་གསལ་ལས། སེམས་ཉིད་ཕྱི་ཡི་མཁའ་
ལ་གཏད། །ནང་གི་སྒྲོན་མ་མངོན་སུམ་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས།
འདིའི་སྐབས་སུ་སེམས་ནམ་མཁའ་གཏད་གསུངས་པའི་སེམས་དེ། ལས་རྒྱུད་གི་
གཡོ་བས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་རིག་པའི་སྤྲིང་པོ་ཅན་དེ་ཕྱིའི་རྒྱན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་
གསལ་ལ་སེམས་དང་ནམ་མཁའ་འབྲེས་པ་ལྟར་དུ་མདུང་ཚུགས་སུ་གཏད་ནས།
ཤེས་པ་དྲག་ཏུ་དེའི་སྟེང་དུ་གཙུན་པས་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཇི་དལ་ལ་སོང་བས།
ནང་གི་སྒྲོན་མའི་གདངས་སྟོང་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ། འདི་དུས་གསལ་
སྟོང་ལྷག་གེར་གར་ནས་དབྱིངས་རིག་བྱུང་དུ་རྒྱུ་པར་འབྱོངས་བར་གསུངས་
སོ། །འདི་ནས་རང་རིག་གསུང་རྒྱའི་ཚིག་ཅིག་ཡོད་རྒྱུ་འདི། སེམས་ཅམ་

སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་རང་རིག་དང་སྒྲིག་ཅིག་གྲང་དོན་ཁ་ཁ་ཡིན། འདིའི་ཚིག་འདི་ཁྲིགས་ཐོང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་། བར་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའམ་ཀ་དག་གི་རིག་པ་དབྱིངས་རིག་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་སམ་རིག་པའི་རང་དོ་ཤེས་མཁན་སམས་དང་རིག་པ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཆོ། སམས་དང་རིག་པ་རྗེས་འགལ་བ་གཅིག་ཏུ་བསེས་ན་འདྲེ་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ལ། འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཡུང་གསུམ་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པས་རིག་དོ་མཐོང་བྱེད་དེ་རིག་པ་ཡིན། གཞི་ལས་གཞི་སྒྲུང་འཆར་བའི་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་རིག་པ་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་ན་ཡོད་དུས་གདངས་རྩལ་འགག་མེད་དུ་འཆར་བ་རེད། རྩལ་གྱི་རིག་པས་རང་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་རང་རིག་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སམས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་གོ་དོན་གྱི་གནད་མི་འཆུག་རྒྱུ་འདི་མ་དེས་ན། སམས་ཀྱིས་རྫོགས་ཆེན་ལོ་བརྒྱུར་བསྐྱོམས་གྲང་སྟེད་རྒྱག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཐོག་ད་དུང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་ལས་ཤིག་དང་འབྲེལ་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་སྐབ་མོད། དེ་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་ན་ནི། སྤྱི་བ་དང་གྲུམ་པའི་ལུས་ལེན་བྱེད་མ་གཏོགས་མེད་པས་སོ། །སྐབས་དོན་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་གནད་འདི་ལུས་གནད་བཞུགས་སྟངས་ལས་མི་གཡོ། དག་གནད་བརྗོད་མེད་ལས་མི་གཡོ། སམས་གནད་མ་ཡེངས་རྟོག་མེད་གྱི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བ་གསུམ་པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་གནད་འདི་ལ་ཐུག་གི་ཡོད། འདིའི་སྐོར་ཡང་བསྐྱར་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་བཏང་ན། རང་བྱུང་གི་རིག་པ་ཟེར་བ་འདི་རང་རང་ལས་ཇི་ལྟར་བྱུང་། རང་རིག་ཟེར་སའི་རང་རིག་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན། རང་རིག་ཟེར་བའི་སྒྲ་དེ་ཐེག་པ་གོང་འོག་གང་ནས་ཡིན་ཡང་འབྱུང་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན།

འདི་དག་གཅིག་རེད་དང་མ་རེད། སེམས་ཅམ་པའི་བསྐྱེད་ཅིག་གྲུང་འདི་ལ་ཨེ་
འདུག་སྐྱམ་པའི་ལྷ་བའི་ཐོག་ནས་གོ་ནོར་རེད་རྒྱ་ལྷ་བུ་ཡོད་སྲིད་པས་དེའི་འཕྲོས་དོན་
ཡང་གཅིག་ཞུས་ན། རང་རིག་ཟེར་བའི་སྤྱོད་གཅིག་གྲུང་དོན་ཁ་ཁ་རེད། ཆོག་
འདི་ཁྲིགས་ཐོད་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་མོད་གྲུང་། ནང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་
གི་སྤྱོན་མའམ་ཀ་དག་གི་རིག་པ་དབྱིངས་རིག་བྱུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ། རང་ངོ་
ཤེས་མཁན་ངོ་མ་སུས་ཤེས་པ་ཡིན། སེམས་སམ་ཡང་ན་རིག་པས་ཤེས་ཟེར་ན་
གོང་བཤད་བཞིན། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རྩལ་འགལ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེད་གྲུང་འདྲེས་ཐབས་ཡོད་མ་རེད། གཅིག་འབྲུལ་བ་དང་གཅིག་ཤོས་མ་
འབྲུལ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་པ་ཞིག་
མི་སྲིད་པ་དེས་ན་རིག་པའི་རང་ངོ་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ། གཞི་ལས་གཞི་སྒྲུང་
ཤར་བའི་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་རིག་པ་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་ན་ཡོད་དུས། དེ་ཡིན་པ་
ཆོག་དོན་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་རེད། གདངས་རྩལ་འགགས་མེད་དུ་འཆར་བཞིན་
ཡོད་ན། དེའི་རྩལ་གྱི་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རང་བཞིན་ངི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རང་
ངོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་རང་རིག་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་གོ་དོན་
གྱི་གནད་མི་འཕྲུགས་པར་ངེས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེའོ།

༣༥ གསུམ་པ་སྒོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གནད་གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་

གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་སྒོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་གསུམ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྒོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

༣༦ དང་པོ་སྒོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་གསུམ་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་དག་གིས་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནད་གཟིར་ཚུལ་བསྟན་པ་སོང་ནས། ད་ཁྱིད་རིམ་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཨེམ་རྟོ།

གསུམ་པ་སྒོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གནད་གསུམ་གྱིས།

ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ནི།

ཞེས་མཛུགས་སྐྱེད་ཏེ།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་དོན་སྤྱིར་ལ་སོགས་ལ།

མཚོན་གྱིས་འཕྲོག་ན་ཅིས་ཀྱང་མི་འཛོལ་རྒྱུར།

སྒོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གནད་གསུམ་མན་ངག་གིས།

ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་འཁྱུར་བའི་ས་མེད་དེ།

སློལ་གནད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མཐོང་བར་བྱེད།
 ཡུལ་གྱི་གནད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པར་བྱེད།
 རྒྱུད་རིག་གནད་ཀྱིས་ཚད་ལ་ཐེབས་པར་བྱེད།
 དེ་ཡང་སློལ་གནད་དཔེར་ན་སོ་བ་འདྲ།
 ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་མགོན་ཁང་མགོན་པོ་འདྲ།
 རྒྱུད་གི་གནད་ནི་ཇག་པ་འདྲ་བ་ཡིན།
 སོ་བས་ཐེབས་ཆོ་ཇག་པ་མི་འབྱུང་ལྟར།
 དབང་པོའི་སློན་རྣམས་མ་འགྲུལ་རྒྱུད་དལ་ཏེ།
 མགོན་པོ་མགོན་ཁང་ཕྱིན་ནས་སྤྲོད་པ་ལྟར།
 ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་གནད་གསུམ་ལ་བསྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
 རང་ཐོག་ཏུ་འབེབས་པའི་སྤྱི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེ་བཞག་ན་མཚོན་ཆ་ཞིག་གིས་
 མི་ཞིག་གི་གནད་གཉིས་ས་དོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཐོག་སོང་ན། མི་དེ་གསོན་
 པོར་འཛོམ་མྱུ་པ་བཞིན་དུ། སློལ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་གསུམ་པོ་ཟེན་ན་འབྲུལ་
 བའི་སློག་ཅུ་ཆད། དེ་ཆད་པས་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་མི་ཟེན་པར་འགྱུར་འགྲོ་ས་
 ཞིག་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེ་བཞག་ཞིག་སོ་བ་མགོན་པོ་ཇག་པ་
 གསུམ་ལ་བཞག་ན། སློག་གནད་སོ་བ་དང་འདྲ། ཡུལ་གནད་དེ་མགོན་པོ་དང་
 འདྲ་ལ། རྒྱུད་རིག་གི་གནད་དེ་ཇག་པ་ལ་འདྲ་བར་གསུངས་པས། སློག་གནད་
 ཀྱིས་མཐོང་བར་བྱེད། ཡུལ་གནད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བར་བྱེད། རྒྱུད་རིག་གི་
 གནད་ཀྱིས་རྟགས་ཚད་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་གསུངས། རྒྱུད་རིག་གཉིས་ཁ་ཁ་

བྱམ་ནས་བཞི་རུ་གསུངས་སྐབས་ཤིག་དང་། གསུམ་དུ་བསྐྱུ་དུས་དང་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས་འདི་ནས་སྐྱེད་རིག་དཔལ་བས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། ཅེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་
དང་བསྟན་པ་སྟེ་གང་ལྟར་གཅིག་པ་ཡིན།

༩༩ གཉིས་པ་སྒྲིལ་སྐྱེད་རིག་གི་གནད་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ།

དེ་ལ་གནད་གསུམ་རིམ་པར་བསྟན་པ་ལས།

༩༩ དང་པོ་འཆར་བྱེད་སྒྲིལ་གྱི་གནད་བསྟན་པ།

དང་པོ་འཆར་བྱེད་སྒྲིལ་གྱི་གནད་ཉིད་ནི།

ཐམས་པ་ལྟར་བསྟན་པས་འོད་གསལ་གྱི།

ཡེ་ཤེས་མི་འཆར་རྒྱུད་ཟད་འཆར་ན་ཡང་།

གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བས།

སྒྲིལ་གནད་གཟིགས་སྐྱེད་སྐྱུ་ལ་བསྐྱུ་བ་གནད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཆར་བྱེད་སྒྲིལ་གྱི་སྐྱེད་རིག་བསྐྱུ་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དེ་

ནས་སྐྱེད་གསུམ་གྱི་གཟིགས་སྐྱེད་སྐྱུ་ལ་མེད་པའི་རུ་གསུངས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཡང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཏུ་ཡི།

སྐབས་ན་བྱམ་ནང་མར་མེ་ལྟར་གསལ་བའི།

རང་གདངས་ཀྱི་ཤེས་སྐྱུ་འོད་ཀྱི་མཛ།

དང་སྒྱུད་བརྒྱུད་ས་པ་ལྟ་བུའི་ལམ་བརྒྱུད་ནས།
 མིག་གི་སྒྲོ་རུ་འཆར་བས་ཆོས་སྐྱུ་ཡི།
 གཟིགས་སྒྱུད་ས་ཁྱེན་དུ་ལྷོག་ནས་གཙུག་ཏྲར་གྱི།
 རྣམ་པར་བལྟ་ཞིང་ལོངས་སྐྱུའི་གཟིགས་སྒྱུད་ས་ཀྱིས།
 གཡས་གཡོན་རྒྱུར་འབྲིང་མདའ་སྐྱུ་སྒྲོང་ལྟར་བལྟ།
 སྐྱལ་སྐྱུའི་གཟིགས་སྒྱུད་ས་མིག་གཉིས་ཁྱེད་བཙུམས་ཏེ།
 ཅུང་ཟད་རྒྱུར་ལ་ཐབ་ནས་དང་སྒྲོང་གི།
 བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ།
 ཆོས་སྐྱུ་ཁྱེན་ལ་ལྷོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིས།
 བག་ཆགས་རྒྱུར་ལ་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད།
 ལོངས་སྐྱུའི་རྒྱུར་ལ་མཉམ་པོར་བལྟས་པ་ཡིས།
 འཁོར་འདས་རོམ་ཉམ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་བར་བྱེད།
 སྐྱལ་སྐྱུའི་རྒྱུར་ལ་ཐབ་ནས་བལྟས་པ་ཡིས།
 ཡེཤེས་སྒྱུར་བ་དངོས་སུ་འཕེལ་བའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟིགས་སྒྲངས་ལ་བསྐབ་པའི་གནད་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐབ་
 པ། བསྐབ་པའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། སློ་གནད་ཆོས་ལོངས་
 སྒྲུལ་སྒྱུའི་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་གཟིགས་སྒྲངས་མ་བྱས་པར། དུས་རྒྱུན་ལྟར་ཐ་མལ་པའི་
 ལྟ་སྒྲངས་ཀྱིས་བསྟན་པས་འབྲུལ་བར་སྒྲུང་བ་འདི་ལས་མཐོང་མི་སྟབ། སློན་
 མའི་དྲགས་ཅམ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་ཇི་བཞིན་དུ་མཐོང་མི་སྟབ། དེས་ན་སྒྲུ་གསུམ་
 གྱི་སྒྱུན་དེ། ཆོས་ཉིད་གྱི་སྒྱུན་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྱུན། ཤེས་རབ་གྱི་སྒྱུན་

དང་གསུམ་པོ་ཡིན་པས་འདི་གསུམ་གྱིས་གཟིགས་ན་རིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
ཐུབ། མཐོང་བ་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་འབྲུལ་བ་སྐྱད་ཅིག་ལ་ལྷོག་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་
ཡང་མཐོང་བར་བྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྫོང་འཁོར་ལུས་འདིའི་སྒྲིང་དབུས་ཅི་ཏྲ་རིན་ཆེན་དཔལ་
ལེན་ན་བཞུགས་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟར་དུ་གསལ་བ། སུམ་ནང་གི་མར་མེ་
བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་རང་གདངས་དེ་ཉིད། འོད་གསལ་གྱི་རྩ་ཆེན་བཞི་ལས་
བརྒྱད་དེ་འཆར་གྱིན་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་རྒྱ་མཚོ་གསེར་གྱི་ཉི་མའམ་ཀ་ཏི་གསེར་
གྱི་རྩ་ཆེན་ཞེས་པའི་ཤེལ་གྱི་སྒྲུ་གུ་ཅན་དེ་བརྒྱད་དེ། དར་དཀར་སྒྲར་མ་དང་།
ཕྲ་ལ་ཁྲིལ་པའི་འོད་རྩེའི་ལམ་ནས་རྒྱང་ཞགས་རྒྱུའི་སྒྲོན་མའི་མིག་སྒྲོ་རུ་རྟེན་བརྟེན་
པའི་ཚུལ་གྱིས། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་འདུས་པའི་རྒྱང་ཞགས་གྱིས་གཟིགས་ཏེ་འཆར་
གྱིན་ཡོད། དེ་འཆར་བའི་སྐབས་ན་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྒྲོ་གནད་ལྷོག་པ་བ་ཟུར་
གྱིས་བཟླ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་སྐུ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུན་ཡོད་པས་
གཟིགས་སྐྱངས་ཐུན་དུ་ལྷོག་ནས་གཙུག་ཏྲར་གྱི་རྣམ་པར་བཟུངས་པས་གཞི་ཀ་དག་གི་
ངོ་བོར་སྒྲིབ་པ་གཤིས་ལ་མེད་པས་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་སུར་ལ་སེལ་བའི་གནད་
ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པ་ཡིན། དེ་
གཟིགས་པའི་མཐུས་དེའི་སྒྲིང་ནས་འབྲུལ་བ་རྩ་ད་ནས་གཙུག་པར་བྱེད་
དོ། །འོངས་སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུན་ཡོད་པས། གཟིགས་སྐྱངས་ཟུར་ལ་གཏད་
དེ་དབྱིངས་སྐྱང་བྲིད་པས་འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྒྲུན་གྱིས་རང་རྩལ་དུ་མཐོང་ནས་མཁྱེན་པ་ནང་ནས་རྒྱས། སྐུ་ལ་སྐུ་ལ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྒྲུན་ཡོད་པས་མིག་གཉིས་ཐུང་བཙུམ་ཐུང་དགོས་པ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཞལ་ཤེས་
ཡིན་ནོ། །བྱང་སྤོང་གིས་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་བཞིན་དུ་གཟིགས་སྐྱངས་སུར་ལ་

ཕབ་པའི་དགོས་པ་ཇི་ཡོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དངོས་སུ་ཐེབས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་སྤྱོད་ཆོག་དང་བྲལ་བར་དངོས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཐོས་
 བསམ་སྒྲུལ་པར་རག་མ་ལུས་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིན་རྒྱལ་མ་འདི་ཉིད་འབྱུང་བར་
 གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་དུས་སུ་མིག་གཉིས་མ་འགྲུལ་ན་འོད་ཅུ་མི་འགྲུལ།
 འོད་ཅུ་མ་འགྲུལ་དུས་བརྟན་ཆགས་ནས་རྟོགས་པ་རྒྱན་ཆགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པ་དང་བཅས་པས་འཆར་བྱེད་སྒྲེའི་གནད་བསྟན་ནས།

༼ ༣ གཉིས་པ་འཆར་གཞི་ཡུལ་གྱི་གནད་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་རང་རིག་གི།
 རང་གཏངས་ནང་ནས་ཕྱི་རོལ་འཆར་བ་ལ།
 ཕྱི་ཡི་དངོས་པོ་རགས་པ་ས་དང་རྒྱ།
 མེད་རྒྱུང་ལ་གཏད་པས་མི་འོང་བས།
 གནས་ནི་རྒྱུན་བྲལ་དངས་གིང་མཐོ་བའི་སར།
 ཡུལ་རྒྱུན་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་དུས།
 དབང་པོ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་མིག་གཉིས་ཀྱིས།
 སྤྱོད་ལུ་དང་ཕྱི་རོལ་ཤར་དུ་འཇུག།
 འོད་གསལ་འཆར་སྒྲུང་བདེ་ཕྱིར་ཟེར་གཉིས་སྒྲུབ།
 སྤྱོད་ཤར་དང་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུ་བཟུ།
 དེ་ཡང་ཉི་མ་ལས་ནི་བྲུག་གི།

འོག་གི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་དེ་ལ་བལྟ།

དེ་ལྟར་བྱི་ཡི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ།།

འིག་པ་སྟོང་པས་གཏད་པས་སྟོང་གསལ་ཉམས།

འཕྲོ་འདུ་དང་བཅས་ཡུལ་ཡས་པ་ཞིག་འཆར།།

དངོས་པོ་མཚན་མ་བྲལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད།

ཅས་གསུངས་ན། འདི་ལ་དབྱིངས་དང་རིག་པའི་ལྟ་སྟངས་གསུངས་པ་རེད།
ནང་གི་རིག་པའི་གདངས་གསང་བའི་འོད་ཅུ་ནས་བརྒྱད་དེ། བྱི་རོལ་གྱི་དབྱིངས་
ལ་འཆར་དགོས་དུས། ཡུལ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་སོགས་བྱི་རོལ་རག་པའི་དངོས་པོ་
གཟུགས་ཅན་ལ་བལྟས་པས་ཇི་བཞིན་དུ་མི་འཆར་བས། རང་གི་སྤྲིན་མཆོམས་ཀྱི་
ནམ་མཁར་མིག་ཡར་གཏད་དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིངས་པར་བལྟ་རྒྱུ་དེ་ལ་དབྱིངས་དང་རིག་
པའི་ལྟ་སྟངས་གསུངས་པ་ཡིན། ནམ་མཁའ་ནི་དབྱིངས་ནམ་དག་གི་སྤྲིན་མ་
འཆར་བའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་བལྟ་བ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་དང་། མ་ཡིངས་
པའི་ཤེས་པ་ནི་རིག་པའི་རྩལ་ཡིན་པས་མ་ཡིངས་པར་བཞག་ནས་རིག་གདངས་ལུག་
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འཆར་བ་ཡིན་པས་རིག་པའི་ལྟ་སྟངས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།
སྒྲོང་གསལ་ལས། རྒྱུན་བྲལ་གསུམ་ལ་གསལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པས་རྒྱུན་བྲལ་གསུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་བལྟ་དགོས་དུས་གནས་རྒྱུན་བྲལ་བསམ་
གཏན་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་བྱུང་པར་ས་ཁད་ཅུང་མཐོས་ཞིག་ནས་བལྟས་ན་
བཟང་ནི་རེད། ཤར་སྒྲུའི་སྤྱོད་ས་སམ་ལུབ་དང་བྱང་ཡང་ཁོད་ཡངས་ས་དེ་འབྲ་
ཞིག་ནས་བལྟ་དགོས། ཡུལ་རྒྱུན་བྲལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། སྤྲིན་དང་དུ་བརྩལ་
དང་ཁྲག་སྒྲ་སོགས་ནམ་མཁའ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་དང་། དབང་པོ་རྒྱུན་

བྲལ་ཟེར་བ་དེ། ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་འོད་ཅུང་མིག་ མིག་སྒྲིལ་མེད་པ་སྟེ་དེ་
ལྟར་རྒྱུན་བྲལ་གསུམ་པོ་ཆོང་བས་འོད་གསལ་མོད་རྒྱལ་གྱི་འཆར་སྒྲུང་དེ་འཆར་བ་
ཡིན། འཆར་བ་དེ་ཡང་ཡུན་གྱིས་རིང་སྤྱོད་བྱེད་བསམ་པ་ཆོས། སྤྱི་དོན་ཉི་མ་
རྒྱབ་ཏུ་བཞག་སྟེ་ཁ་རུབ་ཏུ་འཁོར་ནས་དང་། སྤྱི་དོན་བཞིན་ཁ་ཤར་དུ་འཁོར་ནས་
སྤྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་ལ་གཏད་ནས། མདོར་ན་ནངས་དགོང་གི་ཉི་
མ་རྒྱབ་ཏུ་བཞག་ནས་བལྟས་ན་ཆོག་གོ། །ཡང་ན་ལས་དང་པོ་པ་ཆོས་རྒྱུར་སྤྱོད་
གྱིས་མཁྱོགས་པོར་འཆར་སྒྲུང་ཞིག་མཐོང་ན་འདོད་པ་དག་གིས་ནངས་དགོང་གི་ཉི་
མ་འཆར་རུབ་གྱི་ཟེར་གཉིས་དང་བསྐྱུན་ནས། ཉི་མའི་འོག་གི་བྲུ་གང་གི་ནམ་
མཁའ་སྟོང་སང་ལ་ལྷ་བའམ། ཡང་ན་ཉི་མའི་འོག་གི་མར་རི་ལ་སོགས་པའི་ནག་
གྲིབ་ལ་འབྲིད་ནས་བལྟས་ན་འང་ཆོག་གོ། །དེས་མིག་ལ་མི་གཞོད་པའི་དགོས་པ་
དང་ཡང་ལྷན་པའོ། །གསར་བ་ཆོས་དགོས་སྒྲུང་ཤར་ཏེ་བལྟ་མི་ཤེས་པར་མིག་
གིས་ཉི་མ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལ་བལྟས་ན། ལྷ་མ་ཤེས་པར་མིག་འོང་ལ་ཁད་རྒྱུར་པ་ཡང་
ཡོད་པས་གཟབ་དགོས་སོ། །བལྟ་མ་ཤེས་ནས་ཉི་མར་ཅེར་བ་རྒྱུང་པས་བྱིན་
རྒྱབས་འཇུག་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། ལུ་སྟོགས་པའི་ལྷགས་ལའང་ཉི་མ་ལྷར་བབྱང་
ནས་བལྟ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཐར་ལམ་དང་མི་ཉེ་བ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་སྤྱི་ཡུལ་ནམ་
མཁའ་སྒྲིལ་དེངས་ལ་གཏད་ནས་རིག་པའི་དྲངས་སང་སྤྱི་དགོས། ནང་ཡུལ་
དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲིལ་མེ་ལ་གཏད་དེ་འོད་གསལ་མ་བྱུ་འབྲེས། གསང་ཡུལ་རིག་པ་
སྟོང་སང་ལ་གཏད་པས། ཀ་དག་ཆོས་ཟད་གྱི་དགོངས་པ་རང་ས་ན་གསལ་བའི་
གནད་ཟིན་དགོས་སོ། །གོང་ནས་ཀྱང་ཐེངས་མ་གཅིག་གཉིས་ལ་བཤད་མོད།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཅུང་གཙོ་བོ་དེ། རྒྱ་མཚོ་གསེར་གྱི་ཉི་མ་དང་། ཀ་ཏི་ཤེལ་གྱི་སྤྱོད་

གུ་ཅན། སྤུ་ལ་སྤྱི་ལ་དང་། དར་དཀར་སྒྲུང་མ་བཞི་པའི་ལ་གསུངས་པ་ཡིན།
 རྒྱ་མཚོ་གསེར་གྱི་ཉི་མ་སྤྱིང་དབུས་སུ་བཞུགས་པའི་འོད་ཅེ་ཅེ་ཞིག་ཡིན། ཀ་ཏི་ཤེལ་
 གྱི་སྤྱུ་གུ་ཅན་སྤྱིང་དབུས་ནས་མིག་ཏུ་འབྱེལ་བའི་འོད་གྱི་ཅེ་དང་ནི། སྤུ་ལ་སྤྱི་ལ་བ་
 དང་། དར་དཀར་སྒྲུང་མ་གཉིས་འོད་གསལ་གྱི་རུ་མཆེད་པའི་ཅེ་ཡིན། ཁྱེད་
 པར་དར་དཀར་སྒྲུང་མ་མིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཅེ་ཡིན་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ན་ཐོང་
 གལ་གྱི་འཆར་སྤྱང་འདི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱང་
 ཉམས་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་ཆ་ནས་འདུས་བྱས་དང་། རིག་གཤངས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་གསུངས། ལས་རྒྱུད་རྣམས་ཏྲི་ག་གི་ཁ་ལོ་བ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དབང་
 བཅོན་པ་དེ་སྤྱིང་དུ། ཡེ་ཤེས་གྱི་གཞིན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་དེ་མཛོན་དུ་འགྱུར་མི་
 སྤྱིང་པ་ཡིན། དེ་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིང་དུ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་
 གནས་གྱི་རིག་པ་ཐེར་ལ་འབྱུང་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་བྲིགས་ཆོད་ཐོང་གལ་
 གཉིས་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གནད་ཡིན། མོང་ནས་སྤྱུ་གསུམ་གྱི་བཞུགས་སྤངས་
 གསུངས་རྒྱུ་འོ་སྤྱིང་། སྤྱིང་པ་དོ་མ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱུ་གསུམ་དེ་དུས་རྒྱུན་དེ་
 ལྟར་དུ་བཞུགས་ཡོད་ནི་ཨོ་མེད་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མིན། ཆོས་སྤྱུས་
 མཚན་མའི་ཏྲི་ག་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བཞུགས་སྤངས་འཛིགས་པ་མེད་པ་སེང་
 གས་རི་དྲགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་དང་འབྲེལ། ལོངས་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་
 ཁམས་ཇོགས་པ་དེ། སྤྱང་ཆེན་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་
 སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་
 བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཏྲིན་འབྱེལ་ལུས་ལ་བསྒྲིགས་ན་ཏྲིགས་
 པ་སེམས་ལ་འཆར་བའི་དགོས་གནད་ཁྱེད་པར་བ་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །དེ་རིང་

དངོས་པོ་མཚན་མ་བྲལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། །གསུངས་པའི་མཚན་མས་འདིར་
བཞག་རྒྱ་བྱེད། ཆོས་བྲིད་རྗེས་མར་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ།
རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་རན་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པས། རིག་པའི་རྩལ་དབང་དེ་
སྒྲ་གཤམ་མེད་པའི་གནས་ཤིག་ནས་བཤད་རྒྱ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། མང་ཆེ་བ་སྒྲ་གཤམ་
མེད་པའི་གནས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་ཡོད་མོད། ཆང་མ་མཉམ་དུ་ཤོང་སའི་ས་ཁོངས་
གཞན་གྱིས་མཐོང་ཡུལ་དུ་མ་སྤྱར་བ་ཞིག་སྐབས་མ་བདེ་བས་ངས་འདི་ནས་འདོན་རྒྱ་
མ་བྱེད་ཐབས་མེད་རེད། སྤྱིར་དེས་ཀྱི་ཆོས་བྲིད་ལ་རྫོགས་ཆེན་བྲེགས་ཆོད་ཐོང་
རྒྱལ་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པ་དོན་ལ་སྦྱོར་དུས་བྱུང་དུ་འབྱེལ་བའམ། བཤད་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་རྩལ་ཡིན་ན་རིམ་ཅན་དུ་འཕྲོའི་འཕྲོར་འཆད་ཉན་འདི་ལྟར་བྱེད་བཞིན་པ་
ཡིན། ལྷ་བ་མཁའ་སྤྱིར་གཤེགས་སྐབས་ཀྱིས་སེམས་སྒྲོང་མན་ངག་གི་སྡེ་གསུམ་
པོའི་དགོངས་དོན་དང་ནི་བྱུང་པར་དུ་སེམས་སྒྲོང་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་ཆ་
ནས་སྤྱད་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡེ་གྲོལ་སོར་བཞག་ཆེན་པོར་བྲེགས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་
པ། བྲེགས་ཀྱིས་སམ་ཐད་ཀར་འབྱུལ་བའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་དུས་མའི་ཐག་པ་
བཞིན་དུ་ཆོད་པར་བྱས་པས་ན་བྲེགས་ཆོད་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བསྟན། ཐོད་རྒྱལ་
འདི་སྤྱིར་མན་ངག་སྡེ། དེ་ལའང་སྒྲོར་ཆོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཡང་གསང་བླ་ན་
མེད་པའི་དགོངས་པ་རྩལ་འདོན་གྱི་ཐོག་ནས་ལྷན་གྲུབ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་མཛོད་སྒྲིམས་ཏེ་འདི་བཞིན་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན།
དེ་ཡིན་ན་རྫོགས་ཆེན་སེམས་སྡེ་དེ་འདྲི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། སྤྱད་སྤྱིད་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་
སྤྱད་བ་ཐམས་ཅད་པོ་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བཛོད་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིར་གཏན་
ལ་ཕབ་ནས་བསལ་བཞག་མེད་པར་སྦྱོང་བ་འདིའི་དགོངས་དོན་རེད། སྤྱོད་སྡེ་ནི།

རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ནི་དེ་ལས་ཤར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་ཡེ་དག་ཚོས་
ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མའི་གྲོང་ལས་འགྲོ་ས་གཞན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས།
ཚོས་ཉིད་དམིགས་པ་མེད་པ་བྱ་ཚུལ་དང་བྲལ་བའི་ངང་སྦྱོང་བའོ། །མན་ངག་
སྒྲེའི་ཡང་གསང་བླ་ན་མེད་པའི་སྒྲོལ་ཚའི་བསྟན་དོན། ཡང་སྒྲོལ་སྐབས་འདི་དང་
ཁྱད་པར་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བ་དེ་ཉིད། བཞུགས་སྐྱོངས་གསུམ་དང་གཟིགས་སྐྱོངས་
ནུམ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོན་དུག་འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལའི་ལམ་བརྒྱད་དེ། ཐོད་ཀྱལ་སྤང་
བཞིའི་མཐར་ཐུག་ལ་ཟད་སར་སྦྱོལ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཟད་སར་སྦྱོལ་བས་ཡུང་
ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་ཐམས་ཅད་རང་དག་སྒྲོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོད་བཟུང་། ཐོབ་
པ་གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབ། གདེང་བཞིས་གྲོལ་ཆོད་བསྟན་ནས། རང་ཤེས་
རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་ངོ་བོ། ཀ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་དེ་དང་
གཉིས་སུ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་ཏེ། རང་རིག་
པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྩ་ལ་ཐོགས་རིམ་བཞིན་དུ། སྤྱིའི་རིག་གདངས་དེ་ཉིད་ལུ་
གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུ་དུ་སྒྲིན་ནས་རིག་གདངས་རིག་པའི་མ་ལ་ཐིམ་པ་ཟད་པ་མཐར་ཐུག་གི་
གནས་སྐབས་ན། འབྱུང་བ་མ་ལ་ན། རྒྱུད་ལྡར་རང་སར་དག་ཡེ་ཤེས་
དབྱིངས་སུ་འཆར། ལྷན་གྲུབ་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་བཙན་ས་ཟིན་པས། དེ་
དུས་སྦྱེ་འཇུག་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་འཕྲོ་ཆེན་དྲངས་མའི་སྦྱར་བཞེངས་པ་
ཡིན། ཐོད་ཀྱལ་གྱི་སྤྱི་ཁོག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། ཐོད་ཀྱལ་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་
ཁྱད་ཚོས་ནི་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྩ་ལ་འདོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། ཀ་དག་ལྷན་
གྲུབ་ཅེས་པ་འདི་འདྲ་གོང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་གི་ལྷོག་ཆ་ནས་

གསུངས་པ་ཡིན་པས། བྲེགས་ཚོད་ཐོད་རྒྱལ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན།
བྲེགས་ཚོད་བྲེགས་མ་ཚོད་ན་ཐོད་རྒྱལ་ཐོད་མི་རྒྱལ་ཟེར་བའི་ཁ་སྒོལ་ཞིག་ཡོད་པ་
ནང་བཞིན་རེད། ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་རིག་པ་ཟུང་ཐལ་རྗེན་ལ་ཕྱད་
དགོས་པ་དེ་ལ་ཐུག དེ་ཕྱད་མ་ཤེས་ན་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་གཟུགས་དངོས་པོ་རུ་
གོ་ལ་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་འཕེན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་པན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད། གང་ལྟར་གཞི་ཀ་དག་དང་ལྷན་གྲུབ། ལམ་བྲེགས་ཚོད་དང་
ཐོད་རྒྱལ། འབྲས་བུ་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཡིན་དུས། གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་ཟུང་འཇུག་ཡ་མ་བྲལ་བའི་གོ་བས་དེད་རྒྱུ་འདི་གནད་ཆེནོ། །དེ་ཡང་ཟུང་
འཇུག་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུངས་ཡོད་དུས་གང་དང་གང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་
ཞེན། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཤིང་རོ་
མཉམ་པ་ལ་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་རོ་མཉམ་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་དང་སྤྱོད་རྗེ་ཟུང་
འཇུག་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འཇུག བདེ་དང་སྤྱོད་པ་ཟུང་འཇུག་
ཀྱང་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རོ་གཅིག་པ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་
ལྟ་བུའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱུང་པར་ཐུ་བའི་དབྱིངས་ཡེ་དབྱེར་མེད་མཛོན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་བའི་ཚོས་སྒོ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་མིན་པས་གནད་
མཐུན་པའི་རྩིས་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་
པའི་རྩ་བ་དེད་དེ་སོང་ན། བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་ནང་དུ་འདུས་ལ། བདག་
འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མ་སོང་ན། ཚོས་བྱས་ཚད་དོན་མེད་རེད་སོང་བ་རེད།
ཚོས་བྱས་ཚད་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སོང་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་རྟགས་

ཡིན་པས་མི་ཚད། ཆོས་ཆོས་སུ་སོང་དང་མ་སོང་གི་ཚད་གཞི་འཛོགས་པ་དེ་མ་གོ་
 ཡང་དེ་ན་ཡོད་པས། འདི་ཆོས་པ་སྤང་ལ་བཀྲག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཡང་
 གསུངས་སོ། །ཆོས་པ་བཟང་པོ་བཟུང་བྱུང་བ་གཞན་གྱིས་མ་སྤྲོད་ནའང་དཔང་པོ་
 ཡིན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་པལ་བ་ཆོས་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་མིན་པས་ཕྱི་ལྟོ་
 ལམ་ལ་མ་སྦྱོར་པ་རེ་རེ་སྤྲོ་གཉིས་ཅམ་རེ་རིག་རྒྱུ་ཡོད་སོང་དུས་མགུ་སྤྲོ་བས་དེ་གཙོ་
 བོ་བཟུང་རྒྱུ་མེད། རང་གི་བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ལ་ཆ་རྒྱས་ཆེ་བས།
 རང་གི་སེམས་རང་ལ་མ་སྤྲོད་པ་དེ་དཔང་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན། སློ་གཟུ་བོས་
 ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་རང་ལ་རང་གིས་མ་སྤྲོད་པའི་སློ་ཞིག་རང་ལ་ཡོད་ན། སློ་
 འབྱོར་ས་པའི་རྟགས་ཆ་ཚང་ཡིན་པས་ན། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་རང་ལ་རང་གིས་མ་
 སྤྲོད་པ་ཞིག་ལ་འབད་པ་དེ་གལ་ཆེ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་ལམ་ལ་སྤྱང་བའི་གནས་
 སྤྲོ་བས་འདིར་བྱུང་པར་དུ་སྦྱོར་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཞིབ་རྒྱུ་དེ་གནད་ཆེན་ཡིན། ད་ལྟའི་
 ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་མ་ཞིག་པའི་ཆོན། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བའམ་ཀུན་རྫོབ་
 དམིགས་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསམས། དེ་ནས་སྤང་བ་འདི་འགྱུར་
 ནས་བདེ་སྤྱད་གི་ཆོར་བས་ཕན་གཞོད་མེད་ས་རུ་ཐོན་སོང་དུས། ཟག་མེད་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསམས་ཏེ། དེ་དུས་དམིགས་བཅས་ཀྱི་ཆོགས་བསམས་རྒྱ་
 བསྐྱར་ནའང་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ཆོགས་གཉིས་སྤྲོ་བས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པའི་སྤྱར་
 ལམ་ཟབ་མོ་སྤྲོགས་ཆོད་ཐོད་རྒྱལ་བུང་འབྲེལ་དུ་སློམ་པའི་གནས་སྤྲོ་བས་འདིར།
 འོད་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་དབུས་ནས་སང་ཡོད་དུས། ཉི་མ་འབུམ་གྱི་
 གཟི་བྱིན་གྱིས་འགྲན་དུ་མེད་པ། དེའི་གསལ་དྲངས་ངར་དང་བཅས་པའི་ཟིལ་
 ལྷགས་དེས། ཁང་སྟོང་ནང་གི་ལོ་སྟོང་དག་གི་ལུན་པ་དེ། སྟོན་མེ་གཅིག་

གིས་སྐད་ཅིག་ལ་སེལ་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཁ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འབར་
ཏེ། དེ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་རིས་མེད་པའི་དད་པ། ཉེ་རིང་མེད་པའི་སྤྲིང་རྩེ་
ལྷགས་འབྱུང་དུ་ཤར་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དུས་ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱོད་པའི་གོལ་འབྱུགས་
མེད་པར་འབྲས་བུ་རེ་དོགས་བྲལ་བའི་རང་སར་སྤྱོད་པ། མ་འབད་ཀྱང་རང་གིས་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཁྱུག་གིས་དེ་རིང་སྤྱོད་པའི་བྲིད་སྤྱང་དང་། སང་ཉིན་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིས་ཀྱི་བྲིད་སྤྱང་རྣམས་ལུ་མཐུད་དེ་སྤྱོད་པ་ཆོད་ཀྱི་རིག་ཅོ་སྤྱོད་བའི་བྲིད་
སྤྱང་བྱེད་དགོས། བྲིད་སྤྱང་མཛད་ལུགས་ཁ་རྩང་ཞུས་པ་ལྷར་དུ་སྤྱོད་པས་བོགས་
འདོན་ཀྱི་རྩལ་དུ་རྣམ་པ་ཆོ་རང་རང་གིས་གར་བདེའི་ས་ཆ་རེར་ཐེབས་ཏེ། སྒྲེར་
ཀྱིས་བྲིད་སྤྱང་མཛད་དགོས། འདི་ཕན་ཆོད་ཀྱི་བྲིད་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཐོད་གྲུབ་ཀྱི་
བྲིད་སྤྱང་མཛད་སྒྲུ་ཡིན། ཇི་ལྷར་དགོས་རྩལ་རིམ་པས་ཞུས་ན་ཆོག་གི་
ཐེངས་འདིའི་བྲིད་སྤྱང་ཆོང་མ། རྩེས་མར་རང་གི་བྲིད་སྤྱང་ཐུན་དུ་ཇི་ལྷར་བཅད་
རྩལ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲོལ་ཞིག་ཀྱང་རེད་འགྲོ་བ་རེད། བྲིད་པར་དུ་ནངས་དགོང་གི་སྤྱོད་
དང་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་དེ་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་རིག་པ་དྲངས་བའི་དུས་རེད། དེས་ན་ཐུན་ཀྱི་
བྲིད་པར་དང་བསྟུན་ཏེ། རིགས་མཐུན་ཀྱི་བྲིད་སྤྱང་ཅོ་མའི་ཕྱག་བཞེས་ལྷར་དུ་
ཉམས་ལེན་ཀྱི་གནད་ལ་འཛིན་པར་མཛད་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྷར་ཆོས་འཆད་ཉན་
བཀྱིས་པའི་སོགས་ནས་བསྡེ་སྒྲོལ་གསུངས་སོ།།

༥ ཉིན་གཉིས་པའི་ཆོས་བྲིད།

ཐར་བ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས། ཐོག་མར་སློ་ལྷོག་རྣམ་བཞིས་སློ་སྤྱོད་སྟེ་

འཁོར་བའི་གནས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྒྲོང་སྐྱེས། ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་
 ཤེས་པའི་སྐྱེང་ནས། ལམ་སྟོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཞིག་བཙལ་བའི་འཕྲོར།
 ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། དེ་ལྟར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལེགས་བསྟན་
 ནས། །ཐར་བའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་
 ཡང་དཔེ་ཞིག་སྤང་ན། མཁར་པོ་བྱང་ཞིག་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་འཛོག་དགོས་ན།
 དང་པོ་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས། དེ་ནས་སྐྱེས་ནས་བརྒྱུད། དེ་ཡང་སྐྱེས་ཐེམ་འོག་
 མ་ནས་ཡར་རིམ་བཟོད་གྱིས་བརྒྱུད་དགོས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་
 འདས་ཉིད་གྱིས་མདའི་ནང་དུ་འདྲ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་གྱི་རིམ་པ་བཞིན། །ང་ཡི་
 བསྟན་པ་ཟབ་མོར་ཡང་། །རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་ནན་ཏན་བྱ། །ཐོད་གཤམ་མ་
 ཡིན་མཐར་ཆགས་སོ། །གསུངས་པ་དང་། ད་དུང་དེའི་འཕྲོར། གྱིས་པ་
 རྒྱུད་རྒྱུད་ནས་རིམ་གྱིས་ན་གཞིན་དང་དར་མའི་ལུས་ཚད་ཚྲོགས་དགོས་པ་ལྟར་
 བརྒྱུད་དགོས་གསུངས། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་ཆོས་ཀྱང་དང་པོའི་འཇུག་རིམ་ནས་
 ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པའི་བར་དུ་གཏུག་དགོས་གསུང་རྒྱུའི་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་
 ཡོད་པས་ན་བརྟེན་མཛོངས་བརྒྱབ་ནས་འགོ་ས་ཞིག་མེད་ལ། མཁར་པོ་བྱང་
 གི་ཡང་ཐོག་ལ་འགྲོ་དགོས་ན་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱུད་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་
 ན། རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པས་མི་ཚད་སྡོམ་པ་འོག་མ་དག་གཤམ་མི་ཆེ་སྟེ་
 བའི་ཁྲལ་སོད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་ནན་ཏན་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པ་ཡིན།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཆོག་སྟེ་ན། འོག་མ་མེད་ན་གོང་མའང་མི་འགྲུབ་ཅིང་མེད་པ།
 མི་ཞིག་གི་ལུས་པོ་ཆ་ཚང་ཞིག་ལ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གཅིག་ཀྱང་ཆད་མི་ཉན་པ་
 བཞིན་དང་། ཀྱང་མེད་ན་རིམ་འབྲི་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་ལམ་

འོག་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མང་གཞི་སྐྱབས་འགོ། མཁར་སྐྱེ་རིང་
ཞིག་བཙིགས་དགོས་ན་དེའི་མིང་རྩོད་བཞག་པ་འདྲ་བོ་ཡིན་ན། སྡོམ་པ་རྣམ་དག་
གིས་རྒྱུད་མ་བསྐྱམས་པ་ཞིག་ལ་ཐར་ལམ་ཡང་དག་ཡོད་པ་མ་རེད། སྡོམ་པས་
རྒྱུད་སྡོམ་པ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་ངས་པར་དགོས་ཏེ། སྡོམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་
མོད་ཀྱང་། །སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ད་
འདི་ལྟར་གསུངས་དུས། ང་རང་ཆོའི་ཁ་སྐྱད་ལྟར་བཤད་ན། རབ་བྱུང་ལ་
སྡོམ་པ་ཟེར་བ་ཞིག་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། སྤྲགས་པ་པོ་མོ་ལ་སྡོམ་པ་ཟེར་
རྒྱ་ཞིག་ཅང་དགོས་རྒྱ་ཨི་རེད་གོ་བས་མ་མཁན་པལ་ཆེར་ཡོད་རྒྱ་མ་རེད་དེ།
ལམ་ཐམས་ཅད་གསུངས་པ་དེ། མདོ་སྤྲགས་ཐམས་ཅད་གསུངས་པ་ཡིན་དུས།
སོ་བྱང་སྤྲགས་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པའི་ནང་ནས་མཐོ་ཤོས་དེ་སྤྲགས་སྡོམ་རེད།
སྤྲགས་སྡོམ་ལ་སྡོམ་གསུམ་ཡར་ལྡན་དུ་རྩོགས་དགོས་པས་མི་ཆད། དམ་ཆོག་
དང་སྡོམ་པ་སྤྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡང་སྐྱབས་འགོ་ཡིན།
སྐྱབས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་མ་སོང་བའི་དགེ་བའི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་ཅིག་མེད་པ་དེ།
ཞིག་ནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛུམས་པར་
ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞིག་ནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཆགས་
པ་མེད་ལ་མ་ངོན་དགས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་
སོ། །གཞི་ཚུལ་སྤྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་གཞིས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་ན།
བཙལ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་གསུངས་དུས་སོ་ཐར་རིགས་
བདུན་རབ་བྱུང་དང་བྱིས་པ་གཉིས་ཀར་གསུངས་པ་རེད། དེའི་ནང་ན་བྱིས་པའི་
དགེ་བསྟེན་ལ་སྡོམ་པ་གཏན་སྤྲིམས་དང་དུས་སྤྲིམས་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཡོད།

སྤྱིར་སྤྲུགས་པ་ཟེར་ན་ཁྱིམ་ཐབ་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས་བྱུང་པ་ཡོད་པ་མ་རེད།
 སྤྲུགས་པ་དྲ་མའམ་བཟང་ཤོས་དེ་ནི་ད་རུང་དགོ་སྤོང་རེད། གསུམ་གྱི་མཆོག་ནི་
 དགོ་སྤོང་ཡིན། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་དངོས་སུ་གསུངས་ཡོད་པ་
 འདི་བས་ལྷག་གི་ལུང་ཞིག་མི་དགོས། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། རང་
 རེས་ཀྱང་ཆོས་ར་ནམ་བཟུང་། ཆོས་འགོ་ཞིག་ནམ་བསྐྱུས་ཐམས་ཅད་ལ། སོ་
 བྱང་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ཞོར་ཞིང་ཆ་ཚང་བར་བྱས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་འདིའི་
 བྱག་སོལ་བ་ཞིན་དུ། ཐེངས་འདིར་མཆོན་ན་ཡང་། རོ་ཞག་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་
 རྒྱབས་སྒྲོམ་གྱིས་གཞི་བྱས་པའི་སོ་ཐར་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྦྱོར་རྒྱས་དབུ་བཟུང་།
 དེའི་མཚམས་ནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་སྒྲོམ་འབོགས་པར་བྱས། སྤྲུགས་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོ་
 སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་དབང་ནས་གོལ་བྱེད་བྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ཡིན་ན། བྱིབ་
 བ་བ་རྒྱབས་འགྲོའི་བྱེད་གསུངས་པས་ན། རྒྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི།
 བ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱབས་འོག་ཏུ་མཆིས་པའི་སྒྲོབ་མའི་གྲལ་ཙམ་དུ་འང་ཚུད་
 མེད་པས་ན་རྒྱབས་ལུལ་དགོ་འདུན་པའི་གྲལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཚུད། དེས་ན་རྒྱབས་སུ་
 འགྲོ་བ་འདི་འང་ཆོ་ག་དངོས་ཀྱིས་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས། འདི་ལ་ཡོངས་གྲགས་
 རྒྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགོ་བསྟེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་རྒྱབས་
 འགྲོའི་མྱང་གཞི་འམ་རྩོམ་གཞི་བྱས་པའི་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་རོམ་དེ་ལེན་དགོས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཁྱེན་བཞིན་པ་ལྟར་དུ་ཡིན་པས། འདིར་ཡོད་ཆང་མ་རྟེན་དགོ་
 ཚུལ་སྤོང་དང་དགོ་བསྟེན་གང་ཡིན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྤྲུགས་པ་རྒྱང་རྒྱང་རེད།
 བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་སྤྲུགས་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཡོད་རྒྱ་མ་རེད། ཆོས་
 བརྒྱད་གསར་རྟེན་ཆང་མ་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལྷན་གྱི་རང་ལུགས་འཛིན་མཁན་ག

སྤྱག་ཡིན་པས་ན་སྤྱགས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་སྐྱབས་འགོས་
ཕྱེས་པ་རེད་ལ། སྐྱབས་འགོའི་སྒོ་གང་གིས་ཕྱེན་དད་པས་ཕྱེ། སྤྱིར་སྐྱབས་
འགོ་དེ་རང་གཞན་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཛིགས་ནས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་
སྐྱབས་སུ་འཛིན་པར་ཁས་བླངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ལ་
འཛིགས་དད་གཉིས་ཀ་ཟེར་བ་ལ་ཐུན་མིན་གྱི་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་
འཛིགས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན། དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཡོད་པས་མི་
ཆོད་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་དང་པོ་ནས་ཡོད་དགོས། དད་པ་ཡོད་
ན་ནམ་མེ་བྱི་སོ་ཡིས་སངས་རྒྱས་པ་དང་ནི། དད་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་ཤོས་
ཀྱི་མདུན་ནས་དགོ་སྤོང་ལེགས་སྐྱར་དང་ལྷས་སྤྱིན་ནམས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བར་ལྷོག་
རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། དད་པ་དེ་ཡང་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་
པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དང་པོ་སྐྱབས་ཡུལ་ངོས་ཟིན་དགོས། དེ་ཟེར་ན་
ཅི་ཟེར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ངོས་ལོས་ཟིན། སྐྱབས་འགོའི་ངག་འདོན་བཞི་སྒྲོར་
མ་སྒོ་ལ་མི་འགོ་མཁན་སུ་ཡོད་བསམ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཡང་སྤྱི་མེ་ཞིག་
མིན། སྐྱབས་འགོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཤེས་དུས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལ་
ཆགས་ཐོགས་མེད་སོང་བ་རེད། གང་ལ་གང་འཆོམ་གྱི་སྐྱབས་ཡུལ་ངོས་ཟིན།
སྐྱབས་སུ་འགོ་ལུགས་དང་། སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་རགས་རིམ་ཞིག་མ་ཤེས་
དུས། དགོན་པའི་དགོན་དཔོན་གྱིས་མི་ཆོད་སྒྲ་ཆེན་གདུགས་སུམ་བཙེགས་ཐུབ་
པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དོན་དུ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱ་རུ་ཆུད་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞི་
ཡིན། སྤྱིར་བྱ་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་ཞིབ་པར་ཕྱེ་ཡོང་དུས། སྐྱབས་སུ་འགོ་
བའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་

ཡོད། དེའི་ནང་གི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་
གི་དབང་དུ་བཏང་། བྱད་པར་སྐབས་དོན་ཐུན་མིན་ནང་གི་སྡོན་འགྲོས་བྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་སྐབས་འགྲོ་ལ་བསམ་ན། སྡོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་བྱད་པར་དུ་
ཅན་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ། དུས་རི་སྤིང་བྱང་
ཁུབ་སྤིང་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱི་ནང་
གསང་བ་གསུམ་ལས། ཕྱིའི་སྐབས་ཡུལ་སྤྱིར་བཏང་གིས་ཁས་ལེན་སྐྱེད་སྤངས་
རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་
རྫོགས་ཀྱི་ཆོས། སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ཏེ་ཐུན་མོང་
གི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ། ཐུན་མིན་ནང་གི་སྐབས་ཡུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།
བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཙ་བ་སྤྲ་མ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཙ་བ་ཡི་དམ། སྤོན་ལས་ཀྱི་ཙ་བ་
མཁའ་འགྲོ་སྟེ་ཙ་བ་གསུམ་དང་ནི། དེ་ནས་ཐབས་མཆོག་རྗེ་རྗེ་སྤིང་པོའི་སྐབས་
ཡུལ་གནས་པ་རྩ། གཡོ་བ་རྒྱུད་། བཀོད་པ་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གསུམ།
མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་མེད་གནས་ལུགས་རྗེ་རྗེའི་སྐབས་ཡུལ་སྤིང་ཐོག་སྡོན་འགྲོའི་དག་
འདོན་དང་ཆོས་ནངས་རེ་བཞིན་འདོན་གྱིན་ཡོད་པའི་ནང་བཞིན་དུ། ཙ་རྒྱུད་ཐོག་ལེ་
གསུངས་སའི་མཆོམས་ནས་རང་བཞིན་བྱང་ཁུབ་སེམས། རོ་བོ་རང་བཞིན་
ཐུགས་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟེར་གྱིན་ཡོད་ཡིན་ན། རོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཡུལ་ཉག་
ཅིག་སྐབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་འདུས་པ་དེ་ཡིན། རང་བྱུང་བྱང་ཁུབ་
ཀྱི་སེམས་འོད་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས། མདོ་ལྟར་དུ་བཤད་ན་བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོ།
ཐུགས་ལྟར་ན་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། ཡང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ཡེ་ཤེས་ཐོག་ལེ་ཉག་

གཅིག་གཉིས་སུ་ཕྱེན་ཀ་དག་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་གྲུབ་སྒྲུང་བའི་འོད་གསལ། གསུམ་དུ་དབྱེན། རོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་སྟོང་གསལ་འགགས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དུས་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རོ་བོ་ཡེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོངས་དག་གིས་གཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་སངས་མ་རྒྱས་གྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། སྐྱབས་ཡུལ་ཕྱིན་མི་བཞུགས་ནང་ན་བཞུགས། ནང་རང་གི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རིག་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ་ཐིག་ལེ་ཉག་ཅིག་འདི་ལ། མཆོག་གསུམ་རྩ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་དེ། བྲིགས་ཆོད་རིག་པ་རོ་སྟོད་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། ད་དུང་ཐོད་རྒྱལ་དུ་ཡང་འཆད་འགྱུར་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་ཡིན། སྐྱབས་འགོ་འདི་ལ་རྒྱའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ། དེའི་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་འདོད་ཚུལ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་མོད། སྒྲོས་མེད་ཉམས་ལེན་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་རྩ་གསུམ་ཀུན་འདུས་གྱི་རོ་བོར་ཤེས་རྒྱ་དེར་གནད་འདུས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། དེའི་རྣམ་འགྱུར་སྐྱེ་ལྟར་དུ་ཤར། གསུང་ལྟར་དུ་གྲགས། ཐུགས་ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཆོས་སྐྱའི་རྣམ་འགྱུར་གཟུགས་སྐྱེ་དང་ནི། གཟུགས་སྐྱའི་རོ་བོ་ཆོས་སྐྱེ་ལས་མ་འདས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་ཆེན་པོ་ལ་དོན་རྗེ་འཆང་ཞུ་བ་ཡིན། ཡེ་ནས་འབྲུལ་མ་སྟོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་སྐྱའི་རང་ཞལ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་ཡང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ལ་བསམ་ན། དོན་གྱི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བྱ་

དང་འགོ་ཡུལ་འགོ་བའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་མི་དམིགས་པ། མི་དམིགས་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲིམ་བུལ་རང་ངོ་ཤེས་པས་དོན་དམ་དམིགས་མེད་འབྲས་
 བུའི་སྒྲོམ་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྒྱ་རེད། ལས་དང་པོ་བས། རྟོགས་པས་དཔེ་སྟོང་
 མ་ཕྱིན་བར་དུ་ཀུན་རྫོབ་དམིགས་བཅས་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ་ནས་ཆོ་ག་མཐོང་བརྒྱད་ལྟར་
 དུ་རྒྱལ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གནད་ཡིན་ནོ། །སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱའང་སྐྱ་
 མོང་དང་སྐྱ་མིན་གྱི་ལྷགས་ལྟར་བསྐྱང་དགོས་ལ་འདིའི་གཏོང་རྒྱལ་དང་། སྐྱར་
 རི་ལྟར་ལེན་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་གཞུང་ལས་མཁྱེན་གནད་རྒྱ་དང་ནི།
 སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་ན། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་
 མཆིས་ན། །ནམ་མཁའ་འདི་ཡང་སྟོད་དུ་རྒྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།
 འཇིག་རྟེན་སྤྱི་དཔ་གསུམ་ན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དང་
 སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ཏུ་སྐུར་པ་དེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ། དགོན་མཆོག་
 གསུམ་གྱིས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོབ་པ་དང་ཞི་བར་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་དེད་
 དཔོན་མཇོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེས་ན་ཡིད་བྱེད་ཤེས་གྱི་དད་པས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐུག་འཚེལ་བ། མཚོད་པ་འབུལ་བ། སྤྲིག་པ་
 བཤགས་པ་ལ་སོགས་བསགས་སྐྱང་གི་གནད་བསྐྱབས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྒྲོམ་སྐྱབས། དག་བའི་རྩ་བ་དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དང་འབྲེལ་བས་བསགས་
 ཏེ། རྗེས་དགོན་མཆོག་མཚོད་པའི་དག་རྩ་རི་སྟོང་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མཐའ་
 དང་བུལ་བས་མ་སྐུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ།
 བསྐྱོབ་དུག་མེད་ཀྱིས་རྩིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། དུས་རྒྱུན་དུ་དགོན་མཆོག་རྗེས་
 བཞུགས་གཏོན་ན། སྤྲིག་ཟད་དག་བ་འཕེལ་ཏེ་སྐུར་དུ་བྱང་རྒྱལ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་

བྱེད་དོ། །དེ་ལྷ་བུའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་འགྲོ་ཕྱོགས་ཅམ་
བསྟན་ནས། སྐབས་བབས་གང་ཞིག་འཆད་པར་བྱ་བ་འོད་གསལ་ཚྲོགས་པ་ཆེན་
པོའི་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱུ་དབྱུངས་ཏིང་འཛིན་སློབ་མཚར་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་ཅར་འབྱེད་
པའི་ལྷེ་འཁྱུ་མིག་ཅམ་བྱ་བའི་མན་ངག་གི་ཡི་གེ རྟོགས་པའི་འདྲ་འབག ཞབས་
དཀར་བ་ཚོགས་དྲུག་རང་གོལ་གྱིས་ཕྱི་རབས་རྗེས་འཇུག་གི་གང་ཟག་ལ་དད་པའི་
རྟེན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་། ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་དུ་གསུང་ཆོས་སྐྱུའི་རིང་
བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོར་བཞག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་སོང་ནས།
བཤད་བྱ་དངོས་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འང་ཐོག་མར་དགེ་བ་ཀླད་དོན་སོང་། བར་དུ་
དགེ་བ་གཞུང་དོན་ལས་ཀྱང་། ཐོག་དགུའི་ཡང་ཅེ་ཚྲོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདི་
ཐོག་པ་འོག་མ་བརྒྱད་ལས་གནད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འཕགས་ཚུལ། དེ་ལ་ཡང་
ཀ་དག་ཁྲིགས་ཆོད་དང་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱི་ཏེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་
བྱ་ཐོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཁྲིགས་ཆོད་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་བདུན་གྱིས་འཕགས་ཚུལ་སོགས་
བསྟན་ནས། དེ་ནས་ཐོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྲིད་རིམ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་
གྱི་སྐྱུ་ཆིངས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྟན་ན། སྐྱུ་ཆིངས་དང་པོ་སློབ་གསུམ་བྱ་བ་དགུ་
ཕྱགས་སུ་གཏོང་ཚུལ་དང་། བྲིད་རིམ་གཉིས་པ་སློབ་གསུམ་གྱི་གནད་གཟིར་ཚུལ་
དང་གཉིས་གོང་དུ་སོང་ནས། ད་བྲིད་རིམ་གསུམ་པ་སློབ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་
གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་དང་པོ་གཉིས་
སོང་སྟེ། དེ་རིང་གནད་གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་ནས།

༩༣ གསུམ་པ་རྒྱུ་རིག་གི་གནད་བསྟན་པ།

དེ་ལ་རྒྱུ་རིག་གི་གནད་ཐུན་མོང་དུ་མཛོད་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་རིག་གི་གནད་སོ་
སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རྒྱུ་རིག་གི་གནད་ཐུན་མོང་དུ་མཛོད་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་རྒྱུ་རིག་གནད་ནི་དལ་བ་ལ།

བརྟན་ནས་རིག་པ་བཙོན་དུ་བཟུང་བར་བྱ།

ཞེས་མཛོད་བསྟན། རྒྱུ་རིག་གི་གནད་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་གནད་
དང་རིག་གནད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རྒྱུ་གནད་བཤད་པ།

རྒྱུ་གནད་སྒྲ་ནས་མི་གཏོང་ཁ་ནས་གཏོང་།

སོ་དང་མཆུ་གཉིས་བཤུ་ཙམ་མ་རྟེན་པར།

ཤིན་ཏུ་དལ་བུས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི།

ཐེག་པ་འདི་ཡི་རང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདི་ཉིད་རྒྱུ་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་དཔལ་བལ་བརྟེན་སྟེ་གདངས་གཞི་ཐིམ་གྱི་འགྲོས་དང་
བསྐྱབ་ན། བད་ཀ་དག་གི་རིག་པ། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་རོ་བོར་ངེ་
བརྟན་དུ་འགྲོ་བའི་རིམ་པ་བཞིན། སྤྱིའི་རིག་པ་ལམ་རིག་གདངས་རྩི་ལུ་གུ་རྒྱུད་
དབྱིངས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་བཙོན་དུ་ཚུད་པ་དེ་ཉིད་འགྲུལ་འཕྲིག་མེད་པར་བརྟན་པར་བཟུང་
བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས། ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབས་འདིར་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཆིག་འདི། སྐྱབས་ཐོབ་ཀྱི་གོ་བས་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་རོ་བོ་དང་།
གདངས་དང་རྩལ་ཏེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ལ་གསུངས་པའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐུབ་པ་
དེ་གནད་ཀྱི་མིག་ཐུར་ཞིག་ཡིན། རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཐོད་རྒྱལ་
ལ་ལྷ་དཔལ་སྤྱོད་ནས་མི་གཏོང་ཁ་ནས་གཏོང་། ཁ་ནས་གཏོང་ཚུལ་ཡང་སོ་མཆུ་
བག་ཙམ་མམ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པའི་བར་ནས་ལྷ་དཔལ་འབྱོན་འཇུག་དཔལ་མེ་བྱེད་དགོས་
གསུངས་པ་ཡིན། འདི་ཐིག་པ་འདིའི་གཞན་ལ་མེད་པའི་རང་ལུགས། འདིའི་
ལྷ་དཔལ་འདི་གལ་ཆེན་ཡང་ཡིན། སྤྲུགས་བྲུ་མེད་ཐུར་མོང་གི་ཐིག་པ་འོག་
མའི་རྫོགས་རིམ་དག་གི་ནང་ནས་ལྷ་དཔལ་ཆེད་དུ་སྤྱོད་ནས་འབྱོན་འཇུག་བྱེད་པ་ཡིན།
ལྷ་དཔལ་སྤྱོད་ནས་འབྱོན་འཇུག་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། སྤྱོད་པ་གཉིས་རྩ་རོ་
རྒྱུད་གཉིས་དང་འབྲེལ། དེ་གཉིས་ལྟེ་འོག་ནས་དབུ་མར་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ལྷ་དཔལ་ཐད་ཀར་རོ་རྒྱུད་བརྒྱུད་དེ་དབུ་མར་ཞུགས་ཏེ་རྩ་འཁོར་བཞི་ལ་སོགས་པ་
བཀའ་ནས་ཞུ་བའི་ཡེ་ཤེས་འཛེན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལམ་འདི་དང་བསྐྱར་ན་
ཅུང་ཟད་གསལ་བ་རིས་ཆད་ཡིན། མི་རྟོག་པའི་རང་དུ་ཀུན་རྟོག་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་
ཆོ། དུས་སྤྱད་དུར་འགགས་ཀྱང་གཏན་འགགས་རེད་ཐུབ་དཀའ་ལ། དེའི་
སྤྱོད་ནས་སྟོང་པས་རྒྱས་འདེབས་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་བཙོན་མ་འོང་གས་ཆེ་བ་ཡིན་

པས་འདོད་པའི་སེམས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་གིས་འཁོར་ཕྱིན་མི་ཆོད། དེ་
མིན་རྒྱུ་ལོག་འབྲམས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡང་འབྱུང་ཉིན་ཡོད་པས་ན།
སྤྱིང་ཐིག་པས་རྒྱུ་ཁ་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་འདི་གནད་ཆེན་པོར་བརྩེ་ལོ། །དེ་
ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱུ་ཡང་རབ་རྒྱུ་དཔེ།

ཕྱི་ལྟར་ནལ་འབྱོར་ཆོ་རྒྱས་གོགས་སུ་འགྲོ།

ནང་དུ་ནམ་ཏྲིག་ལུ་པའི་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་།

གསང་བ་ཉམས་སྤང་འཕེལ་བའི་གཞི་བྱས་ནས།

ཟག་བཅས་མི་སྤང་འཆང་རྒྱ་ལུས་པར་བྱེད།

ཅེས་གསུངས་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་པས་ཁ་ནས་འབྱིན་འདུག་བྱས་དུས། རྒྱུ་ཐང་
ཀར་སྒོ་བའི་ཕྱི་སྒྲིག་བརྒྱུད་དེ་སྤྱིང་དབྱུང་མིན་ཆེན་ཟུར་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུ་ཁང་ནང་དུ་
བཞུགས་པའི་རིག་པའི་མ་ལ་རྒྱུ་རང་འགག་གིས་ཐོག་ནས་རིག་གདངས་རང་ཐིམ་
དུ་འགྲོར་བཅུག་དུས། ཏྲི་མོ་ལོང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དེ་ཕྱིར་བྱེད། མི་ན་པོ་ལྟ་
བུའི་རིག་གདངས་ཐོག་ཏྲི་མོ་ལོང་བ་ཉིད་རིག་པ་ལ་ཐིམ་དུས། རང་བབས་ཀྱི་
བསམ་གཏན་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་གནས་སོ། །དེ་དང་བསྒྲུབ་དབྱིངས་སྤང་ལུག་
རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དལ་བས་མི་ཆོད། བཏན་པར་འགྱུར་བ་བརྒྱུད་དེ་
རིམ་གྱིས་འཕེལ་སྤང་གི་ཆ་མོགས་པ་ཡིན། མདོར་ན་སྤྱིང་ཐིག་པས་རྒྱུ་ཁ་
ནས་གཏོང་རྒྱུ་དེ། རྒྱུ་འཕེལ་བ་ལམ་དུ་མི་བྱེད་པར་དག་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་དགོས་པ། ཕྱི་ལྟར་ནལ་འབྱོར་བའི་ཆོ་
རིང་ཞིང་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱས་པའི་གོགས་སུ་འགྲོ། ཇི་ལྟར་འགྲོ་ན།

རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོ་ནི་ཉམས་ཤིང་འཕོ་བ་ཅན་གྱི་ཆོ་ཡིན་པས་སྟོག་མི་བརྟན།
ཆོ་ཚད་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཉུག་མའི་
སྟོག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དེས་འཕོ་མེད་དོན་རྟོག་སྤྱོད་བརྟེན་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས། འགྱུར་བ་མེད་པ་དོན་རྟོག་ཆོ། འཕོ་
བ་མེད་པ་གཡུང་དྲུང་གི་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་བརྟན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱང་ཆ་དེ་ཉིད་ཐུགས་སྟོག་གི་རྣམ་པར་གནས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ལམ་དང་འབྲས་
བུའི་བྱེད་པ་མཐུན་པས་རྒྱ་དང་གནད་དལ་བས་ཕྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོ་རིད་། ཆོ་
བརྟན་བརྟན་གཡོའི་དྲངས་མ་འཕེལ་བས་ན། འདུ་བ་གསུམ་དང་འབར་བ་རྣམ་
གསུམ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱས། བྱང་དུ་རྣམ་རྟོག་དབྱིངས་སྤྱད་པས་རྣམ་མེད་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་རོལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནང་
ནས་རྒྱས། གསང་བ་འོད་གསལ་གྱི་རིག་པར་རང་དབང་ཐོབ་པས་ཉམས་སྤྱང་
འཕེལ་བ་ནས་ཆོད་རྟོགས་ཏེ་སྤྱང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་འཕོ་མེད་ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱལ་སར་
བསྐྱེད་པ་ཏེ། ཟག་བཅས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་མི་སྤྱང་བར་ཟག་མེད་འཕོ་བ་
ཆེན་པོའི་འོད་ལུས་བརྟེན་པའི་དགོས་པ་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་ཡན་གྱིས་རྒྱ་དང་གནད་
དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་རིག་པའི་གནད་བསྟན་པ།

རིག་པའི་གནད་ནི་དོན་ལུ་རྒྱུ་རྒྱུད།

དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་བར་བཞག་ནས་འབྲལ་མི་བྱ།

དེ་ལྟར་ལུག་རྒྱུད་ཨར་ལ་གཏད་པ་ཡིས།།

རྣམ་རྟོག་ཟད་ནས་འཁྱུལ་བ་གཞི་ལ་སངས།།

ཡེ་ཤེས་མ་གུ་འཕྲད་ཅིང་རིག་པ་ཉིད།།

ལྷུང་དང་བྲལ་ནས་འགྲོ་འོང་མེད་པ་ཡི།།

འིག་པ་རང་བྱུང་ཚུད་པའི་དགོས་པ་ཡོད།།

ཅས་གསུངས་ན། རིག་པའི་གནད་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ཚིག་ཉུང་དོན་འདུས་
 གྱིས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ནས། རྒྱས་པར་ངེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྱུར་
 བའི་ཚུལ་འོག་ནས་རྒྱས་བཤད་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན། གོང་གི་མདོར་བསྟན་སུ་
 བསྟན་པ་འདིས་འོད་གསལ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ལམ་གནད་སྟིང་པོར་བྲིས་ཏེ་བསྟན་ཡོད།
 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་པ་གསུང་རྒྱུད་དོན་རྟོག་ལུ་གྱུར་ལ་གོ་དགོས། དེ་འབྲུལ་མེད་
 དབྱིངས་ཀྱི་ར་བར་བཅུད་དེ་ལུག་རྒྱུད་འཆོར་མེད་ཨར་ལ་གཏད་གསུངས་པ་ནི།
 ཅི་བྱས་རང་ལག་ལ་རང་དབང་ཐོབ་མོང་དུས། འབྲུལ་བའི་རྣམ་རྟོག་ཟད་དེ་
 འབྲུལ་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་སྤངས་པའི་ཕ་རོལ་ན། ཡེ་
 ཤེས་ཟེར་བའི་གསལ་ལ་རིག་ཅིག་ཁ་ཁ་ན་མེད། དེ་དུས་འབྲུལ་བ་གཞི་ལ་སངས།
 མ་འབྲུལ་མདོན་དུ་གྱུར། གཞི་གནས་མ་ཡི་འོད་གསལ་མ་ལྟ་བུ་དེ། ཉམས་
 ལེན་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་བུ་ལྟ་བུ་དེས་མ་ངོ་ཤེས་མོང་དུས་ནོར་ས་གཞན་ཞིག་མེད་
 ཅས་གསུངས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་མ་བྱུ་འཕྲད་ནས་རིག་པའི་རང་བྱུང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།།

༼ག༽ གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་བཞུགས་སྐྱེས་སློབ་ལུ་རྒྱུད་རིག་གནད།

བཅིངས་ནས་ཉི་འོག་བྱུག་པ་མཚམས་བཞུས་པས།

སྤྱི་ཡི་དབྱིངས་ནི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ།

ནང་དབྱིངས་རྣམ་དག་སྟོན་མཁེས་བྱུག།

སྟོན་མཚམས་ལས་ཀྱང་མཆེད་དེ་ལྷ་ལྷན་གྱི།

འངའ་ཚོན་ལྷ་བུར་གྱིན་ཏུ་གསལ་བར་འཆར།

ཞེས་གསུངས་ནས། དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྟོན་མ་ཇི་ལྟར་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པ་
རེད། སྤྱིར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་བྲིད་སེ་སེའི་སྐབས་ན་སྟོན་མ་བཞི་དང་། སྟོན་མ་
དྲུག་ སྟོན་མ་དགུའི་བཤད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་མོད། སྤྱི་དུས་བཞིའི་འགྱུར་བ།
ནང་སྐྱེད་བཞིའི་འཕེལ་ཟད་དང་། གསང་བ་དབང་བཞིའི་ངེས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་
ཡོང་དུས། གནད་ཐམས་ཅད་སྟོན་མ་བཞིའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
སྟོན་མ་རྣམ་བཞི་དེ་གང་ཡིན་ན། རྒྱུད་ཞགས་རྒྱུད་སྟོན་མ་དང་གཅིག་
དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྟོན་མ་དང་གཉིས། ཐེག་ལེ་སྟོང་པའི་སྟོན་མ་དང་གསུམ།
ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྟོན་མ་དང་བཞིའོ། །སྟོན་མ་རྣམ་བཞིའི་བཞུགས་ཚུལ་ཇི་
བཞིན་དུ་ངེས་རྒྱུ་དེ་སྤྱིར་སྤྱིང་ཐེག་གི་ཆོས་ཉམས་ལེན་པ། རྒྱུད་པར་ཐོད་རྒྱལ་
ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་
པའི་དགོངས་པའི་རང་གནད་ལས་མི་འདའ་བ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། འདི་རེ་རེ་
བཞིན་ཞིབ་ཏུ་ངེས་དགོས། རྫོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཏིག་གི་ཆོས་སྟོར་ཞུགས་པ་

ཞིག་གིས་རྒྱུགས་ཆེན་གནད་ཀྱི་གོ་དོན་གལ་ཆེས་ནས། ཐོག་མཆོག་མཛོད་དང་
 ཆོག་དོན་མཛོད་ཆོའི་ཡི་གེའི་ཕྱི་དང་ཤར་ཆ་རེ་མིག་སྤར་བབས་འདུག་པ་ཞིག་མ་རེད་
 བར་དུ་ཚར་བརྒྱ་ཆོ་སྤྱོད་ཆོ་བལྟ་དགོས། དེས་ན་རྒྱུད་ཞགས་རྒྱུད་སྤོན་མ་དེ།
 རོ་བོ་དང་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རྒྱུད་ཞགས་རྒྱུད་སྤོན་མའི་རོ་བོ་
 སྤྱད་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འཛིན་པའི་འཁོར་འདས་མཐུན་པར་བལྟ་བ་གསུངས། འདིའི་
 རེས་ཆོག་ནི། རྒྱུད་རིང་གི་ཡུལ་ཏྲ་ཞགས་པས་གཟུང་བ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་དཔེས་
 གསུངས་ཡོད། དྲངས་སྒྲིགས་འབྱེད་པ་རྒྱུད་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱུད་སྤོན་མ།
 སྤོན་མ་ཟེར་བའང་སྤྱད་བ་ཞིགས་ལ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འདིའི་མཆོན་དེ་ལྟར་དུ་
 བཏགས་པ་ཡིན། མཆོན་ཉིད་ནི། གཟུགས་སྤྱད་འཛིན་རུང་དུ་སྒྲེས་པའི་སྤོན་
 མ་གང་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་བ་མཐོང་བས་འབྲུལ་སྤྱད་འགག་བྱེད་དུ་གནས་པ་རྒྱུད་
 ཞགས་རྒྱུད་སྤོན་མའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། འདིའི་དབྱེ་བ་གོང་ཞུས་བཞིན་འབྱུང་བ་
 འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་དང་། དབང་པོ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས། ཡེ་ཤེས་
 འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། འདིས་དག་དང་མ་དག་གི་ཆ་གཉིས་
 འཛིན་པ་ཡིན་ན། འདི་ནས་སྤྱི་མ་འོད་རྩ་དྲངས་བའི་རྩ་སྤྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་སྤྱད་བ་
 མཐོང་བྱེད་དུ་གནས་པ་དེ་ལམ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཉིས་པ་
 དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྤོན་མ་ལའང་རོ་བོ་ངེས་ཆོག་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ན། དེའི་རོ་
 བོ་ནི་ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་གསུངས། རེས་ཆོག་ནི་རྣམ་དག་རིག་
 པའི་རོ་བོ་དབྱིངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤོན་མ་དང་། མཆོན་ཉིད། རིག་པའི་
 ཡུལ་ཀྱི་ཆར་གནས་པ་གང་ཞིག་མཐིང་ག་བྱུང་པ་ཆེན་པོ་དང་ནི་ལྷ་ལྷན་འོད་དུ་སྤྱད་
 བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྤོན་མའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་ནི།

གཞིའི་དབྱིངས། ལམ་གྱི་དབྱིངས། ཡུལ་ལ་སྤྲང་བའི་དབྱིངས་དང་གསུམ་ལས། གཞིའི་དབྱིངས་ནི་རང་གི་སྤྱིང་ག་ན་འོད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ། ལམ་དབྱིངས་ནི། མིག་གི་འོད་ཅུང་འོད་སྤྲང་བ་དང་། ཡུལ་ལ་སྤྲང་བའི་དབྱིངས་ནི། མཐིང་ག་དང་ལྷན་ཏུ་སྤྲང་བ། དེ་ཡང་གོང་ཏུ་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲང་ཚུལ་ཅན་དེའོ། །གསུམ་པ་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོན་མའི་ངོ་བོ་ནི་རང་གསལ་ཀ་དག་སྤྱོད་པའི་རང་གདངས་སུ་གནས་པ། དེས་ཚིག་ཐིག་འགྱུར་མེད་དང་། ལེ་བྲུབ་བརྒྱུད་སྤྱོད་པ་དངོས་མཚན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། སྤྱིར་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་འདི་འབྲུག་གསལ་བྱེད་ནས་འབྲེལ་དར་བ་དང་། དེ་བོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱུར་ཏུས་ནའང་འབྲུག་གསལ་སོར་བཞག་ཡོད་པ་མང་ངོ། །སྤྱོན་མ་གསུང་རྒྱུ་འདི་ལུན་པ་སེལ་བའི་དེས་འབྱེད་ལ་ཆང་མ་འབྲ་བའོ། །འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོན་གང་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་གསལ་བ་གང་ཞིག་རང་གསལ་སྐྱུ་ཞིང་བྲུག་ཏུ་དང་བྲལ་བ་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་སྤྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སོ། །དབྱེ་བའང་། གཞི་གནས་རིག་པའི་ཐིག་ལེ། ལུས་གནས་ཅུང་ཐིག་ལེ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེ། རོན་དམ་སྤྱོས་མེད་ཀྱི་ཐིག་ལེ། རང་བྱུང་འབྲས་བུ་ཐིག་ལེ་དང་རྣམ་པ་ལྡར་དབྱེར་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་འདུས་པ་རང་བྱུང་འབྲས་བུ་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་པ་མིག་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་ཏུ་བྱས་ནས་གཞི་གནས་རིག་པའི་ཐིག་ལེར་རོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུམས་པ་དེ་གནད་ཀྱི་སྤྱིང་པོའོ། །བཞི་བ་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྤྱོན་མའི་ངོ་བོ་ནི། སྤྱོན་མ་གཞན་ལ་བྲུབ་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ཡེ་ཐོག་གཤོང་མའི་གནས་ལུགས་ཀ་དག་སྤྱོད་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་དེའོ། །དེས་ཚིག་ནི། ཤེས་པ་རབ་

གྱི་ཕྱི་མོར་ཕྱིན་པ་ལ་ཤེས་རབ་གསུངས་པས། གཞན་གྱི་ཡུལ་མིན་རང་བྱུང་རང་
 ཤེས་ཚེས་ཉིད་གཉིས་མེད་དུ་སྒྲུང་བས་སྒྲོན་མ། མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲོས་བྲལ་
 རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ཚེས་ཅན་དང་ཚེས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དེ་
 ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྟ། གཞི་གནས་རང་བྱུང་གི་
 ཤེས་རབ། སྒྲུང་བ་ཅེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་རབ། བྲན་པ་འགགས་མེད་གྱི་ཤེས་
 རབ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ། འཇུག་བྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་
 ལྟའོ། །དེ་ལས་གཞི་གནས་རང་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་
 བྱེད། སྒྲུང་བ་གཅེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱིངས་རིག་ཐད་ཀར་རྟོགས།
 བྲན་པ་འགགས་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་དྲངས་གསལ་བྱེད། སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚེས་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས། འདི་ནས་
 འཇུག་བྱེད་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གོ་དགོས། ཐོས་
 བསམ་སྒྲོམ་པའི་མཚམས་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་བྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུངས་
 པའོ། །བཞུགས་སྐྱངས་གསུམ་དང་གཟིགས་སྐྱངས་རྣམ་གསུམ་གྱིས་གཙུག་
 སྒོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅིངས་ཏེ། ལས་དང་པོ་བར་མཚོན་
 ན་ཐོད་ཀྱི་ལྷ་གྱི་འཆར་སྒྲུང་ལ་བལྟ་དུས་ཉི་མའི་ཁ་ལོག་ཏུ་ཟེར་མར་སྤྲུག་པ་མཚམས་
 སུ་བྱིད་ནས་ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲེན་པ་ཞིག་ལ་བཤད་ན། འདི་ལྟར་ཉི་མའི་
 འོག་སྤྲུག་གི་ཞབས་ཞེས་བརྟན་དུ་བར་བ་བཞིན། མར་རང་གི་འཆར་ཆ་དང་
 བརྟན་ནས་བྱིད་དུས་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲོན་བཞིའི་ནང་གི་དབྱིངས་རྣམ་དག་
 གི་སྒྲོན་མ་དེ་ཇི་ལྟར་ཤར་ན། ཕྱི་དབྱིངས་ནས་མཁའ་སྟོང་པས་གོ་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་
 ནང་དབྱིངས་རྣམ་དག་སྒྲོན་མའི་གདངས་དེ། རྒྱན་གྱི་ནམ་མཁའ་འདི་མ་ཡིན་པ་

ཞིག་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། ཐོད་སྒྲུབ་བལྟ་དུས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་མཚམས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་སྒྲུ་ཡོད་པའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་ཡར་བལྟ་དགོས། བྱང་
སོང་དུས་དབྱིངས་རིག་སྒྲིན་མཚམས་ནས་པར་མཆེད་དེ། ལྷ་ལྷན་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
འཇའ་ཚོན་ཀྱི་མདོག་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བོ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་
ཡང་གང་ཟག་སེ་སེའི་རྩ་ཁམས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོང་སྣང་གཅིག་པ་
མིན་མོད། གང་ལྟར་མི་འཆར་བ་ནས་འཆར་བ་དང་། མི་གསལ་བ་ནས་
གསལ་བ། ཐག་ཉེ་བ་ནས་རྒྱང་རིང་དུ་འགོ་བ། རྒྱ་རྒྱང་དུ་ནས་ཇི་ཆེར་འཕེལ་
བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འོད་གསལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ལ་ལྟ་བུ་དྲེད་མིག་ཅན་
མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་དབྱིངས་རིག་པའི་ཀ་དག་གི་ངོ་བོ་ལས་མི་གཡོ་
བ་གནད་ཡིན་ནོ། །ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱིས་ཁྲིགས་མ་ཆོད་ན། ཐོད་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐོད་
སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་མིན་ཞེས་གོང་བཤད་བཞིན། ལུག་རྒྱུད་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་
ཐ་ཆད་ཀྱི་ལམ་ཡིན། དཔེ་འཛིན་དུས་བུམ་ནང་གི་མར་མེ་ལ་བཞག་ནས།
འཆར་བ་ཕྱི་དུ་འཆར་ཡང་གནས་པ་ནང་ན་གནས་པ། ཇི་ལྟར་གནས་ན། བྱང་
དབྱིངས་རིག་པའི་གོམས་སྟོབས་དང་བསྐྱེད་ནས་དེའི་གདངས་ཕྱིར་འཆར་བ་དེ་ལ་
འཕེལ་འགྲིབ་འགོ་བ། བུམ་པའི་ནང་ན་མར་མེ་ཡོད་ན། མར་མེ་ཡོད་ས་བུམ་
པའི་ནང་ཡིན་ཡང་འོད་བུམ་པའི་ཁ་ནས་འོང་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས།
གདངས་དེ་ཕྱིར་འཆར་བ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་འགོ་གིན་ཡོད་པ་འདི་འདིའི་བྱུང་བྱེད་
གནད་ཀྱི་གོ་དོན་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་གང་ལས་འཆར་བ་རྒྱང་ཞགས་རྒྱུ་སྒྲིན་མ་
དང་། ཅི་ཞིག་འཆར་བ་རྣམ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་གཉིས་དངོས་དང་ལུགས་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཏེ། གསུམ་པ་ཐིག་ལེ་སྟོང་སྟོན་ནི།

[illegible]

མོ། །

རིག་པ་དེ་རྩེ་ལུག་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ།
 ཏྲུང་མ་དུད་པ་བརྒྱབ་འདྲ་གསེར་རྒྱུད་དང་།
 ལུ་ཏིག་ཐྱེད་བ་མེ་ཏོག་རྩུན་པོ་དང་།
 ལྷགས་ཐག་ལྷ་བུ་ཐོག་མར་སྤྲིག་རྒྱུ་ལྷ་པ།
 འལ་འོལ་འགྲུལ་འཁྲིགས་བྱེད་ཅིང་འཆར་བའོ།
 ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་ཁྲིད་དབྱིངས་ཀྱིར་བ་བྱ།
 བརྩག་ནས་གཡེ་མེད་བལྟ་བ་གནད་ཡིན་ནོ།
 ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ།
 ཀའདག་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི།
 ཤེས་པ་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་དེ་ལ་ཟེར།

ཞེས་གསུངས་སྟེ། རིག་པའི་ངོ་བོ་དངོས་དེ་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྷར་ནང་ན་ཡོད་པ་
 ཡིན་ཡང་། གདངས་ཕྱིར་གསལ་བའི་ལུག་རྒྱུད་དམ། གཅིག་ལ་གཅིག་
 འབྲེལ། ཅའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་གོལ་བའི་རྟགས་སུ་འབྲེགས་མཚམས་ཅན།
 རྒྱུད་གི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་གོལ་བའི་རྟགས་སུ་གཡོ་འགྲུལ་ཅན། ཐིག་ལའི་
 གནད་ལ་བརྟེན་ནས་གོལ་བའི་རྟགས་སུ་འབྲེགས་མཚམས་རྣམས་སུ་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མོ་
 ཡོད་པ། དཔེར་ན་ཏྲུང་མ་དུད་པ་བརྒྱབ་ནས་ནམ་མཁའ་བོར་བ་ལྷ་བུ་དང་།
 ད་དུང་ལུ་ཏིག་ཐྱེད་བ་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་རྩུན་པོ་མཁའ་ནས་
 ཐྱིད་པ་ལྷ་བུ། ལྷགས་ཐག་གམ་གསེར་ཐག་མཐུད་པའམ་ལྷ་བསྤྲིགས་པ་ལྷ་བུ་ལ་
 སོགས་དཔེས་མཚོན་པར་བཤད་ཡོད། མདོར་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་ལ་

བརྟེན་ཏེ་ལུ་ག་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཡོ་འགྲུལ་ཅན་རི་
 དུགས་ཐད་ལ་རྒྱུག་པ་དང་། བྱང་བ་བརྟེན་ལ་ལྷིང་བ། ཤར་ཆ་དལ་གྱིས་
 འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་བྲིད་ཀ་རྣམས་སུ་གསུངས་ཡོད། དེ་རིམ་གྱིས་རྗེ་དལ་དུ་
 སོང་བ་ལྟ་སྟངས་གཙུག་ཏེ་མར་བྲིད་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་ར་བ་དུ་བརྟེན་ནས་སམ་བརྟེན་དེ་
 དེ་ལ་གཡོ་མེད་དུ་བཟུང་བའོ། །དབྱིངས་ཀྱི་ར་བར་དོ་རྗེ་ལུ་ག་རྒྱུད་བརྟེན་རྒྱུ་དེ་
 གནད་ཡིན་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟེན་པས་བར་སྐབས་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་
 སློན་མ་ཞིང་ཁམས་སུ་ཤར། ཐོག་ལེ་སྟོང་པའི་སློན་མ་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལོག་
 རིག་གཤངས་དོ་རྗེ་ལུ་ག་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་སྐུ་རུ་སློན་ཏེ། མཐར་ཐད་པའི་སློན་ནས་ནང་
 དབྱིངས་ཀ་དག་ཏུ་འཆར་ནས་སྤང་བཞིའི་བགོད་པ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །སློན་མ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་བའི་གཤངས་བཞི་འདི། ནང་ཀ་དག་
 གི་རིག་པ་རྗེན་པ་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སློན་མའི་ངོ་བོའི་གཤངས་ཡིན། དཔེ་
 བཞག་ན་གོང་ཞུས་བཞིན་མར་མའི་འོད་མར་མེ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ན་ཀ་དག་གཙང་མའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱེད་ཀྱི་རིག་པ་རྗེན་པ་བྱུང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་སྦྱོང་
 མ་རུས་པར། ཕྱིའི་འོད་ལ་ཞེན་པ་ཨ་འཐས་ཅན་རེད་སོང་ན་ས་རྩོལ་ཞེན་པ་དང་
 གཅིག་པ་ཡིན་གསུངས། ལྟ་སྟེང་དེ་ཡིད་དབྱེད་ཅན་རེད་སོང་དུས། སེམས་
 ལམ་དུ་བྱེད་པ་རེད་ལ། སེམས་ལམ་དུ་བྱེད་པས་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོང་མི་ཐུབ།
 དུག་སྒྲན་འཐུང་བ་དེ་སྒྲན་དུ་མ་གྱུར་ནས་ཁོག་པའི་ནང་དུ་ལུས་ཏེ་སྒྲན་དུག་དུ་གྱུར་པ་
 བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་སྤང་དུ་འཆར་
 བ་ཡིན་མོད། དེ་ལ་ཞེན་འཛིན་བྱེད་ན་དག་འཛོད་ཀྱི་བདུད་དུ་གྱུར་ཏེ་ལྷུང་བར་
 ཡང་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་སློན་མ་བཞི་ཡི་ཉམས་སྒྲངས་པས།
 དབྱིངས་རིག་སློན་མཚམས་དག་ལས་བྲལ་ནས་ཀྱང་།
 གསལ་འགྲིབ་མེད་པར་འཆར་བའི་ཉམས་སྒྲངས་ནི།
 རིམ་གྱིས་སྦྱབ་འབྱུར་རོ་སྐལ་ལྡན་ཀུན།
 དེ་ཡིས་གནས་སྐབས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད།
 མངོན་སུམ་མཐོང་བས་མ་རིག་པ་དང་བྲལ།
 ཆོད་སྤྱད་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིས།
 རང་བཞིན་སྤྱལ་སྤྱི་ཞིང་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན།
 ཉམས་སྤྱངས་ན་སྒྲངས་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ནས།
 ལྷག་མ་མེད་པར་འཆོང་རྒྱུ་དགོས་པ་ཡོད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ན་རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཆོས་སྤྱི་ཀ་དག་གི་མེད་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་ལྟ་སློམ་ཉམས་ལེན་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ནི་ལྟ་སློམ་ལས་
 འདས་པའི་ཞིས་བསྐྱར་བཞག་ན། དེ་སྤྱི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱད་པས་བཟང་སྦྱོད་
 ཅིག་གང་ནས་རྒྱག་འོང་། དེ་ཐག་རིང་རྒྱུད་གི་ལྟ་དམ་མོ་བྱང་ན་འགྲོང་ཡོད་དེ་ཞིས་
 པ་ལྟ་བུ་རེད་སོང་དུས་དོན་ལ་ཉམས་པན་མ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བས་གདོས་བཅས་ཀྱི་
 ལུས་དག་འབྲུལ་རྟོག་གི་སེམས་དག་པའི་ཐབས་སུ། དབྱིངས་རིག་གི་མན་
 ངག་འདི་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ན་གོ་ལ་བ་རང་ལག་ཏུ་ཐོབ་ཐུབ་པོ། །རིག་པའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ལ་བྱུང་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་གདམས་དག་ལ་ཐུག་ཡོད་ཅེས་
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད་ན། སློན་མ་བཞིའི་རིམ་
 པས་ཉམས་སྤྱངས་པས། བར་སྐབས་གོ་མས་པ་སློན་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ།

དབྱིངས་རིག་སྒྲིན་མཆོམས་ནས་པར་རྒྱུད་དུ་བཀྱེད་ནས་མཐོང་སྒྲུང་རྒྱུ་ཇེ་ཆེར་སོང་
སྟེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ནས་ཉམས་སྒྲུང་གོང་འཕེལ་སོགས་བརྒྱུད་དེ་འཇའ་
འོད་ཐིག་ལེའི་ལུག་རྒྱུད་ཀྱི་གསལ་སྒྲུང་འཆར་བ་དེ་འགྲིབ་པ་མེད་པར་ཇེ་འཕེལ་ལ་
སོང་བ་དེ་སྒྲུང་ཉམས་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་ཉམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་འཆར་རོ།

དགའ་བ་སྒྲོམས་ཤིག་སྐུ་ལ་ལྷན་ལས་ཅན་ཀུན་།།

ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་གོམས་པས་གནས་སྐབས་རིག་ཅུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཏེར་
བརྗོད་འོད་འབར་ཏེ་མ་རིག་གཏི་མུག་གི་མོངས་པའི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་བསལ། ཆོ་
འདིར་འོད་ལུས་སུ་འགྱུ་བ་སྟེ་འཆོངས་རྒྱ། གལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་གྱི་གོམས་པ་སྟོང་
དུ་དེ་ཅུམ་མ་གྱུར་ཏེ་ཆོ་འདིར་གྲོལ་མ་ཐུབ་ནའང་། བྱི་མར་བདེན་པ་མཐོང་བའམ་
རང་བཞིན་སྐུ་ལ་སྐྱུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་
ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་གནད་གང་ལ་ཐུག་ན། ཐོག་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོའམ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་ཡོད་པའི་རང་ཞལ། དེ་
སྐུ་མཇལ་མ་མྱོང་བ། དེ་རིང་དེའི་རང་གདངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན།
ཐོག་མའི་ཀུན་བཟང་གིས་ཀྱང་རང་ལ་ཡོད་པའི་རང་ཞལ་མངོན་སུམ་མཇལ་བས་མི་
ཆོད། དེ་ངོ་ཤེས་པའི་གནད་ཀྱིས་གྲོལ་སོང་བ་ཡིན་པས། ཐོག་མའི་སངས་
རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་སྐུ་ལ་བ་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་མགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་
པས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་སྒྲེའི་ཡང་གསང་སྒྲོན་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱུའི་བསྟན་པ་ལ་
ཞུགས་ནས་ཆོས་སྐྱུའི་སྟོན་པ་རང་ལ་གནས་པའི་རང་ཞལ་མཇལ་བ་ནི་རང་བྱུང་
བསྟན་པའི་རྒྱུད་ལས། འདི་ལྟར་སུ་ཡིས་མཐོང་བའི་མི། ཐོག་མའི་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་དང་། །སྐུ་ལ་བ་ཉིད་ནི་མཉམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་

བུ་ལོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་སྒྲོལ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མངོན་
སུམ་གནད་ལ་འབེབས་ཚུལ་བསྟན་པ་སོང་ནས།

༥། བཞི་བ་དངོས་གཞིའི་ངོ་སྤྲོད་ཚུལ།

དེ་ལ་རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དངོས་གཞིའི་ངོ་སྤྲོད་བསྟན་པ་དང་
གཉིས་ལས།

༦། དང་པོ་རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་བ།

དེ་ལ་ཡང་ཆོས་སྐྱའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་པའ་བ་དང་། རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་དངོས་བཤད་པ། རིག་པའི་རྩལ་དབང་ཐོབ་པའི་དགོས་
པ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ཆོས་སྐྱའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་པའ་བ།

ཨེམ་ཏོ།

བཞི་བ་དངོས་གཞིའི་ངོ་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་གཉིས།

དང་པོ་རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི།

དེ་ཡང་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་དགེ་བ་ལ།

རི་ཅེ་དབེན་ཞིང་ན་མ་མཁའ་མཐོང་གྱུ་ཆེ།
 སྤྱིན་དང་ན་སྤྱན་མེད་ཅིང་གིན་ཏུ་དྲངས།
 མཛོན་སྤྱུ་འོད་གསལ་འཆར་སྤྲང་བདེ་གནས་སྤྱ།
 སྤྲོ་ཉི་མ་ཅེ་ཤར་ཟེར་གྱི་དུས།
 སྤྱན་སྤྱུ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར།
 ལྷ་མ་མཐོང་བའི་ཁྱིལ་ལེགས་པར་འཁོད།
 གསེར་གྱི་མརྒྱལ་ལ་སོགས་ཕུལ་ནས་གྱུང་།
 སྤྱོད་མས་ལྷ་མར་གསོལ་བ་འདི་ལྟར་གདབ།

ཅས་གསུངས་ན། རིག་པའི་རྩལ་དབང་ཟེར་རྒྱུ་དེ། རང་ལ་ཡོན་མེད་པའི་
 རིག་པ་ཡོ་ཤེས་དེ་ཉིད། མངོན་གྲུང་རྩལ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་
 བརྟ་དབང་ཡིན་པས་ན། རིག་པའི་རྩལ་དབང་གསུངས། འདི་ཉིད་ཕྱི་དུས་
 དང་གནས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས། བང་རྣལ་འབྱོར་ལུས་གྱི་རྩ་རྒྱུད་དག་
 གསང་བ་སྤྱོད་མེད་རིག་པའི་རྩལ་མདངས་རྒྱས་པའི་བྱིན་དང་གསང་བའི་མཐུན་རྒྱུ་
 ཚོགས་དགོས། དེ་ཡང་ཡར་ངོ་ཚོས་བརྩ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་འདྲུབའི་དུས་ཚེན་
 ཡིན་པས་ཚོས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཚོས་དགོ་བ་ཞིག་ལ་གོ་ན་ཚོག་པས། དེ་
 རིང་སྟོན་རྒྱ་ར་བའི་ཚོས་བདུན་ལ་འཁེལ་ན། སྟོན་ཐར་རྒྱུད་། དབྱར་མ་སྟོན་དང་
 སྟོན་རྒྱུད་གསུངས་ཡོད་པའི་དབྱར་མ་སྟོན་གྱི་དུས་ཚོད་ཡིན། ཕྱི་རྒྱུན་ནམ་མཁའ་
 དྲངས་པའི་དུས་ལ་ཉག་ཉག་འཁེལ་ཡོད་ལ། གཟའ་པ་སངས་ཡིན། དའི་རྩ་
 གཟས་དབང་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཞིག་རེད། གཟའ་ཚོས་འཕྲོད་སྦྲིར་གྱི་ཐད་སྦྲིར་ན་འདི་
 སྦྲིས་མེད་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞིག་གིས་བརྟག་བྱ་བྱེད་མི་དགོས་མོད། ཀུན་རྩོམ་རྟེན་

འབྱུང་གི་ཆོས་ཀྱང་། དེ་དང་དེའི་སྤྲང་བ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་འཕམ་དེ་དང་དེར་སྤྲང་
ཚུན་ཆོད་ལ་གཏན་ནས་ལྷོས་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པས། གང་ཟག་གི་ལས་དབང་
དར་དུས་སུ་གཟའ་སྐར་ངན་ཡང་མི་བྱལ་ལ། ལས་དབང་ཐུར་ལ་རྒྱད་ནས་བསོད་
ནམས་མར་བཟད་ཀྱི་དུས་སུ་ནི་གཟའ་སྐར་བཟང་ཡང་ཕན་ཐོགས་མེད་ཅིང་། བར་
བ་ཞིག་ལ་ཕན་གཞོད་ཡོད་ཅེས་ཚིས་གཞུང་རང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་དུ་རེད། ཉི་མ་
ཐམས་ཅད་དགོ་བ་དང་། རྒྱ་སྐར་ཐམས་ཅད་བཟང་པོ་རུ། མཆོག་གསུམ་
བདེན་པའི་མཐུམ་དགོས། རྣལ་འབྱོར་སྤྲུགས་ཀྱི་བདེན་པས་ཀྱང་བསྐྱུར་བྱལ་པ་
ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གནས་ཡིན་ན། གནས་འདི་ཆོད་མ་པ་གོང་མས་ཞབས་
ཀྱིས་བཅགས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སྤྱོད་ས་ཡིན། བྱུང་པར་རི་ཅེ་གསུངས་པ་
ནི་ཉི་ཟླ་འཆར་སྤྱ་ས་ཡིན་དགོས་པས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དབེན་གནས། ནམ་
མཁའི་མཐོངས་རྒྱ་ཆེ་ས། ཐོད་རྒྱལ་ནམ་མཁའ་སུམ་སྤྲུགས་སོགས་སྒྲིམ་བདེ་
བའི་གནས་ཤིག་ནས། གཙོ་ཆེར་ནམ་མཁའ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱོད་དང་ན་བུན་
སོགས་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་དྲངས་སྐབས་ཀྱི་ཟེར་གཉིས་ལས་སྤྱི་ཉི་མ་ཅེ་ཤར་གྱི་སྒྲོར་
ལ། མངོན་སུམ་འོད་གསལ་གྱི་འཆར་སྤྲང་བལྟ་བདེ་དུས་ཡིན། ཆོགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་གསུངས་ན། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་མ་རག་པ་རེད།
སྐལ་ལྷན་འདུས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་འབྱོར་ལྷན་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་འདུ་བྱས་ནས།
དངོས་གྲུབ་ལྷའི་ཆོགས། རྣལ་འབྱོར་དྲོ་མེའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་བདག་ཉིད་
དུ་གནས་པའི་གནས་ལྷལ་ཉིར་བཞི་རྩ་གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ལ་མཆོད་
པའོ། །དེས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཟག་མེད་རང་ངོ་ཤེས་པས་
ཐོགས་ཏེ། འདིར་དགོས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆོད་མ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྲུབ་ནས་

ཡོད་ན། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་ཆེད་དུ། ཆོས་འཆད་པ་པོ་སྤྲོ་མའི་མིང་
སྤེང་ནས་སྤྱི་ཐོག་དུ་བསྐྱད་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཚོགས་ཆེན་རིག་པ་རྩལ་དབང་གི་
བྲིད་ཡིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་གསེར་གྱི་མཆུ་ལ་ལ་སོགས་འབུལ་དགོས་ཚུལ་
གསུངས་ཡོད། འདི་ལྟར་སྡོན་ཆད་རྒྱ་གར་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལེན་དུས།
མི་ཕངས་གསེར་ལ་བྱས་ཏེ་གསེར་གྱི་ཡོན་ཡུལ་རབས་དང་། སྤྱིས་སུ་བོད་ནས་
ཀྱང་བེ་རོ་ཅན་ནས་ཤམ་ཐབས་བར་ནས་གསེར་སྤང་གང་སྤངས་ཏེ། ཡང་ན་རིག་
དང་རིག་པ་བརྗེ་བར་བྱ། །ཡང་ན་རིག་པ་མི་ཕངས་ལོར་གྱིས་སྤྱ། །གསུངས་
ནས་གསེར་གྱི་རིན་ཐང་གཞལ་སྟེ་ཆོས་རིག་གཞུང་སྟེལ་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད། དེ་
མིན་ནའང་ཆོས་ཟབ་མོ་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་ལུས་ལོངས་སྟོན་དགོ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་
འབུལ་རྒྱུ་དབང་ཆེན་པོ་ཡོད། བྱུང་པར་དབང་དུས་སུ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མའི་སྐྱེལ་གཉིས་མེད་དུ་ཞུགས་ཡོད་དུས་ཡིན་པས་མཆོད་
ན་ལྷག་པར་བསོད་ནམས་ཆེ་ཚུལ་ཡང་གསུངས་ཡོད་མོད། དང་ལ་མཆོན་ན་སོ་
སྟེའི་བྲོ་མ་ཡིན་དུས་འདིར་ཆོས་རྒྱུན་སྟེལ་བའི་བགོ་སྐྱེལ་ཞིག་འཐོབ་པའི་དགའ་བས་
ཡིད་ཆོམས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པའི་མི་ལ། གསེར་བརྒྱུ་འབུལ་བས་ཆོས་པ་ཉམས་
ལེན་པ་བཟང་པོ་རེ་ཡོད་རྒྱུའི་དགའ་འོ་སྐྱེལ་པ་པོ་ཡིན། དེས་ན་མཆུ་ལ་གྱི་མཆོག་
སྐྱབ་པའི་མཆུ་ལ་རྗེས་ནས་ཡུལ་ཤོག་དང་དེ་མཆོག་ཡིན། གསེར་དང་དཔུལ་གྱི་
མཆུ་ལ། འབུ་ལྷ་སྟན་ལྷ་སྟོས་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱར་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ཡིན་
ནོ། །གནས་དུས་སྟོན་འཁོར་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཐད་ནས་གསུངས་ཡོད་ན།
གནས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་བཞག་ན་ཅོད་རིན་ཆེན་གྱི་པོ་བྱང་། དྲངས་མ་ལྷ་
འདུས་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན། དུས་གཞི་ཚོགས་འཕོ་འཁྱར་བྲལ་བའི་ཀ་དག་གི་

དུས། སྟོན་པ་རང་ཤེས་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ།
འཁོར་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྫོགས་སྐྱེ་འོད་འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལེ་དང་བཅས་ཏེ། ཆོས་ཟུང་
འཇུག་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐྱུའི་བསྟན་པ། ལོངས་སྐྱུའི་སྦྱོད་ཡུལ།
སྐྱུལ་སྐྱུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱུན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་སྤང་དུ་བྱས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ན་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན། ད་
འདིའི་མཚམས་ནས་ཆོགས་ཤིག་གསུང་དགོས། ཆོགས་གསུང་རྒྱ་དེ་རང་གཞུང་
དང་འབྲེལ་བའི་ཆོགས་ཞིག་དགོས་པས་ཆོགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་འགའ་རེ། ཆང་མ་
ལ་ཕྱག་དཔེ་མེད་ཀྱང་། ངས་ཡིག་ངོར་བཞུགས་ཏེ་མར་འདོན་ཡོང་དུས། ཡང་
མང་ཆེ་བ་མཉམ་དུ་ཡང་གསུངས་ཆོག་པ་རེད། དང་པོ་ཆོགས་འདོན་རྒྱ་བྱེད།
རྩྱུ་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་གྱི་སོགས་ཆོག་བདུན་གསལ་འདེབས་དང་། **རྩྱུ་བཞེངས་ཤིག་པར་འབྱུང་**
གནས་སོགས་ལྷ་བ་འདོན། **བསྐྱལ་དུ་གསལ།** །**དཔལ་ལྷན་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་**སོགས།
སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སོགས། **སྦྱར་ཐོབ་ཤིག** །**ཁ་སྒྲ་ཕམ་སྦྱངས།** **རྩྱུ་དྲི་རྩེ་བའི་ཡེ་**
ཤེས་ཀྱིས་སོགས་ནས་ཆོགས་བྱིན་རྒྱབས་སྦྱུན་འདྲེན་མཆོད་བཤགས་སོགས་ཀྱི་མཐར། **ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་**
སོགས་བཤགས་པ། **ཆོགས་ཇུས་འདོད་ཡོན་ཡེ་ཤེས་རོལ་བའི་**སོགས་ཆོར་ཁ་ཤས་ནས་ཀུན་གྱི་
ཕྱོགས་ཡན་ཆེན་པོའི་སོགས་བསྐྱང་པའི་མཐར། **རྟོ་བདག་ལུས་མུང་ཁམས་**སོགས་ཀྱིས་
ཆོགས་བྱངས། **ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་**སོགས་ཁ་ཤས་མཐར། **སངས་ཀུན་འདུས་པར་ཐོད་**
ཐེང་སོགས། ད་འདིའི་མཚམས་ནས་རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་བར་གསལ།
གདབ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྩེས་སྒྲོས་མཛོད་དགོས།
ཨོ་མ་སྒྲ་མ་དྲི་འཛིན་པ་ཆེ།
བདག་ནི་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར།

སྒྲ་མེད་དོན་རྒྱུ་མེད་པའི་གསང་ལམ་ཆེ།

དོན་དམ་རིག་པའི་ཕྱལ་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ།

སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་མེད་སྒྲོབ་བཅས་ལན་གསུམ་གྱི་འཕྲོང་།

ཅེས་པ་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་གཞུགས།

གསུངས་པ་འི་བཞིན་དུ་བྱུང་སྟེ།

དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཐུགས་ཀར་ཡི་གེ་ཨ།

མཐིང་ཀ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་གཅིག་བཤོད་ལ།

སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་སེམས་ནི་མ་ཡེངས་པར།

མིག་གིས་འདི་ལ་ལྟོས་ཞེས་བརྟན་སྒྲུབ་ལ།

སྒྲ་མས་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས།

བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་སྒྲན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཀྱིས།

སྒྲོབ་མའི་སྒྲ་བ་མ་འཁྱུར་བར་དུ་བརྟོན།

བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱིན་ནི་ཕབ་པའི་མཐར།

དཔོན་སྒྲོབ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་སྟོད་ལ་བཞག།

ཅེས་གསུངས་ན། འདིའི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་བ་དེ་ཉིད་

སྒྲིབ་གཡོག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བའི་བརྟན་མཆོན་དུ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བྱང་པར་

ཀྱིས་དཔོན་སྒྲོབ་ཆང་མས་སྟོད་གཡོག་བསལ་དགོས། ད་དུང་ག་ལེ་བྱས་ན་ཆོག་

གནས་སྐབས་ཕྱག་དཔེ་ལ་མི་གཟིགས་སྟེ་བྱེད། དཔེ་ཆ་མནའ་གཟན་སོགས་ཕྱུང་

བཞགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་ངམ་གཙང་སའི་བྱུར་ཞིག་ལ་ཕར་བཞག་སྟེ་བཞགས་

སྒྲ་མའི་ལྟར་བྱེད་ན། རྟོན་མཐིལ་གཉིས་མདུན་དུ་སྒྲུབ། ལག་གཉིས་སྒྱིབ་

ཐལ་སྤྱར་བྱས་ཏེ་མི་འགྱུར་རྗེ་རྗེའི་བཞུགས་སྐྱེས་དེ་ཞག་སྒྲིལ་མ་བཞིན་མཛད་དགོས་
པ་རེད། ད་དུང་ཡུད་ཅམ་གྲེལ་བ་མི་དགོས། ངས་བྱིན་འབེབས་འདོན་ཡོང་
དུས་བཞུགས་སྐྱེས་དེ་མཛད་ན་ཆོག་གི། སྤྱི་མའི་ཐུགས་ཀར་ཨ་ཡིག་བཀོད་པ་
དེ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། སྤྱི་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་མཚན་བྱེད་ཡིན། ཨ་
མཐིང་ག་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་དོན་མཚན་བྱེད་ཡིན། ཨ་ནི་
ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་པ་ཀུན་བྲལ་སྤྱི་འགག་གནས་
དམིགས་འགྲོ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀུན་ལུབ་གྱིས་འདུ་བའི་སྟོང་ཆེན་དབྱིངས་གྱི་
ཕྱག་རྒྱ། བརྗོད་མེད་བརྗོད་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ། ཆོས་སྤྱི་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་
གི་མཚན་བྱེད་དང་ནི། འདིའི་ཁ་དོག་མཐིང་ག་ཡིན་པ་ད་ལྟ་སྒྲིལ་དུ་ཞུས་པ་ལྟར།
ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལུན་གྱི་རོ་བོར་བཞུགས་པའི་
མཚན་རྟགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་མས་རིག་གནད་དང་མོས་གུས་སུ་ཤར་བའི་ཡིད་
གྱིས། མིག་གིས་སྤྱི་མའི་ཐུགས་ཀའི་ཨ་ཡིག་ལ་གཟིགས་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་
ཡོད་པས། འགའ་རེས་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཞིའི་མཐའ་སྒྲོར་གྱི་
ལྷ་ཁང་གི་ཕྱི་ལོག་ན་ཡོད་པ་དག་གིས་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་མི་ཐུབ་ཀྱང་གཟིགས་
གྱིན་ཡོད་པའི་ཐུགས་སྤྲང་ཞོགས། དེ་ལས་ཐབས་མེད་སོང་བ་རེད། འདིའི་
སྐབས་སུ་ཚང་མས་སྟོད་གཡོག་བསལ། མི་འགྱུར་རྗེ་རྗེའི་བཞུགས་སྐྱེས་མཛད་
དགོས་པས་རྒྱུ་མཐིལ་གཉིས་མདུན་དུ་ཁ་སྤྱད། ཐལ་མོ་སྤྱི་བོར་མ་རེག་པར་
སྤྱར་ནས་བཞུགས་དགོས། ངས་འདིའི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་མཚན་པའི་གསང་
སྤྱལ་གྱི་དམ་ཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྩལ་ཁྲིམས་དང་བསྟུན་ནས་བརྒྱུད་པའི་
གསོལ་འདེབས་དང་སྤྱལ་ཏེ་བྱིན་འབེབས་འདོན་ཡོང་དུས། བྱིད་རྣམས་གྱིས་

བརྗོད་མེད་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས། རིག་པ་ཅུལ་གྱི་དབང་ཆེན་ཐོབ་སྟེ། དོན་བརྒྱད་
 གྱི་བྱིན་རྒྱབས་བཅོན་ཐབས་སུ་འཕྲོས་པར་བསམ་དགོས་སོ། །ད་ཆང་མས་སྟོད་
 གཡེགས་ཕུད་དེ་བཞུགས་སྐྱེད་མཛོད་། སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེས་དྲེད་པཅས་གདངས་སྒྲན་མོས།
 ཨེ་མ་རྟོ། ཀུན་བཟང་རྫོང་རྫོང་སེམས་དཔའ་དགའ་རབ་རྩེ། །འཇམ་དཔལ་
 བཤེས་གཉིན་གྱི་སེང་རྟ་དང་། །རྫོན་སུ་ཏ་འཆི་མེད་པར་འབྱུང་། །འོད་
 གསལ་སྟེང་པོའི་ཤིང་རྟ་བི་མ་ལ། །དབྱེར་མེད་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
 དང་། །འཇིགས་བྲལ་སྤྱིང་པ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་ཞབས། །རྒྱལ་བའི་
 སྐུ་གུ་མི་འགྱུར་ནམ་མཁའི་མཆོན། །ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་གཞན་པན་སྤྱང་བ་
 དང་། །མཚུངས་བྲལ་འཇིགས་མེད་གུ་ཆ་ན་ཐ་ཡི། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དང་
 ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་གྱིས། །དེང་འདྲིར་སྐལ་ལྷན་ནམས་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་
 པས། །འགྱུར་མེད་སྐྱེ་ཡི་བྱིན་རྒྱབས་ལུས་ལ་སྟོལ། །འགག་མེད་གསུང་གི་
 བྱིན་རྒྱབས་ངག་ལ་སྟོལ། །འབྲུལ་མེད་ཐུགས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིད་ལ་
 སྟོལ། །ཅིར་སྤང་སྐྱེ་འབྲུལ་བྱ་བའི་འཁོར་ལོར་ཤར། །སྒྲ་གསལ་མི་ཤིགས་རྩོ་
 རྩེད་དབྱངས་སུ་སྒྲིན། །ཀ་དག་རིག་པ་གདོད་མའི་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས། །ལྷུ་ན་
 གྲུབ་སྤང་བ་ནམ་བཞིའི་ཅུལ་རྩོགས་ནས། །ཆོ་གཅིག་འཇའ་ལུས་རྩོ་རྩོ་སྟོག་
 འགྲུབ་ཤོག །བརྗོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅོད་གུ་ན་སྤྱོད་ཀྱི་མཁུ་སྒྲིལ་དེ་ནས་
 བཞུགས་སྐྱེད་དགོལ་ཏེ་ཐུག་གཉིས་ཕུས་མའི་སྟེང་དུ་ཞོགས། །ལུས་ཚུགས་དྲང་
 པོར་བསྐྱེད་ཏེ་ནམ་སྤང་ཆོས་བདུན་མཛོད་དེ་བཞུགས་དགོས།

ཡིད་ལ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱེད་ཀྱི་སྒྲུ།
 དྲག་པོ་བརྗོད་དེ་སེམས་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས།

ལན་གསུམ་བར་དུ་སྒྲ་མས་བཟློན་པ་ཡིས།།

སློབ་མ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ཟེར་གཏད་པ་དང་།།

བྲལ་ནས་ཉད་དེ་ཕྱད་དེ་ལུས་པའི་ཆོ།།

རིག་པ་མ་བཅོས་ལྷག་གེར་ཤར་བ་ནི།།

མ་མཐོང་བ་ཡི་མཐོང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ།།

ཆོས་སྐྱའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་པས། ཡིད་ལ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱེས་ཀྱི་སྒྲ་ཐག་པོ་བཟློན་དེ་སེམས་
ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་ལན་གསུམ་བར་དུ་སྒྲ་མས་བཟློན་ཡོང་དུས། སློབ་མ་རྣམས་
ཀྱང་ཅི་ཟེར་གཏད་པ་དང་བྲལ་ནས་ཉད་དེ་ལུས་པའི་ཆོར་རིག་པ་མ་བཅོས་ལྷག་གེར་
ཤར་བ་ནི། མ་མཐོང་བ་ཡི་མཐོང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆོས་སྐྱའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་
པེབས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་རྒྱ་ཡོད། **པཎ། པཎ། པཎ།**
སེམས་གང་ཡིན། སེམས་གང་ཡིན། སེམས་གང་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་
མེད་པའི་སློབ་ཀྱི་ཏུ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ། གཟུང་འཛིན་ཅུད་ནས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་
ཕྱེས་སྒྲ་ཐག་པོ་གསུམ་ལུ་མཐུད་དེ་བརྒྱབ་ཡོང་དུས། སེམས་གང་ཡིན་ལན་
གསུམ་བཟློན་ཡོང་ན། དེའི་སྐྱབས་སུ་འདི་ཡིན་ཟེར་རྒྱུའི་ཅི་ཟེར་འདི་ཟེར་མེད་པའི་
གཟུང་གཏད་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་བར་མཚམས་མེད་པའི་ཉད་དེ་ཕྱད་དེ་
ཞེས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་བར་མཚམས་མེད་པས་ཉད་དེ་བ། གསལ་བ་ངོས་བཟུང་
དང་བྲལ་བས་ཕྱད་དེ་བ། ཟང་ཐལ་བཟློན་མེད་ཀྱི་རིག་ཆ་མ་བཅོས་ལྷག་གེར་ཤར་
ཞིང་མཐོང་བ་དེ་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས། མ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ་ཆེན་པོ།
མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཡེ་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་

མ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ཆོས་སྤྱི་རང་ཞལ་དེ་རིང་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོས་
སྤྱི་རང་དུ་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་དངོས།

རང་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ནི།

དེ་ནས་འཇུག་པ་དངོས་ནི་སྒྲོབ་མ་རྣམས།།

སྤྱལ་སྤྱི་བཞུགས་སྤངས་དང་སྤྱོད་ཚོགས་ལུ་འདུག།

མིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་བཞིན་བཟུ།།

སངས་རྒྱལ་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱུར་གཞུག་ཅིང་།།

ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ད་རེས་ཞལ་ཤར་སྤྱོད་པ་སུ་འཁོར་ཏེ་སྤྱལ་སྤྱི་བཞུགས་
སྤངས་དང་སྤྱོད་ཚོགས་ལུ་མཛོད་དགོས། དང་སྤྱོད་ཚོགས་ལུ་ནི་འཕྲོངས་ཆོས་སར་
བཞག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་མཐུན་དུ་གཏད་དེ་ཕྱག་གི་བྱ་མོ་གཉིས་ལུ་མཐོང་སྤྱང་
བཞག་ ཕྱག་རེའུ་མིག་ཏུ་བསྒྲོལ་བཞིན་སྤྱོད་གཉིས་བར་སྤྱང་དུ་བཟུས་ནས་གཏད་
མེད་དུ་འཛོག་དགོས་སོ། །སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་འདི་སྤྱོད་བཟོད་གསུངས་པ་
ལྟར་དུ། ངས་གོང་དུ་ཞུས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་དེ། ཆོག་
བརྒྱུད་མིང་དང་ཡི་གེའི་སྤྱོད་ནས་འདོན་ཡོང་དུས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་དོན་དེ་
རིག་ཅུལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་འབྱེད་མཛོད་པ་དང་ཆབས་གཅིག་ཏུ་དོན་བརྒྱུད་
དགོངས་པའི་ཅུལ་ཆེན་ཐོགས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་མངོན་དུ་གྱུར་
བའི་ཐུགས་འདུན་མཛོད་དགོས། འདིའི་འོག་གི་ཆོག་དང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་

ལྷ་སྤངས་གསུངས་ཡོང་དུས། སྤང་པོ་ཆེའི་ལྷ་སྤངས་ཐང་ཀར་ལྷ་བཞིན།
སེང་གའི་མཆོངས་སྤངས་ཟེར་དུས་ཕྱག་གཉིས་ཀས་སྤྱིང་ཁའི་ཐང་ནས་ལྷིང་སྤྱབས་
དང་བཅས་པས་མཆོངས་སྤངས་ཀྱི་ཚུལ་མཛོད་དགོས།

སྤྱམས་སྒོ་བ་མ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་བཅོད།།

གསུངས་པ་རེད།

ཨེ་མ་སྐལ་ལྷན་སེམས་ཀྱི་བྱ་ཚྭ་ཉོན།།
འདི་ནས་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས།།
གངས་མེད་མང་པོ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་གྱི།
རྩེ་བུ་སྤྱོད་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ས་ན།།
མངོན་པར་དགའ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ།།
བདེ་འཇམ་ཡངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བརྒྱན།།
མངོས་ཤིང་ཡིད་འོང་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས།།
ཤིན་རྒྱ་ཉམས་དགའ་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་ཡོད།།
སྤུལ་པ་སྤྱི་ཡི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ན།།
བཅོམ་ལྷན་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ།།
སྤྱི་མདོག་དཀར་པོ་དར་དང་རིན་པོ་ཆེ།།
ལོངས་སྤྱི་རྒྱུ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཅིག་བཞུགས་སོ།།
འཁོར་ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་བཞུགས།།
དེ་རྣམས་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་གསལ་ཅིང་།།
རང་གི་ཉེ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ།།

ཡུན་སྐྱུལ་ཚོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ན།།

དེ་མཚར་མ་གྲིས་པ་ཡི་དགྱིས་འཁོར་ཡོད།

རྫོགས་ཆེན་ལྷ་ཡི་དགེལ་འཁོར་ཞིང་ཁམས་ཡོད།།

སྐལ་ལྷན་བུ་ཕྱིད་ཤར་ཕྱོགས་ཞིང་ཁམས་དེ།

འོག་ནས་ཨ་ཨ་བརྗོད་ཡོང་བུས་ཨ་ཨ་རྗེས་ལྷོས་དང་བཅས་ཏེ་སྤང་སྤངས་མཛོད་
དགོས།

སྒྲུང་པོ་ཆེ་ཡི་ལྷ་སྒྲུང་ས་ཀྱིས་ལྷོས་ལ།།

སེང་གེ་མཆོངས་སྒྲུངས་བཟང་པོས་མཆོངས་ཤིག་བྲ།

མངོན་པར་དགའ་པའི་ཞིང་ཁམས་བསྟན་པ་ཡིན།།

སྐལ་ལྷན་བུ་ཕྱིད་མངས་རྒྱལ་མ་དེ་བུངས།།

སེམས་ཉིད་འགྲུབ་སྒྲུབ་ལ་མ་ལྟོ་ཅིག།

ཕུ་དང་ཕྱ་ལྷེ་གཡ་ཨ་ཨ་ཞེས།

འདི་ནས་ཕྱི་དང་སྤྱི་ཤིང་གི་ཡ་གསུངས་རྒྱ་ཞིག་ཡིད། དེ་དགྱིས་འཁོར་གྱི་སྒོ་དབྱེ་
བའི་སྒྲགས་ཡིན། ཨ་ཨ་གསུངས་དུས་དེའི་སྒྲགས་དང་བསྐྱུན་ནས་ངག་གི་
བརྗོད་པ་དང་སྒྲངས་སྒྲབས་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ཤིང་གི་ཨ་ ཨ་ ཨ་
འདི་ནས་ཨ་གཉིས་རེ་ལས་གསུངས་མེད་ཀྱང་། སྐུ་རེ་རེ་ལ་འདྲ་སྒྲགས་མུ་མོང་
བས་ཨ་སྒྲགས་མུ་སྒྲོག་མཛད་རྒྱ་དེ་སྒྲགས་མུ་ཡིན་ནོ། །

མཆུག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་གནང་བ་པོ།

གསུངས་ཡོད་ན། སྡོན་མཛད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུང་བ་ཞིག་ཁྱུང་འོང་ནས་ད་རེས་ཀྱི་
དེའི་སྟོང་དུ་ཁང་བའི་གྱང་ངོར་ཞལ་བ་བླུག་པ་ལྟ་བུར་གྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་

འདི་ཡང་མཚན་འཛིན་དང་བྲལ་བར་སེམས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་སྤྲང་དེ་ལས་སྤར་མི་
ལྷོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་བཞུགས་སྤངས་དེའི་སྤྲང་ནས་ཞལ་སྤོ་
ཕྱོགས་སུ་འཁོར་དགོས།

ཨེ་མ་སྐལ་ལྷན་སེམས་གྱི་བུ་ཁྱེད་ཉོན།།
འདི་ནས་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས།།
གངས་མེད་མང་པོ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་གྱི།།
ཅུང་ཟད་སྤྲང་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ས་ན།།
དཔལ་དང་ལྷན་པའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ།།
བདེ་འཇམ་ཡངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ལྷན།།
མངོས་ཤིང་ཡིད་འོང་བལྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས།།
ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་ཡོད།།
སྤུལ་པ་སྐྱུ་ཡི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ན།།
བཅོམ་ལྷན་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ།།
སྐྱུ་མདོག་སེར་པོ་དར་དང་རིན་པོ་ཆེ།།
ལོངས་སྐྱུའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཅིག་བཞུགས་སོ།།
འཁོར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་བཞུགས།།
དེ་རྣམས་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་།།
རང་གི་ཉེ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ།།
ལྷན་སྐྱུ་ཆོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ན།།
རོ་མཚར་མ་བྲིས་པ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོད།།

རྩོགས་ཆེན་ལྷ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཞིང་ཁམས་ཡོད།།

སྐལ་ལྷན་བུ་ཕྱིན་ལྷོ་ཕྱོགས་ཞིང་ཁམས་དེར།།

སེང་གའི་ལྷ་སྤངས་ཉིད་ཀྱིས་བལྟས་ནས་ཀྱང་།།

སྐྱག་མའི་མཆོངས་སྤངས་བཟང་པོས་མཆོངས་གིག་བྲ།།

སེང་གའི་ལྷ་སྤངས་སྤྱན་གྱི་ཨ་འབྲས་གྱེན་ལ་ཡར་ལྷོག་པ་དང་། སྐྱག་མའི་

མཆོངས་སྤངས་མིག་གིས་འཕྲེད་ལ་ལྷ་བཞིན་སྐྱེད་པས་ཉག་ཉག་བྱེད་པ་ཡིན།

དཔལ་དང་ལྷན་པའི་ཞིང་ཁམས་བསྐྱན་པ་ཡིན།།

སྐལ་ལྷན་བུ་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ས་དེ་བྱུངས།།

སེམས་ཉིད་འགྲུབ་སྤྲུང་ལ་མ་ལྷོག་ཅིག།

ཕུ་པ་ཕྱེ་ག་ཡ། ཨ། ཨ། ཨ།

ཕུ་དང་པ་ཕྱེ་ག་ཨ་ཨ་ཞེས།།

མུག་ཏུ་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པོ།།

གསུངས་པ་དེ་གོང་དང་གཅིག་རེད། ད་ཞལ་རུབ་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ཏེ་བཞུགས་

སྤངས་དེ་ཉིད་མཛད་དགོས།

ཨེ་མ་སྐལ་ལྷན་སེམས་ཀྱི་བུ་ཕྱིན་ཉོན།།

འདི་ནས་རུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་ཉོན་ཁམས།།

གངས་མེད་མང་པོ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན།།

རྩེ་བཟང་སྤོང་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ས་ན།།

བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བྲ་བ།།

བདེ་འཇམ་ཡངས་གིང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ལྷན།།

མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་བལྟ་བུ་ཆོག་མི་ཤེས།
 ཤིན་རྒྱུ་ཉམས་དགའ་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་ཡོད།
 སྤྱུལ་པ་སྤྱུ་ཡི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ན།
 བཅོམ་ལྷན་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ།
 སྤྱུ་མདོག་དམར་པོ་དར་དང་རིན་པོ་ཆེ།
 ལོངས་སྤྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཅིག་བཞུགས་སོ།
 འཁོར་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱངས་མེད་བཞུགས།
 དེ་རྣམས་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་།
 རང་གི་ཉེ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ།
 སྤྱན་སྤྱུ་ཆོག་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ན།
 རོ་མཚར་མ་གྲིས་པ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོད།
 རྩོགས་ཆེན་ལྷ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཞིང་ཁམས་ཡོད།
 སྤྱུལ་ལྷན་བྱ་ཁྲིད་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཞིང་ཁམས་དེར།
 དཔལ་གྱི་རྣམས་སྤྱབས་ཉིད་གྱིས་བལྟས་ནས་ཀྱང་།
 བྱང་གི་འཕུར་ལྷིང་བཟང་པོས་འཕུར་ཅིག་བྲ།

དཔལ་གྱི་རྣམས་སྤྱབས་གསུངས་དུས་སྤྱན་གྱིས་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་རྣམས་སྤྱབས་
 གྱིས་གཟིགས་པ་དང་། བྱང་གི་ལྷིང་སྤངས་གསུངས་དུས་སྤྱན་གཉིས་གྱེན་ལ་
 ལྷོག་སྟེ། ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གཤོག་པའི་རྩྱལ་བྱས་ནས་ལྷིང་སྤྱབས་མཛད་དགོས་
 པ་དེ་ལྟར་དུ་ཡིན།

བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་བསྟན་པ་ཡིན།

སྐལ་ལྷན་བུ་ཕྱོད་སངས་རྒྱལ་ས་དེ་བྱུང་ས།།

སེམས་ཉིད་འགྲུབ་སྤྱད་ལ་མ་ལྡོག་ཅིག།

ཕུ་པ་ཐེ་ཤ་ཡ། ཡ། ཡ། ཡ།

ཕུ་པ་ཐེ་ཤ་ཡ་ཨ་ཨ་ཞེས།།

མཐུག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་གདབ་པོ།།

ད་འདི་ནས་ཞལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སར་འཁོར་ཏེ། བཞུགས་སྤངས་སྤྱད་བཞིན་
བཞུགས་དགོས།

ཨ་མ་སྐལ་ལྷན་སེམས་ཀྱི་བུ་ཕྱོད་ཉོན།།

འདི་ནས་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས།།

གངས་མེད་མང་པོ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་གྱི།།

ཅུང་ཟད་སྤྱོད་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ས་ན།།

ལས་རབ་རྫོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ།།

བདེ་འཇམ་ཡངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ལྡན།།

མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས།།

ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་སངས་རྒྱལ་ཞིང་ཁམས་ཡོད།།

སྐལ་པ་སྐྱ་ཡི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ན།།

བཅོམ་ལྷན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།།

སྐྱ་མདོག་ལྗང་གུ་དར་དང་རིན་པོ་ཆེ།།

འོངས་སྐྱའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཅིག་བཞུགས་སོ།།

འཁོར་ཡང་བྱང་ཅུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་བཞུགས།།

དེ་ན་མས་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་།
 རང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་མས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ།
 ཡུན་སྟུང་ཆོག་མཁན་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ན།
 རོ་མཆར་མ་བྱིས་པ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོད།
 རྩོག་མ་ཆེན་ལྷ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཞིང་ཁམས་ཡོད།
 སྐལ་ལྷན་བྲུ་ཁྱེད་བྱང་ཕྱོགས་ཞིང་ཁམས་དེར།
 རོ་རྩེ་འཆང་གི་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་སྟོས་ལ།
 སྟོག་དམར་འབྲུག་སྤངས་བཟང་པོས་སོང་ཞིག་གྲུ།

རོ་རྩེ་འཆང་གི་ལྷ་སྤངས་སྟུན་གཉིས་མཉམ་པའི་གཟིགས་སྤངས་ཀྱིས། ཕྱག་
 གཉིས་ཀྱི་བྲུ་ཁྱེད་མར་ཁ་སྤྱབས་པ་སྟེང་ཁ་ནས་བསྟོལ་ཏེ་ཕྱིར་དགྲོལ་བ་དང་ལྷན་དུ་
 སྟོག་དམར་གྱི་འབྲུགས་སྤངས་ཕྱག་གཉིས་སྟེང་ཁར་བསྟོལ་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟུར་
 སྤྱབས་བཅས་ཕྱིར་ལྷགས་དྲག་གིས་འཕེན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ལས་རབ་གྲུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་བསྟན་པ་ཡིན།
 སྐལ་ལྷན་བྲུ་ཁྱེད་སངས་རྒྱས་ས་དེ་བྱངས།
 སེམས་ཉིད་འཇུག་སྤྱད་ལ་མ་ལྷོག་ཅིག།

ཕྱེད་ཀྱི་མེ་ལྷ་ཡ། ཡ། ཡ། ཡ།

ཕྱེད་དང་ཕྱེད་མེ་ལྷ་ཡ་ཡ་ཞེས།
 མཇུག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པོ།

ད་ཞལ་བྱང་ཐད་དུ་འཁོར་ནས་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་ན་ཆོག་
 དེ་ནས་སྟོབ་མ་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་འདུག།

མིག་གཉིས་ཁྱེན་དུ་ལྷོག་ནས་མཁའ་ལ་བཟླ།
དབུས་ཕྱོགས་དུར་ཁྱོད་མེ་རི་འབར་བའི་ཞིང་།
ཡིད་ལ་བྱུར་གཞུག་སྒྲ་མས་འདི་སྒྲ་བརྗོད་།
ཨེ་མ་སྒྲལ་ལྡན་སེམས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཉིད་།
འདི་ནས་སྟེང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན།
དུར་ཁྱོད་མེ་རི་འབར་བའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས།
ཉིན་པར་རྒྱུད་འཛུབ་མཚན་མེ་མེ་འབར་ཞིང་།
མི་མགོ་སྒྲམ་རྫོན་རྟེན་པའི་གཞལ་ཡས་བཅེགས།
ཞིང་ལྷགས་སྒྲོ་ཁབ་ཉི་རྩའི་སྒྲར་ཁུང་གསལ།
ཞིང་ཆེན་ཞིང་ཆུང་འཕན་གཏུགས་རྒྱལ་མཚན་འཕུར།
ལིན་རུ་འཛིགས་རུང་སྒྱིག་ཡའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད།
རབ་འཛིགས་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་རིགས་ཀྱི་བདག་།
བཅོམ་ལྡན་གཞོན་རུ་དཔའ་བོ་སྟོབས་ལྡན་ཞེས།
ཐུགས་ནི་ཞི་བའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་།
ཁྱོ་བའི་ཆ་བྱུང་བསྟན་པ་ཅིག་བཞུགས་སོ།
འཁོར་ཡང་རིག་འཛིན་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་མ།
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བཞུགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ནི།
ཁྱོ་བའི་གཉེར་མ་ལྡན་པ་གསུག་གོ།
དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་ཆོས་ཉན་ཅིང་།
རང་གི་ཉེ་འཁོར་ནམས་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི།

ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ།
 འཛིགས་རུང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཞལ་ཡས་ན།
 རོ་མཚར་མ་བྲིས་པ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོད།
 རྩོགས་ཆེན་ལྷ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཞིང་ཁམས་ཡོད།
 དུ་ཁྱོད་འཛིགས་སྤྱང་རྣམ་རྟོག་མ་སྤྱེ་བར།
 དབུས་ཕྱོགས་མེ་རི་འབར་བའི་ཞིང་ཁམས་དེར།
 སྤྱང་པོ་ཆེ་ཡི་ལྷ་སྤྱངས་ཀྱིས་ལྷོས་ལ།
 སེང་གོ་མཚོངས་སྤྱངས་བཟང་པོས་མཚོངས་གིག་བྲ།

སྤྱང་པོ་ཆེ་ལྷ་སྤྱངས་གོང་བཞིན་དུ་ཐད་ཀར་ལྷ་བཞིན་སེང་གོས་མཚོངས་སྤྱངས་ཕུག་
 གིས་ལྷིང་སྤྱབས་ཀྱིས་མཚོངས་པའི་ཉམས་མཛོད་དགོས།

མེ་རི་འབར་བའི་ཞིང་ཁམས་བསྟན་པ་ཡིན།
 སྤྱལ་ལྷན་དུ་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ས་དེ་བྱུངས།
 སེམས་ཉིད་འགྲུབ་སྤྱར་ལ་མ་ལྷོག་ཅིག།

ཕན་པ་ལྷེ་གཡ། ཡ། ཡ། ཡ།

ཕན་དང་ཕྱེ་གཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཞེས།
 མཇུག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པོ།

དེ་ལྷར་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་བཅས་པའི་ཞིང་ཁམས་ལྷའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བཅུག་པའི་
 དགོས་པ་འདི་ནས་མར་སྟོན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་བཞུགས་སྤྱངས་ཀྱིས་
 བཞུགས་བཞིན་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་འདིའི་མཚམས་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་རྒྱ་མཛོད་
 དེ། ན་བཟང་མན་བས་ནས་ཕུག་དཔེ་ལ་གཟིགས་ཞོར་མཛོད་པའམ་ཅི་དགར་

གྲུ་

དེ་ལྟར་རང་སྤང་རིག་པའི་དགྱིལ་ལམོར་དུ།
 སྒོ་ལྷ་སོ་སོར་བརྒྱལ་པའི་དགོས་པ་ནི།
 སྒོ་བ་དཔོན་ལྟ་དགོངས་ཅན་དང་སྒོ་བ་མ་ཉིད།
 དད་པ་དམ་ཚིག་ཅན་གཉིས་འཛོམས་པ་ན།
 ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཉམས་སྲུང་ལོན་ཡང་།
 རང་བཞིན་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཁིང་དུ་དབྱུགས་འབྱིན་པ་།
 འདྲ་གསལ་ཐོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆོས་སོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རང་སྣང་རིག་པའི་དབྱིལ་ལའོར་དུ་གཞུག་
 པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་གང་ཡིན་ན། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པར་གོ་
 དགོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱའི་དབྱིངས་ལས་ལོངས་སྐྱར་གར་བའི་གདངས།
 བྱེད་སྐྱལ་ལོངས་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས། འདི་གནས་པའི་རང་བཞིན་སྐྱལ་པ་རུ་རང་
 ལུགས་སྤིང་ཐིག་པས་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་གོ་དགོས། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་
 ལྟ་དགོངས་མཐོན་པོ་ཅན་དང་། སློབ་མ་དད་དམ་གཙང་མ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོང་
 གཏུགས་ན། ཆོ་འདི་ལ་ཉམས་སུ་འདི་ལོན་སོང་བསམ་རྒྱ་ཞིག་མེད་ཀྱང་།
 བྱི་མར་རང་བཞིན་སྐྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་སུ་དབུགས་འབྱིན་ཏེ། འོད་གསལ་
 རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འདིའི་པན་ཡོན་གྱིས་དབུགས་འབྱིན་མི་འབྱིན་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་མེད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་འདི། འདིའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད།
 དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་གྲོལ་ཆེན་པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ན། གསང་མཆོག་འདིར་ངས་པ་
 ལུགས་ནས་བྲིད་དང་གདམས་པ་ཐོབ་ནས། གོ་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་རྙེད་ཀྱང་།

དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་སྤྱུས་པ་དང་བྱུང་མེད་དང་གྱིས་པ་དེ་དག་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་གྱིས་སྤྱར་
 དུ་གྲོལ་ངེས་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཐུས་ཀ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་འཕྲད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 གསུངས་ཡོད། ཐུས་ཀ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐད་ཅིག་རེད།
 འདི་དེང་སང་གི་སྤྱུག་འཛིན་པ་འགའ་རེས། ཐུགས་ཀ་ཞེས་བསམ་བཞིན་བཅོས་
 འདུག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་རེད། འདིའི་ཐུས་ཀ་ཟེར་རྒྱུ་འདི། ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱས་པའི་མཐུ་ཅན་སྤྲན་གྱི་སྤྲན་ཐུས་ལྟ་བུ་རེད། སྤྲན་ཐུས་གཅིག་དེ་མང་པོ་ཞིག་
 མིན་ཀྱང་སྤྲན་དང་རིགས་སྤྲགས་ནོར་བུ་དག་ལུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ལྟར་དུ་
 ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྤྱང་དང་འདིའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱད་མི་
 དགོས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྤྱུལ་བའི་ཞིང་དུ་དབྱགས་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཡང་གྲོང་ཆེན་པས། སྤྲན་བསྐྱལ་བ་དུ་མ་ནས་ཆོགས་བསགས་པའི་མཐུས།
 བསྐྱན་པ་འདི་དང་གཟོད་འཕྲད་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་འབྲས་
 བུའི་ཐུས་ཀ་ཟེར་བས། བསྐྱན་པ་འདི་དང་འཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་
 འཕྱོང་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐུས་ཀ་དང་འཕྲད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ད་དུང་གྲོང་
 ཆེན་པས། སྤྱུབ་ངག་བཀོད་མཛད་དེ་འོ་སྒོལ་དཔོན་སྤྱིབ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆོ་
 འདིའམ། བར་དོའམ། རང་བཞིན་སྤྱུལ་སྤྱུའི་ཞིང་དག་པ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་
 སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་འབྲུག་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་འབྲུག་ངེས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་པ་
 ཐོགས་མེད་ལྷན་པའི་དག་པ་འབྲས་བུའི་ཐུས་ཀ་དང་འཕྲད་ནས་དེ་ལ་མོས་པས་སྤྱོད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ། །གོང་ནས་གཟུགས་སྤྱུག་ཉིས་
 གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན། འདི་ནས་ཞིང་ཁམས་དེ་དག་གི་འཆར་གཞི་
 ཆོས་སྤྱུའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པས་ཆོས་སྤྱུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱན་པ་ནི།

དེ་ནས་སྒྲོབ་མ་སེདྲའི་འདུག་སྒྲུང་ས་བྱ། །ཞེས་སེང་གའི་བཞུགས་སྒྲུང་ས་མཛོད་
དགོས་གསུངས་ཡོད་མོད། དམིགས་པ་མཛོད་ནས་ཆོག་རྩིས་དོན་བྱས་གིས་དང་
མི་ཆོག་རྒྱུ་མི་འདུག་སྒྲུང་། ཆོས་སྐྱའི་བཞུགས་སྒྲུང་སེང་གའི་གདངས་ལ་འབྱེད་ས་
པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་སངས་རྒྱུས་གིས་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེན་ལྷ་བྱུང་པར་ཅན་
ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ། སྐྱེན་གིས་གྱེན་ཐུར་གཡས་གཡོན་ཐད་དང་ཐམས་ཅད་དུ་
ལྷ་བཞེན་དུ། རིག་སྟོང་རྩིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་ལ་མ་སྐྱུགས་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་
བསམ་འོ་བྲལ་བའི་ངང་དུ་འཛོག་དགོས་པ་དེའི་དོན་འདི་ནས་རིམ་བཞིན།

སངས་རྒྱུས་ས་ན་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི།
སྐྱེན་ལྷ་ཆོ་འདིར་འཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ།
མིག་གིས་གྱེན་ཐུར་གཡས་གཡོན་ཐད་དང་བལྟ།
རིག་སྟོང་རྩིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་གདབ་ལ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཐོབ་གྱི་སྐྱེན་ལྷ་གསུངས་པ་དེ། ཤའི་སྐྱེན།
ཤེས་རབ་གྱི་སྐྱེན། ཆོས་གྱི་སྐྱེན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེན་དང་། རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་སྐྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷ་ཡིས་རྩོགས་པ་ཆེན་
པོའི་སྐབས་ནས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེན་ལྷ་ཙམ་ཆོད་ཐེབས་དང་ཆོས་ཟད་གྱི་སྐབས་
ནས་ཐོབ་ཀྱང་། སྐྱེན་ལྷ་བྱུང་པར་ཅན་ནི་སངས་རྒྱུས་གིས་གཅིག་པུ་ན་ཡོད་པའི་
གོ་དོན་ཅན་ཡིན། རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱེན་ཆོས་སྐྱུ་དང་། ཤའི་སྐྱེན་ལོངས་
སྐྱའི་ཞིང་སྒྲུང་གཟིགས་པའི་སྐྱེན་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་སྐྱེན་དང་། ཆོས་གྱི་སྐྱེན།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེན་གསུམ་སྐྱུ་ལྷ་འཛོག་པ་ཡིན། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་
བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ན། ད་ལྟ་ནས་དེ་བཞིན་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ན། རང་

གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་མངོན་དུ་བྱེད་སྤྱོད་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་སློན་པས་བལྟས་
ཀྱང་ཤེས་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས།

ཨེམ་སྒྲལ་ལྷན་སེམས་ཀྱི་བྱ་གཅིག་ཉོན།

ཞིང་ཁམས་དེ་རྣམས་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ་ཡི།

རང་གི་རིག་པ་བསམ་ངོ་དང་བྲལ་བའི།

ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་ལ་མ་རྒྱགས་པ།

གང་དུ་འང་མ་བྱེ་ཆོས་ཉིད་ཆད་མེད་ཅིང་།

དཔག་མེད་དམིགས་མེད་རང་རིག་བྱུང་གཤམ་ཞིང་།

ཡིད་ལ་བྱུར་གཞུག

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་རིག་ཆོས་སྒྲུའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་སྤོང་གསལ་གང་
དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་བསམ་བཞེད་འདས་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་
ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་ན་ནམ་མཁའ་ལྟར་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་
ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་ཀྱན་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་འཕྲོ་བ་བཞིན་དུ་ནང་
གསལ་ཐིམ་ལ་མ་རྒྱགས་པ། གང་དུ་འང་མ་བྱེ་མི་འབྱེད་འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཆད་མེད་མཐའ་ཡས་པ་དེ། དཔག་མེད་དམིགས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པའི་ཀྱན་བྱུང་བཟའ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲུའི་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་དེའི་ངང་ལས་
འདའ་བ་མེད་པར་བཞུགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སང་གའི་
བཞུགས་སྐྱེད་སྤྱོད་ཏེ་བཞུགས་ཡོད་སྐྱེད་པའི་མཉམ་གཞག་དང་བཅས།

སྤྱོད་པའི་སྐྱེད་བཞེད།

ཨེམ་སྒྲལ་ལྷན་སེམས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཉོན།

འདི་ནས་སྟེང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན།
 དུར་ཁྲོད་མེ་རི་འབར་བའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས།
 ཉིན་པར་རྒྱུང་འཕྱུག་མཚན་མོ་མེ་འབར་ཞིང་།
 སྤྱི་མེད་གྲོང་ཡངས་ཀ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ།
 ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་འགྲོ་འོང་མེད་ཤེས་ལ།

དོ་ཞག་དབང་གི་སྐབས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི་
 གསུངས་པ་དེ་འདིའི་དོན་རེད།

འགྲོ་མཁའ་སེམས་ཉིད་ཅུད་བཟླ་ཆོད་ལ་ཞོག།
 ཞིང་ཁམས་དེ་ནམས་རང་གི་རིག་ཅུལ་ལས།
 རོགས་ནས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཅོམ་མེད་པའོ།
 དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་གངས་མེད་ཀྱང་།
 རང་གི་རིག་པའི་ཅུལ་ལས་རོགས་ན་མེད།
 རིག་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་གནས་ཚུགས་ཤིག།
 ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་ཉིད་ལ་ལམ་སྟོངས་ཤིག།
 ལྷ་ཆོགས་འཆར་བ་ཉིད་ལ་མ་ཞེན་ཅིག།
 ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གྲོང་དུ་ཨ།
 ཞེས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་བཞག།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབང་གི་སྐབས་སུ་ཨ་སུམ་བཙེགས་ཤིག་བརྗོད་དེ་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་སློབ་ཞག་པ་དེ་ཉིད་རེད། ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་
 སྤྱི་དགོངས་པའི་གྲོང་དུ་ཞོག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་གྲོང་

ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ངི་ལྟར་འཛོག་སྒྲུམ་པ་ཞིག་དང་། སྟོང་ཉིད་གྱི་དང་ལ་ཞོག་ཟེར་
 ཆོ། སྟོང་ཉིད་ཁ་བཤད་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སེམས་འཁོར་འགོ་བ་མ་གཏོགས་ཅི་འཛོག་
 འདི་འཛོག་མེད་ཀྱི་བསམ་མི་དགོས། འདི་ལྟ་དོན་སྒྲུམ་པའི་གནད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་
 པས་གོ་ཁྱེད་རྟོགས་གསུམ་དང་སྦྱར་ན། གོ་ལྟ་ཟེར་བ་དེ། སྤྱི་མཚན་མ་ཞོར་
 བ་སྒྲེའི་ཡུལ་དུ་གོ་བ་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། ཁྱེད་ལྟ་ཟེར་བ། རང་མཚན་
 མ་དོན་སུམ་དང་འབྲ་བར་ཁྱེད་བ་སྦྱར་ལམ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ནི།
 དེས་ཤེས་ཡིད་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན། དེ་འབྲའི་ཐག་རིང་གི་
 སྐད་ཆ་ཏག་ཏག་བཤད་ན་ཉེས་ཞིག་ལ་མི་བཅར་ན་ཡང་། གཞུང་བརྒྱ་སྤྱི་པས་
 འབྱེད་པའི་བརྗོད་སྒྲུམ་མེད་ཀྱང་། །རང་བཞག་ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྤངས་
 གཅིག་གིས། །སྒྲིམ་པའི་གྲུ་ཟུར་འབུམ་ཕྱག་ཅིག་ཆར་ཆོད་ན། །ཐ་སྐད་ཆོག་
 སྐམ་མེལ་བ་འགྲམ་པའི་གཅོག་རྩོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། སྒྲུམ་པ་རང་
 གནས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སྦྱར་ཡོང་ན། རིག་སྟོང་ཡིད་དཔྱོད་དང་བྲལ་བ།
 སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དང་བྲལ་བ། དོ་ཞག་སྔོན་ནས་ཁྲིགས་
 ཆོད་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། རོ་བོ་འཕོ་འགྱུར་གྱི་
 གང་མེད་པར་རང་ལ་བཞུགས་པ་དེར་ཐད་ཀར་བལྟས་ཡོང་ན། བལྟ་བུ་ལྟ་བྱེད་
 དང་བྲལ་བར་གནས་པ། སེམས་འགག་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་འཛིན་
 མེད་ཆེན་པོར་ཐག་ཆོད་པ་དེ། གསང་བ་སྤྲིང་ཐིག་གི་དགོངས་པ་མ་ཞོར་བ་ཡིན།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བའི་དང་ལ་རང་
 བབས་སུ་འཛོག་དགོས། དེ་ཡང་གོལ་སའི་དབྱིངས་གྱི་ཀ་དག་ཆོས་སྐྱའི་དགོངས་
 པ་དང་། ལམ་དུས་གྱི་རིག་པ་ཀ་དག་གཉིས་ཇས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས།

བསལ་བཞག་བྲལ་བའི་ངང་ལ་རང་བབས་སུ་དེ་ལྟར་འཛིག་དགོས་སོ། །བཞག་
བྱ་འཛིག་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ན། ཚིག་གིས་མཚོན་པ་མིན་པའི་རིག་སྟོང་
འགག་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་སྟེ་མེད་ཨ་ཡིག་གིས་མཚོན་པ་ཡིན། འདི་ཐོས་པ་ཏུ་ཅང་ཆེ་
བས་སྟོང་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་དང་། དད་ལྡན་སྟེན་པའི་ལྷགས་འཆང་སྟོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
གཏད་མཁན་ཚོར་མི་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཞིག་མིན། བྱད་པར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་
ཚོན་སྟོང་ལྡན་དེ། ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། ངང་རིང་ལྷགས་དལ་སྟེན་པའི་སྟོང་
ཡོད་པའི་བྱ་བྲལ་གཤམ་རབ་དང་ལྡན་པ་ཕྱི་མ་ཅན་པོ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་
རིག་པའི་རྩལ་དབང་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ནི།

གསུམ་པ་རིག་པའི་རྩ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།

འདི་ལྟར་རིག་པའི་ཕུལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིས།།
མ་རིག་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཞི་ལ་སངས།།
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་གིང་མངོན་སུམ་གྱི།།
ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བསྐྱོམ་ལ་དབང་བ་དང་།།
གང་ཟག་མཆོག་རྣམས་ཆོ་འདིར་གྲོལ་བ་ཐོབ།།
གོམས་སྤྱགས་རྩེ་རྣམས་བར་དོར་གྲོལ་བ་པོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིག་པ་བདུན་པའི་ཏུཊྲའི་ནང་དུ། བན་དང་བན་མཚོན་གོ་བ་
 རི། །དབང་གི་ནང་ནས་དབང་དཀའ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིག་
 པའི་རྩལ་དབང་ཐོབ་པ་དེས་མ་རིག་པ་གཞི་ལ་སངས་བ་ཡིན། ཟུང་བྱེད་མ་རིག་

པ་དག་པས་ཉོན་མོངས་རང་དག་ཏུ་སོང་ནས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱས་ཡོང་དུས་དབང་དུས་སུ་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སའདུང་སྒྲིན་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་
 མཐར་ཕྱིན་གོམས་པ་གྲོང་གྲུར་གྱིས་མངོན་སུམ་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྫོགས་ཆེན་འོད་གསལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་
 དུ་མེད་ཀྱང་གོམས་པ་གྲོང་དུ་གྲུར་བ་ཡོད་པས་ན་མཆོག་རྣམས་ཆེ་འདིར་གྲོལ་བ་
 དང་། གོམས་ལུགས་རྒྱུད་བ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཙམ་མ་སྟབ་པ་དག་ཀྱང་
 བར་དོར་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་ན། ཉི་མ་དེ་རིང་ནས། མར་འདུག་དུས་སེམས་
 ཅན་ཡིན་ཡང་། ཡར་ལངས་དུས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བགྱོད་
 པའི་ལམ་སྟེ་བློ་བཟང་སྒྲུལ་པའི་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཆོག ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་
 སྤྱིང་པས། བསམ་བཞིན་སྒོ་བདེ་བུ་ལས་སྤྱིད་པ་མེད། །འཁྱེད་ཉམས་རྩལ་
 རྫོགས་པའི་བྱུང་ཕྱག་ཡིན། །སྒྱུ་མའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བའི་དེ་མ་ཐག །གཞོན་
 མ་གཞི་ཡི་གྲོང་དུ་འཕྱར་ནས་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེ་ཡན་ཆད་
 ཀྱིས་རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། རང་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་ཞུགས་
 པའི་རྩལ་སོང་ནས།

༧ གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ངོ་སྤྱོད་བསྟན་པ།

དེ་ལ་སྒྲོན་མ་བཞི་ཡི་ངོ་སྤྱོད་བསྟན་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་ངོ་སྤྱོད་རྩལ་བརྒྱད་
 བསྟན་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དབང་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་དང་
 དམ་ཆོག་ལ་སོགས་པ་དང་རྩ་བ་གསུམ་ཡང་དེ་ལ་ཆོང་བར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱར་

ཡང་འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་དང་། མཐུག་ཏུ་སློབ་བསྐྱེད་
པ་དང་། སྒྲུང་ཡང་ནན་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་སྟེ་དུག་
ལས།

༡། དང་པོ་སློན་མ་བཞི་ཡི་དོ་སློད་བསྟན་པ།

ཨེམ་རྟོ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་དོ་སློད་ཚུལ་ལ་བརྟུང་།

ཅེས་ས་བཅད་བཞག་ནས།

དང་པོ་སློབ་མའི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་གཞིགས་སྐྱེད་ས་གྱིས།

འོད་གསལ་ཐོད་རྒྱལ་སྐྱེད་བར་བལྟ་བར་བྱ།

འདི་ནས་ཐོད་རྒྱལ་ལག་བྲིད་གྱིས་ལྷག་ལེན་འདེབས་རན་སོང་བ་རེད། དེ་ཡིན་ན་
སྒྲུང་བཤད་པའི་སློ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་གསུམ་གྱིས་རང་ཐོག་ཏུ་དབབ་པའི་དོན་
དེ། རིག་པའི་ཚུལ་དབང་གིས་མངོན་སུམ་རང་དོ་སློད་དེ། རང་སྒྲུང་ཡེ་ཤེས་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྩེད་ཅིང་གཞུག་པའི་དོན་དེ། ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་གྱིས་
གནད་དུ་བསྟན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཉམས་
ལེན་གྱི་གནད་གྱིས་མ་ཟིན་ན་གནད་ཤེས་པ་ཙམ་རྒྱུད་བས་གོང་བཤད་བཞིན་བྱུང་ན་
འགྲོང་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟར་རེད་འགྲོ་བ་ཡིན། དེས་ན་རིག་པ་ལུས་ལ་གནས་པས་ན་
ལུས་ཀྱི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་གལ་ཆེ། སྦྱིར་ན་བཞུགས་སྐྱེད་ས་རྣམས་གསུམ་སྐྱབས་
དང་བསྟན་པ་མན་ངག་གི་གཞུང་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས། འདི་

ནས་གཙོ་བོའི་ཆ་ནས་སྤྱལ་སྤྱིའི་བཅུགས་སྤངས་དང་སྤོང་ཅོག་ཕུ་མཛད་པ་དེ་ཆོས་
 བརྒྱད་འདིའི་ཕྱག་ལེན་ཡིན། ཡང་རྣམ་པ་ཚོ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཁ་འཁོར་ནས་དང་
 སྤོང་ཅོག་ཕུ་མཛད་དགོས། དཔེ་ཆ་ཅུང་ཟད་འཛོག་རྒྱ་རེད། དང་སྤོང་ཅོག་ཕུ་
 མཛད་དེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མར་བྲུ་གང་གི་མཚམས་ལ་བྲིད་གསུངས་
 པས། ཉི་མའི་འོག་གི་རིའི་ནག་གི་བ་ཡོད་སར་མར་བྲིད་ན་ཆོག བྱི་སའི་ཉི་
 མའི་ནང་ན་ཡོད་པ་ཆོས། སྤྱན་གྱིས་ཟུམ་ཟུམ་བྱས་ནས་ཡར་རང་གི་སྤྱན་
 མཚམས་ཀྱི་ཐད་དུ་གཟིགས་ན་ཆོག དེ་རིང་གི་དུས་ཚོད་དེ། ཟེར་གཉིས་ཀྱི་
 དུས་ཚོད་མ་རེད། ཉི་མའི་གུང་དང་ཅུང་ཟད་འཁལ་བ་སྤྱད་ཡོད་ནི་རེད། ཟེར་
 གཉིས་ཀྱི་དུས་ཚོད་མ་ཡིན་ན་ཡང་ཉི་འོད་ཀླད་ནས་ཤར་བའི་འོད་མདངས་དེ་ནམ་
 མཁའི་མཐོངས་སུ་མར་བྲིད་པའམ། ཡང་ན་རི་དང་ཁང་བ་སོགས་ཀྱི་ནག་གི་བ་
 ཡོད་སར་མར་བྲིད། ཁང་བའི་ནང་ན་ཡོད་པ་ཆོས། རྒྱ་མཐོངས་ཀྱི་གསལ་
 མདའ། མར་འོག་ཏུ་བྲིད་ན་རྟེན་ཙམ་ཞིག་ཨེ་ཉན་ཁི། སྤྱིར་རྟེན་བཅས་ཀྱིས་
 སློམ་དུས་ཉི་ཟླ་མར་མེ་གསུམ་ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྟེན་ཡིན་གསུངས་ནས་རྟེན་བྱེད་
 རྒྱ་ཡིན་ནི་རེད། འདིའི་དུས་སུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནད། མི་གཡོ་བ་
 གསུམ་གྱིས་གཟིར་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ལུས་གནད་བཅུགས་སྤངས་ལས་མི་
 གཡོ་བ། ངག་གནད་བརྗོད་མེད་ལས་མི་གཡོ། སེམས་ཀྱི་གནད་ཕྱི་དབྱིངས་
 འཆར་བའི་གཞི་ནམ་མཁའ་སྤོང་པའི་དཀྱིལ་དུ་ལྟ་བ་ལས་མི་ཡེངས་ཤིང་སེམས་རྟོག་
 མེད་ལས་མི་གཡོ་བ་དེ། གནད་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པས་ཆོས་ཉིད་རང་ཐོག་
 ཏུ་དབབ་པར་བྱེད་པ་ལ། སློའི་གནད་ནི། སློ་རྒྱུང་ཞགས་རྒྱའི་སློན་མ་གོང་དུ་
 བཤད་པ་བཞིན། རྒྱུང་ཞགས་འགྲུལ་བ་མེད་པ་གནད། །ཞེས་གསུངས་པས།

མིག་གཉིས་མི་འགྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འོད་ཚུ་མི་འགྲུལ་བ་ཡིན།
 འོད་ཚུ་འགྲུལ་འཕྲིག་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྟོག་པ་འཕྲོ་འདུ་ཅན་དུ་ཤར་བ་གནད་
 གཅིག་པས་འོད་ཚུ་མ་འགྲུལ་ན་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུན་ཆད་འགོ་བ་ཡིན།
 ཡུལ་གྱི་གནད་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྲིན་མཚམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 འམ་བར་སྤང་ལ་བལྟས་དུས། དབྱིངས་དང་རིག་པའི་ལྟ་སྤངས་གཉིས་ཀ་རེད་
 གྱིན་ཡོད། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན་ནམ་མཁའ་ལ་མིག་གཏད་དུས། དབྱིངས་ཀྱི་སྤྲིན་
 མ་འཆར་བའི་གཞི་ལ་ལྟ་བ་དེ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྟ་སྤངས་དང་ནི། རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲིན་པ་
 མེད་པའི་མི་ཡོངས་པའི་ཤེས་པ་དེ་རིག་པའི་རྩལ་ཡིན་པས། དེར་མ་ཡོངས་པར་
 བལྟས་དུས། ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་ལྟ་སྤངས་
 གསུངས་སོ། །རྒྱུད་རིག་གི་གནད་ནི། རྒྱུད་དལ་མོ་བྱེད་དགོས་པ་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ནང་བཞིན་རེད། སོ་མཆུ་མ་རིག་པའི་བར་ནས་རྒྱུད་དལ་མོ་རྒྱ་བ་རང་
 གིས་ཀྱང་མི་ཚོར་བ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་དགོས། བྱེད་པར་དུ་རྒྱུད་རྒྱུད་རིང་ལ་ཡར་
 འཕེན་དགོས། དེས་ཅི་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་སྟམ་ན། རྒྱུད་དེ་སེམས་ཀྱི་རྟ་
 ཡིན་པས་རྒྱུད་སྤྱིར་འཕངས་པས་རྟ་ཡར་ཆད། མི་རྒྱུར་ཆད་དེ། རིག་གཏད་ས་
 མི་ཞ་བོ་ལྟ་བུ་དེ་རིག་པའི་མ་ལ་ཐིམ། ནང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྤྲིན་མའི་ངོ་བོ་ཀ་
 དག་ཆོས་སྤྱིར་དགོངས་པའི་རང་བབས་ལ་གནས་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཡིན།
 རིག་པའི་གནད་ནི། མིག་མི་འགྲུལ། སེམས་མ་ཡོངས་པས་དང་པོར་
 དབྱིངས་སྤང་ཤར། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་སྟོང་སྟོན་ཤར། དེའི་འཕྲོར་རྩྭ་རྩྭ་
 རྒྱུད་བཅས་ཤར་དུས་དབྱིངས་ཀྱིར་བ་རུ་རྩྭ་རྩྭ་གཡོ་འགྲུལ་ཅན་པོ་དེ་འགྲུལ་
 འཕྲིག་མེད་པར་མཐར་འཛིན་བྱུང་དགོས། མཐོང་སྤང་སྤྱི་རུ་འཆར་འཆར་འདྲ་བོ་དེ་

ཙ་བ་ནང་ལ་ཐུག་ཡོད། འོན་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ལམ་དུ་བྱ་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན།
ལས་དང་པོ་བ་རིམ་གྱིས་ལམ་ལ་བཀྱི་བའི་སྤྱད་བྱེད་བདེ་བའི་ཆེད་རེད་མ་གཏོགས།
གལ་ཏེ་དངོས་སུ་འོད་ཕྱི་རུ་ཡོད་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདྲ་བར་མཐོང་ཆོག་པ་ལས།
མི་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་དེ་རང་གི་ལུས་གྱིས་བསྒྲིབས་ཡོད་པས་རེད། རང་
གིས་མཐོང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་འོད་ཙ་དག་པའི་གསང་ལམ་ནས་ཤར་བས་སྟེ།
དཔེ་བཞག་ན་རྒྱ་མཐོངས་ནང་དུ་ཉི་འོད་ཕོག་པ་ལྟར། ཉི་མ་ནམ་མཁའ་ཡོད་ཀྱང་
ཉི་འོད་རྒྱ་མཐོངས་ནང་དུ་ཕོག་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ནས་གོམས་ཆ་བརྒྱད་ན་མིག་
བརྩམས་ཀྱང་སྟོང་གཟུགས་འཆར་སྟབ་པ་ཡིན། འདི་མེ་ལོང་ངོར་རང་གི་
གཟུགས་བརྟན་ཤར་བའི་དཔེས་མཆོན་པ་ཡིན། སྟོང་གི་རིག་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་
བཞིན་ལྟ་བུ་དེ། ཕྱིར་ཡུལ་ན་མེད་ཀྱང་ནང་ན་ཡོད་པ་མཐོང་རྒྱ་འདི།
དམིགས་པ་དག་པའི་འོད་རྩེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལས་ཤར་བ་ཡིན། གསར་བ་ཆོས་
མིག་གིས་བྱམ་པའི་རྩལ་གྱིས་རྩི་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྟོགས་སུ་ཡར་གཏད་དེ་བ་ལྟས་
དུས་དང་པོར་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྟོན་མ་འཆར་དགོས་པ་རེད། དེ་ཅི་འདྲ་བ་
ཞིག་ཡིན་ན། མཐོང་ག་ཁྱབ་པ་ཆེན་པོ་དང་ནི། དེ་མཆེད་པའི་སྟོབས་གྱིས་ལྷ་
ལྷན་འོད་ཀྱི་སྤྱད་བྱེད་གཉིས་རིམ་པས་འཆར་བ་ཡིན། སྤྱིར་ན་གང་ཟག་སོ་སོའི་རྩ་
ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆར་ལུགས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཀྱང་། ཕྱིར་ནམ་མཁའ་
སྟོན་པོ་འདི་མ་ཡིན་པའི་ནང་རྣམ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོན་མའི་གདངས་སྤྱི་རེ་བ་ཞིག་
གིས་ནམ་མཁའ་ཁེབས་སོང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཆོག དེ་དང་པོ་ནས་ཤར་
སྟབ་པ་མིན་ཡང་རིམ་གྱིས་གོམས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་རིང་ལག་བྲིད་བྱེད་དུས་
འདིའི་གོ་རིམ་ཆང་མ་བཤད་དགོས་པས་ཡིན། སྟོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་

གསུམ་པོས་གཙུག་ཏེ་ནང་རིག་པ་གཞི་ལས་མ་གཡོས་དུས། དེའི་གདངས་འོད་
སྒྲུང་ཆར་ཤར་བྱུང་པ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་སྤྱིའི་ནམ་མཁའ་མཐོངས་ལ་ཅེར་བས་ཅི་
ཡང་རིག་རྒྱུ་མེད། དེ་མ་དགོས་སྟོན་ཐོན་གྱི་ལག་ཆ་རྒྱུང་གེལ་སྤྱུས་ལེགས་ཤིག་
ཚད་ནས་བལྟས་ཀྱང་རིག་འོད་རྒྱ་ཞིག་མེད་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་ཐོད་རྒྱལ་མིག་
གི་རྗེས་སུ་སེམས་སོང་ནས་ཉི་ཟླ་མར་མའི་རྟེན་ཙམ་བྱས་པར་བལྟ་མ་ཤེས་དུས་མིག་
ལོང་བའི་རྒྱ་ཙམ་ལས་ཕན་པ་མེད་པས་དང་པོའི་དུས་སུ་རྟེན་རེར་བརྟེན་དགོས་ན་རང་
གི་སྒྲོམ་ཁང་གི་སྒྲར་ཁུང་གི་བྱ་མའི་འོད་མར་བྲིད་དེ་བལྟས་ན་རང་ཆོག་ལ། མིན་
ན་མཐེབ་མཛུབ་གཉིས་ཀའི་སྒྱུར་བ་བརྒྱད་དེ་མུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྲིད་རིམ་བཞིན་
དུ་བསྒྲོམ་ན་རང་གཅིག་གོ། །མདོར་ན་འཆར་སྒྲུང་ལ་ཆེད་གཏད་གྱིས་མ་བལྟས་
ཀྱང་མཐོང་བྱུང་ལ། རིམ་བཞིན་ཆོད་པེབས་བརྒྱད་དེ་ཟད་པའི་མཐར་སྐྱེལ་དགོས།
དང་པོ་སྒྱུ་ཅིག་ཅིག་འདྲ་པོ་མ་གཏོགས་མི་མཐོང་ཡང་རིམ་གྱིས་མཆེད་པའམ་གནས་
འགྱུར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བར་སྐབས་ན་འཆར་སྒྲུང་ལ་འདྲི་མི་འོང་བས་མ་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཆོད་ལ་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །སྤྱིར་རྒྱུང་ཞགས་རྒྱུའི་སྒྲོན་མར་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་
ནང་ནས་འོད་གསལ་གྱི་འཆར་སྒྲུང་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་དེ། ཡེ་ཤེས་འདུས་
པའི་རྒྱུང་ཞགས་གྱི་ཡུལ་ལས་མཐོང་བའོ། །རྣམ་དག་དབྱིངས་གྱི་སྒྲོན་མ་བརྒྱད་
དེ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་འཆར་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་གོང་བཤད་བཞིན་ཆོན་
གང་འོད་གྱི་ཐིག་ལེ་གང་ཞིག་རང་གསལ་རྒྱུ་ཞིང་ཟུག་རྩ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན།
དང་པོར་ཁ་དོག་དམར་སེར་གྱི་མདངས་ཅན་དེ་རིམ་པས་འོད་ལྡེའི་ཐིག་ལེ་རྒྱུ་གོར་
དུ་འཆར་བ། དེ་ཡང་དགྱིལ་མཐིང་ག་ ཀོ་མོག་གི་རྒྱ་ནང་དུ་རྩོམ་པ་ལྟ་
བུ་རི་མོ་ཕྱི་རིམ་ནང་རིམ་གོར་གོར་ཡོད་པ། སྤུང་གྱི་སྤྱོད་རྩ་བུ་གསུངས་ས་

ཡང་ཡོད། གང་ལྟར་གཞི་སླིང་ན་གནས་དུས། དབྱིངས་འོད་ལྗེའི་ནང་ན་ཡོད་
པ་མ་བུའི་སློང་ལྟ་བུ། འདིའི་གཞི་འདི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞི། གཞི་ལས་གཞི་
སྤང་ཤར་བའི་ད་ལྟ་རིག་པ་སླིང་ལ་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་བཞུགས་དུས་ཀྱི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་
གསུངས་པ་ཡིན། ལམ་དབྱིངས་ལ་ཤར་དུས། རྣམ་མཁའི་འཇའ་འོད་དང་
འབྲ་བ། མཐར་ཕྱིན་དུས། བྱུང་ཕྱག་སློང་རྒྱ་ལས་གྲོལ་བ་དང་འབྲ་བར་
གསུངས་པས། ཡེ་ཤེས་མ་སློན་པའི་དུས་སུ་ཀུན་གྱི་གོ་འབྱེད་སྤྱད་བྱེད་ལ།
སྤང་བའི་དུས་སུ་འོད་དུ་ཤར། གོམས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་སྐྱུ་རུ་སྤང་བ་ཡིན་
ནོ། །མདོར་ན་རྣམ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་སློན་མ། རང་ཐིག་ལེ་སློང་སློན་གྱི་སྤང་ཆ་
མཐིང་ག་ཁྱབ་པ་ཆེན་པོའི་འོད་དང་དེ་ལས་མཆེད་པ་ལྷ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཟེ་འོག་
གི་བེར་ཆེན་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་བུའི་མདོངས་དང་། ཉའི་མིག་དང་།
ད་རུང་སྟོག་ཆགས་རྒྱན་མོའི་མིག་སོགས་མདོར་ན་འོད་མདངས་ཅན་གྱི་དཔེ་རུ་
བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འོད་མདངས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤང་དང་རིག་གདངས་རྩོ་
རྩེ་ལུག་རྒྱུད་ཤར་བ་རིག་པའི་སྤང་བ་ཡིན། སློང་སློན་ལ་ཐིག་ལེ་ཞེས་བཏགས་
པའང་འོད་ལྗེའི་རྒྱུ་གོར་གྱི་སྤྱ་ཟུར་མེད་པའི་ཐིག་ལེ་འམ། གཞི་གནས་རིག་པའི་
ཐིག་ལེ་ནས་རང་བྱུང་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལེ་སྟེ། གོང་བཤད་བཞིན་ལྷ་ཡོད་པ་ལས་
འདི་ཕྱི་མ། མིག་གི་འོད་རྩ་དང་འབྲེལ་ནས་ཤར་བའི་རང་བྱུང་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལེ་
ཡིན། ཐིག་ལེ་སློང་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་འདིའི་ནང་དུ་འདུས་པས་ན། སློན་
མ་འབར་བ་ལས། རང་བྱུང་འབྲས་བུ་ཐིག་ལེ་ཡིས། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་
དགོངས་པ་རྣམས། །རྩོལ་སྤྱོད་མེད་པར་དབྱིངས་སུ་རྒྱུ་མ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །སློན་མ་བཞིའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩོ་རྩེ་ལུག་རྒྱུད་འཁོར་དང་བཅས་པ་

གསུངས་ནས་ལུག་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་མཚོན་དུས་ཀྱང་ཡོད་ལ།
 གང་ལྟར་དབྱིངས་རིག་བྱུང་འདྲུག་གི་སྒྲུང་ཆ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་
 མ་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཤིན། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷན་པ་དང་ལྷན་
 ཚས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །སྒྲོ་གང་དུ་འཆར་ན་འདི་དཀའ་གནད་ཅིག་ཡིན།
 དེ་ཡང་ཤེས་རབ་དོ་མ་དེ། ཤེས་པས་ཡུལ་རིག་ཅིང་རྟོག་པར་མ་སྐྱེས་པའི་གསལ་
 བ་དེ་ལ་ངོས་མི་འཛིན་ཐབས་མེད་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒྲོ་དབང་པོ་ལྟ་རེད། དབང་
 པོ་སྒྲོ་ལྟའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་སེམས་མིན་ནམ་ཞེན། དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་
 སེམས་ཡིན་ན་ཡང་། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གསལ་རིག་རྟོག་མེད་གང་ལ་འང་
 མི་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་རབ་ལ་ངོས་བབྱུང་བ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བའི་
 སྐལ་པས་སུ་འདྲུག་བྱེད་ནམ་གསུམ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཅེས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཀྱི་ཤེས་
 པའི་རང་དུས་དེ་ལ། རྟོག་བྱེད་སེམས་ཀྱི་ཆ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གསལ་བའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་ཤེས་པ་འདི་ཚོ་གནད་ཆེ་སའི་དཀའ་
 གནད་ཀྱི་སྒྲོག་འགྲོལ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་ངོ་བོ་དེ་
 སྒྲིང་ན་གནས། ཕུལ་གྱིས་ལུས་ལ་བྱུང་ཅིང་ཡུལ་ལ་འགྲོ། གང་དང་དྲེང་ལུ་
 གུ་རྒྱུད་དུ་ཤར་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བྱིངས་རིག་གི་སྒྲུང་
 བ་དེ། དང་པོ་འདབ་ཆགས་འཕུར་སྐྱེན་ལྟ་བུ་ཞེས། བྱ་ནམ་མཁའ་ནས་འཕུར་
 བ་ལྟ་བུའི་མགྲོགས་ཚད་ཅན། དེ་རིམ་པས་ནང་གི་རྒྱུད་རིག་དལ་རིམ་བཞིན་རི་
 དྲགས་ཅི་བས་ནས་རྒྱག་པ་ལྟར་ཅུང་ཟད་དལ་བ། དེ་འཕྲོར་བྱུང་བ་བཅུད་ལ་
 འཁོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་འཕྲོར་སྐྱིག་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་འགྲུལ་འཕྲིགས་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ནས་མཐར་དོན་ལ་མ་ཡེངས་པའི་ཚོད་ཀྱིས་ལྷེས་བཞིན་པ་དང་མེར་བའི་

ནམ་པ་ཅན། དེ་ལྟར་དོན་ལ་ཇི་བརྟན་དུ་གྱུར་ནས་ཐིག་ལེ་སྐྱུ་དང་ཚོམ་བུའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བྱུང་པོ། །སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་ལའང་།
དང་པོ་དམར་སེར་རྒྱུ་པོ་ནས་ཕྱི་ནས་འོད་ལཱའི་ལུ་བྱུད་དང་། སྒྲོན་མ་མེ་ལོང་
ཅམ། འོད་རེ་ལྡེ་ཅམ། ཐིག་ལེ་མཁའ་པོར་ཅམ་སྤང་བྱུ། དེ་ནས་རིམ་པར་
སྐྱུ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་ཡང་གསུངས་ཡོད། དོན་བསྐྱེད་
ན་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་སྤང་བ་དབྱིངས་དང་། ཚོམ་ཉིད་དག་པའི་སྤང་བ་རིག་པ།
ཐིག་ལེ་སྒྲིན་པའི་སྤང་བ་སྐྱུ་རུ་ཤར་བ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆོད་ལ་
ཐེབས་པ་ཚོས་བཅོམ་ལཱའི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ནས། སྤང་ཚོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྤང་བ་ཀ་དག་
ཆོན་པོ་ནང་དབྱིངས་སུ་གཞི་ཐིམ་རེད་རྒྱུའི་གོ་དོན་དེ་ལྟར་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
འདིའི་ངོ་སྤྲོད་ཆོད་མ་དེ་རིང་གི་རིག་པའི་རྩ་ལ་དབང་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ཆོར་གཅིག་དལ་
འདོན་བྱས་ནས་འགོ། ཚོམ་བྲིད་རྫོགས་མར། ཡང་བསྐྱུར་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཚིག་དེད་དེ་
བྲིད་ཀྱི་ལུགས་བྱས་ཏེ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། ད་འདིའི་མཚམས་ནས་བདེ་བར་ཞལ་རང་
ལུགས་སུ་འཁོར་ཏེ་བྱུག་དཔེ་མི་གཟིགས་པར་མཉམ་བཞག་མཛོད་དགོས། དེ་
ནས་རྒྱ་མས་ངོ་སྤྲོད་འདི་ལྟར་གདབ་གསུངས་པའི་མཚམས་ནས་མར་ངས་འདོན་འགོ་
དུས་བྲིད་ནམས་ཀྱིས་གསན་བཞིན་དོན་ལ་གཞིལ་གནང་མཛོད། གྱེས་ལ་ལྷན་
རིགས་ཀྱི་བུ་ནམས་ཚུར་ཉོན་དང་། །དེ་ཡང་འོ་སྒྲོལ་ནམས་ཀྱི་ཅཱི་
ཡི། །གསང་བའི་སྐབས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱུགས་དང་དབྱེར་
མེད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཡི། །གདོད་མའི་མགོན་པོ་འོད་མི་འགྱུར་བཞེས། །ངོ་པོའི་ཆ་ནས་སྤྲོད་ཞིང་
བདག་མེད་པ། །རང་བཞིན་ཆ་ནས་འགག་པ་མེད་པར་གསལ། །སྤྱུགས་རྫོགས་

ཅུལ་ལས་སྐྱོད་ཡེ་ཤེས་སུ། །དབྱེ་མེད་ནང་གསལ་བུམ་ནང་མར་མེ་
 ལྟར། །གསལ་བའི་འོད་གདངས་ཀ་ཏི་ཤེལ་སྐྱགས་ཀྱི། །འོད་ཅའི་ནང་
 བརྒྱད་རྒྱུད་ཞགས་རྒྱུད་སྒྲོན་མ། །མིག་གཉིས་སྒྲོ་བུ་འཕྲོན་ནས་ནམ་མཁའ་
 ལ། །འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ནི། །དབྱིངས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་
 སྒྲོན་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་ནང་དུ་དཔེར་ན་ཀོ་མོག་གི། །རྒྱལ་ཤོ་བསྐྱར་རི་མོ་ལྟ་
 བུའམ། །མ་བྱའི་མདོངས་ལྟར་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་ཀྱི། །ཐིག་ལེ་རྒྱུ་པོ་ཐིག་ཐུན་
 བཅས་པ་འཆར། །དེ་ཉིད་ཐིག་ལེ་སྒྲོང་པའི་སྒྲོན་མ་ཡིན། །དབྱིངས་དང་ཐིག་
 ལེའི་ནང་དུ་རྟེན་ལ། །མདུད་པ་བཏབ་འདྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་དང་། །མུ་ཏིག་བྱ་
 བ་ལྷགས་ཐག་འདྲ་བ་མོགས། །ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་སྐྱང་ཆར་འབབ་བཞིན་
 འཆར། །དེ་ཉིད་དོན་ལུག་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ཡིན། །སྒྲོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དོ་སྒྲོང་
 སྐབས་ཤིག་ཏུ། །འོད་གསལ་སྒྱིལ་དོན་ལུག་རྒྱུད་ཅེས། །སྒྱི་སྒྲོམ་ཚིག་ཏུ་
 བཤད་པའང་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་དག་རྣམས་ལ་མ་ཡེངས་བལྟས་པའི་ཚོ། །ཀ་
 དག་ལྟན་གྲུབ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །ཤེས་པ་གསལ་སྒྲོང་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་
 དེ། །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་ཡིན། །ཞེ་མ་རྟོ། དང་པོ་སྐྱེ་ལྗེ་
 དོ་སྒྲོང་རིམ་པ་ནི། །འོད་གསལ་སྐྱང་བ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱེ་ལྟར་
 མཚོན་ཏེ་རིག་པའི་ལེ་ཤེས་ཉིད། །འོད་གསལ་ཆེན་པོར་གསལ་བས་རྣམ་སྐྱང་
 སྐྱེ། །འཕྲོ་འགྱུར་མེད་པས་མི་བསྒྲོད་དོན་ཉིད་སྐྱེ། །དེ་ཉིད་འཕེལ་དང་བཅས་པ་
 རིན་འབྱུང་སྐྱེ། །འོད་གསལ་མཐའ་དབུས་མེད་པས་སྐྱང་མཐའི་སྐྱེ། །འོད་ལྟ་
 ལྟན་གྲུབ་ཤར་བ་དོན་གྲུབ་སྐྱེ། །རིགས་ལྗེའི་སངས་རྒྱུ་ལྟ་ཞལ་མཐོང་
 བའོ། །དེ་ཉིད་གཟུང་འཛིན་ཞེན་པས་མི་བཅིངས་པར། །གསལ་སྒྲོང་འཛིན་

མེད་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལམ། །རིགས་ལྡེའི་སྐྱུ་རྣམས་མཐོང་དུས་འབྲས་
 བུའོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རོ་སྒྲོད་ནི། །འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ངི་མ་དང་
 བྲལ་ཞིང་། །སྐྱུ་རྣམས་ཀུན་གྱི་འཆར་གཞི་བྱེད་པས་ན། །མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་
 ཤེས་ཞེས་བུའོ། །གང་དུའང་དབྱེར་མེད་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །སོ་སོར་
 འཆར་བས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སོ། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་
 སོ། །དེ་རྣམས་གཞི་མེད་ཡེ་སྟོང་ཅུ་བ་དང་། །བྲལ་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་སོ། །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རང་བཞིན་དུ། །ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་
 པར་བཞུགས་པའོ། །དེ་ཡི་རང་ལ་ས་ལེར་བསྒྲོམ་པ་ལམ། །སྟོང་ཉིད་འོད་དུ་
 གསལ་བ་འབྲས་བུའོ། །གསུམ་པ་རིགས་ལྡེའི་རོ་སྒྲོད་རིམ་པ་ནི། །འོད་
 གསལ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས། །གསེགས་ལམ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་རིགས། །འོད་གསལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་རྟོག་རིགས། །ཡོན་
 ཏན་དུ་མ་འབྱུང་བས་རིན་ཆེན་རིགས། །སྤང་བ་སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་པ་རྒྱུའི་
 རིགས། །དེ་ལ་གོམས་ན་ལྷག་མེད་འགྲུབ་པས་ན། །ལས་ཀྱི་རིགས་ཏེ་ཤ་
 ལེར་བསྒྲོམ་པ་ལམ། །མཐར་ཕྱིན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འབྲས་བུའོ། །བཞི་པ་འོད་
 ལྡེའི་རོ་སྒྲོད་རིམ་པ་ནི། །འོད་གསལ་དེ་རྣམས་ངི་མ་མེད་པས་དཀར། །ཅུལ་
 མ་འགགས་པས་མེར་པོ་རང་བཞིན་དུ། །རང་གསལ་སྤང་བས་དམར་པོ་བྱ་བ་
 དང་། །བྲལ་བས་ལྡང་གུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་མཐིང་། །ཁ་དོག་སྤང་འཛིན་
 བྲལ་བ་བསྒྲོམ་པ་ལམ། །འབྱུང་ཁམས་དབྱིངས་སུ་དག་པ་འབྲས་བུའོ། །ལྡ་
 པ་རྒྱུང་ལྡེའི་རོ་སྒྲོད་རིམ་པ་ནི། །འོད་གསལ་སྤང་བ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 ནི། །ཡེ་ཤེས་བློད་དང་མ་བྲལ་མེ་མཉམ་རྒྱུང་། །འཁོར་འདས་སྤང་ཆ་འཛིན་

པ་སྟོན་འཛིན་རྒྱུ་། །དེ་ལ་གོམས་པས་འཁོར་བ་མཉམས་པ་ཉིས་། །སོ་
 སོར་འབྱེད་པས་དྲུང་སྟོན་པའི་རྒྱུ་། །དག་དང་མ་དག་ཀུན་ལ་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི། །འོད་ལྗན་ཡིས་བྱུང་པའི་བྱུང་བྱེད་རྒྱུ་། །དེ་ཉིད་ཉམས་སྒྲུང་ས་
 འཁོར་པའི་སྟོན་བཅད་ནས། །མཉམས་པའི་ས་རྩ་སྟེལ་པས་ན། །སྒྲིང་རྩེ་
 མེད་པ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་། །དེ་ཡི་ངང་ལ་མ་བཅོས་བསྐྱོམ་པ་
 ལམ། །མཐའ་རུ་ཕྱིན་དུས་མཐའ་མཉམས་ལྟུང་། །དུག་པ་ཤེས་རབ་ལྗེ་
 རོ་སྟོང་ནི། །འོད་གསལ་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་བྱུང་པར་ལས། །འཁོར་བ་
 མཉམས་པ་ཉིས་སུ་འབྱེད་པས་ན། །འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་འོད་གསལ་ཡི་ཤེས་
 ཀྱི། །ཅལ་སྒྲུང་སྒྲུང་པས་སྒྲུང་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །འོད་སྒྲུང་འགྲོ་འོང་དང་
 བཅས་བསྐྱོད་པས་ན། །བསྐྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་དོན་རྟོགས་ན། །འཁོར་
 བ་ལས་སྐྱོམ་སྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ཡིས་ངང་ལ་རྒྱན་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 ལམ། །མཐའ་རུ་ཕྱིན་དུས་མཐའ་མཉམས་ལྟུང་། །བདུན་པ་མཁའ་འགྲོ་ལྗེ་
 ཡི་རོ་སྟོང་ནི། །འོད་གསལ་མཐོང་ཀ་སངས་རྒྱུས་མཁའ་འགྲོ་དང་། །དཀར་
 བོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་སེར་བོ་ནི། །རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་དམར་བོ་བཅས་
 ཡི། །མཁའ་འགྲོ་ལྗེ་གུ་ལས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་སྟེ། །མཁའ་འགྲོ་ལྗེ་ཡི་ལྷ་
 ཞལ་མཐོང་བ་ཡིན། །དེ་ཡི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་བསྐྱོམ་པ་ལམ། །སྒྲུང་བ་
 མཐའ་རུ་ཕྱིན་དུས་མཐའ་མཉམས་ལྟུང་། །བརྒྱད་པ་མཚོག་གསུམ་སྟེ་གསུམ་རོ་སྟོང་
 ནི། །འོད་གསལ་རོ་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟེ། །འོད་དང་ཐིག་ལེ་འཆར་བ་འོངས་
 སྟོང་རྟོགས། །སྟོང་ཐིག་ལེ་འཆར་ཞིང་འགྲོ་བ་སྟེལ་པའི་སྟེ། །ཡིན་སྟེ་གསུམ་
 འབྲལ་མེད་རང་ཉིད་ལ། །གནས་པ་ད་ལྟར་རང་རོ་ཤེས་པ་ཡིན། །དེ་ལ་

གོམས་ནས་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་སྤྱང་དུ། །ཤར་ནས་མཐར་ཐུག་གཞོན་ནུ་བུམ་པའི་
 སྐྱུ། །བརྟེན་དུས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རང་
 ལ་ཡེ་ནས་གནས། །ཆོས་ཉིད་མ་འབྲུལ་གཞི་ཡི་སངས་རྒྱས་དང་། །སྤྱི་ཚིག་
 ལས་འདས་དོན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས། །འགྱུར་མེད་གནས་པ་སྤྱིང་པའི་དག་འདུན་
 ཏེ། །གནས་ལུགས་དོན་དམ་དེ་རྗེའི་སྤྱབས་འགྲོ་དང་། །འབྲས་མེད་རང་ནས་
 སྤྱང་བ་བཞི་པོ་ལ། །སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ་སྐལ་ལྷན་རིགས་ཀྱི་བུ། །འོད་གསལ་ལ་ཡེ་
 ཤེས་སྤྱང་ཆ་འདི་ཉིད་ནི། །སྒོ་ཡིས་བཏགས་ཤིང་ཅ་རྒྱུང་འཛིན་ཅོལ་
 གྱི། །རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་གཟུགས་ཀྱི། །འབྲུལ་སྤྱང་རབ་
 རིབ་མ་དེ་མ་ཡིན་པར། །གདོད་ནས་བྱུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
 གྱི། །ཉམས་སྤྱང་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་མཐོང་བ་ཡིན། །དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཡིན་
 བསྐྱེད་བསྐྱས་རྫོགས་རིམ་འདི། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་འདི་ཡིན་
 བོ། །དབང་དང་སྒྲོམ་པ་དམ་ཆོག་འདི་ཉིད་ཡིན། །འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་དེ་ནམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི། །སྤྱང་ཚུལ་འཛིག་
 པའི་ཆོས་སུ་ཡེ་མེད་དེ། །དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །འདི་ཉིད་
 བྱས་ཤིང་གོམས་པས་བྱུང་བ་མིན། །ཡེ་ཉིད་ནས་ནི་རང་ལ་གནས་པ་
 ཡིན། །རིག་གཤངས་སྒྲོན་མའི་སྤྱང་བ་འདི་ཉིད་ལ། །ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་འབྱུང་
 བཞིའི་དབྱ་ཡིས་ཀྱང་། །འདི་ཉིད་གཞིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་རུས་མ་ཡིན། །འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤྱང་གཏི་མུག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །འདི་ཉིད་ཡེ་ནས་སྤྱིབ་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །ཡེ་ནས་མ་བྱས་རང་བྱུང་རང་ཤར་བའི། །སྐྱུ་གསུམ་འདུ་འབྲས་མེད་
 པའི་འོད་གསལ་གྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་ཡིན་པས་བསྒྲོམ་པ་

ལ། །བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་སྐལ་ལྷན་སྤྱིང་གི་བྱ། །དེ་ནས་སློབ་མ་སློབ་
བསྐྱེད་པ་ནི། །སྐལ་ལྷན་བྱ་ནམས་འདི་ལྟར་མཐོང་བ་འདི། །རང་བྱུང་རིག་པ་
ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི། །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་ཡིན། །ཁྲ་མ་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡི་དམ་དང་། །མཁའ་འགོ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཞལ་མངོན་
སུམ་དུ། །མཐོང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་
གཉིས་ཚྭ་གས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། །དབང་ནམས་དུས་གཅིག་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིག་པའི་རྩལ་དབང་ཐོབ་
པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་སྐྱེའོངས་སྐྱེསྐྱལ་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ལྷ། །མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་
ཀྱང་བྱ་བའོ། །ལས་དང་བག་ཆགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མ་རིག་པ། །ཐམས་ཅད་དག་
པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའོ། །ལས་དང་སྐལ་བར་ལྷན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རིང་ཉིད་
ནས་ཀུན་བཟང་རིགས་ལྷ་དང་། །སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའོ། །བྱ་
ཁྱོད་དེ་རིང་རྟེན་པ་ཆེན་པོ་རྟེན། །རིག་པའི་རྩལ་གྱི་དབང་ཆེན་འདི་ཐོབ་
པས། །སངས་རྒྱས་སུམ་སྟོང་མང་པོའི་ཞལ་མཐོང་རོ། །ད་ནས་མངལ་གྱི་
གྲོང་ཁྱེར་རྒྱན་ཆད་ནས། །ཐར་བའི་ལམ་སྐྱ་ཐེན་པ་ཡིན་ནོ་བྱ། །དེ་ལྟར་འང་
བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཉིད། །ས་བརྩ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པ་ནམས་གྱིས་
ཀྱང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན། །མཐར་དག་མངོན་
སུམ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཁྱོད་གྱིས་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་
ཡིན། །ཉམས་སྤྱད་སྤང་ན་སྤྱར་གྱི་བཤད་པ་ཡི། །ཞིང་ཁམས་ལྷ་པོ་ཆོ་འདིར་
མངོན་སུམ་དུ། །མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་སྦྱོད་རྩལ་པའི། །དེ་རིང་
ནས་བརྩུང་སྤང་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཀུན། །མཐར་སྐྱུ་བར་དུ་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་

ཀྱང་། །ཆོས་ཟད་བྱུང་རྒྱུ་ལ་ལེགས་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་སྒྲོ་བ་
བསྐྱེད་པ་དང་། །འགྲུ་གིས་རིན་ཆེན་སྤང་བའི་གིས་པ་བཛོད། །ཅེས་གསུངས་
ནས་དེ་སྒྲོ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པ་སོང་སྟེ། ཆོག་གི་སྤང་ནས་ཆོས་བྲིད་རྩེས་
མར་བྲིད་རྒྱ་བྱེད་ན་ཆོག་གི འདིའི་མཚམས་ནས་མཆོག་གསུམ་གྱི་འགྲུ་གིས་
ཤིག་བཛོད་ནས། རིན་ཆེན་འསྤང་བའི་གིས་པ་བཛོད་པ་དེས་འགྲུབ་རྒྱ་བྱེད།
ཨོ་ཡེ་རྒྱམ་སོགས། སྒྲོ་བ་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སོགས་ནས་འགྲུ་གིས་སོགས། ལྷེ་ལ་བཅས།
རྟོག་དོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་བཟང་འོད་མཐའ་ཡས། སྤྱུ་འབྲུལ་དྲ་བའི་བདག་ཉིད་
རྟོ་རྟོ་སེམས། །དབྱེར་མེད་རིག་འཛིན་སྒྲོ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་པས་ཀྱིས། །དགོངས་
བརྒྱུད་འཕེ་བ་ཐོབ་པའི་འགྲུ་གིས་སོགས། །སྒྲིབ་གཉིས་དབང་འཛིན་འཆིང་བ་
དབྱིངས་སུ་ཞི། །ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་དབྱེར་མེད་རྟོགས་པ་ཡིས། །རང་སྤྱང་
དབང་བསྐྱུས་རྒྱུང་སེམས་དབུ་མར་བསྐྱལ། མཆོག་གི་ཐིན་ལས་འགྲུབ་པའི་འགྲུ་
གིས་སོགས། །ལྷེ་ལ་ལུར་བཅད། དེ་ཡན་ཆོད་ཀྱིས་རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་བ་དམ་
པ་གོང་མའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་དུ། རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་མན་དག་གིས་
འགྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་ཆ་ཆང་བར་
གྲུབ་པ་རེད། མོས་གུས་ཅན་ལ་བྱིན་རྒྱལ་པས་འཕེ་བའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དེ་སྤྱད་པ་དང་
ནི། བཙུན་འགྲུས་ཅན་ལ་ཉམས་ལེན་སྒྲོམ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་སྤྱད་པའི་རྩལ་ཅན་
གཉིས་ཀ་དེས་སོང་ནས། ཤེས་རབ་ཅན་ལ་ལྷ་ཐོག་ནས་དེ་སྤྱད་པ། ད་ལྷ་གོང་
ནས་བཤད་པའི་འཇུག་བྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་དབྱེ་
མཚམས་འབྱེད་རྒྱ་རེད། དེའི་རྩལ་གོང་གི་དེ་སྤྱད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཆོས་བྲིད་རྩེས་
མར་སྤྱར་ཡང་ཆོག་རེ་བཞིན་དོན་དང་སྤེལ་ནས་འགྲུལ་བ་འབྲུ་ལོན་གྱི་རྩལ་དུ།

སྒྲིལ་གྲོལ་གཉིས་ཀའི་བབས་རིམ་དང་ཡང་མཐུན་པ་ཞིག་གིས་གྲོལ་བྱེད་མིང་གི་ཚུལ་
 དུ་རྩེས་ནས་བཤད། དེ་ལྟར་ན་རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་དོན་དང་།
 དེའི་ནང་དོན་གྱི་གནད་དོ་མ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེའི་དོན་སྒྲིལ་གྱི་
 གསལ་འདེབས་རགས་བསྐྱུས་ཤིག་སྒྲར་ཡང་ཞུས་ན། རང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་
 སྒྲིལ་མའི་དོ་བོའམ། ཀ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་རིག་པ་སྒྲིལ་གསལ་
 འགག་མེད་གྱི་རིག་ཆ་རྩེན་ལ་ཡུད་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཉིད་ཡར་ན་སྒྲིལ་པ་དང་མཉམ་
 དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲིལ་མེད་གི་སྒྱུ་ལུས་ལྟ་སྐྱར་ལྡང་བ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར། རྟོག་
 སྐལ་ཉམས་ལེན་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུག་རྒྱུད་ལྟ་སྐྱར་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་ན།
 འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་བྱེད་ལས་ཚད་ཅིང་མཚན་ཉིད་རྩོགས་
 པ་ཡིན་པས་ན། ལྟ་སྐྱེད་སྒྲིལ་ཆ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་
 སྒྲིལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ། འདིའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རྩལ་དབང་ཐོབ་པ་ལ་
 རག་ལས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་རིག་པའི་རྩལ་དབང་གི་ནང་དོན་དངོས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 སྟེ་མ་ནས་འདང་ཞིག་བརྒྱབ་ན། མ་འོང་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་འོངས་སྒྲིལ་ཟད་མི་ཤེས་པ། དེ་དང་མཐུན་པའི་འཁོར་དང་གཟི་བརྟེན་ལ་
 སོགས་པ། གཟུགས་སྐྱེད་ལུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་པོ། སྒྲོ་བུར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་
 ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་མདོར་དུ་གྱུར་མ་གྱུབ་པ་མ་གཏོགས། ཡིན་རྒྱུ་རང་ལ་
 ཡོད་པའི་ད་ལྟའི་རིག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ལམ་རྒྱས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་
 བསྟན་པ་རེད། དེ་ལྟ་ན་ནང་གསལ་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན།
 དེའི་འབྲས་ཚེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ནས་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པ།

རིག་པའི་རྩལ་དབང་གིས་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་རིག་པ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དངོས་སུ་
ཞུགས་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིན་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩལ་དབང་གིས་སྒྲིན་ཅིང་སད་པར་བྱས་
པ་རེད། སྤྱིར་ན་ཀུན་རྟོག་དང་ལས་རྒྱུད་གཡོ་བའི་གདངས་དེ་མར་ནི་སོང་དུས།
དེ་དང་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་སམ། རྒྱུད་རིག་དེ་ལུས་པ་ཡར་ཇེ་
ཆེར་ཡོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། བྱེད་པར་དུ་རིག་པའི་རྩལ་དབང་གི་ཟབ་གནད་རོ་
ཤེས་བཞིན་པས་བྲེགས་ཆོད་ཐོད་རྒྱལ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་མཉམ་བཞག་བརྒྱུད་སམ་ན།
སྒྲིང་གའི་གཞོན་ལུང་བུམ་སྐྱུའི་སྤྱོད་ན། དབྱིངས་ཐིག་རིག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་དོ་རྩེ་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལུས་པ་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ། རིམ་གྱིས་ཇེ་ཆེ་ཇེ་འཕེལ་
དུ་བཏང་སྟེ་ཅི་ཙམ་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་དུ་མི་ཤིགས་འོད་ལུང་ལང་ཆོའང་དེ་བཞིན་
བཀྲག་མདངས་ལྷག་པར་འབར་གྱིན་ཡོད། དེ་འབར་བའི་མཐུས་ལུས་ཀྱི་རྩ་
གནས་གཞན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་པ་ཇེ་ཆེར་སོང་བར་བརྟུན་ཏེ།
རིག་གདངས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཇེ་གསལ་དང་། ལུག་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲུལ་འཕྲིག་ཇེ་བརྟན།
ལྷ་སྐྱུའི་རྣམ་པ་ཇེ་མངོན། རིག་རྩལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཇེ་རྣོ། དེ་བཞིན་དུ་འོད་
གསལ་གྱི་གཏིང་ཇེ་མཐུག་ལ་འགོ་བའོ། །རིག་པའི་རྩལ་དབང་དང་སྐྱགས་པའི་
རྒྱུད་བཤེས་སྒྲོན་མ་ལྷག་པར་སྤྱད་སྟོབས་ཆེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབྱིངས་རྒྱུད་
ལ་གོམས་པ་སྤྱིར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ནང་ནས་སད་དེ་ཉི་མ་དང་ཁྲ་བའི་ཟེར་
གྱི་འཆར་སྤྱད་དང་། མར་མའི་འོད་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། མིག་ཕྱེ་བཙུམ་གྱི་
བྱེད་པ་ལའང་མི་ལྟོས་པར། གནམ་མ་དྲུངས་ཉི་མའང་མངོན་སྒྲོམ་ཐབས་མེད་པ་
མིན་པར། སྒྲིང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ནང་རྒྱུད་ཞགས་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་སྟོབས་སུ་

འཆར་ཡོད་བཞིན། གནད་དེ་མ་ཤེས་ནས་ཁ་གནམ་ལ་གདང་སྟེ་འོད་ལ་ཅེ་རེ་
 བཏུས་པས་ལྷག་པར་ཐོད་ཀྱིས་གྱིས་མཐུང་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤང་རིག་དབྱེར་མེད་གྱི་རིག་པ་
 སྟོང་ལ་མཉན་ཚུལ་དེ་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མ་ཤེས་དུས། སྟོང་
 གཟུགས་དང་། རིག་པ་གཉིས་རྒྱུད་ཆད་དུ་སྤང་བའི་འཆར་ཚུལ་དེ་ལོག་མི་སྟབས།
 དེ་མ་ལོག་པས་དེ་གཉིས་རྒྱུད་དུ་སྦྱོར་བའི་སྒྲུབ་སྟངས་རྒྱུད་འཇུག་དུ་འཇུག་བའི་མཐར་
 སྟབས་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་རྒྱུད་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དམ་པ་དེ་འགྲུབ་
 ལུགས་མེད་པ་རེད། བྲིད་ཡིག་དག་གི་ནང་དུ། རྒྱུད་ཞགས་ཀྱི་སྒྲོར་འཆར་
 རྒྱུད་འོད་སྤང་མོགས་ཀྱི་ཕྱི་འཆར་ཆ་རྒྱུད་བར་བཏུབ་བ་གནད་མི་ཆེ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་
 ཅུམ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། རིག་པའི་རྩལ་དབང་གི་ཁོང་འདི་ནས་
 ཆོང་ཞིང་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རེད་འདུག་བསམ་གྱིན་ཡོད། དེའི་
 སྟབས་ཀྱིས་འདིར་གནད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དེ་མ་རུ་བབུང་ནས་ཞུས་ན། རྩལ་དབང་དོ་
 སྟོང་གྱི་སྒྲུབ་སྟངས། ལྷན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་པོ། རིག་པ་ཉིད་
 ལས་མི་གཞན་པའི་གདངས་སམ་སྤང་ཆ་ཅུམ་དུ་དོ་སྦྱད་པའི་དོན་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་
 མཉམ་བཞག་གིས་གོམས་པ་བརྟན་མོད་དུས། དེའི་སྤང་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་ཀ་
 དག་གི་སྤང་བ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ། རྩལ་འབྱོར་བའི་ཡིད་དོར། འོད་ཀྱི་
 ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་གོ་འཕོ་འགོ། གོ་འཕོ་འགོ་བ་དེ་ལ་
 ཤིན་ཏུ་གོམས་དུས། རམ་ཞིག་དངོས་ལ་གྲུབ་པའི་འཕོ་ཆེན་གྱི་ལུས་ཉིད་དུ་འཇུག་
 སྟབས་པའི་གོ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། ད་དུང་བསྐྱར་སྒྲོས་བྱས་ན། རིག་པའི་རྩལ་
 དབང་བསྐྱར་ཏེ་རིག་པ་དང་དེའི་རྩལ་དོ་སྦྱད་པའི་དོན་དེ། ཇི་བཞིན་དོ་འཕྲོད་ནས་
 ལྷན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་རང་སྤང་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ཉིད་ལས་གཞན་

མ་ཡིན་པ་དེའི་གདངས་སམ་དེའི་སྒྲིང་ཆ་ཙམ་དུ་ངོ་སྤྲད་པའི་དོན་དེ་ལ་ཉམས་ཞེན་
དང་ཆེད་འཛིན་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་བཞག་གི་གོམས་པ་བརྟན་སོང་དུས།
དེས་གང་ཤར་གྱི་འོད་ཐིག་སྒྱུ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་ཆ་དེ་དག་ནང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་
གི་སྒྲོན་མའམ་ཀ་དག་གི་རིག་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་
པོ་རང་གི་ཡིད་གྱི་ངོ་ཁ་ལ་ལུས་དྲངས་མ་འོད་གྱི་ཡུང་པོ་འཕེ་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒོག་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་ལ་གོ་འཕོ་འགོ་རྒྱ་ཡོད། དེའི་སྐབས་ད་དུང་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་
བྱས་ཡོང་ན། ཉམ་ཞིག་ཉམས་ཙམ་སྒྲིང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་ལ་གྲུབ་པའི་
གྲུབ་བརྟེས་གྱི་དགའ་སྟོན་འཕེ་ཆེན་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྒྱུ། རྩ་ཟླ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཉིད་དུ་
འབྱུང་ཐུབ་པ་ཡིན། ད་དུང་ཡང་བཤད་ན། བྲེགས་ཆོད་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་
གྱིས་ལུས་རྩལ་ཕན་དུ་དངས་པར་བྱེད་པའི་གནད་དེའི་སྟངས་དུ། ཐོད་རྒྱལ་སྒྲིང་
བའི་འོད་གསལ་གྱིས་འོད་ལུས་འཕེ་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བཞེངས་རྒྱ་དེ། མ་དག་ལས་
རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད། གཞོམ་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགོངས་སྟོང་དུ་
སྒྱུངས་ཏེ། སྒྱུངས་པ་སྟོབས་སུ་གྱུར་དུས་འཕེ་མེད་འཇའ་ལུས་རྗེ་མེད་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་ཉིད་དུ་
འབྱུང་བ་ཡིན། དེའི་གནད་མཐར་ཐུག་གང་ལ་ཐུག་ན། སྒྲིང་རིག་དབྱེར་མེད་
གྱི་སྒོག་ནས་རིག་པ་སྟོད་ལ་མཉན་ན། ཅུ་བ་མི་ཤིགས་འོད་ལྡའི་ཐིག་ལེ་སྟིང་
དབུས་ནས་ཡར་སྟོབས་རྒྱས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སྐད་བྱས་ན་སྒྱུ་ཐུགས་ཟུང་དུ་
འཇུག་པའམ། ཡང་ན་རིག་སྟོང་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེས་གདོས་
བཅས་རགས་པ་འོད་ལུས་སུ་བསྒྱུར་ཐུབ་པ་ཡིན། སྒྱུ་གསུམ་ལམ་སྒྲིང་དུ་བྱེད་
གསུངས་རྒྱུ་འདི་ལ་ལུགས་ལྷོག་དང་ལུགས་འབྱུང་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། སྟོང་
ཆ་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཆ་ནས་བྲེགས་ཆོད་གྱི་སྐབས་སུ་ལུགས་ལྷོག་དང་ནི། སྒྲིང་ཆ་འོད་

གསལ་གྱི་ཆ་ནས་ཐོད་ཀླུ་ལ་ལུགས་འབྱུང་དུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱི་ཕ་བའང་འདི་
ལ་ཐུག་འདུག་སྐྱེ་པ་ཡིན། འདི་ཚོང་ས་དམིགས་བསལ་གྱི་བཤད་ལུགས་རེད།
རིག་ཅུལ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོབས་མ་རྒྱས་པའི་སོ་སྐྱེ་བྱིས་པའི་འབྲུལ་གཏམ་
ལ་གནད་མ་ཐིགས་པའི་ཆ་ཅི་འདྲའི་མེད། དེ་ལ་མཁས་པས་ཁྲེལ་རྒྱ་དང་།
གྲུབ་པས་སྟོད་རྒྱ་མི་འདུག སྟོང་ཉིད་ལ་དོན་འབྱུང་གིས་དཔྱེད་པའི་སྟོང་རྣམ་
རིག་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། གནད་དོམ་ལ་གོ་བའི་གདིང་གིས་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་
མ་ཐུབ་དུས། ཡར་ལ་བརྒྱག་ནས་ཤ་ར་ར། མར་ལ་བརྒྱག་ནས་འདུ་རུ་ར།
ལྟ་བུ་གྲགས་ནས་སོང་གི་བསྐྱེད་ན་ཡང་། རང་གར་རྒྱུ་སྟོང་ལ་བདར་བ་ཞིག་
དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་ཆོས་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལོས་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་བ་ཆོང་
འཛོལ་ལས་ཐིག་ཆོང་འཇུག་རེད་འགོ་རྒྱ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མེད་དུས། ཡོང་སྟོལ་ག་
འབབས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཆོད་དེ་ཙམ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། རིག་པའི་ཅུལ་
དབང་ཐོབ་ཀྱང་ནང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྟོན་མའི་ངོ་བོ་ཀ་དག་གི་རིག་པ་དང་ནི་དེའི་
རིག་གདངས་ཐོད་ཀླུ་ལ་གྱི་སྒྲུང་ཆ་དེ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་ཅི་
འདོད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ལོ་བརྒྱ་ལ་བལྟས་ཀྱང་སྟོང་གཟུགས་
གཟུགས་སྒྲ་དོམ་རུ་སྟོན་ཐུབ་པ་མ་རེད། དེས་དབང་བསྐྱུར་བར་སྟོབས་སུ་བྱས་པ་
ལ་མཉམ་བཞག་ག་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་གདིང་ནས་ཞི་དགོས། དེ་ཞི་བ་ལ།
ལས་རྒྱུད་ཟད་དགོས་པ་ཡིན། ལས་རྒྱུད་ཅི་ཙམ་དབང་བཅན་པར་གྱུར་ན།
འོད་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟར་བག་ལ་ཞ་འགོ་བ་ཡིན། ལས་རྒྱུད་འདུལ་
ཐབས་ལ་སྤྱར་ཡང་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་དགོངས་པའི་རང་གནད་ཟིན་དགོས་པས།
དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རང་རྒྱུད་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་དད་དང་མོས་

གུས་གཉིས་དང་། ཡེངས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་མ་བྲལ་བའི་ཐོག་ནས་
མཛོད་བདུན་གྱི་དཔེ་ཆ་སྒྲིགས་བམ་རྒྱུ་སྤྱད་མགོ་དང་འབྲལ་མེད་བྱས་ཏེ།
སྦྱིད་ན་སྦྱིད་ཀྱི་མགོ་ལོན་དང་། སྤྱད་ན་སྤྱད་གི་སྦྱོ་གོགས་ལ་འཛིན་རྒྱ་དེ་མི་ལྟོད་
པའི་སྟེང་ནས་གོང་ནས་ཞུས་པ་བཞིན་ཀྱན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་། གནད་ཆེ་
སའི་ཡིག་འབྲུལ་ཤས་མིག་ལ་བབས་འདུག་པ་ཞིག་མ་རེད་ཀྱི་བར་དུ་གཟིགས་མཛོད་
དང་སྦྱིད་པའི་ཉི་མ་རྣལ་འབྱོར་བའི་ནང་ནས་འཆར་རྒྱ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་
འཆད་ཉན་བགྱིས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་མཆོན་ནས་སོགས་བསྡེ་སྒྲོན་བཅས་ཉན་
གཉིས་པའི་ཆོས་བྲིད་མཛུགས་གོལ་སོང་ངོ་།།

༥ ཉན་གསུམ་པའི་ཆོས་བྲིད།

ཐོག་ཆེན་མདོ་དང་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲོག་གསུམ་དགེ་བའི་
རྩ་བ་ཆེ་སྤྱ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་དམ་པ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་རྩིས་བྱིན་དགོས་པ་དེ།
གཅིག་བྱས་ན། ལྷག་ཏུ་ཞུ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཆོས་ཐོག་ཆེན་དར་བའི་ས་
ཆ་ལ་སྦྱོས་པའི་སྦྱོ་པོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངག་འདོན་ལ། མ་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བཅུ་རྣམས་སྦྱབས་འགྲོ་ཆོག་བཞི་རེ་
དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་བཞི་རེས་འགོ་ལེན་བྱེད་འཛོག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་།
ད་ཞག་སྦྱབས་འགྲོའི་སྦྱབས། སྦྱབས་འགྲོ་མ་ཤེས་ན་ནང་པའི་གལ་དུ་རྩྭ་ཡོད་
པ་ཅུ་ཡང་དཀའ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་

མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མིང་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པར་ཁས་འཆེས་ཀྱང་དོན་ཐེག་ཆེན་པའི་
 གྲལ་དུ་ཚུད་དང་མི་ཚུད་ཀྱི་ཐད་ནས། བྱི་ཚུལ་གཞན་ངེས་ཀྱི་བཏུ་ས་ཙམ་གྱིས་མི་
 ཚད་ནང་ཚུལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་རྒྱུའི་ཐད་ནས་ཐེག་པ་གང་ལ་
 གཏོགས་པའི་ཆོས་རེད་འགོ་བཞིན་ཡོད། རང་ཉིད་ལར་ཐར་ལམ་ཡང་དག་ཞིག་
 གི་ནང་དུ་ཚུད་ཡོད་མེད། རང་གིས་རང་ལ་ཉམས་ཞིབ་ཚད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་
 ཞིག་ལ་ཁེལ་གྱིན་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སེམས་བསྐྱེད་བྱུང། །གསུངས་པས་
 ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཙ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐུག་ཡོད་དུས། བསམ་པ་བྱུང་ཆུབ་
 སེམས་གྱིས་ཟིན་ན། ཆོས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཤིག་བྱས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་
 འགོ་བ་དང་། བསམ་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་གྱིས་ཟིན་མེད་ན། ཆོས་ཐེག་ཆེན་
 མདོ་ཆོས་གྱིས་མི་ཚད་སྤྲགས་ཆོས། སྤྲགས་ཕྱག་རྩོགས་རྩོགས་ཆེན་གྱི་ཉམས་
 ལེན་མའི་མཐོན་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གྲལ་ཙམ་དུ་འདྲ་འགོ་དཀའ་
 བ་ཡིན་པས། ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་ལ། ལྟ་བ་ལ་རག་མི་ལས། སྒྲོམ་པ་ལ་
 རག་མི་ལས། བསམ་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་གྱིས་ཟིན་མི་ཟིན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན།
 སྦྱོང་ཉིད་ཙམ་ཉན་ཐོས་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་སུ་འགོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་
 དེས་ན་སྒྲོན་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཙན་གྱི་ཀུན་རྩོབ་བྱུང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དང་། ཆོགས་བསགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན།
 དེས་ན་དང་པོ་ཀུན་རྩོབ་བྱུང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་བདེན་གཉིས་བྱུང་
 འཇུག་གི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱངས། མཐར་དོན་དམ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་གི་གནད་ལ་སྦྱེལ་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཙིག་ཏུ་
 དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་བསམ་པ་བཟང་པོ་

ཆོད་མེད་རྣམ་བཞི་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས།
དེ་དགོས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟུར་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ཟུར་དང་
པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆུ་འབྲས་གཉིས་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེས་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟུར་གཉིས་པ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་པར་བྱ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩོགས་བྱང་ལ་དམིགས་
པའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་ཟུར་དང་པོའི་སྤྱིང་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཟུར་
གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩོགས་བྱང་ལ་འགོད་ཆུ་འདིའི་ཐད་ནས་སློབ་སྦྱོང་བས་ཀྱི་དབྱེ་བ།
རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། མཉན་པའམ་གྲུ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།
དཔེ་མེད་པ་རྩོལ་བྱུ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གསུམ། ས་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ནས།
མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད།
རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞིའི་
དབྱེ་བ་ཡོད། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐད། ཆོགས་
སྦྱོར་མཐོང་གསུམ་ལ་གོ་སྟོང་རྟོགས་གསུམ་སྦྱོར་རྒྱལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་ཕྱེས་ན་
མང་ངོ་། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཐད་ནས་ཀྱང་། ཀྱན་རྩོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ན། ཀྱན་རྩོབ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སློབ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདིའི་སྤྱིང་ནས་འཛོག་རྒྱ་དང་། དོན་དམ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་དབྱིངས་སུ་རུབ་སོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོས་
འཛིན་དགོས། ཀྱན་རྩོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་སློན་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྒྱལ་དམ་བཅའ་བ་འཇུག་
པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བེར་ན་ཐབས་ཤིག་རེད། ཐབས་ཕྱིན་

དུག་སྐྱེས་པའི་དེ་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོད་དགོས་པ་རེད། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྒྲོམ་སྒྲོབས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལའང་
དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་མོ་ལྟ་སྟོལ་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་
ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོད་སྟོལ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་
ནས་ཐོགས་མེད་སྐྱེས་མཆེད་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལྟར་རེད། རང་རེ་ལ་མཚོན་ན་ཆུ་བོ་
གཅིག་འབྲེས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྒྱན་དུ་འབྲེགས་ཀྱིན་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་རེད། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་ལེན་པའམ་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་ཀའི་སྒྲོམ་པ་ཆོ་
གས་ལེན་རྒྱུ་འདི་དགའ་མོ་ཞིག་མ་རེད། སེམས་བསྐྱེད་པ་སྐྱེས་པ་སེམས་སྐྱེས་པ་
དགའ་བས་ན་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཆོད་མེད་བཞི་ལ་སྒྲོ་འབྱོངས་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་
རིམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བྲལ་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་ན་གོ་རིམ་མ་ཞོར་བ་
ཡིན། སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཉམས་སོང་ན་མཁའ་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་པ་ཁ་ཤས་
ཞིག་དབུ་གཡོགས་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་མཚོན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁས་བྲལ་ཏེ་དེ་
ཉམས་སོང་དུས། དེ་ལེན་པའི་སྐྱབས་སུ་དགོངས་སུ་གསེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སད་
པར་བྱས་ཏེ་སྒྲོགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་སྒྲོབ་མར་བཅས་པ་ཆོགས་ཞིང་
ལ་རྒྱན་བྱངས་ཏེ་དཔང་པོར་བཞུགས་པས་མི་ཆོད། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
མགོན་དུ་གཉེར་ནས། ངས་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་ངེ་ལྟར་སྒྲོན་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ངེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བསྐྱེད། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ངེ་ལྟར་
གནས་ཡོད་ན་ངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དཔའ་ཁས་བྲལ། དུག་སོས་

འགམ་པས་མི་ཚད། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་སོགས་ཀྱིས་དགའ་བ་སྒྲོམས་ཟེར་ནས་རང་
གཞན་གཉིས་ཀས་དགའ་བ་བསྒྲོམས་པ་ཡིན་ན། ཚིག་བཤད་ནས་ཁ་ནང་གི་
རྒྱངས་པ་མ་ཡལ་སྒྲོན་ནས། བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་སེམས་མ་དགོས་བསྐྱང་བྱའི་རྣམ་
གྲངས་ཨེ་ཤེས་བལྟ་དགོས་སྒྲམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མེད་ན། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱིས་
ཐོག་མ་ནས་མ་རྒྱངས་ན་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་མེད་ཀྱང་ཉམས་པའི་ཉེས་པའང་མི་འབྱུང་
བ་དེ་འདྲ་རེད། ད་དྲུང་མདོ་སྤྲུགས་གང་ཐད་ནས་དེ་འདྲ་རྒྱུད་རྒྱུད་རེད་བསྟན་ན་
ཚོས་ལ་དབང་བཟུང་བའི་ཉེས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་རང་གིས་ཉོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་འདྲ་འདྲ་རེད།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེ་ལན་གང་ལ་ཐུག་ན། རང་དོན་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ངན་འདིའི་
ཁོང་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད། རང་དོན་བསྐྱབས་ནས་རང་དོན་འགྲུབ་ཡོད་ན་ཡང་
ལྷགས་གཅིག་རེད་མོད། རང་དོན་སྐྱབ་ས་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་མ་
འགྲུབ་པ་དེ་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་དང་ནི། གཞན་དོན་བསྐྱབས་ནས་རང་དོན་
ཞོར་འབྱུང་དུ་འགྲུབ་སོང་བ་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་
པར་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་ས་ནས་བྱུང་པར་རྒྱག་འགྲོ་བ་རེད།
བདག་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ། ངར་འཛིན་གྱི་འདྲེ་བགེགས། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་ཕུང་སྤི་འདིས་དེ་སྒྲོན་ཀྱང་ཕུང་བ་རེད། ད་དྲུང་ཡང་འདི་ལྟར་དུ་བསྐྱར་བཞག་
ན། འདིས་ཡག་པོ་ཞིག་མི་བྱེད། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདི་འཁོར་བ་དང་
ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རེད།
གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རེད་འདུག་པས་ན་རང་
དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་མི་སྒྲེ་བར་ཤོག སྒྲེས་པ་ཉམས་འགྲོ་བར་ཤོག གཞན་
གཅེས་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་མ་སྒྲེས་པ་སྒྲེས་པར་ཤོག སྒྲེས་པ་མི་ཉམས་པར་ཤོག དེ་

ལྟར་འཕྱར་བར་སྒྲ་དང་སྒྲ་མས་བྱིན་གྱིས་བསྒྲབ་དུ་གསོལ། བསམ་པའི་སྒྲིའི་
འཕེན་པ་དེ་ལྟར་ལྷགས་ཆེན་སྒོན་དུ་འགོ་བ་དང་བཅས། བགྲང་བའི་རིམ་པ་ལྟར་
དུ་བྱས་ན་བྱམས་དང་སྦྱིང་རྩེ་དགའ་བ་དང་བཏང་སྒྲོམས་བཞི་དེ། སྒྲོམ་པའི་
སྒྲ་བས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུམ་སྒྲ་བའི་དགོས་པས་མན་ངག་གི་ལུགས་ལ་བཏང་སྒྲོམས་ནས་
མགོ་འཛིན་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན། དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། བཏང་སྒྲོམས་ས་
གཞི་ལེགས་བཅལ་བར། །བྱམས་པ་ཡི་ནི་མེ་རྟོག་བཀྲམ། །སྦྱིང་རྩེའི་བྱི་མས་
རབ་བརྒྱན་ཅིང་། །དགའ་བའི་ཆར་བཟང་རྫོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་མ་ཟིན།
སྦྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་ཆད་མེད་རྣམ་བཞི་
མི་ཟེར་བར་ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཆངས་གནས་བཞི་འདི་ལྟ་
ཡུལ་དུ་སྒྲུམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྦྱིད་པ་འབྱུབ་པའི་ལས་ཙམ་ཞིག་རེད། ལུ་འུ་ཚོ་ལས་
དང་པོ་བའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་སྦྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཟིན་ཟེར་ན་དཀའ་བ་ཡིན་ཡང་། བྱམས་སོགས་བཞི་འདི་སྒྲོམ་དུས་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཆད་མེད་པ་ཞིག་ལ་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ཆད་མེད་པར་བསྒྲོམས་ན།
དེའི་འབྲས་བུའང་ཆད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ཆད་མེད་བཞི་ལ་སྒྲོ་སྦྱིང་བའི་
དོན་ཞིག་ཆང་འགོ་བ་རེད། སེམས་ཅན་བདེ་བ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་ལྷན་འདོད་
བྱམས་པ། ལྷག་བསྐལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་བྲལ་འདོད་སྦྱིང་རྩེ། ཆགས་
སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་འདོད་བཏང་སྒྲོམས། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་
དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་དམིགས་བཅས་ཀྱིས་སྒྲོམ་དུས་དམིགས་རྣམ་སྤྱད་དེ་
གོང་ནས་བཤད་པ་བཞིན་བསྒྲོམ་དགོས། དམིགས་མེད་རྟོགས་པ་མཆོག་ལྷན་

ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱད་པ་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་མེད་ཅིག་བྱར་
 རས་བཏགས་འདུག་མི་དགོས། མཉམ་བཞག་དེའི་ཕྱལ་རྗེས་ཐོབ་བྱམས་དང་
 སླིང་རྗེར་ཤར་བའང་དེ་རེད། གཞན་ལས་དང་པོ་བས་ཐུན་མཐར་སྦྱུ་མ་མི་ལས་
 སོགས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྦྱེས་པ་
 སྦྱེས་པའི་ཐབས་ཚད་མེད་རྣམ་བཞིས་སློབ་སྦྱོང་བ་དང་ནི། སྦྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་
 འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ན།
 མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེས་པ་དང་སྦྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་འཕེལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱས་པར་བྱས་ན་
 ཚད་མེད་བཞི་པོ། འབྲིང་ན་བྱམས་པ་དང་སླིང་རྗེ་གཉིས་ཀ། གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
 ན་སླིང་རྗེ་ཚད་མེད་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད་པས། ཆོག་གི་ཕ་བ་རྩྱུར་བསྐྱས་ན་སླིང་རྗེ་
 ཉག་མ་རེ་རེ་ཡིན་ཡང་བསྐྱོམ་རྒྱ་འདི་བས་ལྷག་གི་ཆོས་ཤིག་ལོ་བརྒྱར་བཅའ་ཀྱང་
 རྟེན་རྒྱ་མེད་པས་འདི་ལ་གཟབ་ནན་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སླིང་པོའི་ཡང་བཅུད་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
 ལ་བསམ་ན་ཡང་མིང་གནས་འགྱུར་ཏེ་ད་ལྟ་སོ་སྦྱེའི་སྐབས་ནའང་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རུ་འགྱུར། དོན་གནས་འགྱུར་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་
 གནས་སུ་གྱུར། ད་དུང་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕན་ཡོན་དག་ཕ་གང་བྱས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར། དེས་པའི་སྤྲིག་པ་བེལ་
 གྱིས་མཉན། མ་དེས་པའི་སྤྲིག་པ་སྤྲད་ཅིག་གིས་འཛོམས། ལས་ཉོན་ཀྱི་སྦྱིབ་
 པ་དུངས་ནས་འབྱེན། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་མཐར་འབྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་

ཁྱེད་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ནས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྲལ་བར་སྤྱད་བའི་
 ཆེད་དུ་སྒྲོན་འཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ན། དཔའ་ཆེན་བྱང་ཁྱེད་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་སྤྱོད་མཐའ་དག་གཞུང་དང་མན་དག་གི་རིམ་པ་ལས་ངེས་པར་
 བྱས་ཏེ་རང་རྒྱུད་བྱང་ཁྱེད་གྱི་སེམས་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་ཉག་གཅིག་
 རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་བཟང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་ལུས་ཏེ། ད་
 སྐབས་བབས་ཐོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞབས་དཀར་ཆོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་གྱི་
 གསུང་། ལྷན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྤྱོད་བྱངས་ཏིང་འཛིན་སྒྲོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་
 ཆར་འབྱེད་པའི་ལྷེ་ལྷ་མིག་འདི་ཉིད་ལ་འཆད་ཉན་བྲིད་སྤྱད་དང་བཅས་པར་འཇུག་
 བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། འདིའི་གཞུང་དོན་བྲིད་རིམ་བདུན་དུ་བྱས་པའི་ནང་
 ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དགུ་སྟུགས་སུ་གཏོང་ཚུལ། སྒོ་ཡུལ་རྒྱང་རིག་གི་གནད་
 གསུམ་གཟིར་ཚུལ། གནད་གསུམ་གྱིས་མངོན་སུམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རིག་པའི་ཕལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་དངོས་གཞིའི་དོ་སྤྱད་པ་དང་བཅས་
 པ་སོང་བའི་རྗེས་ཐོག་ནས་དེ་རིང་ཡང་བསྐྱར་དོ་སྤྱད་གྱི་སྒྲོར་རྣམས་བཤད་བྲིད་གྱི་
 ཚུལ་དུ་བསྐྱར་འདོན་ཞིག་བྱེད་ཆགས་བྱེད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན། དེ་ནས་སྤྱོད་མས་
 དོ་སྤྱོད་འདི་ལྟར་གདབ། །གསུངས་སའི་མཆོམས་ནས་རེད། གྱེ སྐལ་
 ལྷན་རིགས་གྱི་བུ་རྣམས་གསུངས་ས་ནས་མར་ཕྱག་དཔེ་ལ་གཟིགས་དང་།

གྱེ

སྐལ་ལྷན་རིགས་གྱི་བུ་རྣམས་ཚུར་ཉོན་དང་།

དེ་ཡང་འོ་སྒྲོལ་རྣམས་གྱི་ཙོཏྲ་ཡི།

གསང་བའི་སྐབས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱེ།

རྒྱལ་ས་དང་དབྱེར་མེད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད།
 འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡི།
 གཤོད་མའི་མཐོན་པོ་འོད་མི་འགྱུར་བ་ཞེས།
 ངོ་མོའི་ཆ་ནས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ།
 རང་བཞིན་ཆ་ནས་འགག་པ་མེད་པར་གསལ།
 རྒྱལ་ས་རྗེའི་ཕུལ་ལས་སྤྱད་པའི་ཤེས་སྤྱ།
 དབྱེར་མེད་ནང་གསལ་བྱུང་ནང་མར་མེ་ལྟར།
 གསལ་བའི་འོད་གདངས་ཀ་ཏི་ཤེལ་སྤྱགས་གྱི།
 འོད་ཅུའི་ནང་བརྒྱད་རྒྱུད་ཞགས་རྩའི་སྒྲོན་མ།
 མིག་གཉིས་སྒྲོ་རུ་འཕྲོན་ནས་ནམ་མཁའ་ལ།
 འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ནི།
 དབྱིངས་ནི་ནམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འོ་སྒྲོལ་ལམ་རང་རེ་ཚོ་གསུངས་ས་དེ། སུ་ལ་
 གསུངས་ན་ལམ་ཞུགས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྗེ་གས་ཆེན་བསྟན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པ་
 ཞིག་ལ་སྤྱིར་བཏང་གིས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན་རང་རེ་གསུངས་རྒྱ་དེ་རང་
 དང་རོགས་ལ་གོ་ན། གཅིག་ངོ་གཅིག་གིས་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་པོ་ཁ་
 ཤས་ལུས་རྟེན་འདིར་ཞུགས་ནས་མིང་གིས་འཛིན་སའི་ང་ཟེར་བ་ཞིག་དང་།
 ཐད་ན་ཡོད་པའི་ཁྱོད་ཟེར་བ་ཞིག་དང་། ཁོང་ཚོ་ཟེར་བ་ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ན།
 རང་རེ་འདི་ལར་གང་ནས་ངེ་ལྟར་འོང་བ་ཡིན་པའི་སྒྲོར་ལ་མ་གཞི་བསམ་སྟོ་ཞིག་
 འཁོར་མ་ཁྱོད་བ་ཡིན་ན། དེའི་བསམ་སྟོ་ཞིག་མ་འཁོར་ཐབས་མེད་ཡིན་པ་རེད།

གཞི་ལས་གཞི་སྒྲིལ་ཤར་བའི་གནས་སྐབས་ན་རང་ངོ་མ་ཤེས་པས་དེ་དུས་འབྲུལ་བ་
རེད། ད་འབྲུལ་བ་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ནས་སྒྲིལ་མི་འབྲུལ་བའི་བཙན་ས་འཛིན་དགོས་པ་
རེད་བསམ་པ་ཅིས་དང་། དེའི་གོ་བ་འདྲ་ཞིག་སྒྲིལ་གི་ཡོད་བཞིན་པ་དེའི་སྐྱེད་
དུ། ཇི་ལྟར་འབྲུལ་ནས་ལུས་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན། འབྲུལ་ལུགས་ངན་པ་ཁམས་
གསུམ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུངས་སོང་བ་རེད་དེ།
འབྲུལ་ནའང་གཞི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་སྐྱེད་གསུམ་འདྲུ་འབྲུལ་མེད་པ་སྐྱེད་གསུམ་འབྲུལ་མེད་
ཀྱིས་ངས་རྒྱུ་སྒྲིལ་དབུས་ན་བཞུགས་རྒྱུ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ། དེའི་གནས་ལུགས་
རྒྱུ་མཚན་ངས་རྒྱུ་དེ་གཞན་ཀྱང་ཆེའོ་སྒྲིལ་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་གཞི་ཀ་
དག་རྒྱུར་མ་ཆད། ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བ་འཁོར་འདས་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཀྱང་
འཁོར་འདས་གང་དུ་འང་སྒྲིལ་དུ་རུང་བ། གཞི་དེ་ལ་སྐྱེའོ་དེ་རིག་པ་གསུམ་ཡེ་ནས་
གྲུབ་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན་ཉི་ལ་ལ་མར་གྱིས་གཞི་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། གཞི་དེ་
ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྒྲིལ་དབུས་ན་ཉི་ཚན་གྱིས་སྐྱེ་ཉག་སྐྱེལ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པ་
གཡོས་ཏེ་གདངས་སྐྱེ་རུ་འཆར་བའི་སྐབས་དེར། རང་བཞིན་གྱི་དབང་ཚོན་གྱིས་མེ་
ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་རང་བྱུང་དུ་ངོ་ཤེས་པ་བཞིན་རྒྱུན་གྱིས་གྲོལ་བ་སྐྱེད་ཅིག་
ལ་ཐོབ་པ་རེད། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྐྱེད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་བྱེད་ཅིང་སྐྱེད་
ཅིག་གཅིག་གིས་གྲོལ་སོང་ནི་རེད། དེ་ཇི་ལྟར་གྲོལ་བ་ཡིན་ན། རྒྱུའི་རྒྱུན་
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། བདག་པོའི་རྒྱུན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས། དམིགས་
རྒྱུན་རང་གི་ཤེས་པ་དང་། དེ་དག་དུས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཏེ། དེ་དག་
གིས་སྐྱེད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་སངས་རྒྱུས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་
རྒྱལ་བོས་རང་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་ནས་སྐྱེད་དང་དབྱིངས་རིག་གཞན་དུ་མ་ཐོང་སྟེ།

སྤྱེལ་ས་ལུས་སུ་འབྱུལ། དབྱིངས་ལས་ཡུལ་དུ་འབྱུལ། རིག་པ་སེམས་སུ་
འབྱུལ། དེ་ཡང་རྒྱའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་གསུམ་འདུས་པ་དང་། གཞན་དུ་ཤེས་པ་
བདག་པོའི་རྒྱུ། འབྱུལ་སྤང་དུ་མར་ཤར་བ་དམིགས་པའི་རྒྱུ། དེ་དག་དུས་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཏེ་རྒྱུ་བཞིས་དེ་ལྟར་དུ་འབྱུལ། དེ་ལྟར་འབྱུལ་བ་ཙམ་
མ་ཚད། དེ་དང་མཉམ་དུ་བདུད་བཞིའང་བྱུང་བ་རེད། ལྷའི་བྱའི་བདུད་དང་།
ཡུང་པོའི་བདུད། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་
བཞིའོ། །རང་སྤང་དུ་མ་ཤེས་པ་ལྷའི་བྱའི་བདུད། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོར་
གྲུབ་སྟེ་ལུས་སྤངས་པ་དེ་ཡུང་པོའི་བདུད། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོར་ཉོན་མོངས་
ཡོད་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདུད། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོར་སྐྱེ་གི་ཡོད་པས་འཆི་བདག་
གི་བདུད་དང་བཅས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་གཞི་ལས་གཞི་སྤང་ཤར་
ཡང་། གཞི་ལས་སྤང་ཅིག་ཀྱང་མ་གཡོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞི་འདི་ལའང་
སྤྱོད་དེ་རིག་པ་གསུམ་ཚང་ཞིང་གནས་པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་དེ་རིག་པ་
གསུམ་རང་ངོ་ཤེས་པས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་སུ་ཡར་གྲོལ། མ་ཤེས་པས་ལུས་ངག་
ཡིད་དུ་འབྱུལ་དང་འབྱུལ་བཞིན་པ་ཡིན། འབྱུང་འབྱུར་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས།
རྒྱུ་མ་རིག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུ་བཞིའི་དམིགས་པ་མ་དག་པའི་ཆ་ལས་སྤང་བ་ལ་ཤེས་
པ་གཟུང་འཛིན་དུ་འབྱུལ་ནས་འོད་ལྔ་འབྱུང་བ་ལྔ་དུ་འབྱུལ། འབྱུལ་སྤང་ཇེ་
རགས་སུ་སོང་སྟེ་ལུས་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་རང་སའི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ལུས་
འདི་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ས་ལས་ཤ་གྲུབ། རྩ་ལས་ཁྲག་གྲུབ། མེ་ལས་
བོད་གྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་རྩུང་ལས་དབུགས་ཉིད་དངོས་སུ་གྲུབ་སྟེ་ཉོན་མོངས་དང་
རྣམ་རྟོག་ཀྱང་དེ་ལ་དེར་བརྟེན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་དུ་དོན་དམ་པའི་

འབྱུང་བ་བཞིས་སྒྲོན་མ་རྣམས་བཞི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། སྒྲོན་མ་རྣམས་བཞི་དེས་འོད་སྒྲུ་
 ཐིག་ལེ་རིག་པ་རྣམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུད་ཞགས་ཀྱི་སྒྲོན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་
 བ་མཐོང་། ཐིག་ལེ་སྒྲོན་གྱིས་ཉམས་གོང་འཕེལ། དབྱིངས་རྣམས་དག་གི་
 སྒྲོན་མས་རིག་པ་ཆོད་པེབས། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མས་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་
 སྒྲུང་བ་མཐོང་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ལུས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཅ་རྒྱུང་
 ཐིག་ལེ་སྒྲུ། གནས་པ་ཅ། གཡོ་བ་རྒྱུང་། བཀོད་པ་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
 བཅས་གནས་པ་ཡིན། ཅ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་བྱ་བ་དེ་མང་དུ་ཅ་གནས་སོ་སོར་
 འབྲེལ་བ་ནས་ཅའི་གཙོ་བོ་དབྱུང་རྒྱུ་རོ་གསུམ་དེ་ལུས་གྱི་དབྱུས་ན་ཀ་བའི་ཚུལ་དུ་
 ཆགས། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ། དེ་བཞིན་དུ་ཐིག་ལེའི་
 དབྱེ་བ་མང་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེ། རོན་དམ་འོད་གྱི་ཐིག་ལེ།
 གཞི་གནས་ལེ་ཤེས་གྱི་ཐིག་ལེ། དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ཐོག་ནས། ཅོཌ་རྒྱུ་དུ་
 སྒྲིན། ཅ་རྣམས་སུ་ཐིག་ལེར་སྒྲིན། མིག་ཏུ་སྒྲོན་མ་བཞིར་སྒྲིན། འབྲས་བུ་
 དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་ཅོཌ་
 རིན་པོ་ཆེ་གསང་བའི་སྤྱབས་ན་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་
 རིག་པ་ལེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངེ་ལྟར་བཞུགས་ན།
 སྒྲུ་ཐལ་འབྱུར་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཅོཌ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་ན། །ངོ་བོ་ཀ་
 རས་དག་པའི་ཆ། སྒྲོང་གསལ་འདུས་པ་སྒྲུ་ཡི་གདངས། །ཞལ་ཐུག་རྫོགས་
 པ་བུམ་སྒྲུའི་ཚུལ། །ལྷན་གྲུབ་འོད་གྱི་གོང་བུར་གནས། །ཐུགས་རྗེ་ཁ་དོག་སོ་
 སོར་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། རོ་བོ་སྒྲུར་གནས་པ་བུམ་པའི་སྒྲུ་ལྟ་
 བུ། རང་བཞིན་འོད་དུ་གནས་པ་བུམ་ནང་གི་མར་མེ་ལྟ་བུ། ཐུགས་རྗེ་འོད་ཟེར་

དུ་གནས་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དེ་ཚོར་དཔེར་བཞག་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་
ལྟར་གནས་པའི་སྟོང་གསལ་འགགས་མེད་སྐྱེད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷན་
གྲུབ་ལ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་གདོད་ནས་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་གདོད་མའི་མགོན་པོ་འམ་
ཐོག་མའི་མགོན་པོ་འོད་མི་འགྱུར་བ། རོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་
འགགས་མེད་དུ་གསལ་བ་ནང་གསལ་བུམ་པའི་སྐྱར་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་
གསུངས་པ་རེད། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མིན་གྱི་ཆོས་སྐད་ལ་གཞོན་ལུ་བུམ་སྐྱ་
གསུངས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན། གཞོན་ལུ་བུམ་སྐྱ་གསུངས་རྒྱ་དེ་ནི་སྐྱེ་འཆི་བགྲས་གྲུད་
དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་གཞོན་ལུ་དང་། སྤྱི་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཛོན་ཡང་གཏིང་
གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ནང་གསལ་སྤྱ་བའི་ཡེ་ཤེས། འདིའི་སྤྱ་བ་ཟེར་བ་དེ་
ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔོག་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ནང་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ལ་དོན་དམ་ཆོས་གྱི་སྐྱུའི་ཐ་སྟངས་སྐྱར་ཏེ་བུམ་སྐྱ་ཞེས་གསུངས་པའོ། ཅི་ཏྲ་སྟིང་གི་
དབུས་ན་སྐྱ་ལུ་གནས་ན། དེའི་གདངས་དེ་འགྱུ་བྱེད་རྩའི་གཞལ་ཡས་དང་།
དུང་ཁང་སྒྲུའི་གཞལ་ཡས། ལྷ་བྱེད་མིག་གི་གཞལ་ཡས་སོགས་སུ་བཞུགས་
པའོ། །སྟོང་པ་རང་གྲོལ་དང་འོད་རྩ་ལུ་གསུངས་རྒྱ་དེ་ཡེ་ཤེས་ལུ་དང་སྐྱར་ནས་
གསུངས་པ་རེད། སྟོན་མ་བཞི་དང་སྐྱར་ཡོང་དུས་སྟིང་ཁ་ནས་ཨ་མ་རྩུ་ཁྱིར་
བརྒྱད་དེ་སྐལ་ཆོགས་ནས་མགྲིན་པའི་ཕྱེ་འཁྱུང་གཡས་དང་། དུང་ཁང་ནས་རྒྱང་
ཞགས་ལ་བརྒྱད་པའི་འོད་རྩ་དྲངས་བ་ལས་སྟོན་མ་བཞིའི་རང་གདངས་ནམ་མཁམ་
འཆར་བ་ཡིན། རྩ་ཀ་ཏི་ཤེལ་བྲག་བརྒྱད་ནས་འོད་རྩ་དྲངས་པ་མིག་གི་དབང་རྟེན་
དུ་བྲག་པ་དེས། རྒྱང་རིང་གི་སྤང་ཆ་འཛིན་པ་ལ་རྒྱང་ཞགས་དང་། འདི་ནས་
ཡེ་ཤེས་སྤང་བའི་སྟོར་གྱུར་བ་སྟོ་རྒྱང་ཞགས་རྩ་ཡི་སྟོན་མ། གོང་ནས་དབྱེ་བ་བྱེ་

སྤྱིང་བ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་ལ་གོ་དགོས་པ་སྤྱིང་ཡང་བཤད་པ་
ལྟར་རེད། རྒྱུད་ཞགས་ཀྱི་ཡི་སྒྲིལ་མས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གཞིའི་དབྱིངས་རང་གི་སྤྱིང་ག་ན་
འོད་ལྷན་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་གནས་པ་དེ། ལམ་གྱི་དབྱིངས་མིག་གི་འོད་ཅེས་རང་འོད་ལ་
སྤྱིང་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ལ་སྤྱིང་བའི་དབྱིངས་མཐིང་ག་ཁྱེད་ཆེན་ལྷན་འོད་ཀྱི་བྱ་བར་
གནས་པ་དེ་རྣམ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲིལ་མ་རེད། ཅེས་གསུངས་ནི་རེད། དེ་ཡི་
ནང་དུ་དཔེར་ན་གོ་མོག་གི་འཇམ་ངས་འདི་ལ་གོ་མོ་ཡི་ཞེས་ཀྱང་འབྲིལ་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས་
དེ་ལྟར་འདོན།

ཀྱེད་པོ་ལྟ་བུ་མ་པོ་སྒྲིལ་བཟང་།
མ་བྱའི་མཛོད་སྒྲིལ་ཁ་དོག་ལྷན་གྱི།
ཐིག་ལེ་རྒྱུ་པོ་ཐིག་ལྷན་བཅས་པ་འཆར།
དེ་ཉིད་ཐིག་ལེ་སྤྱིང་པའི་སྒྲིལ་མ་ཡིན།
དབྱིངས་དང་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་རྒྱུ་ལ།
མཛོད་པ་བཏབ་འདྲ་མེད་ཀྱི་ཆུན་པོ་དང་།
ལྷན་གྱི་བྱ་བ་ལྷན་ཐིག་ལྷན་པ་ལོགས།
ཁ་དོག་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་ཆར་འབབ་བཞིན་འཆར།
དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ལྷན་གྱི་ཅེས་བྱ་ཡིན།
སྤྱིང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དེ་སྤྱིང་སྒྲིལ་ཐིག་ཏུ།
འོད་གསལ་སྤྱི་ལ་དེ་ཉིད་ལྷན་གྱི་ཅེས།
སྤྱི་སྤྱི་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན།
དེ་དག་རྣམས་ལ་མ་ཡེངས་བལྟས་པའི་ཆོ།

ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི།
ཤེས་པ་གསལ་སྟོང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ།
ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ན། རྣམ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོན་མའི་ནང་དབྱིངས་ཀྱི་གདངས་ཕྱི་རུ་
ཤར་བའི་སྒྲུང་བ་དེའི་རྗེས་ལ་དེ་ཉིད་མཆེད་པའམ་དེའི་གཞི་དེ་ལ་ཀ་དག་གི་རང་སྒྲུང་
སུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་གིས་གསལ་བ་ཐིག་ལེ་རྒྱུ་པོ་ཐིག་ཕན་དང་བཅས་པ་རྒྱ་
འབྱོལ་གྱི་ནང་དུ་རྩོམ་པའི་རིམ་ལྗོངས་བྱུང་མ། ཡང་ན་མ་བྱའི་སྟོན་མ་དོངས་ལྟ་
བྱའི་ཁ་དོག་ལྟ་ལྟ་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་
ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྟོན་མ་ཡིན། དབྱིངས་ཀྱི་སྟོན་མ་དང་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྟོན་མ་
སོགས་ཀྱི་གཞི་དེ་རུའམ་དེའི་ནང་ན་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེར་བརྟེན་པའི་གྲོལ་རྟགས་དང་ལྷན་
པའི་རྟ་རྒྱུང་མཐུད་པ་བརྒྱབ་འདྲའི་འབྲེགས་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ། རྒྱུང་གི་
འབྲེགས་ཀྱིས་གཡོ་འགྲུལ་ཅན། མེ་རྟོག་གི་རྒྱུན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་གཞན་དང་
ཡང་འདྲ་ཚོག་པ་དེ་རིག་གདངས་རྩི་རྩི་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཡིན། ཁ་དོག་སྟོན་པོའམ་ནག་
སྟོན་ཅན་དེ་འདྲ་མང་པོ་སྒྲུང་ཆར་བབས་པ་བཞིན་དུ་འདྲ་འཆར་གསུངས་སོ། །དེ་
ཡང་གང་ཟག་ཉམས་ལེན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དང་པོའི་འཆར་སྒྲུང་ལ་ཕར་ཆེར་འདྲ་བ་
ཡིན། ཡང་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་གྱི་ཡི་གེའི་ན་རོ་ལྟ་བུ་ནས་འཆར་ས་ཡང་ཡོད།
ཡང་མིག་དང་ཤའི་མདངས་འཕྲད་པའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཆར་རྒྱུའང་ཡོད་ཚུལ་
གསུངས། ལུག་རྒྱུད་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབྱིངས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ལ་ལུག་
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུས་བསྟན་པའང་། རྒྱུད་དོན་གྲོང་ཆེན་པས་བཀྲལ་བའི་གསུང་གི་ནང་དུ་
ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་ཐིག་ལེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་

ཡིན་ནོ། །རྩི་ལུ་གུ་རྒྱུད་དེ་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་གདངས་ཡིན།
 དེ་མིན་ཡང་འདྲིའི་ཕྱི་རུ་ཤར་བའི་འཆར་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་པོ་ནང་དབྱིངས་དང་རིག་པའི་
 གདངས་ཡིན་དགོས། ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་གྲངས་མང་བས། །ཞེས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་
 ཞིག་བྲངས་ནས། དངོས་འོད་ཅུང་གདངས་དང་ཆ་ཤས་ཐིག་ལེ་དང་བཅས་པ།
 འོད་ལུ་ཐམས་ཅད་པོ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་བཤད་ཡོད་ཅེས་གོང་དུ་གསུངས་ས་དེ། ཚིག་
 དོན་མཛོད་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་ངོ་བོ་དེ་ངེ་ལྟ་
 བུ་ཞིག་ཡིན་ན། ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ། སྟོང་གསལ་
 འགག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་གི་རྩ་ལ་སྒྲུབ་གསུམ་རིག་པའི་རང་དུ་ཐིམ་སོང་
 བས་རིག་པ་ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞི་ལ་རྫོགས་པ། རིག་
 པའི་དབྱིངས་གདོད་ནས་རང་རྩ་ལ་སྒྲུབ་གསུམ་དུ་ཤར་བས་དོན་བྱེད་པ། གཉུག་
 མའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་བཅོས་བསྐྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། སྦྱིར་ཤེས་
 རབ་ལ་དབྱེན་འབྱེད་སྒྲུབ་སྒྲོལ་བསྐྱོད་ལ་སོགས་པ་རེད། དེ་ཡང་འབྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ། རིག་དང་མ་རིག་ཉོན་མོངས་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་འབྱེད་པ་སོགས་དང་།
 སྒྲུབ་ཅེས་པས་རྣམ་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འབྱུང་ལུ་འོད་ལུ་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་།
 སྒྲུབ་ལུ་རིག་པའི་རང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ནི། བསྐྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་
 པས་སྒྲུབ་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད། འོད་ལུ་འཛིན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་
 རྒྱ་སོགས་དང་། སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་ནི། མ་རིག་རིག་པའི་སྟོང་དུ་
 སྒྲོལ། །ཤེས་རབ་རྟོག་མེད་རང་དུ་སྒྲོལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །འདྲིའི་སྒྲོན་མ་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་བཤད་དུས།
 འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྩ་ལ་འདོན་གྱིས་སྒྲུབ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲུབ་གསུམ་དང་སྒྲེལ་ཏེ་གཞི་

གནས་རང་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་སྤྲང་བ་གཅེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་
བའང་ཡོད་ཚུལ་ཆོས་ཁྲིད་སྡོན་མའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་འདི་
ནས་བཤད་པའི་འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅུལ་འདོན་གྱིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་གསུམ་དང་
སྤྱོད་ཏེ་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ། སྤྱོད་ལ། ཡེ་
ཤེས་ལ། རིགས་ལྡེལ་སོགས་པ་ལྡེལ་ཚན་བདུན་གྱི་དོ་བོར་བཞུགས་པའི་དོ་སྤྱོད་ཀྱི་
ནང་ནས།

ཁ་། གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་དོ་སྤྱོད་ཚུལ་བརྒྱད་བསྟན་པ།

དེ་ལ་བརྒྱད་ལས།

༡། དང་པོ་སྤྱོད་ལྡེལ་དོ་སྤྱོད་བསྟན་པ།

ཨེམ་ཏོ།

དང་པོ་སྤྱོད་ལྡེལ་དོ་སྤྱོད་རིམ་པ་ནི།

ཞེས་མཚམས་སྤྱར་ཏེ།

འོད་གསལ་སྤྲང་བ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི།

ཞེས་མདོར་བསྟན་ཏེ་དེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

སྤྱོད་ལྡེལ་མཚན་ཏེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད།

འོད་གསལ་ཆེན་པོར་གསལ་བས་རྣམ་སྤྲང་སྤྱོད།

འཕྲོ་འགྲུང་མེད་པས་མི་བསྐྱོད་རྩི་རྩི་སྒྲུ།
 དེ་ཉིད་འཕེལ་དང་བཅས་པ་རིན་འབྱུང་སྒྲུ།
 འོད་གསལ་མཐའ་དབུས་མེད་པས་སྒྲུང་མཐའི་སྒྲུ།
 འོད་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་ཤར་བས་དོན་གྲུབ་སྒྲུ།
 རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བའོ།
 དེ་ཉིད་གཟུང་འཛིན་ཞེན་པས་མི་བཅིངས་པར།
 གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལམ།
 རིགས་ལྷའི་སྒྲུ་རྣམས་མཐོང་དུས་འབྲས་བུའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་དེ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷའི་ནང་གི་སྒྲུའི་རིགས་
 རེད། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་ཡེ་གདངས་ལྷན་
 གྲུབ་ཏུ་རྣམ་པར་སྒྲུང་བར་མཛད་པ། སྒྲུ་མཚན་དཔེ་འོད་དུ་འབར་ཞིང་གསལ་བའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཐུགས་ཀྱི་
 རིགས་ཡིན། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྩི་རྩི་ལྷར་གཞན་གྱིས་མི་བསྐྱོད་ཅིང་འཕྲོ་འགྲུང་
 མེད་པ་ཞིག་ཡིན། རིག་པའི་ངོ་བོའི་ལྷོག་ཆ་ནས་འཕྲོ་འགྲུང་དང་བྲལ་བ་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲི་དང་ལས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་མི་བསྐྱོད་རྩི་རྩི་
 སྒྲུ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཡིན། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 འོད་གསལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་དང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་འོད་
 གསལ་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འཕེལ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ལྷ་
 བུ་ཡིན་པས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི་སྒྲུ། སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་གསུང་གི་རིགས་
 ཡིན་ན། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆའི་འོད་སྒྲུང་དེ་མཐའ་ཡས་ཆད་

མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ནི། དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཚད་མེད་པའི་སྒྲུབ་གཞིར་ཡང་གྱུར་པས་ན་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྒྱུར་བཞེངས་པ་ཡིན། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཐིན་ལས་ཀྱི་རིགས་ཡིན། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་འབད་ཅིང་རྩོལ་བ་མེད་པར་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སམ་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་རྩོགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན། འོད་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབར་བས་དེས་དོན་མཚོན་པ་དང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའང་འདི་ལ་ཚང་། དེས་ན་རིག་པ་གཅིག་གི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་འདིས་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ཞལ་རང་ལ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་དེ་རིང་རང་ངོ་ཤེས་ཏེ་དུས་གཅིག་ལ་མངལ་བ་ཡིན། གཞི་སྒྱུ་གསུམ་ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད། ལམ་གཟུང་འཛིན་ཞེན་མེད་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་དུ་བསྒྲོམས་པས། འབྲས་བུ་རིགས་ལྷ་རང་ལ་ཡོད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བར་བསྟན་པ་རེད། དེས་དང་པོ་སྒྲུ་ལྷའི་ངོ་སྟོད་སོང་ནས།

༡། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་ངོ་སྟོད་བསྟན་པ།

དེ་ནས་གཉིས་པ།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་ངོ་སྟོད་ནི།

ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་ནས།

འོད་གསལ་དེ་ཉིད་དྲི་མ་དང་བལ་ཞིང་།

སྒྲུ་རྣམས་ཀུན་གྱི་འཆར་གཞི་བྱེད་པས་ན།

མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ།

གང་དུ་འདྲེན་མེད་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ།
 སོ་སོར་འཆར་བས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སོ།
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སོ།
 དེ་རྣམས་གཞི་མེད་ཡེ་སྟོང་ཅུ་བ་དང་།
 བྲལ་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ།
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ལི་རང་བཞིན་དུ།
 ཡེ་ནས་འདྲེན་མེད་པར་བཞུགས་པའོ།
 དེ་ཡི་རང་ལ་ས་ལེར་བསྐྱོན་པ་ལམ།
 སྟོང་ཉིད་འོད་དུ་གསལ་བ་འབྲས་བུའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིག་གང་དུ་འདྲེན་མེད་པའི་མཚན་མཛུགས་ལ་དངོས་
 སུ་མཐོང་རྒྱུ་འདིའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ལི་རྣམས་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། འོད་
 གསལ་དེ་ཉིད་ཡེ་ནས་བྱི་མ་ཀུན་བྲལ། སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་རང་གི་གཟུགས་
 བརྒྱན་གསལ་ཞིང་འཆར་གཞི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། རིག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཟང་ངན་དུ་འགྲོར་མེད་ཅིང་ཆེ་ཆུང་ཡངས་དོག་མེད་པ་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུའི་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་བརྟེན་བཞུགས་པ་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། རིག་
 པའི་རང་ངོར་སྐྱོ་ཆོགས་སྐྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མ་འདྲེས་ཤིང་སོ་
 སོའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གསལ་བ་དང་ནི་གཏིང་གསལ་གཟུགས་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་
 པའི་འོད་ལྡེའི་ཁ་དོག་སོ་སོར་གསལ་བ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། རིག་པ་རང་
 གྲོལ་མ་བཅོལ་བར་བྱ་བ་རྟོགས་པས་ན་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས། རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་
 སྟོང་ཅུ་བལ་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་

ཡིན། གཞི་རིག་པ་ལྲ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས་པ་
 ཉིད། ལམ་དེ་ཡི་རང་ལ་མ་འདྲེས་ཟག་མེད་དུ་ས་ལེར་བསྒྲོམས་པས་འབྲས་བུ་
 སྟོང་གཞི་འོད་གསལ་ཆོས་ཉིད་དུ་དག་པའི་གཞི་འབྲས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པ་
 རེད། དེས་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྲ་ཡི་དོ་སྟོད་སོང་ནས།

༣༽ གསུམ་པ་རིགས་ལྡེའི་དོ་སྟོད་རིམ་པ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་རིགས་ལྡེའི་དོ་སྟོད་རིམ་པ་ནི།

ཞེས་མཛམས་སྤྱར་ཏེ།

འོད་གསལ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྣམས།

གསལ་གསལ་ལམ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་རིགས།

འོད་གསལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་དོ་རྗེའི་རིགས།

ཡོན་ཏན་དུ་མ་འབྱུང་བས་རིན་ཆེན་རིགས།

སྤང་བ་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་རྒྱའི་རིགས།

དེ་ལ་གོམས་ན་ལྷག་མེད་འགྲུབ་པས་ན།

ལས་ཀྱི་རིགས་ཏེ་ཕྱ་ལེར་བསྒྲོམ་པ་ལམ།

མཐར་ཕྱིན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འབྲས་བུའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདས་དང་མ་བྱོན་ད་ལྟའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཉིད། ཇི་བཞིན་དེ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པས་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་
 གསལ་གསལ་སམ་གསལ་གསལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་རིགས། དོ་རྗེ་

མི་འགྱུར་མི་ཤིགས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་མཚན་རྟགས་ཡིན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་
 འཕོ་འགྱུར་བྲལ་བ་གཉེན་མའི་གཤིས་ལུགས་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་རྩི་རྩི་རིགས་།
 ཡང་རིག་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་ཡིན། མི་ཟད་གསང་བའི་མཛོད་ཆེན་ཡོན་ཏན་
 མང་པོའི་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་གཏེར་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་རིན་ཆེན་གྱི་
 རིགས་། འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་ཤིང་སྐྱོན་ཆོགས་སྤང་
 བར་ཤར་ཡང་བྱི་བྲལ་སྐྱོན་གྱིས་གོས་པ་མེད་པ་མ་ཆགས་པ་སྤྲེའི་རིགས་། རིག་པ་
 སྤྲོན་ལས་ལྷན་གྲུབ་ཡིན་པས་དོན་གཉིས་ངང་གིས་རྩོགས་པ་བྱ་བྲལ་ལས་ཀྱི་རིགས་
 ཏེ་རིགས་ལྷ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའང་འདི་ལ་ཆང་ཞིང་།
 གཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་གྱིས་མ་འདྲེས་དབྱེར་མེད་དུ་ཕྱ་ལེར་བསྐྱོམས་ན་འབྲས་བུ་
 མཐར་ཕྱིན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རང་འབྲས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བརྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྦྱིར་ན་འཁོར་འདས་སྤང་སྤོང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པ་གཅིག་གི་ངོ་
 བོར་ཆང་བ་ཡིན། གཞི་རིག་པ་ལ་མ་ཆང་ན་ཉེར་ལེན་ལུས་སེམས་ལ་ཆང་བ་མི་
 འཐད་ཅིང་། དེའི་ཉེར་ལེན་དེ་ལུས་སེམས་ལ་མི་ཆང་ན། སེམས་ལ་སྤང་བའི་
 སྤྱི་ཡུལ་ལ་ཆང་དོན་མེད་དོ། །དེ་མེད་པའི་དཔེ། མོ་གཤམ་ལ་བུ་ཞིག་དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཡོད་མ་སྤྱིང་ན། དེའི་བཞིན་རས་འདི་རེད་ཅེས་ཡོད་དོན་མེད་པ་དང་།
 མོ་གཤམ་བུའི་བཞིན་རས་འདི་རེད་ཅེས་ཟེར་རྒྱ་མེད་པ་དེ་མེ་ལོང་ལ་འདི་ལྟར་འཆར་
 འདུག་ཅེས་དེ་བས་ཀྱང་བརྩོན་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་བ་ལ་སྤང་རྒྱ་
 འདི་ལུས་སེམས་ལ་ཆང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལ་ཆང་
 བའང་རིག་པ་ལ་ཆང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དཔེ་བཞག་སྟེ།
 ལྷས་སྐྱིན་ལ་མགོ་ཡོད་པའི་སྐྱབས་གྱིས་ངོ་ཡོད། དེ་ཡོད་པས་ངོའི་གཟུགས་

བརྟན་མེ་ལོང་ལ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རིག་པ་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ནས་རྫོགས།
སྐྱ་གསུམ་རིག་པའི་ངང་ལ་འཁོར་འདས་སྒྲུང་སྤྲིད་གྱི་ཆོས་མ་རྫོགས་པ་ཞིག་མེད།
དེའི་ཕྱིར་ན་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་ཅིར་སྒྲུང་འབྱུང་བའི་དབྱིངས་ཡོན་
ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་སྟོང་གསལ་འགགས་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཡེ་ནས་ཡིན། ད་ལྟ་ཡིན།
མ་འོངས་འབྱུང་འགྱུར་ལ་འགྱུར་བ་མེད། ལྷ་མས་རིག་ཏེ་སྤྲད་པས་གསར་ཏུ་
ཤེས་ཤེས་འདྲ་བོ་དེ་གསར་ཏུ་ཤེས་པ་དང་རྟེན་པ་ཞིག་ཅི་ཡང་མིན། རིག་པ་འགྱུར་
མེད་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་པོ་གཞི་ལས་གཞི་སྒྲུང་དུ་ཤར་དུས་ནས་འཁོར་བར་
འབྱུལ་བ་ཡིན་ཡང་རིག་པ་ཇི་ངན་དུ་སོང་མེད། ཐབས་དང་ལྷན་པས་རྫོགས་དེ།
དེ་ལ་གོམས་པས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཡང་རིག་པ་ཇི་བཟང་དུ་སོང་མེད།
སློམ་དུས་གྱི་རིག་པ་དང་མ་བསློམ་པའི་དུས་གྱི་རིག་པ་གཉིས་ཀའང་བྱུང་མེད།
དེ་བཞིན་དུ། དུས་ནམ་དང་ནམ། སྐབས་གང་དང་གང་གི་ཆོ་ཡང་རིག་པ་ལ་
བཟང་ངན་དང་འཕོ་འགྱུར་འགོ་རྒྱུ་མེད། འོན་ཀྱང་སྒྲུང་རྒྱལ་ལ་བདེ་སྤྱད་ཡོད་པ་
གཉིས་སྒྲུང་འབྱུལ་བའི་ངོ་ཁར་སྒྲུང་བ་ཡིན། མི་ལམ་མ་གཉིད་པའི་སྟོན་དུ་
མེད་ལ་གཉིད་སད་དུས་ན་ཡང་མེད་ཀྱང་གཉིད་གྱི་ཆོ་ཁོར་གི་ངོ་སྐལ་ཡོད་པར་
བདེན་པ་འདྲ་བོར་སྒྲུང་བའི་སྤྱབས་གྱིས། ལམ་བསློམ་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་
དགོས་པས་ན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་སློབ་སྦྱོར་ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་
བྱའི་ཐེག་པའི་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་བསྟན་ཡོད་པ་དག་ལ་ཞུགས་དགོས། འདི་ནས་
འོད་གསལ་སློན་མ་བཞིའི་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གདངས་ཕྱི་རུ་
འཆར་འཆར་འདྲ་བོ་དེ། རྫོངས་པའི་ངོ་ཁར་ལམ་ལ་བགྱི་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་
ཅོམ་མ་གཏོགས། འོན་དུ་ནང་གི་མཐོང་བ་རྣམ་དག་དམིགས་པ་དག་པའི་འོད་

ལྷའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་རྟོགས་པ་ཆེ། །གོ་
བའི་ཡུལ་ན་བདེ་བ་ཆེ། །སྤང་བ་མཐོང་ན་ཉམས་མྱོང་ཆེ། །རང་རིག་གཅིག་
དུ་གྲོགས་གྱི་མཆོག་ །ཅེས་སོངྟེ་རྩལ་རྟོགས་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་འདི་
ལ་སྒྲེ་གྲོས་ཆེན་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིད་ཅེས་ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་
རེད། དེ་ཡན་གྱིས་རིགས་ལྷ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོང་བར་བསྟན་པ་སོང་ནས།

༧ བཞི་པ་འོད་ལུ་འི་རྩོད་རིམ་པ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་འོད་ལཱའི་ངོ་སྤྱོད་རིམ་པ་ནི།།

ཞེས་མཆོམས་སྤུར་ཏེ།

འོད་གསལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མ་མེད་པས་དགར།།

ཕུལ་མ་འགགས་པས་སེར་པོ་རང་བཞིན་དུ།།

རང་གསལ་སྒྲུང་བས་དམར་པོ་བྱ་བ་དང་།

བྲལ་བས་ལྔ་ལྷུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་མཐིང་།།

ཁ་དོག་སྒྲུང་འཛིན་བྲལ་བ་བསྐྱེལ་བ་ལམ།།

འབྱུང་ཁམས་དབྱིངས་སྤྱད་པ་འབྲས་བུའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིག་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐྱོན་གང་གིས་ཀྱང་གོས་མ་
 མྱོང་བས་དཀར་པོ། རིག་པ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་སུ་མ་ཚོགས་པ་མ་བྱས་ལྟུན་
 གྱིས་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་ན་སེར་པོ། དབང་བཞི་རང་ལ་རྫོགས་ཤིང་འགྱུར་མེད་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་རང་མདངས་བཀྲག་རྩ་འབར་བ་དེ་ཉིད་མ་

བཅའ་བཞག་པས་དམར་པོ། ལྷ་ཚོགས་པའི་ལས་ཀྱན་འབྲུབ་པ་དེ་བྱ་ཅུལ་
 རྩོགས་པས་ལྷང་ཁ། འབྱུར་མེད་རྩི་རི་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་པ་མི་
 འབྱུར་བརྟན་པས་མཐིང་ག་སྟེ་འོད་གསལ་ཁ་དོག་ལྷ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་འཛིན་པ་
 དེ་ཡང་གཞི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་རང་བཞིན། ལམ་ཁ་དོག་སྤང་འཛིན་དང་བྲལ་བར་
 བསྐྱོམ་པས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཁམས་དབྱིངས་སུ་དག་སྟེ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་ལ་འཆར།
 དབྱིངས་རིག་ཐིག་ལེར་འཆར་བའི་དོན་བཤད་པ་དེས་འོད་ལྷ་བསྟན་པའོ།

༥༽ ལྷ་པ་རྒྱུད་ལྷའི་དོ་སྤྱོད་རིམ་པ་བསྟན་པ།

ལྷ་པ་རྒྱུད་ལྷའི་དོ་སྤྱོད་རིམ་པ་ནི།

ཞེས་མཚམས་སྤྱར་ཏེ།

འོད་གསལ་སྤང་བ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི།

ཡེ་ཤེས་རྩོད་དང་མ་བྲལ་མེམ་ཉམ་རྒྱུད་།

འཁོར་འདས་སྤང་ཆ་འཛིན་པ་སྟོག་འཛིན་རྒྱུད་།

དེ་ལ་གོམས་པས་འཁོར་བ་མྱུང་འདས་གཉིས།

སོ་སོར་འབྱེད་པས་དྲངས་སྐྱིགས་འབྱེད་པའི་རྒྱུད་།

དག་དང་མ་དག་ཀྱན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི།

འོད་ལྷ་དེ་ཡིས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་བྱེད་རྒྱུད་།

དེ་ཉིད་ཉམས་སྤངས་འཁོར་བའི་སྟོག་བཅད་ནས།

མྱུང་ན་འདས་པའི་ས་རུ་སྟེལ་བས་ན།

སྤྱིང་ཐེ་མེད་པ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་།།

དེ་ཡི་ངང་ལ་མ་བཅོས་བསྒྲིམ་པ་ལམ།།

མཐར་ཐུ་ཕྱིན་དུས་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་འབེབ་པ་འཇམ་བྱེད་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་
མཉམ་ཀྱི་རྒྱུང་འདི་ལ་འདུས། འབྱུ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲལ་རྟོག་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་
གིས་བསྐྱེད་དང་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སློག་འཛིན་པ་ཡིན་ན།
དེའི་ཆ་གཉིས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱུང་ཆ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སློག་
འཛིན་ཀྱི་རྒྱུང་ཞེས་དང་། འཁོར་བ་དག་པའི་མུང་འདས་ཀྱིས་དྲངས་བྱེད་པས་ན་
དྲངས་སྒྲིགས་འབྱེད་པའི་རྒྱུང་ཟེར་ན་ཚོག་ རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་གིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བྱེད་རྒྱུང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ཉིད་ཉམས་ལེན་རུས་པ་རྫོགས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་ལ་འཁོར་བ་མུང་འདས་སུ་བསྐྱལ་
ཞིང་འཁོར་བའི་སློག་བཅད་པ་ཡིན་པས་ན་སྤྱིང་ཐེ་མེད་པ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་སྟེ་
གཞི་རྒྱུང་ལྷ་གཡོ་ཚུལ་བྲལ་བ་ལ། ལམ་དེ་ཡི་ངང་ལ་མ་བཅོས་པར་བསྒྲིམས་
པས། འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་རྒྱུང་ལྷ་དབྱིངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུང་ལྷ་ནམ་དག་ཏུ་
བསྟན་པ་ལོ།།

༦། དུག་པ་ཤེས་རབ་ལྷ་ཡི་ངོ་སྟོན་བསྟན་པ།

དུག་པ་ཤེས་རབ་ལྷ་ཡི་ངོ་སྟོན་ནི།།

ཞེས་ཡང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ།

འོད་གསལ་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་བྱུང་པར་ལས།
 འཁོར་བ་སྤང་འདས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པས་ན།
 འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི།
 ཕལ་སྤང་སྤྱད་པས་སྤྱད་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
 འོད་སྤང་འགོ་འོང་དང་བཅས་བསྐྱོད་པས་ན།
 བསྐྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་དོན་རྟོགས་ན།
 འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་སྒྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ།
 དེ་ཡིས་ངང་ལ་རྒྱན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལས།
 མཐར་དུ་ཕྱིན་དུས་མཐར་སྤྱག་འབྲས་སུ་འོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་ཤེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་པར་སོ་སོར་མ་འབྲེས་པར་
 འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ། དེ་ཉིད་དོ་བོའི་ཆ་ནས་ཐམས་ཅད་
 རང་ལ་རྟོགས་ནས་ཡོད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕལ་སྤང་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྱད་པའི་
 ཤེས་རབ། འདི་ནས་འབྱེད་སྤྱད་སྐྱོད་སྒྲོལ་ཏེ་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་བཞི་མ་གཏོགས་
 གསུངས་མི་འདུག ཤེས་རབ་ལྷ་བཤད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་ཡི་གེའི་ཐོག་ནས་
 ཆད་པ་འདྲ་ཞི་ཡིན་ན། གསུམ་པ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་དགོས་པ་རེད།
 ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྤང་བའི་སྤྱ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པོ་ཆོས་ཉིད་ཐིག་ལེ་
 ཆེན་པོར་བསྐྱུམས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱན་རྟེན་འགོ་བ་དེས་འཁོར་འདས་སྤང་སྤྱད་
 ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཤེས་རབ་མཁའ་ལ་བཏོགས་ཏེ་གཟོད་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་རིག་

གདངས་གཡོ་བ་དང་བཅས་པར་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་རབ། འཁོར་འདས་
གཉིས་ཀའི་སློབ་ཆོས་ཉིད་དུ་སློབ་བསྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་
འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བར་རྟོགས། གཟུང་འཛིན་སྒྲངས་བའི་ཕན་ན་འཁོར་བ་མིང་
ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ན་སློབ་བའི་ཤེས་རབ། གཞི་ཤེས་རབ་ལྷ་རུ་རང་ཤར་བ་དེ།
ལམ་དེ་ཡི་རང་ལ་མ་ཡངས་རྒྱན་དུ་གོམས་ཤིང་གོམས་པས། འབྲས་བུ་མཐར་
ཕྱིན་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཡེ་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་རུ་བརྒྱུམས་པ་སྟེ་དེས་ཤེས་རབ་
ལྷ་བསྟན་པའོ།།

པ། བདུན་པ་མཁའ་འགོ་ལྔ་ཡི་རྩོད་བསྟན་པ།

བདུན་པ་མཁའ་འགྲོ་ལྔ་ཡི་རྩོད་ནི།

ཞེས་མཆོམས་སྤུར་ཏེ།

འོད་གསལ་མཐིང་ག་སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་དང་།

དཀར་པོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་སེར་པོ་ནི།

རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་དམར་པོ་པརྒྱ་ཡི།།

མཁའ་འཕྲོ་ལྷ་ལམ་གྱི་མཁའ་འཕྲོ་སྟེ།

མཁའ་འགྲོ་ལྔ་ཡི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ་ཡིན།།

དེ་ཡི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་བསྐྱོམ་པ་ལམ།།

སྒྲུང་བ་མཐའ་རྒྱུན་རྒྱས་འབྲས་བུའོ།

ཞེས་གསུངས་ན། དེ་རྒྱ་རིམ་ཆེན་པ་སྒྲུ་པ་ས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་གྱི་

མཁའ་འགོ་ལྷ་ཡང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་འདུས་ཤིང་ཆང་བ་ཡང་། འོད་
གསལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་འོད་མཐིང་གར་གསལ་བ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་མཁའ་འགོ། དཀར་པོར་སྤང་བ་དྲེང་རིགས་ཀྱི་དྲེང་མཁའ་
འགོ། སེར་གསལ་དུ་སྤང་བ་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་མཁའ་འགོ།
དམར་པོར་གསལ་བ་པརྒྱ་རིགས་ཀྱི་པརྒྱ་མཁའ་འགོ། དེ་བཞིན་དུ་འོད་ལྗང་ཁུར་
འཆར་ཞིང་སྤྱ་ཚོགས་མདོག་ཅན་དེ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་སྟེ་མཁའ་
འགོ་ལྷ་འང་ཆང་། གཞི་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལམ་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པས་
འབྲས་བུ་སྤང་བ་མཐའ་རུ་སྤྱོན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་བ་དེས་མཁའ་འགོ་ལྷ་སྟེ་
ལྷ་ཚན་བདུན་པོ་བསྟན་པ་རེད། ད་དུང་ལྷ་ཚན་བརྒྱད་བྱས་ཏེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་
ཐུགས་རྗེའི་ཆོས་ལྷ་བཤད་ཆོག་སྟེ། ངོ་བོ་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་གསུམ་ཆང་
བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གསུམ་ཆང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་
འཆར་གཞི་ནང་གསལ་གྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ལ་སྦྱར་ན་དེ་ངོ་
བོའི་ཆོས་ལྷ་དང་། རང་བཞིན་འོད་ལྷའི་སྤང་བ་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དང་།
ཐུགས་རྗེ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷར་སྦྱར་ཏེ་ལྷ་རུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ན། རང་
བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ། རྒྱུ་ཡུལ་དང་འཕྲད་པའི་ཐུགས་རྗེ། བསྐྱལ་ཞིང་
གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཐུགས་རྗེ། མཛད་པ་སྤྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ། གདུལ་
བྱར་མི་འགྱུར་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྷའོ། །རང་བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཟེར་བ་དེ་
ཉིམ་དང་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ། རྒྱུ་ཡུལ་དང་འཕྲད་པའི་ཐུགས་རྗེ་དེ་བྱ་གཅིག་པུ་ལ་
མས་བུམས་པ་ལྟ་བུ། བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་དེ་གཏོང་མོད་
ཅན་ལ་དབུལ་བོས་ཞོར་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ། མཛད་པ་སྤྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དེ་

གང་འདུལ་གྱི་དོ་སྐྱེལ་དེར་སྒྲུང་དུ་སྟོན་པ། གདུལ་བྱར་མི་འགྱུར་བའི་ཐུགས་རྗེ་དེ་
རྒྱ་མཚོའི་དུས་རྒྱུ་བས་སྐད་ཅིག་སྐར་མའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་གཟུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་
གསུངས་སོ།།

༡། བརྒྱད་པ་མཆོག་གསུམ་སྐྱ་གསུམ་དེ་སྟོན་བསྟན་པ།

དཀྱིལ་དེ་སྟོན་བརྒྱད་པ་འདི་ནས་གཞུང་དོན་གྱི་དངོས་བསྟན་ནི།

བརྒྱད་པ་མཆོག་གསུམ་སྐྱ་གསུམ་དེ་སྟོན་ནི།

ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་ན། བགྲང་བའི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་མཆོག་གསུམ་སྟོན་དུ་

གསུངས་ཀྱང་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་སྐྱ་གསུམ་སྟོན་དུ་སྟོན་ལི།

འོད་གསལ་དེ་བོ་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ།

འོད་དང་ཐིག་ལེ་འཆར་བ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས།

སྐྱ་ཆོག་ས་འཆར་ཞིང་འཕྲོ་བ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ།

ཡེ་ནས་སྐྱ་གསུམ་འབྲལ་མེད་རང་ཉིད་ལ།

གནས་པ་ད་ལྟར་རང་དེ་ཤེས་པ་ཡིན།

དེ་ལ་གོམས་ནས་སྐྱ་གསུམ་ལམ་སྒྲུང་དུ།

ཤར་ནས་མཐར་ཐུག་གཞིན་ལུ་བུམ་པའི་སྐྱ།

བརྟེན་དུས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རང་ལ་ཡེ་ནས་གནས།

ཆོས་ཉིད་མ་འབྲལ་གཞི་ཡི་སངས་རྒྱས་དང་།

སྒྲུ་ཚོགས་ལས་འདས་དོན་གྱི་དམ་པའི་ཚོས།
འབྱུར་མེད་གནས་པ་སྒྲིང་པའི་དགོ་འདུན་ཏེ།
གནས་ལུགས་དོན་དམ་རྗེ་རྒྱུ་ལས་ལ་འགྲོ་དང་།
འབྲལ་མེད་རང་ནས་སྤང་བ་བཞི་པོ་ལ།
སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲུ་ལ་ལྷན་རིགས་ཀྱི་བྲུ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུ་གསུམ་ཚོས་སྒྲུ་ལོངས་སྒྲུ་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་དང་གསུམ་དེ་དོ་བོ་རང་
བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་ནལ་འབྱོར་པའི་མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་མཉམ་རྗེས་གང་དུ་འང་
མ་ཐུས་པའི་དུས་གསུམ་དང་སྒྲུར་ཏེ་འདི་འབྲལ་ན། མཉམ་བཞག་གི་དུས་ན་དོ་
བོ་སྒྲུར་གནས་པས་ཤེས་བྱ་རང་གསལ་དུ་འཆར་བ་དེ་དོ་བོ་སྒྲོང་པ་ཚོས་སྒྲུ།
མཉམ་རྗེས་གང་དུ་འང་མ་ཐུད་པའི་སྒྲུ་ལས་ལྷ་བྱུར་ཡིན་ན་རང་བཞིན་འོད་དུ་གསལ་
བས་འོད་གསལ་གྲོང་དུ་རྒྱས་པ་འོད་དང་ཐིག་ལེར་འཆར་བ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་གསུམ་སྒྲུ།
རྗེས་ཐོབ་ཐུགས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པས་མཛད་པ་སྤྱོད་མེད་དུ་ཤར་བ་དེ་སྒྲུ་
ཚོགས་འཆར་ཞིང་འཕྲོ་བ་སྒྲུ་ལ་བའི་སྒྲུ་སྒྲེ། དེ་ལྟར་སྒྲུ་གསུམ་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་
མེད་པར་རང་ཉིད་ལ་གནས་པ་དེ། ད་ལྟ་གདམས་པའི་ཟབ་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་
འདི་ལྟར་རང་དོ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། འདི་གཞི་སྒྲུ་གསུམ་ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས་པ་
དེ་ཉིད། ལམ་སྒྲུ་གསུམ་ལམ་སྤང་དུ་ཤར་བའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་
བུ་མཐར་ཐུག་གཞིན་ལུ་བུམ་པའི་སྒྲུ་ཀ་དག་གི་ནང་དབྱིངས་ལ་གཤེགས་པ་དེ་བསྟན་
པའོ། །གཞིན་ལུ་བུམ་སྒྲུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་སྒྲེ་འཆི་བགེས་རྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ཆ་
ནས་གཞིན་ལུ་སྒྲེ། ཏུ་ཀ་ཏུ་གཞིན་ལུས་འཆང་བ་པོ། །གསུངས་པ་ལྷ་བྱུ་དང་།
བུམ་སྒྲུ་ཞེས་པས་སྤྱིའི་སྤྱི་བ་བྱེད་བུམ་པའི་ནང་ན། ནང་རང་གསལ་མར་མེ་བཞག་

པ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཐར་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དུ་
འཆར་དུས་ཕྱི་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་མངོན་པར་གཏིང་གསལ་གཡོ་མེད་གྱི་ཚུལ་དུ་
གནས་པ་དེ་ཉིད་ནང་གསལ་ཟབ་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། ནང་གསལ་ཕྱ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་དོན་དམ་ཆོས་སྒྲུའི་ཐ་སྐྱེད་སྒྱུར་ཏེ་དཔེ་བུམ་སྒྲུ་
ཞེས་གཞིན་ལུ་བུམ་སྒྲུ་གསུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རང་
ལ་ཡེ་ནས་གནས། ཇི་ལྟར་གནས་ན། རིག་པའི་ངོ་བོར་རྩོགས་ནས་ཡོད་དེ།
སྒྲོང་དུག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ནི། །ཡེ་རྩོགས་རང་གི་
ལུས་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། སེམས་
ཅན་དང་སངས་རྒྱས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དགོས་པས། ཆོས་ཅན་
འབྲུལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་འབྲུལ་མ་སྒྲོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱིངས་ལ་
འགྱུར་བ་མི་མངའ་བ། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་
མངོན་ཏུ་གྱུར་མ་གྱུར་གྱིས་ཕྱེས་པ་ཅམ་ཡིན། དེས་ན་མ་འབྲུལ་བ་གཞིའི་སངས་
རྒྱས་སེམས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོར་རྩོགས་པས་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་རིག་པ་ལུས་དབུས་ཅཱིྱའི་
དྲངས་མ་ན་བཞུགས། དམ་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པའི་
མཐར་ཐུག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་མེད་ལ་འདུས་པས། བརྗོད་མེད་སྒྲིའི་
ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པའི་དམ་ཆོས། དགོ་ལ་འདུན་ཞིང་དེ་དང་མི་ཕྱེད་པ་ནི་
དགོ་འདུན་ཡིན་པས། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་སྤིང་པོ་གཡོ་འགྲུལ་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་
བ་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་སྤིང་པོའི་དགོ་འདུན་ཡང་ཡིན་ན། མཆོག་
གསུམ་རང་ལ་ཆང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་འདུན་པས་འགོ་བ་དང་ཞེ་སྒྲུང་གིས་འགོ་བ་གཏི་
ཐུག་གིས་འགོ་བ་ལྟ་བུའི་སྐབས་འགོ་དོད་ཅམ་པ་ནི་ཆོ་བ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར།

སྐྱབས་ཡུལ་ཕྱིན་ས་མི་འཛོལ་བར་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་འགོ། དོན་
དམ་འགྱུར་མེད་དེ་རྗེས་སྐྱབས་འགོ་འང་འདི་ཡིན། གཞི་ལ་མཆོག་གསུམ་སྐྱ་
གསུམ་དེ་ལྟར་ཆང་བ་དེ། ལམ་གྱི་འོད་གསལ་སྤང་བ་བཞི་པོ་རིམ་དང་རིམ་མིན་
གྱི་བཟོད་པས་སྐྱ་གསུམ་ལམ་སྤང་དུ་བྱས་པས། འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་ལྷན་གྲུབ་
གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱལ་སར་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ་སྐལ་ལྷན་རིགས་གྱི་
བུ་རྣམས་གོ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའོ།

ག༽ གསུམ་པ་དགྱིལ་འཁོར་དབང་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་བརྒྱས་བརྗོད་སྒྲོམ་
དང་དམ་ཆོག་ལ་སོགས་པ་དང་ཕ་བ་གསུམ་ཡང་དེ་ལ་ཆང་བར་བསྟན་

པ།

འདི་ནས་དགྱིལ་འཁོར་དབང་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་བརྒྱས་བརྗོད་སྒྲོམ་དང་དམ་ཆོག་ལ་
སོགས་པ་དང་ཕ་བ་གསུམ་ཡང་དེ་ལ་ཆང་བར་བསྟན་པ་ནི།

འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་སྤང་ཆ་འདི་ཉིད་ནི།

སྒྲོ་ཡིས་བཏགས་ཤིང་ཕ་རྒྱུད་འཛིན་ཚུལ་གྱི།

རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་ཉམས་སྤྲོད་གཞུགས་གྱི།

འབྲུལ་སྤང་རབ་རིབ་མ་དེ་མ་ཡིན་པར།

གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་གྱི།

ཉམས་སྒྲིག་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན།།
དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཡིན་པ་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པ་རིམ་འདི།།
སྒྲིག་པ་ཉམས་སྐྱོད་པ་ཡིན་པ་ཡིན།།
དབང་དང་སྐྱོད་པ་དམ་ཆོག་འདི་ཉིད་ཡིན།།
འདི་ཉིད་ཉམས་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པ་བཟང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱོན་མ་སྐྱོད་བྱེད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡིན་ལྟ་དེ་
རང་། །སྐྱོད་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་མཛོད་པ་དེ། །བསྐྱོད་དང་སྐྱོད་པ་འདི་རིམ་པ་
དེ། །སངས་རྒྱལ་སྐྱོད་པ་ཉམས་སྐྱོད་པ་ཡིན། །དབང་དང་སྐྱོད་པ་དམ་
ཆོག་ཡིན། །རང་གི་སྐྱོད་པ་ལྟ་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་
འོད་གསལ་གྱི་སྐྱོད་ཆར་ཤར་བའི། འདི་ཐམས་ཅད་པོ་སྐྱོད་བྱས་སེམས་གྱིས་
བཀྲགས་པའི་ཕ་རྒྱུད་འཛིན་ཕྱོད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་ཉམས་བརྟེན་པ་མིན་པའི་སྐྱོད་གཟུགས། བྱིས་པ་བསྐྱོད་པའི་འབྲུལ་སྐྱོད་རབ་
རིམ་མ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། འདི་ནི་སྐྱོད་ཉམས་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་འོད་གསལ་
གྱི་རང་གདངས་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སྐྱོད་པ་ཉམས་སྐྱོད་པ་དམ་ཆོག་ཉམས་སྐྱོད་པ་
བཟང་པོ་ཡིན་པས་ན། དེའི་སྐྱོད་ཉམས་དེ་རིག་པའི་གདངས་ཡིན་ལ་འོད་
གསལ་ཆེན་པོ་འདྲ་དེ་ཡིན་པས་འདི་མཛོད་པ་ནི་གསང་སྐྱོད་སྐྱོད་ཀྱི་
དངོས་པོ་བཅུ་ལྔ་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་འདི་ལ་ཆོད་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། ལྟ་བུ་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པ་གསུམ།
དཀྱིལ་འཁོར་དབང་དང་དམ་ཆོག་གསུམ་དང་དྲུག་ སྐྱོད་པ་མཛོད་པ་སྐྱོད་པ་
གསུམ་དང་དགུ། སྐྱོད་པ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཅུ་ན་བཅུ་དང་སོ་སོ་རུ་

བཙུགས་ན་བརྒྱ་གཅིག་གོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཉག་གཅིག་ནི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེའི་ངང་ལ་བཞག་པ་ནི་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིད་པ་ཡང་འདི་ལ་ཆང་། སྤྱང་ཤེས་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ནལ་འབྱེད་བས་སྒྲིད་ལམ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་དུས། སྤྱང་ཚུལ་ཅིར་སྤྱང་ཡང་ཐམས་ཅད་རོལ་བ་འགགས་མེད་དུ་ཤར་ཏེ། རང་བྱུང་དོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར། བཟའ་བརྒྱུང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ། ཉལ་འདུག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། འདུ་བྱེད་ལྷག་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྟོང་གསུམ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སོགས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་ཡོད་ན། རང་ལུས་དབང་གི་བུམ་པ། རང་བབས་རྒྱན་གྱི་དམ་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་གོལ་གྱི་དགོངས་པར་དེ་ལྟར་གནས་སོང་བ་ཡིན་དུས། བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་དགྱིལ་འཁོར། རིམ་བཤོད་དབང་། མི་འདའ་བ་དམ་ཆོག་སྒྲུབ་མཆོད་ཕྱིན་ལས་སྒྲགས་དང་སྒྲག་རྒྱ་ཡང་དེ་ལ་ཆང་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཇི་ལྟར་ཆང་ན། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ། གནས་སུ་སྟོབ་པ་མཆོད་པ། རོལ་བ་ཕྱིན་ལས། འཆིང་དང་བསྐྱེད་པ་སྒྲག་རྒྱ་དང་སྒྲགས་བཅས་ཐམས་ཅད་པོ་རྫོགས། རྫོགས་རིམ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གང་དུ་རྫོགས་པའི་རྫོགས་གཞིའང་འདི་ཉིད་ཡིན། བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་གསུམ་ཀའང་འདི་ལ་རྫོགས། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་བལྟ་བར་འདོད་ན་རྟོ་རྟེ་ལུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་ལྟོས་ཤིག་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་ལ་ཡོད་པའི་གདོད་མའི་མགོན་པོའི་རང་ཞལ་མཇལ་བ་འདི་ཉིད་མདོན་གྱི་ཆེད་དུ་གདམས་ཟབ་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ཇི་འདྲའི་སྤྲལ་བ་རེ་བཟང་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

ངེལ་བཞི་བ་སྐྱར་ཡང་འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ།

སྐྱར་ཡང་འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་དེ་ཉམས་ཀུན་ཐོབ་གྱི།

སྐྱར་ཚུལ་འཛིག་པའི་ཆོས་སུ་ཡེ་མེད་དེ།

དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ།

འདི་ཉིད་བྱས་ཤིང་གོམས་པས་བྱུང་བ་མིན།

ཡེ་ཉིད་ནས་ནི་རང་ལ་གནས་པ་ཡིན།

རིག་གདངས་སྒྲོན་མའི་སྐྱར་བ་འདི་ཉིད་ལ།

ས་ཆུ་མེ་རླུང་འབྱུང་བཞིའི་དབྱ་ཡིས་ཀྱང་།

འདི་ཉིད་གཞིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་རུས་མ་ཡིན།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལྷག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་།

འདི་ཉིད་ཡེ་ནས་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཡེ་ནས་མ་བྱས་རང་བྱུང་རང་ཤར་བའི།

སྐྱེ་གསུམ་འདུ་འབྱེལ་མེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི།

དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་ཡིན་པས་བསྒྲོམ་པ་ལ།

བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་སྐྱལ་ལྷན་སྦྱིང་གི་བྲ།

ཞེས་ཡང་གདམས་ཏེ། ཕྱི་འོད་གསལ་ལ་བལྟས་པས་ནང་ནམ་རྟོག་རང་འགག་ཏུ་

སོང་སྟེ་རིས་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་གྲོལ་འགོ་བས། ཀ་དག་གི་རིག་གདངས་

དང་ལྷན་གྱུབ་གྱི་འོད་གདངས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་འདི་སྐྱར་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཉམས་ལྷན་པ་

འདྲ་སྟེ་གོ་ག་ནས་འགྲོ་བ་ཅན་པོའི་འཇིག་ཅིང་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པ།
 དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་མཐོང་བ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན། མཐོང་
 མཁན་མིག་ཅན་མ་ཡིན། བྱས་ཤིང་གོ་མས་པས་བྱུང་བ་མིན་པར། ཡེ་ནས་
 རང་ལ་གནས་པའི་རིག་གདངས་སློན་མའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་ན། འདི་ལ་འབྱུང་
 བཞིའི་དགས་ཞིག་ཅིང་གཞོམ་ཏུ་མེད། རང་ཉོན་མོངས་རྣམ་ཏྲོག་གིས་བསྐྱབས་
 པས་འདི་ལ་འགྲིབ་རྒྱུ་མེད། ཡེ་ནས་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་མ་བསྐྱབ་རང་བྱུང་རང་
 ཤར་དུ་སྒྲུང་བའི་དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་མ་འབྲུལ་བའི་སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་གསུམ་འདུ་
 འབྲལ་མེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་
 དགའ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག འདི་འདྲའི་གོ་སྐྱབས་
 བཟང་པོ་ལྟོད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཞོར་བུ་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་རེད་ན་རྗེས་
 ནས་འགྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རེ་ཞེས་པའི་དོན་ལུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། མ་འཇུགས་
 བརྩོན་པ་སྦྱེད་ཅིག་སྐལ་ལྷན་སྟོང་གི་བུ་ལ་སྟོང་གཏམ་ཆོག་གཅིག་ཡིན་གསུངས་
 པའོ།

ཅ། ལྷ་བ་མཇུག་ཏུ་སློབ་བསྐྱེད་པ།

དེ་ནས་ངོ་སྟོན་གྱི་མཇུག་ཏུ་སློབ་བསྐྱེད་པ་ནི།

དེ་ནས་སློབ་མ་སློབ་བསྐྱེད་པ་ནི།

ཞེས་མཚམས་སྤྱར་ཏེ།

སྐལ་ལྷན་བུ་རྣམས་འདི་ལྟར་མཐོང་བ་འདི།

རང་བྱུང་རིག་པ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི།
 ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་ཡིན།།
 ལྷ་མ་སངས་རྒྱལ་བྱུང་སེམས་ཡི་དམ་དང་།།
 མཁའ་འགོ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ།།
 མཐོང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་།།
 ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།།
 དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
 དབང་རྣམས་དུས་གཅིག་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།
 རིག་པའི་ཕྱལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།
 ཆོས་སྐྱེལ་ཡོངས་སྐྱེས་སྐྱེལ་སྐྱེལ་ཡེ་ཤེས་ལ།།
 མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའོ།།
 ལས་དང་བག་ཆགས་སྒྲིག་སྒྲིབ་མ་རིག་པ།།
 ཐམས་ཅད་དག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའོ།།
 ལས་དང་སྐྱལ་བར་ལྷན་པ་ཞེས་བྱའོ།།
 དེ་རིང་ཉིད་ནས་ཀུན་བཟང་རིགས་ལྷ་དང་།།
 སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱལ་ལྷན་གྱི་བྱ་རྣམས་ཡང་བསྐྱུར་འདང་ཞིག་རྒྱུ་དང་།
 རང་བྱུང་རང་ལ་གནས་པའི་དོན་གྱི་སངས་རྒྱལ། དེ་སྤྱི་མཇལ་མ་སྤྱོད་བའམ་ངོ་
 མ་ཤེས་པ་དེ། དེ་རིང་རིག་པ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་གདངས་ཀྱི་ཚུལ་
 དུ་མངོན་སུམ་སྒྲུང་བ་མིན་ན་ཅི་ཡིན། གོང་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ལྷ་མ་སངས་རྒྱལ་

བྱང་སེམས་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅོག་ཐམས་
ཅད་མཉམ་དུ་མངལ་བ་ཡིན། འདི་མངལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཟག་མེད་གྱི་དགོ་བ་དམ་པ་
འདིས་ཚོགས་གཉིས་མཉམ་དུ་རྫོགས། དུས་གསུམ་བྱོན་བཞུགས་འབྱོན་འགྱུར་
གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དབང་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་
པའི་རིག་པའི་ཕུལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན། སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མའོན་དུ་གྱུར།
དེ་དང་མཉམ་དུ་ལས་དང་བག་ཆགས་གྱི་སྒྲིབ་པ་རང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་པས།
དེ་ལས་དང་སྐལ་བ་ལྷན་པ་མིན་ན་སུ་ཡིན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་ཀྱང་ཟག་མེད་
རང་ངོ་ཤེས་པའི་དགོ་ཚོགས། རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས། རང་ཞལ་རང་རང་
གིས་མངལ་བ་ལས་གཞན་དུ་གྲོལ་བྱེད་ཅིག་མེད་པ་རེད། རིག་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་
སྟེ་མའོན་དུ་གྱུར་བས་གྲོལ་བ་རེད། དེས་ན་ཐོག་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
དང་སྐལ་བ་མཉམ་གསུངས་ན། སྐལ་བ་འདྲ་བར་ཐོབ་སོང་བས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
དང་འདྲ་སོང་བ་རེད་ཅེས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ།

ཆ། དུག་པ་སྤྱར་ཡང་ནན་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ།

སྤྱར་ཡང་ནན་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ནི།

བྱུང་ཏེ་དེ་རི་རྩོད་པ་ཆོན་པོ་རྩོད།

རིག་པའི་ཕུལ་གྱི་དབང་ཆོན་འདི་ཐོབ་པས།

སངས་རྒྱལ་སྐུམ་སྟོང་མང་པོའི་ཞལ་མཐོང་ངོ་།

ད་ནས་མངལ་གྱི་གོང་ཁྱེད་རྒྱུན་ཆད་ནས།

ཐར་བའི་ལམ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ལྟོ།
དེ་ལྟར་འདྲ་བའི་ཐར་བའི་ལམ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ།
ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལམ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ།
མཐར་ཐུག་མཛུགས་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ།
ཁྱེད་ཀྱིས་ད་ལྟར་མཛུགས་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ།
ཉམས་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ།
ཞིང་ལམ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ།
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།
དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ།
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།
ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ།
ཅེས་པ་ལ་སོགས་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ།
བཟོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་ན། གོང་དུ་བཟུགས་པ་དེ་ལྟར། ཁྱེད་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་ད་
ལྟར་བར་དུ་མ་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ལོང་སྐྱོད་པ་ཞིག་རྒྱུ་ལོང་པ་ཡིན་ནོ། རིག་པའི་
རང་གཟུགས། ཆོས་སྐྱོད་རང་ལོང་མཛུགས་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། ལོང་པ་ཡིན་ནོ།
སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། ལོང་པ་ཡིན་ནོ། ལོང་པ་ཡིན་ནོ། ལོང་པ་ཡིན་ནོ།
སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། ལོང་པ་ཡིན་ནོ། ལོང་པ་ཡིན་ནོ། ལོང་པ་ཡིན་ནོ།
སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། ལོང་པ་ཡིན་ནོ། ལོང་པ་ཡིན་ནོ། ལོང་པ་ཡིན་ནོ།

ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་རིམ་བཞུགས་ཀྱིས་རྫོགས་སྒྲིབ་སྤྱང་བ་མངོན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མངོན་དུ་
 མཐོང་བ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་མཐོང་བ་ཇི་
 བཞིན་ཉམས་སུ་བྱངས་ན། སྤར་གོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་
 ལྷགས་དུས་བཤད་པའི་ཞིང་ཁམས་ལྷ་པོ་ཆོ་འདིའི་ཐོག་ནས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་དང་དེ་དག་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཆེད་དུ། སང་དང་གནད་ས་ལ་མི་
 བཞག་པར་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་བཙོན་པ་བསྐྱེད་དེ་འོད་གསལ་སྤྱང་བཞིའི་རིམ་པ་
 མཐར་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ཉམས་ལེན་ལོ་དང་ལྷ་བའི་ཁ་གྲངས་ཀྱིས་ཆོས་ཟད་གཤོད་
 མའི་ས་ལ་རེག་སྟེ། དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བའི་ཤིས་པ་
 དེ་ཉིན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཤིས་པ་བརྫོད་ཟིན་པ་རེད། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ངོ་སྤྱོད་གྱི་
 སྒྲོར་འདི་ཞིབ་བྲིད་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་བྲིད་རིམ་བཞི་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་
 སོང་།

༥། ལྷ་པ་རྫེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

དེ་ནས་བྲིད་རིམ་ལྷ་པ་རྫེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྷ་པ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒྲོམ་
 པ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱན་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཞི་ལས།

༼ ཀ ང་པོ་ལྟ་བ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།

ཨེམ་རྟོ།

ལྟ་བ་རྒྱུ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡིས་ཀྱང་།།

ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལྟ་སྒྲིམ་སྒྱུད་འབྲས་བཞིའི།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡི་ཉམས་ལེན་དེ། ལྟ་བ་རྒྱན་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་སྒྲིམ་སྒྱུད་འབྲས་བཞིའི་ཆིངས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལས་
དང་པོ་ནི།

དང་པོ་ལྟ་བ་རྒྱན་གྲུབ་འོད་གསལ་གྱི།།

ངོ་བོ་སྒྲིང་པ་རང་བཞིན་གསལ་བ་དང་།།

ཐུགས་རྗེ་འགག་པ་མེད་པར་འཆར་བ་ཉིད།།

མཉམ་གཞག་ལྟ་བ་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་སྟུ།།

རི་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར།།

ཅུ་ཆ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པ་རྗེས་ཐོབ་གྱི།།

ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་

གསུངས་ནས། དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་ལྟ་བ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་པ་བསྟན་ཡོད།
བསྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་གསུངས་ས་མན་ཆོད་གྱིས་སྒྲིམ་པ་བསྟན་པ་རེད། དེ་
ལྟར་ཡིན་ན་འདིའི་ལྟ་བ་འདི་རྒྱན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་
དུས། འོད་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟག་མཐོང་ལུ་གུ་རྒྱུད་གྱི་སྒྲུང་བ། ཟུ་
མཆོད་དངས་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུང་བསྟན་ཀྱང་། ངོ་

བོ་རང་བཞིན་སྤྲུགས་རྗེའི་སྟོང་གསལ་འགག་མེད་གྱི་ནང་གི་ཤེས་པ་སྟེམས་བྱེད་དང་
བྲལ་བར་མཉམ་པར་བཞག་པ་འདི་མཉམ་བཞག་གི་ལྟ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།
འདི་འདོན་དུས་མཉམ་གཞག་ལྟ་བ་ཟེར་ནས་ཡར་གཅད་དགོས། རྣམ་པ་སྣ་
ཚོགས་སུ་ཇི་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་རྒྱུ་མའི་སྤྱལ་བ་
སོགས་ལྟར་དུ་ཉོགས་པ་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་གསུངས་པའོ། །སྣང་བས་ཤེས་པ་
ལ་གོས་པ་མིན། དེ་ལ་ཞེན་འཛིན་བྱས་ན་འཆིང་འགོ་བ་ཡིན། དུ་སྣང་བས་མི་
འཆིང་ཞེན་པས་འཆིང་། ཞེན་པ་ཆོད་ཅིག་ན་རོ་བ། །གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རེད།

༼ཁ གཉིས་པ་སྟོམ་པ་རྩུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།

དེ་ལ་སྟོམ་པ་ཅན་གྱིས་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟོབ་པ་དང་། སྟོམ་མེད་རྣམས་
གྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་སྟོམ་པ་ཅན་གྱིས་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོབ་པ།

བསྟོམ་པའི་རྩལ་ལ་གཉིས།

རོ་བོ་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གསལ་བ་དང་།

སྤྲུགས་རྗེ་འགག་པ་མེད་པར་འཆར་བ་ཉིད།

དེ་ནས་སྟོམ་པའི་རྩལ་ལ་གཉིས་ཞེས་སྟོམ་པ་ཅན་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
སྟོམ་མེད་ཉིན་མཚན་ཁ་སྐྱོར་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་འཕྲོ་འཕྲོར་གསུངས་པ་ལས།

དང་པོ་སྒྲིལ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲིལ་ཚུལ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། འདི་ཉིན་
མཚན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྒྲིལ་པ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཉིན་དུས་རེད།

སྒྲིལ་པ་ཅན་གྱིས་སྟུན་བཞིན་ནུལ་འབྱུང་སྒྲོབ།
ཐོ་རེངས་དང་པོ་སྒྲིལ་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲིལ་པ་སྒྲོམས།
བར་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཤིང་ཐམས་ལ།
བདེ་སྟོང་གཏུམ་མོ་བསྒྲོམ་ཞིང་ནམ་ལངས་ནས།
ཉི་ཤར་བར་ལ་ཁ་ཏོན་སྒྲིལ་བ་སྒྲས་དང་།
དཔེ་བཞུགས་ལ་སྟོན་པ་བྱས་ནས་ཉི་ཤར་ནས།
དགུང་གི་བར་ལ་ཐོན་ནུལ་ཉིད་ལ་བསྟན།
གུང་ལ་ཕུག་བསྒྲོམ་ཚུལ་སྟོན་ཅི་རིགས་བྱ།
ཕྱི་རོལ་འདྲ་ཐོན་ནུལ་བསྒྲོམ་པ་དང་།
དགོང་མོ་གཏོར་མ་རྒྱུང་འཛིན་ལ་སྟོན་བྱ།
སྟོན་སྟུན་དང་པོ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ།
བར་བ་བསྟེན་རིམ་བསྒྲོམ་ཞིང་བསྒྲས་པ་བྱ།
ནམ་དགུང་སྟུན་ལ་གཉིད་ནི་འོད་གསལ་སྟུ།
ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་སྟུན་མགོ་ར་སེམས་བསྟེན་བྱ།
དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་རྗེས་སུ་བསྟོན་པ་ཡི།
རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་དམ་པ་གསུམ་དང་ནི།
འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་ཡིན་པས་མེད་ཐམས་མེད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་གིས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིལ་པ་ཇི་ལྟར་དུ་

གསུངས་པ་དང་ཚིག་གཅིག་གི་ཆད་ལྷན་མེད་གི་ཟེར་ཚོག་གི་ ཐོ་རངས་དང་པོ་
དེང་སང་གི་འཁོར་ལའི་ཆུ་ཚོད་དང་བསྟུན་ན། སྤྱིར་ཉི་མ་ཤར་སྔ་ཕྱི་ས་ཆ་ལ་བྱད་
པར་ཡོད་མོད། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། བདས་
དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ལྔ་བ་ཙམ་ཚོད་འཛིན་གྱིན་ཡོད། སྤྱིར་རོ་དགུ་སྟུགས་སུ་འབྱུང་པ་
དང་ནི་སྤྱིར་བྱིན་སྐབས། དག་བྱིན་སྐབས་སོགས་ནས་དུས་རྒྱུན་ལྟར་དུ་འབྱུག་
དགོས་པ་རེད། སྤྱི་མའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་བྲིགས་ཚོད་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་བསྐྱེད་རྒྱུ་སོགས་འདི་ནས་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་དང་། ཟེར་གཉིས་
དང་བསྟུན་ཏེ་ཐོད་སྐལ་གཟིགས་རྒྱུ། དགུང་ལ་སོགས་པར་ཚོས་སྤྱོད་ཅི་རིགས་བྱ་
རྒྱུ། སྔ་དགོང་གཏོར་མ་གཏོང་བ་དང་སྤྱིར་འཛིན་རྒྱུ་འདི་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་
དང་། ད་དུང་གཅོད་དང་གསུར་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ཡིན། སྤྱི་མ་པ་ཙན་
གྱི་ནལ་འབྱོར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་ཡང་། ཏ་ཅང་འདོན་རྒྱུ་འདི་སྤྱི་མ་པ་ཏག་
ཏག་ཆེ་སོང་ན། འདི་ཡང་འདོན་དགོས་པ་འདྲ་འདྲ། དེ་ཡང་ཆག་མི་ཉན་པ་
ལྟ་བུ། བར་ཞིག་འདོན་བྱའི་ཁ་ཏོན་རྒྱུ་རྒྱུ་དུམ་པ་རེའི་མི་ཚད་དུས། དུད་
ཚང་གི་ཨ་མ་ཚོད་དང་འདྲ་བ་ཞིག་རེད་སོང་ན། ཡང་ཉམས་ལེན་དངོས་གཞི་ལ་
གཞོད་མི་འགོ་བའི་ངེས་པ་མེད། དམ་པ་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིར་
ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཙ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མེད་ཐབས་མེད། བྱད་པར་
འདིར་བྲིགས་ཚོད་ཐོད་སྐལ་སྟུན་མོང་གི་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་
གནད་དུ་བསྟུན་བཞིན་པ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་འདི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དོན་དམ་
འབྲས་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱིན་པ་དང་ནི། དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་རྗེས་བསྐྱེ་
བ་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མཐའ་དང་བྲལ་བས་ཕྱིས་ཟིན་པའང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་

ཟད། ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དགོངས་པ་འདྲ་ཡིན། དབྱིངས་སྟོང་པ་ཀ་དག་གི་རོ་བོ་དང་རིག་པ་ལྟན་གྲུབ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མེད་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རོ་གཅིག་མཉམ་
 ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཟེར་བ་ཡིན་དུས།
 བསམ་གཏན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་གཞི་བཞག་གི་གནས་ལུགས་སེམས་ཀྱིས་ལམ་དུ་
 བྱེད་པ་དང་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་རིག་ཐོག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
 པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱིས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེད་འབྱེད་ཀྱང་
 ཤེས་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཉིན་གུང་ད་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་པ་ཙམ་ལ་
 བཞག་ན། སྟོན་ཐུན་ནི་ཐ་མའི་དགུང་ཐུན་དང་ཉེ་བའི་དུས་ཆུ་ཚོད་དགུ་དང་བྱེད་
 དམ་བཅུ་པ་ཕན་ལ་མི་འཕྲི་བར་གཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞུགས་ན་ཆུ་ཚོད་དུག་གམ་
 བདུན་ལ་གཉིད་དུས་ལུས་ཁམས་སྒྲིམས་སྒྲིག་གི་གཉིད་ཀྱིས་འདང་བ་རེད།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ།

དེ་ལ་ཉིན་མོར་སྐྱ་དང་ཐིག་ལའི་གྲོང་དུ་རིག་པ་བརྗོད་མེད་དུ་བཞག་པ་དང་།
 མཚན་མོ་ཐུན་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་གཉིས་ལས།

༡ ཉིན་མོར་སྐྱ་དང་ཐིག་ལའི་གྲོང་དུ་རིག་པ་བརྗོད་མེད་དུ་བཞག་པ།

དེ་ནས་གཉིས་པ་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ནི།

སྤྱི་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ།
འོད་གསལ་ཐོད་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ཡིན།།
དེ་ལྟར་དུས་ན་འོད་གསལ་འཕེལ་ཆེ་ཞིང་།།
སྤྱར་དུ་ཚད་ལ་ཐེབས་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ།།

ད་འདི་སློན་མ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ནང་ན། ཉིན་མཚན་ཁ་སྐྱོར་ཐེབས་རིམ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པར་གཞི་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། ཉིན་
མཚན་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་ཚུ་བའི་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྐྱོར་རྒྱ་
དེ། ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་རྟོགས་གོམས་མཐར་ཕྱིན་
གྱི་བོད་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚོད་རེད། འདི་ཚོས་
ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བ་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ན། དམིགས་བསལ་འདི་ལའང་ཉིན་མཚན་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ། ཉིན་མོར་སྤྱ་
དང་ཐོག་ལའི་གྲོང་དུ་རིག་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ།

༣ མཚན་མོ་ཐུན་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ།

དེ་ལ་སློད་ལ་དབང་པོ་གནད་དུ་བསྐྱབ་དང་། རམ་གུང་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་གཞུག་
པ་དང་། ཐོ་རངས་རིག་པ་རང་གསལ་ལ་བཞག་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྲོད་ལ་དབང་པོ་གནད་དུ་བསྐྱུ་བ།

མཚན་མོ་སྲོད་དང་དགུང་ཐོ་རངས་གསུམ་ལ་སྲོད་ལ་དབང་པོ་གནད་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་།
ནམ་གུང་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་གཞུག་པ། ཐོ་རངས་རིག་པ་རང་གསལ་ལ་གཏོད་པ་
དང་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི།

སྲོད་ལ་དབང་པོ་གནད་དུ་བསྐྱུ་བ་ནི།
བདེ་བའི་མལ་དུ་བྱེད་སྲོད་འདུག་སྟངས་བྱ།
རང་ལུས་རྡོར་སེམས་སྒྲུར་གསལ་སྒྲུ་དབུས་སྒྲ།
དབུམ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟ་བུ་རྟུ།
བསྐྱེད་པར་པོ་འདབ་མ་བཞི་པའི་སྟེང་།
ཨ་མུང་དམར་པོ་རིག་བྱ་ཚབ་ལས།
མེ་འབར་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཡར་སོང་སྟེ།
སྤྱི་པའི་རྩྭ་ལ་ཐོག་པས་བྱུང་སེམས་ཉིད།
འོ་མའི་རྒྱུན་ལྟར་དཀར་ནར་མར་བབས་པས།
དཔེར་ན་མེ་ལ་མར་ཁུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན།
མེ་གསོས་བྱས་ཏེ་ཆེས་ཆེར་རབ་འབར་ནས།
ལས་ཉོན་བག་ཆགས་བཅས་པ་བསྐྱེད་པར་བསམ།
བདེ་བློ་སྤྱོད་ཆོ་བདེ་སྟོང་རང་ལ་བཞག།
འདིའི་དུས་ཐོག་མར་རྒྱུང་རོ་ལན་གསུམ་བསམ།
བུམ་ཚན་ཅི་མང་འཛིན་པ་ཞལ་ཤེས་སོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དབང་པོ་གནད་གྱི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བསྐྱུ་བའི་སྟོང་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ཡིན། དབང་པོ་དེ་གནད་གྱི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བསྐྱུ་བ་ཏེ་སྟོང་གྱི་
 ཉམས་ལེན་སྒྲོམ་པ་འདི་དོར་སེམས་བསྒྲོམ་བསྐྱུས་ཀྱི་བདུད་ཅི་འབབ་སྟོང་དང་འབྲེལ་
 བ་ཞིག་གིས་འདི་ནས་གསུངས་འདུག དེ་ཡང་རང་ལུས་འོད་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་
 ན་རྩ་དབུ་མ་ཤེལ་གྱི་ཀ་བ་བཙུགས་པ་ལྟ་བུའི་ལྷོ་འོག་གི་མར་སྒྲེར་འོད་གྱི་པར་དམར་
 པོ་འདབ་བཞིའི་སྟངས་ལྷུང་དམར་པོ་གསུངས་ན། བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་
 ཨ་ཡི་ཆ་སྤྲད་བྱ་གསུམ་གྱེན་ལ་བསྟན་པ་ལ་གསུངས། ཨ་སྤང་དམར་པོ་མའི་ངོ་
 བོ་རིག་བྱ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལས་མེ་ལྷེ་སྤྲོ་མེ་ཞིག་མཆེད་དེ། དེ་ཉིད་རྩ་དབུ་
 མའི་ཡར་སྤྱོ་སྤྱོ་བའི་རྟོ་ཡིག་དཀར་པོ་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ཐོག་པས།
 བདུད་ཅི་འབྱུགས་དཀར་ལྷུ་བ་བཞིན་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་བབས་ཏེ་ཨ་སྤང་གི་མའི་
 གསེས་སམ་ཁ་སྒྲོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཇེ་འབར་ལ་སོང། རྟོ་ཡིག་གྲུང་མགོ་སྤར་བསྟན་དུ་
 བསྒྲོམ་དགོས། མེ་ཆེས་ཆེར་རབ་རྟུ་འབར་ཏེ་ལས་དང་བགས་ཆགས་བསྐྱེད་
 སྤྱོ་བའི་རྟོ་ཡིག་ལྷུ་བའི་བདུད་ཅིས་རྩ་འཁོར་བཞི་པོ་བརྒྱད་དེ་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཕྱན་ཐམས་
 ཅད་གང་སྟེ་དཔེར་ན་ཤེལ་བུ་འོ་མས་གང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། བདེ་བོད་སྤྱོས་ཅ་
 ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་རང་ལ་བཞག སྤྱིར་ན་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུང་
 བུས་ཅན་ལྷེ་བར་འཛིན་པ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན། སྟོབ་དཔོན་པརྒྱས་མཁའ་འགོ་ཡེ་
 ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་གནད་འདུག་པ་བཞིན་དུ་འོ། །འདི་ནས་རྒྱུང་རོ་
 བསལ་གསུངས་རྒྱུ་དེ། རྒྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དམིགས་བསལ་བ་དང་སྤྱར་ཏེ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད་སྟེ། དེ་ནས་ནམ་གང་རེད།

གཉིས་པ་ནམ་དགུང་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་གཞུག་པ།

ནམ་དགུང་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་གཞུག་པ་ནི།

ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་སེང་གའི་ཉལ་ལྷགས་བཅང།

འདི་ནས་བཅའ་ཞེས་ཨ་མ་དེའི་ཁ་སྐད་སེར་བཞག་གིས་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡུལ་སྐད་
དང་བསྐྱེས་ནས་གསུངས་འདུག།

གཞོག་གཡས་ཐབ་ལ་སྤྱོད་མཚུབ་སྒྲ་གཡས་བཀའ།

ཡིད་གཞན་མ་ཡིངས་རང་ལུས་དྲོར་སེམས་ཀྱི།

སྐྱར་གསལ་སྐྱེད་བུམ་དབུམ་མདའ་སྐྱབ་ཙམ།

སྤྱིང་གའི་ཐད་ཀའི་དབུམ་འའི་ནང་ཉིད་དུ།

པར་དམར་པོ་འདབ་བཞིའི་ལྷོ་བ་རྒྱ།

ཨ་ཡིག་དཀར་པོ་བཀའ་མདངས་ཅན་གཅིག་དང་།

ཆོངས་པའི་བྱ་གར་དེ་འདྲའི་ཨ་དཀར་གཅིག།

དེ་གཉིས་བར་གྱི་དབུམ་འའི་ནང་ཉིད་དུ།

ཨ་དཀར་ཐམ་མེ་ཤེལ་ཐེང་བརྒྱས་པ་ལྟར།

ཡོད་པར་བསམ་ལ་གཉིད་དུ་འགོ་ཁ་རྒྱ།

གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ཚུལ་ཏུ་སྤྱིང་ག་ཡི།

ཨ་ལ་ཐིམ་ནས་ཨ་དེ་འོད་ཟེར་གྱིས།

དབུམ་འའི་ནང་ཀུན་རྒྱས་ཉི་ཁུར་ལྟར།

གསལ་བར་སྒྲོམ་བཞིན་ངང་དུ་གཉིད་འོག་གོ།

སད་པའི་དུས་སུ་སྤར་བཞིན་བསྒྲོམ་པར་བྱ།
གཉིད་ནི་འོད་གསལ་སྤུབས་སུ་སྤྲ་བ་ཡི།
གནད་ཀྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན་ནོ་བྱ།
དེ་ལྟར་བྱས་པས་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྤུབས་སྤྱ།
སྤོང་པའི་འོད་གསལ་རྟོག་མེད་ཏིང་འཛིན་དང་།
སྤར་བའི་འོད་གསལ་ཐོད་རྒྱལ་ཉམས་ཤར་ནས།
ཉིན་པར་ཇི་བཞིན་ཉིན་མཚན་དབྱེར་མེད་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐུན་གསུམ་པོ་འདི་བདེ་དང་མི་རྟོག་གསལ་བ་གསུམ་གྱི་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་གསུམ་པོའི་དམིགས་གནད་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་རྩྭ་ལ་དབྱུང་པ་རེད། དེ་ཡང་སྤར་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་དབུས་ན་སྟེ། དབུ་མའི་སྒྲིང་ཁའི་ཐད་ཙམ་དུ་ཨ་དཀར་པོ་དཀར་ཞིང་འོད་དུ་འཆོར་བ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བོའི་ཆངས་བྲག་ལ་ཡང་ཨ་དཀར་གཅིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་དབུ་མ་ལ་ཨ་ཕ་རྩུ་ཏི་གསུངས་པ་རེད། ཨ་ཕ་རྩུ་ཏི་སོགས་དབུ་མ་ལ་མིང་མང་པོ་ཡོད། མདོར་ན་ཨ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་དབུ་མའི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་ཨ་དཀར་སྤྲ་མོ་ཤེལ་དཀར་གྱི་ཕྱེད་བ་བརྒྱས་པ་ལྟར་མང་པོ་ཡོད་པ་སྤྱི་བོ་ནས་མར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་རྒྱ་སྐར་ལ་ཉི་འུར་པོག་པ་གསུངས་ན། ཁང་བའི་རྒྱ་མཐོངས་དང་སྐར་ཁུང་ལ་ཉི་འོད་པོག་པ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་མོ་དུ་གྱུར་ཏེ། མཐར་ཨ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་གའི་ཨ་ལ་ཐིམ་པ་དང་གཉིད་པ་དུས་མཉམ་བུས། གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་ཞེས་གསུངས་དོན་དེ་ལྟར་རེད། སད་པ་དང་ཡང་སྤར་བཞིན་བསྒྲོམ། མི་ཞིག་གི་མི་ཚའི་ཕྱེད་ཀ་ཉལ་སའི་ནང་ནས་བྱུང་འགོ་

བཞིན་ཡོད་པ། གཏི་མུག་རོ་ཉལ་མི་བྱེད་པར་སྤངས་སྤོང་གི་འོད་གསལ་མཉམ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་ན་གོམས་ནས་ཉན་མཚན་དབྱེར་མེད་གྱི་ཏིང་འཛིན་བརྟན་པར་འགྱུར་
བས་ན། གདམས་ཟབ་འདི་དག་ཉམས་ལེན་ལ་གཟོབ་ཅེས་གསུངས་
པའོ། །འདིའི་འདུག་སྤངས་སེལ་འདུག་སྤངས་བཅས་གསུངས་ས་ཡོད།
ངའི་སྤྱི་མ་ཚང་གིས་ཚོས་བདུན་གྱི་ངང་ལ་ངལ་གསོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བཞུགས་སྤངས་
མཛད་ནས་གཟིམས་དར། འདིའི་གོང་འོག་གཉིས་གྱི་གཅིག་སེལ་འདུག་སྤངས་
དང་གཅིག་ངང་སྤོང་ཅོག་ཤུ་རེད་ཡོད་འདུག འདི་ལ་སྤྱང་ཆེན་ཉལ་བ་ལྟ་བུའི་
ལོངས་སྤྱིའི་བཞུགས་སྤངས་མ་གསུངས་པར་འདུག་ཀྱང་། ཉལ་སྤངས་དགོས་པ་
ཞིག་གི་མི་ཉལ་ཉལ་བྱས་ནས་དེ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་
གཟིམས་སྤངས་བྱས་ན་མཚན་ཏུ་བཟང་བ་ཡིན་པར་འདུག་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་
ཡོད། དེ་ནས་སྤོངས་རིག་པ་རང་གསལ་ལ་བཞག་པ་ནི།

གསུམ་པ་སྤོངས་རིག་པ་རང་གསལ་ལ་གཏོད་པ།

སྤོངས་རིག་པ་རང་གསལ་གཏོད་པ་ནི།

སྤོངས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་ཉེས་པས།

དབྱུགས་རིང་ལན་གསུམ་བྱས་ལ་སེང་གེ་ཡི།

འདུག་སྤངས་བཅས་ཏེ་སྤྱི་བོའི་ནམ་མཁའ་ཡི།

གཞུག་པར་ཐད་དུ་སྤྱིང་གའི་ཨ་དེ་ལས།

ཨ་ཡིག་རང་འདྲ་གཉིས་པ་གཅིག་མཆེད་དེ།

མིང་ངར་འདུག་པར་བསྐྱོམས་ལ་སེམས་བབྱུང་ངོ་།།

དེ་ནས་ཇེ་མཐོར་སོང་ནས་ཡལ་བར་བསམ།།

དེ་ལྟར་བྱས་པས་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་གྱི།

ཡེ་ཤེས་ཀ་དག་གནས་ལུགས་ཤེས་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ན། འདི་ཚེ་ཞལ་གསལ་པོ་འདུག ལྷེ་བ་བྱངས་ཡང་མང་པོ་
འགོ་དགོས་པས་ཡང་བཤད་མི་དགོས་པ་བྱེད། བདེ་དང་མི་རྟོག་གསལ་བ་
གསུམ་གྱི་ཐབས་དང་འགོགས་པའི་བདེ་སྟོང་བྲན་སྟོང་གསལ་སྟོང་གི་ཏིང་འཛིན་ལ་
སྦྱོར་ཚུལ་དང་། འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྐྱོམས་
འདུག་གི་གོལ་ས་བཅད་པའི་འབྱུང་བ་རང་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡང་བློ་མའི་བཀའ་
སྟོལ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན།

དེ་དག་རྣམས་ནི་ཉིན་མཚན་ཁ་སྦྱོར་གྱི།

སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་གསུངས།།

ཞེས་པས་དོན་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་ལྟ་སྐྱོམ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་སོང་སྟེ་ད་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི།

༼ག གསུམ་པ་སྦྱོད་པ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།

དེ་ལ་བདུན་ལས།

༡༡ དང་པོ་བྱང་བ་ཆང་ཆོལ་ལྷ་བྱའི་སྦྱོད་པ།

གསུམ་པ་སྦྱོད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཡིན་གྱི།
དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་ཀུན་བསྐྱར་ནས།
རང་གི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་ཆོལ་ཕྱིར།
བྱང་བ་ཆང་ཆོལ་ལྷ་བྱའི་སྦྱོད་པ་དགོས།
དཔེར་ན་བྱང་བས་ཆང་དེ་ཆོལ་བའི་ཆོ།
ཅིག་ཁྱུང་གར་ཡོད་དེ་ལ་འགོ་བ་ལྷར།
མཆོན་ལྷན་གྲྀ་མ་མང་པོའི་ཞལ་བསྐྱེན་ནས།
སྒྲོམ་པས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྲྀ་དོར་འབྱེད།
བསམ་པས་དེ་དོན་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་གཞོན།
བསྒྲོམ་པས་དོན་སྒྲོམ་བཞག་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས།
ཅུད་ནས་འཕྱིན་ཏེ།

གསུངས་ན། དེས་སྦྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་བསྐྱེན་པ་རེད།
དེ་ཡང་རྒྱུད་ཉི་ལྔ་ཁ་སྦྱོར་ལས། བྱང་བ་ལྷ་བྱའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །ཆོས་རྣམས་
ཀུན་གྱི་རོ་མུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་སྒྲོམ་བསམ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་མ་ནོར་
བར་བརྟེན་དགོས་པའི་དོན་བསྐྱེན་པ་རེད། དེ་ནས།

ཁ གཉིས་པ་ཐི་བྱ་ཚང་འཇུག་ལྷ་བུའི་སྦྱོད་པ།

དེ་ཡི་གྲོགས་སུ་ཡང་།།

ཐི་བྱ་ཚང་འཇུག་ལྷ་བུའི་སྦྱོད་པ་དགོས།།

དཔེར་ན་ཐི་བྱས་ཚང་དེ་བཅས་བའི་ཆོ།

མི་ཡི་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲོན་དུ་བཅད་ནས་ཀྱང་།།

ཚང་དེ་བཅོན་སར་བཅས་ནས་མཇུག་ཏུ་ཡང་།།

འཛེལ་འཛེལ་མེད་པར་ཚང་དུ་འཇུག་པ་ལྟར།

ཐོས་བསམ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་རང་ཉིད་ནི།།

གང་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའི་མན་ངག་ལ།།

ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འཇུག་སྟེ།

ཞེས་པས་ཐི་བྱ་ཚང་འཇུག་ལྷ་བུའི་སྦྱོད་པ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། ཐི་བྱ་ལྷ་བུའི་
 སྦྱོད་པ་ཡིས། །གསང་བ་ཐབས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་བཅད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་
 བཞིན་རེད། ཡང་གོང་གི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འཇུག་སྟེ་ཞེས་པའི་འཕྲོར་མ་ཐུད་དེ།

ག གསུམ་པ་རི་དྲགས་རྣམས་མ་ལྷ་བུའི་སྦྱོད་པ།

དེའི་གྲོགས་སུ།།

ཀུན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི།།

རི་དྲགས་མཛུགས་སྐྱོད་ཀྱི་མཛུགས་སྐྱོད་།
དཔེར་ན་རི་དྲགས་མཛུགས་སྐྱོད་ཀྱི་མཛུགས་སྐྱོད་།
མ་ཡི་གཞིར་གིས་མི་ལ་བློས་ནས་ཀྱང་།
ལུང་ལུག་རི་ཕྱོད་སྐྱོད་ཀྱི་མཛུགས་སྐྱོད་།
ནལ་འབྱོར་དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་རྒྱ།
ལུང་གིས་དོགས་པའི་གཞིར་གིས་མི་མེད་ཀྱི།
རི་ལ་གཅིག་པུར་གནས་ནས་ཉམས་སྲུང་ལེན།

འདི་ཡང་རྒྱད་དེ་ལས། རི་དྲགས་སྐྱོད་ཀྱི་མཛུགས་སྐྱོད་། འབྲུལ་བའི་རྒྱུ་
རྒྱར་ཡུལ་ནམས་སྤངས། ཁམས་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་རེད། དེ་ནས་ཡང་།

ང བཞི་བ་ལྷགས་པ་ལྷ་བའི་སྐྱོད་པ།

དེ་ཡི་གྲོགས་སྐྱོད་ཀྱི་མཛུགས་སྐྱོད་།
སྐྱོད་པ་བྱ་དགོས་སྐྱོད་ཀྱི་མཛུགས་སྐྱོད་།
སྐྱོད་པ་ལྷ་བའི་སྐྱོད་པ།

ཅ ལྷ་བའི་སྐྱོད་པ་ལྷ་བའི་སྐྱོད་པ།

དེ་ལྷ་བའི་སྐྱོད་པ་ལྷ་བའི་སྐྱོད་པ།
སྐྱོད་པ་ལྷ་བའི་སྐྱོད་པ་ལྷ་བའི་སྐྱོད་པ།

རང་རྡོལ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་ལུས་ངག་གི།
སྦྱོད་པ་གཟའ་གཏད་མེད་པ་ལུགས་ལ་འབྱུང་།

ཆ རྒྱག་པ་བྱི་ཕག་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ།

འདི་ཡི་དུས་ན་གཙང་དམེ་མེད་པ་ཡི།
བྱི་ཕག་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཞོར་ལ་འབྱུང་།
ཟས་གོས་གང་ལ་འང་བཟང་ངན་གདམ་ག་རྣམས།
མེད་པར་འཛོལ་ཉླ་སྦྱོད་པ་འབྱུང་བའོ།

ཇ བདུན་པ་སང་གེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ།

དེ་ལྟར་དུག་པ་རྫོགས་པའི་དུས་དེ་རུ།
གཞན་གྱིས་ཚུར་ལ་བྲིལ་གྱིས་མི་ནོན་ཞིང་།
ཕར་ལ་གནོན་པ་སང་གེ་ལྟ་བུ་ཡི།
སྦྱོད་པ་འབྱུང་སྟེ་སང་གེ་གང་ལ་ཡང་།
འཛིགས་དང་ཡང་བག་ཚ་མེད་པ་ལྟར།
རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡང་སྤྱི་ཡི་སྒྲུང་བ་དང་།
མི་མ་ཡིན་གྱིས་གནོད་པ་དང་བྲལ་ནས།
གང་ལ་འང་དབང་བསྐྱར་རུས་པ་འབྱུང་བའོ།

ཞེས་གསུངས་ན། འདིའི་སྟོང་པ་བདུན་པོ་འདི་རང་གི་རྒྱུད་ཚོན་ལ་དཔག་ནས་
 སྟུང་རྒྱ་རེད། སྟོང་པ་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་བོགས་འདོན་ཡིན་པས། བང་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་
 བ་དང་། སྤྱི་རུ་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞི་དཔག་ཅིག་ལ་འང་ཡང་བག་ཚེ་མེད་པ་རེད་
 དུས་དེའི་མིང་ལ་སྒྲུང་བ་དབང་བསྐྱུར་གྱི་སྟོང་པ་ཟེར། དེ་ནས་དེའི་རྟགས་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་སྒྲུལ་ན།

གཞན་གྱིས་མི་དང་པ་རྣམས་བསྐྱར་རྒྱས་ཤིང་།
བསད་པ་གསོ་རྒྱས་གསང་གཏམ་གོ་བར་རྒྱས།
རྩལ་ལྷུ་མོ་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ཉམས་འབར་ནས།
ཆང་གིས་མྱོས་ལྟར་ཕྱོགས་ཡན་རེ་དོགས་བྲལ།
སྒྲུང་བའི་དངོས་པོས་ཁུ་མེ་རྒྱང་ལ།
དབང་བསྐྱར་ཡར་ཐལ་རྩྱར་ཐལ་བཟོད་པ་དང་།
ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་བྱ་བཞིན་འཕུར་བའོ།
དེ་ལྟར་བྱུང་རྒྱས་ཉོན་མོངས་ལེ་ཤེས་སྟུ།
གནས་འཁྱར་སྟབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་གྱིས་མི་གཞོང་།
དཔེར་ན་སྒྲུལ་བུ་ཆོས་བསྐྱར་ལྟ་བུའོ།
སྟོད་པ་བདུན་པོར་དགེ་རྒྱུད་ཆོད་ལ།
དཔལ་སྟེ་སྟོད་པས་ལྟ་སྟེ་མ་བོགས་འབྱིན་ནོ།

ཞེས་དེ་དག་གིས་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་གསུམ་པོ་སོང་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱན་དུ་བྱས་པའི་ནལ་
འབྱོར་ཡང་དེ་མིང་འདོན་ཐུབ་དགོས་པས།

༼ ༤ བཞི་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱེད།

བཞི་པ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་འདུས།།

ཞེས་གཉིས་པོ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ།།

གནས་སྐབས་ལྷན་གྲུབ་འོད་གསལ་འཆར་ཚུལ་ལ།།

དགག་སྒྲུབ་རེ་དོགས་མེད་པར་སྤྱད་པ་ཡིས།།

ལམ་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཅུལ་ཚྲོགས་གིང་།།

མཐར་ཐུག་ལྷན་གྲུབ་སྤང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ནས།།

ཀ་དག་ཆོས་སྐྱམ་མངོན་གྱུར་ནང་དབྱིངས་སུ།།

སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས།།

སྤྱང་ཡང་ཆོས་སྐྱའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན།།

གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས།།

འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛོད་པའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷར་ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སྤྱོད་པས་བོགས་དབྱུང་བའི་

འབྲས་བུ་ལ། གནས་སྐབས་ལམ་གྱི་དུས་ན་འཛིན་མེད་ཞེན་གྲོལ་རེ་དོགས་མེད་

པའི་ཉམས་ལེན་དོན་གྱི་གནད་འབྱེད་ས་བས། ལམ་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་

བས་མི་ཆད་ཅུལ་ཚྲོགས། མཐར་ཐུག་ལྷན་གྲུབ་སྤང་བ་བཞིའི་གོ་རིམ་མཐར་ཕྱིན་

ཏེ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། ཆོས་

ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་དུ་ཟད་དེ་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་སྤང་དུ་བྱས་ཏེ་ཀ་

དག་ག་དོད་མའི་ནང་དབྱིངས་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱུ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས་

བཞིན་དུ། སྐར་ཡང་ནང་གསལ་ཆོས་སྐྱེའི་ངང་དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་ཕྱི་
གསལ་ལོངས་སྐྱོད་དང་སྐྱེའི་གཟུགས་སྐྱོད་གཉིས་ཀྱིས། དག་དང་མ་དག་ཐེང་
དག་གི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་རྟག་ཁྱབ་ཁྱབ་ཀྱི་འགོ་དོན་ནམ་
མཁའ་མ་སྟོང་འཁོར་བ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་དེ་
ཡན་གྱིས་ལྟ་སྟོན་སྟོང་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རྒྱན་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རིམ་
པ་བསྟན་ནས། དེ་རིང་འགོ་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བའོ་ཞེས་པའི་མཚམས་
འདི་ནས་བཞག་ལ་ཆོས་བྲིད་རྗེས་མར་སྐྱང་བཞིའི་འཆར་ས་ནས་བཤད་རྒྱ་བྱེད།
དེ་རིང་འདི་ནས་ཐོད་རྒྱལ་ཞལ་གཤམ་གྱི་ལུང་ཞིག་འདོན་འཛོག་བསམ་སོང་།
འདིའི་མཚམས་ནས་དེ་འདོན་རྒྱ་བྱེད།

ཞབས་དཀར་བའི་ཐོད་རྒྱལ་ཞལ་གཤམ་གྱི་ལུང་གསུངས་འཕྲལ།

འུ་བུ་ཆོས་ཐོད་རྒྱལ་སྟོན་དུས་འཆར་སྐྱང་གར་བ་ལ་ལྟ་གིན་ཡོད་པ་རེད། འཆར་
སྐྱང་ཕྱི་རུ་འཆར་བ་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་འཆར་གཞི་ནང་ན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་
ཡིན་པས་ན་ནང་གཤམ་རབ་རང་བྱུང་གི་སྟོན་མཁའ་ཀ་དག་གི་རིག་ཐོག་ལ་འཛོག་རྒྱ་དེ་
གནད་ཆེན་པོ་ཡིན། ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཡིན་ན་
དབྱིངས་རིག་གྲོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་རེད། དབྱིངས་རིག་གྲོང་དུ་གྱུར་དུས་མཐར་རང་
ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཐམས་ཅད་མན་གཤམ་ལ་ཉི་ཟེར་ཕོག་པའམ་མན་གཤམ་ཉི་ཟེར་གྱི་
ནང་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུས་ཁྱབ་པར་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་དུས་སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་
གྲོལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འོད་ལུས་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་སྐར་བཞེངས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་
ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་། ང་རང་ཆོ་ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་གིས་མཉམ་བཞག་སྐྱོད་དུ་བཅད་
ཁྲལ་གྱིས་རིག་པོར་བཞག་ རིག་པ་རྗེས་ལ་ཕྱད་ཁྲལ་བྱས་ཀྱང་མཚམས་གཤིག་ནས་
ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཤོར་ཏེ། སེམས་གནས་དང་པོ་གསུངས་

སའི་ཐོམ་མེ་བ་དེའི་ངང་ལ་ལུས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཕྱ་བ་འོག་འགྱུ་མ་ཚོར་བཞིན་དུ་
འོང་གིན་འདུག་པ་འདི་མཉམ་བཞག་གིས་རང་ས་མ་ཐེན་པས་ཡིན། དེའི་ངང་ལ་
ཇི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་འབྲུལ་རྟོག་གི་བག་ཆགས་ལྷོག་ཐུབ་པ་མིན། དེ་བས་འཆར་
གཞིའི་རིག་པ་ཟང་ཐལ་དེའི་ངོ་བོའི་སྤྱང་ལ་ཚུར་རང་ས་བཟུང་སྟེ། རིག་པ་རྗེན་ལ་
ལུད་དེ་རིག་ཆ་ལ་གསལ་གདངས་ངར་དང་བཅས་པའི་གྲུང་ཞིག་བཏོན་དེ། རྣམ་
རྟོག་གི་འཆར་སྒྲོ་བཟང་ངན་གང་ཤར་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་པོ་མི་རྒྱུག་པར་
འཆར་གཞིའི་རིག་པ་རྗེན་པའི་སྤྱང་དེ་ནས་ཆིག་ཚད་དུ་བཅིངས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་
སྤྱར་གསལ་གང་འདྲ་ཞིག་འཆར་བསྐྱེད་རུང་། རིག་ངོ་རྗེན་པར་བསྐྱེད་ས་བའི་ངོ་བོ་
དེ་ཅུལ་རྣམ་རྟོག་གིས་འཕྲོག་ཐུབ་པ་མིན། དེ་མ་ཐུབ་དུས་དེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཇི་
ཤར་ལ་རྩིས་གདབ་མེད་པ་དེ། ཡེངས་ནས་མ་གོ་མ་ཚོར་བ་མིན། ཡེངས་
ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བའམ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་རེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདི་སྤྱི་མ་
ལའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་གྲོལ་ལུགས་གསུམ་པ་ཁང་སྤྱོད་དུ་རྒྱུན་མ་ཞུགས་པའི་དཔེར་
འཛིག་ས་ཅན་པོ་རེད། དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་པོ་བ་གསར་བ་ཚོར་མ་ཚོན་ན།
སེམས་ངོ་ཤེས། རིག་ངོ་མཐོང་ཟེར་བའི་དུས་སུ་ཅི་ཞིག་ཤེས་ཤིང་གང་མཐོང་སྟེ་
རིག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་སེམས་སྟེ་མེད་དུ་གོ་བ་དེ་ཡིན། རང་སེམས་སྟེ་
མེད་ཀྱང་ག་ཡིན་པའི་ཐག་རང་གི་ཞེ་གདིང་ནས་ཚད་སོང་དུས་སེམས་གཞི་མེད་ཅ་
བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་མིང་བཏགས་ཆོག་པ་རེད། རེད་དེ་རང་སེམས་སྟེ་མེད་ཡིན་
ལུགས་དེ་གདོད་ནས་སམ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། དེའི་དུས་སུ་
གསར་དུ་སྟེ་མེད་དུ་འགྱུར་སོང་བ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། རང་སེམས་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་
དུ་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་མེད་སོང་བའང་མ་རེད་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་

ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་སོང་དུས་ཚེས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་སྟོང་པ་རྒྱུད་ཆད་
ལ་འགྱུར་མི་དགོས། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བཞིན་དུ་འཇམ་སྒྲུང་སྒྲུང་ཁར་གདོད་མ་
ཉིད་ནས་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པ་ཡིན། སྟོང་གཞི་ཚེས་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་རང་
བཞིན་ནམས་གནས་ལུགས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ཇི་བཞིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་
འདི་གཉིས་ཐ་དད་སོ་སོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་དུས། རིག་སྟོང་བྱུང་འཇུག་
རྟོགས་སོ་ཞེས་པ་འོ། །དེས་ན་ཚེས་ཅན་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་དེ་རིག་པ་རེད་ལ་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རེད། འདི་ལྟར་བརྗོད་སྐབས་ཚེས་ཉིད་མ་འབྲུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ཚེས་ཅན་འབྲུལ་བའི་སེམས་མིན་ན་ཡང་ཚེས་ཅན་སེམས་དེ་ཚེས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེའི་
བདག་ཉིད་དང་ནི་ཚེས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཚེས་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་གཞན་དུ་ཚེས་ཅན་
དང་ཚེས་ཉིད་ཇུས་ཐ་དད་པར་མི་འཛོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་རིག་སྟོང་བྱུང་འཇུག་གི་
སྒྲུང་བ་དང་ནི་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་དེ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྐྱོད་གོ་བརྟེན་འཕྲོད་བྱེད་ཅམ་དུ་
ལྷོག་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཐ་དད་ཁ་ཁ་སོ་སོར་བྱེས་རྒྱ་ཞིག་མེད།
གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་བྱུང་འཇུག་ཅེས་ཁ་ནས་བཤད་ཀྱང་ཁ་བཤད་ཅམ་ལས་དོན་
དུ་མ་འདྲེས་གཉིས་གཤིབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་དུ་འཇུག་གོ་མི་ཆོད་བཞིག་རེད་
འགོ། །དེ་དུས་ཚེས་ཅན་ཐ་དད་དུ་སོང་བ་ཇི་བཞིན་ཚེས་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སོང་སྟེ་
གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ངོ་ཁ་ན་ཚེས་ཉིད་གཅིག་ལ་མཉམ་ཉིད་འོང་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚེས་ཅན་དང་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་བཟང་ངན་གཉིས་གཤིབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་དེ་མ་ཁེགས་ནས་གཟུང་འཛིན་བྲལ་བའི་མཉམ་བཞག་ཅིག་མི་སྲིད་
པར་གྱུར་དུས། སྒྲགས་རྗོགས་ལྷ་ཅི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ཐམས་ཅད་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་དུ་རེད། རིག་པའི་དྲུངས། གསལ་བ་ཡུལ་ཇེས་སུ་མི་

འབྲང་ཞིང་། འཆར་བ་མི་འགག་པ་མེ་ལོང་གི་དྲངས་ལྟ་བུ་དེ་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འཆར་གཞི་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་བཀག་ཀྱང་མི་ཁོགས་ཏེ་འགག་མེད་ཀྱི་རྩལ་
ཡིན་པས་སོ། །དེ་བསྐྱབ་ཀྱང་འབྱུང་པ་འདྲ་མིན་ཏེ་སྤྱེ་མེད་དུ་རང་ལོག་ལ་བྱད་
འགོ། དེས་ན་སྤྲང་ཤེས་གཉིས་མེད་རོག་ཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་མ་ཤེས་ནས་གང་
ཤར་ཤར་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཡུལ་འབྱམས་ཀྱི་གདོན་གྱིས་ཟིན་ལ་ཉེ་བ་ཡིན། དེ་
འདྲ་བ་དེས་རྟོག་པ་ཉིད་འབྱུང་ལ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པའི་གནད་དེ་ལར་ནས་མ་རིག་
པ་འམ་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་རེད། སྤྲང་ཤེས་གཉིས་མེད་རོག་ཅིག་པའི་ཉམས་ལེན་
མ་བསྐྱངས་པར། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཐ་མི་དད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
བརྟེན་པའི་ཐབས་མེད་པ་རེད། དེ་བས་རང་སེམས་སྤྲད་ཅིག་མ་འདྲིའི་སྤྲང་ནས་
འཁོར་འདས་གྲོལ་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུགས་ཆོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལས་
གཞན་པའི་གྲོལ་འབྱུང་གྱི་ཕུགས་ཆོད་ཐབས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རྒྱ་
མཚན་དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རིག་སྤྲོད་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་བའི་རྟོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། སེམས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་ཀྱང་སྤྲོད་པར་བསྐྱོམ་ན་
གོལ་ས་ཆེན་པོ་ཡིན། གསལ་སྤྲོད་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ངེས་
ཤེས་སྤྱིས་ན་སྒོ་བྲལ་མིན། དེ་བས་ན་ཀ་དག་དང་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་རིག་པ་
ཟང་ཐལ་རྗེན་ལ་བྱད་མ་ཤེས་དུས། མོད་རྒྱལ་གྱི་སྤྲོད་གཟུགས་དངོས་པོར་གོལ་
ཏེ་གཟུགས་ཁམས་སུ་འཕེན་པ་མ་གཏོགས་པན་ཐོགས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།
རིག་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་རང་རེ་སེམས་ཅན་ཡིན་དུས་ལམ་
རིག་པའི་བྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པས་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཞིག་ཡོད་

བསམ་པའི་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དེ། རིག་པའི་
 བདག་ཉིད་རང་ངོ་ཤེས་པ་དེས་ལོག་ཏུ་བརྟུག་པས་དེ་ཉིད་གོམས་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ།
 རྟོགས་གོམས་མཐར་ཕྱིན་སོང་བ་ཡིན་ན། འབྱུང་བ་རང་ལོག་སྟེ། མ་རིག་
 པའི་ཚུ་བ་རིག་པ་ལ་ལྷོག་སྟེ་ཕྱིན་ཆད་འབྱུང་མི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 ལྟར་སོང་དུས་སྤང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་སོང་བས་འབྱུང་བའི་སྒྲིགས་མ་ཐམས་ཅད་
 རང་ལོག་སྟེ་ལུས་རྒྱལ་ཕན་དུ་དངས་པ་དང་། དེའི་སྤྱོད་བཞུགས་སྤངས་གསུམ་
 དང་གཟིགས་སྤངས་རྣམ་གསུམ་གྱིས་གཙུག་པས་སྤང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་
 ལྟར་བཞེངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྱོད་གཟུགས་རྣམ་བཅས་
 མཚན་མ་ཅན་དུ་སྤང་བའི་ལྷའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ནི་རྣམ་མེད་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ཨེ་ཡིག་ཆེན་པོ་
 བདེ་ཆེན་གཙུག་མའི་ཨེ་ཡིག་དང་གཉིས་ཀ་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ། རྫོ་
 རྗེ་སེམས་དཔའ་མ་ནིང་གི་གོ་འཕང་གསུངས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་མང་
 པོའི་ནང་ནས་བསྐྱབས་བཞེད་མཛད་སའི་གྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་དགའ་སྟོན་དེ། རྗེ་གས་
 ཆེན་མན་ངག་སྟེ་འདྲིའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སེམས་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་ངལ་བ་ཡུན་རིང་བརྟེན་
 མི་དགོས་པར་ཀུན་རྟོག་གི་སྒྲོམ་པའི་བླ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་ཙོག་བཞག་གི་མན་
 ངག་གིས་འབྱུང་སྤང་གཞི་ཐིམ་དུ་བཏང་སྟེ། ཕྱི་གསལ་སྟོད་བརྟུད་ཀྱི་རོལ་རྩལ་
 ཐམས་ཅད་ཆུ་ནང་གི་ཁླ་གཟུགས་ཤར་བ་ལྟར་ལས། བླ་བ་གསལ་ལྟུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡེ་
 ལྟོང་གཞི་གྲོལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ལམ་སྤང་གི་རིག་པ་
 རྗེ་རྗེ་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་འཇའ་འོད་ཟེར་ཐིག་ཏུ་ཤར་བ་རེད། ཕྱི་གསལ་སྟོད་བརྟུད་ཀྱི་རོལ་
 རྩལ་ཐམས་ཅད་ཆུ་ནང་གི་ཁླ་གཟུགས་ལྟར་ཤར་ན་ཡང་། བླ་བ་གསལ་ལྟུན་གྲུབ་
 ཀྱི་ཡེ་ལྟོང་དེ་གཞི་གྲོལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་དུས། དེ་མ་

གཡེས་བཞིན་དུ་ལམ་སྤྲང་གི་རིག་པ་རྩོམ་ལུ་གུ་རྒྱུད་འཇའ་འོད་ཟེར་ཐིག་ཞིང་དང་
གཞལ་ཡས་ཁང་། སྤྲང་ཞལ་ཕྱག་གི་རྒྱན་བཀོད་པ་རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་བ་དེ་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ་རེད། ཉམས་གོང་འཕེལ་
གྱིས་སྤྱལ་སྤྱ། ཆོད་ཕེབས་གྱིས་ལོངས་སྤྱ། ཟད་པ་ཆོས་སྤྱི་སྤྲང་བ་སྟེ།
སྤྲང་བཞི་དེ་ལྟར་མཐར་དབྱུང་སྟེ་བདེ་མཆོག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གསུངས་སའི་འཕེ་ཆེན་
དྲངས་མའི་སྤྲང་བཞེངས་ཏེ། བྱུང་ཆོས་དྲུག་ལྷན་གྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་
ཆོ་འདིར་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཐེག་པ་འདིའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་ནོ། འུ་བུའི་ཐེངས་འདིའི་
བྲིད་སྤྲང་གི་ཐད་ནས་མགོ་རྩ་ཆོང་བ་ཞིག་རེད་ཐལ་བསམ་གྱིན་ཡོད། མགོ་དམ་
མཁུག་སྟོད་མིན་པར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྩོན་སེམས་ཀྱི་ཐད་ནས་བཤད་ན་དབུས་
སྤྲང་བྱས་ན་ཉ་ལས་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་རེད། ད་དུང་ལུ་མཐུང་དུ་སྤྲུལ་ཁ་ཤས་ཤིག་
ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་ལ་སྤྱེར་སོ་སོས་སྤྲབས་གར་བདེའི་ས་ཆ་རེ་ནས་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་བྲིད་སྤྲང་
མཛོད་ན་བསམ་པ་ཡིན། ཐེངས་འདིའི་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྩེས་མའི་བྲིད་སྤྲང་དེ་
གཞིས་ཉིན་ཨེ་རེད་གོ། ཕྱི་དེའི་སྤྲུལ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྷན་དུ་འཛོགས་སྟེ་མཁུག་
མཐར་བཀྲ་ཤིས་ཤིག་ཀྱང་བཟོད་མཛོད་ན། དེའི་ཆོའི་སྤྱེར་གྱི་བྲིད་སྤྲང་ལ་གསར་
པ་ཆོས་སྤྲ་དགུང་གི་ཟེར་གཉིས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་རྟེན་བཅས་གྱིས་བསྒྲོམ་དགོས་དགོངས་
ན་དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་དང་ལྷག་ཏུ་དུས་ཆོད་རེ་འཁྱུ་དང་སྤྲུལ་བཟོ་ལ་འགྲིགས་དགོས་
པའི་ངེས་པ་མེད། ཡང་དེའི་ནང་ནས་ཉམས་ལེན་པ་རྙིང་པ་རྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པ་
ཆོས་རང་རང་གི་བཞུགས་ཤིག་དང་སྒྲོམ་ཁང་དུ་བྲིགས་ཆོད་ཐོད་རྒྱལ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་
ཉམས་ལེན་སྤྲུལ་དུ་བཅད་དགོངས་ན་འང་ཅི་དགྱེས་མཛོད། ཡང་བོགས་སྟོད་པས་
འདོན་རྒྱུའི་གནད་ཆེ་བས། ས་འདིར་ད་ངེས་མ་གཏོགས་ཐོན་ཡང་མ་ཁྱེད་བས་

ཡང་མར་གཅིག་ཉལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་ན་ལ་འབྱོར་དུ་བྱ་དགོས་དགོངས་མཁན་ཡོད་ན་ཡང་
 དགག་བྱ་མེད། སྐྱེ་བ་ལྔ་གསུམ་བདེ་འཇགས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་རང་འགན་རང་
 གིས་བཞེས། དེའི་འཕྱོར་དོན་དག་གཞན་པ་ཞིག་ལ་མཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འདི་ནས།
 རབ་སྤྱུགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དགོན་སྡེ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས།
 ཁོང་ནས་པའི་དགོན་པའི་ནང་ནས་ལོ་རྒྱུས་མར་དབང་ཆོས་རེ་འདོན་རོགས་གསུངས་
 ནས་ཐུགས་རེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱོད་རྒྱུས་བར་གསུམ་དུ་གནང་གིན་འདུག་པ་རེད། ད་
 དེང་སང་གི་དུས་འདི་ལ་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏུ་ན་འབྱོར་འཁོས་ཆེ་ཆུང་གི་འགྲན་རྩོད་དང་ནི་
 ཟ་རྩམ་ཆེ་འདོད་ཀྱི་ཐུགས་འདུན་འཆང་ནས་སྤྱི་ཚུལ་འབྱོར་ཆས་གིག་དང་དེ་འདྲ་ཞིག་
 ལ་འདང་རྒྱག་པ་མ་གཏོགས། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཉམས་ལ་རན་
 པའི་དམ་ཆོས་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མཁན་དགོན་པའི་སྐབས་
 འདིར། བྱེད་རྒྱུས་ཀྱིས་དམ་ཆོས་དོན་གཉེར་གནང་བ་ལ་རྒྱུ་ཡི་རངས་ལྷན་
 པ་ཡིན། རང་གྲུང་ཆོ་སྤྱོད་འདི་དང་གཞན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྒྲོན་ལམ་
 བཏབ་དང་འདེབས་བཞིན་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་གཅིག་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
 རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་མེད་ལ། སྒྲོས་སུ་མི་ལོ་ལོན་ཀྱི་ཆོ་མཁུག་ལ་ཁྲུ་བ་རྒྱུས་མའི་
 ཆོད་ཅིས་སྤྱོད་ཅེས་བྱེད་དགོས་ན། རྟག་འཛིན་གྱིས་ལྷན་ཐིངས་དཀའ་བ་དང་།
 གཉིས་ན་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་ས་རུ་སོང་ནས་མང་པོ་འཛོགས་པའི་མགོ་འདི་རུག་མ་
 བསམ་ནས་མི་ཁྱེད་ནས་བུད་དེ་དུས་ཡུན་མི་ཐུང་བ་ཞིག་སོང་ནའང་། ཡང་མ་
 བསམ་ས་ནས་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་འདྲ་རེས་མཆོམས་རེར་དེད་འགོ་ནི་རེད།
 དེ་གང་ལྟར་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་ལ་ཉེ་འཕྲུལ་ཡུན་འདུན་མ་ལོགས་པའི་ཡང་
 ཅེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཆང་མ་ལ་མཉམ་དུ་འདེབས།

མདོར་ན་མ་འོངས་ཐག་རིང་གི་ཆོག་ལན་རྒྱག་སྤྱེད་པའི་ཆོད་མི་ཐིག་པས་ད་ལྟའི་
སྐབས་ལ་མ་འོངས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པོ་འདེབས་པ་གཅིག་པུ་
འདི་མདོན་སུམ་སྒྱེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བྱ་བ་རེད། འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་
ཞིག་གིས་ཆོས་དབྱིངས་སྟོབས་ལྡན་རྗེ་རྗེའི་གསུང་གི་མན་ངག་གི་རིགས་འདོན་རྒྱའི་
ཐུགས་རེ་ཆེར་མཛད་གནང་མཁན་མང་མོད། དེ་ནི་ངས་ཐོབ་མ་མྱོང་། ཞབས་
དཀར་ཆང་གི་གསུང་ཡང་ཆ་ཆང་ཐོབ་མ་མྱོང་། བྲེགས་ཆོད་ཐོད་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་
སྒྲོར་འདི་ཡང་སྒྲོན་ཆད་ང་ལ་ཐོབ་མ་མྱོང་བས་དུས་ཕྱིས་ངའི་མད་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་
པོ་ཨ་སྒྱེད་རྟོགས་ལྡན་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཆང་གི་མདུན་ནས་རྒྱན་སྒྲངས་ཏེ་ཁོང་ས་ནས་
ཞུས་པ་ཡིན། ངས་འདི་བཤད་པའང་ད་རེས་ཐེང་དང་པོ་རེད། ཨ་ལགས་
མཁའ་མདའ་ཆང་ལ་ངས་འདོན་རྒྱའི་ཁས་འཆེས་ཏེ་བྲིད་སྒྱུང་དང་བཅས་པ་རྩེ་བ་
གཅིག་ལ་བྱ་རྒྱའི་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་ཆོག་ཐོག་ལ་བསྐད་ནི་བོ་ཡིན། སྤྱིར་ང་ལ་
མཚོན་ན་ཉམས་ཆུང་གི་ནས་འཚོ་བའི་ཆོས་པ་ལྟ་རྒྱུ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་
རང་གིས་ཁས་འཆེ་བ་ཡིན་པས་མི་ཆད། དེ་ཅན་པོའི་མི་ལ་འདུན་པ་དང་དུང་བ་
ཡོད་པའི་མི་ཡིན་ནི་རེད། ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀ་ཤེར་བའི་ཁ་སྐབས་ཅན། ཆེན་
པོར་མཐོན་པོར་སྟེག་གིན་ཡོད་པའི་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལས། རས་གཟན་རས་ཤམ་
རེའི་ཁྲག་ན་རྩེ་བ་རྗེས་མའི་འཚོ་ཆས་ལས་འདང་རྒྱག་མེད་པའི་ལྟ་རྒྱུ་མ་ཡོན་
ཏན་གྱི་ནང་རྫོངས་ཅན། ཕྱི་རྟིང་གནམ་ལ་བཀྲུགས་ནས་ཅིག་མི་སྟེབས་མི་ལོན་
ནས་བསྐད་མེད་པའི་འདོད་རྒྱུང་ཆོག་ཤེས་ཅན་རེ་མཐོང་ན་ངས་ལྷག་པར་དུ་དུང་བ་
སྒྲོན་གི་ཡོད། ངས་དེང་སང་སེམས་ཁུར་བྱེད་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཇི་ཡིན་ན། མ་
བསམ་ས་ནས་འདི་བཞིན་དུ་ཆོས་རྒྱན་རེ་སྟེལ་བར་འགོ་དགོས་ཐུག་ཟེར་རྒྱུ་མ་རེད་

འདྲ་རྒྱུ་འདྲ་ལ་བ་དང་ལྷན་མེད་དུ་ས། རྗེས་དེད་བྱས་ནས་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་པོར་
འདྲ་གིན་འདུག་པས། ས་དེའི་དགོན་སྡེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་མི་སྣ་ཚང་མ་ལ་སྐྱ་
ཚོགས་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་དང་བྱུང་པར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྤྲོད་ནས་བརྒྱབ་གསུངས་
རེ་བཏང་འགོ་བཞུགས་ཨོ་ཡོད་ན་བསམ་དང་སེམས་བཞིན་ཡིན། དགུ་རེད་ཚང་
དང་ཨ་ལགས་མཁར་མདའ་ཚང་ཚོར་སྐྱར་ནས་ཁྱེས་བསྐྱད་པ་ཡིན། ང་འོངས་
དུས་གོ་ཆས་རང་གིས་བྱེད་འོང་ཚོགས། འདུག་སའི་ཁང་བ་སྐྱབས་བདེ་ཞིག་དགོས་
པ་རེད། བསུ་བ་སྡེ་ལེན་བྱེད་མ་འོང་ཞེས་དེ་སྤྲོད་བསྐྱད་པ་ཡིན། ན་ནིང་
མཁར་མདའ་དགོན་དུ་མ་ཡོང་གི་སྐྱར་ལོ་མི་ཉག་ནས་ངས་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མའི་ཞིབ་བྱིད་
རྒྱས་པ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དུས་དེ་ཚང་གིས་ག་སྤྱི་ག་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱས་འདུག་
སྤྱོད་རང་གོ་རང་གིས་བྱེད་ཏེ་རང་གི་ཐབ་རང་གིས་བཟུང་བ་ཡིན། དེ་སྐབས་བདེ་
མོང་མ་ཞིག་རེད། འདི་ནས་ན་ནིང་ད་ལོ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱིང་ཆ་ཆེན་པོ་འབྲུ་གནང་
གི་འདུག། དེ་ཉིན་མཚོ་སྐོར་ལ་འགོ་འདུག་སྐབས། རྗེས་དེད་སྤྲོད་ས་འཁོར་
བདུན་ཅུ་བརྒྱད་བཅུ་མན་ཚོད་ཡོད་ས་ཡོད་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་ལ་མཁར་མདའ་ཚང་དང་འདི་རྣམ་པས་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད་ཐལ་
བསམ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། ད་རེས་པར་འགོ་དུས་སྤྱི་ལ་མ་མ་བྱེད་ཅེས་ཁྱེ་བཞིན་ཡོད།
ད་དུང་དེ་བཞིན་སེམས་ལ་ཞོག། ང་ལ་ནད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་གང་གང་རེད་ཟེར་ན།
དེང་སང་ལྷག་ཏུ་སྤྱི་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་མི་བསམ་པའི་གོ་མས་གཤིས་ཤིག་ཆགས་
ཡོད་པ་དེ་རེད། སྐྱ་བ་བསྐྱམས་དོན་ཡང་དེ་ཡིས་རེད། གཞན་ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་ཀྱིས་ཅང་མ་རེད། བཤད་ཚར། གཏུགས་ཚར། བཤད་ནི་གཏུགས་
ནི་ལས་ནི་ཚང་མའི་བྱོ་བ་ཁྱོད་ཚར་ཏེ། ད་མི་བཤད་མི་གཏུགས་མི་ལས་རྒྱུ་འོ་མོ་

ལས་ངང་ནས་ཆོ་མཚུག་གི་དུས་ཚོད་བསྐྱལ་བསམ་པའི་མ་ེ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་
བསམ་བཞིན་དུ་དེའི་རིགས་ཀྱི་མི་གྲལ་ནས་བྱད་བཞག་པ་རེད། དེ་ཆོ་རང་གར་
ཞོར་འབྱུང་གི་འཕྲོས་གཏམ་ཙམ་རེད། དེ་ནས་ཡང་ཆོས་བྲིད་རྗེས་མའི་སྐབས་སུ་
མཇལ་ཡོང་། དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་བགྲིས་པའི་དགོ་བའི་ཕ་བ་སོགས་ནས་བསྡེ་
སྒྲོན་བཅས་ཉིན་གསུམ་པའི་ཆོས་བྲིད་མཚུག་གོལ་སོང་ངོ་། །

༥ ཉིན་བཞི་པའི་ཆོས་བྲིད།

ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་ལ་བཅངས་ཏེ་དམ་
ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་དགོས་པ་ཡིན། རང་རེ་ཐོག་ཅེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་འདས་བྱ་
རྩེལ་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་
ཙན་སྐལ་ལྷན་གྱི་མཆེད་ལྷམ་འདུས་པའི་ཆོས་གྲལ་ལ་ཞུགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་དུས།
ནམ་ཞིག་རྩེལ་མེད་རང་བཞག་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ་རང་ཉིད་
ཀྱི་བརྩོན་པ་མ་ཞན་ན་བྱ་རྩེལ་རང་ཞིག་གི་ས་ལ་གོམས་པ་ཉམས་སྦྱོང་བརྒྱད་དེ་ཐོབ་
ངེས་པ་ཡིན། རིག་པའི་རང་སོ་ཟེན། དགོངས་པའི་པ་ཐོག་ཐོབ་དུས།
རིག་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཞོར་ས་དང་འཆལ་ཡོང་ས་ཞིག་མེད། དོན་དམ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་དུས་ཀུན་རྫོབ་དཀར་ནག་གི་དགོ་སྤྲིག་ལ་ལྷོས་པ་མ་རེད།
མ་རེད་དེ། དེའི་ས་ལ་མ་ཐོན་གྱི་བར་དེར་ཐ་མལ་འབྲུལ་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་དང་
མ་བྲལ་བའི་རིང་ལ། གོ་བ་དང་སྦྱོང་བ་རྩུང་ཟད་ཐོན་པས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་རྟོགས་

པའི་ཚད་ཚྭ་གསུང་། བདག་དང་གཞན་མཉམ་། གསེར་དང་བོད་བ་མཉམ་པའི་
 ས་ཚོད་ལ་མ་སྒྲིབ་བར་དུ་དམིགས་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གསུང་ལ་མ་བརྟེན་ཐབས་
 མེད། སྒོན་འགྲོ་ཚྭ་གསུང་བསམས་སྒྲིབ་སྒྲུངས་དང་འབྲལ་མི་རུང་ལ། སྒྲིབ་པ་
 དག་ཅིང་དག་ན་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར། ཚྭ་གསུང་ཚྭ་གསུང་གི་
 ཚྭ་གསུང་ན་ལམ་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཡིན། དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གསུང་ཚྭ་གསུང་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གསུང་ཚྭ་གསུང་།
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གསུང་གཉིས་ཚྭ་གསུང་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་གཉིས་
 ཐོབ་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུན་འདོན་སྒོན་འགྲོའི་དག་འདོན་གྱི་ནང་ལ།
 འགལ་ཆུན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲོལ་བ་སྒྲིབ་མ་རྟེན་སེམས་དཔའི་སྒྲོལ་བ་སྒྲིབ་དང་མཐུན་ཆུན་
 ཚྭ་གསུང་གསུང་པ་མཐུན་ཀྱི་བྲིད་རྒྱུ་འདི་གཉིས་ཀ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་
 ལག་གནད་ཆེན་པོའི་ཆེ་ཐང་དུ་མཛད་ནས་བཞག་པ་རེད། འབྲམ་ལྔའི་བསམས་
 སྒྲུངས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡིག་བརྒྱ་འབྲམ་དང་མཐུན་འབྲམ་བཞག་དགོས་པའང་ལམ་ཆུན་
 བསམས་སྒྲུངས་གཉིས་ཀྱི་གནད་དུ་དེ་གཉིས་མེད་ཐབས་མེད་ཡིན་པས་བཞག་པ་
 རེད། སྒྲིབ་སྒྲིབ་དག་ཆེད་དུ་བཞགས་སྒྲུངས་བྱེད་དགོས་ན། སྒྲིབ་པ་མི་
 དགའི་ལས་ཀྱིས་རང་ལ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡེ་དག་གི་སངས་རྒྱུ་གསུམ་འདུས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་བཞགས་པ་དེ་མི་སྒྲུང་བར་སྒྲིབ་པས་ན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཟེར་བ་ཡིན། ངོ་བོ་
 དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་རེད་མ་གཏོགས་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་གཅིག་དུ་
 བསྐྱུས་ནའང་འདུས་སོ། །ཙུ་བ་མ་རིག་པ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་
 གསུམ་དུག་ལྔའི་དབང་གིས། ལས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་བསམས་
 ནས་ཐར་བ་བྱེད་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་པར་སྒྲིབ་བསྐྱུས་ལ་འཕྱུར་པ་ཡིན་

དུས། འདིའི་ཙུང་བ་དེད་སོང་ན་འདི་ལ་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
ཤེས་བྱ་བག་ཆགས་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བཞི་ཡོད། ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་
པ་དང་བཅས་པའི་ལྷན་བ་དག་ཡིན། དེ་དག་གིས་གང་ལ་སྒྲིབ་ན་མཐོ་རིས་ལྷ་
མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་ནས་
སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། ཚུར་བསྐྱུས་ན་
དུག་ལྷ་དུག་གསུམ། དེ་ཡང་ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་འབྱུང་ཙུང་དེད་ན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཀུན་རྟོག་འདིའི་ཁོངས་ནས་འབྱུང་གིན་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་
དེས་ཅི་ཞིག་སྒྲིབ་ན། ཐར་བ་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན།
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ། རང་ལུགས་ལ་རྒྱུད་སྒྲུབ་དགོངས་དོན་བཞིན་སེར་སྒྲ་ལ་
སོགས་རྣམ་རྟོག་ཉོན་སྒྲིབ་དང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞག་
པ་ཡིན་ལ། ལུགས་གཞན་དུ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་རྒྱ། ཉོན་སྒྲིབ་ཇེ་
སྤར་སོང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། དེ་ཡང་ཇེ་སྤར་སོང་བ་བག་ཆགས་གྱི་སྒྲིབ་པར་
བཞེད་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུས་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
འཛོམས་ཤིང་། གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོས་སྒྲིབ་པ་སྤྲ་བའི་སྤྲ་བ་བཅོམ་པ།
སྒྲིབ་པ་རགས་པ་དང་པོར་བཅོམ་ཞིང་ཕྱིས་ནས་སྤྲ་བ་ཡང་དུངས་ནས་འབྱོན་པར་
དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མི་འབབ་ས་མི་འདུག་སྟུང་པ་ཡིན། ཆགས་བཞག་ན།
སྤྱི་ཅི་ཁྱེར་སོང་ན་མེད་འགོ་གི་སྟེ། དེ་བཞག་ཤུལ་གྱི་དྲི་མ་ཡལ་དཀའ་བ་ལྷ་བྱའི་
དཔེས་ཀྱང་ཤེས། གང་ལྟར་སྤྲ་བ་འཛོམ་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །བག་ཆགས་གྱི་
སྒྲིབ་པ་བཟེར་བ་དེ། མདོའི་ཆོས་སྐད་ལྟར་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གནས་
སྐབས་ལ་བཞག་གིན་ཡོད། འདི་སྤྲགས་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན་སྤྲ་སེམས་འཕོ་བའི་

བག་ཆགས་དཀར་དམར་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཆ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས།
 ཟག་མེད་གྱི་ལས་དང་ཡིད་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ། མཐར་ཐུག་རྩོ་
 རྩོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་དེ་ཡིན་པ་རེད། ཤེས་སྒྲིབ་དང་བག་ཆགས་གྱི་
 སྒྲིབ་པ་གཉིས་གྱིས་གང་ལ་སྒྲིབ་ན། རྣམ་མཁུའི་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན། རྩོ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་ན་ནམ་མཁའི་ཉི་མ་སྒྲིབ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་སྟེ། ཉི་
 མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་སྒྲིབ་ཡེ་ནས་ཞུགས་མ་ཁྱོང་ཡང་སའི་སྟེང་གི་མིའི་མིག་སྒར་
 དེའི་བར་དུ་གཡོར་ནས་མིག་སྒྲོན་ལ་སྒྲིབ་པ་བཞིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་
 ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ། ཡང་དག་མཐའ། ཆོས་གྱི་དབྱིངས། བདེ་
 གཤེགས་སྦྱིང་པོ། གཉུག་མའི་སེམས། དེ་ཁོ་ཉིད། ད་དུང་རང་བྱུང་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་རིག་པ། རང་བྱུང་གི་རིག་པ་ལ་སོགས་མ་ིང་གང་བཏགས་
 བཤང་། རོན་གཞི་ལྟུན་གྱུར་ངོ་བོ་ཡེ་དག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སངས་རྒྱས་རང་
 ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ། ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་གཤིས་ལ་ཞུགས་མ་ཁྱོང་ཡང་།
 སློ་བུར་འབྱུལ་བས་རང་ངོ་མ་ཤེས་ནས་མ་རིག་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། གཞིའི་གནས་
 ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་ངི་མ་སློ་བུར་བ་ཡིན། དེའི་སྤྱིར་རྒྱུད་བརྟག་
 གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་སློ་བུར་ངི་
 མས་བསྒྲིབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 ཡང་ཡིན་གོ་མི་ཆོད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་མིང་ངན་དེ་བཟུང་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་
 བའི་ཡང་གཡོག་ལ་འབྱུམས་དགོས་པ་དེ་གང་ལ་ཐུག་ཅེན། སློ་བུར་གཉིས་
 འཛིན་གྱི་འབྱུལ་བའི་ངི་མ་འདིས་བསྒྲིབས་སོང་བས་རེད། དེ་དག་པའི་ཐབས་ལ་
 དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱི་སློ་བཟུའི་བྱེད་པོ་སྒྲིལ་མ་ཡིན་པས་ན། རིགས་བརྒྱ་

རིགས་གཅིག་འདུས་པའི་རང་བཞིན། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ངོ་བོ་དེ་འདིའི་
 སྐབས་སུ་སྤྱོད་མ་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་འདུས་སུ་བསྒྲུབས་ཏེ། བཤགས་པའི་
 རྩལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་སྒྲུབ་བཤགས་དགོས། སྤྱི་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་
 གུང་བཤགས་ན་འདག་པ་སྤྱི་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་རྟེན་
 གྱི་སྟོབས་སྤྱོད་མ་རྒྱུ་མེད་པའི་སྟོབས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ལ་
 འགྱུར་པ་དག་པོ་བྱེད་པ། སྟོབས་པའི་སྟོབས་ཕྱིན་ཆད་མི་བགྱིད་པའི་སྟོབས་སེམས་
 བརྟན་པོ་འཆང་བ། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་བདུད་ཅི་འབབ་སྦྱོང་གི་
 དམིགས་པ་དང་ནི་ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། བདག་དོན་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པའི་
 སྐབས་སུ་ཡུལ་གོང་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་
 སྐྱའི་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མར་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱོང་རྒྱུ་ལས་མི་བཟོད་པ་བསྦྱོང་།
 ཐམས་ཅད་ཀུན་ལ་རང་རེ་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་འོད་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་གསལ་མཐའ་དབྱུས་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་བཞག་གི་རང་སྦྱོང་བ་འདི་
 བཤགས་པའི་རྩལ་པོ་མན་ངག་གི་མདོ་མདུད་ཡིན། ཟབ་མའི་རྟོགས་པ་མདོན་དུ་
 བྱས་པ་ལ་བསགས་སྦྱངས་གཉིས་ཀ་དགོས་དུས་རྒྱུ་མེད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་
 པ་སྦྱང་པ་དང་ཆབས་གཅིག་ཏུ་མཐུལ་འབྱུལ་བའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཆོགས་བསགས་
 དགོས་པ་ཡིན། མ་གཞི་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ནས་ཡ་གེའི་ཨ་ཏི་རྟོགས་ཆེན་གྱི་བར།
 ལམ་ཐམས་ཅད་བྱ་དགའ་སྤྱོད་དང་ཆོད་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས།
 ཐམས་ཅད་སྤྱང་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་སྤྱང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 གཉིས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད། འདུས་མེད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་མཐུལ་འབྱུལ་བ་ནི་ཆོགས་བསགས་པའི་སྟོབས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་མི་ཆོད་

བྱུང་སྤྲོ་བ་ཆོད་ཆེ་བ་བྱུང་པར་དུ་ལས་དང་པོ་བས་ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་ལ་སྦྱར་བ་དེ་
བའི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ད་ལུ་བྱུང་ཆོས་མཆུ་ལ་གྱི་རྟེན་མཆོད་ཆས་འདི་ཅི་
ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲོ་གསུམ་གྱི་ཞིང་ཁམས་སྒོས་སྒྲངས་ཏེ་མཆུ་ལ་དུ་འབུལ་བའི་
དམིགས་རྟེན་ཙམ་ཞིག་རེད། འདི་མི་བརྗེད་པའི་ཆོད་དུ་མཛུབ་སྦྱང་བཏགས་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱན་འདིའི་ཞལ་རྒྱན་དང་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་
དུ་ཡིན་ན་སྤང་ཚུལ་སྤྲུལ་སྤྱི་མཆུ་ལ། གནས་ཚུལ་ལོངས་སྤྱི་མཆུ་ལ། བྱུང་
བྱེད་ཆོས་སྤྱི་མཆུ་ལ་གསུངས་གི་ཡོད། སྤང་ཚུལ་སྤྲུལ་སྤྱི་མཆུ་ལ་དེ་གང་ཡིན་
ན། སྤྲུལ་སྤྱི་ཞིང་ཁམས་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ།
སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་བའི་སྤྱི་གཅིག་གི་གདུལ་ཞིང་དུ་གྱུར་པ་རིགས་ལྟ་གངས་ཆེན་
མཆོད་སྤྱི་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ལྟ་མིའི་ལོངས་སྤྱི་
ཐམས་ཅད་འབུལ་བ་དེའོ། །གནས་ཚུལ་ལོངས་སྤྱི་མཆུ་ལ་ནི། ལོངས་སྤྱི་
ཞིང་ཁམས་ངས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་རྒྱན་དང་བཀོད་པས་བརྒྱན་
པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟ་ལྟ་ཆོགས་པའི་རིགས་ལྟ་གངས་ཆེན་མཆོ། ཡང་སྤྱི་
འབུལ་རབ་འབུམས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །བྱུང་བྱེད་ཆོས་སྤྱི་མཆུ་ལ་ནི།
འཁོར་འདས་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་རྒྱར་མ་ཆད། ཡོད་མེད་གང་གི་གནས་
ལའང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བ་ལྟན་གྲུབ་ཕྱོགས་མེད་མཐའ་དང་བུལ་བ། འཁོར་
འདས་མཉམ་པར་བཟུང་བའི་མ་བསྐྱུལ་ཡེ་ཆོགས་རང་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར། རང་གསལ་རྣོག་པ་དང་བུལ་བའི་མཁའ་མཉམ་ཆོས་གྱི་
དབྱིངས་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཡེ་མེས་གྱི་སྤང་བས་བརྒྱན་ཏེ་འབུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ལྟར་སྤྲོ་གསུམ་མཆོན་པའི་མཆུ་ལ། དག་འདོན་རྒྱས་བསྐྱུས་ལ་མ་ལྟོས་པར་

དམིགས་པ་གཅིག་གིས་འབྲུམ་ཐེར་བསོག་དུས་ཚེས་བུ་བདུན་གྱིས་གསོག་པ་ཕྱག་
ལེན་ལྟར་དང་། འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བདུན་བཞི་ཅིག་ཆར་ཏུ་གཅོད་པ་ཀུ་ས་ལ་
འབྱུང་བ་རེད། འདི་ཡང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀ་ཆང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྱོས་པ་མི་
ཆེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བས་འབྱེད་བཞེ་ཡིན། གཅོད་ཅེས་པས་གཅད་བྱ་བདུན་བཞི་དེ་
གཅོད་བྱེད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་བཅད་པས་གང་གཅོད་པར་བྱེད་པ་བདག་འཛིན་
ཅུད་ནས་ཆོད་པ། ཡུམ་དོན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་ལུས་སྦྱིན་འདིའི་ནང་དུ་
འབྱེད་ཆེན་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་འདུས་པ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་
ཅན་ཡང་ཡིན། འདིའི་གཅོད་དམིགས་ཀྱི་དབང་སྟུང་ཟིལ་གཞོན་ལ་སོགས་པ་
སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་འགྲོས་དེ་གཅོད་ཡུལ་མཁའ་འགྲོའི་གད་རྒྱུད་ས་ངས་སྒྲོར་
ཅིག་ཞིབ་བྲིད་བྱེད་སྡོད་བ་དེ་ཆོར་གསོན་དང་ཅུང་ཟད་རེས་པན་ཐོགས་འབྱུང་སྲིད་རྒྱ་
རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་འགྲོའི་སྒྲོར་ནས་རྗེས་བྲན་ཐུགས་གསོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྦྱོན་
འགྲོ་དང་དངོས་གཞི་རྒྱན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱས་ཏེ་ཉམས་ལེན་ཕྱག་བཞེས་སུ་སྦྱོང་
དགོས་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ལུས་པ་དང་བཅས་ཏེ། གང་ཞིག་གསན་པར་བྱ་བ་མཆོག་
གི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཞབས་དཀར་ཚོགས་དུག་རང་གྲོལ་གྱི་གསུང་། རྫོགས་
པ་ཆེན་པོ་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་གྲུབ་གི་སྒྲིག་བྱུངས་ཏིང་འཛིན་སྒྲོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་ཅར་
འབྱེད་པའི་ལྡེ་ལྷུ་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་མན་
ངག་ལེ་ཆོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་འཆད་བྲིད་བྱེད་བཞིན་པ་ལས་དོ་ཞག་
ཡན་ཆོད་ལ་འདིའི་གཞུང་དོན་དངོས་གཞིའི་བྲིད་རིམ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ལྔ་ཡན་ཆོད་
སོང་ནས་། ལྔ་བ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་སྒྲོམ་སྦྱོང་འབྲས་བཞིའི་ཉམས་སུ་ལེན་
ཚུལ་བཤད་པའི་འཕྲོར།

པའི་རྒྱལ་པོ་འདིའི་བྱད་ཆོས་བསྟན་ཅིང་སྤྱང་བཞིའི་ཆོད་རྣམས་བཤད་པ་ལ་གྲུས་པ་
ཆེན་པོས་ཉོན་གསུངས་ནས་མཆོམས་སྤྱར་བ་དང་བཅས་ཏེ།

སྤྱར་བཞིན་བཞུགས་སྤངས་གཟིགས་སྤངས་གནད་གསུམ་གྱིས།།

ཉི་ཟེར་ལ་བལྟས་འོད་དང་འོད་ཀྱིས་དང་།

རིག་པ་ལུ་གྲུ་རྒྱད་བཅས་གསལ་བར་སྤྱང་།།

ཉམས་སྤངས་དབྱིངས་ཀྱིར་བར་རིག་པ་རྩྱད་།།

རིག་ལེ་གསུམ་འབྲེལ་རྩྱུ་ཆད་སྤྱང་བའི་ཆོ།།

ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་སྤྱང་བ་རྩོགས་པའོ།།

དེ་ལྟར་མཛོང་བས་ད་ལྟ་འདི་ཉིད་ལ།།

ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཉིད་དང་བྲལ།།

མཐར་སྦྱག་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་མི་ལྟོག་པར།།

རང་བཞིན་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཞིང་དུ་དབྱགས་འཕྱིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱར་བཤད་པའི་བཞུགས་སྤངས་གསུམ་དང་གཟིགས་སྤངས་
རྣམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་གནད་དང་མཐུན་པར་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་ཀྱི་ལག་བྲིད་བཞིན་
དུ་གཟིགས་དུས། འདི་ནས་གཙོ་ཆེར་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བ་
དང་བསྟན་དུས། ཉི་ཟེར་དང་ཁྱེར་མར་མེའི་ཟེར་སོགས་ཟུར་ཏུ་བྲིད་དེ་ལྟ་
སྤངས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་སྐབས་ན། འོད་དང་གསུངས་པ་དེ། འོད་ཟེར་དྲག་པོ་
འཕྲོ་བ་དང་བྱེན་འབྲང་ཕྱི་བ་ཤར་སོགས་དང་། འོད་ཀྱིས་གསུངས་རྒྱུ་འདི།
གྲུ་ཆད་ལྟ་བུའི་གྲུ་བཞི་དང་ནི། རྒྱལ་པོ་འོད་གོར་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ཡུག་ཅན་ལ་
སོགས་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་། དེ་ཡང་ཕྱིའི་སྤྱང་ཆར་ཞེན་འཛིན་མ་ཞུགས། ནང་

རིག་པ་གཞི་ལ་གཡོ་འགུལ་མེད་པར་བཞག་ནས་ཉམས་སྲུབ་སྒྲུབ་པས་དབྱིངས་ཀྱི་ར་
 བར་རིག་པ་རྒྱུད་རྒྱུ་རིག་པ། འདིའི་རིག་པ་ཟེར་བ་རིག་གཤངས་དྲེ་ཐེ་ལུག་རྒྱུད་
 ལ་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད། བླ་དབྱིངས་རིག་འདྲེས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིའི་དབྱིངས་
 གཤངས་ནམ་དག་དབྱིངས་སྒྲོན་གྱི་ར་བ་རུ་རིག་གཤངས་དྲེ་ཐེ་ལུག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡོང་
 གསུངས། ལུག་རྒྱུད་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གོ་བ་དང་ལུག་རྒྱུད་དབྱིངས་ཀྱི་ར་
 བར་རྒྱུད་པའི་མགོ་འཇུགས་པའམ་གཞི་རྒྱུགས་པ་ལའང་རྒྱུད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་འཇུག་པ་
 ཡིན། ཐོག་ལེ་སུམ་འབྲེལ་སྒྲ་བ་རྒྱུན་ཆད་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བ་ལ་
 འཇོག་གཤིས་དོན་དམ་རིག་པའི་དོ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གཤངས་མངོན་སུམ་
 དབང་པོར་སྒྲ་བ་ས་ན་ཡིད་དཔྱོད་མཐར་འཇོག་གྱི་སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་འཆོལ་
 བའི་ཐེ་ཆོས་བྲལ་བའམ་ཐེ་ཆོས་ལྷོག་པ་དང་ནི། མཐར་ཐུག་ཁམས་གསུམ་འཁོར་
 བར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་སྟེ་རང་བཞིན་སྒྲུལ་པ་སྒྱུ་འཁྱིལ་དུ་དབྱུགས་འབྱིན་པ་ཡིན་གསུངས་
 པའོ། འདི་སྒྲགས་ཀྱི་བདེན་མཐོང་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་རུ་
 འཇོག་པ་མིན། འདིའི་མངོན་སུམ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ།
 ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས། འདི་
 དོན་དམ་དབྱིངས་ལ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དོན་དེ་ཉི་བར་
 མཇལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་གི་རིག་པ་དང་
 ནི། དེའི་སྒྲ་ཡུལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངང་ནས་གཟུང་འཇོག་བྲལ་བར་སྦྱོང་བའི་ངེས་
 པ་རྙེད་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལྟར་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་ཆོས་ཉིད་གདོད་མའི་
 འོད་གསལ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ན་འཁོར་བ་མིང་མེད་དུ་སྦྱོང་བའི་སྤྱིད་གསུམ་གཤར་ག་

ཚོད་པ་ཡིན་གསུངས་པའོ། །སྤྱང་བཞིའི་རིམ་པ་འདི་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དེ།
གཞི་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདི་མེད་པས་སྤྱང་བ་ལྷག་མ་གསུམ་པོའི་
འཆར་གཞི་མེད་པ་དེ་ལྟར་གསུངས། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདིའི་རྗེས་
ཀྱི་ཉམས་སྤྱང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གཞི་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ན་ཅི་ཞིག་འཕེལ་ཡོང་།
དེ་བཞིན་ཉམས་འཕེལ་ཏེ་བརྟན་པའི་ཚད་ལ་ཚད་ཕེབས་གསུངས་པ་དང་ནི། སྤྱང་
ཉམས་གཞི་ལ་ཐིམ་སྟེ་ཕྱར་གས་ཀྱི་སྤྱང་འཛིན་ཙམ་ཡང་རྒྱབ་པ་དེ་ཚོས་ཟད་ཀྱི་རིམ་པ་
ཡིན། དེས་ན་རིམ་པ་རིམ་ཅན་དེ་ལྟར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་སྤྱང་གསུམ་ལམ་
སྤྱང་དུ་བྱས་པའི་བྱུང་འདོན་དུས། སྤྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་སྟུལ་སྟུ། ཚད་ཕེབས་
ལོངས་སྟུ། ཟད་པ་ཚོས་སྤྱི་སྤྱང་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན། ཡིན་
ཡང་འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེས་ནས་བཤད་ན། ཁ་རྩང་ཚོས་བྲིད་སྟོན་མའི་སྐབས་སུ་
ཞུས་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་གོ་འབྱེད། ཉམས་གོང་
འཕེལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟུལ་སྟུ་དང་། ཚད་ཕེབས་ལོངས་སྟོང་ཚྭ་སྟུ། ཟད་པ་
ཚོས་སྤྱི་སྤྱང་བ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྤྱང་བཞིའི་དང་པོ་བརྟན་ནས།

༡ གཉིས་པ་ཉམས་སྤྱང་གོང་འཕེལ་གྱི་སྤྱང་བ།

ཨེམ་རྟོ།

གཉིས་པ་ཉམས་སྤྱང་གོང་འཕེལ་སྤྱང་བ་ལ།

ཤེས་ཉམས་སྤྱང་ཉམས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།

ཤེས་ཉམས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་།

ཤེས་པ་མཐའ་འགྱུར་ཅན་གྱི་ཉམས་ལྗོངས་ནི།
 སྤྱི་བུ་མེ་བྱིས་སྤྱི་དང་དུ་བ་དང་།
 སྤྱི་གྲུ་ཐུག་སྒྲིག་པ་མཐའ་མེད་།
 ཉི་མ་ཤར་འདྲུ་ཕྱིན་ཅང་ཐལ་སྤྱད་།
 འཆར་རུབ་གསལ་འགྲིབ་ཅན་དུ་མི་བརྟན་ཅིང་།
 ཚུགས་མི་སྤྱད་ཅིང་གནས་འགྱུར་འགྲོ་བས་ན།
 མཐའ་འགྱུར་ཅན་གྱི་ཉམས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱིངས་དང་རིག་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྱདས་པ་གོང་ནས་གོང་
 དུ་བརྒྱད་དེ་ཉམས་སྤྱད་གོང་དུ་འཕེལ་ཡོང་དུས། ཕྱིའི་དབྱིངས་སྤྱད་ལ་རིག་པ་
 ལུག་རྒྱད་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནང་ཀ་དག་གི་སྟོང་དབྱིངས་ལ་རང་
 གདངས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན། དེ་གནས་པས་འོད་
 གསལ་མ་བུ་འདྲེས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱད་ཉམས་སྤྱད་ཚོགས་སུ་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་ན་
 ཉམས་སྤྱད་གོང་འཕེལ་གསུངས་པ་རེད། སྤྱིར་ཉམས་ཞེས་པའི་གནས་སྤྱདས་ན་
 དེ་ལ་ཤེས་ཉམས་དང་སྤྱད་ཉམས་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་རྒྱ་ཡོད། ཤེས་ཉམས་དེ་
 བཅོས་མའི་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་ཞེས་འཛིན་
 ཅན་ཞིག་དང་། ཡང་ཤེས་པ་མཐའ་འགྱུར་གྱི་ཉམས་ཞེས་པ་དེ་མི་བརྟན་འགྱུར་
 བའི་སྟོང་གཟུགས་རྒྱུང་ཉམས་ཀྱི་སྤྱད་བ་སྤྱི་འབུ་མེ་བྱིས་ལྟ་བུ་དང་སྤྱི་ལྟ་བུ།
 དུ་བ་ལྟ་བུ། སྤྱི་གྲུ་ཐུག་སྒྲིག་པ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་གསལ་ཞིང་ཕྱི་
 རང་ཅང་ཐལ་དུ་སྤྱད་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་གྲུ་ཐུག་སྒྲིག་པ་བརྒྱད་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་རྒྱ་ཡོད་པར་
 གསུངས་ཡོད། ཡོད་ཀྱང་འདི་རྒྱུང་ཉམས་འགྱུར་བ་ཅན་དག་བྱ་ཡིན། ཚུགས་

མི་བརྟན་ཅིང་སྒོ་གཏད་ས་མེད་པ་མཐར་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་མཐར་འགྱུར་གྱི་
ཉམས་གསུངས་པའོ། །
དེའི་ཕྱིར་ན།

དེ་ལ་ལམ་གྱི་ཚད་འཛིན་མི་བྱེད་པར།

ཞེས་གདམས་པ་གནང་ནི་རེད། དེ་ནས་སྤང་ཉམས་ནི།

རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤང་བའི་ཉམས།

མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ཚད་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྤང་བཞིན་ཉམས་སྤྱངས་པ་ཡིས།

དབྱིངས་རིག་སྒྲིན་མཚམས་ཉིད་ནས་འབྲལ་བར་འགྱུར།

དབྱིངས་སྤང་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རྣམས་ནི།

འོད་ལྔ་གྲེན་འབྲེང་ཕྱི་ཤར་རྒྱུ་འཁྲིགས་དང་།

མཚོད་རྟེན་པར་སྤྱོད་ལྷན་མཁའ་ཐབས་དང་།

མདའ་མདུང་ཅེ་དང་འཁོར་ལོ་གི་གྲུག་དང་།

རྒྱ་གྲུལ་ཡིག་འབྲུང་བ་བྱེད་དང་།

མིག་མང་རིས་དང་གཟུགས་བརྒྱན་སྤྲོ་ཚོགས་དང་།

གོས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ།

མ་ངེས་སྤྲོ་ཚོགས་གོ་རིམ་མེད་པར་འཆར།

འདི་དུས་འོད་གསལ་སྤང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས།

རང་ཉིད་གང་གནས་ལུང་བ་གང་བ་འབྱུང་།

དེའི་ཆེ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་སྤང་བ་ཡིན།

ཉམས་སྒྲུང་འོད་གསལ་དེ་དག་ཇི་བཟུང་ང་།

ཇེ་ལེགས་ཇེ་མང་ཉིད་དུ་འགྲོ་བས་ན།།

ཉམས་སྒྲུང་གོང་འཕེལ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བུ་རོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་གདངས་ཡིད་དཔྱོད་བཅོས་མས་བསྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཤེས་ཉམས་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མ་བཅོས་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་རིག་གདངས་ཀྱི་སྤྱང་ཉམས་ནི། མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་གདངས་སུ་
 ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། འཕེལ་བརྟན་རྒྱ་བ་ཡར་ངོ་བཞིན། །སྤྱང་བ་རེ་
 ལ་ཉམས་རེ་འོ། །ཞེས་སྒྲ་ཐལ་འགྱུར་ཙུ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྒྱང་གཞི་དེའི་སྤྱིང་ནས་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་གོམས་པའི་
 ཚད་ངེས་པ་ཅན་ཞིག་ལ་ཐོན་དུས། དབྱིངས་རིག་སྒྲིན་མཚམས་ནས་བྲལ་ཏེ་ཐག་
 ཇེ་རིང་རྒྱ་ཇེ་ཆེར་སོང་ནས། འདི་རྒྱས་པར་བཤད་ན་དག་ཚུལ་དང་སྤྱང་ཚུལ་
 གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱུས་ན་ཡེ་ཤེས་ལྡའི་རང་མདོག་གི་ཁ་དོག་
 ཀྱང་ཇེ་བརྒྱ་རུ་སོང་བ་དང་མཉམ་དུ་དབྱིབས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལྡ་དང་བསྐྱུན་པའི་མེ་ལོང་
 ལྟ་བུའི་ཁྱེན་འགྲོང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩིབ་ཤར་སོགས་འདི་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་
 དུ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པའོ། །ད་དེད་ཆོའི་ལུང་ལ་བརྟེན་
 པའི་གོ་ཡུལ་འབྲེལ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཐོས་པ་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་པ་
 ལས་མ་ཡོད་པས། རང་གི་རྒྱུང་བ་ངེས་པའི་རྟགས་ཚད་དང་སྤྱར་ཏེ་གསུངས་
 ཡོང་པ་དང་འབྲེལ་བ་མ་རེད། གོས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཤར་
 བ་ཡིན། བར་ཞིག་འོད་གསལ་ཀྱི་སྤྱང་བས། རང་གང་ན་ཡོད་པའི་ལུང་པ་
 དང་ས་ཕྱོགས་གང་འགོ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྤྱང་ཤར་རྒྱུ་འདུག་ཅེས་གསུངས་འདུག་

ལ། དེ་ཡང་ཉིན་མཚན་མེད་པར་སྤང་བ་དང་ནི་སྤང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནང་རིག་པའི་
 ཉམས་འཕེལ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཇེ་བརྒྱ་ཇེ་ལེགས་ཇེ་བཟང་ཇེ་མང་དུ་འགོ་བས་ན་ཉམས་
 བོད་འཕེལ་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། འདི་དུས་ཐིག་ལེ་ལྷ་
 འབྲེལ་སོགས་སུ་སྤང་། ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྐྱབས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་ཚད་བསྟུར་དུ་
 མེད་པའི་རྒྱ་ཇེ་ཆེ་མཐོང་བ་ཇེ་དག་ལ་འགོ་བ་ཡིན། འདི་ཚོ་དངོས་གཞིའི་ཉམས་
 ལེན་གཅིག་ཕྱིས་མ་ཡིན་པར་སྤོན་འགྲོའི་སྤྱོད་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བཅས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ཚུལ་དང་ནི་འདིའི་སྐྱབས་སུ་ཕུང་ལྷའི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ལས་
 འདས་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཞུན་མཐར་གཅད་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་སྤང་དེ་ཚོ་ཇི་ལྟར་འཕེལ་བ་ཡིན་འདི་ནས་རིམ་བཞིན།

དེ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་རབ་ལ་ཞག་ལྷ་ལྷ།

འཕྲིང་ལ་བདུན་བདུན་དབང་པོ་ཐམས་ལ།

ཉེར་གཅིག་ཉེར་གཅིག་འཕྲོན་ས་བོད་མ་རྣམས།

མི་སྤང་འོག་མའི་སྤང་བ་འཆར་བར་འགྱུར།

ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་ལྷ་སྐྱུ་ཕྱ་མོ་ཡི།

དབུ་དང་ཕྱེད་ཞལ་རྩོམ་སེམས་སྐྱ་རྒྱུད་རེ།

མཐོང་དུས་ཉམས་སྤང་བོད་འཕེལ་རྩོགས་པའོ།

ཕྱི་ཡི་འོད་གསལ་རྩལ་དེ་འཕེལ་བ་བཞིན།

ནང་དུ་རིག་པའི་འོད་གསལ་ཏིང་འཛིན་དང་།

སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་འཆར་བར་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཉམས་སྤང་བོད་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས།

བར་དོ་མེད་པར་འཆང་རྒྱུ་འདོད་པ་ཡོད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་མཐོང་སྒྲུང་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་འདི་རྣལ་འབྱོར་བའི་
བརྩོན་འགྲུས་དང་ནི་དབང་པོའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཤིན་ཏུ་དབང་རྩོན་
ཐོན་ཀླུ་པའི་རིགས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ལམ་གཞན་བར་ནས་བོར་ཏེ་ཐོན་ཀླུ་དུ་
མཆོངས་འགྲོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་པ་ཅན་དེ་འདྲ་བ་ལ། དབང་པོའི་བྱུང་པར་
གྱིས་ཤིན་ཏུ་དབང་རྩོན་ཐོན་ཀླུ་པའི་རིགས་ལ་ལ་ཆོས་ཉིད་མ་དོན་སྤྲུལ་ནས་ཆད་
ཕེབས་ལ་མཆོངས་འགྲོ་བ་དང་ཆོས་ཟད་དུ་མཆོངས་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་པ་སོགས་གོང་
འཕེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་དག་ཞག་གི་ངེས་པ་ལ་ལྷག་ཏུ་མི་ལྟོས་པར་བགྲོད་པ་སྤྱར་བའི་
འགྲོས་གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་བཅད་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་འདུག ཆོག་དོན་མཛོད་ཀྱི་ནང་
ན་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཕྱེས་ཏེ་ཞག་གསུམ་
བདུན་བརྒྱ་བཞི་ཕྱེ་བ་དེ་འདྲའི་གསུང་སྤངས་ཤིག་ཀྱང་གཅིག་སྟེ་གཅིག་འགག་ཅེས་
གསུངས་ཡོད། འདི་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཉམས་སྤྱོད་དང་སྤྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ཞིག་
དང་འདྲ་བོ་ཡོད་རེད། སྤྱི་ཤར་ཉམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་ན།
འདི་ལ་པད་འབྱུང་དང་བི་མའི་བཀའ་སློལ་གྱི་གསུང་སྤངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལྟ་བུ་
ལས། དོན་གྱི་གོ་བ་གཅིག་ཏུ་འབབ་པའི་གོ་ས་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། མདོར་
ན་ཕྱིའི་སྒྲུང་ཆ་ལྟར་མའི་ཡུལ་མིག་འཕྲུལ་ལ་བལྟས་པ་བཞིན་རང་བཞིན་ཤར་བསྐྱེད་
པ་མ་ཡིན་པར། རང་ཏིང་འཛིན་དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱི་བ་བྱེད་དག་རིམ་
བཞིན་དུ། གསང་བ་སྤྱོད་དང་མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་
ཡིན་པས་ན་སྤྱི་བ་སྤྱིའི་སྒྲུང་བ་ལམ་སྒྲུང་དུ་བྱེད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
འདིའི་ཉམས་ལེན་ཆད་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་བར་དོ་མེད་པར་འཆང་རྒྱུ་འདོད་པ་ཡོད་

དོ་གསུངས། དེས་ཉམས་གོང་འཕེལ་བསྟན་པ་སོང་བའོ། །སྤང་བ་གོང་མ་
གཉིས་ལ་འབད་པ་མཐར་ཕྱིན་ན་འོག་མ་གཉིས་ལ་རྩོལ་བ་ཆེར་མི་དགོས་པའི་གོ་དོན་
ཡང་ཡོད་དོ། །ད་སྤང་བ་གསུམ་པ་ནི།

༣ གསུམ་པ་རིག་པ་ཚད་ཐེབས་ཀྱི་སྤང་བ།

ཨེམ་ཏྲོ།

གསུམ་པ་རིག་པ་ཚད་ཐེབས་སྤང་བ་ནི།

ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་ཏེ་འདི་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
ཚད་ཐེབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་འོག་རྟོག་བསལ་བ་སྟེ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ།

དབྱིངས་ཀྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཐེབས་པའི།

ས་རྒྱ་མེ་རླུང་སྤང་བ་རང་དག་སྟེ།

འོད་གསལ་སྤང་བ་མཐར་དབྱས་མེད་པ་སྟེ།

རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་རིགས་ཀྱི་ཡབ་ལྔ་དང་།

དབྱིངས་ལྷག་ལ་སོགས་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ལྔ་སྟེ།

རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་རྩུང་ལྔ་ན་ཚོམ་བུ་ནི།

ལྷ་ཚོན་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་གང་བར་འཆར།
དེ་ལྟར་འོད་ཟེར་རང་ལུས་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་།
འདིའི་དུས་འདུག་སྒྲུང་ས་ལྟ་སྒྲུང་ས་ལ་སོགས་ཀྱིས།
ཆེད་དུ་མ་བསྒྲོམས་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད།
མི་འགྱུར་བས་ན་མ་བསྒྲོམས་ན་ཡང་ཆོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་འཛིན་པའི་རིག་པ་སྤྱིང་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་གཞི་
གནས་ཀྱི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྟ་དེ་ཉིད། ལྷ་ག་མཐོང་གི་རིག་པ་རྗེ་ཤེས་ལུ་གུ་
རྒྱུད་དུ་ཤར་ཏེ། ཡུལ་སྒྲུང་གི་རིག་པ་སྤྱིང་ཉིད་གང་དུ་འང་མ་ཕྱེས་པའི་དབྱིངས་
ཀྱིས་སྒྲུང་བ་རྒྱས་ཐེབས་ཤིང་དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་དུ་གྱུར་པ་ན་འབྱུང་བཞི་རང་
དག་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་མཐའ་དབུས་ལུ་མེད་དུ་རིགས་རྒྱུད་གི་ཚོམ་བུ་དང་རིགས་
ལུ་འདྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ། འདིའི་དུས་སུ་འོངས་སྤྱིའི་སྒྲུང་བ་ལ་
སྤྱིད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་རྩལ་རྒྱུགས་ཏེ་འཕེལ་
བའི་ཆོད་རྒྱུགས་པ་བཙུང་ལུ་ལྷ་བ་ཉ་གང་བ་ལྷ་བུ་དེ་ལ་རིག་པ་ཆོད་ཐེབས་ཞེས་
གསུངས་པའོ། །འདིའི་སྒྲུང་བ་བཞི་པོ་འདི་ལ་ལུས་ཀྱི་བཞུགས་སྒྲུང་ས་དང་མིག་
གིས་གཟིགས་སྒྲུང་ས། རྒྱུད་རིག་ངང་གིས་དལ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་དེ་ཆོ་
མ་ཐུན་པ་ཡིན་ཡང་། གོང་ནས་ཀྱང་ཞུས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཞེན་
འཛིན་དང་བྲལ་བའི་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དེ་སྒྲུངས་པ་ན། སྒྲུང་བ་ཕྱི་མ་རིག་པ་ཆོད་
ཐེབས་དང་ཆོས་ཉིད་ཟད་པ་གཉིས་ལ་རྩལ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་
འབྱུང་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་གྲོལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིའི་གནད་གང་ལ་ཐུག་ཅིན།
དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་མཛོན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོད་ལ་ཐོན་པས་ཡིན། ཆོད་ལ་ཐེབས་

ཞེས་པའི་ཕེབས་གྱི་སྒྲིལ་འདི། དེ་ལས་འདེམ་བཤེད་པའི་གོ་དོན་ཅན་ཡང་ཡིན་པས་
ན་མི་འགྱུར་ཞིང་ངང་གིས་འབྱུང་བས་མ་བསྐྱོམ་ན་ཡང་ཚོག་གསུངས། ཞེས་ཚད་
ཕེབས་མདོར་བསྟན་ནས་

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས།

༡༽ དང་པོ་ཕྱི་སྣང་བའི་ཚད་ཕེབས།

རྒྱས་པར་བཤད་ན་ཕྱི་ཡི་སྣང་བའི་ཚད།།

ནང་གི་ལུས་ཚད་གསང་བ་རིག་པའི་ཚད།།

གསུམ་གྱི།

ཞེས་གསུངས་ནས། འདི་ལ་ནང་གསེས་གྱི་ཕྱི་སྣང་བའི་ཚད་ཕེབས། ནང་
ལུས་གྱི་ཚད་ཕེབས། གསང་བ་རིག་པའི་ཚད་ཕེབས་དང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི།

དང་པོ་ཕྱི་ཡི་སྣང་བའི་ཚད།།

སྣང་བ་གང་ལ་འད་དབང་བསྐྱར་རྣམས་པ་ཡི།།

ཤེས་པ་གང་དུ་བརྟགས་པའི་བཅའ་པོ་ཉིད།།

འགྲུལ་བར་རྣམས་ཤིང་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཡང་།།

ཐོགས་རྟགས་མེད་པར་ཟང་ཐམ་བཟོད་པའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནས་ཕྱི་སྐྱེད་བའི་ཚད་དང་ནང་ལུས་ཀྱི་ཚད་གསུངས་པ་
 འདི་ཐེག་མཆོག་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་གསུང་སྒྲོམ་ལྟར་ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་
 རེད། དོན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕྱི་སྐྱེད་བ་དག་པ་རྒྱུད་ལས་ཇི་
 ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དང་གཅིག་པ་ཡིན། རྣམ་འབྱོར་ལུས་ཀྱི་
 རྣམ་ཐུན་དག་པ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱི་སྐྱེད་བ་ཚད་ལ་ཕེབས་ཏེ་སྐྱེད་བ་ལ་དབང་བསྐྱུར་
 རུས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་འོད་གསལ་དུ་རྫོགས་པ་ཡིན།

༡། གཉིས་པ་ནང་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཕེབས།

གཉིས་པ་ནང་ལུས་ཚད་ལ་ཕེབས་པ་ནི།
 སྐྱེད་བ་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྡེའི་ཞིང་དུ་མཛོད་།
 རིགས་ལྡེའི་ཚོམ་བུའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་གསལ་གྱི།
 རྣམ་ཐུང་ཉིད་ནས་འོད་ཟེར་བྱུང་ནས་ཀྱང་།
 རང་གི་ལུས་ནང་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་ཨའི།
 རྣམ་པ་ཅན་ལ་འོད་གདངས་རྒྱག་པར་འབྲེལ།
 རང་ལ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་ལོད་ཅིང་།
 རང་ཉིད་འོད་ཀྱི་པར་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་།
 འོད་ལུས་ཉིད་དུ་སྐྱེད་ཞིང་མཛོད་སྐྱེད་ནས།
 འོད་ཟེར་སྐྱེད་ལྡེའོམ་གང་གསལ་བར་སྐྱེད་།
 སྤྱི་པོའི་གཙུག་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱིས།

བཏེགས་པའི་ཐིག་ལེ་མཁར་གཞིང་ཙམ་དགུའམ།

ལྷ་ནི་བཏེགས་མར་སྤྲང་ཞིང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྷའི་ཞིང་དུ་སྤྲང་བའི་རིགས་
ལྷའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྲིང་དབུས་ཨ་ཡིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཟུག་
ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ལོད་པ་དང་ནི་མཛོད་སྤྱིའི་འོད་ཟེར་གསལ་བ་
དང་། སྤྱི་གཙུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲང་གིས་ཐིག་ལེ་བཏེགས་མར་སྤྲང་བ་དང་རང་
ལུས་ནི་ཁྱོ་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྤྲིང་སྤྲང་བ་སོགས་འབྱུང་བའོ། །དེ་འཕྲོས་
གོང་གི་ཆོག་གི་མཐུག ལྷ་ནི་བཏེགས་མར་སྤྲང་ཞིང་ཞེས་པའི་མཚམས་ནས།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི།

སྤྲང་རྣམས་ལག་སོར་རྩྱུད་པས་སོར་སོ་རྣམས།

འོད་ལྷའི་ཐེང་བ་འཁྲིགས་ཤིང་འོད་རྩ་རྩ།

ཡེ་ཤེས་རང་གདངས་གསལ་བའི་རང་ལུས་ཀྱི།

བ་སྤྱིའི་སློ་སོགས་ཕྱི་ནང་རྩལ་ཕྱན་ཀྱི།

སྤྱོད་ལས་རྩུང་བ་རེ་རེའི་ནང་ན་ཡང་།

ཞིང་ཁམས་གངས་མེད་སངས་རྒྱས་ཆོད་མེད་དང་།

སེམས་ཅན་གངས་མེད་སྤྲང་ཞིང་དུང་ཁང་ན།

ཁྲག་འཕྱུང་སྤྱོད་པའི་ལྷ་ཆོགས་མངོན་སུམ་སྤྲང་།

དེ་ཡི་གདངས་ལས་སྤྲིང་ཞི་མ་ལུས་པ།

སྤྱོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཉིད་དུ་མཛོད་བའོ།

སྤྲིང་ནང་ནི་བའི་ལྷ་ཆོགས་གསལ་བའི་གདངས།

བྱི་རུ་ཤར་བའི་ཐང་སོ་ཐམས་ཅད་ནི།
 ཞི་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་གསལ་བའོ།
 མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀུན་ན་ཡང་།
 རང་བཞིན་སྐྱལ་བ་འགོ་འདུལ་སྐྱལ་བ་དང་།
 ལྷ་ཚོགས་སྐྱལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བོ།
 ལྷུན་གྲུབ་སྒོ་བརྒྱན་འཆར་བའི་སྣང་བ་ཀུན།
 འདི་དེ་དུས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་འཆར་བར་གསུངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ཚིག་དོན་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། ལུས་ཚད་
 ཐེབས། སེམས་ཚད་ཐེབས། འབྲེལ་བ་ཚོད་པའི་ཚད་ཐེབས་དང་གསུམ་དང་།
 ད་དུང་དེའི་སྟེང་ཟད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རང་སར་དེངས་པའི་ཚད་ཐེབས་དང་བཞི་
 ཡིས་གསུངས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དོན་གྱིས་གཅིག་ལ་འབབ་ཁི། ལུས་
 གདོས་བཙས་དག་པས་ཅུ་རྒྱུད་རང་དག་ཏུ་ཡུར་ནས་ལག་སོར་འོད་ལྔའི་བླ་བར་
 འབྲེལ་ཞིང་ལུས་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་དག་སྟེ་རྩལ་ཕྱན་རེ་རེའི་
 བྱིན་ན་ཡང་ཞིང་ཁམས་གངས་མེད་གདུལ་བྱ་གདུལ་བྱེད་དང་བཙས་པར་སྒྲུང་།
 མདོན་ཤེས་དང་རྗེས་བྱུང་སོགས་ཐོབ་སྟེ་ལྷུན་གྲུབ་སྟོབ་བརྒྱུད་ཀྱི་དག་དང་མ་དག་གི་
 རྒྱུད་བ་ཐམས་ཅད་རང་སྒྲུང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས།

༣༥ གསུམ་པ་གསང་བ་རིག་པའི་ཆོད་ཕེབས།

གསུམ་པ་གསང་བ་རིག་པ་ཚད་ཐེབས་ནི།

ཀུན་རྟོག་པག་ཆགས་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་ཀྱང་།
 ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མེད་ཉིད་དུ་རང་གསལ་བའི།
 གཞན་གྱི་སེམས་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི།
 མངོན་ཤེས་དུག་ཐོབ་ཐོགས་རེག་སྒྲིབ་པ་ཡིས།
 བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕ་རོལ་གཞན་ཡུལ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་ཆོད་མཐོང་བ་དང་།
 ཆོས་རྣམས་དུས་གཅིག་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མོད་པག་མེད་ལ།
 མངའ་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ལས་འདས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དུས་སུ་ལུས་སེམས་འབྲེལ་བ་ཆོད་པའི་ཆོད་ལ་ཐོན་པ་
 ཡིན། ཀུན་རྟོག་པའི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལུབ།
 སྤྱང་བའི་སེམས་དང་སྟོང་བའི་སེམས་དག་སྟེ་མི་རྟོག་རང་རིག་གསལ་བའི་ཆོད་ལ་
 ཐོན་པས་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་འཛིན་དཔག་མེད་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤྱི་བའི་རིག་པའི་ཆ་ལ་བག་
 ཉལ་གྱི་སེམས་སྐར་མདའ་འཕྲོ་བ་ཙམ་རེ་སྐད་ཅིག་འདྲ་རེར་ཤར་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དེས་
 ཕན་གཞོད་མི་གཏུགས། འདིའི་སྐབས་སུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་གཉིས་འཛིན་
 པའི་དུས་ཡིན་ཡང་འཁོར་བར་ཕྱིར་འཇུག་གི་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་མངོན་གྱུར་
 ལོག་ཟིན་པས་ཁམས་གསུམ་ལ་ལྷོག་རྒྱ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་གསུངས། འདི་དང་
 འབྲེལ་ནས་ཟད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རང་སར་ཆོགས་པའི་ཆོད་ཐེབས་གསུངས་
 དུས། རིག་པ་ཆོད་ཐེབས་ཀྱི་ཆོད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་

ནས་ད་དུང་བར་མཛོད་དུ་བཅུག་མེད་ཀྱང་ཞིང་ཁར་ཡོད་པའི་སྟོན་ཁའི་ལོ་ལེགས་བསྟུས་
རན་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ལོ་ལེགས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཚད་ཐེབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།

འདི་ནས་ཚད་ཐེབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་གཉིས་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཚད་ལ་ཐེབས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།
ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཞིང་ཁམས་ཚོད་ནས་ཀྱང་།
ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྒྲ་རྩ་གྲོལ་བར་འབྱུང་།
དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་ཁ་ཅིག་གི།
བཤེས་གཉན་བྱི་ལ་དང་མཚུངས་སྡེ་ཚོགས་ཀྱིས།
རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱང་བཞི་ལ།
སྤྱུ་སྟེགས་ཉི་མ་བལྟ་བའི་ལྷགས་ཞེས་ནས།
ཆོས་ལ་སྤྱང་བའི་རྩ་ལྟར་ལ་སོགས་ལ།
བག་ཚ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི།
ཡང་དག་ཆོས་སྤངས་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་འགྲོ།
ཆོས་འདིའི་སྟོར་ལྷགས་སྐལ་ལྷན་བུ་རྣམས་ཀུན།
འདི་རྣམས་སྟོང་ཆེན་མཛོད་ནས་གསུངས་པས་ན།
ཨི་མ་གྲོ་བདེ་མཛོད་ལ་ཐུགས་སྟོབས་བསྟེན།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ཚད་ཤེབས་ལོངས་སྤྱི་སྤྱང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 ད་ལྟ་ནས་སྤྱིད་དུ་ཡོད་པ་འདིས་ཆོ་འདིར་ཞིང་ཁམས་ཆོད་པའམ་ཞིང་ཁམས་སྤྱངས་
 པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ད་ལྟ་ནས་ལོངས་སྤྱི་གོལ་བའི་མཐུ་གྲུབ་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་འམ་གྲུབ་མཐའི་སྤྱང་ཞེན་གྱིས་ལོག་པར་ཞུགས་སོང་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་སྤྱང་ཙམ་བཟུང་ཞིང་དོན་བྲིས་པ་ཐ་ཤལ་ལས་ཀྱང་ཐུབའི་བྱི་ལའི་སྤྱེ་
 ཆོགས་དེ་འདྲ་བས། རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་འོད་གསལ་སྤྱང་བཞིའི་མན་
 ངག་འདི་ལ། ཉི་མ་ལ་ལྷ་རུ་བཟུང་བའི་བྱི་རོལ་བ་ཉི་མ་ལ་བལྟ་བའི་ལུགས་རེད་
 ཅེས་ཆོས་ལ་སྤྱང་བའི་རྩ་ལྱང་སོགས་ལ་བག་མི་ཆ་བའི་སློན་ནས་ཞུགས་པའི་ཆོས་
 སྤྱངས་པའི་ལས་ངན་བསགས་པའི་དཔྱལ་བའི་ལམ་རྒྱས་མཁའ་དེ་ཆོ་སྤྱིང་རྩེའི་ཡུལ་
 རེད་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་ཆོས་འདིའི་སློང་ཞུགས་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་འདིའི་མན་ངག་འདི་ཆོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་བརྟན། ཆོས་
 སྤྱི་བསྟན་པའི་གསང་མཛོད། མ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱིང་གི་དུམ་བུ། སྤྱོད་ཆེན་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསུང་གི་མཛོད་ནས་ཕྱུང་བའམ། ཡང་ན་སྤྱེ་གསུམ་སྤྱོད་
 དགུའི་བརྟན་འདུས་གསང་འཛིན་དགའ་རབ་དཔའ་བོའི་གསང་མཛོད་ནས་ཕྱུང་བའི་
 རྒྱུད་དོན་ངི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་ཨོ་མ་ཞེས་ངོ་མཚར་བའི་ཆོག་གིས་རང་གི་མན་
 ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་ལེན་འབྲས་བུར་བསྐྱུར་བའི་ཐུགས་སློབས་བསྐྱེད་
 མཛོད་ཅིག་གསུངས་ནས་གདམས་ངག་ཞལ་ཆེམས་སུ་གནང་བ་དང་བཅས་ཏེ་རིག་
 པ་ཚད་ཤེབས་བསྟན་པ་སོང་བའོ། །

༄ བཞི་བ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྒྲུང་བ།

ཨེ་མ་རྟོ།

བཞི་བ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྒྲུང་བ་ནི།

འཆར་ཚུལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ།

ཞེས་ཟད་པའི་སྒྲུང་བ་འཆར་ཚུལ་ལ་ཟད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་
གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ཟད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།

ཚད་ཐེབས་རྒྱ་བ་ཉ་གང་ལྟ་བུ་དེ།

རང་གཤངས་ཀ་དག་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་ནི།

རྒྱ་བ་མར་འགྲིབ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་ཡལ་ནས།

ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་རིམ་པར་ནང་དབྱིངས་སུ།

ཐིམ་ནས་ཅི་ཡི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད།

ཆོས་ཉིད་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་དོན་གྱི་འབྲས།

གཞིན་ལུ་བུམ་སྒྲུ་དེ་དུས་བརྟེན་པའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་སྡེ་ནི་གྱི་རིག་པ་ཚད་ཐེབས་འདི་ཐེག་མཆོག་མཛོད་ལྟར་

ན། ཕྱི་སྤྱད་བ། ཉང་རང་ལུས། གསང་བ་རིག་པ་ཚད་ལ་ཕེབས་པ་
 གསུངས་ཡོད། ཚིག་དོན་མཛོད་ལྟར་ན། ལུས་ཚད་ཕེབས། སེམས་ཚད་
 ཕེབས། འབྲེལ་བ་ཚད་པའི་ཚད་ཕེབས། ཟད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རང་
 རྒྱུ་ལའི་ཚད་ཕེབས་དེ་ལྟར་གསུངས་སྒྲོལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མར་ཚུར་
 བསྐྱུས་ཏེ་ལུས་ཚད་ཕེབས། སེམས་ཚད་ཕེབས། རིག་པ་ཚད་ཕེབས་དང་
 གསུམ་དུ་ཡང་བཀྲལ་རུང་བའི་རྩལ་གྱིས་གསུངས། དོན་ཐམས་ཅད་པོས་སྒྲུ་ཐལ་
 འབྱུར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་ཚད་ལ་ཇི་ལྟར་ཕེབས་པའི་དཔེ་རྒྱ་
 བ་ཉ་གང་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་བ་ཉ་གང་ཆ་
 ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཚད་ལ་ཕེབས་པ་དེ་ཉིད། རང་གདངས་རང་
 དབྱིངས་ཀ་དག་ཏུ་ཐིམ་ལུགས་དེ། སྒྲོད་བཅུད་ཆགས་གནས་འཛིག་སྒྲོང་བཞིའི་
 དཔེ་དང་ཡང་ཆོས་མཚུངས་པར་སྒྲུ་ཡལ་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབས་ལ་
 སོགས་པར་སྤང་བའི་ཐིག་ལའི་བར་དུ་ཕྱིར་ཐིམ། དེ་ཡང་ནང་དབྱིངས་ལ་ཐིམ་
 དུས། ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་སོ་སའི་སྒྲུ་བའི་སྒྲུ་ཚིག་
 གིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་སོ་སའི་སྒྲུ་བའི་སྒྲོས་དབྱུང་དུ་མེད་པར་ཕྱིན་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟད་
 པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུར་བ་ཡིན། དོན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་དུ་ཟད་
 པ་ཞེས་བརྗོད་དུས། ཕྱི་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ནང་གསལ་གཞོན་
 ལུ་བུམ་སྒྲུ་ཞེས་པ་དེ་བརྟེན་པའོ། །

ཚད་ཕེབས་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀ་དག་གི།

དབྱིངས་སུ་ཐིམ་དུས་གི་གང་ཡེ་མེད་དེ།

དཔེར་ན་མར་ངོའི་གནམ་སྒྲོང་དུས་སུ་ཡང་།

སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་བ་གྱི་བར་སྒྲིལ་ན་ཡང་།
དང་པོ་ལས་ནི་ཆེད་ཆུང་དུ་སྒྲིལ།
སོང་བ་མེད་ལྟར་རིག་པའི་སྒྲིལ་ཆ་རྣམས་།
ཡར་ལ་འཕེལ་དུས་ཆེ་དུ་མ་སོང་ཞིང་།
མར་ལ་ཟད་དུས་ཆུང་དུ་མ་སོང་རོ་།
རང་གཤངས་གཞི་ལ་རང་ཐིམ་ལ་སོང་ཞིང་།
ཤེལ་འོད་ནང་དུ་རྒྱབ་པ་ཇི་བཞིན་དུ།
གང་བ་མེད་ཅིང་གྱི་བ་མེད་པའོ།
དེ་ཡང་ཕྱིར་སྒྲིལ་ནང་དཀྱིངས་ལ་ཐིམ་ནས་།
ཆོས་ཉིད་གང་དུ་འང་བསམ་བཞུགས་མེད་པ་ལ།
གནས་དུས་ཆོས་ཟད་བརྗེ་དུ་བཏགས་པ་སྟེ།
སྒྲིལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ནས་ཀྱང་།
ཟད་དང་སྟོང་ཞེས་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལར་མ་གཞི་བཤད་སྒྲིལ་གཅིག་བྱེད་ན། ཆོད་ཕེབས་ཀྱི་
ཆོད་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཟད་གཤོད་མའི་ནང་དཀྱིངས་སུ་གཤེགས་དུས་རེད་ཅེས་པ་དང་།
ཆོས་ཟད་ཀྱི་ཟད་པ་དེ་ཆོད་ཕེབས་ནས་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ན་ཆོག་སྟེ་ཞིག་རེད།
ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆོད་ཕེབས་ཆོད་ལ་ཕེབས་ཏེ་བཙོ་ལུའི་སྒྲིལ་བ་ཉ་གང་འདྲ་བའི་ཐོག་ཏུ་འདུག་
འདུག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་སྐྱུའི་དཀྱིངས་སུ་ཆོས་ཟད་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་མ་ཆོག་གསུངས་པ་རེད།
ཆོད་ལ་ཕེབས་སྟེ་དེ་ཟད་པའི་སྟོང་ཆ་འདྲ་བོ་ཡིན། ཆོད་ཕེབས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཕྱི་
ཡུལ་ནང་ལུས་ཀྱི་གཤོས་བཅས་ཟད་ནས་གཞི་ནས་ཆོད་ལ་ཕེབས་པ་ཡིན་ན། འདི་

ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བྱད་དེ།
 སློབ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་གཞིའི་ཆ་འཁོར་རྩ་མ་རིག་པ་དེ་དབྱེད་པ་འབྱེད་
 བྱད་པར་སྦྱོང་བ་དང་ཆབས་གཅིག་ཏུ། འབྲུལ་བའི་ཆོས་ལ་ལྷོས་འོང་ན།
 སྤྱང་བའི་འོད་གསལ་སྦྱེ་འཇིག་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་མོད་
 ཀྱང་། དེའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་བྱད་པར་སྦྱོང་བས་ན་བཤད་ཚུལ་འདི་
 ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བྱད་པས་ཆོས་ཉིད་བྱད་པ་ཞེས་གསུངས་ན་ཆོག་གོ།

བྱད་ལུགས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་གཉིས་ཡོད་པའི།

རིམ་གྱིས་པ་ནི་སྤྱང་བ་བཞི་པོ་ཡང་།

ཆོད་དུ་ཕྱིན་པའི་དུས་སུ་བྱད་པའོ།

ཅིག་ཅར་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི།

སྤྱང་བ་མཐོང་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡིས།

ཉམས་སྤྱང་གོང་འཕེལ་སྤྱང་བ་མ་སྦྱེས་པར།

བྱད་པ་ཡོད་དེ་སྤྱོད་གྱི་ལས་འཕྲོཅ།

རེ་རེ་མ་གཏོགས་སྤྱིད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།

སྤྱང་བ་ཞེས་པ་དེ་སྤྱར་ལྷན་གྲུབ་གྱི།

སྤྱང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་ཐིམ་དུས་སྤྱ།

ཀ་དག་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་ངང་།

དར་གཅིག་གནས་པ་དེ་ལ་སྤྱང་བ་བླེས།

དངོས་པོ་མཚན་མ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་གྱི།

སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གློ་མཆོག་ཅིག་ཅར་བ་སྤང་བཞིན་རིམ་པ་བརྒྱད་མི་
 དགོས་པར་ཆོས་ཟད་གདོད་མའི་ནང་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་སྟེ་
 ཚུལ་བཤད་པ་སྤར་ལྟར་དུ་རེད། ད་དུང་དེའི་དོན་འདི་ནས་གསུངས་པ་འདི་འདྲ་
 ཞིག་རེད། དེས་ན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྤང་ཆ་ཡང་གཞི་ཐིམ་དུ་སོང་སྟེ་ཀ་དག་གི་སྤང་བ་
 ནམ་མཁའ་སྤྱོན་མེད་ལྟ་བུར་ངང་གིས་དག་པ་ལ་དར་གཅིག་གནས་པ་ཡིན་པས་ན་
 སྤང་བ་ཞེས་བཏགས་པ་རེད། འདིའི་སྤང་བ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་སྤང་བའི་
 སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་བ་ཡར་འཕེལ་དང་མར་འགྲིབ་ལ་དོན་གྱིས་ཆེ་ཆུང་མི་
 འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། ཤེལ་འོད་རང་ཐིམ་གྱིད་པེས་མཚོན་པའི་རང་གདངས་རང་ཐིམ་
 དུ་སོང་བ་ལ་གྲི་གང་ཡོད་པ་མིན། ཆོས་ཉིད་གང་དུ་འང་བསམ་བ་ཤོད་མེད་པ་ཅིའི་
 རོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྟན་ཟད་དང་སྟོང་པས་མཚོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་
 ཡང་དོན་ལ་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།
 དེ་ཡན་གྱིས་ཆོས་ཟད་ཀྱི་སྤང་བ་མདོར་བསྟན་པ་སོང་ནས་རྒྱས་བཤད་ནི།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

ཞེས་མཆོམས་སྤྱད་ནས།

དེ་ཡང་ཁྱི་ཡི་ཉམས་སྒྲུང་འཕེལ་རྒྱུ་ཟེད།།

ནང་གི་སྐུ་ལུས་ཚེས་བཅད་གསལ་བ་ཡི།།

རྟོག་ཚུགས་སེམས་ཟད་འབྱུང་པའི་སྐད་བ་དག།

འཁོར་འདས་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་དྲན་བསམས་ཀྱང་།།

རྗེས་མེད་སོང་ནས་འགོ་འདུག་འདུ་ཤེས་མེད།།

ཕྱི་ཡི་འབྱུང་བཞི་ཉི་ཁྲའི་སྤྱང་བ་སོགས།།

རང་ཡུལ་རྗེས་མེད་སོང་ནས་འདི་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཙམ་མི་དམིགས་སོ།།

ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྤྱང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།།

གཟུགས་སྤྱང་སྤྱང་ན་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཟད་ཀྱི་ཟད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཕྱིའི་
 ཉམས་སྤྱང་ཡར་འཕེལ་བའི་འོད་ལྡའི་སྤྱང་བ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ཟད། ནང་འབྱུང་
 བཞི་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་ལུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྟོག་ཆོགས་སེམས་དང་སེམས་
 བྱུང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
 ཟད། དེ་ཟད་པས་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤྱང་དག དག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་
 སྤྱང་གི་ཡུལ་ཡང་ཟད་དེ་ཀ་དག་གི་རང་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་ཐལ་འགྱུར་ལས།
 ཉམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་སྤྱོད་ནས་ནི། །ལུས་ཟད་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡང་ཟད། །རྟོག་
 ཆོགས་འབྲུལ་བ་ལས་གྲོལ་ནས། །བརྗོད་གཞིའི་ཆོག་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་སྤྱོད་གསུམ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཉིན་མོངས་དང་བཅས་པ།
 དེ་སྤྱོད་བྱེད་འོད་གསལ་བསྐྱོམ་པའི་ཆ་ལམ་དང་བཅས་པ། སྤྱོད་ཡིད་དཔྱེད་ཅན་ཀྱི་
 སྐྱོམ་པ་ཡུལ་སྤྱང་དང་བཅས་པ་རང་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་དུས་མི་དམིགས་པར་
 གྱུར་སོང་བ་རེད། འདི་ལ་མཚན་ཉིད་ཅིག་འདྲིན་ན། སེངྒེ་རྩ་ལ་རྗོགས་ལས།
 འདི་དུས་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །བྱ་བྲལ་ནམ་མཁའ་ངེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། ། རྣམ་མཁའ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཅི་མཛོན་པའི་དཔེར་བཞག་པ་ལས་
 རྣམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་མཛོན་པ་མིན། ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་
 ཅད་མཛོན་པའི་དཔེ་ཞིག་བཞག་དགོས་ན། དོན་ཚུལ་ཟད་རང་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་
 པ་ལས་འོས་མེད། འདི་ལ་ཚུལ་ཟད་ཅེས་བཞེད་ན་ཚོགས་ལ་གཟུགས་སྣང་སྣང་
 ལས་འདས་པ་བཞེད་ན་འད་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་མཛོན་སྤྱོད་པའི་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ད་
 རྒྱུ་ཞིབ་པར་བཤད་ན་ཚུལ་ཉིད་འདི་ལ་སྣང་བའི་ཚུལ་ཉིད་དང་། སྣང་བའི་ཚུལ་
 ཉིད་གཉིས་སུ་བྱེས་ཆོག སྣང་བའི་ཚུལ་ཉིད་ཟད་དེ་བྱི་ནང་གི་གདོས་བཅས་ཟད།
 དེ་ཟད་པའི་སྣང་བས་ཀྱིས་ཅུ་དང་རྒྱུ་ཟད། དེ་ཟད་པས་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་བག་
 ཆགས། བག་ཉལ་གྱི་རི་མ་ཕྱོལ་ལྟར་རྒྱུ་གི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཟད་དེ། རྒྱུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པས་མི་ཚད་ཉིན་མཚན་ཚུལ་ཉིད་གྱི་
 འཁོར་ལོ་ལས་མི་འདའ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

འདི་དུས་རྒྱུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས།
 རྒྱུ་ཉིད་ཚུལ་ཉིད་དང་ལས་མི་འདའ་ཞིང་།
 རྒྱུ་དང་མཛོན་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱུར་ནས།
 ཁམས་གསུམ་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་རྒྱུ།
 དེ་དུས་མངའ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
 རྒྱུ་གཞི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཕྱོལ་ནི།
 དར་དཀར་ཡོལ་བ་ཅི་མཛུགས་པར་ཆོད་པ།
 མ་གཏོགས་སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་ལམ་དུས་གྱི།
 ཚུལ་ཉིད་ཟད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།

འདི་དུས་དེ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི།
 མཐུ་ཡིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་བསལ་བའི་ཆོ།
 སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་བྲལ་ནས་ནང་དབྱིངས་སྤྱ།
 ཀ་དག་ཆོས་སྐྱའི་ས་ལ་འཆར་རྒྱའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དུས་སུ་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་ལ་དབང་ཐོབ་
 པའམ་དབང་འབྱོར་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཆ་བ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་
 ཡིན། ཡིན་ནའང་ད་དུང་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་ཀུན་གཞིའི་ཆ་ཞིག་དཔེར་བཞག་ན་དར་
 དཀར་གྱི་ཡོལ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་འདི་ལ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཟད་གྱི་འབྲས་བུ་ཟེར་
 རོ། །དེ་ཡང་བསལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ནང་
 དབྱིངས་ཀ་དག་གི་ཆོས་སྐྱར་འཇུག་པ་རབ་རྒྱ་ཞི་བ། དེ་ལ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཉིད་
 རང་སྤྱང་བ་ཞེས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྩི། ཅུ་རྒྱུད་རགས་པ་སེམས་སེམས་
 བྱུང་དང་བཅས་པ་ཟད་པས་མི་ཆད་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་ཆད་དུ་ཚྭ་གས་པའང་
 དབྱིངས་སུ་རུབ་སྟེ་ཀ་དག་གི་སྤྱང་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཆོས་སྐྱའི་སྤྱང་བ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཅིག་བཏགས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཉིད།
 མེད་པར་འདོད་པའི་སྤྱར་དུས་ཚྭ་གས་ཆེན་པ།
 ཁ་ཅིག་བྱུང་བ་ཞོར་ས་ཆེན་པོ་སྟེ།
 ཕྱིར་སྤྱང་གདངས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཉིད།
 ཤེས་འོད་ནང་དུ་ལོག་པ་ལྷ་བུའི་ཆར།
 དེ་སྐད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་ངེས།

མེད་ན་འགལ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཉེས་ཆ་དེ་འདྲ་ཁས་བླངས་མི་འོས་སོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཐལ་འགྱུར་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཀ་ནས་དག་པའི་རང་
བཞིན་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་གངས་ཟད་དེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འཕྲོར།
སྐྱེད་པའི་ཤེས་མེད་པ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཟད་པའི་སར་ཕྱིན་པ། །འབྲས་
བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་གོ་ནིར་
དུ་སོང་སྟེ། འབྲས་བུའི་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཐོན་དུས་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྐྱེད་པའི་ཤེས་
ཀྱང་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟེང་བ་བྱུང་སྟེང་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་གོ་ནིར་ཁོ་
ན་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཡིན་ན་འདིའི་སྐབས་སུ་ཀ་དག་གི་ནང་དབྱིངས་གཅིག་དང་དུ་མ་
ལས་འདས། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་ཞིག་སོང་བའི་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་སྐྱེད་
དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་མེད་དང་ཟད་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱེས་བཞེད་བཟད་ཡིས་མཆོན་པའི་
ཆོག་ཅིག་དོན་གྱི་ཆབ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས། ནང་དབྱིངས་ཀ་ནས་
དག་པའི་སྐྱེན་གྲུབ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་
ཅམ་དུ་འད་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་ཁས་བླང་ན། ཕྱིས་མེད་གཏན་བཟླས་ཏུ་འགྲོ་བས་
ན་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་འགལ་བ་དང་ནི། ནང་དབྱིངས་སྐྱེད་པའི་
ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། གཞི་དབྱིངས་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐོག་མའི་
ཀུན་བཟང་། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་མཛོད་
པ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་གོ་ནིར་དེ་འདྲ་བ་མི་
འགྱུར་བར་གཞོན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པའོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་

དུ་གསུངས་ཡོད།

གསུམ་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ།

འདི་ནས་ཚད་ཤེབས་ཡོལ་ནས་ཆོས་ཟད་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཇུག་གཉིས་ལ་
དབང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དེ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སློབ་
ནས་གསུངས་ཡོད་པ་ལས།

༩༡ དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ཟད་དུས་ཐོབ་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ།
སྐྱེ་འཇུག་གཉིས་ལ་དབང་ཐོབ་སྐྱད་ཅིག་ལ།
འཆོང་རྒྱུ་འདོད་ན་འཆོང་ནི་རྒྱུ་ཡོད་ལ།
འགྲོ་དོན་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་ནི།
མཛད་པར་འདོད་ཀྱང་རང་དབང་ཐོབ་པའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་སྐྱེ་འཇུག་གཉིས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་
ལུས་དེ་ཉིད་མི་སྤང་བར་གདོད་མའི་ནང་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པས་འཆོང་རྒྱུ་བ་དང་།
སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་མཛད་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་
རེད་ཅེས་པའོ།

༩༨ གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ནས་རྒྱས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

༩༩ དང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ།

སྐྱེ་བར་དབང་ཐོབ་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུར།
བཞེངས་ཏེ་འགོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད་པ་ཡིན།
འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་ཡི་བཞེངས་ལུགས་ནི།
སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཟད་པའི་ཆོ།
ལག་པའི་སོར་མོ་ལྷ་པོ་འོད་དཀྱིལ་ན།
བཀྲམ་བཀྲམ་སྤྱང་བར་གཤམ་པ་གཏད་པའི་ཆོ།
སྤྱང་བ་དེ་ལས་ཚུར་ལོག་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི།
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཚུ་རྩ་ལྟར་མཐོང་།
རང་ལུས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར།
ཡེ་གཤམ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རུ་རང་སྤྱང་ཞིང་།
ཕྱི་ནང་ཟང་ཐམ་འབྱུང་བཞིས་གཞོད་པ་དང་།
བྲལ་ཞིང་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ཐོབ་པོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་གོ་བ་ལེན་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕོ་ཆེན་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་ལ་སྐྱེ་

བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་འཇུག་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པ་མ་རེད། སྤྱི་འཇུག་གཉིས་ཀ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་འགོ་དོན་མཛད་པར་དགོངས་ན་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་པ་ཡིན། འཕྲོ་གང་ལ་འཕྲོས་ཏེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྒྱུ་ཞེས། འབྱུང་བཞི་འདུས་པའི་གདོས་བཅས་རྒྱལ་ཤུན་འོད་དུ་དག་པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་འཕྲོས་པའི་འཕྲོ་བ་ཆེན་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཆེན། སྤྱི་འཛིན་འཛིགས་པ་དང་བྲལ། འབྱུང་བཞིས་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པའི་རྩི་རྩི་སྤྱོད་པའི་ཆེན་པོ། །དེ་ཡང་ལག་སོར་གྱི་འོད་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དུས་དེ་ཡིས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པའི་ས་མཚམས་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར། ཚད་ཐེབས་ཟད་པར་འཇུག་པའི་མཚམས་ནས་ཡིན་ལ། སྤྱི་འཇུག་དངོས་ཟད་པའི་རྩིས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡིན་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་རྩི་རྩི་སྤྱོད་བརྟེན་པའི་ཚད་དང་མཚན་གཞི་ནི།

ལུས་དེ་རང་གིས་ཕྱིན་ཟད་ཐལ་མཐོང་།།

གཞན་གྱིས་མིག་མ་དག་པས་སྤྱོད་དུས་གྱི།།

ལུས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཟད་ཐལ་དུ་མི་མཐོང་།།

དཔེར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་པད་འབྱུང་སྤྱོད་ཉིད་ལ།།

ལུ་ཁྱི་བཙན་པོའི་ལུག་གིས་རེག་པའི་ཆོ།།

སྤྱོད་པ་ཐུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་རི་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕྲོ་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྒྱུ་ཞེས། རང་ལུས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལུས་ཕྱིན་ཟད་སྤྱོད་པའི་གཞན་གསུངས་དང་བྲལ་བའི་ཟད་ཐལ་དུ་རང་གིས་མཐོང་ལ། གཞན་དག་པའི་ལྷ་མིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དག་པར་མཐོང་བ་དང་། མ་དག་པའི་མིག་

སྤྱི་ལུ་ཐུག་གི་ལུས་དེ་ལས་དག་པ་དངོས་སུ་མི་མཐོང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་སློབ་
 དཔོན་པདྨ་འབྲུང་གནས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ལྷ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་བཟོ་བའི་པོས་བསྐྱབས་དུས། སྐུ་
 ལུས་ཟང་ཐལ་འཇའ་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ཡོད་པས་ལྷ་སྤྱོད་ལག་པ་བཞུགས་གདན་ལ་
 ཐུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཞིན་ཡིན་ནོ་གསུངས། དེ་ཡང་ལྷ་སྤྱོད་ལས་དག་པས་ཟང་
 ཐལ་ཡིན་པར་ཚོར་དུ་བརྟུབ་པའི་རྩ་འབྲུལ་དང་གྲུབ་ཉག་ས་མཇལ་བ་ཡིན་པ་མ་
 གཏོགས། ལས་མ་དག་པའི་སྤང་བར་དེ་ཡང་མཇལ་རྒྱུ་མ་རེད་སྟེ། སློབ་
 མ་དུས་རབས་སློབ་མའི་དུས་སྐད་ཀྱི་དུས་ངན་ཆོས་དུས། ལྷ་མ་སྤྱོད་ཆེན་དམ་པ་
 ཚོར་འཐབ་ཚུང་ཟེར་བ་ཞིག་བརྒྱབ་སྟེ་འོ་བརྒྱལ་གཏད་དེ། ཁྱིམ་ལ་འཕྱར་རྒྱུ་ཡོད་
 ན་ནམ་མཁའ་ད་འཕྱར་སོགས་ཟེར་དུས། ཐམས་ཅད་འཕྱར་རྒྱུ་མེད་པའི་རྩ་འབྲུལ་
 གྲུབ་ཉག་ས་མེད་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅི་ལ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ལས་མ་དག་པ་ཞིག་གིས་
 འཕྱར་ཡང་མཇལ་མི་ཐུབ་པ་དང་ནི། རོ་མ་བཤད་ན་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་སྤྱང་བའི་
 རྩལ་ཙམ་མཁ། ཡང་ན་ལས་ངན་སློབ་ལོག་གི་མཐུ་བདོ་བའི་སྤྱོད་བོ་མ་རུངས་པ་
 དེ་དག་གི་ལས་དབང་རྫོགས་ཆེད་དང་ནི། ངན་འབྲེལ་འཁོར་བ་མཐའ་ཙན་ལ་
 དགོངས་ཏེ་འཐབ་ཚུང་ཀྱི་འོ་བརྒྱལ་དེ་རིགས་དང་དུ་བཞེས་ཀྱིན་ཡོད་ནའང་ཆོག་ལ།
 ཡང་གཅིག་བྱས་ན་ཐུགས་འོད་གསལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་གྲོང་དུ་ཐིམ་སྟེ་སྤྱི་ལུ་ཐུག་གིས་
 གདོད་མའི་མགོན་པོའི་ཐུགས་གྲོང་ངམ། ཡང་ན་བདེ་བ་ཙན་ཀྱི་ཞིང་དང་ནི།
 ཟངས་མདོག་དཔལ་རིར་གྱུ་རུའི་ཐུགས་གྲོང་། དེ་མིན་ན་དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའ་
 ཆོས་འཛིན་ན་རྒྱལ་ཚབ་མ་ཙམ་མགོན་ཀྱི་མདུན་དུ་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ཡོད་ས་
 ལྷ་བུར། དགོངས་པ་གཏད་ཚར་ནས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཙམ་ཞིག་ལས་ལུས་
 ཞེ་ཡོད་ཅི་ཤེས། རྫོགས་ཆེན་སྤྱི་ལུ་ཐུག་གི་སྤྱོད་པ་རིག་འཛིན་དགའ་རབ་རྩི་

ཐེ་ནས་པད་འབྱུང་དང་བི་མ་ལྷེ་བཙུན་སེངྒེ་དབང་ཕྱུག་ཡན་ཆད་ལ་འོད་ལུས་འཕེ་ཆེན་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ཤ་སྟག་བྱོན་པ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱེ་འཇུག་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་སོང་བས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཀ་དག་གི་ནང་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་ནས་ལྷག་མེད་དུ་སངས་རྒྱ་ནའང་རྒྱ་ཆོག་ཆོག་དང་ནི། སྐྱེ་དེས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་འགྲོ་དོན་མཛད་ནའང་མཛད་ཆོག་ཆོག་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱུ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ།

དངོས་སུ་བཤེན་ས་ཤིག་སྤྱག་སོ་སོ་སྤྱ།

འགྲོ་དོན་དཔག་དུ་མེད་པ་མཛད་པ་དང་།

གཞན་ཡང་གང་ལ་གང་འདོད་སྐྱུ་ནས་ཀྱང་།

འགྲོ་དོན་ལྷན་གྲུབ་དཔག་མེད་བྱེད་པ་དང་།

དེའི་ཆོ་བམ་པོར་ཤིག་པ་བཅུག་ན་ཡང་།

འགྲུལ་དང་སྒྲ་སྐད་འབྱིན་ཅིང་བརྒྱ་དང་།

དཔག་བསམ་ཤིང་དང་མོར་བུ་ལ་སོགས་པར།

ཤིག་པ་བཅུག་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་ནས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་མཛད་པ་དང་།

ཟས་གོས་ལ་སོགས་འདོད་དགུའི་ཆར་བབས་ནས།

སེམས་ཅན་བདེ་སྦྱིད་དཔལ་ལ་འགོད་པའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གི་གཉིས་ཀྱི་ཁར་བརྒྱད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་རེད། འདི་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སྐྱེ་འཆི་རྒྱུ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་མེད་གཉུག་མའི་རྒྱལ་ས་འཆི་མེད་རྟག་པ་དམ་པའི་མི་འབྱུར་རྗེ་རྗེའི་གཉུག་མ་ཡེ་ཤེས་

[illegible]

བ་ཡིན། དགོ་སྒོར་ལེགས་སྐར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་འབྲིང་མི་ལོ་ཉིར་
 ལྷ་ལ་བྱས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཏིལ་འབྱུང་མ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་གྱི་སྤྱུལ་པ་གང་ན་སུ་བཞུགས་ཅི་ལྟར་འགྲོ་དོན་མཛོད་བཞིན་ཡོད་
 སུས་ཤེས། སྤྱིར་བཤད་ན་སྤྱང་སྲིད་དག་པ་རབ་འབྱུང་མས་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མའི་རང་
 གཟུགས་དོན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཤིག་གང་ན་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་འབྲུལ་བ་རང་མཚན་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་འདི་ལའང་རང་
 སྒོ་ནང་དུ་ཚུར་བསྐྱོར་ཏེ་དག་སྤྱང་སྤྱང་བ་ནས་མགོ་བཙུགས་ན། རང་སྤྱང་དོན་གྱི་
 འོག་མིན་འཕོ་མེད་ཆོས་སྤྱི་རྒྱལ་ས་བརྟེས་ཐུབ་པ་ཡང་། ཐག་རིང་རྒྱང་ནས་
 འཆོལ་རྒྱ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་སྐད་ཅིག་མ་འདིའི་སྟེང་ནས་འཁོར་
 འདས་གཉིས་གྱི་སོ་མཚམས་འབྱེད་པ་ཡིན་པས། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གང་
 ནས་བཤད་ཀྱང་རྩ་བ་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་གྱི་གཞི་རྩ་རང་རྒྱུད་ནས་རྩད་གཅད་རྒྱུ་ལ་
 ཐུག་ཡོད་དོ། །དེ་ཡན་གྱིས་སྤྱེ་འཇུག་གཉིས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ནང་ནས་སྤྱེ་བ་ལ་
 དབང་ཐོབ་པ་བཤད་པ་སོང་སྟེ།

༼ ༣ གཉིས་པ་འཇུག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་འཇུག་པ་ཉིད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི།
 ཀ་དག་གཞི་མའི་དབྱིངས་སུ་འཇུག་ཁ་མར།
 དུས་དེར་གཞན་དོན་རྒྱབས་ཆེན་མཛོད་འདོད་ན།
 སེམས་ཅན་སུམ་སྟོང་ཙམ་ལ་རིག་པ་ཉིད།

བཅུག་པའི་མེད་ལ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ།
 གྲོལ་བའི་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་སྟེ་སྤྲིན་བུ་ཡང་།
 འོད་དུ་ཡལ་ནས་ན་བུན་ནམ་མཁའ་ལ།
 ཡལ་བ་བཞིན་དུ་ཀ་དག་ནང་དབྱིངས་སྟུ།
 མི་སྒྲུང་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་།
 སྒྲུང་ཡེ་ཤེས་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས།
 དེ་ཡང་སྒྲེ་འཇུག་དུ་མས་འཛིག་རྟེན་ཁམས།
 རྩལ་གྱི་གངས་མཉམ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
 དོན་ལ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་གཡེལ་བར།
 འགོ་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དེས་ཀ་དག་ག་དོད་མའི་ནང་དབྱིངས་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ནང་གསལ་གསང་བའི་
 མཛོད་ཆེན་པོར་ཞུགས་རན་ཁར་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེན། རང་སྒྲུང་གི་བར་དོར་སེམས་
 ཅན་སུམ་སྟོང་ཅིག་ཅར་དུ་གྲོལ་བར་མཛད་ནས་ནང་དབྱིངས་སུ་འབྱིལ་ཏེ་སྒྲུང་ཡེ་
 ཤེས་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན། འདི་ཉམ་ཐོས་ཞི་བར་མནལ་ཏེ་འགོ་
 དོན་རྒྱན་ཆད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྒྲེ་འཇུག་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས།
 སྒྲུང་ཡང་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་ལས་ཐུགས་རྗེས་ཚུར་གཡེལ་ཏེ་གཟུགས་སྒྲུག་ཉིས་ཀྱིས་
 རྩལ་སྟེད་མཁའ་མཉམ་གྱི་འགོ་བའི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་གཡེལ་བར་འགོ་
 དོན་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་མཛད་པར་བསྟན་པའོ། །

དེ་ལྟར་རྩལ་ཐུན་དངས་ནས་འོད་དུ་གསལ།

སྐྱེའམཁུག་གཉིས་ལ་དང་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས།
 ལྷན་གྲུབ་ཐོད་གཤམ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན།
 བྱེད་པ་ཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ནི་རྩལ་ཐུན་དང་།
 སེམས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དང་དུ་དེངས་ནས་ཀྱང་།
 ཀ་དག་སར་གྲོལ་ཙམ་ལས་མེད་ཕྱིར་རོ།
 སྐྱེ་དང་འམཁུག་པ་གཉིས་ལ་དབང་བ་འདི།
 ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་ནང་དབྱིངས་འམཁུག་ཁ་མར།
 འཕྲོལ་པའི་རྩལ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་མཛོད་ནས་གསུངས།
 དེ་ལྟར་ལྷན་གྲུབ་སྣང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ནས།
 བཅོམ་འགྲུས་རབ་རྣམས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་།
 ཡང་དག་ཤོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ།
 ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་འཆོང་རྒྱུད།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འུ་བུ་ཚྲོར་གནའ་དུས་སུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བ་
 འཇའ་ལུས་པ་མང་པོ་བྱོན་ཆུང་། འཇའ་ལུས་སུ་མང་པོ་འབྲུག་སོང་བ་རེད་ཟེར་བ་
 ཞིག་ཡོད་རེད། དེར་གི་དུས་སམ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་དང་ཉེར་གཅིག་པ་དག་གི་ནང་
 དུའང་འཇའ་ལུས་པ་རེ་གཉིས་ང་ཚོའི་ཚས་བརྒྱད་འདིའི་ནང་ནས་ཡིན་ན་བྱོན་ཆུང་
 ཡོད་པ་རེད། སྐུ་གདུང་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་འདུག་ཟེར་བ་མང་པོ་རང་རེད་མོད།
 འདིའི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་བྲིད་གཞུང་ངོ་མའི་ནང་ལྟར་ཡིན་ན། འདི་ནས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ལུས་རྩལ་ཤུན་དུ་དེངས་པ་དང་། རྩལ་ཤུན་དྲངས་ནས་འོད་དུ་གཤེགས་པ་
 གཉིས་གྱི་བྲུད་པར་ལས། ཡོངས་གྲགས་གྱི་འཇའ་ལུས་འབྲུག་ཅས་པའི་ཐ་སྐད་དེ་

ལུས་རྒྱལ་ཕྱོད་དེངས་པ་ལ་ཐོགས་སོང་བ་འདྲ་མོའི་གཞི་ཡིན། རོ་མ་བཤད་ན་
འཕེ་ཆེན་གྱི་སྐུར་བཞེངས་པ་དེ་འཇའ་ལུས་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མའི་སྐུ་འོད་ལུས་ཡེ་
ཤེས་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ལུས་ཟག་མེད་རྒྱལ་ཕྱོད་དེངས་པ་ལ་འཇའ་
ལུས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་སོང་བ་རེད། འཕེ་ཆེན་གྱི་སྐུར་བཞེངས་པ་དེ་འདི་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཐོད་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་སམ་རྫོགས་ཆེན་གསང་བ་མན་ངག་སྒྲེའི་
ཡང་གསང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་གསུངས་པའོ། །དེའི་སྟབས་ཀྱིས་སྤང་
བྱེད་སྒྲེའི་བྱང་པར་དང་སྤང་བ་འོད་གྱི་བྱང་པར་ལ་སོགས་པ་སྟེགས་ཆོད་ལས་ཀྱང་
བྱང་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་བདུན་བཞག་པ་རེད། བྱང་པར་རོ་མ་མཐར་
ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འོད་ལུས་འཕེ་ཆེན་གྱི་སྐུར་བཞེངས་པ་འདིའི་སྤྲོད་ན་ཡོད་པ་ཡིན།
ཡིན་ནའང་དང་པོ་ཉིད་ནས་བཟང་ཤོས་ཐོད་རྒྱལ་རྒྱུད་རྒྱུད་མི་བསྐྱོམ་པར།
སྟེགས་ཆོད་གྱི་ལམ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། འདི་སྟེགས་ཆོད་དམན་པ་
ཡིན་པས་དམན་སར་བཅད་པའི་དོན་མ་རེད། འོད་གསལ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་གནད་འདི་
མ་ཆང་ན་ལུས་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འདྲ་བ་ཞིག་མི་འགྱུར་བས་མན་
ངག་སྒྲེའི་ནང་གསེས་ལའང་སྒྲོར་ཆོ་རང་རང་གི་བྱང་ཆོས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར།
འགའ་རེ་སྒྲིང་དང་འདྲ་བ་དང་འགའ་རེ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས་
སོ། །དེས་ན་གཞི་ཀ་དག་དང་ལྷན་གྲུབ། ལམ་སྟེགས་ཆོད་དང་ཐོད་རྒྱལ།
འབྲས་བུ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཡེ་བྱུང་འཇུག་གི་རོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བའི་གནད་གྱི་
དགོངས་དོན་གཅིག་ལ་འདུས་ནི་རེད། ཀ་དག་གི་ནང་དབྱིངས་ལ་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོ་འདྲུབ་ཞིག་ཡིན་ན། ཕྱི་ཤེས་བྱ་གཟུང་བའི་སྒྲོ་དང་སྟེམས་བྱེད་གྱི་འཇུག་
པ་ཐམས་ཅད་ཞི། དེ་དང་མཉམ་དུ་ནང་ཤེས་བྱེད་སྒྲོ་ཡི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ངང་དུ་རང་ཞིར་གྱུར་ཏེ། །ཐམས་
གསུམ་གྱི་ས་བས་བསྐྱུས་པའི་ཉིར་ལེན་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
འགག་པའི་སྤྱང་། །གང་འགག་གཞིའི་དེ་ཁོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དབྱིངས་དང་རིག་
པ་གཉིས་མེད། །རྟག་དང་ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྟར་བའི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་རང་
བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐྱུས་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་
པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པས་ནི་སྤྱེ་རྒྱལ་
རྣམས་ཆོས་སྐྱ་སྤྱེ། །དེ་ཆོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །ཐམས་ཅད་འགག་པ་
སྤྱེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་སྐྱུས་དོན་གང་པའི་ཡང་
འབྱེད་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་ནས་གསལ་བོར་བསྟན་པ་དེ་འདི་ཉིད་ཡིན། །འདི་
སྤྱོད་ཆད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་པས་ཆོས་སྐྱའི་དུས་ན་ནང་གསལ་ཐིམ་ལ་མ་
རྟུགས་པ་གཞོན་ནུ་བུ་སྐྱར་ནང་དབྱིངས་སུ་འཆར་བར་བསྟན་པ་འདི། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔོག་དཀའ་བ། །དེ་ཟབ་ནི་ཆེས་ཕྱ་རྒྱལ་
བ་ཉིད་ལས་གཞན་སྤྱང་ལ་མི་མངོན་པར་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དཔེ་གནམ་
སྤྱོད་གི་ཁྲ་བ་དབྱིངས་སུ་རུབ་པ་ལ་བཞག་པ་ཡིན། །ཁྲ་བའི་ཆ་ཤས་ནམ་ཡང་
འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐྱ་རྣམ་མཁྱེན་ཕྱི་གསལ་དུ་སྤྱང་བའི་གདངས་
དེ། །དུས་ནམ་ཡང་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་ཡིན། །ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་
ཇི་བཞིན་པར་བཤད་དགོས་ན། །དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཉམ་བཞག་
ལས་འདའ་བ་མེད་པ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་ས་བརྩའི་དབང་ཕྱག་གིས་ཀྱང་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་པས། །སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ངག་ཚིག་གིས་ཇི་
བཞིན་བཤད་མི་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཡིན་ནའང་འོད་གསལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་

ཆོས་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཡེ་ནས་འཕྲོ་འགྱུར་གྱི་གང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་ལས་དང་སྐལ་བ་ལྡན་པ་ཆོས། སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ། སྤྲོམ་
 དང་དམ་ཆོག་མ་ཉམས་པར་གྲོལ་བྱེད་བྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་གདམས་པ་མན་ངག་གི་གནད་
 དང་བཅས་པ་སྤྲ་མའི་དགོངས་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲིང་དབུས་སུ་འཕྲོས་པ་དང་
 ཆབས་གཅིག་བརྩོན་པ་རབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྲིང་རུས་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་ན་
 འཇའ་ལུས་འཕྲོ་ཆེན་ཀྱི་འོད་སྤྲར་ཆོ་འདིར་བཞེངས་རྒྱ་ཡང་འགྲུབ་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་
 པའི་གནའ་སྤྲ་མའི་ལྷ་སྤྲུང་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཆེས་དང་དཔའ་
 གདེང་བསྐྱེད་ཆོག་པ་ཡིན། འདིའི་སྤྲེ་འཇུག་གཉིས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ས་
 མཚམས་ངོ་མ་དེ་ཆོས་ཟད་ཀྱི་མཚམས། ཀ་དག་གདོད་མའི་ནང་དབྱིངས་སུ་
 གཤེགས་རན་ཁར་ཡིན་པ་སྤྲོད་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་ཤིང་རྩ་སྒྲིལ་གསུམ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ནང་ནས་དངོས་ལུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་བསྟན་ཡོད་ལ།
 འདི་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ཀྱི་མཛོད་ལས་གསུངས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་གཙོ་བོ་ཐོག་
 མཆོག་མཛོད་ལ་གསུངས་པ་རེད། ཆོག་དོན་མཛོད་ལས་གསུང་ཚུལ་ཀྱི་བྱུང་པར་
 ཅུང་ཟད་རེ་མ་གཏོགས་བསྟན་བྱའི་ནང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་མོང་སྤྲེ་པ་གཞན་དག་ལས།
 བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ཟབ་ལམ་འདི་ཉིད་ལ།
 སྤྲ་པའི་དུས་འདིར་བརྩོན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ།
 འབད་པར་གྱིས་ཤིག་སྐལ་ལྡན་སྤྲིང་གི་བྱ།
 སངས་རྒྱས་འཕྲོམ་པར་འདོད་ན་འདི་ལ་འཕོད།
 འདི་འབྲུག་སྐལ་བ་བྱེ་བར་རྒྱེད་པར་དགའ།

སྐལ་དམན་ལོག་ལྷ་ཅན་ལ་མ་སྟོན་པར།

རྟག་ཏུ་ཅི་ཏྲ་རིན་ཆེན་གཏོར་དུ་སྟོན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་ནས་བསྟན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྫོགས་ཆེན་གསལ་བ་སྤྲིང་ཐིག་གི་ཡང་གསལ་མན་ངག་སྒྲེའི་གདམས་བྲིད་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་ན་ལོ་དང་ཁྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་མི་དགོས་པར་ལུས་རྒྱལ་ཕན་དུ་དག སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་དྲངས་ནས་ཆོ་འདིར་འཇུག་ལུས་འཕྲོ་ཆེན་རྫོང་མེའི་འོད་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ། སྤྱི་འཕྲུག་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱ་མཁའ་མཉམ་གྱི་འགོ་བའི་ཆོག་ལ་དཔག་ཡས་མཛད་པ་རྒྱ་མཚོའི་འགོ་དོན་གྱི་ལུས་པའི་ཁམས་གསལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་དབང་ལ་བདག་གིར་བྱ་ཆོག་པའི་ཆོས་གདམས་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་དང་འཕྲད་དུས་ནོར་བུའི་ནོར་ངོ་ཆོད་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་གདམས་པ་གཞན་ལ་འབྲམ་རྒྱ་མི་ལྡང་བར་ལས་གྱིས་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་འདི་ལ་བརྩོན་པའི་ཉམས་ལེན་མ་འཕྲུགས་པར་འབད་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། འཕོད་ཅེས་པ་འདི་གཙོ་བོར་ཡུལ་གྱི་འཕྲལ་སྐྱད་སྐྱལ་ཆོག་ཏུ་སྦྱར་བའི་བརྒྱ་ཆད་གྱིས་གསུངས་འདུག ཡིན་ན་ཡང་། འདི་འདྲའི་གསལ་བའི་མན་ངག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་བརྩུད་རྩོན་ཅེར་ཏུ་བསྟན་པ་འདི་སྟོན་བསགས་གྱི་ལས་སྟོན་བཟང་པོ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་རྟེན་དཀའ་བ་ཡིན་པས་ན་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་རྒྱ་རྟགས་ཅན། བསྟན་ན་གྲོར་མི་སོང་བའི་སྐལ་དམན་ལ་མ་སྟོན་མ་གཏོགས། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལོག་ལྷས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་མཐའ་མེད་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ་ཡིན། གསལ་བའི་མན་ངག་བྱུང་བརྒྱལ་དུ་བསྟན་ན་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡལ་འགོ་བས་མི་ཆད་རང་ཉིད་ལ་འང་བཀའ་སྲུང་གི་འཁྲུལྲོག་གིས་མི་འདོད་སྦྱ་དགུ་འོང་བ་ཡིན།

ཉམས་ལེན་གྱི་དོན་ཚད་ལྡན། གདུལ་བྱ་སྒྲོད་ལྡན་རྟེན་ཅིང་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་
 མཐུན་རྒྱུན་ཡོངས་མ་རྩོགས་ཀྱི་བར། སུ་གཅིག་ལའང་ཆོག་གི་སྤྱོད་མཚན་རྒྱུད་
 སྤྱོད་མཚན་དུའང་མ་བསྐྱགས་ལ་རྟག་ཏུ་ཅི་ཏུ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་ལ་སྤྱིང་གི་གཏེར་ཏུ་སྤྱོད་
 ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡན་གྱིས་འདིའི་བྲིད་རིམ་དུག་པ་ཉམས་ལེན་སྒྲུང་
 བཞིའི་འཆར་ཚུལ་བསྟན་གྲུབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ལ་ཐུན་
 མོང་གི་ལམ་ལྔ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ལྔ་བཤད་ཡོང་དུས། ཀུན་མཁུ་
 འཇིགས་སྤྱིང་གི་ཡོན་ཏན་མཛོད་ལས། མདོར་ན་དབྱིངས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཆོས་ཉིད་
 ཅིག །རིག་པའི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན། །འོད་གསལ་ལམ་ནི་སྒྲོམ་མ་
 རྣམ་པ་གཉིས། །སྤྱོད་མཚན་ལམ་ནི་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་སྟེ། །ཐོད་གཤམ་
 ལམ་ནི་དབྱིངས་དང་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ནས་ལམ་ལྔ་དམིགས་བསལ་
 བཞིག་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་དབྱིངས་ཟབ་ཞི་སྤྱོད་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་
 བྱས་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་ལ། གསལ་བ་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་ཡེ་ཤེས་རིག་པའི་
 སྒྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ། ཡེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ།
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ཡིན། དེའི་ངོས་དོན་
 དེ་གཞི་དབྱིངས་ཁྱད་ཆོས་དུག་ལྡན་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་པར་རྟོགས་ཏེ།
 དེའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་ན་རང་དང་ཆོས་ཉིད་གཅིག་པའི་ལམ་མ་ནོར་བ་ལ་གོམས་
 པའི་ལྟ་སྒྲུལ་དུ་མ་རོག་ཅིག་ཏུ་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིན་གསུངས་སོ། །ཐོད་
 གཤམ་རྒྱུད་བའི་ཆོས་སྐད་དུ་འདི་ལ་གཞི་ལ་གནས་པའི་དག་དབྱིངས་གསུངས་ཡོད།
 དེ་ཉིད་རིག་པའི་ལམ་གྱིས་ཤེས་རབ། ཤེས་རབ་དེ་ལའང་གཞལ་ཡུལ་དབྱིངས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ།

ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིག་ཆས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་སྐད་ཅིག་
ལ། ཆོས་ཀུན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འཆང་། །གསུངས་པ་སྤྱི་ཐུན་དུ་འོང་
གསལ་གྱི་ལམ་དངོས་རྒྱུད་ཞགས་རྒྱུད་སློན་མ་དང་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སློན་མ་གཉིས་
ལ་བརྟེན་ཏེ། སློན་བཞི་དང་སློན་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཞགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། དེའི་རྩ་
བ་གང་ལ་ཐུག་ན་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སློན་མའི་ངོ་བོ་དང་གཅིག་པའི་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་
ལམ། ཀ་དག་གའོད་མའི་ཡེ་ཤེས་གཞི་གོལ་གཉུགས་མའི་གཤིས་སུ་ཤར་གོལ་
དུས་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད། དབྱིངས་ཀ་དག་རིག་པ་གསལ་འགྲིབ་བྱ་རྩོལ་
ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སློན་མའི་ངོ་བོ། ཇི་ལྟ་བའི་མཁྱེན་
ཆ་དེ་ལས་རྩལ་ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྩིས་ཅན་འཆར་བ་དེ་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་
མཁྱེན་ཆ། གདངས་རིག་པ་རྟོག་ལུ་རྒྱུད་རྒྱུ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་ཐོགས་སོང་བ་ལུ་
ཏིག་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པ་འམ་གསེར་སྤྱད་མཁའ་ལ་འཕངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ན།
སྤྱིར་ན་སློན་མ་རྣམ་པ་ཞི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སློན་མ་བཞག་པ་རེད་མོད། ལམ་གྱི་
ངོ་བོ་འམ་སྟོང་པོ་ངོ་མ་དེ་དབྱིངས་ཀྱི་རབ་རིག་པའི་གདངས་འཛིན་པ་ལ་འདུས་པ་
ཡིན། འདིའི་སློན་མ་ཞེས་པའི་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་དབྱེ་སྟོ་ཐ་དད་པའི་སྟོང་ནས་
བཤད་ན་སློན་མ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་དུས་ཡོད་དེ། གནས་པ་གཞི་ཡི་སློན་མ། ཅཱི་ཤ་
ཡི་སློན་མ། དཀར་འཇམ་རྩ་ཡི་སློན་མ། རྒྱུད་ཞགས་རྒྱུད་སློན་མ། བར་
དོ་དུས་ཀྱི་སློན་མ། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སློན་མ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ན།
གནས་པ་གཞིའི་སློན་མ་ནི། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ལ་གསུངས་པ་དང་།
ཅཱི་ཤའི་སློན་མ་ནི། སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོང་གུར་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་འོད་གསལ་བུ་མ་ནང་

གི་མར་མེ་ལྟ་བུར་བཞུགས་ས་དེ་དང་། རྒྱུ་ཞགས་ཚུའི་སྒྲོན་མ་ནི། སྒྲོན་
 རས་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བྱུག་པའི་འོད་ཅུ། འོད་གསལ་འཆར་
 བའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན། བར་དོ་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ནི། རང་སྤང་
 འོད་གསལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་དེ་ངོ་ཤེས་པས་གདོད་མའི་གྲོལ་སར་སྐྱེལ་བ་དེ་
 ཉིད་ཡིན། མཐར་ཐུག་འབྲས་པུའི་སྒྲོན་མ་ནི། ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་འབྱེལ་
 ཏེ་གཞིན་ལུ་བུམ་པ་སྐྱུའི་དབྱིངས་སུ་བཅོན་ས་ཟིན་པ་དེའོ། །ད་རུང་འདིར་མ་སྒྲོས་
 པའི་སྒྲོན་མ་གཞན་གསུམ་པོ་བསྐྱེད་ན་སྒྲོན་མ་དགུ་རུ་འགྱུར་བའོ། །འོན་ཀྱང་འདི་
 རས་སྒྲོན་མ་བཞི་རུ་གསུངས་པ་དེ། གནད་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་མ་བཞིའི་ནང་དུ་
 འདུས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལམ་སྤང་བཞི་འབྱུང་བ་འདི། ཐུའི་ནམ་ཟླ་
 དུས་བཞིའི་འཕེལ་ཟད་དང་། རང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་ལས་
 འགོལ་རྒྱ། གསང་བར་དབང་བཞིའི་ངོས་པ་སྒྲོན་པའི་ཐོག་ཏུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
 སྒྲོན་མ་བཞིའི་སྤང་བ་ངོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞི་རུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལས་
 མང་མི་དགོས་ཉུང་མི་དགོས་པའི་གནད་དུ་བཟུང་ནས་བསྟན་པར་མཛོད་པ་ཡིན།
 ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གནད་ངོ་མ་དེ་དབྱིངས་ཀྱི་ར་བར་རིག་གཤངས་བཅུད་རྒྱ་དེ་གོང་དུ་
 ཟུམ་པ་ལྟར་ཡིན་ན། སྒྲོ་རྒྱུང་ཞགས་ཚུའི་སྒྲོན་མར་བརྟེན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་འདུས་པའི་
 རྒྱུང་ཞགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་ཆ་འཛིན་རྒྱ། དེའི་གནད་གཅུན་པས་ཆོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་མཉམ་དུ་ནང་དབྱིངས་རྣམ་དག་
 དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བུལ་ཡོང་དུས། དབྱིངས་ཐིག་གི་སྒྲོན་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་མངོན་
 རས་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་རྩ་ལ་གཤངས་མཆེད་དེ་ངོ་བོ་མངོན་གྱུར་དང་
 ཆབས་གཅིག་ཏུ་དབྱིངས་རིག་འབྲས་པའི་འཆར་སྤང་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་སྤང་ལྟར་མངོན་

པར་འགྱུར་བ་དེ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ཚིངས་འདྲ་བོ་དེ་རེད། འཆར་བའི་གཞི་ནང་གི་
དབྱིངས་ཀ་དག་ལ། གང་ཤར་བ་ཕྱི་དབྱིངས་སྤང་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲོན་མ་ལམ་
དུ་བྱས་པས། ཆོས་ཉིད་མ་བཅོས་པའི་གདངས་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
ཤར་བའི་རིག་པ་དོན་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་བོ་སྤྱད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དག་དབྱིངས་སྒྲོན་
གསུངས། དེ་རྒྱང་ཞགས་རྒྱུ་སྒྲོན་མས་མཐོང་བའི་སྒྲེ་བྱས། རྣམ་དག་
དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མས་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་གཞི་བཏིང་། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མས་
ཤེས་རབ་སྤྱད་པར་བྱས་ཏེ། ཐིག་ལེ་སྟོང་སྒྲོན་དང་རིག་གདངས་དོན་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་
དམ་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མས་ཤེས་རབ་སྐྱུ་རྒྱུ་སྒྲོན་པར་བྱས་པས་མཐར་སྤང་བ་
ཚད་ཇོགས། ཇོགས་པའི་ཡང་མཐའ་དེར་ཤེས་རབ་མཁའ་ལ་དག་ ཡེ་ཤེས་
དབྱིངས་སུ་འབྱེལ་བའི་འགོས་ལྟར་ཏུ་སྤང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ཆོས་ཟད་ཆོས་སྐྱུའི་
དབྱིངས་སུ་འབྱེལ་བའི་གོ་དོན་དེ་ལྟར་རེད། སྤང་བཞི་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་མཚམས་
འདི་དག་ ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐིག་ལེ་སུམ་སྟེལ་མཐོང་བ་ནས་འོད་སྤང་
སྒྲོན་མཚམས་ནས་བྲལ་ཏེ་དབྱིངས་སྤང་བ་འོག་རིས་དང་ནི་ལིང་ཆེ་རུ་ཤར་དུས་
ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྒྲེ་ཟིན་པ་ཡིན། གང་བལྟས་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་ལ་འོད་དང་
ཟེར་གཅིག་གིས་བྱབ་པས་མི་ཚད་རིགས་ལྟའི་སྐྱུའི་སྤང་བ་ཤར་བ་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་
རྟགས་ཡིན། ཚད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཇོགས་ཏེ་འབྱུང་བ་རང་དབྱེད་ཀྱི་ཟད་
པའི་སར་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པ། ཟད་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྐྱེ་འབྱུག་གཉིས་ལ་རང་
དབང་ཐོབ་ནས། སྐྱེ་གསུམ་ལམ་སྤང་དུ་བྱས་ནས་ཀ་དག་ག་དོད་མའི་ནང་
དབྱིངས་སུ་འབྱེལ་ཏེ། རང་གསལ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཀུན་འབྱུང་བའི་གཞིར་
བཞུགས་པ་ནས། ཕྱི་གསལ་འགོ་བའི་དོན་དུ་རྟག་བྱུག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་མཛུགས་པ་རྒྱུན་

མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་སྟོགས་སྒྲིམ་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 རེད། ད་རུང་བསྐྱར་སྒྲོམ་བྱེད་ན། ང་ཚོས་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་བས་
 སྤྱིའི་དབྱིངས་སྒྲུང་བྲལ་བའི་དུས་ན། བད་རང་རིག་པ་གཞི་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་
 བ་གདངས་རང་ཐིམ་དུ་འཁོར་ཏེ་རིག་གདངས་རིག་པའི་མ་ལ་ཐིམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 བླ་མ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་བླ་མ་མཁའ་ལ་ཐིམ་སྟེ་ངོ་མཉམ་རིས་མེད་དུ་གྲོལ་བ་གསུངས་
 རྒྱུ་འདྲིའི་དུས་སུ། ཀ་དག་གི་རིག་པ་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་པར་སླིང་ཁ་ན་འོད་
 གསལ་བའི་དགོངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གདོད་མའི་
 འོད་གསལ་ལ་ཟིན་པ་ཡིན། འཁོར་བ་མིང་མེད་དང་སྤྱིད་གསུམ་གདར་ག་ཚོད་པ་
 ཡིན་གསུངས། ཉམས་གོང་འཕེལ་ལ་དབྱིངས་རིག་གི་སྒྲུང་བ་དང་གོམས་ཚད་
 གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བས་སྤྱིའི་དབྱིངས་སྒྲུང་ལ་ལུག་རྒྱུད་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ།
 བད་ཀ་དག་གི་སྟོང་དབྱིངས་ལ་རང་གདངས་ཀྱི་རིག་དབྱིངས་གཉིས་མེད་དུ་གནས་
 པས་ན་འོད་གསལ་མ་བུ་འབྲེས་པའི་དུས་ཡིན། གཟུང་བ་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་
 འདས་པས་མི་ཚད་འཛིན་པ་རྟོག་པའི་ཆ་ལས་ཀྱང་ལོག་པས་ན་བདག་མེད་གཉིས་
 རྟོགས་ཀྱི་མཐུས་ཀུན་རྟོག་གཞི་གྲོལ་རང་སངས་སུ་དག་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།
 རིག་པ་ཚད་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་ལ་སྒྲུང་བ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ཞིང་ཁམས་འོད་གསལ་
 དུ་རྫོགས། ལུས་ཀྱི་གདོས་པ་དག ལུས་རྒྱལ་སྤྱན་རེ་རེའི་གོ་ན་འང་ཞིང་
 ཁམས་གངས་མེད་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཚོད་མེད་སྒྲུང་། ལྷན་གྲུབ་སྟོ་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཤར། མངོན་ཤེས་དང་རྗེས་བྲན། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཐོགས་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་གསང་བ་རིག་པ་ཚད་
 ཐབས་དངོས་ལ་ཐོན་དུས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤུ་མེ་ཞིག་ལས་སྤྱ་རགས་འབྱུ་

བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་དག་ རིག་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་འཆར།
ཆོས་ཟད་ལ་སྤེབས་དུས་ཕྱིའི་གདོས་བཅས་དྲངས། བད་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་
དྲངས། གསང་བ་སྤང་རིག་ཀྱང་དྲངས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་མཐའ་འདས་གཡོ་མེད་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་ངང་གིས་གནས་པ་ཡིན་པས་ན་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་རྩོགས་པའི་སྤྱོ་ཐོབ་པའང་
གསུངས་པ་ཡིན། སྤྱོ་ཐོབ་འགྱུར་ལས། བཅོས་མའི་ཆོས་ལས་འདས་པས་
ན། །ཆོས་ཞེས་ཆོག་ཏུ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བད་
གསལ་ཟད་པའི་མཐར་ཐུག་ལ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་འཁྱེལ་བའི་དུས་ཡིན་
ནོ། །སྤང་བཞི་འདི་དག་གི་སྤེབས་སུ་དག་བྱ་བྱི་མ་རེ་རེ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོར་སྤོན་
འགྲོལ་སོགས་པ་གནད་དུ་སོང་བས་སྤང་བ་དེ་དག་ཤར་བ་ཡིན་པར་བཤགས་པ་ཡིན་
ཡང་། དོན་གྱི་སྤྱང་ནས་འདི་ནི་དག་བྱ་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བཤགས་པ་བ་ཡིན་
པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་དེས་བསྐྱེད་དེ་བྱུང་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར།
ཡེ་ཤེས་རང་གནས་རང་ལ་ཡོད་པའི་གདངས་དེ་ཉིད་བྱི་མའི་སྤྱོད་པ་དག་སྤོབས་ཀྱིས་
སྤང་བ་ཅུ་ཡིན། སྤང་བ་བཞིའི་ལམ་ནས་སྤྱོ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཆང་བ་མེད་
པར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོ་ཆོས་དབྱིངས་གཞིན་ལུ་བུམ་སྤྱོ་སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
མཐའ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་ས་ལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཀ་དག་
རིན་པོ་ཆེའི་གསང་བའི་སྤེབས་ལ་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་ས་གསུངས་པ་རེད། འདི་
ཐོག་མའི་གྲོལ་འཁྱུལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལ་ནོར་མི་ཉན། མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་ས་ཀ་
དག་དང་ནི། ཐོག་མའི་ངེས་མེད་གཞིའི་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་རོ་
བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་ཆང་བའི་ཆ་ནས་འབྲུན་འདྲེད། བྱི་མ་དག་དང་མ་
དག་དང་ཕྱིན་ཆད་འཁྱུལ་གཞི་བྱེད་དང་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། རྒྱུད་སུ་

ཉིག་ཐོང་བ་ལས། གྲོལ་ས་ཉིད་ནི་ཐོག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་
 འབྲས་བུ་ཐོག་མའི་གཞི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་འགྲོ་གསུངས་པ་མིན། ཐོག་མའི་ཀ་དག་གི་
 རིག་པའི་རང་ངོ་ཞེས་ཏེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ས་ལ་བྱང་ཚུབ་པ་ཡིན་པས་ན་ཕྱིན་ཆད་
 འབྲུལ་རྒྱ་རུ་ལྷོག་མི་ཤེས་པའམ་ལྷོག་མི་སྲིད་པ། འབྲུལ་གཞི་ཟད་པས་གྲོལ་ས་
 ཞེས་པའམ་འབྲས་བུ་ཟེར་བའི་མིང་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ད་དེ་རིང་ཉམས་
 ལེན་སྒྲུང་བཞིའི་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པ་སོང་བའི་མཚམས། ཏྲག་ཏུ་ཅི་ཏྲ་རིན་ཆེན་
 གཏེར་ཏུ་སྒྲོམ། །གསུངས་སའི་མཚམས་འདི་ནས་བཞག་སྟེ་ཆོས་བྲིད་རྗེས་མར་
 བྲིད་རིམ་བདུན་པའམ་བྲིད་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་མ་མཐའ་རྟེན་གྱི་མན་ངག་རྣམ་
 བཞི་བཤད་པ་ནས་ཐ་མར་དག་བ་མཁུག་དོན་བཤད་པ་དང་བཅས་པས་ཐངས་འདིའི་
 ཆོས་བྲིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ལ་ཉེ་བ་མཁུག་གི་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྟོན་པ་དང་བཅས་པས།
 ཡང་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་ན། གཞིས་བྱེས་སོ་
 སོར་བྱེ་སྟེ་ཁམས་བདེ་ཞུས་ལ་ཐུག་ཅིས་བྱེད་གྲབས་རེད། ངས་འདི་ལྟར་བསམ་
 སྟོན་བྱང་དུས་ད་རེས་ཀྱི་ཐངས་འདིའི་ཆོས་བྲིད་ཉི་མ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའི་ཕྱོགས་སྟོམ་
 ཞིག་བྱེད་ཡོང་ན། ཟླ་བྲིད་བྲིད་སྒྱུར་དང་བཅས་པར་བར་ཆད་ཉེར་འཆོག་ཅིག་གྲུང་
 མ་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ངང་ནས་འགྲུབ་ལ་ཉེ་བ་རེད། འདིའི་
 བྲིད་སྒྱུར་རྒྱས་བསྟུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་པའི་བྲིགས་ཆོད་ཐོད་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་
 བྲིད་སྒྱུར་དེ་ཡང་དུས་ཆོད་ཐུང་ཐུང་དང་བསྟུར་ན། ཡང་མ་སྟོན་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་
 བྱུང་སོང་བ་རེད། ད་མི་འགྲུངས་བར་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གཞི་བ་བཟླ་གིས་
 བྱེས་པ་དོན་འགྲུབ་ཟེར་རྒྱུའི་ཁ་གཡང་སྟོག་སར་ཐོན་རན་པ་རེད་དེ། སྟོན་ལྷག་ཅིག་
 ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཅི་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཟེར་ན། འཕྲོ་བྲིད་ཅིག་འདོན་དགོས་པ་ཡིན།

སྤར་ཞིག་ནས་འདོན་བསམ་བསྟན་ཀྱང་། ཡར་བསྐྱབས་མར་བསྐྱབས་སྤྱིན་སྤྱི་
 ཟེན་རེ་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་བྲིད་སྤྱད་གཙོ་བོ་དེ་ཆག་བྱེད་རེད་བསམ་ནས་བཏང་སྒྲོམས་
 སུ་བཞག་ཀྱང་། ད་འགོ་ས་ངོ་མ་ལ་ཐུག་ཡོད་དུས། ཡང་དེ་ལྷག་མི་ཉན་པ་
 ཞིག་རེད་བསམ་སོང་། གནའ་སྤྱོན་མ་ཡིན་ན་མདོ་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཟེར་
 ཡོད་དུས། ས་ཁད་ཀྱིས་ལེ་བར་བརྒྱ་ཚོ་སྤྱོད་ཚོས་བྱས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རིང་པོ་ཞིག་
 རེད། དེ་བཞིན་ད་དུང་འདི་ན་དཔུས་གཙང་སྤྱོགས་ཀྱི་མི་ཡང་ཡོད་པ་རེད།
 དེང་སང་འགྲུལ་བཞུད་སྤྱབས་བཤེད་དུས་ཡིན་པས་ཐག་རིང་ཐུང་གིས་མདོ་དཔུས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་ཆ་མ་ཆེ་འབྲི་གསུམ་གྱི་ཁ་དབར་དེ་འདྲའི་མི་ཐུག་ས་ཞིག་མ་རེད་
 ཀྱང་། སྤྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཏྲག་པ་མིན་པ་དང་སྒྲོམ་སུ་རང་རང་སོ་སོ་ལ་བྱེད་སྒྲུའི་
 ལས་རིགས་རེ་གཉེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་ས་འདིའི་སྤྲགས་རིགས་མང་
 ཆེ་བ་བྲིམ་ན་གནས་པའི་ལས་བྲེལ་ཅན་ཡིན་པས་ཡར་དང་མར་ལ་ཐོན་ཟེར་ན་ཅུང་
 དཀའ་བས་ན། སྤེ་སྤྱིང་དཀར་ཉིན་ཉིན་མི་འཛོམས་ཁི། །ཏྲ་རག་དཀར་ཉིན་
 ཉིན་མི་རྒྱག་ཁི། །ངས་ཀྱང་རྗེས་ཤིག་ནས་ཡིན་ཟེར་ན་ཤོབ་རེད་འགོ་རྒྱུ་རེད།
 དེས་ན་འདི་ནས་སྤྱིང་ཐིག་རང་གཞུང་གི་འཕོ་བྲིད་དེ་གཅིག་བཏོན་ན་བསམ་ནས་
 འདོན་ཅིས་ཡིན། དེ་རིང་ཕྱི་ངོ་དང་སང་ཉིན་སྤྱི་ཕྱི་ངོའི་ཐུན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་འཕོ་
 བྲིད་འདི་སྤྱད་བཞག་ན་བསམ་གྱིན་ཡོད། ད་དུས་ཚོད་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་
 འདོན་རྒྱུ་བྱེད། བྱེད་རྒྱུ་པས་དང་པོ་གསལ་ན་ནས་བཞུགས་ན་ཆོག་གི་འདི་
 རྗེས་ས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་གི་བྲིད་སྤྱད་ནང་ན་ཁོ་རང་འཕོ་བྲིད་ཆོག་བྲིགས་
 མ་ཡོད་པ་དེ་རེད། ལྷོ་ནུབ་མ་ཁལ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བཅུ་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་ཡིད་ལ་མཆོག་ཏུ་བཅགས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ལ་

ཞུགས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་འདུག་རོགས་དམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་པ། །ཕན་
 འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་ལ་
 བཅངས་ཏེ་གསན་པར་བྱ། དེ་ལ་གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། སྦྲོབ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། དཔལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེད་པར་དཀའ། །སྐྱེས་བུའི་དོན་
 སྦྱབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལས། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྐྱབས་ན། །ཕྱིས་ནི་
 ཡང་དག་འབྱོར་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་རེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལག་ཏུ་ལོན་པའི་དཔེས་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་པའི་དཔལ་བའི་
 ཏེན་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཆེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་
 འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐབས་ལྟར་ལེན་དགོས། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐབས་མཁས་ཤིང་སྤྲུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་
 བག་ལ་ཉལ་གྱི་རིམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཚི་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས། མཆོག་དང་ཡུལ་དང་རབ་ཏུ་
 གྱུར་པ་ནི་དེ་རྗེ་ཐེག་པ་སླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་ཀྱང་ངི་སྐད་དུ་
 དཔལ་དེ་རྗེ་གདན་བཞིའི་རྒྱུད་ལས། ཉེས་པ་ཀུན་གྱིས་གོས་པ་ཡང་། །འཕོ་
 བའི་སྦྱར་བ་སྦྱང་བས་གྲོལ། །སྤྲིག་གིས་ཀུན་ནས་མི་གོས་ཏེ། །འཁོར་བའི་ཕ་
 རོལ་མཆོག་ཏུ་འགོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བ་བྱབ་བདག་དེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་ལན་
 གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པའི་མ་བསྐྱོམས་སངས་རྒྱས་འཕོ་བའི་སྦྱར་ལམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱབ་པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོས་རྗེས་

སུ་ག་བྱུང་བའི་སྐབས་ཡིན། དེ་ལའང་མན་ངག་གི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་གྲས་ཀྱང་
 བསྟུན་ལྡར་འདུས་ཏེ། རབ་ཆོས་སྐྱ་གཏན་མེད་ཀྱི་འཕྲོ་བ། འབྲིང་ལོངས་སྐྱ་
 ཟུང་འཇུག་གི་འཕྲོ་བ། ཐམ་སྐྱལ་སྐྱ་ཙུལ་སྐྱོང་གི་འཕྲོ་བ། རང་དོན་དུ་འདུ་
 ཤེས་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་འཕྲོ་བ། གཞན་དོན་དུ་ཐུགས་རྗེའི་ལུགས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་སྟེ་རྣམ་
 པ་ལྡར་ཡོད་པ་ལས། འདིར་སྐྱལ་སྐྱ་ཙུལ་སྐྱོང་གི་འཕྲོ་བའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་
 སྒྲུངས་པ་ལའང་སྟོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་དང་གསུམ་ལས། ཐོག་
 མར་སྟོན་འགྲོས་རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱད་དུ་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་མཁར་གྲུ་མ་དང་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་སྐབས་གནས་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་རྣམས་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་
 བཞུགས་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་མོས་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུན་སྡེར་རང་གཞན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཁོད་དེ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྤྱད་བྱང་རྒྱུ་སྤྱོད་པོ་ལ་མཆིས་
 ཀྱི་བར་དུ་ཅི་མཛད་བྱེད་མཁུན་སྟེ་མ་པའི་རེ་ལྟོས་ལིང་སྐྱར་གྱིས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་
 པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ཟབ་ལམ་འཕྲོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་
 སྒྲུང་བར་བགྱིའོ་སྟེ་མ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདིའི་
 རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། ན་མོ་ དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་བདེ་གཤེགས་ཙུ་བ་
 གསུམ་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རང་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རང་བཞིན་
 ཐུགས་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ བྱང་རྒྱུ་སྤྱོད་པོའི་བར་དུ་སྐབས་སུ་མཆི་
 ལན་གསུམ། སྤྱར་ཡང་ཆོགས་ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུན་སྡེར་བསགས་སྒྲུངས་སྟེ་ལ་
 གསུམ་ཀྱི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། ཕྱི་
 རྒྱུ་ལས་རྒྱ་བུར་ཇི་བཞིན་དུ་ ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ལས་སྐྱལ་པའི་ལྷ་རྩེ་ བདག་

ལུས་ཞིང་གི་རྩལ་སྟེང་དུ་ རྣམ་པར་འཕྲུལ་པས་ཕྱག་འཛུལ་ལེ་ དངོས་
 བཤམས་ཡིད་སྒྲུལ་ཏིང་འཛིན་མཐུས་ སྒྲུང་སྟོང་མཛོད་པའི་ཕྱག་རྒྱར་འབྲུལ་
 སྟོགས་མ་མི་དགའི་ལས་རྣམས་ཀུན་ འོད་གསལ་ཆོས་སྒྲིའི་ངང་དུ་བཤགས་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡི་ དག་ཆོགས་ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རང་ རིག་
 ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ ཐེག་གསུམ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་ ཇི་
 སྟོང་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་ རྒྱ་ངན་མི་འདའ་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་
 དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དག་ཅུ་ཀུན་ བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རུ་བསྟོར་ ལན་
 གསུམ། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོས་རྒྱུད་རྒྱུད་བ་མོང་ནས། དངོས་
 གཞིའི་རྒྱར་ལམ་ཟབ་མོལ་འཇུག་པའི་སྟོང་དུ། ལུས་གནད་སྦྱིལ་གྱང་བྱང་པོར་
 བསྐྱང་། དག་གནད་རྒྱུད་རྒྱུད་བ་རང་མོར་བཞག །སེམས་ཀྱི་གནད་གཞན་དུ་
 མ་ཡེངས་པར་དམིགས་པ་འདི་བཞིན་དུ་མཛོད། ཡོ་མ་རྒྱ་ལྷན་སོགས་ནས།
 བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཛོད་པའི་མ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་
 ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ས་སྟོགས་འདི་
 ཉིད་དག་པ་རབ་འབྱམས་འོག་མིན་མཁའ་སྟོང་དོན་རྩལ་མེད་མོའི་བྱེད་བྱེད་ཆེན་པོར་
 གསལ་བའི་དབུས་སུ་བྱེད་རང་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་གཞི་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱལ་
 ཡུམ་དོན་རྩལ་འབྱོར་མ་སྐྱུ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། གཡས་
 གྱི་གུག་དང་གཡོན་ཐོང་པ་ཁྱག་གིས་གང་བ་འཛིན་པ། མཆན་ཁུང་གཡོན་ན་
 ཡབ་ཏེ་རུ་ཀའི་དོ་བོ་ཁ་རྒྱུ་ག་འཁྱུང་པ། དར་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རུས་པའི་རྒྱན་
 གྱིས་བརྒྱན་པ། ཞབས་གཡས་ཅུང་ཟད་བསྐྱུམ་ཞིང་། གཡོན་བརྒྱུངས་པའི་
 དོར་སྐབས་ཀྱིས་པར་ཉི་མ་བམ་འོའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པར་གསལ་བའི་སྒྲིའི་དབྱིབས་སུ་

མ་ལུས་བཏབ་པ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ཙ་དབུ་མ་སྒྲོམ་ཕྱ་མདའ་སྒྲུག་ཙམ་པ་སྟོང་སང་དེ་འོད་
ཀྱི་སྒྲུ་གུའི་རྣམ་པར་གསལ་བའི་ཡར་སྟེ་ཚངས་བུག་གི་གནས་སུ་རྒྱ་མཐོངས་ཁ་བྱེ་བ་
ལྟར་ཏུ་འཛིན་པ། མར་སྟེ་ལྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་གནས་སུ་ཁ་བྱུམ་པ། སྒྲིང་
གའི་ཐད་སྒྲུག་མ་ཆོགས་ཀྱིས་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་དུ་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་ཐིག་ལེ་ལྡང་
སྒྲུ་སྒན་མ་ཙམ་པ་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཡི་གེ་རྩི་དམར་པོ་
འབྲུ་མར་གྱི་སྟོང་བུ་ལྟར་འབར་བས་མཚན་པར་གསལ་བཏབ། སྤྱི་པོར་བྲུ་གང་
ཙམ་གྱིས་མཐོ་བའི་རྣམ་མཁར་ཆོས་དབྱིངས་དོན་གྱི་འོག་མིན་ཆེན་པོར་རིག་པ་དོན་རྩི་
ལུ་གུ་རྒྱུད་འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལེར་འབྲིགས་པའི་གྲོང་དུ་པར་རྒྱ་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་སྒྲུབས་
གནས་ཀུན་འདུས་རིན་ཅན་ཙ་བའི་རྒྱ་མ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་བཙུམ་ལྷན་འདས་
མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ།
ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པའི་སྟོང་ན་འཆི་མེད་བདུད་རྩིས་གང་
བའི་ལྡང་བཟེད་འཛིན་པ། ན་བཟའ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དུར་སྤྲིག་ཏུ་གསོལ་
ཞིང་མཚན་དཔའི་གཟི་བྱན་མཆོག་ཏུ་འབར་བ། ཞབས་དོན་རྩི་ལ་མོ་ཀྱང་གིས་
བཞུགས་པའི་གཡས་སུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དང་།
གཡོན་དུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཙ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་ཏེ།
བྱིད་རང་གི་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་ཆེན་པོར་མདོན་སུམ་ལྟ་བུར་བཞུགས་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་
མོས་པས། བདག་གིས་རྒྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་རྩི་ལྟ་ཆར་བཞེད་པའི་ཆོ།
བྱིད་རང་གིས་ཀྱང་སྤྱི་པོའི་རྒྱ་མ་ལ་མོས་གསུམ་གདུང་ལུགས་དག་པོས་ཤེས་པ་གཞན་
དུ་མ་ཡེངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲིང་གའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་

[illegible]

བཞིན་དུ་རང་ཉིད་རྟོ་རྟེན་ལ་འབྱོར་མ་དཔེར་ན་དར་དམར་གྱི་གྲུ་ཕུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ནང་ཙ་ཡི་སྟོང་ར་དེ་ཙ་དབུ་མ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་ནམ་ལྔ་ལྡན་གསུངས་པ་རེད།
དེ་དག་གང་ཡིན་ན། དང་བ་རྩ་གིང་གི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ། སྟོང་པ་ཤོ་ག་བྲ་ཁོག་གི་
སྟོང་ལྟ་བུ། གསལ་བ་ཏིལ་གྱི་མར་མེ་ལྟ་བུ། སྟོ་བ་མཐིང་ཁུན་གྱི་དྲངས་མ་ལྟ་
བུ། སྒབ་པ་པད་མའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་ནམ་ལྔ་
ལྡན་དེ་ལྟེ་འོག་ནས་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་ཡར་བྱུག་ཡོད་པ། དེ་ཡང་ལྟེ་འོག་ཏུ་ཁ་བྱུམ་
ཡོད་པ། ཚངས་བྲུག་ནས་རྒྱ་མཐོངས་ཁ་བྲེས་པ་ལྟར་བྲེས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་
བསམ། གསང་བ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་ཁའི་ཐད་ན་ཙ་དབུ་མ་སྤྱི་གཙུག་ཚིགས་འགག་
པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ན་རིག་པ་རྫོང་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་ཏུ་གསལ་གང་བ། དེ་རྒྱུང་རིག་
འདུས་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུང་གི་ཐིག་ལེ་ལྗང་སྤྱུ་ཞིག་ལ་བརྟག་མ་རག་པ་ཞིག་འཕར་འདར་
ལིང་ལིང་དུ་བསྐྱོམ། དེས་སྤྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་སོང་ནས། བཞི་པ་ནི།
སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད་ངོ་བོ་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་འོད་
དཔག་མེད་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་པའི་ངོ་བོ་རུ་བསྐྱོམས་ཞིང་། དད་གུས་མོས་པ་ཙེ་
གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ངག་འདོན་གྱི་ཚིག་རྗེས་དོན་དྲན་དང་སྤྱགས་ནས་
ཉི་ཀ་ཀ་འཕེན་དུས་དམིགས་པ་གཏོད་རྒྱུའི་ཆེད་གོང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཀན་བྲུག་
ནས་རྫོང་ལྔ་ཚར་བརྩོད་དགོས། ཀན་བྲུག་ནས་རྫོང་ལྔ་ཚར་བརྩོད་པ་དང་མཉམ་དུ་
སྟོང་གའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་རྫོང་ཡིག་དམར་པོ་དང་པོ་ནས་འཕར་ལ་ཁད་དང་
འཕུར་ལ་ཁད་པར་ཡོད་པ་དེ་རྫོང་རེ་རེ་བརྩོད་དུས་རེ་རེར་འཕར། རྫོང་ལྔ་བའི་
སྒྲ་བས་སྤྱུ་ཚངས་བྲུག་རྒྱ་མཐོངས་འདྲ་བོའི་ཁ་རུ་ཐོན་ཡོད་པར་བསམ། དེའི་
མཚམས་ནས་ཉི་ཀ་གཅིག་གིས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱགས་ཀར་རྩལ་

ཆེན་གྱིས་མདའ་འཕང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་
 པར་བསམ། དེ་ཡན་ཆོད་གྱིས་མཚན་བཅས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་
 སློབ་སྦྱོར་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་མཚན་མེད་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རེད། རྫོགས་ཆེན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོད་ཐོད་སྐལ་གྱི་ཉམས་ལེན་
 དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་དགོས། རིག་སྟོང་ཟང་ཐལ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་གཤིས་ལ་མ་བཅོས་
 མཉམ་པར་འཛིན་གོ ད་སྟོན་དུ་ངས་འཕྲོ་ལུང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་དང་མཐུན་པར་
 འཕྲོ་བྱིད་དང་སྒྲགས་ཏེ་ངག་འདོན་གྱི་ལུང་ཞིག་མར་བཏོན་ཡོང་དུས། བྱིད་རྣམ་
 པས་ལུས་གྱི་འདུག་སྟངས་རྣམ་སྟངས་ཆོས་བདུན་གོང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གྱིས།
 འདི་ལ་དམིགས་བསམ་ལག་གཉིས་ཁྱེད་ཀྱིས་མཐེ་བོང་གཉིས་གྱིས་རང་གི་སྤྲོ་
 མཛུབ་གཉིས་མནན་ཏེ་དེས་བརྒྱ་ཅ་མནན་པ་དང་བཅས་གོང་དུ་བཤད་པའི་དམིགས་
 པ་གཙོ་བོར་གཏང་དགོས། ངས་སྟོང་ཐིག་རང་གཞུང་གི་འཕྲོ་བ་དང་ནི་རྫོགས་
 ཆེན་གདན་ས་ནས་བརྒྱུད་པའི་འཇག་བྲུག་མ། གནམ་ཆོས་གྱི་འཕྲོ་བ་བཅས་པ་
 ཆར་རེ་འཕྲོ་འཕྲོར་འདོན་ཡོང་དུས་འདིའི་སྐབས་བྱིད་རྣམ་པས་དམིགས་པ་འཛིན་རྒྱ་
 མ་གཏོགས་ཞལ་འདོན་གསུང་རྒྱ་དང་རྟིག་ཀ་འཕེན་མི་དགོས། འདི་ལ་རབ་ཆོས་
 སྒྲ་གཏང་མེད་ཀྱི་འཕྲོ་བ་དང་། འབྲིང་ལོངས་སྒྲ་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱུང་འཇུག་གི་འཕྲོ་
 བ། ཐམ་སྒྲལ་སྒྲ་རྩལ་སྟོང་གི་འཕྲོ་བ། རང་དོན་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་
 འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་བའི་ཉམས་རྟོགས་གྱི་
 རྒྱད་པར་གྱིས། ཆོག་དེ་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་འཕྲོ་བའི་ཆོག་འདི་ནས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་དབུ་མ་ལ་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས། སེམས་རྣམ་ཤེས་གྱི་དོ་བོ་ལ་
 མགོན་པོའི་འདུ་ཤེས། ལམ་དེ་བརྒྱུད་དེ་སྤྱི་བོའི་སྒྲ་མ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་

ཀར་འཕོ་བ་འགོ་སའི་འདྲུ་ཤེས་ཞེས་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གྱི་ཐོག་ནས་སྒྲུ་མ་
 མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཐུགས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་དབྱིངས་
 དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྒྲུལ་བྱ་སྒྲུལ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་འཛོག་པ་དེ། རབ་ཆོས་
 སྤྱོད་གཏད་མེད་གྱི་འཕོ་བ་ཡང་རེད། བྲེགས་ཆོད་ཐོད་སྐལ་གཉིས་མེད་གྱི་དབྱིངས་
 རིག་བསྐྱེད་པའི་གདམས་པ་འདྲ་ཡོད། རྣམ་ཞིག་འཆི་བ་བཙན་ཐབས་སུ་བྱུང་སྟེ་
 ལས་ལ་སྦྱོར་རན་པའི་ཆེ་འཆི་བ་བསྒྲུག་རྒྱུ་མེད་པ་རེད་དུས། སྤྱང་གསུམ་འཕོ་
 བའི་རིམ་པས་དབུགས་ཕྱིར་འགོ་བའི་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་འཆི་སྤྱི་ཆོས་སྤྱི་འོད་
 གསལ་འཆར་དུས་འདི་ཉིད་ལས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན། དབྱིངས་དང་རིག་པ་
 དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་ནས་སྐབས་རེར་
 བྲེགས་ཆོད་ཐོད་སྐལ་གཉིས་མེད་གྱི་ནམ་མཁའ་སུམ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཕན་རྐྱབས་
 ཆེ། འཕོ་བའི་གདམས་པ་འདི་སྤྱངས་ནས་མ་ཆག་པ་བྱེད་པ་དང་ཐུན་དང་ཐུན་
 མཆོམས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་རིག་པ་སྤྱི་བོར་གཏད་པ་དང་། སྤྱི་བོར་སྒྲུ་
 མ་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གཉིས་མེད་དུ་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པར་བསྒྲུལ་པ་དེ་
 འདིའི་མན་ངག་ཀྱང་རེད་ལ་འཕོ་བའི་དམ་ཆོག་ཀྱང་རེད། དངོས་སུ་འཕོ་བའི་
 དམིགས་པ་གཏད་པའི་སྐབས་སུ་ད་རེས་གྱི་བཞུགས་སྤྱངས་དང་སྤྱི་མཛུབ་མནན་རྒྱ་
 དེ་ཆོ་མཛད་དགོས། དེ་ནས་འདིའི་ངག་འདོན་དེ་བསྐྱེད་པ་དེ་མ་ཞིག་བྱེད་ནས་ཡི་
 གོ་ཤེས་དང་མི་ཤེས་ཆང་མས་ངག་འདོན་མཉམ་དུ་སྤྱི་ལ་ཆོག་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱས་པ་
 འདོན་ཁི་ཡོད་པ་མ་རེད། བསྐྱེད་བསྐྱེད་འདིའི་ནང་འཐུས་པ་འདྲ་ཡིན། འདི་
 གསུང་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཡང་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ངས་ཆོར་གཅིག་མར་ལུང་བྲས་ནས་
 འདོན་འགོ། ལྷ སྒྲུ་མ་མཁུན། སྒྲུ་མ་མཁུན། སྒྲུ་མ་མཁུན་

ནོ། །སྒྲུབ་གསུམ་པ་ཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དོ་བོ། །ཡོངས་འདུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་
 བུ། །ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་མཁུན་ནོ། །མཆོག་སྤྱན་དངོས་སྤྱུང་ཀུན་སྒྲུབ་
 ཅིག །ལན་གསུམ། རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་མེ་བཙུན་སྒྲ་མ་མཁུན་ནོ། །འཁོར་བ་
 དོང་ནས་སྤྱུགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག །ལན་གསུམ། སྤྱུབས་གནས་ཀུན་
 འདུས་ཀྱི་དོ་བོ། །མཁུན་བཙུ་རུས་པའི་བདག་ཉིད། །འིན་ཆེན་མཆོ་སྤྱིས་དོ་
 རྒྱུ། །སྤྱིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །རྟག་རྒྱ་དབྱེར་མེད་སྤྱུགས་
 རྒྱུ། །བདག་བརྒྱད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག །ལན་གསུམ། རྒྱུ་ འོག་མིན་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ནས། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་དོ་བོ་
 ཉིད། །རང་སེམས་ཆོས་སྤྱོད་མཛོད་སྤྱོད་མཛོད་པ། །ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་
 ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ། ༥ བསྐྱེད་མེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་
 ཉིད། །རན་སོང་འཛིགས་ལས་སྒྲོལ་བའི་དཔའ་བོ་ཆེ། །དག་པའི་ཞིང་དུ་ཁྱིད་
 བའི་དེད་དཔོན་མཆོག །མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །གནད་གཅོད་གཤིན་མེད་འཛིགས་ལས་བསྐྱེད་རྒྱ་
 གསོལ། །འཛིགས་རུང་བར་དོའི་འཕྲང་ལས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །བཟོན་
 དཀའ་ངན་འཁྱུང་གཡང་ལས་རྒྱུད་དུ་གསོལ། །ཞིང་མཆོག་བདེ་བཅན་དུ་ཁྱིད་དུ་
 གསོལ། །རེ་ས་གཞན་ན་མེད་དོ་སྤྱུགས་རྒྱུད་སྤྱུང་ས། ། ༥ ཞེ་མ་རྟེ་
 རང་སྤྱང་ལྷན་སྤྱུང་དག་པ་རབ་འབྱུངས་ཞིང་མེད་ །བཀོད་པ་རབ་རྒྱུས་བདེ་ལྷན་
 ཞིང་གི་དབུས་མེད་ །རང་ཉིད་གཞི་ལུས་དོ་རྒྱལ་འབྱོར་མེད་ །ཞལ་གཅིག་སྤྱུག་
 གཉིས་དམར་གསལ་གྱི་མོད་འཛིན་ །ཞབས་གཉིས་དོར་སྤྱུབས་སྤྱན་གསུམ་ནམ་
 མཁའ་གཟིགས་མེད་ །དེ་ཡི་ཁོང་དབུས་རྩ་དབུ་མེད་ །སྤྱོད་པ་མཛད་སྤྱུག་ཅམ་པ་

ལམ་སྟོང་སངས་འོད་གྱི་སྤྱད་བྱུང་ཙམ་ ཡར་སྤེ་ཚངས་བྲུག་གནས་སུ་ཏར་
མར་སྤེ་ལྷེ་འོག་རྒྱལ་པ་ཡི་ སྟོང་ཁར་ཚིགས་གྱིས་བཅད་པའི་སྟེང་ རྒྱུད་གི་
ཐིག་ལེ་ལྷུང་སྤྱི་དབུས་ རིག་པ་རྫི་ ཡིག་དམར་པོར་གསལ་ སྤྱི་བོའི་བྲུ་
གང་ཙམ་གྱི་སྟེང་ སངས་རྒྱས་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ནི་ མཚན་དཔེ་རྫོགས་
པའི་ལུང་པོར་གསལ་ བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་
ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ་མཚན་དེ་སྤྱབས་སུ་མཆིའོ། ། ལན་གསུམ། ༡ ཨོ་མ་རྫི་ གནས་རང་
སྤྱང་དོན་གྱི་འོག་མིན་ན་ ཡིད་དད་བརྒྱའི་འཇའ་གུར་འཁྲིགས་པའི་སྟོང་
སྤྱབས་ཀུན་འདུས་ཙམ་བའི་སྤྱ་མ་ནི་ སྤྱ་ཐ་མལ་མ་ཡིན་དངས་མའི་ལུས་
དཔལ་སངས་རྒྱས་སྤྱང་མཐའི་རོ་བོར་བཞུགས་ ཡིད་མོས་གུས་གདུང་བས་
གསོལ་བ་འདེབས་ ལམ་འཕོ་བ་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ གནས་
འོག་མིན་འགྲོད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ དབྱིངས་ཆོས་སྤྱི་རྒྱལ་ས་བྱིན་པར་
ཤོག། ཡིད་མོས་གུས་མན་ཆད་ལན་གསུམ། ཆོག་རྒྱུད་རྫོགས་མ་ཡང་ལན་གསུམ། ༡ ད་རེས་དམིགས་པ་
དང་ཕྱག་སྤྱབས་མཇུག་ནས་བཞུགས་དང་རྟིག་ཀ་ངས་འཕེན། རྫི་ ལྷ་ཚེ།
རྟིག་ ལྷ་ཚེ། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་མཚན་དེ་
སྤྱབས་སུ་མཆིའོ། ། ལན་གསུམ། ༡ སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ་ ཨོ་རྒྱན་པརྒྱའབྱུང་གནས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ རིན་ཆེན་ཙམ་
བའི་སྤྱ་མས་ཐུགས་རྫོགས་རུང་ ཙམ་བ་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་མས་ལམ་སྤྱ་རྫོངས་
བའ་ལམ་འཕོ་བ་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ ལུང་ལམ་འཕོ་བས་མཁའ་སྤྱོད་

[illegible]

དང་། གཡས་སུ་ཇོ་བོ་སྤྲུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་། གཡོན་དུ་སེམས་དཔའ་མཐུ
 ཆེན་ཐོབ་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་དཔག་མེད་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་།
 བདེ་སྦྱིད་ངོ་མཚར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་
 དེར། བདག་གཞན་འདི་ནས་ཆོ་འཕྲོས་གྲུར་མ་ཐག། སྦྱོར་བ་གཞན་གྱིས་བར་
 མ་ཆེད་པ་རུ། དེ་དུ་སྦྱེས་ནས་སྤང་མཐའི་ཞལ་མཐོང་ཤོག། དེ་སྐད་བདག་
 གིས་སློན་ལམ་བཟུང་བ་འདི། སྦྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་
 གྱིས། གོགས་མེད་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཏུ་ཐུ་ཐུ།
 བཅུ་ཇི་ཡ་ཨ་ཐ་ཐོ་རྒྱ་ཡེ་སྤྱ་རུ། ལྟོ འདིའི་མཚམས་འདིར་ངའི་བྱིས་པའི་བདེ་
 བ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིང་སློན་བདེ་ཆེན་ལམ་སློན་གྱུང་དུ་འདིའི་
 ལུང་ཞིག་འདོན། བསྐྱེད་མེད་བདེ་ལྷན་ཞིང་མགོན་འོད་དཔག་མེད། །ཅེ་
 གཅིག་དད་པའི་ཤུགས་གྱིས་བྱིད་བསྐྱོམ་ན། །དང་བའི་ཡིད་ངོར་སྤང་སྤྱོད་སྦྱུ་
 མའི་སྦྱིན། །སྦྱུད་ཞིང་ཁམས་རྟག་ཏུ་འཆར་བར་ཤོག །བཅེ་ཆེན་སྦྱིང་ཇེས་
 དངས་པའི་བྱུང་སེམས་ལ། །རྟག་ཏུ་གོ་མས་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་མཆོག་
 གིས། །རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་གཉིས་སྦྱོད་པ་མཐར་བྱིན་ཏེ། །དཔག་ཡས་དགོ་
 བའི་རྩ་བ་ཡོངས་བསྐྱེད་ཤོག །རང་དང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་བསགས་པ་
 ཡི། །རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་ལུང་པོ་ཇི་སྦྱོད་པ། །དམིགས་བྲལ་འཁོར་
 གསུམ་དག་པས་བྱུང་རྒྱབ་ཆེར། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བས་སྦྱིད་པ་མཐར་བྱེད་
 ཤོག །བྱིད་ལ་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་བཟུང་བ་དང་། །མཛོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་
 གོ་མས་པའི་ཏིང་འཛིན་མཐུས། །དེས་དོན་འོད་དཔག་མེད་པའི་ཞལ་མཐོང་
 ནས། །བདེ་ཆེན་ཞིང་ཁམས་རྟག་ཏུ་འཛིན་པར་ཤོག །དེས་ཟབ་ལམ་འཕོ་བའི་

གདམས་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དུ་དམིགས་པའི་རྟེན་
གོམས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་ཞིག་འཆི་ངེས་པའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཆོ་ན་རང་
དོན་འདུ་ཤེས་སུ་ལྟན་གྱི་འཕོ་བས་ལས་ལ་སྦྱར་བ་ན། ཆོ་འདིར་སྤང་གི་ཆགས་
སྤང་གི་འབྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཅད་ཀྱིས་བཅད་ལ། ཅ་དབུ་མ་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས།
རང་ཉིད་ལམ་དེར་འགོ་བའི་འདུ་ཤེས། སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀར་འཕོ་བའི་འདུ་ཤེས་
གསུམ་ལྟན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲིང་གའི་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡིག་འབྲུ་དང་བཅས་སྦྱར་
བཞིན་དུ་འཕོས་ནས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དང་རང་མེས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པའི་རང་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་ཉིད་
མཆོམས་སྦྱར་བའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྤྲད་དུ་ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱི་འཕོ་བས་དག་
པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་དབྱགས་དབྱུང་བ་སོགས་དོན་གཉིས་རྒྱབས་པེ་ཆེ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་
ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དང་པོ་རང་གིས་འཕོ་བ་
འབྱོངས་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་གཞན་བྱེད་པའི་རིམ་པ་བརྒྱུད་དགོས། དེ་ཡིས་
སྒྲོང་ཆེན་སྟོང་ཐིག་རང་གཞུང་གི་འཕོ་བྲིད་ཆོག་བྲིགས་མའི་འགྲོས་ལྟར་དུ་ཕུལ་ནས་
རྣམ་པ་ཆོ་ར་ཐོབ་སོང་བ་རེད། ད་ལག་བྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཆར་གཅིག་བྲིད་སྦྱང་བྱེད།
འདུས་པ་ཡོངས་དང་ལྷན་དུ་འཕོ་བའི་བྲིད་སྦྱང་ཆར་གཅིག་མཛད་མཐར་བསྡོམས་བཅས་ཉིན་བཞི་བའི་ཆོས་བྲིད་མཇུག་
གིས་སོང་ངོ། །

༥ ཉིན་ལྔ་བའི་ཆོས་བྲིད།

དེ་ཡང་མར་གྱུར་རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱུང་

བདག་གཤོར་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་རྒྱུའི་བསམ་
 པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་དང་། ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་བ་སྤྲུགས་
 ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་། སྒོད་བཅུད་ཐམས་མ་ཡིན་ཡེ་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན། ཀུན་
 བྱུང་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལས་མ་འདས་པའི་སྒྲོས་མེད་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤྲུགས་
 གཞོལ་བའི་སྒྲོན་ནས་གསན་དགོས་པ་མཁྱེན་པའི་སྤྱིང་ནས། རང་རེས་ཆོས་དུང་
 ཞིག་ནམ་བུས་ལ་སྒྲོན་འགྲོའི་སྒྲོར་འདི་ནན་བཤད་སྤྲུགས་གསོས་ཀྱིས། སྒྲོན་འགྲོ་
 དངོས་གཞི་འབྲལ་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་ཉིན་བཞིན་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་ན། དེ་ལས་ཀྱང་
 གལ་ཆེ་བ་སྒྲོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀའི་སྤྲུགས་སུ་ཡང་འབྲལ་མི་རུང་བ་དེ་གང་
 ཡིན་ན། གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ནི། །ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྤྱད་ས་བའི་ལག་རྩེས་དང་། །རྟོགས་ལྡན་གླ་
 མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཁོ་ན་ལས། །ཐབས་གཞན་བརྟེན་པ་རྫོངས་པར་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སུན་མོང་ཕྱིའི་སྒྲོན་འགྲོ་ནས་སུན་མིན་ནང་གི་
 སྒྲོན་འགྲོའི་བར་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་སྤྱད་ས་ཆོགས་བསགས་གཉིས་ལ་འདུས། ཡིན་
 ནའང་ཐབས་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཐབས་བྱུང་བྱིན་བརྒྱུད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་
 འཆར་བ་ལ་གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྤྲུག་པ་ལམ་ཟབ་
 གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད་ཡིན་ཞེས་རིམ་བྱོན་དམ་པ་གོང་མས་ལན་གཅིག་མིན་པར་
 ཡང་ཡང་བསྐྱས་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་སྤྲུག་པ་རེད་ཟེར་ན།
 རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་གླ་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མཐོང་དགོས། དེ་
 ལ་མོས་གུས་ལྷེ་རྒྱུད་མེད་པའི་སྒྲོན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་སྤྲུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་

དུ་འདྲེས་པའི་ཉམས་ལེན་གཅིག་པུས། གཞན་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དགོངས་
 བརྒྱད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་པས་ན་སྒྲ་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་མཆོག་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། རྒྱུད་ལས། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་
 རུ། །ལྷ་སྐྱེ་འབྱུང་ཕྱག་བསྐྱོམས་པ་ལས། །སྒྲ་མ་སྐྱད་ཅིག་བྲན་པ་
 མཆོག། །ལ་སོགས་པ་མདོ་རྒྱུད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་མང་པོ་རེད།
 དེ་ལ་འདི་ལྟར་སྒྲ་མས་གདམས་ངག་བསྐྱེད་བས་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། འདི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱབས་ཡོད། ལུང་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་དང་གཞན་ཡང་། འདི་ནི་རང་བྱུང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས། །ལ་སོགས་པ་མང་ལ་རིགས་པའི་ཐད་ནས་ཡང་། སྒྲ་
 མའི་ཐུགས་སངས་རྒྱས་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོགས་རུང་མ་རྟོགས་རུང་རོ་བོ་ཡོད་ག་གི་སངས་རྒྱས་
 ཡིན། ཏྲག་བརྟན་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེ་
 རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དེའི་རྣམ་རོལ་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་
 སྒྲུང་བ་དེ། ང་ཉིད་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་
 ནས། །ཁྱོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་
 ལྟར། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའི་ངག་ལས་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མི་བླང་རྒྱུ་
 ཀྱི་འཁོར་ལོར་བཀོད་པའི་རོལ་བ་སྒྲ་མའི་གཟུགས་སྐྱེ་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པ་ས།
 གཟུགས་སྐྱེའི་རོ་བོ་ཆོས་སྐྱེ་དང་། ཆོས་སྐྱེའི་རྣམ་རོལ་གཟུགས་སྐྱེ། དེ་གཉིས་
 དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བྱུང་འདུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་རིགས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་གཙོ་བོར་ངང་གིས་

གྲུབ་པ། བྱང་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲ་མ། སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དུས་
གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་དེ་
ཡིན་ན། དེ་ཉིད་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་ཕྱི་རོལ་རྟགས་གྱི་སྒྲ་མའང་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་འདས་པ་ཆོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པས་བསྐྱབ་ན་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་
ཡིན། དེས་ན་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་
གྱི་ཕྱིན་ལས་སུ་ཤེས་པ་དང་གཉིས། རང་ངོར་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བཀའ་བྲིན་
ཆེ་བ་དང་གསུམ། སྐྱབས་གནས་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱི་གཟུགས་སྐྱབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
སྒྲ་མར་མ་འདུས་པ་མེད་པ་དང་བཞི། གསོལ་འདེབས་མོས་གུས་གྱི་རྒྱུན་ལ་
བརྟེན་ནས་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ལུས་པ་དང་ལྷ་བོ་དེ་ཆང་དགོས།
དེ་ལྟར་ལྷ་བོ་ཆང་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོན་སྒྲ་མ་བསྐྱབ་རྒྱུ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་
སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་མང་སྟེ། སྒྲ་རྫོགས་ཐུགས་གསུམ་དགོངས་པ་གཅིག་འདུས་
བཀའ་གཏེར་ཐམས་ཅད་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཀྲན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་
ལྟར་ན་ཕྱི་སྐྱལ་སྐྱ་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ། བྱང་ལོངས་སྐྱ་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ། གསང་བ་
མཁའ་འགྲོ་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ། ཡང་གསང་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མའི་མཉམ་བཞག་གིས་སྐྱབ་
ཚུལ་སོགས་ཡོད་པས་སོ། དེའི་དགོངས་དོན་ཀྲན་མཁྱེན་ཕྱི་མ་འཇིགས་བྲལ་གླིང་
པས་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་རྫོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྟེ་ལ་མཆོན་ན། ཕྱི་
སྐྱབ་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར། བྱང་སྐྱབ་རིག་འཛིན་འདུས་པ། གསང་སྐྱབ་ཐུགས་
རྫོང་ཆེན་པོ། ཡང་གསང་སྒྲ་མའི་སྐྱབ་པ་ཐིག་ལའི་རྒྱ་ཅན་སོགས་དཀྱིལ་ཆོག་དང་
འབྲེལ་བ་དང་། ཡང་གསང་མཉམ་བཞག་གིས་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།
སྤྱིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་དངོས་གཞིའི་སྤྱིགས་ཆོད་ཐོད་ཀྱི་ལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟ་སྒོམ་

སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བྱིན་ཡིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་ནང་ནས་བསྐྱེད་
 པ་ལྟར་དུ་སྒྲུ་མ་ཆོས་སྤྱི་དགོངས་པ་འོད་གསལ་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་བཞིའི་
 རྒྱལ་སར་སྤྱིར་བཏུས་མ་འདས་པ་ཞིག་ཡིན། སྒྲུ་མའི་ནུལ་འབྱེད་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་ཞིང་
 བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་བས་ཡིན་ན། དག་པ་གཞིར་བཞུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྱང་སྤྱི་
 དག་པ་རབ་འབྱུངས་ཡེ་ནས་ཡིན་པ་ལ་གཞིར་བཞེངས་ཀྱི་སྤྱི་ནས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་
 པར་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་གིས་བཤད་ན་མ་དག་འབྲུལ་
 བའི་སྤྱང་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་མའི་སྤྱང་བ། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་
 གྱིས་ནང་ནས་འཁྱུ་ཆོའི་སོ་སོ་སྤྱི་བའི་ལོག་རྟོག་འབྲུལ་བའི་ངོ་ཁར་སྤྱང་གིན་འདུག་
 པ་འདི་མ་དག་འབྲུལ་བའི་སྤྱང་བ་རེད། སར་གནས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆོའི་རྩིས་ཐོབ་དུ་ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་མ་དང་ཚུ་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་མ་པར་སྤྱང་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་
 མའི་སྤྱང་བ་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་དུལ་
 དུ་རི་ལྟར་སྤྱང་ན། སྤྱང་སྤྱི་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་བར་ཤར་བ་ཡིན། དེ་དག་
 ལས་གང་ཡང་དག་ཡིན། གང་ཡང་དག་མིན་ཟེར་ན། ལོག་རྟོག་འབྲུལ་བའི་
 སྤྱང་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་མའི་སྤྱང་བ་གཉིས་གཅིག་མ་དག་པ་དང་། གཅིག་མ་
 དག་དག་པ་གཉིས་ཀ་རེད། མདོར་ན་གཉིས་ཀ་སྤྱང་ཚུལ་ཡིན། ཤིན་ཏུ་ནུལ་
 དག་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དེ་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡིན། དེས་ན་གནས་ཚུལ་
 སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལུགས་དག་པ་རབ་འབྱུངས་སུ་གསལ་འདེབས་པ། སྤྱང་ཆ་
 དབུས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ནས་མཐའ་ཡི་བཀའ་སྤྱི་ཕོ་ཉིའི་འཁོར་ཆོག་མཆོག་དང་བཅས་པ་སྤྱི་མའི་
 ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་རྫོགས་པར་གསལ་དགོས་པ་ཡིན།
 མདོར་ན་སྤྱི་མ་ཐུགས་དུས་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་དགོས། སྤྱི་མ་

ཚུལ་ལ་འང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རེད། འིན་རྒྱབས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྤྱར་བར་འདོད་ན་སྒྲ་
མ་གཅིག་ལ་ཆང་བའི་ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་སུ་བསྒྲེལ་ཆོག། སྤྱབས་འགོ་
དང་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དུས་སུ་བརྒྱད་པའི་བབས་དང་བསྐྱེད་ནས་དད་གུས་མོས་པའི་
རྟེན་དུ་ཐོབ་ཅེགས་སུ་གཅིག་གི་བཞུགས་གདན་ལ་གཅིག་གི་དབུ་མ་རེག་པར་བསྒྲེལ་
རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་བསགས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྤྱབས་ཡིན་ན་སྤྱབས་ཡུལ་
ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ཆོགས་དང་ཁྱད་པར་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་ཁྲོམ་ཆོགས་སུ་སྒྲེལ་ཚུལ་དེ་
ལྟར་ཡང་གསུངས་ཡོད། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་སྤྱབས་འགོ་དང་སྤྱི་བ་སྤྱུང་གི་
དུས་སུ་ཐམས་ལ་དུས་རྒྱུན་ལྟར་དུ་སྒྲེལ་རྒྱུ་དང་ནི། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱབས་སུ་
རང་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་བསྒྲེལ་རྒྱུ་དང་འཛིན་བྲལ་གྱི་ངང་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲེལ་
རྒྱུ་སོགས་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་ཆེན་སྤྱིང་ཐེག་གི་སྤྱབས་འདིར་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་
རྣལ་འབྱོར་མར་བསྒྲེལ་དགོས་པ་འདིའི་སྒྲེལ་ཆོས་རེད། ཐུགས་རྒྱུད་དགོངས་པའི་
འིན་རྒྱབས་རང་རྒྱུད་ལ་འཕོས་པ་དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡིན། དེ་ཉིད་མདོན་དུ་གྱུར་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་
བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་པས་ན་ཆོགས་བསགས་ཐབས། སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་ཐབས་མཐའ་
ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱེད་ན་ཡན་ལག་བདུན་པའི་ནང་ལ་
འདུས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱབས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཕྱག་འཆོལ་བ། ཕྱག་འབུམ་
ཐེར་གསོག་པ་འབུམ་ལྲའི་ནང་ནས་གཅིག་རེད། རོ་མ་ཡིན་ན་ཕྱག་འདི་ཡན་ལག་
བདུན་པ་དང་འབྲེལ་ན་བཟང་བ་རེད། སྤྱབས་འགོ་སོགས་དང་སྤྱི་བ་ནའང་འགལ་
བ་མི་འདུག འབུམ་ལྲ་ཟེར་དུས་སྤྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། ཡིག་
བརྒྱ་མཚུལ་གཉིས་དང་བཞི། ཕྱག་དང་ལྷ་བོ་དེ་རེད། བརྒྱད་ཕྱག་འཆོལ་ན།

ཕུག་ནལ་འབྱོར་བའི་ལུགས་སུ་འཛུལ་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས། ལུས་ཀྱིས་བརྒྱུད་
ཕུག་བདེན་ཏེ་འཛུལ་ཞེས་གསུང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་སྟོབས་ལྷག་ཏུ་ཆེ་བ་
ཡིན་པར་འདུག། འདིའི་སྐབས་སུ་ལུས་རྒྱུད་པས་མི་ཚད་པར་སྒྲོག་སུམ་གསུམ་པས་
ཕུག་འཛུལ་དགོས། ཡིད་ཀྱིས་རབ་ལྟ་བ་མཇུག་བའི་ཕུག་དང་ནི་འབྲིང་སྒྲོམ་པ་
གོམས་པའི་ཕུག་ཙམ་མ་རེད་ནའང་། ལུས་དཔག་མེད་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་གངས་སུ་
སྦྱུལ། དེ་བཞིན་དུ་དག་གིས་བསྟོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་དད་དང་གུས་པ་བྱས་ནས་
སྤང་སྟེད་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་རོལ་བར་བསྒྲོམ་དུས་སྦྱོར་དངོས་ཆེས་གསུམ་དམ་པ་
གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ཟུར་ནས་བཤད་འདུག་མི་དགོས་ཁི། མཚོན་པ་ནི་
འདོད་ཆགས་དང་སེར་སྒྲའི་གཉེན་པོ་ཡིན། བཤགས་པ་གཙོ་བོ་ཞི་སྤང་གི་གཉེན་
པོ། ཆེས་སུ་ཡི་རང་ཕྲག་དོག་གི་གཉེན་པོ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་
གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ། ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསེལ་བ་འདེབས་པ་ལོག་
ལྟའི་གཉེན་པོ། བསྟོ་བ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། གཉེན་པོ་དེ་དག་ལ་
གསུངས་ནི་རེད། དབང་བཞི་ལེན་པ་འདི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་རང་རྒྱུད་
ལ་ལེན་པའི་གནད་འཛིན་ས་ངོ་མ་དེ་ཡིན། དབང་བཞི་ལེན་པ་འདི་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དངོས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྲེན་པ་ཡིན་ན། སྦྱིར་དབང་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་དབང་ཡོད་ན། འདི་གང་རེད་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གསུམ་ཡོད་
པ་ལས་འདི་ལམ་དབང་རེད། ལམ་དབང་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་འདི་ལམ་དབང་གི་ལམ་དབང་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ལེན་རྒྱུ་དེ་རེད། ལམ་དབང་གི་གཞི་དབང་སྒྲ་མས་བསྐྱར་ཏེ་རང་གིས་ཁུས་ནས་
བསྐྱར་ཐོབ་མཚན་ཉིད་པ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལམ་དབང་གི་འབྲས་དབང་དེ་གང་

ཡིན་ཞེན། སྤྱང་གསུམ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་འཛོམ་བྱེད་མདོ་ལུགས་ལྟར་དུ་
བཤད་ན་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར། སྤྱགས་ལུགས་ལྟར་ན་ཟབ་གསལ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གསུམ་བསྐྱར་ཏེ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་
དགོས་པ་རེད། སྐབས་འདིར་གུ་རུའི་སྤྲིན་མཚམས་ནས་སོགས་ཀྱིས་ངག་འདོན་
དང་སྒྲགས་ཏེ་ཙ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཀུན་གཞིའི་ལས་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་
སྦྱངས། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྗེ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཞུགས། བུམ་གསང་
ཤེས་རབ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཅས་པའི་དབང་བཞི་ཐོབ། དེའི་མཐར་གུ་རུ་
དང་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་དམར་གྱིས་རང་ཉིད་རྗེ་རྒྱལ་འབྱོར་མར་
གསལ་ཡོད་པའི་སྤྲིང་ཁར་རེག་པའི་མོད་ལ་འོད་དམར་གྱི་གོང་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་གུ་
རུའི་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པའི་ངང་ལ་མཉམ་བཞག་གི་ཐུན་ཅི་རྒྱས་སུ་
བཅད། རྗེས་སྤྱང་སྤྱིད་སྒྲ་མའི་རོལ་བ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་དངོས་གཞིའི་ཐུན་གྱི་
ཉམས་ལེན་གྱི་ངང་སྦྱོང་བཞིན་པར་བསྡོམ་དང་སྦྱོན་ལམ་བྱེད་ཆུ་འདི་རྒྱུན་གྱི་ཕུག་
ལེན་ལྟར་དུ་རེད། དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པས་ཉམས་རྟོགས་བྱུང་
པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཡིན། དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྤྲིང་ལ་འཕེས་ཏེ་དེའི་
རྟོགས་པ་སྦྱེས་པའི་རྟགས་སུ་བྱམས་དང་སྤྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས། དད་དང་
ངེས་འབྱུང་། དེའི་སྦྱང་དུ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན།
རྟོགས་པ་སྦྱེས་རྟགས་སུ་ཡོན་ཏན་སྡོན་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་དང་། རྟོགས་པ་སྦྱེས་
ནས་ཡོན་ཏན་ཕྱིས་སུ་འབྱུང་བ་ཞིག་དང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས།
མདོར་ན་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟོགས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན། ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་དེ་ཉམས་ལེན་སྤྱིབ་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ལམ་ཐབས་སྒྲིལ་པའི་ནུས་པ་འབྱེད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐུགས་ཡིད་དབྱེད་མེད་དུ་རྒྱུ་
 བསེ་རྒྱུའི་སྒྲིལ་རགས་ཅམ་ཞིག་ཞུས་ནས། གང་ཞིག་འཆད་ཉན་བྱ་བ་རྩེ་ཞབས་
 དཀར་ཆོགས་དུག་རང་གོལ་གྱི་གསུང་འོད་གསལ་ལྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཀ་དག་ཁྱེད་གསུང་
 ཆོད་དང་ལྷན་གྱུ་བ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་བྱིད་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་སྤྲོ་མ་སོང་ནས། ཕྱི་མ་
 འོད་གསལ་ལྷན་གྱུ་བ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྤྱད་བྱུངས་ཏིང་འཛིན་སྒྲོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་ཆར་
 འབྱེད་པའི་ལྟུང་མིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་འཆད་བྱིད་ཐེངས་གཅིག་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་ལ་ཉེ་
 བ་ཆོས་བྱིད་སྒྲིལ་མར་འོད་གསལ་སྤྲོ་བ་ཞིའི་འཆར་རྩལ་བཤད་པ་ཡན་ཆོད་ཀྱིས་
 འདིའི་མན་ངག་གི་ལུས། བྱིད་རིམ་བདུན་གྱིས་བསྟན་པའི་ནང་གི་དུག་པ་ཡན་
 ཆོད་སོང་མ་ཐག་པའི་མཆོམས།

༡། བདུན་པ་མཐའ་རྟེན་གྱི་མན་ངག་གི་བྱིད།

དེ་རིང་བདུན་པ་མཐའ་རྟེན་གྱི་མན་ངག་གི་བྱིད་ནི།

ཞེས་རྟོ།

བདུན་པ་མཐའ་རྟེན་མན་ངག་རྣམ་བཞི་ཡི།

གསུངས་ནས་ལྟོགས་ཆེན་སྒྲིལ་ཐིག་གི་བྱིད་གཞུང་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་འགྲོས་ཀྱིས། མི་
 འགྲུལ་གསུམ་གྱིས་གཞི་བཅའ། སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོད་བཟུང་། ཐོབ་པ་
 གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབས། གདེང་བཞིས་གོལ་ཆོད་བསྟན་པ་དང་། ས་
 ལམ་བཟོད་རྩལ་འབྲས་བྱུང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་སྤྱི་ཆིངས་བཞག་ནས་གསུངས་
 གྱིན་ཡོད་པ་དེ་ལས།

ཀ། དང་པོ་མི་འགྲུལ་གསུམ་གྱིས་གཞི་བཅའ་བ།

དང་པོ་མི་འགྲུལ་གསུམ་གྱིས་གཞི་བཅའ་བ།

འདི་ལ་ནང་གསལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་ཡིན་ན་འདི་ནས་དེ་
དག་གི་དགོས་པ་དང་སྤྲུག་ནས་ལུས་དང་མིག་དང་རླུང་རིག་གསུམ་གྱི་སྤྱད་ཡིས་
བཞུགས་སྐྱོངས་གཟིགས་སྐྱོངས་འོད་གསལ་དགོངས་པའི་འཕེལ་ཚུལ་དང་བཅས་
པས་བསྟན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད།

ལུས་ནི་བཞུགས་སྐྱོངས་གསུམ་ལས་མི་འགྲུལ་བར།

བྱས་པས་རྒྱ་བྱེད་བྱ་རྟོག་རྒྱན་ཆད་ནས།

རིག་པ་གཡོ་མེད་གནས་པའི་དགོས་པ་ཡོད།

མིག་གཉིས་གཟིགས་སྐྱོངས་གསུམ་ལས་མི་འགྲུལ་བར།

བྱས་པས་དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའོ།

རླུང་རིག་མི་འགྲུལ་རབ་རྟུ་དལ་བར་བྱ།

འོད་གསལ་ཇེ་འཕེལ་ཇེ་བརྟན་འགྱུར་བའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གསུམ་གྱིས། ལུས་མི་
འགྲུལ་བ་གསུམ་གྱིས་གནད་གཟིར། ངག་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གྱིས་ལམ་
བསལ། སེམས་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གྱིས་བཅུད་དུ་བྲིལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གསུམ་དགུ་རུ་ཕྱེས་ཏེ་གསུངས་ཡོད།
འདི་གཙོ་བོ་ཐེག་མཆོག་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་བསྟན་ནས་ལུས་མི་འགྲུལ་བ་
ལའང་གནད་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་གསུངས་འདུག འདི་

ནས། ལུས་ནི་བཅུགས་སྒྲངས་གསུམ་ལས་མི་འགྲུལ་བར། །བྱས་པས་རྒྱ་
བྱེད་བྱོན་རྟོག་རྒྱན་ཆད་ནས། །ཞེས་པས་ཅི་བསྟན་ན། ཁྱེད་པོ་བཅུགས་
སྒྲངས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་བ་བསྟན་ཡོད། དེས་ཅུ་གནད་ལ་དབབ་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་
རེད། ཆོས་སྐྱེད་བཅུགས་སྒྲངས་ཅུ་ལ་གསུམ་རྩོགས་པའི་སེང་ཆེན་གངས་ནས་
འགྲིང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་འཁོར་བའི་འཛིགས་པར་ཉམ་ང་མེད་པ། ལོངས་སྐྱེད་
བཅུགས་སྒྲངས་སྟོབས་ལྡན་སྒྲང་ཆེན་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་
འདེགས་པར་བྱེད་པ། སྐྱེད་སྐྱེད་བཅུགས་སྒྲངས་བྱེད་སྟོང་ཉིང་འཛིན་ལ་བཅུགས་
པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རྒྱན་དུ་གནས་པ་ཡིན་པ་བཅས་དེ་ལྟ་བུའི་
བཅུགས་ཚུལ་གསུམ་པོ་འདི། བཅའ་བ་རྒྱན་གྱི་གནད་དང་། ངལ་གསོ་ཡེ་
ཤེས་གྱི་གནད་གཉིས་རེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་རེད། དེ་ནས་གོང་དུ་ཅུ་བའི་
སྐབས་ན། མིག་གཉིས་གཟིགས་སྒྲངས་གསུམ་ལས་མི་འགྲུལ་བར། །བྱས་
པས་དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའོ། །གསུངས་པ་འདིས་ཅི་བསྟན་ན།
འཆར་བྱེད་གཟིགས་སྒྲངས་ཀྱིས་མི་འགྲུལ་བས་ལམ་སྐྱ་བྱངས་པ་ཡིན། ཆོས་
སྐྱེད་གཟིགས་སྒྲངས་ཀྱིས་བལྟས་པས་རིག་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་། ལོངས་སྐྱེད་
གཟིགས་སྒྲངས་ཀྱིས་བལྟས་པས་རིག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་། སྐྱེད་སྐྱེད་གཟིགས་སྒྲངས་ཀྱིས་གཟིགས་པས་རིག་པའི་ཐུགས་རྗེའི་སྒྲུང་
བར་ལོངས་སྦྱིད་པའོ། །དེའི་འཕྲོ་ནས་རྒྱུང་རིག་མི་འགྲུལ་རབ་ཏུ་དལ་བར་
བྱ། །འོད་གསལ་ཇེ་འཕེལ་ཇེ་བརྟན་འགྱུར་བའོ། །གསུངས་རྒྱ་འདིས་གཙུག་
པ་དམས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་རེད། འདིའི་དམས་འདི་བྱིན་པའི་བྱེད་
པ་མང་པོ་འདུག དགོས་པ། རྒྱུང་གི་འགྲོ་འོང་དགག་པའི་དགོས་པ་ཡོད།

ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོར་མེད་ཆོག་སྤྱི་སྤྱི་མཛེད་པའི་ཅུ་ལྷེ་མས་རྒྱ་འདི་དག་གིས་
 ལུས་ཀྱི་གཙུག་པ་རང་སོར་བཞག་པས་ཁམས་གསུམ་མིང་མེད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
 གསུངས་པ་རེད། འདིའི་ལུས་མི་འགྲུལ་བར་སྤྱོད་པའི་ཤུགས་ལས་ངག་གི་སྤྱོད་
 པ་གསུམ་གྱིས་འགོ་དྲུག་པལ་བའི་ལས་སྤྱོད་ས་ནས། ཆོག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་
 འཆར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་གནས། སེམས་ཀྱི་མི་
 འགྲུལ་བ་སྤྱོད་པ་གསུམ་འབྱོར་བའི་རྟགས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དགོངས་པའི་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་སྤྱང་བཞི་ཆོད་དུ་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད། དེ་
 ལྟར་གསུངས་ཡོད། མདོར་ན་སྒྲོ་གསུམ་མ་བསྐྱད་པར་འགྲུལ་དུས་འགྱུ་བ་ཡིན།
 འགྱུ་དུས་རྟོག་པ་རེད། རྟོག་པས་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཆེད་དུ་འགྱུ་བའི་རྟེན་ཅུང་གནད་དུ་གཙུག་པས་ན་རྟོག་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་རང་
 གནད་གལ་བོ་ཆེའང་དེ་ན་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་མི་འགྲུལ་གསུམ་གྱིས་གཞི་བཙའ་
 བ་བསྟན་པའོ།

ཁ། གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོད་གཟུང་བ།

དེ་ལ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོད་གཟུང་བ་དངོས་དང་། རྟགས་ཆོད་བསྟན་པ་གཉིས་
 ལས།

༡༥ དང་པོ་སྒྲོན་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་གཟུང་བ་དངོས།

དེ་ནས་སྒྲོན་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་གཟུང་བ་ནི། །

གཉིས་པ་སྒྲོན་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་གཟུང་བ།།

དབྱིངས་རིག་གཉིས་ལ་ཡུན་རིང་བར་གནས་པའི།།

བརྟན་པའི་ཚད་ནི་སྒྲོན་པ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ།།

ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་རྒྱས་བཤད་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལུས་དང་རླུང་དང་
སྤྲུང་བ་སྒྲོན་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་
དང་བྲལ་བ་ཡིན། རླུང་གི་སྒྲོན་པ་གསུམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚད་རྫོགས་པ་ཡིན།
སྤྲུང་བ་སྒྲོན་པ་གསུམ་གྱིས་མི་ལྷོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་ནས་
གསུམ་པོ་བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འདྲེས་མར་
བསྟན་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ལོ་སྤྲུང་བ་བསྒྲོན་བྱེད་རླུང་ཟད་པས།།

དབྱིངས་རིག་འགྲོ་འོང་མེད་པར་སྒྲོན་པ་དང་།།

ནང་གི་སྤྲུང་པོ་བསྒྲོན་བྱེད་རླུང་ཟད་པས།།

རང་ལུས་གཞི་འགྲུལ་མེད་པར་སྒྲོན་པ་དང་།།

གསང་བ་རྟོག་པ་བསྒྲོན་བྱེད་རླུང་ཟད་པས།།

རྣམ་རྟོག་འབྱུ་མི་སྤྲིད་པར་སྒྲོན་པའོ།།

ཞེས་གསུངས། ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་གསུམ་དེ་ལུས་དང་ཡན་ལག་དེ་གཉིས་དང་
འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་དང་གསུམ་གྱིས་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ལུས་བྱ་བ་ལ་མི་

གནས་པར་སྔོན་པས་འཁོར་བའི་འབྲུལ་བ་འཕེལ་མི་སྲིད་པ་དང་གཅིག་ཡན་
ལག་གི་འཕེན་སྤྱད་དང་འགྲུལ་བ་སྔོན་སྔོན་པས་འབྲུལ་བའི་འཁོར་ལའི་འཁོར་རྒྱན་
ཆད་རྒྱ་དང་གཉིས། དེ་ནས་བྱ་བ་ཁོར་དགའི་ཐོག་ཏུ་ཕབ་སྟེ་ཚོལ་མེད་དུ་བཞག་
པས་བསགས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་
གཉིས་པ་རྒྱུད་གི་སྔོན་པ་གསུམ་ནི། རྒྱུད་ཕྱིར་མི་འགོ། བར་དུ་མི་དགང་།
ཕྱི་ནང་དུ་འགོ་འོང་མེད་པར་སྔོན་པ་དང་གསུམ་ཡིན། རྒྱུད་ཕྱིར་མི་འགོ་བར་
སྔོན་པ་དེས་རྒྱུན་སྤྱད་འབྲུལ་མི་འབྲུལ་ཐ་དད་པའི་གཞོན་པ་མེད་པར་རེད་རྒྱ་དང་གཅིག་
རྒྱུད་ནང་དུ་མི་འགོང་བར་སྔོན་པས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་མེད་པས་རྣམ་རྟོག་ཐ་
དད་པའི་རྟེན་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་གཉིས། རྒྱུད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་འགོ་འོང་མེད་
པར་སྔོན་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རེ་དོགས་ཀྱི་གཞི་སྟོང་ས་པ་དང་
གསུམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་ཞིག་རེད། གསུམ་པ་སྤྱད་བའི་སྔོན་པ་གསུམ་ནི་འོད་དང་
རིག་པ་སྐྱེ་གསུམ་པོ་ཡིན། འོད་ལ་འཕྲིག་ས་མེད་པར་སྔོན་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་
མི་ལྷོག་པར་རེ་ཞེས་པ་དང་གཅིག་རིག་པ་ལ་འཕྲིག་ས་མེད་པར་སྔོན་པས་ལས་
དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་མཐའ་ཟད་པ་དང་གཉིས། འདིའི་འཕྲིག་ས་གསུངས་རྒྱ་
འདི་གཞན་དུ་གཅར་བའམ་གོལ་ས་མེད་པའི་དོན་རེད། དེ་ནས་སྐྱེ་ལ་འདའ་ས་
མེད་པར་སྔོན་པས་ལུས་ཀྱི་ཟག་པ་རྣམས་རང་ཟད་དུ་འགྱུར་གསུངས་ནས་དེ་ལྟར་
གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་དེ་ཐེག་མཆོག་མཛོད་དང་ཆོག་དོན་མཛོད་གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་
མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཏུ་གསུངས་ཡོད་
ས་ཡོད། མདོར་ན་ཕྱིའི་སྤྱད་བ་སྔོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་མེད་པར་བསྐྱད་སོང་དུས་
དབྱིངས་དང་རིག་པའི་འཆར་སྤྱད་རང་ལུགས་ཀྱིས་འགོ་འོང་དང་གཡོ་འགྲུལ་མེད་

པར་སྟོན་པ་དང་། ནང་གི་ཕུང་པོ་ཡང་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་དང་བྲལ་ནས་ཟད་སེང་
དུས་རང་ལུས་ཡན་ལག་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་འགྲུལ་གཡེ་མེད་པར་འདུག་འགྲོ་བ།
གསང་བ་རྟོག་ཚོགས་འཇུག་པའི་རྒྱུར་གཡེ་མེད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་
སྟོང་ས་ཤིང་ཟད་སེང་དུས་རྣམ་རྟོག་པལ་བ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་རྒྱུའི་གནད་
གསུམ་པོ་དེ་བཟུང་ནས་དེས་སྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོད་བཟུང་བ་བརྟན་པ་སེང་བ་རེད།

༣༥ བཅིས་པ་རྟགས་ཚད་བསྟན་པ།

ཚད་མི་ལམ་གྱིས་བབྱང་བ་དང་། རྟགས་སྒོ་གསུམ་ལ་འཆར་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཚད་མི་ལམ་གྱིས་བབྱུང་བ།

འདིའི་མཚམས་ནས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་རྟགས་ལུས་ངག་ལ་འཆར་བ་དང་ནི་ཚད་
 མི་ལམ་གྱིས་བཟུང་བ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་རེད། ཐེག་མཆོག་མཛོད་དང་ཚིག་དོན་
 མཛོད་གཉིས་ཀར་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྲིད་ཡིག་འགའ་རེའི་ནང་དུ་
 དེང་དུས་ཀྱི་གཞུང་གྲ་དང་བསྟན་ཏེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཚད་མི་ལམ་གྱིས་བཟུང་
 བ་སྟེན་དུ་བྲིད་ས་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་གྱིན་ཡོད།
 དེས་ན་དང་པོ་ཚད་མི་ལམ་གྱིས་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ནི།

སྐལ་པ་འདིར་ཚད་ཀྱང་མི་ལམ་ཉིད་གྱིས་འཛིན།།

དབང་པོ་རྣམས་པོ་བཅུ་ལྟ་ས་རབ་རྣམས་ནི།

ལས་དང་བག་ཆགས་འབྲེལ་པ་ཚོད་ནས་ཀྱང་།
 ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་ཡང་།
 མི་ལམ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་རྒྱན་ཆད་དེ།
 གཉིད་ཀྱང་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་འཆར།
 འབྲིང་གི་མི་ལམ་གང་མིས་མི་ལམ་དུ།
 ཤེས་པས་བར་དོར་མཛོན་པར་འཆང་བྱའོ།
 ཐམ་མི་ལམ་ངན་པ་རྒྱན་ཆད་ནས།
 དཀར་ཕྱོགས་བཟང་པོ་ཤ་སྟག་མི་བཞི།
 རང་བཞིན་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཞིང་དུ་འཆང་བྱའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསང་བ་སྤྱོད་ལས། རབ་ལ་ཆད་དང་འབྲིང་གིས་
 ཤེས། །ཐམ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཟག་དབང་
 པོ་རྣམས་པའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་མ་ཟད་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་རབ་ཅན་ཆོར་མི་
 ལམ་མིས་རྒྱ་མེད་པར་རྒྱན་ཆད་འགོ། དེས་ཅི་བསྟན་ན། ཉམས་ལེན་གྱི་
 གོམས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་ནས་ཆོ་འདིར་འཆང་བྱ་བ་རྣམས་མི་ལམ་འབྲེལ་བའི་རྒྱན་ཆད་
 སོང་བ་རེད། རྣལ་འབྱོར་དེ་འདྲ་བ་ལ་ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱིས་མི་གོས་ཤིང་
 ཕན་གཞོད་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། འབྲིང་གིས་མི་ལམ་ལ་མི་
 ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ལམ་སྤྱལ་སྤྱིའི་ལོགས་པའི་འོད་གསལ་བཟུང་ན་
 ཟིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལམ་ལ་གོམས་པ་ངེས་པར་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་
 བག་ཆགས་བཟང་ངན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཆོད་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིན། དེས་
 ཅི་བསྟན་ན། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་འདྲ་བ་ཆོ་འདིར་མ་གྲོལ་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མར་ལྷོས་མི་

འཆར་བར་བར་དོར་འཆར་རྒྱ་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། ཐམ་འགྱུར་བར་
 དེས་པ་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ལ་འགྱུར་བར་དེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལམ་ངན་པ་ནག་པོ་མི་
 དག་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་མིས་པ་རྒྱུ་ཆད་དེ་འགྱུར་ནས་དཀར་ཕྱོགས་དག་བའི་ལས་
 དང་འབྲས་བུ་ལ་ཆ་མཐུན་པར་མི་ལམ་བཟང་པོ་ཤ་སྟག་མིས་ཏེ་ངན་པ་བཟང་པོར་
 འགྱུར་བས་འགྱུར་བར་དེས་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་ཉིན་སྐད་འོད་གསལ་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ལ་གོམས་འདྲིས་གང་འཚམས་ཤིག་སོང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ཡིན། དེ་
 ཡང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐའ་སྟོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་སྤྱུ་སྤྱི་
 ཞིང་དུ་དབྱགས་འབྱེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས་ཡོད། སྤྱིར་ན་
 འཆི་བ་དང་མི་ལམ་གཉིས་སྤྱོད་གསལ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྐད་མཆེད་ཐོབ་པའི་ལུགས་
 འབྱུང་ལྟོག་དང་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་ལས་ཤར་ཞིང་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་
 རུབ་པའི་འཆར་རུབ་དབྱིངས་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་གཞི་སྐད་གི་གོ་བ་ཞིག་ཆགས་
 རྒྱུ་ཡོད་པས་མི་ཆད་ཏེ་ལམ་འདྲ་བའི་གོ་བ་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད། མི་རྣམས་ཀྱི་མི་ཆོ་
 སྤྱད་ཀ་རབ་ཅིག་གཉིད་ཀྱིས་ཆོད་ཀྱིན་ཡོད་པས་ན། མི་ལམ་འོད་གསལ་དུ་ཟིན་
 པའི་ཉམས་ལེན་འདི། ཆོད་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོད་དེ་ལ་ཐོན་པའི་ཉམས་
 ལེན་གྱི་རྩ་ལ་སྦྱང་ཡང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་མོང་བའི་གདུལ་
 བྱ་ལ་རྩ་རྒྱུད་དང་མི་ལམ། སྤྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ། འཕྲོ་བ་བྱུང་འདྲུག་དང་
 བར་དོའི་གདམས་པ་སྟེ་དུག་བསྟན་ཡོད། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རང་རེས་
 ཀྱང་ཐམས་ཅད་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་གནད་ཀྱིས་ཆོང་ཞིང་སྟོ་རིམ་སོ་
 སོར་པན་ཐོགས་ཅན་གྱི་བསམ་སྟོབས་ཀྱང་ནས་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། མི་ལམ་འདི་
 བྱིད་རིམ་ངོ་མའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་འགོ་དངོས་གཞི་གཉིས་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཏེ་དང་པོ་སྤྱོད་

འགྲོ་ནི་བརྟག་པ་ཡིན། རང་གིས་རང་གི་མི་ལམ་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཉམས་ལེན་གང་
འདྲ་བོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་བལྟ་བ་དེ་རེད། འདི་བརྟག་པ། ཟིལ་གཞོན། བག་
ཆགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ་གྱིས་གསུངས་ཡོད། དང་བོ་བརྟགས་པའི་ཆོ་
ལུས་པོ་ཉིན་པར་དེ་ཙམ་འབྲུགས་མི་བརྟག་པར་རྩབ་མོ་གཞོགས་གཡས་པ་ས་ལ་ཕབ་
སྟེ་ཉལ་དུས་མི་ལམ་འདི་དང་དེ་འདྲ་ངོས་མ་ཟིན་ན་ཟིལ་གཞོན་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་
དགོས། ཟིལ་གཞོན་གྱི་དམིགས་པ་དེ་མགིན་པར་ཨ་ཁྱོ་དམར་པོ་ཞིག་ལ་
སེམས་བཟུང་བའི་ངང་གཉིད་དུ་བརྟག་ན་དེས་བག་ཆགས་ངོས་ཟིན་ཡོང་བ་ཡིན།
སྟོན་ཆད་སྟེང་ཟིན་པའི་སྟོར་འབའ་ཞིག་མིས་ན་སྤར་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཚན་ཆེ་བའི་
རྟགས་ཡིན། ཡིན་ནའང་བསྐྱར་དཀའ་སྤྱོད་འབྱེད་ཙམ་ཡིན་གསུངས། ད་ལྟའི་
སྟོར་གྱི་མི་ལམ་མ་གཏོགས་མ་མིས་ན་བསྐྱར་སྤྱོད་བ་ཡིན། སྟོན་ཆད་འགྲོ་མ་སྟེང་
ས་དང་། ངོ་མི་ཤེས་པའི་མི་དང་འཕྲད་པ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་
གྱི་མི་ལམ་འདྲ་མི་འདྲའི་འཆལ་ལེ་འཆོལ་ལེ། འདི་མིས་དང་འདི་མི་མིས་མེད་པ་
ཞིག་རེད་ན། བག་ཆགས་སུམ་འདུས་ཟེར་བ་ཆོད་དཀའ་བ་ཡིན་སོགས་གསུངས་
ཡོད། བརྟག་པ་དང་དབང་སྤྱད་སོགས་སྟོན་འགྲོ་ཐོག་མར་ངེས་དགོས།
དངོས་གཞི་ལ་མི་ལམ་སྤྱད་བ། བསྐྱར་བ། བཅད་པ། དཀྱུགས་པ།
གཙུག་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོའི་ཆ་ནས་ཉིན་སྤྱང་འདི་
མི་ལམ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར།
ཉིན་སྤྱང་འདི་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ངོ་མ་ཡིན་རྒྱུའི་ཉམས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན།
དེས་བདེན་བདེན་ཡིན་ཡིན་གྱི་ཞེན་པ་བཅད་པས་མི་ཆད་ཆོད་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཉིན་པར་
གྱི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ཡིན་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་སྤུལ་བསྐྱར་སྤྱོད་ཆོགས་བྱེད་

པའི་དམིགས་པ་འཕེལ་བའི་ལུང་ལ་བྱས་ཏེ། དེ་ལས་དག་པའི་ཁྱེད་པོ་མི་བྱེད་པར་
 གཏད་མེད་ལ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན། མཚན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཁྱེད་པོ་མི་བྱེད་པར་
 དང་བསྟེ། བདེན་མེད་ཤར་གྲོལ་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་མྱི་ལམ་
 ཆོས་ཉིད་དུ་ལ་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ན། ཉིན་སྤྱོད་དང་མྱི་ལམ་ལྟ་སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་
 ཅོག་གིས་བཞག་སྟེ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དག་པོ་མཐར་མཁའ་
 གྲོང་ཡངས་ལ། མཐར་མཁའ་གི་འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་རང་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཡལ་བར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུས་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། མྱི་
 ལམ་ཟིན་རྒྱུ་འདི་སྤྱོད་པའི་གཏན་ནས་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུས་སྤྱོད་པ་ཡུན་རིང་དུ་
 བརྒྱད། བཙོན་པ་ཡུན་གྱིས་མ་ལྟོད་ན། བཙོན་འགྲུས་རབ་ཀྱིས་མྱི་ལམ་
 བརྒྱད། འབྲིང་གིས་གསལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མྱི་ལམ་མྱིས།
 རིམ་གྱིས་མྱི་ལམ་རྒྱུ་ཆད་པ་འབྱུང་གསུངས་པ་རེད། འདི་དག་མྱི་ལམ་རྒྱུ་པ་
 རྒྱུངས་པའི་རིམ་པ་འདྲ་ཞིག་རེད། བཟང་ཤོས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེའི་གོམས་པ་བརྒྱད་
 དེ་མྱི་ལམ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན། འོད་གསལ་སྤྱོད་སྒྲིམ་པ་དེ།
 ཉིན་པར་ལུས་གནད་དང་རྒྱུད་གི་གནད་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ཤེས་པ་དྲངས་གསལ་ཕྱེ་རུ་
 བཅུག། ཉམས་ལེན་པ་རྒྱུད་པ་ཆོས་གསལ་སྤྱོད་མཐར་བཟུང་གི་རིག་ཐོག་ཏུ་བཞག་
 སྟེ་བསྒྲིམ། མཚན་དུས་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ངང་དུ་གཙོ་ཆེར་མི་རྟོག་པའི་ངང་
 བསྐྱེད་སྤྱོད། ཁྱེད་པོ་དུ་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁའི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ངོས་
 བཟུང་བའི་ངང་དུ་གཉིད་དུ་ཡུར་བས། མྱི་ལམ་མྱིས་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་གི་ངང་དུ་
 གནས་ནས་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་བཟུངས་མཐོང་བཞིན་པ་ལ་དེ་ལ་རྟོག་དཔྱད་མི་འདུག་
 པར། གཉིད་སྤོང་འདུག་ཟེར་ན། སྤྱོད་བཟུངས་ན་གསལ་འདུག་པ། མ་

གཉིད་པ་རེད་ཟེར་ན་སང་རྒྱ་བཀའ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། འདིའི་དུས་སུ་ཐོད་རྒྱལ་
ལ་གོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱོད་ཐིག་ལའི་འཆར་ཆ་ཤར་བ་དང་ནི། མིན་རུང་
སྤང་བའི་འོད་གསལ་འོད་ལྔའི་སྤང་བ་དང་ནི་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་འཆར་བ་དང་།
སྤྱོད་པའི་འོད་གསལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གསུམ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཤེས་པ་གསལ་
དུངས་ཕྱེད་པའི་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་གནས་པ་ཡིན། ཡང་འོད་གསལ་གནད་དང་
སྤྱར་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྒྲེལ་དུས། སྤོད་ལ་དབང་པོ་གནད་དུ་བསྐྱུ་བ། བཅའ་ཕྱེད་
ཤེས་བྱ་བུམ་པར་གཞུག་པ། ཐོ་རངས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཉིན་པར་
སྤང་བ་རྒྱ་ཡིས་གདབ་པ་སོགས་བྲིད་ཡིག་སོ་སོའི་ནང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ་སྤྱང་བ་
བརྒྱད་དགོས་པ་ཡིན། སྐབས་དོན་གང་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་ན་མི་ལམ་འོད་གསལ་དུ་
སྤངས་ན་ཐམས་ཀྱི་མི་ལམ་མིས་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ནས་མི་ལམ་འོད་གསལ་དུ་གྲོལ་
ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཉིན་མཚན་འབྲེས་པར་འབྱུང་སྟེ་བར་དོ་རང་ཆོད་རེད་
རྒྱུའི་ས་ལ་ཐོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིའི་སྐབས་སུ་ལུས་ལ་གྲིབ་མ་མེད་པ་དང་
ལུས་རྒྱལ་ཕྱན་སིལ་བྱ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་བ་སོགས་རང་གིས་ཀྱང་རིག་རྒྱ་ཅན་རེད་དེ་
བདེན་མེད་དུ་འཆར་རྒྱ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་མི་ལམ་འདི་ཆོགས་དུག་གི་
རྣམ་ཤེས་འགགས་ནས་ཡིད་ཤེས་ཀུན་གཞི་ལ་ཐིམ་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་
ནས་མི་ལམ་གྱི་འཁྲུལ་སྤང་ཉིང་འཁྲུལ་དུ་ཤར་གྱིན་ཡོད། མི་ལམ་འོད་གསལ་དུ་
སྤངས་དུས་ཀུན་གཞི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་སང་པའི་སྐབས་སུ་དཔའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་
ཡིན་ན། སྤྱར་ཡང་ལུགས་ལྗོག་ཏུ་མཆེད་དེ་ཡང་སང་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན།
དེ་ཡན་ཆོད་ཀྱི་ཆོད་མི་ལམ་གྱིས་བཟུང་བའི་སྒྲོར་ནས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་ཅུང་
ཟད་ཅིག་སྤོང་སྟེ་འདི་ནས་རྟགས་སྒྲོག་གསུམ་ལ་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

གཉིས་པ་རྟགས་སྒྲོག་གསུམ་ལ་འཆར་བ།

རྟགས་ཀྱང་སྒྲོག་གསུམ་ཉིད་ལ་འཆར་བ་ནི།

སྒྲུང་བ་བཞི་ལ་གསུམ་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ལས།

ཞེས་མདོར་བསྟན། སྒྲུང་བ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུང་བཞིར་བཞི་གསུམ་
བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས།

༩༡ དང་པོ་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་རྟགས་གསུམ།

དང་པོ་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་རྟགས་གསུམ་ནི།

ལུས་ནི་དཔེར་ན་ལམར་གཞོང་འཇམ་པོ་རྩ།

རུས་སྤྲེལ་བཞག་ནས་འགྲུལ་མེད་སྡོད་པ་ལྟར།

བྱ་བྱེད་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་སྡོད་ཚུགས་སོ།

ངག་ནི་སྒྲུགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མི་འདོད།

སེམས་ནི་བྱ་རྒྱམས་རྒྱུ་ཡིས་ཟིན་པ་ལྟར།

ཤེས་པ་གར་གཏང་ཉིད་དུ་སྡོད་པ་ལོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བ་གང་གིས་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་མཐོང་
བའི་ཆེན་། མི་གཞན་ཞིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་ན་ང་ཆོད་གང་ལ་ཐོན་ཡོད་པ་འདྲ་
འདུག་ཞེས་ཁེད་འཛིག་འཛིག་བྱས་ནས་འདྲི་དགོས་པ་མ་རེད། རྟགས་རང་གི་སྒྲོག་

གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཆར་འོང་བ་ཡིན། དབང་གིས་སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་བྲིད་གྱིས་གྲོལ་ཏེ་
སྒྲིན་གྲོལ་རིམ་པ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འབྲས་བུར། ལུས་རུས་སྤྲེལ་འཁར་གཞོང་
དུ་བཅུག་པ་ལྟར་བདེ་སྟོང་དེ་འདུག་འདུག་པ་ལས་བྱིར་ལ་མེ་བགོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན།
ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྫོགས་ཆེན་བྱ་ཚུལ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དེ་ལུས་དང་ཡན་ལག་ལ་
ཞུགས་ཏེ། དབང་བཞི་ལས་བུམ་པའི་དབང་གིས་ལུས་དག་སྟེ་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་རང་ལུགས་སུ་ཤར་བ་ཡིན། དེ་ལུས་ཀྱི་རྟགས་སོ། །དེ་ནས་དག་གི་
རྟགས་ནི། དག་པོ་ཤར་གི་རྒྱུན་ཐག་ཆད་པ་ལྟ་བུ་འཕྱུགས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ།
གཏམ་སྒྲ་སྟོང་མི་འདོད། མགིན་པའི་ཙུ་མདུད་གྲོལ་ཏེ་གང་སྤང་བརྟུང་དང་དཔེ་
ཆར་ཤར་ནས་མགིན་པ་ཐོལ་བུང་སྤྱད་དེ་ཉའི་དཀོར་མཛོད་དུ་གྱུར་འདྲ་ཡོད་ན་མི་
ཤེས་མ་གཏོགས། དེ་ལས་ཅི་ཡང་བཤད་མི་བསམ་པར་གྱུར་འགོ། དེ་གནད་
ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་སྟེ་མ་ན། ཙུ་ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚུད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་
ཡིན་གསུངས། རྫོགས་ཆེན་བཟོད་གཞི་རང་དག་གི་དོན་དག་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན།
སྒྲོས་པ་ཕྱི་རུ་བཅད་ན་ཡེ་ཤེས་ནང་ནས་གསལ་བའོ། །དེ་དག་གི་རྟགས་ཡིན།
སེམས་ཀྱི་རྟགས་ནི། བྱ་རྣམས་རྟོ་ཡིས་ཟིན་པ་ཞེས་གསུངས་ན། བྲིད་ཡིག་
དག་གི་ནང་དུ་མཁའ་འགྲོ་རྟོ་ཡིས་ཟིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་རེད། བྱ་ཐག་
རྟོ་སྤྱད་ཆར་དུས་ལྷེ་བ་སེ་འདུག་འདུག་པ་མ་གཏོགས་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་
པ་གར་གཏད་དུ་སྟོང་། ཐ་མལ་གྱི་བྱ་འཛིན་མེད་པའི་ངང་དུ་འདུག་པ་ཡིན་
གསུངས་ཡོད། ལྷན་དུས་ཚོད་སྐར་མ་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་སེམས་ཀྱིས་རི་ཡུལ་གཉིས་
ཀ་སྒྲོར་མི་འཛིག་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཅི་ལས་བྱུང་ན། རིག་པ་འོད་གསལ་
དང་འདྲེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རྫོགས་ཆེན་འཛིན་མེད་རང་གྲོལ་གྱི་དོན་སེམས་

གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་གནས་པ་ཡིན།
དེ་སྒྲིབ་པ་དང་པོ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟགས་སྒྲོ་གསུམ་ལ་འཆར་བ་
ཡིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ། །

༩༩ གཉིས་པ་ཉམས་སྒྲིབ་གོང་འཕེལ་རྟགས་གསུམ།

གཉིས་པ་ཉམས་སྒྲིབ་གོང་འཕེལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་འདི་ལྟར།

གཉིས་པ་ཉམས་སྒྲིབ་གོང་འཕེལ་རྟགས་གསུམ་ནི།

ལུས་ནི་སྒྲིབ་བྱ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ལྟར།

བྱི་དོར་རྒྱན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བྲལ་བའོ།

ངག་ནི་སྒྲོན་པར་རང་ཆོག་དོལ་བ་ལྟར།

གང་ལ་འང་ལྟོས་མེད་བྱུང་རྒྱལ་སྒྲུབའོ།

སེམས་ནི་དཔེར་ན་ལན་བདུན་ཅི་དུག་གིས།

ཟིན་པའི་ཤེས་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བྱ་བཞིན།

འཁོར་བའི་བྱ་བར་གཏན་ནས་མི་འཕྲུག་གོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་བ་སྒྲིབ་བཞི་རིམ་བཟོན་བྱེད་པ་ཞིག་གི་ཉམས་
རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚད་ཉམས་སྒྲིབ་གོང་འཕེལ་ལ་ཐོན་པའི་སྐབས་ལུས་ཀྱི་རྟགས་
ལུས་སྒྲིབ་བྱ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་བཞིན་གསུངས་ན། བྱེད་གཟེར་བྲུག་ཆབས་
ཆེན་ཞིག་གིས་ཐེབས་སོང་དུས། སྒྲོན་མ་ན་གོང་ཇི་འབྲེལ་གྱི་དོར་པོ་དང་འཕྲོར་བོ་
ཞིག་ཡིན་རུང་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཚར་དུས་མངོན་ཆོས་དང་སྐྱེག་ཆོས་ཀྱིས་བྱི་དོར་རྒྱན་

ཆ་བཏགས་པའི་སྒྲོས་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་མ་དགོས། རོ་ཆ་སྤྱིད་སྤྱག་མཚའ་མཚུངས་
ཀྱི་༼འཛམ་དོགས་ཀྱི་༽རྣམ་པ་བཏོད་རྒྱ་ཡིད་ལ་མི་འོང་བ་ལྟར་དུ་སྤྱིད་སྤྱག་རོ་
སྒྲོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བའང་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་གསུངས། བད་ཀྱིས་ཐེབས་སོང་བའི་
མིས་མཛེས་མཛེས་ཡག་ཡག་བཅོས་མའི་ཚུལ་བྱེད་པའི་ཡི་ག་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་
སྤྱག་རོ་སྒྲོམས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་བཅས་བཅོས་ཀྱི་སྒྲོའི་རྣམ་
རྟོག་ཐམས་ཅད་ཞིག་སོང་བ་ཡིན་པར་འདུག ཅི་ལས་བྱུང་ན། རྒྱུད་དཔུ་མར་
ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རྫོགས་ཆེན་དགག་སྒྲུབ་མེད་པའི་དོན་དེ་ལུས་སྦྱི་ལ་
ཞུགས་པ་དང་བྱུད་པར་དུ་གསང་བའི་དབང་གིས་ལས་དག་སྟེ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་
དབང་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལུགས་སུ་ཤར་བ་ཡིན། དེ་ལུས་
ཀྱི་རྟགས་རེད། དེ་ནས་དག་གི་རྟགས་སྒྲོན་པ་རང་ཆོག་ཤོལ་བ་ལྟར་གསུངས་ན།
སེམས་ལས་སུ་མ་རུང་བའི་སྒྲོན་པས་དག་གིས་ཅི་བྱུང་གང་བྱུང་བཤད་པ་བཞིན་དུ།
ང་སྒྲོ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྒྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཅན་པོས་འཛིན་
ཚོལ་ཞེན་པ་དང་བལ་བ་ལྟོས་མེད་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྲུབ་པའི། དག་གིས་སྒྲུབ་དེ་རྫོགས་
ཆེན་ཆོག་ལས་འདས་པའི་དོན་དག་གི་གདངས་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དོན་
ནང་ནས་ཆོད་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་དག་གི་རྟགས་ཡིན། སེམས་ཀྱི་རྟགས་སུ་
སེམས་སྦྱིས་བུ་ཙྰ་དུག་གིས་ལན་བདུན་དུ་ཟིན་པའམ་ཐེབས་སྒྲོང་བ་ཤེས་པ་སྒྲོས་
པའམ་བྱུང་ཆོར་འགག་པ་ལྟར་དུ་གསུངས། འདིས་ཅི་བསྟན་ན། གཏད་ཡལ་
འཛིན་མེད་རང་གོལ་དུ་སོང་བ་སེམས་སྦྱེ་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་དུ་གོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།
འདི་རྫོགས་ཆེན་མ་སྦྱིས་རང་གོལ་ཀྱི་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱི་བྱུང་ས་ལ་ཞུགས་པས་ཐམས་
འཁོར་བའི་བྱ་བར་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་སྟེ། སྒྲོས་པ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་

དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ཉམས་སྒྲིལ་གོང་འཕེལ་གྱི་སྒྲིལ་བ་
དེའི་སྒྲིལ་གྱི་རྟགས་སྒྲོ་གསུམ་ལ་འཆར་ཚུལ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་
སྒྲིལ་བ་གསུམ་པའི་རྟགས་ནི།

༡༣ གསུམ་པ་རིག་པ་ཚད་ཕྱེབས་རྟགས་གསུམ།

གསུམ་པ་རིག་པ་ཚད་ཕྱེབས་རྟགས་གསུམ་ནི།
ལུས་ནི་དཔེར་ན་སྒྲིལ་ཆེན་འདམ་ནང་དུ།
ཚུད་ཀྱང་རང་གིས་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་འཕྲོན་པ་ལྟར།
འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཕྱོགས་རྟགས་མེད་པ་དུ།
ཟང་ཐལ་ཕར་ཐལ་ཚུར་ཐལ་བཟོད་པའོ།
ངག་ནི་དཔེར་ན་གྲུལ་བུམ་ལྷུ་གུ་ཡི།
སྒྲིལ་གདངས་སྒྲིལ་པས་སྒྲིལ་བྱུངས་སྒྲིལ་པ་ན།
ཕ་རོལ་གཞན་ཡིད་དབང་མེད་འཕྲོག་པ་ལྟར།
ཅི་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་གཞན་ཡིད་ལ་འཕྲུག་ཅིང་།
དད་པའི་རྒྱ་བྱེད་འཕྲོ་ལ་ཕན་ཕྱོགས་ལོ།
སེམས་ནི་སྒྲིལ་བུ་འབྱུམ་ནད་བྱུང་བ་ལྟར།
ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བར་མི་ལྷོག་ཐག་ཆོད་དོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིག་པ་ཚད་ཕྱེབས་ཀྱི་ཚད་ལ་ཕྱོན་པའི་ནལ་འབྱོར་བའི་
ལུས་ཀྱི་རྟགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། སྒྲིལ་ཆེན་འདམ་ལ་ལུག་ན་རང་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཕྱོན་

པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཚད་ཕེབས་ཅུ་དང་རྒྱུད་ལ་ཐེབས་ཏེ་ནང་གི་འབྱུང་བཞི་ལ་
རང་དབང་ཐོབ་པས་ཕྱིའི་འབྱུང་བཞི་ལ་རང་དབང་སྐྱུར་ཐུབ་པ། འབྱུང་བཞིར་
ཐོགས་རྒྱུ་དང་དེ་ལ་རྟུགས་ནས་རང་དབང་དུ་མི་གྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་རི་བླ་ཁང་ཁྱིམ་
ལ་ཐལ་བྱུང་བྱངས་ཐལ་གྱིས་བགྲོད་ཐུབ་པ་འབྱུང་། དེ་རྫོགས་ཆེན་སྤང་སྤང་མེད་
པའི་དོན་སེམས་ལ་ཞུགས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་དག ཤིན་
ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་དུ་ཤར་བ་ཡིན། དག་གི་རྟགས་ནི། བྲུལ་
བུམ་གྱི་ཕུ་གུས་སྤྱད་བྱངས་སྤངས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲན་མོ། གསུང་དེས་གཞན་ཡིད་
དབང་མེད་དུ་འགྲུག་ཅིང་འཕྲོག་ལུས་པ། རྣལ་འབྱོར་བ་གསུང་སྤྲད་སྒྲན་ནི་རྒྱུད་
བ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ས་མ་རེད། འདི་གང་སྤྲས་གཞན་ཡིད་ལ་འབབ་ཅིང་།
དེའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་འཕྲོད་ཅིང་འཇུག་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། གཞན་གྱི་སེམས་
རྒྱུད་ལ་འཕྲོད་ཅིང་འཇུག་པས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་དད་པ་
ཡིན་ན། དད་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་བྱས་ནས་དད་པས་ལེགས་ཆོགས་སྤྱད་པ་ཡིན་པས་
ན་འགོ་བ་སེམས་ཅན་མང་པོར་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་རྒྱ། འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་
སྤྲིང་རྗེ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། རྫོགས་ཆེན་སྤྱད་བསམ་ལས་འདས་
པའི་དོན་དག་གི་སྐྱུར་བྱེད་ལ་ཞུགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དོན་ནང་རང་རྒྱུད་
ལ་རྒྱུད་པ་ཡིན། དེ་དག་གི་རྟགས་རེད། སེམས་ཀྱི་རྟགས་ནི། རིམས་
ནད་ལན་གཅིག་པ་དེ་གཅིག་ན་ཆར་ནས་ཡང་བསྐྱར་མི་ན་བ་ལྟ་བུའི་རིམས་ནད་བྱང་
བའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན། འདི་ལ་འདི་ནས་འབྱུམ་ནད་གསུངས་འདུག འུ་ཆོས་ལྟ་
འབྱུམ་ཟེར་བའི་ནད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གསུངས་པ་རེད། སེམས་འདས་པའི་
ཆོས་ལ་རྗེས་བསྟེགས་མེད་པས་དུས་གསུམ་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་དེ་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བར་

མི་ལྷོག་པར་གྱུར། འདི་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་ཟིན་ཅིང་རྫོགས་ཆེན་ཡེ་གྲོལ་
བསྐྱར་གཞི་མེད་པའི་དོན་སེམས་ལ་ཞུགས། ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་
སྤང་རང་གྲོལ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་སྤང་བ་བཞི་པ་
ནི།

༩༥ བཞི་པ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་རྟགས་གསུམ།

བཞི་པ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་རྟགས་གསུམ་ནི།
ལུས་ནི་དཔེར་ན་དུར་ཁྲོད་མི་རོ་བཞིན།
གཤེད་མ་ལྔ་བརྒྱས་བསྒྲོར་ཡང་བག་ཚེམ་མེད།
ངག་ནི་དཔེར་ན་བྲག་ཆའི་སྤྲད་བྱུངས་བཞིན།
ཕ་རོལ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་སྤྲོད་བའོ།
སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ན་དུན་ཡལ་བ་ལྟར།
སྒྲིབ་ཅིག་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་ལུང་པོ་ཡང་།
མི་སྤང་འཆོང་རྒྱ་ལུས་སོ་སྒྲུལ་ལྡན་ཀུན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོད་གསལ་སྤང་བ་བཞིའི་ཐམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྤང་བ་
ཡིན། ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་ས་རུ་བསྟེགས་པའི་ནལ་འབྱོར་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ནི།
ལུས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མི་རོ་བཞིན་དུ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་སྤྲོད་རྟགས་པ་དང་ནི།
གཤེད་མ་ལྔ་བརྒྱས་མདའ་གྱི་མདུང་གསུམ་པོ་ཐོགས་ནས་བསྒྲོར་བཞག་གྲུང་ཡང་
དང་བག་ཚེམ་མེད། འཇིགས་དང་ཉམ་ང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན། འདི་སེམས་

འོད་གསལ་གྱི་བར་རྒྱུད་སོང་བས་ལུས་ལ་དེའི་རྟགས་འབྱུང་བ་ཡིན། དབང་
བཞིའི་ནང་གི་ཆོག་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་ལས་དག་ནས་རབ་ཏུ་སྒྲོམ་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
རང་བྱུང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དག་གི་རྟགས་ནི། དྲག་ཆའི་སྒྲ་
སྐད་ལྟར་ཏུ་ཅི་སྒྲས་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་རྗེས་སྒྲོམ་བྱེད་པ་སྒྲ་བརྗོད་ལ་འཛིན་ཞེན་མེད་
པར་གྱུར། ཅ་གནས་གྱི་ཡི་གེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་གི་ཐིག་ལེར་རྒྱུད་སོང་བའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་འོང་བ་དང་། རྗོགས་ཆེན་བརྗོད་མེད་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་དག་གི་གྲག་པ་
ལ་ཞུགས་ཏེ་རབ་ཏུ་སྒྲོམ་མེད་སྒྲ་བྱའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་
བ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་རྟགས་ནི། སྒྲེས་བྱའི་སྟིང་ལ་མདས་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་
གསུངས་ན། སྒྲེས་བྱའི་སྟིང་ལ་མདས་ཟིན་ན་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་འཆིབ་ལྟར།
སེམས་ན་བུན་ནམ་མཁའ་ཡལ་བ་དང་རང་ཡལ་ནམ་མཁའ་སྐར་མདའ་འཕྲོ་བ་ལྟར་
དུ་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་ནང་གསལ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་གྲོལ་ཏེ་བག་ཆགས་རྣམ་སྟོན་གྱི་
ཡུང་པོ་འབྱུང་བཞིའི་དུལ་ཕྱན་ཆོགས་པ་ཡང་དབྱིངས་སུ་ཡལ་ཏེ་མི་སྣང་བར་འཆང་
རྒྱུ་བ་ཡིན། འདི་རྗོགས་ཆེན་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱར་བྱེད་གྱི་གྲོལ་ཆད་སེམས་ཀྱི་འགོ་ས་
ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རབ་ཏུ་སྒྲོམ་མེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་
ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་གོ་བར་གྱིས་ཤིག་སྐལ་ལྷན་ཀུན་གསུངས་ནས་ཕྱི་རབས་འབྱུང་
འབྱུར་གྱི་རྗེས་འཇུག་འུ་བུ་ཆོ་ལྟ་བུ་ལ་ལྷག་པར་ཏུ་གདམས་པ་རེད། འདི་དག་གི་
དོན་ཚུར་བསྐྱུས་ན། ལུས་ཀྱི་རྟགས་བཞི་དེ་འབྱུང་བཞིའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་
རྟགས་ཡིན་པས། འབྱུང་བ་རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲོད་མི་སྲིད་པའི་གནད་ཅན་ཞིག་དང་།
དག་གི་བཞི་དེ་བརྗོད་གཞི་བརྗོད་རྒྱུན་བརྗོད་བྱུང་བྱེད་བཞིའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་
བའི་རྟགས་ཡིན་པས། བརྗོད་ཆོག་རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲ་བར་མི་སྲིད་པའི་གནད་ཅན།

སེམས་ཀྱི་བཞི་དེ་བློ་པ་དང་བློ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་སྐྱོ་འདས་བཞིའི་འཆིང་བ་ལས་
 གྲོལ་སོང་བས། སྤྱི་མཐུན་བསམ་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་འཇུག་
 མི་སྲིད་པའི་གནད་ཅན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་རྟགས་ལུས་ལ་
 འཆར་མཁན་གྱིས་ངོང་ག་གིས་ཤེས། གཤིང་སེམས་ལ་འཆར་བར་ཆོད་མྱི་ལམ་
 གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་གསུངས་ནས་རྟགས་སྤྱོད་ལ་བཤད། ཆོད་ཆེས་ནས་འབྱུང་
 བའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་དང་དེང་སང་གི་
 གདུལ་བྱ་ལ་གོ་ལྟོག་པར་བྱས་ཀྱང་འཕྲོད་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ས་རེད། དེ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་ཁྱུས་ན། སྤྱིང་ཐིག་གོང་མའི་ཆོས་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
 ནས་རྒྱད་ཁྲི་མའི་ནང་ནས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལ་སྤོང་གལ་གསུངས་
 བས། སྤྱོད་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་ནང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྤྱོད་མའི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་
 ཏེ། ཀ་དག་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཆེས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་གསུངས་ཡོད།
 ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་པ་བྱོན་ཚུན་ཆོད་དུས་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་
 པ་ལས་འཕྲོད་བཅས་པར་བསྟན་ནས་ཁྲིགས་ཆོད་སྤྱོད་ལ་བསྟན། དེའི་མང་
 གཞི་དེའི་སྤྱིང་ལ་སྤོང་གལ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་སྤྱོད་ཆོག་དང་བསྟན་ཏེ་མན་
 ངག་གི་འགྲོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྲིད་ཡིག་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་བྱད་ཆོས་རྩལ་
 འདོན་གྱིས་བྱད་པར་འབྱུང་ཆོག་པ་རེད། དེ་ཡན་གྱིས་མཐའ་རྟེན་གྱི་མན་ངག་
 གཉིས་སོང་ནས་ད་གསུམ་པ་སྤོང་བ་གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབ་པ་ནི།

ག། གསུམ་པ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབ་པ།

ཨེམ་རྟོ།

གསུམ་པ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབ་པ།

གསུངས་ཏེ་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་བཤད་ལ་ས་བཅད་རྣམ་པ་གསུམ། སྐྱེ་
བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། འཇུག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ། རྒྱུང་སེམས་ལ་དབང་
ཐོབ་པ་གསུམ་མཐུ། ཡང་ན་ཕྱི་སྒྲིབ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ། རང་སྐྱེ་ལུས་ལ་
དབང་ཐོབ་པ། གསང་བ་རིག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གང་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་
གཅིག་པ་རེད།

༡། དང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་ཚུལ།

སྐྱེ་བར་དབང་ཐོབ་འཕྲོ་ཆེན་སྐྱར་བཞེངས་ནས།

འགྲོ་བའི་དོན་ཀྱང་དངོས་སུ་བྱེད་པར་རུས།

གཞན་ཡང་གང་ལ་གང་འདོད་སྐྱལ་ནས་ཀྱང་།

འགྲོ་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མཛད་པ་དང་།

དེའི་ཆེ་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་གཞན་ལ།

རིག་པ་བརྩམས་ན་མི་དེས་མི་དགའི་ལས།

ཅི་ཙམ་སྒྲིག་པོ་དེ་ལ་རང་བྱུང་གི།
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས་པའི་གནད་ཉིད་ཀྱིས།
འབྱུང་བ་རང་སྒྲིག་པོ་ལྟ་བུ་གི།
ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པོ་ལྟ་བུ་གི་ཡང་།
འབྱུང་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་པོ་ལྟ་བུ་གི་ཡང་།
ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིག་པོ་སོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་མཐའ་རྟེན་གྱི་མན་ངག་བཞི་འདིའི་དང་པོ་གཉིས་མི་
འབྱུང་གསུམ་ལ་གཞི་བཅའ་བ་དང་། སྒྲིག་པོ་གསུམ་གྱིས་ཆོད་བཟུང་བ་གཉིས་
ཀ་སྒྲིག་བཞི་ཐུན་མོང་དང་ནི། རྗེས་མ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབ་པ་དང་ནི་
གདེང་བཞིའི་གྲོལ་ཆོད་བཟུན་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲིག་བཞི་ཐུན་མོང་དང་ཆོས་ཟད་
གཉིས་ཀ་དང་། ཁྱད་པར་ཆོས་ཟད་དང་སྒྲིག་པོ་མན་ངག་གི་འཆད་ཚུལ་དང་།
སྒྲིག་བཞི་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཡིན་པས་ན་གང་ལྟར་གྱུར་གྱི་མཐའ་རྟེན་དུ་
ཡང་རུང་ཞིང་དེ་ལྟར་གྱུར་བཞིག་གྱུང་ཡིན་པ་རེད། སྒྲིག་པོ་དབང་ཐོབ་པ་འདིའི་
སྒྲིག་པོ་ལྟ་བུ་སྒྲིག་བཞི་ཐུན་མོང་དང་ཐོབ་པས་ཅིར་སྒྲིག་པོ་ཞིང་ཁམས་སུ་གྲོལ། སྒྲིག་པོ་
འགྲོ་དོན་བྱེད་པར་དགོངས་ན་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་སྒྲིག་པོ་བཞིའི་སྒྲིག་པོ་དེས་འགྲོ་དོན་
བྱེད་པར་རུས། སྒྲིག་པོ་ཉིད་རྒྱུད་པས་མ་གཏོགས་འགྲོ་དོན་མི་མཛད་པ་ཡང་མིན།
སྒྲིག་པོ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀར་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱར་གང་འདོད་ཀྱི་སྒྲིག་པོ་བཟུང་སྒྲིག་
ཆོག་མཛད་དེ་འགྲོ་དོན་དཔག་མེད་ཕྱོགས་མཐའ་གདུགས་པའི་སྒྲིག་པོ་ལྟ་བུ་
མཛད། འཕྲོ་ཆེན་པོའི་སྒྲིག་པོ་བཞིའི་སྒྲིག་པོ་ལྟ་བུ་དང་དཔོན་སྒྲིག་བཞི་
གཉིས་ཀས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་རེད། རིགས་ལྷན་སྒྲིག་པོ་ལྟ་བུ་སྒྲིག་པོ་

མཛད་པས་མི་ཚད་མིའི་སྤྱེད་གྲུ་སྒྲོན་ལམ་མཐུན་པ་སྟོང་ཤུག་གསུམ་ལྷག་མེད་དུ་
 གྲོལ་བར་མཛད་དེ་སྤྱར་ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་གི་སར་གཤེགས། འགོ་བ་གཞན་གྲོལ་
 བར་མཛད་རུས་པ་ནི། གཅིག་ན་དེ་དག་སྒྲོན་ལམ་མཐུན་པའི་ལས་འཕྲོ་ཡོད་པ་
 དང་ནི། ཡང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་དག་པའི་མི་དགའི་ལས་ཅན་ཡང་དགོལ་བར་
 རུས་པ་འདི། དེ་ལ་ཡང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་རིག་པའི་ཆོས་ཉིད་
 ནང་འཕྲད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་རང་སར་དག་ནས་འཛང་རྒྱ་རུས་པ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རེད། འདིའི་འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་སྐབས་འདི་ལ། ཕྱིའི་
 རགས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་དམ་འབྱུང་བཞི་རགས་པའི་གཟུགས་འདི་རྒྱུད་པ་ལ་
 གསུངས་པ་མ་རེད། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་འབྱུང་དང་ནང་འབྱུང་
 གསང་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་གོ་དོན་གྱི་གནད་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་སྤྱི་འཇུག་
 གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་གནད་ཀྱིས་བཅའ་པོ་ལ་རིག་པ་བརྟུག་ན་འགྲུལ་བ་དང་
 བཅའ་པོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རུས་
 པ་སྟོན་རུས་ནི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བཅའ་པོ་ལ་ཡང་རིག་པ་
 འཇུག་རུས་པ་དང་ནི་ཐུན་མོང་གི་རྫོགས་རིམ་དང་འཕྲོ་བའི་གདམས་པས་གཞན་ལུས་
 ལ་གྲོང་འཇུག་རུས་པ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་འདྲ་ལ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས། ལམ་
 མཐར་ཕྱིན་དང་མ་ཕྱིན་གྱི་སྟེང་ནས་ཕྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་སྟེ། དེ་ཐོབ་པ་དང་པོ་རེད།

༡༽ གཉིས་པ་འཇུག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ཚུལ།

འཇུག་པར་རང་དབང་ཐོབ་པས་ནང་དབྱིངས་སྤྱ།

ཟག་བཅས་མི་སྣ་འཛེར་རྒྱ་རྒྱས་པའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ནང་སྤྱི་ལུས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རེད། སྤྱི་ལུས་ལ་
དབང་ཐོབ་པས་གདོས་བཅས་འོད་གསལ་དུ་གྲོལ་བའི་སྐབས་ཡིན། རྣམ་འགྲུལ་
པ་དེས་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་དེར་གཞན་དོན་མི་མཛད་པར་དགོངས་ན་སེམས་ཅན་སྤྱི་
སྟོང་ལྷག་མེད་ལ་རང་དང་མཉམ་དུ་གྲོལ་ནས་ཀ་དག་གི་ས་ལ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ན་
བྱུང་ནས་མཁར་ཡལ་བ་ལྟར་གཤེགས་ནས་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཕྱིན་
ལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རེད། དེ་དུས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་མི་སྣ་
བར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱ་འཛེར་རྒྱ་བ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཐོབ་པ་གཉིས་པ་རེད།
དེ་ནས་གསུམ་པ་རྒྱུང་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་ཚུལ་ནི།

༣༥ གསུམ་པ་རྒྱུང་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་ཚུལ།

རྒྱུང་སེམས་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་།

རྒྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཚོ་འཕྲོ་ཚོ།

དེ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་བརྩལ་ནས་ཀྱང་།

རིག་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོར་བཞག་པའི་ཚོ།

ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད་པར་རང་ཉིད་དང་།

མཉམ་དུ་འཛེར་རྒྱ་རྒྱས་པའི་མཐུ་ཆེན་འཕྲོ།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་རྒྱུང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་སྲིད་བ་ཡིན་པས་ན་རྒྱུང་

སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲུལ་བས་ཁམས་གསུམ་དུ་ལྷོག་པ་མི་སྲིད་པའི་དུས་རེད།
 དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་འཛིག་པ་དེ་རེད། ལས་
 རྒྱུ་དབྱིངས་སུ་དག སེམས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སུ་སྒྲིན་ཏེ་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་
 འབྱུང་རྒྱ་དང་ནི། ཚད་འདིར་ཐོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་སེམས་ཙན་གཞན་འཆི་ཁ་
 མ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་བརྟག་གསུང་ན་གོང་ནས་འཇུག་པར་དབང་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པ་བཞིན་དུ་འཕོ་བ་འདེབས་པ་ཆོས་རིག་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོར་བཞག་པའི་ཆོ།
 དེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་གི་རིག་པ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་གོང་བུ་དང་སྒྲ་ཡིས་འཕོ་བ་
 ཆོའི་ཚུལ་གྱིས་འཕངས་བཞག་ན་ཆོས་ཉིད་ནང་འཕྲད་ཀྱི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས།
 རབ་འོག་མིན་བདེ་ཆེན་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་གྲོལ་དང་
 དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་ཐུབ་པ་དང་། འབྲིང་ཞིང་ཁམས་དག་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་
 གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རིགས་ཙན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ། ཐ་
 མ་ཡང་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་གོལ་བ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
 ཡོད་པ་མ་རེད། ལས་ལ་བབ་ངན་མེད་པར་འཆོང་རྒྱ་གསུངས་རྒྱ་དེའང་རྒྱ་མེད་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་གྲུབ་གསུངས་པ་མ་རེད། མ་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷ་
 གསུངས་རྒྱ་འདི་ཆོ་ཆོགས་ཆེན་པོ་དང་དུས་རིང་པོའི་ལམ་གྱི་སྐྱུང་བཀོད་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་བཅོན་ཐབས་ཀྱིས་གོལ་བ་གསང་སྤྲགས་ཐབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བྱང་ཆོས་རེད་
 མོ། ཀུན་ཏུ་བབ་པོས་དག་བ་སྤྲ་གཅིག་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་
 པ་དག་དང་གོ་དོན་ལྟོགས་འདྲ་མོ་ཡིན་ནི་རེད། ཟག་མེད་རང་ངོ་ཤེས་པའི་དགོ་
 ཆོགས་ཀྱིས་དུས་རིང་གི་བསགས་སྐྱུངས་གཉིས་ཀྱི་གོ་ཆོད་ནས་དེ་ཡིས་ཀྱང་བསྐྱར་
 ཐབས་མེད་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་བྱེད་དེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཐོགས་

སངས་རྒྱལ་པ་རེད། སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་བའི་ཆོག་སྤྲུལ་
རིང་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདུམ་པ་མདོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་རེད། ཚད་ཕེབས་ཀྱི་
སྐབས་ཀྱི་ཚད་ལ་ཕེབས་པ་དང་ནི་འདི་ནས་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་དབང་འབྱོར་གྱི་
ཡོན་ཏན་མངའ་བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་དང་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱིས་འབྱེད་
དགོས།

༥། བཞི་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་གཞན་ཡང་ཐོབ་ཚུལ།

རི་བླ་རྣམས་ལ་ཐལ་བྱུང་འགོ་བ་དང་།

ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་བྱ་བཞིན་འཕྱར་བ་དང་།

འབྱུང་བཞིན་གནོད་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྒྱགས་ཤིང་།

མདོན་པར་ཤེས་པ་ཕྱོགས་མེད་འཆར་བའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དེར་སྤང་
སེམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ་རི་བླ་ལ་ཐལ་བྱུང་གིས་འགོ་བ། སྤྱར་རྗེ་འབངས་ཉེར་
ལཱའི་ནང་ནས་འགའ་རེ་རི་བླ་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་རྒྱུ་བ། འགའ་ཞིག་གིས་བླ་ལ་
ཕྱར་བ་འདེབས་པ། འགའ་རེས་ནམ་མཁའི་བྱ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་
དང་མཆོག་གི་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དེ་འདྲའི་ཚད་ཡོན་ས་རེད། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་
བྱ་བཞིན་དུ་འཕྱར། ནམ་མཁའ་སྐྱེལ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པ། སྤྱར་དང་
ཕྱིས་ཀྱི་གསང་སྤྲུལ་སྤྱེ་འབྱུར་བའི་རིག་འཛིན་གྱི་བཞུགས་བྲལ་ན་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་
པོ་སོ་བྱུར་གཞུགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདྲ་བྱོན་ཡོད། དེ་ཚོ་ལྟ་བུ་ལ་གསུངས་

པ་རེད། འབྱུང་བཞིའི་གཞོན་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པར་མ་ཟད་འབྱུང་བ་ལྔ་
ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་མངོན་ཤེས་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྱོགས་མེད་དུ་
འཆར་གསུངས། འདིར་འཕོ་བའི་ཐད་ནས་བྱུང་བཤད་ཅིག་མཛད་འདུག

འཕོ་བ་འདེབས་པའི་ཟབ་གནད་ཉིད་ལ་ཡང་།

འདིའི་དོན་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཁེལ་བཞིག།

དགོས་པ་འདྲ་ཡང་ལམ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ།

མ་གོ་མས་ཞལ་འདྲིས་ཙམ་ཡང་མ་སྒོ་བའི།

མཁས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ལ་མི་འཆར་རོ།

ཞེས་གསུངས་པ་རེད། འཕོ་བ་མིང་གཅིག་ནའང་དོན་གྱི་ཐད་ནས་རབ་འབྲིང་ཐ་
མའི་འཕོ་བའི་དབྱེ་རིམ་ཡོད་པ་ཡིན། ཐུན་མོང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ནང་གསེས་འཕོ་
བའི་གདམས་པ་དང་ནི་རྫོགས་ཆེན་མན་ངག་སྡེའི་དབྱིངས་དང་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ་
དང་སྐྱེད་ཆེན་ཁམས་འཇུག་པ་གསུངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱུང་
པར་ཉ་ཅང་ཆེ། གཅིག་པ་མིན། ས་རོལ་པོ་གདབ་ས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་
པར་ཡོད་པ་རེད་མོད། འདི་ནས་སྤྱི་གཙམ་ཅན་བཙན་ཐབས་སུ་འཕོ་བ་འདྲ་ཞིག་བཤད་
པའི་གཞི་རུ་བྱས་ན། འདེབས་པ་པོ་རྫོགས་པ་མཆོག་ལྡན་ལམ་འདི་ལ་རང་བྱུན་
རྒྱུད་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཡིན་དགོས་པ་རེད། གནའ་རྫོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་འཛིན་ལ་
སྒོ་བ་བྱེད་ཆེས་སྐར་གསུམ་གྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་བཞུགས་ཡོད་སྐབས་ཤིག་ལ་ཆོ་
འདས་བར་དོ་གསར་བ་ཞིག་གི་དོན་དུ་འཕོ་བ་ཞུས་ཡོང་དུས། སྒྲ་མས་སྒོ་བ་མ་
ཆོར་སྡོན་མ་བྱེད་ཅག་གིས་ཤོངས་དང་གཅིག་བཞུགས་གསུངས་ནས་གཤིན་པོའི་རྣམ་
ཤེས་དེ་ཐེབ་ཅི་ཞིག་གི་ཁ་འོག་ཏུ་བཀྱག་ནས་བཞག། སྒོ་བ་མ་ཆོས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་

ཉི་ཀ་དང་སྐྱུག་མ་ནས་དམིགས་པ་ནན་མོར་གཏང་ཏེ་འཕངས་ཡོང་དུས་ཐེབ་ཅོ་འགྲུལ་
 ཙམ་པ་ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཕེན་མ་ཐུབ། དེ་ནས་པར་རྒྱ་རིག་འཛིན་ཁིང་རང་
 གིས་སྐྱུག་མ་ཉམ་པར་བཞག་ནས་གཅིག་འཕངས་དུས་ཉི་ཀ་གཅིག་གིས་ཐེབ་ཅོ་
 ཡིངས་སེཁ་བ་ཁ་བཀྲགས་ནས་འཕངས་སོང་བ་རེད། སྐྱུག་མ་རྗེ་དང་རྒྱས་སྒྲོབས་ལྡན་
 ན་གཤམ་པོའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གིས་བདེ་ཆེན་དག་པའི་ཞིང་དུ་དེ་ལྟར་འཕེན་ཐུབ་པ་
 རེད། རང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མ་མཐོང་ན། །གཞན་གཤམ་པོ་ལ་འཕོ་བ་མ་
 འདེབས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ནང་འཕྲད་ཀྱིས་
 བཙན་ཐབས་སུ་འབྱོར་དགོས་ན། འདི་དོན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འཁེལ་བ་ཞིག་དགོས་
 པ་འདྲ་ཡང་གསུངས་པ་དེ་རྒྱུད་ཆོག་གིས་སྒེལ་གཏམ་མཛད་པ་རེད། བཙན་
 ཐབས་འཕོ་བའི་གདམས་པའི་གནད་རང་རྒྱུད་ལ་མ་ཁེལ་ཞིང་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་བྲལ་
 བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་མ་དགོས། འཕོ་བའི་གདམས་པ་ཆོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་པའི་ཞལ་འདྲིས་རྒྱས་མངའ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་གིས་སྒྲོགས་རེས་ཆོག་རྩོད་
 ཙམ་རེར་སྒྲོང་བ་སྒྲོང་བས་རང་ཉིད་མཁས་པར་རྒྱུ་མ། གཞན་མ་བརྟག་སྒྲུན་པོའི་
 ཐོཅོ་བྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འགས་མཁས་པར་བཀུར་ས་དག་གིས་འདིའི་
 གདམས་པ་འདི་ཆོའི་དགོས་གནད་ཀྱི་སྒྲོགས་ཙམ་ཡང་སྐྱུག་མ་འཆར་བ་མ་རེད་
 གསུངས་ནས། དོན་ལ་གདམས་པ་གང་དང་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དམ་པའི་བཤེས་
 གཉེན་བསྟེན། ཐོས་པའི་མཐའ་རྒྱ་བཙད། བསམ་པས་ལྷུ་དག་བཏང་།
 བསྒྲོམ་པས་ཉམས་སྒྲུངས་ཏེ་བྱོད་རྟགས་རེས་ཙན་ཞིག་གོང་དུ་གསུངས་པའི་རྟགས་
 ཚད་རེས་པའི་རྣམ་གངས་ལ་མི་བརྟེན་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ལམ་ཆོས་བརྒྱུད་བདུད་
 ཀྱི་ལག་གཡུག་གི་དབང་དུ་ཤོར་ཏེ་གཞན་གྱི་འགྲོ་དོན་དུས་ལ་མ་བབས་གོང་བྱེད་སྲ་

ང་། བཞི་པ་གདེང་བཞིའི་བྱོང་ཚད་བསྟན་པ།

ལེ་མ་རྟོ།

བཞི་པ་གཤེད་བཞི་འོ་ཐོ་ཚད་བསྟན་པ་ནི།

ཞེས་མཚམས་སྐུར་བའི་ཚིག་གིས་མདོར་བསྟན་ཏེ། ཟུས་པར་བཤད་པ་ནི་འདི་ལ་
 ཡར་གྱི་གཤེད་གཉིས་དང་མར་གྱི་གཤེད་གཉིས་ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་དང་དོན་བསྟན་ཏེ་

བསྐྱོད་པ་ལས།

༡ དང་པོ་ཡར་གྱི་གདེང་གཉིས་ཐོབ་ཚུལ།

ཡར་གྱི་གདེང་གཉིས་རང་བྱུང་རིག་པ་ལས།
གཞན་པའི་སངས་རྒྱུས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིས།
སངས་རྒྱུས་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ན་ཡང་།
སངས་རྒྱུས་ཡོན་ཏན་འཕྲོད་ཅུ་རེ་བ་དང་།
མི་ཐོབ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་གདེང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྒྲོམ་སྦྱིད་པ་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པས་
རང་བྱུང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཡེ་གྲོལ་བསྐྱུར་གཞི་མེད་པ། རང་གྲོལ་གཉིན་པོ་མེད་པ།
གཅེར་གྲོལ་མཐོང་ཡལ་ཡིན་པ། མཐའ་གྲོལ་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བ། གཅིག་
གྲོལ་ལ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་གནད་དེ་དག་རྟོགས་པ་དེས། དེ་ལས་གཞན་པའི་
སངས་རྒྱུས་ཟུར་ན་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་ཡར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་བདེ་སྦྱིད་དང་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ངེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་མུ་དན་ལས་
འདས་པའི་ས་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བོད་
མེད་པའི་གདེང་དང་གཉིས་ཐོབ་གསུངས། དེ་ནས་མར་གྱི་གདེང་གཉིས་བཤད་པ་
ནི།

༡ གཉིས་པ་མར་གྱི་གདེང་གཉིས་ཐོབ་ཚུལ།

མར་གྱི་གདེང་གཉིས་རང་བྱུང་རིག་པ་ལ།
 འབྲུལ་བ་ཡེ་ནས་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ཡིས།
 འགོ་བ་རིགས་དུག་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་ན་ཡང་།
 འཁོར་བའི་གནས་སུ་མི་ལྟར་རེ་བ་དང་།
 ལྟར་གིས་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་གདེང་།

གསུངས་ན། མར་གྱི་གདེང་གཉིས་དེ་གང་ཡིན་ན། གཞི་ཀ་དག་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་དེ་བོ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མའི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཡིན་པས་ལྷན་གྲུབ་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་དག་ཡིན་པ་ཉ་གོ་སྤྱགས་རྗེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྩལ་སྤང་གང་ཤར་ཡང་འབྲུལ་བ་ཡེ་ནས་བྲལ་བའི་རྟོགས་དོན་མངོན་དུ་ལྟར་སོང་དུས། སྤྱིར་འགོ་བ་རིགས་དུག་སྒྲོས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད། འཁོར་བ་ངན་སོང་གི་གནས་ལ་ལྟར་བྱ་ལྟར་བྱེད་ལྟར་མཁན་དང་བཅས་པ་གཞི་མེད་རྩ་བ་བྲལ་བའི་ཕྱགས་ཆོད་དེ་ལྟར་གིས་དོགས་པ་དང་མི་ལྟར་གི་རེ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་མར་གྱི་གདེང་གཉིས་ཏེ་གདེང་བཞི་ཆེད་དེ་སྒྲོ་བདེ་ནང་ནས་ཆེད་ནི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།

༣ གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ།

མདོར་ན་སང་གེས་གངས་རི་ཟིན་པ་ལྟར།
གདོད་མའི་གྲོལ་གཞིར་ཕྱིན་པས་ཡང་བྲལ།
ཀུན་བཟང་ཆོས་སྐུའི་རྒྱལ་ས་དེ་དུས་སྟེ།
ཟིན་པའི་དུས་ཡིན་སྐུ་ལྟན་སྒོའ་བུ་ཆོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་བཞག་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེལ་དེས་གངས་ཀྱི་གཏན་གཞིས་ཟིན་སང་དུས། སྐུ་ལ་ཡང་འཛིགས་དང་ཉམ་ང་མི་དགོས་པ་ལྟར་དུ་རིག་པ་རྗེན་པར་བྱས་སང་དུས་འཁོར་བ་མིང་ཙམ་ལས་མེད། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ལས་ལྡོག་འཁོར་འདས་ལ་བསྐྱེས། གདོད་མའི་གྲོལ་གཞིར་ཕྱིན་སང་བས་རང་ས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་ཐོན་དུས་ཀུན་བཟང་ཆོས་སྐུའི་རྒྱལ་སར་ཆོས་དྲུག་མདོན་དུ་གྱུར་ནས། དེ་དུས་ལས་ཟིན་པའི་དུས་ཡིན། སྐུ་ལྟན་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཆོས་བརྩོན་འགྲུས་མ་ཞན་པར་གདོང་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཚད་དུ་ཕྱིན་པར་སྐྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ། དེ་ཡན་གྱིས་ཁྱིད་རིམ་བདུན་པ་མཐའ་རྟེན་གྱི་མན་ངག་བཞི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་གཞི་སང་སྟེ། འདི་ནས་སྐྱང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ས་ལས་བཞུགས་ཆུ་དང་ནི་འབྲས་བུའི་སྐོར་ཅིག་གསུངས་པ་ནི།

ཅ། ལྷན་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་

བསྟན་པ།

ཨེམ་རྟོ།

ལྷན་གྲུབ་ལྷན་བ་བཞི་ཡི་ཉམས་དེ་རྣམས།།

ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའི་བར་ལ་ཕྱིའི་ས་བཅུ།།

དོན་ལ་ཚོགས་གིང་ནང་གི་འབྲས་བྱ་ཡི།།

བཅུ་དྲུག་ས་རྣམས་ཚོགས་པའི་རིམ་པ་ནི།།

ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་བའི་ཚིག་གིས་མདོར་བསྟན་པ་རེད། ལྷན་གྲུབ་ལྷན་བཞི་
འཆར་བ་དང་མཉམ་དུ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་གི་ཕྱིའི་ས་བཅུ་ཚོགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་
ཚོགས་ཆེན་ནང་གི་འབྲས་བྱའི་ས། ལྷན་བཞི་ལྷན་བ་བཅུ་དྲུག་གམ་ས་བཅུ་དྲུག་
གིས་ཚོགས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ནང་གི་དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་དེའི་དོན་བཀྲལ་པ་
རེད།

༡༡ དང་པོ་ཕྱི་ཡི་ས་བཅུ་ཚོགས་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ཕྱི་ཡི་ས་བཅུ་ཚོགས་པའི་ཚུལ།།

དང་པོ་མཚན་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིས།།

དེ་སྟོན་བཏབ་པའི་དུས་སུ་གང་ཟག་དེས།།

དོན་དམ་ཚུལ་ཉིད་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོ།།

དེ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ།

འཕ་རྩུ་དགའ་བའི་ས་དེ་ཕྱོད་པའོ།།

དེ་རྒྱལ་ས་སྐལ་ས་ཅན་རང་གི་རིག་པའི་གཞུང་ས།

རང་སྒྲུང་ཡིན་པར་རང་ངོ་ཤེས་པ་ནི།།

གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཁྲོལ་བོ།།

དེ་ནས་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི།

གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཡང་ཐོབ་པ་འོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིན་གྱི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཆོད་པ་ཉི་ལྔའི་
 བཤོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནི་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བའི་ལམ་ཞེས་བཞེད་པ་རེད་
 མོད། སློ་རྒྱུད་བའི་རིགས་ཀྱིས་ས་ལམ་བཤོད་མི་དགོས་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཅི་
 ལྟར་ཐོབ་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་སྤྱིར་དུ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ས་ལམ་
 བཤོད་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་རིམ་ཅན་དུ་མ་བཤད་ཐབས་མེད་ཡིན་པས།
 ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ཅི་ལྟར་བཤོད་ཚུལ་དང་ནི་དེའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
 སོགས་པ་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ལས་ངེས་པའི་
 མང་གཞིའི་སྟེང་དུ། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མས་དབང་བསྐྱར་བྲིད་
 བཤད་མན་ངག་གདབ་པར་མཛོད་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ན། སུམ་ལྡན་
 ཙ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་དང་བྲིད་ཀྱི་དུས་གང་ཡང་རུང་བར་ངོ་སློད་བཏབ་སྟེ་
 རང་ངོ་འཕྲོད་མོང་བའི་སྟོང་ལྡན་ལས་ཅན་གྱི་སྟོབ་བུ་དེས། དོན་དམ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་
 བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དུས་དགའ་བ་ཆོད་མེད་སྟེས་པ་རེད། དགའ་བ་ཆོད་

མེད་སྤྱེས་པ་དེ་ས་དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་ཡིན་གསུངས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
 སྤྲུགས་ཀྱི་བདེན་མཐོང་ལ་ལྟ་བས་བསྟན་ཆོད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་། ཉམས་
 ལེན་གང་ཟག་གི་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་རང་ལུགས་ལ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞེད་ནི་རེད།
 དེ་ཡིན་ན་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཚུ་ཟླ་ལྟ་དེས་མཆོན་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གནམ་ཟླ་ལྟ་བུའི་
 བདེན་མཐོང་དངོས། ཉམས་སྤྲང་གོང་འཕེལ་ཡན་ཆད་ནས་འཛོག་དགོས།
 གཅིག་བྱེད་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བརྒྱུག་གི་ཆར་སྤེ་བ་བཞིན། ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་ཆོད་དུ་ཕྱིན་ནས་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོན་བདེན་མཐོང་དངོས་ལ་འཇུག་པའི་
 གོ་དོན་ཡང་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད་སྟེ། འདི་ཆོ་གནད་ལ་ཕྱིགས་པའི་གོ་བ་དཔེ་
 རྒྱུད་བར་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེན་དགོས་པ་ཡིན།
 རིག་པའི་རང་གདངས་རང་སྤྲང་བྱི་བྲལ་དུ་རྡོ་ཤེས་པ་ས་གཉིས་པ་བྱི་མ་མེད་པ་ཡིན།
 དེ་ལ་གོམས་པས་ཉམས་སྤྲང་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་དེ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་དང་དེ་
 བཞིན་དུ།

དེ་ནས་དེ་ལ་གོམས་ནས་འོད་གསལ་གྱི།
 སྤྲང་བ་སྤྲ་ཆོགས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དུས།
 བཞི་པ་འོད་འཕྲོའི་ས་ཡང་ཐོབ་པའོ།
 དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སྤྲང་བ་མཐོང་དེ་ལ།
 གོམས་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས།
 སྤྲངས་ནས་འོད་གསལ་རྒྱ་ཆེར་མཐོང་བ་ནི།
 ལྟ་བ་སྤྲངས་དཀའི་ས་ཡང་ཐོབ་པའོ།
 དེ་ནས་འོད་ལས་ཐམ་པའི་སྤྲ་མཐོང་དུས།

དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཐོབ་པོ།
 དེ་ནས་རབ་རྒྱ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས།
 ཉོན་མོངས་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ནི།
 བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་ས་ཐོབ་པོ།

ཞེས་གསུངས་ནས་ནང་དུ་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་གོམས་པ་དང་ལྷན་དུ་བྱི་རུ་སྟང་པའི་
 འོད་གསལ་གྱི་སྟང་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བར་སྟང་བ། ས་བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་བ་
 དང་། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་ཅིང་སྟངས་བ། ས་ལྔ་བ་
 སྟངས་དཀའ་བ་དང་། དེ་ནས་འོད་ལས་ཐལ་བ་ལུག་རྒྱུད་རྒྱུ་རུ་སྒྲིན་པའི་ཐོག་
 མའི་དུས་མགོ་ལྟ་བུ་ལ་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེའི་མཐུས་ཉོན་སྒྲིབ་པ་ལ་
 ཆེར་དག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་གསུངས་
 པ་དང་། འདིའི་འོད་ལས་ཐལ་བའི་སྐྱེ་མཐོང་བ་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཆོད་
 ཐེབས་གཉིས་ཀའི་མཚམས་མཐུད་ས་དེ་ནས་པད་འབྱུང་དང་བི་མའི་བཞེད་སྒོལ་ལ་
 བཤད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་རྩེད་རེ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་མཐའ་ལ་སྐྱེ་
 མཐོང་བའི་ཆོད་ལ་ཐོན་པའི་ཆོད་ཐེབས་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན། པད་
 འབྱུང་དང་བི་མའི་བཞེད་སྒོལ་ལ་བཤད་ཚུལ་གྱིས་རྩེད་ཙམ་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་དོན་
 གྱིས་མི་གཅིག་རྒྱུ་མ་རེད་ཀྱང་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་མཐའ་མ་ལ་སྐྱེ་མཐོང་བའི་ཆོད་ལ་
 ཐོན་པའི་ཆོད་ཐེབས་དག་སོང་བ་དེ་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་འཛོག་གིན་ཡོད། སྟང་
 བ་དང་པོ་གཉིས་སྐྱུ་སྐྱུའི་སྟང་བ་དག་དང་མ་དག་འབྲེས་མ། ཆོད་ཐེབས་འོངས་
 སྐྱུའི་སྟང་བ་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ། ཆོས་ཟད་ཆོས་སྐྱུའི་སྟང་བ་ལ་བཞག་སྟེ་
 སྐྱུ་གསུམ་ལས་སྟང་ལ་བཞག་དུས་ཆོས་ཟད་ས་བཅུའི་རྒྱུན་མཐའི་ཆོད་ཐེབས་མཐར་

ཐུག་གི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བཀའ་ཉལ་ཀུན་གཞིའི་ཆ་སྐར་མདའ་རྒྱུག་པ་འདྲ་བོ་ཡང་གཙོད་
པའི་དེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གོ་མས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བཞག་ན། བད་
གསལ་སྤྱོད་བའི་ཡེ་ཤེས་གཞོན་ནུ་བུམ་སྐྱུ་རུ་འབྱེད་བ་ཆོས་སྐྱའི་དགོངས་པ་གཉིས་
མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་རུང་
གནམ་སྟོང་གི་ཁྲི་བའམ་ཤེས་འོད་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའི་དུས་རེད་སྐྱམ།

དེ་ནས་འོད་གསལ་གཡོ་བ་མེད་པ་ནི།

བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཡི་ས་ཐོབ་པོ།

དེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི།

དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ས་ཐོབ་པོ།

དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ལ།

ཤེས་པ་ཐིམ་ནས་སྒྲུང་བ་ལྷག་པར་ཤར།

ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ནི།

བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱིས་ཐོབ་པོ།

ཕྱི་ཡི་ས་བརྒྱ་ཐོབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ནི།

དོན་གྱིས་ཐོབ་ཕྱིར་དོད་ཐུབ་སྒྲུར་བ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་དངོས་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོད་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་གཡོ་མེད་དུ་བརྟན་པ་དེ་ས་བརྒྱད་
པ་མི་གཡོ་བ་ཡིན། ཆོས་བུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཆ་ཤས་གང་བར་སྒྲུང་
བ་དེ་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན། སྒྲུང་ཤེས་ཚད་ལ་ཐེབས་པའི་འོད་གསལ་
གྱི་འཆར་སྒྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་དུ་འཛོག་ཆོག་རྒྱུའི་དོན་ཐོབ་

ཀྱི་དོན་དུ་འདི་ནས་རགས་རིམ་གསུངས་པ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ་
དངོས་དང་སྒྱུར་ན་ད་དུང་སྤངས་ཏེ་གས་ཀྱི་ཐད་ནས་ཕྱ་ཞིབ་ཀྱིས་མ་བཤད་ན་འདི་ཙམ་
ཀྱིས་འཇུག་པ་མ་རེད། དེས་ན་དངོས་མ་ཡིན་གསུངས་སྐྱེའི་དོན་དེ་ལྟར་འགྲེལ་
དགོས་སོ།།

༼ ༣ གཉིས་པ་ནང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུང་བཞིའི་ས་བཙུ་བྱུག་ཚྲོགས་ཚུལ།

ནང་གི་ས་སྒྲུང་བཞི་ཡིན། སྒྲུང་བཞི་དེ་བཞི་བཞི་བཙུ་བྱུག་གིས་ཇི་ལྟར་ཚྲོགས་པ་
འདི་ནས་མར་གསུང་ཀྱིན་ཡོད་རེད།

གཉིས་པ་ནང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུང་བཞི་ཡི།

བཙུ་བྱུག་ས་རྣམས་ཚྲོགས་པའི་རིམ་པ་ནི།

ཞེས་གསུངས་ནས་མཚམས་སྒྱུར་ཏེ།

ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་མིག།

ཉེ་བར་མཆེད་པ་མིག་གི་དེ་ཁོན།

ཉིད་དང་ཐོབ་པ་ལུག་རྒྱུད་མཐོང་བ་དང་།

ཉེར་ཐོབ་དེ་ལ་གོམས་པ་རྙེད་པ་འོ།

ཉམས་སྒྲུང་གོང་འཕེལ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་འོད།

ཉེ་བར་མཆེད་པ་ཐིག་ལེ་མཐོང་བ་དང་།

ཐོབ་པ་ཁ་དོག་ལྟར་གསལ་ཉེར་ཐོབ་ནི།

འགྲུལ་འཕྲིག་བྱེད་ཅིང་སྒྲ་ཆོགས་འཆར་བ་འོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་སྤྱང་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་དང་མཆེད་པ།
 ཐོབ་པ། ཉེར་ཐོབ་བཞི་རེས་སྤྱང་བའི་སོ་མཚམས་ཀྱི་ས་བཙུ་དུག་དུ་ཕྱེས་ནས་
 གསུངས་ཚུལ་རེད། ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚོན་སྤྱང་གཞི་གང་ཡིན་ན་ཚེས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་རེད། མིག་གམ་རྒྱུད་ཞགས་རྒྱུད་སྒྲོན་མས་སྒྲོ་ཕྱེ་དུས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་
 གང་ཡིན་ན་མཆེད་པ་རེད། ལུག་རྒྱུད་ལ་མཚམས་རེར་འོད་དང་ཐིག་ལའི་སྒྲ་
 ཡང་འཇུག་པ་ཡིན་ན་དེ་མཐོང་བ་དེ་ཐོབ་པ། དེ་ལ་གོམས་པ་རྟེན་པ་དེ་ཉེར་ཐོབ།
 ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་པ་ཉེར་ཐོབ་རྣམས་འོད་དང་ཐིག་ལའི་ཁ་དོག་སྤྱ་
 ཚོགས་སུ་གསལ་ཞིང་འོད་ཟེར་འབར་བ་རྣམས་ལ་བཞག།

ཚད་ཐེབས་སྤྱང་བ་མཆེད་པ་སྒྲ་རྒྱུད་དང་།
 ཉེ་བར་མཆེད་པ་ཡབ་ཡུམ་རྩུང་འབྲེལ་དང་།
 ཐོབ་པ་ཚོམ་བུ་ལྟ་བུར་གསལ་བ་དང་།
 ཉེ་བར་ཐོབ་པ་དགྱིལ་འཁོར་ཚྲོགས་པའོ།
 ཚེས་ཉིད་ཟད་པའི་སྤྱང་བ་མཆེད་པ་ནི།
 འོད་གསལ་སྒྲ་དང་ཡེ་ཤེས་མིག་ནས་ཤིང་།
 ཉེ་བར་མཆེད་པ་སྒྲོད་པ་གཏད་པ་མེད།
 ཐོབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཉེར་ཐོབ་ནི།
 བལྟར་མེད་ཚེས་ཉིད་གང་དུ་འང་མ་སྒྲུབ་པོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དིག་པ་ཚད་ཐེབས་ཀྱི་བཞི་པོ་དེ་གང་ཡིན་ན། དིགས་ལྟ་སོ་
 སའི་སྒྲ་རྒྱུད་འཆར་བ་དང་ནི་ཡབ་ཡུམ་རྩུང་འབྲེལ་དུ་སྤྱང་བ། དེ་ནས་ཚོམ་བུ་སོ་
 སའི་ཤར་ཡོང་བ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པར་འཛོག་པ་དང་།

དེ་བཞི་བོ་དེ་ཚོས་ཟད་སྐྱབས་སུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལའང་མི་གནས་པ་དང་།
གཏད་མེད། བརྗོད་མེད། བལྟར་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་
གནས་ལུགས་མཐོང་བ་གཤིས་ཀྱི་བཅུགས་ཚུལ་ངོ་མ་དང་སྤྱར་ནས་གསུངས་པ་རེད།

དེ་ལྟར་སྒྲུང་བཞི་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་པོ།

རྫོགས་ནས་ཀ་དག་སྣ་པ་ཤེགས་པ་ནི།

མགོན་པོ་རྫོ་རྫོ་འཆང་གི་ས་ཞེས་བྱ།

ས་འདི་ནྣམས་ཀྱང་ཅུ་བ་ཟིག་པ་ཡི།།

འོད་གསལ་སྒྱུངས་བཟོད་མེད་པའི་ས་གཅིག་གིས།།

སྒྲུང་ཆ་གཅིག་ལས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཡིན།།

དོན་ལ་རིག་པའི་ས་གཅིག་འདི་ཡིན་གྱི།

སངས་རྒྱལ་དྲེ་རྩེ་འཁར་ཆེན་ཐོབ་པ་ལ།།

ཆུ་ཡི་ས་ནི་སྒོ་ས་སུ་སྤྱང་མི་དགོས།།

ཐེག་པ་ཐུན་མེད་པ་ལྟར་སྤྱོད་བྱས་ཀྱི།

འི་མ་པས་ས་རེ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཉིད་དང་།།

གསང་སྤྲུལ་སྤྱི་ནང་ཇི་བཞིན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱིས།།

ཕྱི་སྐད་བློ་གྲོས་པའི་སྒྲིག་ཁྲིམས།

འདི་ལ་སྦྱངས་ཤིང་བཤོད་དུ་མེད་པ་སྟེ།

དོན་ལ་རང་རིག་རྣམ་དག་ས་གཅིག་ལ།།

ཐེག་པ་གུན་འདུས་ས་ལམ་རྫོགས་པའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱས་པའི་དེར། སྒྲུབ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྟེ་བཞིད་

ཇི་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་དེས་པར་རྟོགས་ཤིང་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེས་རང་རྒྱུད་ཡེ་
ཤེས་སུ་སྦྱོན་པའི་མགོན་པོ་རྟོ་རྟོ་འཆང་གི་ས་ཁོན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
དེས། སའི་རྣམ་གངས་འདི་ལྟར་དུ་བཤད་ཀྱང་རྩ་བ་ངོ་མ་རིག་པ་ཡེ་ནས་འགྱུར་
མེད་གྱི་འོད་གསལ་སྤྱང་བཤོད་མེད་པའི་ས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་སྤྱང་ཆའི་ལྷོག་པ་ནས་
སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན། རོན་ལ་རིག་པའི་དེ་ཉིད་དང་དེའི་ངོ་བོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་
རྟོ་རྟོ་འཆང་ཆེན་ཐོབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། རྒྱ་ཡི་ས་བརྩུ་ལོགས་སུ་ཐོབ་འདུག་མི་
དགོས་པར་རང་ལྷགས་གྱིས་ཐོབ་པ། དཔེར་ན་གྲེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་གྲེ་དེ་ཤོད་པ་
བཞིན་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རྒྱའི་ཐེག་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རིམ་པས་ས་
ཐོབ་ཚུལ་ཞིག་དང་། སྤྲགས་ཕྱི་ནང་གི་ཐེག་པ་འོག་མ་རྣམས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
རྟོགས་རྩོལ་སྤྱབ་ཅན་གྱིས་སྤྱང་བཤོད་མཆོན་མ་ཅན་གྱི་ས་ཞིག་འདི་ལ་གཞན་ནས་
བཤོད་རྒྱུ་མེད། ས་ལམ་བཅི་བའི་ངལ་བ་ཐང་རེ་ཆད་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རོན་ལ་
རང་རིག་རྣམ་དག་གི་ས་གཅིག་པུ་དེ་ལ་ཐེག་པ་ཀུན་འདུས་པས་མི་ཆད་ས་ལམ་
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། ད་དུང་བརྩུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད།
བརྩུ་གཉིས་མ་ཆགས་པ་སྒྲ་ཅན། བརྩུ་གསུམ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས།
བརྩུ་བཞི་ཏིང་འཛིན་ཆེན་པོའི་ས། བཅོ་ལྷ་རྟོ་རྟོ་འཆང་པའི་ས། བརྩུ་དུག་ཡེ་
ཤེས་སྒྲ་མའི་སའི་བར་དུ་གསུངས་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། འདི་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཤོད་གྱི་
ས་ཞིག་ཐང་དང་པར་ཡོད་པའི་གོ་དོན་ཅན་མ་རེད། གོང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་
རོན་ལ་རིག་པའི་ས་གཅིག་པོར་ནང་གསལ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་སོ་སོར་ཕྱེས་པ་
ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེས་ཞར་བྱུང་སྤྱང་བཞིའི་ས་ལམ་བཤོད་ཚུལ་དང་
བཅས་པ་བསྟན་ནས། འདི་ནས་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་ནི།

༩༣ གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་འཕྲོ་ཚུལ།

ཨེམ་ཏོ།

མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་འཕྲོ་ཚུལ་ནི།

ཞེས་མཆོམས་སྤྱད་ཏེ།

སྤྱད་བཞི་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱད་དང་།

ཚད་ཐེབས་ལོངས་སྤྱོད་ཅན་པོ་ཆོས་སྤྱི་ཡི།

སྤྱད་བ་མཐོང་ནས་སྤྱད་ཡང་ནང་དབྱིངས་སྤྱད།

ཤེས་འོད་ནང་དུ་རུབ་ལྟར་ཐིམ་ནས་ཀྱང་།

སྤྱད་གསུམ་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲས་མེད་པར་བཞུགས།

སྤྱད་ཡང་ཆོས་སྤྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོས་བཞིན།

གཞུགས་སྤྱད་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས།

འགྲོ་བའི་དོན་ནི་འཁོར་བ་མ་སྤོངས་བར།

བུམ་བཟང་དཔག་བསམ་གྱིས་དང་མོར་བུ་ལྟར།

རྟག་པར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱད་བ་གོང་མ་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སྤྱུང་དང་ཉམས་གོང་འཕེལ་

གཉིས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱད་སྤྱད་བ་དང་། ཚད་ཐེབས་ལོངས་སྤྱོད་ ཆོས་ཅན་ཆོས་སྤྱི་

སྤྱད་བར་གསུངས་པ་འདི་དག་སྤྱད་གསུམ་ལས་སྤྱད་དུ་འཆར་བའི་ཐུན་མིན་གྱི་བཞེད་

པ་ཡིན། འོ་ན་སྤྱད་གསུམ་ལས་སྤྱད་ཡིན་དུས་འབྲས་བུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

སྤྱད་ནང་དབྱིངས་སྤྱད་པའི་ཤེས་འོད་ནང་དུ་རུབ་པ་ལྟར་དུ་ཐིམ་གསུངས་དུས་ཐིམ་ས་དེ་

གང་རེད་ཅེན། ཀ་དག་གི་ནང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་སྟེ་དེ་དུས་རིག་པའི་རང་ས་ཟིན་
སོང་བས་རྒྱལ་བ་འོད་མི་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་སམ་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་གྱུར་
སོང་བ་ཡིན། དབང་པོ་རྣེས་ཏུ་འབྱིང་གསུམ་གང་ཡིན་ཡང་གྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་
འབྲས་བུ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་རེད། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དོ་
མཉམ་ཐ་དད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་རེད། དེ་
ལྟ་བུའི་གྲོལ་སའི་ཀ་དག་གི་རང་དོ་ལ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་ན་སྤྱི་
དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོད་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་ཤེས་རང་དོ་ལ་འོད་དང་ཁ་དོག་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་རང་ནས་འོད་ལྔའི་འཆར་
གཞི་མ་འགག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། རིག་པ་དབྱིངས་སུ་འབྱིལ་བའི་གནས་
ལུགས་དོ་མ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་མ་ལ་ཞ་བ། ཡེ་
ཤེས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པ། ཤེས་རབ་མཁའ་ལ་འདེགས་པ། འོད་གསལ་
དབྱིངས་སུ་འབྱིལ་བ་དང་། རིག་པའི་རང་ས་ཟིན་པ་དང་ལྷས་བསྟན་པ་དེ་ཞིབ་
པར་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མཁྱེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
དགོངས་གྲོང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འབྱིལ་སོང་དུས་དོ་བོ་སྟོང་པ་ལྟར་དུ་གཞལ་ན་
ཀ་དག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པས་ན་མཐའ་བྲལ་ཚྭ་གསལ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་
སྤྱིའི་གྲོང་ཡིན། རྣམ་པ་གསལ་བ་ལྟར་ཏུ་གཞལ་ཡོང་ན་ནང་གསལ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་མི་ཟད་རྒྱན་བཀོད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལ་ཟབ་ཅིང་ཆ་སྒྲ་བའི་གཏིང་གསལ་དུ་
བཞུགས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་སྟོང་ཟླ་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་ཆོས་སྤྱིའི་དབྱིངས་
དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཕྱི་གསལ་གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་
འགྲོ་དོན་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ནམ་མཁའ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ། བུམ་བཟང་དཔག་

བསམ་གཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་མཛེས་སྤྲིན་གྱི་ཞལ་གསུང་།
ཆད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་དོན་རེད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་གསུམ་
ལམ་སྤྲོད་ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་གསུམ་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་པ་འདི་དེ་ཅུམ་གོ་མི་བདེ་བར་
འདུག་སྟེ་མ་ལྟོ། ལམ་སྤྲོད་ཡིན་པ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་འགལ་བ་ཅན་མ་རེད།
སྤྱིར་དག་བྱའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་བཤད་པ་རེད་མ་གཏོགས་ལྟོས་པའི་རྒྱ་ཆུན་གྱིས་བསྐྱེད་
ནས་ཐོབ་པ་ཞིག་སྤྲོད་པ་མ་རེད། རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་ལམ་ན་ཡོད་དུས་ཀྱི་འབྲས་
བུའི་སྤྱོད་རོལ་དུ་སྤྲོད་གིན་ཡོད་པ་རེད། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྤྲོད་སྤྲོད་བཞི་རིམ་
པས་བཞེད་དེ་ལྟོས་པའི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀ་དག་གི་ནང་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱུས་
སོང་བ་རེད། སངས་རྒྱུས་ཚར་ནས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་འགོ་དོན་མཛད་
པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་མཛོད་པར་སྤྲོད་ནས་དོན་མཛད་དགོས་པས་དེ་ཡང་ལམ་སྤྲོད་ཡིན།
དཔེ་སྤྲོད་མོ་ཞིག་གིས་འདིའི་སྤྱོད་བཤད་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་གསུངས་ཡོད་
རེད། ལྟོས་པའི་སྐབས་ཀ་དག་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁང་བ་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་
པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། དེའི་ནང་དུ་ཡར་འཛུལ་དུས་ལམ་རེད་ལ་ཕྱིར་མར་ལ་
འབུད་དུས་ཀྱང་ལམ་རེད་མོ། དེ་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཨེ་རེད་ཟེར་ན། ཕྱི་མ་
འདི་མི་སྤྱོད་པའི་ལམ་སྤྲོད་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་འབྱེད་དགོས་གསུངས་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་ལམ་སྤྲོད་ཡིན་པ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་
བྱུང་ན། དེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡན་ཆོད་ཀྱིས་འདིའི་བར་དུ་དགོ་
བ་ཆ་ཆོང་སོང་བྱུང་ནས།

༼ག༽གསུམ་པ་ཐམར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན།

གསུམ་པ་ཐམར་དགེ་བ་འདིའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མཛད་བྱང་དང་ནི་སྒྲོན་
ལམ་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པ་ལས།

༼དང་པོ་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མཛད་བྱང་།།

ཐེག་མཆོག་རྒྱལ་པོ་འོད་གསལ་མོད་རྒྱལ་གྱི།།

གིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནད་འགགས་རྣམས།།

འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱུང་པ།།

བྱ་བ་ཏང་ཆོགས་དུག་རང་གྲོལ་ཞེས་བྱངས།།

བསྟན་དང་འགོ་ལ་ཡན་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་གང་གི་དོན་དུ་མཛད་པ་པོ་སྤྱད་ཅི་ལྟར་བརྒྱུ་མས་པའི་
རྒྱལ་དེས་བསྟན་ཏེ།

༼གཉིས་པ་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པ།

གཉིས་པ་སྒྲོན་ལམ་ལ་ངས་གསང་སྤིང་པའི་བསྟན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་ནི་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་དར་བའི་སྒྲོན་ལམ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་

དང་པོ་ནི།

༡ དེས་གསང་སྤྱིང་པོའི་བསྟན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕེལ་བར་སྒྲོན་པ།

འདི་ཡིས་སྤྱིང་པོའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ནས།

རི་སྐུལ་འབྲུལ་ཞིག་བྱ་བལ་གྱིས་ཁེངས་ཤིང་།

སྒྲ་སེན་སྒྲིགས་མའི་རྣམས་མར་བཞག་ནས་ཀྱང་།

དགའ་རབ་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་ལྟར་འགྱུར་ཤོག།

ཅེས་སྒྲོན་ནས། གཉིས་པ་ནི།

༢ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་དར་བར་སྒྲོན་པ།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་།

བསྟན་འཛིན་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་པད་བརྟན་པ་དང་།

འགོ་ཀུན་ལམ་བཟང་འདི་ཡི་སྒྲོར་ལྷགས་ནས།

སྒྲ་གསུམ་དགོངས་པ་སྐྱུར་དུ་མཛོན་སྐྱུར་ཤོག།

ཅེས་སོ།།

༣༽ གསུམ་པའི་ལྷར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་བསྟན་པའི་མཛད་

བྱང་།

ཇི་ལྷར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་སྤྲུལ་ཡང་འདི་ནས་བྱུང་མི་དང་བཅས་ཆོག་ལྷབ་
མཛད་བྱང་ངོ་མར་བཀོད་པས་བསྟན་པ་ནི།

ཅེས་འོད་གསལ་ཚྲོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷན་གྲུབ་མོད་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་བྱངས་ཏིང་འཛིན་སློབ་
མཚར་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་ཅར་འབྱེད་པའི་ལྡེའུ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དད་གཏོང་ཚུལ་
སྤྲིམས་ནོར་གྱིས་ལྷུག་ཅིང་ཟབ་ལམ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་པའི་དད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་
མང་པོས་བསྟུལ་ངོར། གུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་མཛོད་བདུན་དང་ཟབ་དོན་རྒྱ་མཆོའི་
སྤྱིན་མུང་། རྫོགས་ཆེན་མཁའ་འགོ་སྤྱིང་ཐིག་ མཁྱེན་བཙུང་འིན་པོ་ཆེས་མཛོད་
པའི་ཡོན་ཏན་མཛོད་དང་། རྫོགས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་འིན་
པོ་ཆེས་མཛོད་པའི་རྫོགས་ཆེན་རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་། རྫོགས་ཆེན་ཡང་ཏིན་གཤམ་
གསེར་གྱི་འབྲུག་ཅིག་ འོལ་ཁ་འིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་རྫོགས་ཆེན། ཉི་གྲགས་
རྫོགས་ཆེན། རྫོགས་ཆེན་གུན་བཟང་སྤྱིང་ཐིག་ རྫོགས་ཆེན་གུན་བཟང་ལྷགས་
ཀྱི་སྤྱིང་བྱང་། རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཟབ་དོན། རྫོགས་ཆེན་ཡང་ཟབ་ཤེས་གྱི་མེ་
ལོང་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་ཆེན་དུ་མའི་མོད་རྒྱལ་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས།
མཆོན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་མང་པོའི་ཞལ་ཤེས་དང་། རང་ལ་ཉམས་སྦྱོང་རྩུང་ཟད་ཡོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱ་བ་ཏང་མཆོགས་དུག་
རང་གོལ་གྱིས་སྤྲས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་བསྟགས་པའི་ལམ་བཟང་དོན་ཇི་

ཐོག་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ནུམས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་
སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག སྐྱེ་
མཆོག་ལྷ། །དེ་ལྟར་བཀའ་གིས་ཀུན་ཏུ་དགོ་བའི་ཆོག་གིས་མཐའ་བརྒྱན་ཏེ་ཐེངས་
འདིའི་ཀ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོད་དང་ལྷན་གྱུ་བ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་གདམས་པ་གཉིས་ཀ་ཞིབ་བྲིད་
བྲིད་སྦྱང་དང་བཅས་པ་གོགས་མེད་ལྷན་གྱུ་བ་གྱིས་ནུམ་པར་རྒྱལ་བའི་ངང་ནས་
ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་རེད། ཐོགས་ཐེར་རྒྱ་འདི་ཆར་སོང་བའི་དོན་མ་རེད།
ཐོགས་ཐེར་རྒྱ་འདི་ཡོངས་སུ་ཆོད་བ། མ་ཆོད་བ་གཅིག་གྲུང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་ཆ་ཆོད་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་བརྟེན་ཅིག་རེད། དེ་ཡན་ཆོད་གྱིས་
ཐེངས་འདིའི་ཆོས་བྲིད་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་སྟེ། མཆོམས་འདི་ནས་དགོ་བ་ཐོགས་པའི་
བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དང་སྟོན་ལམ་ནུམ་པར་དག་པས་མཆོམས་སྦྱར་
ཏེ་གནས་དུས་དགོ་བའི་གིས་བཞེད་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་ས་ལ་ཐུག་སོང་བ་རེད། ད་
རེས་མདོ་སྟོད་ཨ་མདོའི་ཡུལ་གྱི་དགུ་འདུས་པད་མོ་རོང་། དགུ་རོང་ཡབ་སྐུས་གྱི་
གདན་སའི་གནས་འདིར་རང་རེ་འཛོམས་ཏེ་འོད་གསལ་ཐོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཀ་དག་
ཁྱེད་ཀྱི་ཆོད་དང་ནི་ལྷན་གྱུ་བ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ཐབ་ཆོས་གདམས་པ་འཆད་བྲིད་བྱས་པ་
ཡིན་ན། འདི་བཞིན་དུ་མི་མཐེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་འཛོམས་གླིང་བྱེ་བ་ཕྱག་
བརྒྱ་ནས། ང་པར་སྐལ་བཟང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་བྲིད་སྐལ་ལྷན་འདུས་པའི་
མཆོད་ལུ་མ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡིས་འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་མཉམ་དུ་སྦྱོད་པ་ནས། སྤུལ་
སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་ཞིང་རྩལ་དང་མཉམ་པ་ནས་འདི་བཞིན་འོད་གསལ་
ཐོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐུ་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་བསྐྱགས་ཏེ། དེ་ལས་གྲུང་མང་བའི་
སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་བསྐྱང་ལས་འདས་པ་ཞིག་རིག་འཛིན་ནུམ་བཞིའི་རྒྱར་ལམ་

ནས་མ་བསྐྱོམས་མངོན་སངས་རྒྱ་བའི་རྒྱུར་ལམ་ཟིན་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡོད་པ་
རེད། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་བདེན་ཚིག་སྟོན་ལམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་དགོས་པ་
ཡིན་ན། གུན་རྩོབ་ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་མེད་གྱི་མཐུད་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་དག་པའི་བདེན་པས་འགྲུབ་པ་རེད། དོ་ཞག་དང་པོ་འུ་ཅག་མང་ཆེ་བ་
དེ་སྟོན་ཐུག་མ་སྤྱོད་བའི་མ་འདྲིས་ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོགས་པོ་མཉམ་གཅིག་གིས་གནས་
འདིར་འཛོགས་པ་ཡིན་ན། གསང་ཆེན་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གདམས་
བྲིད་ཟབ་མོ་ལ་འཆད་བྲིད་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཆོས་གྱི་གྲུ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་ལྟར་མཉམ་དུ་
ཞུགས་ཏེ། བ་གཅིག་སྦྱོར་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་དམ་ཚིག་གཅིག་པའི་མཆེད་
གྲོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། དུས་ཚོད་ཟེར་བའི་རང་རེའི་མི་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱད་
ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་མདུན་སྟོགས་སུ་འཁོར་གྱིན་ཡོད་པ་འདི་འགོ་མགྲོགས་པོ་རེད།
དེའི་ཆོ་ལ་ལྷོ་བ་གཅིག་གི་དུས་ཡུན་འདས་པའི་སྟོགས་སུ་སོང་ནས། ཉི་མ་དེ་རིང་
ནས་ད་ཞག་མཉམ་དུ་འཛོགས་ནས་ཆོས་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་མཉམ་དུ་སྦྱོད་པ་དེ།
འདས་དོན་རྗེས་བྲན་གྱི་ཡུལ་དུ་འགོ་ཚར་བ་རེད། ཡུན་རིང་སོང་ཞིང་སོང་ན་འདི་
ལོ་རྒྱུས་གྱི་སྒྲུང་བརྒྱན་གསལ་ལ་མི་གསལ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡིན། ཡང་
གཅིག་བྱས་ན་དུས་རྒྱུན་གྱི་མི་ཆོའི་བྱ་བ་ཞག་གར་སོང་རྗེས་མེད་དང་མི་འདྲ་བར།
འདི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་གྱི་མཚོན་ཏྲགས་པོད་བསྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་སྐབས་གྱི་དུས་
རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་གི་དབ་ཐེར་ལེ་ཆོན་གསར་བའི་ཟིན་ཐོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ནའང་
ཐང་། གང་ལྟར་འགྱུར་ཅིང་འགོ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། རྒྱལ་བ་
སྤྱོད་ཆེན་པས། བཟང་པོའི་སྒྲ་མ་འདི་དང་དུས་རྟག་ཏུ། །མི་འབྲལ་འགྲོགས་
པར་འདོད་ཀྱང་འབྲལ་བར་ངས། །བཟང་ཆང་གཉེན་འབྲེལ་འདི་དང་དུས་རྟག་

ཏུ། །མི་འབྲུལ་འགྲོགས་པར་འདོད་ཀྱང་འབྲུལ་བར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་ན།
 ང་རང་བཟང་པོའི་སྒྲུ་མ་ཡིན་ནི་མ་རེད་ད། །ཁྱེད་རྣམ་པ་ལས་སྒྲོན་གཅིག་མཐུན་གྱི་
 ཆོས་གྲོགས་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་འདིའི་འདོན་པ་འདི་ཚུར་ཞལ་བསྐྱར་ཏེ་
 ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་མཐུད་བྲུལ་བྱས་ན། །བཟང་པོའི་མཆེད་ལུ་མ་དག་དང་ལྷན་
 གཅིག་ཏུ། །མི་འབྲུལ་འགྲོགས་པར་འདོད་ཀྱང་འབྲུལ་བར་ངེས། །ཟེར་རྒྱ་
 ཅན་པོ་ཡིན་ནི་རེད། །ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་སྐར་མ་ཁ་གསུམ་གྱིས་རང་རེ་འདི་བཞིན་
 འཛོམས་པ་དེ་འདུས་པའི་ཐ་མ་འབྲུལ་བ་དང་མཚུངས་པར། །དགོན་སྡེ་གཅིག་གི་
 སྒྲུ་ལྷ། །ཡུལ་སྡེ་གཅིག་གི་བྱིམ་མཆོས། །བྱིམ་བཟའ་ཆང་གཅིག་ལ་ལས་ཀྱིས་
 བསྐྱོས་སོང་བའི་ཐ་མ་སྐྱུན་མཆེད་ཡིན་ཡང་འདུས་པ་ཡིན་པས་འབྲུལ་བའི་ཆོས།
 སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་འཆི་བའི་རང་བཞིན། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས། །གྲོགས་དག་
 ཆོ་ནི་སྒྲོན་ཁའི་སྒྲིན་ལྟར་གཡོ། །བསགས་པ་འཛད་ཅིང་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 འབྲུལ། །འབྱོར་བ་རྒྱུད་ཅིང་མི་རྟག་སྦྱིང་པོ་མེད། །འགྲོ་བ་འདི་དག་མཐའ་
 བཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཏུ། །བསགས་མཐའ་འཛད། །འབྱོར་མཐའ་རྒྱུད། །འདུས་
 མཐའ་འབྲུལ། །སྐྱེས་མཐའ་འཆི་བའི་རང་བཞིན། །ནམ་ཞིག་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་
 ཏུ་ཐོན་དུས་ང་ཞེས་བཏགས་སའི་གདགས་གཞིའི་ཡུང་ལྗེའི་ཆོགས་པ་འདི་ཡང་སོ་
 སོར་གྱེས་ཏེ་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་བའི་ལུས་འདི་ཡང་། །སྐྱ་སེན་མོ་རི་ལུང་དུ་
 འཐོར། །ཤ་ཁྲག་བྱ་བྱིད་དང་འབྲུ་སྒྲིན་གྱི་ཁ་བཟས་སུ་སྐྱུར་ནས་རུས་གོང་དཀར་པོའི་
 ཆོགས་པ་ཞིག་དུས། །སེམས་རྣམ་ཤེས་བྱ་སྒྲོ་རྒྱུད་བྱིར་ལས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་
 གར་འབྱུར་ངེས་མེད་ཡིན་པའི་བརྟ་ཆོས་རང་རེའི་འདུ་འབྲུལ་འདིས་ཀྱང་མཆོན་སྟབ་

པ་རེད། ད་དུང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། ཤིང་རྒྱམས་ཡལ་ག་ལོ་མ་ལྷག་པ་
དང། །ཆལ་རྒྱམས་མེ་ཏོག་འདབ་མ་རྙིང་མཐོང་ནས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་
འཆི་བ་བྲན་བྱས་ཏེ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དབེན་པ་བསྟེན་པར་
མཛོད། །ཅེས་གསུངས་རྒྱུའི་ཞལ་གདམས་རང་རེ་ལ་ལྷག་པར་འབྱོར་བ་རེད།
སྟོག་ལྷན་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རང་སོར་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་པོས་དོན་གཉིར་བྱེད་
རྒྱུ་དེ་བདེ་སྦྱིད་རེད། འོན་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་ས་འདིའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེས་བཀོད་
ཆོད་མང་ཆེ་བས། བདེ་སྦྱིད་ཕྱི་ནས་བཙལ་ཏེ་མ་རྙིང་ནས་རེ་ཐག་ཆད་དེ་འགྱོད་
བཞིན་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་ལམ་ཆེན་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དབང་མེད་དུ་སོང་བ་ཤ་སྟག་
རེད། དེས་ན་བདེ་སྦྱིད་ནང་ནས་རྙིང་དགོས། ནང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་
རྙིང་དགོས། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱང་བ་བཟང་ངན་ནང་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བག་གིས་བྱས་པ་
ཡིན་པས། ནང་སེམས་ཀྱི་གཏེར་སྟོ་ཕྱི་ཤེས་ན་སེམས་ཉིད་མ་འབྲུལ་བའི་སངས་
རྒྱུས། ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་འཛོད་མེད་ཀྱི་མཛོད། འུ་བུ་ཆོའི་ལྷ་མའི་གནས་ཀྱི་
ཟག་བཙས་ཀྱི་བདེ་བ་དོན་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་པ་འདི་ལས་ལྷབ་
བརྒྱ་འགྱུར་དང་སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་འགྱུར་དང་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པའི་ཟག་མེད་ནང་
གི་བདེ་བ་དག་འཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་བར་ཏྲག་ཏུ་སྦྱོད་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཟས་
ཀྱི་བྲོ་བ་ཁ་ཡིས་སྤྱིང་ན་དོན་ཀྱི་འཆོ་བཅུད་ཁོག་ལ་འབབ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཆོས་ཀྱི་བྲོ་བ་དེ་ཡང་ཁ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་རྒྱུ་ཉན་རྒྱུ་རྒྱུང་བ་ཞིག་གིས་མི་
ཆོག་པར་ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སེམས་ཀྱི་འཆོ་བཅུད་དུ་འབབ་དགོས་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་རྒྱུ་ཕྱིན་ཆོད་ཀྱི་ལས་ཁྲལ་ཞིག་ཏུ་མི་བཞག་པར་ཐད་ཀ་ཐད་ཀྱིས། ཉན་
པ་དང་གོ་བ་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ བསམ་པ་དང་བསྒྲུལ་པ་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་

གྲིས། བསམ་སྡོད་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ལ་དེའི་སྤྲོད་ནས་འབྲེལ་ཐུབ་སོང་ན།
 ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་དང་ཉམས་ལེན་ཡིན་པ་རེད། ཡ་རབས་ཀྱི་སྡོད་པ་ལྷགས་འབྱུང་
 ལ་འོང་བ་ཡིན། ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོལ་བཟང་ཐམས་ཅད་དེས་འབྲུབ་ཀྱིན་ཡོད་
 རེད། བྱས་ཚད་ཆོས་རེད། བསམ་ཚད་དག་བ་ཡིན་དུས་མི་ལུས་ལན་གཅིག་
 ལོན་པ་འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྷན་པའི་འདུན་མ་ལེགས་པའི་ཕྱི་མོར་སོན་ཟེར་བ་དེ་
 ཡིན། ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཟིན། ལྷ་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས། ཡ་མའི་རྒྱན་
 ལན་ཀྱང་དེས་སོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཐད་ཚོད་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་རང་གི་བྲིམ་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲར་འདས་མེས་དང་ཡང་མེས་ཆོའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཆགས་སྤྲང་མོངས་
 གསུམ་ཀྱི་བྱ་བས་དུས་འདས་ནས་འདི་སྤྲང་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤྲང་ལ་སྡོད་དེ།
 ཞི་ཁར་ཆོས་མེད་ལག་སྤྲོད་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་ཆོར། དེ་ཆོས་འདི་འདྲ་བ་རེ་
 མ་ཤེས་པ་ལ་ཨང་སྒྲམ་རྒྱུ་དང་། ཆོས་འདི་འདྲ་བ་རེ་གོ་མ་སྤྲོད་བ་རེ་ཕངས་སྒྲམ་
 རྒྱུའི་སྤིང་རྩེ་སྤྱེ་བས་མི་ཚད། དེ་བཞིན་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྤིང་
 རྩེའི་ལྷགས་དེ་རྩེ་ཆེར་སོང་བ་དང་མཉམ་དུ། མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་
 སྦྲུབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་གང་བཏབ་ཀྱང་རི་བཞིན་འབྲུབ་པའི་བདེན་ཆོག་གི་མཐུ་ཡང་
 མངོན་གྱུར་དུ་གྲུབ་སྤིང་པ་རེད། འདིའི་ནང་གི་མང་པོ་ཞིག་བྲིམ་ན་གནས་པའི་
 སྤྲགས་པ་ཕོ་མོ་རེད། བྲིམ་བཟའ་ཚང་གི་བདག་པོས། འཛོ་བ་ཟས་གོས་ཉར་
 སྡོད་ཀྱི་འདུག་རྒྱས་བསྐྱབ་རྒྱུར་སོན་མ་ཀྱི་བྱ་བཅག་བྱེད་དགོས་པ་རེད། སྤྲིག་དང་
 མ་འདྲེས་པའི་ཐོག་ནས་དུས་རབས་དང་མཐུན་པའི་ལས་སྒྲེ་རེ་གཉེར་ཏེ་ལོངས་སྡོད་
 འབྱོར་བ་དེ་རྒྱས་སུ་རྒྱགས། ཡུན་ཚོགས་སྡེ་བཞིའི་འབྱོར་བ་མ་ཚང་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་
 ལོངས་སྡོད་མ་ཚོགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འཛོ་བའི་ཆ་ཤས་གལ་ཆེན་མེད་མི་རུང་

བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡིན། ཆོས་ཀྱིས་འཛོ་
 བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་འ་བཞིན་སྐྱེད་བཞིན་དུ་གསོན་པའི་འཛོ་བ་ཆོག་ཤེས་འཕགས་པའི་
 རོར་གྱིས་སེམས་ཁ་གང་བཞིན་སྐྱེད་པས་མི་ཚད། དག་འ་བཞིན་སྐྱེད་བཞིན་དུ།
 དག་འ་སྐྱེད་ཀྱི་ངང་ནས་འཆི་བ་ཐར་བའི་གོང་སློ་རུ་ཤེས་ནས་ཤི་རན་ཁར་སྤྱག་གསོག་
 དགོས་པ་མ་རེད། འབྱོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བརྗེ་ལེན་བྱེད་པ་རེད། ཆོས་
 མེད་ཚང་དེར་ཟས་གོས་ཡོ་བྱད་གནས་ཁང་རོར་ཇས་ཀྱི་མཐུན་ཆུན་ཇི་ལྟར་ཆོགས་
 རུང་། ད་དུང་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མེད་སྒྲུང་ཡི་དྲགས་དངོས་ཀྱི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་མྱོང་བཞིན་དུ་རྒྱས་དུས་དེ་བས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱག་གི་སྒྲོན་མར་སོང་ནས།
 རེ་ས་རྒྱབ་རྟེན་སེམས་ཀྱི་གཏད་སོ་བྱེད་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲོན་ནག་སྤྱི་མའི་
 ལམ་ཆེན་ལ་འགོ་དགོས། ཡིད་མི་འོང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་རྗེས་ནས་སྤྱོང་དགོས་སྐྱེ་ཆོ་
 སྒྲར་ནས་ཤེས་སྐྱེ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱིང་གས་ནས་ཤི་འགོ་བའི་ཆོད་ཡིན་ནི་རེད། དེའི་
 འཕྲོར་རབ་བྱུང་བཅུན་པའི་སྤྱེ་ཆོགས་འདི་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་
 ན། དགོ་འདུན་འདུས་པའི་རྟེན་གཞི་དང་འདུ་སློ་དེ་རྒྱས་སྐྱེ་ཅི་ཡོད་གང་ཡོད་རྒྱས་
 པའི་ཐོག་ཏུ། བྱིམ་རྒྱུང་སྤྱོང་བའི་བྱིམ་ཆེན་དགོན་གཞིས་སྒྲར་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་པ་
 མཁའ་ལ་མི་ལོག་ས་བོ་ནས་༼མི་འགྱུར་བའི་ཐོག་ནས་༽རྟག་ཏུ་ཆོས་སྤྱོད་ཉམས་
 ལེན་ལ་བཙོན་སྐྱེ་གནད་ཆེན་ཡིན་པ་ཞུ་ཅི་དགོས་རེད། བྱུང་པར་དེང་སང་གི་དུས་
 འདི་ལ་སྤུབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པར་རང་
 དོས་ནས་གཙང་སྤྱད་ཀྱི་དོར་དག་ཐེར་མཛད་ན། རེ་རེ་ཆོགས་པའི་སྤྲོན་མོང་གི་
 བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་སྤྱིད་པའི་སྤྲོན་མཐོ་བས་མི་ཚད། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་
 ཆོགས་ཀྱི་ཡུལ་དབྱས་བོད་གངས་ཅན་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་ཁམས་འདི། མིང་དོན་

མཚུངས་པའི་མི་ཡུལ་གྱི་དག་ཞིང་། འཛམ་གླིང་མིས་སྒྲིན་ས་ཞིག་ཨེ་རེད་དང་མི་
རེད། སྒྲིམ་པ་དག་འདུན་པས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བོད་མི་སེར་སྐྱུ་པོ་མོ་རྒན་གཞོན་
ཐམས་ཅད་གྱི་བསམ་སྦྱོང་བཟང་རན་མི་སྤྲུམ་དག་ཞན་ལ་སྤྲུམ་ཡོད་རེད་ཟེར་རྒྱུ་བོ།
ཡང་སྒྲིམ་མ་འོངས་ས་འདྲིའི་བདག་པོ་གཞོན་རབས་གྱི་སྤྱི་ཚེའི་ལས་སྒྲུབ་ཡིན་པས་
ན། དེ་བཞིན་མ་མཐོང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་སྤྱི་རབས་གོ་གསལ་པོ་ཚོར་ལྷག་བསམ་
དཀར་པོའི་ཆ་འཕྲིན་དུ་བཞག་པ་ཡིན། ད་སང་དང་གནངས་ལས་མི་འབྱུང་བར་
རང་རེ་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ནས་མ་བསྐྱུས་མགོན་པོ་ཚོས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་
ཏེ་མཉམ་དུ་འཛོགས་པ་འདི། ཕྱོགས་སོ་སོའི་རང་རང་གི་གནས་ལ་འགོ་རན་པ་
ཡིན་ན། རང་རེའི་བར་ལ་ས་ཁ་ཐག་རིང་པོའི་ས་ཆ་ཡུལ་ལུང་གིས་སྤྱོད་རུང་།
སེམས་ཁ་ཐག་ཉེ་མའི་ལུགས་གཉིས་གང་ཐད་གྱི་འདུན་མས་གམ་ན་གནས་པ་ཇི་
བཞིན་དང་། ཁྱུང་པར་དུ་མཆོག་གསུམ་དམ་པའི་བྱིན་མཐུལ་ཉེ་རིང་མེད་པས་ན་
དུས་དང་ནམ་པ་རྒྱུན་དུག་ལ། མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་བཙུང་གིས་ཆོ་འདི་དང་སྤྱི་
མར་བདེ་བའི་སྒྲིན་འདུན་མི་བཟླེད་ལྷ་རྒྱུ་དང་། རྟེན་འདིར་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་
འཛོགས། མར་མེ་གཅིག་ལ་བལྟས་པའི་སྒྲིན་ལམ་གྱིས་སྤྱི་མ་ཚོམ་དུ་གཅིག་ཏུ་
མངོན་སངས་རྒྱ་རྒྱའི་སྒྲིན་ལམ་དེ་བཞིན་དུ་བཏབ་པ་ཡིན། དེ་འཕྲོས་འདྲིའི་
ཉམས་ལེན་ཞག་བརྒྱའི་མཚམས་ལ་འདུག་མཁན་ཐམས་ཅད་གྱིས། ཐོག་མར་ཉི་
མ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ལ་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཆོག་བདུན་གསེལ་འདེབས་རེ་གསེག་
ན། དེ་འཕྲོས་ཉིན་བདུན་ལ་སྒྲིམ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནད་ལ་དེའི་ཉེ་རིག་འཛིན་
སྤྱིའི་སྒོ་གསུགས་དང་སི་རྩི་བཟུང་བར་བྱས་ཏེ་ཉིན་བདུན་ལ་གཙོ་བོ་སྒྲིམ་རྣལ་དང་འབྲེལ་
བའི་སི་རྩི་གསེག་ན། དེ་ནས་ལྷག་འཕྲོ་ཡི་ཉིན་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་ཁ་སྐོང་དང་བཙས་

པར་དངོས་གཞིའི་བྲིད་སྤྱད་མཛད་ན་བསམ་པ་ཡིན། བྲིད་སྤྱད་མཛད་ལུགས་ལ་
ཡིན་ན་རིགས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ཆོག་གི ལས་དང་པོ་བ་བྲིད་ཡིག་འདིའི་སྤྱད་ནས་
ཐོག་མར་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འདིའི་ལེ་ཆོན་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་བྲིད་
རྒྱུ་ཏེ་དུས་ཚོད་དང་མཐུན་པར་ཆ་བགོས་ན་ཆོག་པ་དང་། ཉམས་ལེན་པ་
ལྟར་བ་ཆོད་དང་སྤྱིར་ཐོག་གི་བྲིད་ཆེན་གསལ་ཚར་ནི་ཆོས་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མའི་ཞག་བརྒྱུ་
གཞིར་བཟུང་ནས་འདི་ཉིད་ཟུར་གྱི་མན་ངག་གི་ཞལ་ཤེས་སུ་འཛིན་པ་འཇམ། ཡང་
ན་འདིའི་བྲིགས་ཆོད་ཐོད་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཉིན་རེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱན་
ལ་བྲིགས་ཆོད་ཐོད་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་དགོས་གནད་དང་བསྟུན་ཏེ་དུས་ཚོད་སྤྱིག་རྒྱ་
དང་ནི། ཅ་རྒྱུད་བ་ཆོས་དུས་ཚོད་ཟུར་འདོན་རང་གིས་སྒྲིམ་སྤྱིག་བྱེད་ན་ཆོག་
ལོ་གསུམ་མཚམས་པས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་འབྲེལ་བར་དུས་ཚོད་ཅིས་དུག་བརྒྱབ་ན་
འབྲིག་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཆོའི་ཐད་ནས་མཁྱེན་དགོས་དགོངས་ན་ཕལ་ཆེར་
དེ་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་སྟམས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་འདི་འཛིན་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྩོ་
རྩའི་མཆེད་ལུ་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལམ་བྱེས་གསུམ་གར་བྱོན་གར་
བཞུགས་གྱི་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ། རྒྱལ་དབང་པལ་ཀ་ར་ལ་
སོགས་པ་སྤོན་བྱོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་གྲུབ་བརྟེན་རིག་འཛིན་ཐམས་ཅད་གྱི་བཀའ་
ཡི་སྤྱད་མ་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་དུ་སྤྱིད་གསུམ་གསལ་བའི་སྤྱན་གཅིག་གིས་སྤྱོད་
གསུམ་བྱུང་པར་གཟིགས་པའི་སྤྱགས་སྤྱད་ཨེ་ཀ་ཛ་ཏི། སྤྱན་སྤྱོད་དག་པོའི་སྤྱད་
མིག་གིས་དག་ལ་གཟིགས་པ་གཟའི་དག་བསྟེན་ཆེན་པོར་རུ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱིད་པ་གསུམ་པོར་དབང་བྱེད་པ་ཐེན་རང་སྤྱོད་སྤྱེའི་དམག་དཔོན་དག་རྩལ་ཐོག་ལྟར་
སྤྱར་བ་དམ་ཅན་རྩོ་རྩེ་ལེགས་པ་རུ་ལ་ཏེ། བཀའ་སྤྱད་མ་གཟའ་རྩོར་གསུམ་གྱིས་

དམ་ལྷན་བྱ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་པའི་མེལ་ཆོ་དང་སྐྱོད་སྐྱོབ་གཡེལ་བ་མེད་པར་མཛོད་ནས་
ཆོས་འདི་དར་སའི་ས་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱུས་
གཡང་དུ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིན་བཅོལ་དང་བཅས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་བགྱིས་
པའི་དགོ་བའི་ཕྱ་བ་འདིས་མཆོན་ཏེ་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་བསགས་དང་ཡོད་
པའི་དགོ་ཕྱ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་བརྒྱུམས་ཏེ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས།
ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་
རྒྱས། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ན་སུ་བཞུགས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་ཆོ་
ཞབས་པད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན། དགོ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་མཐུན་
བྲིམས་གཙང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཀུན་བདེ་སྤྱད་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ་མཐར་ཐུག་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེར་འགོད་པའི་ཕྱིར།
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་
བའི་དོན་དུ་རི་ལྟར་བསྐྱོས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱོ་བའི་ཐུགས་འདུན་ཟབ་མོ་གནང་བར་
ུ། །བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཐོབ་ནས་ཉེས་
པའི་དག་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཕྱེད་ཅིང་། །སྐྱེས་ན་འཆི་བ་གྲོད་འབྱུགས་པ་ཡི། །སྤྱིད་
པའི་མཆོ་ལས་འགོ་བསྐྱོལ་བར་ཤོག །འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོས་རི་ལྟར་མཁྱེན་པ་
དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་
སྐྱོབ་ཅིང་། །དགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྐྱོ། ། ༥ །འཕགས་པའི་
རིངོགས་དཔེ་ཞིང་ཉམས་དགའ་བར། །རིག་དང་མཛོན་ཤེས་ཏིང་འཛིན་འབྱུབ་
ལྟར་ནས། །དོན་གཉིས་ལྷན་སྐྱབ་བདེ་ཆེན་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །ཆོ་འདི་ཉིད་

ལ་ཕྱིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །གཅིག་པུར་བསྐྱེད་རྩྭ་གས་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ་
 དང་། །ཆོ་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲིད་ཅིག་མི་གཡེངས་ཤིང་། །གོང་མའི་རྩེས་
 སྒྲིགས་དངོས་གྲུབ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །རྟག་རྒྱ་རྒྱ་མ་མཉེས་པར་མཛད་དུ་
 གསོལ། །དམ་ཚིག་སྒྲོམ་པ་ཉམས་ཆགས་མེད་པ་དང་། །ལྟ་སྒྲོམ་སྦྱོང་འབྲས་
 མ་ནོར་དོན་རྟོགས་ནས། །ཉིན་མཚན་འོད་གསལ་ངང་ལས་མི་གཡོ་
 ཞིང་། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །སྤང་སྤྱིད་རྣམ་
 དག་བསྐྱེད་རྩྭ་གས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །མཁའ་འགོ་དམ་ཅན་སྤྱིན་བཞིན་འཐིབས་
 བས་ཀྱང་། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཆར་བཞིན་འབབ་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་
 རྣམ་བཞི་འབྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དག་སྤང་མོས་གུས་ཕྱོགས་མེད་འཆར་
 བ་དང་། །བུམས་དང་སྤྱིང་རྩྭ་ཆད་མེད་པ་དང་། །ལྟ་སྒྲོམ་ཉམས་རྟོགས་
 ཡོན་ཏན་འབར་བ་དང་། །འགོ་དོན་ཕྱོགས་མེད་འབྲུབ་པར་མཛད་དུ་
 གསོལ། །བདག་གི་མོས་དག་ཕུན་ཚོགས་འདི་ཡིས་ནི། །འགོ་ཀུན་མ་ལུས་
 ཕུམ་གཅིག་ཡོངས་གྲོལ་ནས། །བདེ་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོའི་
 ཞིང་། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །༥། དེད་ནས་བདག་
 ཀྱང་ནགས་ཚལ་མེ་རྟོག་ཅན། །སྒྲེ་བོས་སྦྱོང་ཞིང་འབབ་རྒྱུ་གྲགས་
 ལ། །དཔེན་ཞིང་ཡིད་འོང་བྲག་འདི་དུང་འདུག་སྟེ། །དུས་བཞིར་སྤྱིང་པོ་མེད་
 ཅེས་སེམས་པ་ཡི། །དག་བ་རྒྱན་གྱུར་འཇིག་རྟེན་མིས་བསྐྱེད་པ། །ཀུན་ལས་
 ཆེས་མཚོག་བདུད་ཅི་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་། །མི་རྟག་སྦྱོང་པའི་སྒྲ་ཆེན་སྒྲོག་པར་
 ཤོག། །སྒྲན་ཤིང་མེ་རྟོག་ཤང་ཤོང་མཛེས་པ་དེར། །ཆོས་རྩྭ་ཞིབ་སྤྱིན་གྱི་སྒྲ་
 བྲེ་ཅན། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་བའི་གསེར་གྱི་སྒྲོག་འབྲུབས། །ཆོ་གཅིག་འོད་

གསལ་སྒྲིང་པོ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཐར་བའི་ཁང་བཟང་རིན་ཆེན་པོ་བྲང་
ནས། །ཆོས་རྩལ་ཞི་བར་སྒྲིའི་དབྱངས་གྲགས་པས། །མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་མ་
རིག་གཉིད་སངས་ཏེ། །ཁ་དོད་མའི་ས་ལ་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་ཤོག །སྒྲིབས་
སེམས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་ཅན། །ཞི་བའི་ནགས་སུ་གཅིག་ཕུར་འགྲོ་འདོད་
ནས། །སྒྲིང་ནས་སྒྲོན་པའི་ཆོག་གི་དབྱངས་སྒྲས་པ། །མོས་དགེ་དག་པས་
སྐུར་དུ་འགྲུབ་པར་ཤོག། ༥ ། ཆོས་རྩལ་འདི་ཡང་ཉི་ཁྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞིན། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཐག་ཀུན་ཏུ་གྲགས་ཕུར་ཏེ། །སྒྲིབས་པའི་རབ་ཏུ་རྒྱས་
བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག། རྟེན་ས་དགུ་རོང་མཆོག་

སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་དྲིན་གཏང་རག་གི་མཆོལ་རབ་སྐུ་པུང་པའི་མཆོལ་གྱིས་གཙོས་རབ་འབྱིང་ཐམས་ཅད་མཆོལ་འབུལ་བའི་རྣམ་པའདད་དང་
འབུལ་ཆོན་བཅས་མཆོག་གྲུབ་མཐར། ད་སྐུར་བཏང་མཆོལ་འབུལ་རྒྱ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་
ཆོ་གའི་འགྲོས་ཤིག་རེད། ཐངས་འདིའི་སྐུ་པའི་མཆོལ་ལུས་བ་འདི་སྐུར་བཏང་
བཞིག་མ་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། དུས་འདི་ལ་མ་དགོས་དང་། སྐར་བོད་ལ་
གསང་སྤྲུགས་དར་བའི་དུས་ལའང་འདི་འདྲ་མཐོང་བ་དགོན་པོ་ཡིན་རྒྱ་རེད་སྟེ།
ངས་འདིའི་དམ་བཅའི་སྒྲོར་ཕྱོགས་སྒྲོམ་བྱས་པ་འདི་ད་དུང་ཆར་གཅིག་འདོན་བསམ་
གྱིན་ཡོད། ཐངས་འདིའི་སྐུ་པའི་མཆོལ། ཕུར་བསྟེན་དུང་ཕུར་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ།
བྱེ་ཆེན་གཉིས། འབུམ་བདུན། ཏ་མགྲིན་དུང་ཕུར་བཅུ། བྱེ་བ་གཅིག་
ས་ཡ་བཞི། འབུམ་གཅིག་ སི་རྩི་དུང་ཕུར་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་ བྱེ་བ་དུག་
ས་ཡ་བཞི། འབུམ་གཅིག་ ཁྲི་བདུན། མ་ཁི་དུང་ཕུར་བདུན། བྱེ་བ་
གཅིག་ ས་ཡ་ལྔ། འབུམ་གཉིས། ཁྲི་གསུམ། ཡིག་བརྒྱ་དུང་ཕུར་
གཅིག་ བྱེ་བ་གཉིས། ས་ཡ་གསུམ། འབུམ་བདུན། ཁྲི་གསུམ།

ས་དྲ་དྲུང་ཕུར་གཉིས། གྲེ་བ་གཉིས། ས་ཡ་དགུ། འབུམ་དགུ། རྩེ་
 གོ་ཡོད་བསྟེན་པ་དྲུང་ཕུར་གཅིག གྲེ་བ་གཅིག གུ་དག་བསྟེན་པ་དྲུང་ཕུར་
 གཅིག ཏྲ་བྱུང་བསྟེན་པ་དྲུང་ཕུར་གཅིག ས་ཡ་ལྔ། ཅུ་གསུམ་དང་ཡི་
 དམ་ལྔའི་བསྟེན་ཚད་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད། ལོ་གསུམ་ཁྲ་གསུམ་ཞག་གསུམ་པའི་
 མཚམས་པ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་དགུ། ཆོ་མཚམས་པ་གཉིས། ལོ་མཚམས་པ་བརྒྱ་
 རྩལ། ཁྲ་མཚམས་པ་རྩལ་བརྒྱ་རེ་ལྔ། ཞག་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་བརྒྱ་དོན་
 གསུམ། བཀའ་འགྱུར་དག་ཚར་བརྒྱ་རྩལ། ཆོ་ཐར་སློག་བསྐྱེ་འབུམ་གསུམ།
 ཁྲི་གཅིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱད་བརྒྱ་ཉིས་དགུ། ཤ་ཆོ་བཅད་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ། ཡར་
 རོའི་ཆོས་བརྒྱར་སྤྱོད་བཅད་མཁན་གསུམ། མར་མེ་ཁྲི་གཉིས་སྟོང་བཞི་སུམ་བརྒྱ་
 དང་། ལྔ་རྣལ་ཐུན་བཞིར་ཆག་མེད། ཐུན་གཉིས་ཆག་མེད། ཆོ་གཅིག་
 སྤྱུབ་ལ་གཞིལ་མཁན། དུས་ཆེན་དག་ལ་ཤ་མི་བྲ་མཁན། འོད་མཚན་ལྷུང་
 བཤགས་སྒོལ་མ་བཟང་སྟོན་ལྔ་མའི་ལྷ་བ་མཁའ་ལྷིང་བྲིད་ཆེན་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་འདུག ད་རུང་ངའི་ཕྱར་ན་འདིའི་ནང་མ་ཐོག་པ་འགའ་རེ་ཡོད་ས་ཡོད་
 བསམ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་དེབ་འདི་ཁར་རྩད་ངའི་ལག་རྒྱ་ཡོང་བ་རེད། ངས་
 ཕྱིས་རྩལ་ཅིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ལྡེབ་གངས་འདི་འདྲ་བའི་སུམ་ཅུ་སོ་ཁ་གངས་བཞི་
 བརྒྱ་མན་ཆོད་ཅིག་ཡོད་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས། ད་འདི་མད་དུ་བྱུང་བའི་དོན་
 དག་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་རེད། འདིའི་སྟོན་མ་མགོ་ན་ཡོད་རྒྱུའི་སྤྱགས་པ་འདི་ཆོ་
 སྟོན་མ་སྤྱོད་བྲིད་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་མཁན་ཆོ་ཡིན་ས་རེད། ཀོ་ཏུ་སྟེའི་སྤྱགས་པ་
 ལྷགས་ཐར་ཆོ་རིང་། ཏྲ་མགྲིན་བསྟེན་པ་དྲུང་ཕུར་གཅིག དེ་འཕྲོས་ཀོ་ཏུ་སྟེ་
 སྤྱགས་པ་བརྩོན་འགྲུས། ཕུར་བ་དྲུང་ཕུར་གཅིག སི་རྩི་འབུམ་ཕྱག་བཞི་བརྒྱ།

དེ་འཕྲོས་མག་སར་གྱི་སྒྲགས་པ་པར་ལྷན་གྱུ་གྱུ་། ཡུར་བ་དུང་ཡུར་གཅིག་ ད་དེ་
ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་མ་འདྲ་བ་ཡིན་ནི་རེད། དེ་རི་ལྟར་བྱས་ན་ལོ་གསུམ་
མཚམས་པ་ད་དོན་གྱིས་ཚང་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འདིའི་ནང་ལ་ཡི་གེ་ཕོག་དང་
མི་ཕོག་གི་བྱུང་པར་གྱིས་ཡང་ཁ་གྲངས་ཅན་ཞིག་ཕོག་ཡོད་འདུག སྐབ་པའི་
མཆོད་པུལ་བ་དེ་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་མཆོད་པ་ངོ་མ་ཡིན། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་
དོན་གྱི་སྟངས་ནས་འཛིན་གྱིན་ཡོད་པའི་དངོས་དོན་བཟང་པོ་ངོ་མ་བསྟན་མེད་པ་འདི་ལ་
དབྱིངས་ན་བཞུགས་པའི་མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དང་ནི། བརྒྱད་པའི་
སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་པ་དང་བཅས་པས་མི་མདོན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་དགེས་པའི་
བཞད་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་ཨེ་མ་ཏོ་དང་ཨ་ལ་ལ་ཡིས་ངོ་མཚར་གིས་པའི་མེ་ཏོག་འཕྲོར་
བཞིན་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས། འདིའི་མ་དེབ་འདི་ངས་བྲིས་སོང་ནས་འདུས་
པ་མང་ཆོགས་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བྲིས་ཀྱིས་བསྒྲགས་ན། དེའི་ཡི་རང་གི་དགེ་བ་
རྒྱུད་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་ག་ལ་བྱུང་། ད་དུང་ཡིན་ན་ན་གཞོན་སྒྲགས་པའི་གལ་
ནས་ཡུར་པ་རྟེན་མགོན་གཤིན་རྗེ་སོགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་དུང་ཡུར་བསྐྱེད་མཁན་མང་པོ་འབྱུང་
རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱིན་ཡོད། དེ་ནས་ད་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ག་དོ་དམ་བྱེད་པ་མ་
འདྲ་བ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་དང་མཚུངས་པའི་དདུལ་གཉེར་དོ་དམ། དུང་ཡིག་
ཆོན་པའི་སྒྲ་པབ་དང་སྒྲ་བལྟས། ཆོས་བྲིད་དང་ཐུན་གྱི་དུང་བརྟེན་ལུགས།
ང་མ་ཐབ་སྟོར་གྱི་གཡོས་སྟོར་གྱི་ལས་ཀ གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་གཙང་སྒྲ།
བདེ་འཇགས་ཀྱི་དོ་དམ། དེ་ནས་བྱུང་པར་དུ་ཡུལ་བྲིམས་དང་བསྟན་གཤིས་གནང་
སྟོགས་ཀྱི་སྟོར་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའི་སྒྲིག་གཞི་ཐམས་ཅད་ཆོགས་སུ་ཚུད་པ་རེད་འདུག
དེས་ན་མདོར་ན་ངས་བྱ་བ་གང་ཐད་ནས་བསྒྲགས་བརྗོད་ཞུས་པ་ཡིན། ངའི་ཆོས་

བྲིད་གསལ་མཁའ་གྱི་ནང་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྲིམ་ན་གནས་པའི་ཤེས་ཡོན་
 ཅན་སློབ་ལྷ་ཆེ་འབྲིང་གི་དགོ་རྒྱན་དང་། ཞིབ་འདུག་པ་དང་། རབ་འབྱམས་
 པ། ད་རུང་ལས་རིགས་སོ་སོའི་ཆེད་མཁས་མི་སྤྱ། ཆོད་མཐོའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་
 ད་རེས་མང་ཤོས་ཀྱི་ཐེངས་གཅིག་ཡིན། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་
 ལ། །དགའ་ཡི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་མིན། །སྤྱང་ཙྰ་འཛིན་པ་མེ་ཏོག་
 ལ། །དགའ་ཡི་ཤ་སྤྱང་དེ་ལྟ་མིན། །ཟེར་བ་མིན་ཏེ། སྤྱུག་འཛིན་པ་ཆོད་དང་
 འཇུ་མ་མདངས་སྟོན་རེས་བྱེད་པའི་གོ་མས་གཤིས་ཤིག་སྤར་ནས་ཡོད་པའི་བག་
 ཆགས་འདྲ་བོད་རུང་དོར་མི་འདུག མདོ་སྤྱད་གྱིས་ཆ་འདི། སྤྱུག་ཅེས་ལབ་
 བྲིད་བྱེད་པ་ལ་དུང་བ་ཅན་མང་བའི་ས་ཆ་རེད། རྣམ་པ་ངེ་ལྟར་ཡིན་རུང་གི་ཤེས་
 ཡོན་ཆོད་མཐོ་ཅན་གྱི་རྣམ་དཔྱེད་དང་སློབས་པ་ལ་གདེང་འཛིག་དང་བཙུ་མཐོང་བྱེད་
 གྱིན་ཡོད། དེ་འཕྲོས་ཐེངས་འདིའི་དངོས་འབྲུལ་ཐམས་ཅད་པོ་ཡང་དང་པོར་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་གཅིག་བྲངས་ཏེ། ད་ཀོན་མཆོག་མཉམས་པའི་མཆོད་རྩལ་སྤྱ་
 དངོས་འབྱོར་ཡིད་སྤྱུལ་དང་བཅས་པས་ལུལ་ཏེ། དེའི་སྤྱང་ནས་ཕྱིར་དོ་བདག་ཁོང་
 སོ་སོ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན། འདི་ལ་ཡང་ཟེར་དང་ཡང་བཤད་བྱེད་ཡོང་ས་མེད།
 ང་བྲི་ཐོག་ནས་མར་བབ་ཆར་དུས་ཆོད་མ་ཆོས་གྲོགས་འདྲ་མཉམ་གཅིག་མཚུངས་
 ཡིན་ཡང་། བྲི་ཐོག་ན་ཡོད་དུས་རྩི་རྩི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ཆབ་བྱེད་གྱིན་ཡོད་པས།
 དོ་ཞག་ཡང་དང་ཡང་འུ་ཅག་གིས་རྩེས་སྒྲོས་མཛད་འདུག་རྒྱུའི་གཙོ་བོས་ངེ་ལྟར་
 སོགས་གྱི་རྣམ་པ་དོན་ལ་གནས་པ་རེད། ད་རུང་ང་འདི་ལ་ཐོན་དང་རྩྭ་ཆོད་གྱིས་
 ས་འདིའི་མང་ཆོགས་གྱི་འབྲུལ་དཔུལ་དང་ནི་མཐུལ། དབང་ཡོན། གཙོད་
 འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་མའི་གྲངས་ཀ་དེ་དམངས་སྒྲོར་ཉིས་འབུམ་ཆིག་བྲི་ལྟག་

ཅམ་སྐྱུགས་མང་གིས་དོ་དམ་བདག་གཉེར་བྱེད་ཡོད་པ་འདི། དེ་ཉིན་དབུ་འཇུག་
བྱེད་སྐྱེའི་གོས་དཀར་ལུང་ལོ་ཅན་གྱི་སྒྲེའི་སྐྱུགས་པའི་སློབ་སྦྱིང་འཇུགས་སྐྱེའི་གྲ་
སྒྲིག་གི་ཐེབས་རྩ་ལ་འཛུགས་པ་ཡིན། འདིའི་བྱ་བ་འདི་དུས་ལ་བབས་ན་མི་འགྲུང་
བར་འགྲུབ་ཀྱང་སྲིད་པ་རེད། གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་སྐྱེ་བྱེད་མ་ཚོགས་ནས་ལུས་
སོང་ན། ད་ལྟའི་མིས་བསྐྱབ་འོས་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་སོང་སྟེ། བྱ་བའི་སྐྱབ་འཕྲོ་
ལས་རྒྱ་བཅའ་རྒྱ་དེ་འཛུགས་འོས་པའི་མ་མཐོང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གྲོགས་པོའི་སྟོན་དུ་མི་རུབ་
ལོ་སྐྱུས་ཀྱི་རྩི་རིང་ལ་བཀོད་བཏང་ན། འབྱུང་འབྱུར་གྱི་མའི་དུས་ཤིག་ལ་སྦྱང་
སྦྱོབས་ལུས་པ་མེད་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལས་ཁུར་ཕྱག་ལ་བྱང་འཕྲོ་སྐྱེ་རེད། སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་ནི་མཆོད་རྗེས་རིགས་འདི་ཆོང་འདུག་སའི་རྟ་མགིན་ལྷ་ཁང་
གི་ནང་ལ་རྟེན་སྐལ་ལ་བཞག་སྐྱེ་ཡིན། ས་ཆ་འདིའི་བོད་མི་རང་གིས་ཐོན་སྐྱེད་
བྱས་པའི་སྐྱུ་མ་གཙང་མ་འབྱིག་དམ་ལག་བཟུང་གང་དའི་མཚམས་གོ་ལ་ཁུར་འཕྲོ་
འདིའི་དདུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཕྱིར་ལ་ཕུལ་བ་ཐམས་ཅད་པོ་དོ་དམ་ཐུག་ལས་དགུ་རིང་
རིན་པོ་ཆེས་མཛོད་དགོས། ད་ཐེངས་འདིའི་སྐྱབ་པའི་མཆུལ་དང་། དངོས་
འབུལ་སྐྱེ་ཆེན་ཆོས་ཕྱིར་གཏོང་བའི་དགོ་རྩ་དང་ནི། ཟབ་བྲིད་གདམས་པར་
ཉམས་ལེན་གྱིས་བརྩོན་པ་མཛོད་པའི་དགོ་རྩ། གཞན་ཡང་དགོ་སྐྱབ་སྒྲིག་སྦྱོང་གི་
ཁས་ལེན་སྐྱེ་ཚོགས་པ་བྱེད་པ། ཆོས་ར་འདི་རྟོག་པས་བཟིས་ཆོད། ཐར་མ་ི་
ངོ་མ་འདིར་མ་ཐོན་ཡང་དང་ཞིང་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་བཅས་
ཏེ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་དང་ལག་གིས་ཐུག་སྐྱེ་ཞིག་བཅས་པ་རྩོན་ཆོད་ཆོས་ཚོགས་འདི་
དང་འབྲེལ་བའི་དགོ་རྩ་ཅི་ཡོད་དང་། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བསགས་པའི་ཟབ་བཅས་ཀྱི་དགོ་རྩ་དང་། དུས་གསུམ་སྐུལ་

བ་སྤྱུལ་དང་བཅས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་དགོ་ཙ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་བསྐྱུམས་
ཏེ་བསྐྱེམས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་ཤུག་སེངྒེའི་མདོ་སྤྱལས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཐུགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དར་ཁིང་རྒྱས། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་
སྤྱ་རབས་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་ཐུགས་གྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས། ད་ལྟར་
བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱ་ཆོ་ཞབས་པད་མི་འགྱུར་དོ་རྩེའི་བྲི་ལ་ཡུལ་རིང་དུ་བརྟན།
མད་བྱུང་ཐུགས་གྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་གོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྱུང། དེའི་
ཐོག་ལ་བསྟན་པའི་གཞི་མ་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་སྤྱེ་ཡིན་དུས། ཐུགས་མཐུན་
བྲིམས་གཙང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་སྒྲ་བ་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་
འཕེལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་འབྱོར་ལྷན་བསྟན་པའི་སྦྱོན་བདག་ཐམས་ཅད་གྱི་མངའ་
ཐང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཆར་རྒྱ་དུས་སུ་འབབས།
ལོ་ཐུགས་རྟག་ཏུ་ལེགས། མི་ནད་དང་ཐུགས་ནད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད། ནད་
ལུག་མཆོན་འབྱུགས་དང་འབྱུང་བཞིས་འཛིགས་པའི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ནི།
མདོར་ན་ཡིད་ཅན་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་པན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་
འཆོ་ཁིང་པན་རྒྱུན་པ་མ་དང་སྦྱོན་སྤིང་ལྟ་བུའི་མཐུན་སེམས་དང་གཅེས་སེམས་གྱི་འདུ་
ཤེས་ནམ་ཡང་མི་ལྷོད་པའི་ཐོག་ནས། ད་རེས་གྱི་ཆོས་བྲིད་འདིའི་ཐོག་ལ་དངོས་
སུ་ཞུགས་ཆོད། ཡི་རང་བྱས་ཆོད་དང་བཅས་པའི་མཆོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་དང་
འབྲེལ་བའི་སྤར་གི་རྣིང་པ། ད་གི་གསར་བ། གི་བོ་ཆོས་མེད་དགོ་མེད།
དགོ་བའི་བསམས་རྒྱུ་ཉུང་བ། ཆོས་ཀྱི་ར་མདའ་ཞན་པ། གི་བར་དོ་སྦྱབས་
མེད་མགོན་མེད་ན་ཆོས་མེད་ལག་སྟོང་ལ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་ཐོག་ཆོ་འདས་
པོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོར་བྱས་པའི་མར་གྱུར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལྷུང་དུ་ནུམ་མཁུལ་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ། གང་བསྟོན་བྱ་སྟོན་བྱེད་བསྟོན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཁོར་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསྟོན་བ། མི་བསྟོན་བའི་བསྟོན་བ་ཆེན་པོ་དམིགས་སྒྲུལ་བསམ་
 བརྗེད་ལས་འདས་པ་རང་བྱུང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་གྲོང་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་ལེ་
 ཉག་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུམས་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་བསྟོན་བ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཐུགས་
 དམིགས་དང་བཅས་ཏེ་ཞལ་འདོན་ལྷན་དུ་གསུངས་མཛོད། འདིས་མཆོན་དུས་
 གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་ཅུ་ཀུན། །དེན་རིག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཆེན་པོར་རྒྱས་བཏབ་ནས། །གནས་
 ལུགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་ཨ། །ཞེས་དལ་ཅིག་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །ནུམ་དཀར་
 དགེ་ཆོགས་བསོད་ནམས་སྟིང་པོ་འདི། །དམིགས་མཐའ་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་
 ཡོངས་ལ་བསྟོན། །ཡང་གསང་དོན་ཐེག་པའི་དོན་རྟོགས་ནས། །རིག་བདག་
 སྒྲུ་མའི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག །དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མའི་སྐྱེ་ཆོ་རབ་བརྟན་
 ཞིང་། །བསྟན་པའི་སྦྱོན་བདག་མངའ་ཐང་དར་བ་ཡི། །ཆོས་སྤྱིད་མི་རྣམས་ལ་
 བྱའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་ས། །མཆོ་སྦྱེས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་
 ཅིག །སྤྱི་ཕྱི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙུག་ཏྲར་ཅན། །འཕགས་པའི་
 ཡུལ་དུ་གྱུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་ཏུ། །ཁ་བ་ཅན་དུ་དཔལ་ལྷན་ཐང་པ་ཞེས། །པརྒྱ་རིག་
 འཛིན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བྱ་ཤིས་
 ཤོག །ཐུབ་བསྟན་མཛོས་པའི་རྒྱན་གཅིག་གྲོང་ཆེན་པ། །བཤད་སྒྱུབ་བསྟན་
 པའི་མངའ་བདག་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་། །མཚུངས་མེད་སྒྲུ་མའི་བསྟན་པ་སྤྱིད་
 མཐའི་བར། །བཤད་སྒྱུབ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །དཔལ་ལྷན་

མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཙུག་གི་རྒྱན། །མདོ་སྤྲལ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་
ཆེ། །འཛིགས་བྲལ་སྤྱ་འབྱར་རྒྱལ་བ་རྫོགས་ཆེན་པ། །སྤྱི་མེད་ཆོས་གྲའི་
བསྟན་པ་རྒྱས་བྱུར་ཅིག །གངས་རིའི་ར་བས་སོགས། སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་
དང་། །སྤྱུ་མ་ཟིལ་བ་རྒྱ་བུར་དང་། །མི་ལ་མ་སློག་དང་སྤྱིན་ལྷ་
བུར། །འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་བཟུ། ॥